

7.11. MAPA IDEOLÒGIC NACIONALITARI DE LA VANGUARDIA

Aquest apartat tractarà de cobrir l'objectiu 3 respecte *La Vanguardia*, és a dir, de reunir les proposicions explícites i les implícites on s'hi manifesta la matriu nacionalitària. Un cop analitzats els editorials de la mostra de nivell 2, estem en condicions de procedir a sintetitzar-ne els elements que ja havíem trobat en el perfil ideològic-polític i a contrastar-los amb els que hem posat de manifest en aquest segon nivell d'anàlisi i en un de tercer.

En aquesta exposició seguirem l'ordre previst en la descripció de l'objectiu 3.

Caracterització del nacionalisme i els moviments nacionalistes

En els editorials analitzats no s'han registrat teoritzacions generalitzants sobre el nacionalisme que mereixin una atenció especial. No hi ha lloances generals, ni demonitzacions generals. Amb un to de naturalitat, *La Vanguardia* parla de l'existència del nacionalisme català indirectament, per exemple quan assenyala que la comparació de Catalunya amb Lituània o amb Eslovènia que va fer Pujol consistia tan sols a dir que tots tres pobles tenen dret a defensar la seva llibertat i la seva identitat (5.9.91).

Aquesta naturalitat s'expressa repetidament, ara sí, en relació amb el nacionalisme de CiU (i també del PNB). Les lloances a la moderació d'aquests partits (Convergència i Unió) i a l'opció que han pres a favor de la unitat d'Espanya són abundants, com es pot comprovar en el quadre del darrer epígraf d'aquest subcapítol i en el perfil (7.1.) que encapçala el capítol sencer.

El diari comparteix amb Jordi Pujol un conjunt substancial de creences sobre Catalunya. Aquesta afirmació es pot comprovar, per exemple, en els continguts dels editorials circumstancials que han estat escrits amb motiu dels discursos del polític:

- "Catalunya" crea una societat civil modèlica. (31.5.84)
- La societat catalana té capacitat de convivència i sentit de la responsabilitat (22.11.86)
- La força dels catalans està en: 1) la cohesió social; 2) la vocació per la feina, i 3) la voluntat de ser. 1, 2 i 3 són valors catalans. Dels tres valors el més important és 'la voluntat de ser'. (5.9.91)

Però no totes. No afirma, per exemple, que Catalunya sigui una nació. Queda comprovat, doncs, que les lloances del diari es projecten, almenys, sobre una part de l'ideari nacionalista de CiU i, sobretot, sobre la figura de Pujol:

- El cas Banca Catalana era un cas polític, indestruïble del caràcter nacionalista de l'entitat i del càrrec de president de la Generalitat del principal inculpat. (22.11.86)
La majoria de la societat catalana estava convençuda de la innocència de Pujol. (22.11.86)
- L'honor de Jordi Pujol sempre ha quedat clar. I ara, oficialment clar amb l'exculpació. (22.11.86)
- Pujol fa bé de recordar que Catalunya vol consolidar l'autogovern en el marc d'una Espanya solidària i democràtica. (5.9.91)
- CiU es presenta com a 'força serena' de Catalunya. El partit de Pujol continua les antigues línies de la Lliga i d'Esquerra. (5.9.91)
- Pujol-CiU són avui el catalanisme polític. (25-6-93)

Però, com ja insinuen aquestes cites, hi ha un remarcable èmfasi en l'articulació de Catalunya amb Espanya, com és patent arran de les dificultats per establir el govern de Felipe González en 1993:

- [3.6.] "Históricamente, uno de los objetivos del catalanismo político ha sido influir, cuando se daban las circunstancias, en la política del Estado." (25-6-93)
- Pujol rebutja (i s'equivoca) l'oportunitat històrica d'influir en la política de l'Estat i, per tant, no és coherent amb la història del catalanisme polític. (25-6-93)

L'objectiu permanent de l'estabilitat social i política –vist en el perfil–, que guia les preses de posició estratègiques i conjunturals del diari, encaixa amb les crítiques que en algun moment pugui fer a Pujol, i encaixa també amb les crítiques a les resistències de CiU a participar en el govern de l'Estat, o a les que projecta sobre els sectors independentistes que hi pugui haver dins de CiU (o dins del PSC). (5.9.91).

També cal afegir que en consonància amb la línia conservadora, el diari és un ferm defensor de la imatge de la burgesia catalana, del seu present i del seu passat, com es palesa en l'editorial en què retrata Julio Anguita com a polític anticatalà.

En els editorials estudiats, pel que afecta als corrents explícitament independentistes del moviment nacionalista, són valorats negativament, tot i que són actors poc presents al diari. Quan *La Vanguardia* hi fa algun esment, es tracta d'una referència valorativa, com per

exemple, anomenant-los 'elements desintegradors', que han estat compensats gràcies a la 'voluntat d'integració de Catalunya a Espanya' (23.4.88). Un altre exemple, en aquest cas més revelador, és la qualificació d'integristes que mereixen els autors de l'editorial del *Full diocesà* de Vic, Tarragona i Solsona (7.9.91).

I pel que fa a corrents nacionalistes d'esquerra –que eventualment poden incloure independentistes– queden en la foscor, perquè com en el cas dels altres dos diaris anteriors, la denominació de nacionalistes és pràcticament exclusiva per al nacionalisme de CiU.

Quant a referències al nacionalisme espanyol, hem registrat poques incidències. El diari es refereix als 'alarmistes madrilenys' amb motiu de la polèmica *lituana* i acusa Anguita de ser anticatalanista, però no en un sentit espanyolista.

L'articulació de les relacions Catalunya-Espanya, l'Estat de les autonomies i el seu futur

En l'epígraf que acabem de deixar, han aparegut alguns elements significatius de la visió de *La Vanguardia* sobre l'articulació de Catalunya i Espanya. Hi afegirem alguns elements més de forma breu.

Com ja hem avançat en el perfil ideològic-polític, tant els editorials sobre el Mil·lenari, com aquells en què el diari comenta línies d'actuació del govern de la Generalitat, o les polèmiques sobre el dret d'autodeterminació, deixen diàfanament clar que *La Vanguardia* aposta per l'Estat de les autonomies –almenys des del rebuig a la LOAPA és evident (14.3.82 i 11.8.83). No ho fa d'una forma 'erròniament' igualitària, en consonància amb les particularitats que el diari reconeix a Catalunya (11.8.83 i 31.5.84). Per fonamentar que aquesta era una base mínima a tenir en compte, explica que 'Convergència i el PNB (i aquells a qui no els semblava bé aquest concepte de l'Estat de les autonomies) van acceptar el model de l'Estat de les autonomies per no posar en perill la normalització democràtica.' (11.8.1983).

Ara bé, de la unitat d'Espanya –la qual entén que havia començat feia cinc cents anys (7.9.91)– n'és tan ferma partidària que una de les lloances a l'elecció de Jordi Pujol (31.5.84)

es deriva de considerar-lo la persona més adequada per dirigir l'encaix de Catalunya a Espanya.

La qüestió de la llengua

En el perfil de *La Vanguardia* ja dèiem que en 1981, arran de la publicació del Manifiesto dels 2300, el diari nega que hi hagi cap mena de discriminació dels castellanoparlants (14.3.81) i manté la mateixa estimació tretze anys després, amb motiu de la sentència del Tribunal Constitucional (24.12.94) favorable a l'escolarització en llengua catalana. Considera que el Tribunal Constitucional està encertat en emetre una sentència favorable a la immersió, i en aquesta mesura es pot afirmar que pren posició a favor del català.

El diari també diu que no hi ha marginació del castellà i que s'ha d'evitar que n'hi hagi. Reclama que si el català avança no ho faci a costa del castellà, perquè la política de protecció de les edicions i les activitats culturals en català no ha d'arribar a perjudicar les expressions de "vida catalana en castellà, des de les indústries editorials als mateixos mitjans de comunicació sotmesos a una economia de mercat". (9.4.83)

La Vanguardia afirma (24.12.94) que la societat catalana és permeable lingüísticament, mai no hi ha hagut conflictes per causes lingüístiques, ja que els immigrants s'han integrat lingüísticament de forma espontània i natural. El desembre de 1994 manté que la remuntada del català no ha estat en detriment del castellà. Troba com a explicació del fet que els alumnes coneixen millor el castellà que el català, que hi hagi un entorn lingüístic majoritàriament en castellà, particularment pel que fa als mitjans de comunicació, els cinemes i els llibres.

El diari insisteix, en una orientació mimètica a la sentència del Tribunal Constitucional, que el govern de la Generalitat ha de prevenir possibles abusos en l'aplicació de la Llei de Normalització Lingüística, assegurant-se que no s'exclou la possibilitat que el castellà sigui llengua docent i, doncs, que queda garantit el seu coneixement. En la mateixa orientació, el diari troba bé aquest model bilingüista, a partir del qual s'estableix la normalització, que afavoreix la convivència sense vulnerar els drets dels castellanoparlants.

Autodeterminació i símbols

L'autodeterminació com a exercici específic d'un dret polític està fora de lloc per a *La Vanguardia*. Les raons acumulades per a aquesta posició es troben en l'anàlisi de nivell 3 de l'editorial del 7.9.91:

'Fa cinc cents anys que va començar la unitat d'Espanya. L'autodeterminació es va exercir en refrendar la Constitució, l'Estatut d'autonomia i amb la incorporació a la Comunitat Europea.'

Dins de l'especificitat que el diari reconeix a Catalunya, l'evocació dels símbols, en els casos estudiats, sovint remet a un marc més ampli, ja sigui Espanya, Europa o la Mediterrània. Arran de la celebració del Mil·lenari, per exemple, en surt ressaltada la figura del rei com a cap de l'Estat. El caràcter marcadament monàrquic del que hem parlat en el perfil, simbolitza entre altres coses la unitat d'Espanya.

Les diverses commemoracions i esdeveniments que van tenir lloc el 1992 (Jocs Olímpics, Cinquè Centenari del descobriment d'Amèrica, etc. s'havien d'articular, per a *La Vanguardia*, de forma que reforcessin la unitat d'Espanya, en tant que constituïrien símbols comuns (23.4.88).

La recuperació de la llengua, el vector d'etnicitat cultural més carregat de valor, es veu supeditada en el discurs ideològic de *La Vanguardia* al marc polític de la nació espanyola.

Com a símbols –tret del caràcter simbòlic de les institucions de govern catalanes o de la mateixa denominació del país–, el diari parla de Montserrat, –vegi's el perfil– com a icona de la fe cristiana a Catalunya, i del Barça. En cap cas, els adjudica un significat nacional. El diari eludeix aquest terreny, com coherentment també ha evitat prendre posició sobre si Catalunya és una nació, tot i no manifestar-s'hi tampoc explícitament en contra. De fet, així no xocarà políticament amb Jordi Pujol –a qui dona suport gairebé sempre– quan eludeix pronunciar-se en contra de la consideració de Catalunya com a nació. Per a *La Vanguardia*, el text vigent és la Constitució i el seu article 2 diu que la nació és Espanya.

En síntesi, es pot afirmar que els trets específics de Catalunya –la llengua, la història, l'economia i els símbols, tret d'algunes excepcions–, per al diari, formen part del desenvolupament d'una societat que ha de trobar el seu sentit en la integració dins d'Espanya, un entitat que si que és titular de drets polítics de sobirania. Per tant, des de la perspectiva nacionalitària, *La Vanguardia* participa en el procés de construcció nacional d'Espanya i parcialment en el procés de recuperació col·lectiva d'una Catalunya-regió, com es pot constatar en la lectura de les proposicions que segueixen.

Proposicions extretes de les anàlisis de nivell 2

<p>Nacionalisme</p>	<p>5.9.91 El diari, com Pujol, assumeix que: Catalunya, Lituània, Eslovènia, tots els pobles tenen dret a defensar la seva llibertat i la seva identitat.</p>				
<p>Nacionalisme- CiU- (I)</p>	<p>11.8.83 Els partits nacionalistes (CiU i PNB) han actual prudentment contra la LOAPA.</p>	<p>31.5.84 Pujol és la persona més adequada per dirigir Catalunya i el seu encaix dins d'Espanya'. Pujol és sensat, perquè busca el consens.</p>	<p>31.5.84 El president té com a objectiu contribuir a desplegar totes les capacitats del país [Catalunya].</p>	<p>31.5.84 Les dues legislatures de Pujol tenen contingut històric.</p>	<p>22.11.86 La decisió de l'Audiència Territorial de Catalunya de no processar Jordi Pujol pel cas Banca Catalana és justa i conciliadora.</p>

<p>22.11.86</p> <p>L'honor de Jordi Pujol sempre ha quedat clar. I ara, oficialment clar amb l'exculpació per la querella pel cas Banca Catalana.</p>	<p>22.11.86</p> <p>El cas Banca Catalana era un cas polític, indestriable del caràcter nacionalista de l'entitat i del càrrec de president de la Generalitat del principal inculpat.</p> <p>La majoria de la societat catalana estava convençuda de la innocència de Pujol.</p> <p>La societat catalana era conscient de la doble dimensió política del cas.</p>	<p>22.11.86</p> <p>El tribunal havia de ser realista (cas Banca Catalana).</p> <p>Ser realista implica tenir en compte la doble dimensió política del cas, en particular que Pujol fos president hauria comportat el factor humiliant. I ser realista implica també tenir en compte el greuge comparatiu en relació amb altres crisis bancàries.</p> <p>L'absurditat procediria del greuge comparatiu que comporta que altres casos de crisis bancàries similars no hagin estat jutjats</p>	<p>22.11.86</p> <p>Pujol està encertat en la crida a l'equilibri, la serenitat i a demanar que mirem cap al futur.</p>	<p>5.9.91</p> <p>Pujol fa bé de recordar que Catalunya vol consolidar l'autogovern en el marc d'una Espanya solidària i democràtica.</p> <p>L'alarma per la comparació de Catalunya amb Lituània que va fer Pujol era injustificada.</p>
---	--	--	--	--

5.9.91
 Pujol parla en nom de Catalunya o de la majoria dels catalans.
 Pujol recorda a qui ho nega que ell no està a favor de la independència i sí de l'autonomia.

5.9.91
 Pujol no diu que Catalunya hagi de ser independent com ho són Lituània i Eslovènia. (aquesta és l'extrapolació).

5.9.91
 Pujol se sent fort políticament i s'ofereix al govern central per col·laborar en la consolidació d'Espanya.

5.9.91
 CiU es presenta com a 'força serena' de Catalunya.
 El partit de Pujol continua les antigues línies de la Lliga i d'Esquerra.
 És mostra de serenitat l'aposta de Pujol per l'articulació amb Espanya.

25-6-93
 [3.6.]
 "Històricamente, uno de los objetivos del catalanismo político ha sido influir, cuando se daban las circunstancias, en la política del Estado."
 Pujol-CiU són avui el catalanisme polític.
 Pujol rebutja (i s'equivoca) l'oportunitat històrica d'influir en la política de l'Estat i, per tant, no és coherent amb la història del catalanisme polític.

23.4.88
 La societat catalana és complexa i integrada (en relació amb l'ús del català i el castellà).

24.12.94
 'El Tribunal Constitucional està encertat en la sentència a favor de la Llei de Normalització i del Decret d'Immersion Lingüística.

24.12.94
 No hi ha marginació del castellà i el govern de la Generalitat ha d'evitar que n'hi hagi.

24.12.94
 La recuperació del català s'entén com a part de la recuperació de les llibertats.

24.12.94
 La societat catalana és permeable.
 Mai no hi ha hagut conflicte per causes lingüístiques.
 Els immigrants s'han integrat lingüísticament de forma espontània i natural.

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">L l e n g u a (I I)</p>	<p>24.12.94</p> <p>La Llei de Normalització Lingüística ha tret el català de l'estat de prostració en què es trobava.</p> <p>La remuntada del català no ha estat en detriment del castellà.</p>	<p>24.12.94</p> <p>Al finalitzar l'EGB, els alumnes coneixen millor el castellà que el català.</p> <p>Els mitjans de comunicació, els cinemes i els llibres usen sobretot el castellà.</p> <p>Els alumnes coneixen millor el castellà, perquè l'entorn lingüístic és majoritàriament en castellà.</p>	<p>24.12.94</p> <p>La immersió integra els immigrants, sigui quina sigui la seva llengua habitual, i cohesiona la societat.</p>	<p>24.12.94</p> <p>El Tribunal Constitucional troba bé que el català sigui llengua vehicular del model bilingüista.</p> <p>El Tribunal Constitucional demana garanties que no s'exclouï la possibilitat que el castellà sigui llengua docent, que se'n garanteixi l'ús i el coneixement.</p>	<p>24.12.94</p> <p>El govern de la Generalitat ha de prevenir possibles abusos.</p> <p>Hi ha la possibilitat d'una aplicació abusiva discriminatòria dels castellanoparlants.</p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">L l e n g u a (I I I)</p>	<p>24.12.94</p> <p>El consens amb què es va aprovar la Llei s'ha de mantenir.</p> <p>Si apareix algun conflicte s'ha de reaccionar amb serenitat.</p> <p>Catalunya es manté serena.</p> <p>Gómez Rovira s'ha inventat un conflicte on no n'hi havia.</p>	<p>24.12.94</p> <p>La normalització afavoreix la convivència dels ciutadans.</p> <p>La normalització no ha de vulnerar els drets dels castellanoparlants.</p> <p>La normalització podria anar en contra dels drets dels castellanoparlants o d'alguns castellanoparlants.</p>			

Catalunya - (I)	31.5.84 "Catalunya" crea una societat civil modèlica.	31.5.84 La societat civil catalana es caracteritza per la complexitat, la tolerància, l'equilibri i l'operativitat.	22.11.86 La societat ha contribuït a neutralitzar els intents de desestabilitzar el país (la querrela de Banca Catalana). La societat catalana té capacitat de convivència i sentit de la responsabilitat.	5.9.91 Existeix una voluntat de Catalunya (i la interpreta Pujol).	5.9.91 La força dels catalans està en: 1- la cohesió social. 2- la vocació per la feina. 3- la voluntat de ser. 1, 2 i 3 són valors catalans. Dels tres valors, el més important és 'la voluntat de ser'.
Catalunya - (II)	5.9.91 'La voluntat de ser' majoritària entre la població i de l'electorat català aposta per l'Estatut i la Constitució, o sigui, no és independentista.	6.7.94 Atacar la burgesia catalana és atacar Catalunya (arran de les declaracions de Julio Anguita).	6.7.94 Criticar la burgesia catalana no és progressista, i criticar Catalunya no és progressista.	6.7.94 No ha estat progressista dir que CiU és la pitjor de les burgesies. Que nombrosos fills de la burgesia catalana fossin membres d'organitzacions d'esquerres contradiu les paraules d'Anguita.	
Catalunya i Espanya (I)	11.8.83 La LOAPA era producte del 23-F (una concessió als colpistes) i un intent de fer marxa enrera en l'Estat de les autonomies cap a una mera descentralització.	11.8.83 L'Estat de les autonomies va ser creat per neutralitzar la devolució dels Estatuts base i català. L'aprovació de la LOAPA al Parlament espanyol és producte d'una inacabable incomprensió del problema de Catalunya.	11.8.83 L'Estat de les autonomies està exposat al fracàs si s'aplica erròniament de forma igualitària. L'Estat de les autonomies s'ha d'aplicar tenint en compte que hi ha comunitats que tenen una història particular (Catalunya i el País Basc, sobretot).	11.8.83 Convergència i PNB (i aquells a qui no els semblava bé aquest concepte de l'Estat de les autonomies) van deixar passar l'Estat de les autonomies per no posar en perill la normalització democràtica.	31.5.84 L'autonomia catalana ha de ser específica, no té perquè ser com la de la majoria de les altres autonomies.

Catalunya i Espanya (II)	<p>31.5.84</p> <p>Catalunya ha d'escollir les persones adequades per a augmentar la participació en el quefer d'Espanya.</p>	<p>22.11.86</p> <p>L'administració autonòmica ha de treballar perquè Catalunya recuperi dinamisme econòmic.</p> <p>Catalunya ha d'influir amb la seva activitat i pluralitat en la resta d'Espanya.</p>	<p>22.11.86</p> <p>[7.1.] "Es justo reconocer también, que la prudente y serena actitud del presidente Pujol, convencido siempre no sólo de su inocencia, sino del recto y equitativo proceder de la Justicia, contribuyó no poco a mantener la estabilidad y la mesura en la conducción de los asuntos públicos durante todo este tiempo."</p>	<p>23.4.88</p> <p>Catalunya és Espanya i el Mil·lenari i els discursos sobre la celebració han de servir per afavorir la renovada integració de Catalunya a Espanya.</p>	<p>23.4.88</p> <p>Catalunya sempre ha tingut una forta personalitat i la voluntat d'integrar-se a Espanya</p> <p>Hi ha hagut elements desintegradors que han estat compensats per la voluntat d'integració.</p>
Catalunya i Espanya (III)	<p>23.4.88</p> <p>Catalunya ha de ser motor d'Espanya en el món.</p> <p>La concòrdia ha de presidir la reflexió sobre la integració de Catalunya a Espanya.</p>	<p>23.4.88</p> <p>Hi ha d'haver cooperació i integració entre España i Catalunya.</p> <p>S'han d'excloure la suspicàcia, l'hostilitat i les barreres i això és la responsabilitat del govern català i del govern de l'Estat.</p>	<p>23.4.88</p> <p>Per ser a Europa, Espanya necessita una Catalunya amb voluntat d'integració.</p> <p>Caldrà paciència per arribar a acords realistes.</p>	<p>5.9.91</p> <p>Com diu Pujol, l'extrapolació no és pertinent, perquè Espanya és una realitat sòlida (amb interrelació forta entre els seus pobles), hi ha democràcia (llibertat i autonomia) i prospera, coses que no passaven a l'URSS.</p>	<p>7.9.91</p> <p>Fa cinc cents anys que va començar la unitat d'Espanya.</p> <p>L'autodeterminació es va exercir en refrendar la Constitució, l'Estatut d'autonomia i amb la incorporació a la Comunitat Europea.</p>
Espanyolisme (I)	<p>5.9.91</p> <p>La comparació de Catalunya amb Lituània és estèril.</p> <p>L'alarma aixecada per alguns polítics i mitjans d'opinió madrilenys és injustificada.</p>	<p>5.9.91</p> <p>CiU i PSC han de ser coherents (votant contra les mocions independentistes d'ERC) i fer callar els alarmistes madrilenys.</p>	<p>6.7.94</p> <p>Anguita no hi toca: és un anticatalanista i un polític del passat</p>		

S í m b o l s (I)	<p>23.4.88</p> <p>El Mil·lenari ha de servir per remarcar que Catalunya és europeïsta, espanyola, mediterrània i integradora, tal com han dit Pujol i el rei</p>	<p>23.4.88</p> <p>Pujol i el rei estan d'acord (i el diari també) que:</p> <p>El Mil·lenari ha de servir per reconèixer la 'vocació hispànica de Catalunya'.</p> <p>Amb un enfocament equivocat, la celebració del Mil·lenari podria conduir Catalunya a recloure's en ella mateixa.</p>	<p>23.4.88</p> <p>El Palau de la Generalitat, el Consell de Cent, les Drassanes i la lliura barcelonesa són símbols de Catalunya.</p> <p>Al segle XIV Catalunya era al centre d'Europa</p>	<p>23.4.88</p> <p>Les diverses commemoracions que hi ha i les que s'acosten [1992], són comunes i s'han d'articular de manera que reforcin la unitat d'Espanya.</p>	<p>23.4.88</p> <p>Els Jocs Olímpics del 92 a Barcelona i la celebració del Cinquè Centenari del Descobriment d'Amèrica (les commemoracions anunciades al paràgraf anterior) han de reforçar la unitat (l'herència comuna).</p> <p>El Cinquè Centenari ha de servir per estrènyer els lligams entre Espanya i l'Amèrica "de nuestra estirpe".</p>
Símbols (II)	<p>23.4.88</p> <p>L'ús de les dues llengües [per part de Pujol i el rei] simbolitza la voluntat d'integració</p>				
Rel. CiU-PSOE	<p>25.6.93</p> <p>Es pot perdre una oportunitat històrica de formar un govern de coalició (PSOE-CiU).</p> <p>González insisteix que està disposat a un govern de coalició.</p>				

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Independència</p>	<p>5.9.91</p> <p>Els independentistes són una minoria, encara que n'hi hagi algun dins de CiU. Tant CiU com el PSC han d'impedir que des de les seves files se secundin mocions independentistes als municipis.</p>	<p>5.9.91</p> <p>La majoria de les forces polítiques tampoc són independentistes i sí autonomistes.</p>	<p>5.9.91</p> <p>Les direccions de CiU i PSC han d'impedir que els seus regidors secundin les mocions independentistes d'ERC.</p> <p>Les mocions d'ERC són irresponsables.</p>		
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Autodeterminació</p>	<p>7.9.91</p> <p>L'autodeterminació es va exercir en referendar la Constitució, l'Estatut d'autonomia i amb la incorporació a la Comunitat Europea.</p>	<p>7.9.91</p> <p>Els redactors del <i>Full</i> de les diòcesis de Vic, Olot i Tarragona que demanen l'autodeterminació són els integristes d'avui.</p>			

8. Anàlisi dels editorials de l'Avui

Per a sintetitzar el perfil ideològic de l'*Avui* s'han pres com a base els 46 editorials seleccionats per a la mostra de nivell 1. Com en els casos anteriors, una taula amb les macroproposicions centrals és l'últim epígraf del subcapítol següent (8.1.).

Després, analitzarem individualment els editorials de la mostra de nivell 2 –que per a aquest diari en són nou– amb graus de profunditat variable. Per a l'anàlisi de nivell 3 hem escollit el darrer editorial que tracta sobre una proposta de política lingüística d'Aleix Vidal-Quadras feta l'octubre de 1995.

8.1. El perfil ideològic de l'AVUI deduït de les proposicions centrals dels editorials

Els posicionaments ideològics del diari *Avui* estudiats en els 46 editorials escollits no mostren variacions significatives.

SÍNTESE: L'*Avui* és un diari d'àmbit català, sobretot al Principat, molt barceloní, que està escrit en català. És una publicació que crida sovint a la mobilització dels seus lectors a favor del que entén que són tasques de construcció nacional de Catalunya. És, pel que s'acaba de dir, obertament catalanista i moderat en els seus plantejaments. Està a favor de l'Estat de les autonomies, és tendencialment sobiranista, però no independentista. Sense ser monàrquic, en algun moment s'ha mostrat partidari d'estrènyer les relacions entre la monarquia i el catalanisme polític. És un defensor aferrissat de la llengua catalana i dels símbols de Catalunya i deixa clar que entén el catalanisme tal com l'entén Jordi Pujol.

Mobilitzador, catalanista i moderat

En múltiples ocasions l'*Avui* crida a la mobilització de la societat, preferentment quan es tracta de la llengua, però, en general, a favor de causes catalanistes. El 1978, el diari crida a la mobilització dels pares per avançar en l'escolarització en català, aprofitant el primer decret de la Generalitat que deixava en les mans dels pares la tria de la llengua en què aprendrien els seus fills (6.7.78). I de nou, el 1982, insta els directors i els consells escolars de les escoles a fer que més assignatures es facin en català (12.8.82).

Al voltant del dia de Sant Jordi de 1981, el diari crida en dues ocasions a la mobilització dels ciutadans. Primerament, perquè argumenta que els immigrants estan mal informats i cal explicar-los les raons que avalen i abonen l'amor a la llengua catalana (19.4.81). L'editorialista –que, com fa sovint, usa la primera persona del plural per atribuir-se la representació dels catalans– entén que els catalans "hem" deixat en mans de les institucions el combat per la llengua i no ha de ser així. Després, el mateix dia de Sant Jordi, crida els ciutadans a construir activament Catalunya, consolidar l'autonomia i defensar la llibertat –feia quatre dies del cop

d'Estat del 23-F– i la Constitució, garantia –afirma– de futur per als pobles de la pell de brau [o sigui tot l'Estat].

També crida a la mobilització dels ciutadans contra la LOAPA i a assistir a la manifestació (14.3.82) en contra de la Llei, que entén que respon a les pressions de les "forces regressives" sobre el govern de Calvo Sotelo.

L'Onze de setembre de 1991, encara que no crida a la mobilització al carrer, insta a una jornada reivindicativa, perquè entén que no està resolta l'articulació de Catalunya amb l'Estat espanyol, ni hi ha un reconeixement efectiu de la realitat catalana i cal encara una quota més alta d'autogovern (11.9.91).

Però els plantejaments polítics, tant si crida a mobilitzar-se per ells com si no, no són mai rupturistes, sinó moderats. A finals dels setanta, el diari planteja la necessitat d'aprofitar l'autogovern per sortir de la crisi econòmica (11.9.78 i 3.3.79). I encara el març de 1981, insta el govern de l'Estat a més de controlar els colpistes i els que provoquen el malviure [atemptats diversos], a relançar l'economia per retornar l'optimisme al país (13.3.81).

En defensa de la democràcia, front als colpistes, recorre a Winston Churchill per dir que la democràcia és el més dolent de tots els sistemes polítics inventats per l'home, llevat de tots els altres (28.2.81).

El suport que sempre ha donat a Jordi Pujol –de què tractarem més endavant en aquest mateix apartat– és una mostra inequívoca de moderació (23.4.79, 23.5.84, 30.5.84, 22.11.86, 23.4.88, 5.9.91, 23.6.93 i 28.4.96, entre d'altres).

La moderació també es palesa en el suport al PSUC front a l'escissió que després formaria el PCC (23.3.82). El basa en la necessitat de tenir partits forts, coherents, poc convulsionats, fidels a l'ideari electoral i responsables, perquè "el nostre poble" recuperi tots els senyals d'identitat.

S'ha de dir que la moderació és absent en la bel-ligerància que desplega en contra del PP i especialment contra Vidal-Quadras i les seves propostes lingüístiques (14.10.95) [ho

tractarem amb més detall en un capítol posterior. Els darrers símptomes d'aquesta animadversió registrats en aquest estudi es manifesten amb motiu del pacte PP-CiU de 1996. Primerament, l'*Avui* afirma que s'ha de desconfiar del PP i que si CiU arriba a algun acord se n'haurà d'assegurar el compliment i haurà d'explicar com pensa fer-ho (21.4.96). Després, un cop signat el pacte, el diari valora que es tracta d'un bon pacte perquè el PP ha modificat gairebé totes les pretensions i CiU ha aconseguit concretar gairebé tots els propòsits. Malgrat això, diu, el PP desperta desconfiança i no està clar que pensi complir el que ha pactat (28.4.96). [Per descomptat, pot tenir molt interès veure l'evolució editorial del diari a partir d'aquestes dates, però això ja quedaria per a altres treballs].

Autonomista, sobiranista tendencialment i no independentista

Durant el 1979, l'*Avui* està per accelerar els processos autonòmics (11.9.79) i per desenvolupar l'autogovern. Quan es fa l'exposició "Catalunya, avui" a la seu de la UNESCO de París, aprofita per dir que, en aquells moments, tot són problemes per a l'autonomia (25.3.81).

Quan, en el deixant del 23-F, valora que existeix un intent de presentar la situació a Catalunya com a més greu que la d'Euskadi i de fer-la culpable que la política estatal no reeixi [arran de l'article del director de *Diario 16*, del Manifiesto dels 2300 i de la LOAPA], i que congruentment hi ha una greu crisi del sistema democràtic espanyol, l'*Avui* planteja que cal defensar la Constitució com a garantia de futur per als pobles de la pell de brau. (23.4.81).

Per descomptats, les dures crítiques contra la LOAPA són en defensa de l'Estatut i de l'autonomia de Catalunya (14.3.82 i 11.8.83). Un cop desautoritzada pel Tribunal Constitucional, el diari deixar clar que la LOAPA reduïa l'autonomia a la descentralització i malmetia les esperances i ambicions del poble de Catalunya. I encara més, estima que la LOAPA anul·lava el consens que s'havia establert en la transició a còpia de diàleg i d'autorenúncies en acceptar la Constitució i l'Estatut (11.8.93). L'editorialista mostra aquí una tendència sobiranista, d'alguna manera sempre latent, que s'expressarà més tard almenys en dos dels textos triats.

El primer text és el de l'editorial que blasma tant el govern central com Tribunal Constitucional amb motiu d'una sentència d'aquest darrer que anul·lava dos articles gens essencials de la Llei de Normalització Lingüística. El diari diu, de primer, que totes dues instàncies haurien d'haver respectat la integritat de la llei perquè va ser votada unànimement pel Parlament de Catalunya, és a dir que en aquestes circumstàncies no hi tenien res a dir. I, en segon lloc, que ja que els articles impugnats eren del tot secundaris, encara hi havia menys excuses per embolicar-s'hi (27.6.86).

El segon text és el d'un altre editorial defensant que el Parlament de Catalunya recordi el dret a l'autodeterminació del poble català. Qui diu que CiU practica un doble llenguatge –explica l'editorial– no ha entès que per a alguns [CiU] la Constitució i l'Estatut no són punts d'arribada, sinó de sortida per a majors quotes d'autogovern (13.12.89).

La reivindicació en els editorials de l'*Avui* a favor de quotes més altes d'autogovern es repeteix en diverses ocasions (13.12.89, 11.9.91 i 27.3.92).

El posicionament a favor de l'autodeterminació també ha estat palès en altres moments. Per exemple quan el 1991 dona suport al *Full dominical* dels bisbats de Solsona, Vic i Tarragona que han recordat el dret a l'autodeterminació i lamenta o, si es vol, carrega contra diversos mitjans espanyols que han aprofitat l'avinentesa per exacerbar els ànims fora de Catalunya (7.9.91). [Tractarem el tema del *Full dominical* més endavant i amb més detall de manera particular]

No obstant, també s'han repetit les mostres a favor de l'entroncament de Catalunya amb Espanya i de l'antiindependentisme. L'acceptació de l'Estat de les autonomies ja n'és una mostra prou evident, però n'hi ha de més explícites.

Arran de la invitació al rei per presidir la celebració del Mil·lenari de Catalunya, l'*Avui* saluda la iniciativa perquè així el monarca s'adonarà que Catalunya necessita el reconeixement de la seva personalitat per alliberar energies, i aportar a la resta de l'Estat la llibertat, la modernitat i la tolerància (12.5.85). En el moment de la celebració, el diari tornava a editorialitzar a favor d'afermar els llaços entre la Corona i el catalanisme polític. Aprofita per aconsellar que el

catalanisme ha de trobar un lloc entre el radicalisme republicà i el jacobinisme centralista que, al seu entendre, exemplifiquen el diari *El País* i el PSOE (23.4.88).

La commemoració del centenari de les Bases de Manresa (1892) permet l'*Avui* explicitar que ni el document de les Bases ni el catalanisme hegemònic des de llavors han estat defensors de la independència, sinó de la col·laboració amb l'Estat espanyol. El diari opina que els altres plantejaments perjudiquen l'evolució i el progrés de Catalunya (27.3.92).

La llengua

Hem vist ja diversos editorials en què es feia patent que la batalla per la recuperació de la llengua és central en les preocupacions de l'*Avui* (6.7.78, 19.4.81, 12.8.82, 27.6.86, 6.9.91) i cal repetir-ho aquí. És interessant subratllar també que el diari es mobilitza i intenta mobilitzar no només les institucions sinó també els lectors en la tasca d'una creixent normalització de la llengua. D'altra banda, el fet que sigui un diari fet en català ja ho fa prou evident. L'*Avui*, però, a diferència de la resta de diaris no parla a favor del bilingüisme. Es limita a demanar que la llengua catalana aconsegueixi el màxim de les atribucions possibles.

Els símbols

L'*Avui* para particular atenció als símbols de la identitat col·lectiva de Catalunya. Ho demostren els editorials en ocasió de diverses celebracions com els dies de Sant Jordi, les Diades, les trobades al Pi de les Tres Branques i el mateix Mil·lenari.

La llengua, en tant que símbol, rep també una atenció privilegiada com hem vist fins ara. Agafem només un exemple. Arran de la celebració del Mil·lenari, l'*Avui* es mostra preocupat perquè per la visita del rei, i, doncs, la seva presència en els actes, no comporti que s'hagi de deixar de banda la llengua catalana (12.5.85).

Aturem-nos, ara, en un editorial dedicat al Pi de les Tres Branques (18.6.82). El diari insta el govern civil a deixar en pau els participants en la celebració i a no repetir el que va fer l'any

anterior en què va denunciar-ne alguns pel contingut dels seus parlaments per presumpte delictes. Trobem aquí una mostra més de sobiranisme tendencial quan, després de recordar que es tracta d'un símbol del Paísos Catalans, el diari al·lega que a les diades nacionals ha de regnar la llibertat d'expressió, perquè els grups nacionalistes puguin dir el que pensen encara que sigui "aconstitucional".

La importància que té el fet de conèixer i compartir els símbols es trasllueix en l'editorial dedicat a una campanya de difusió del patrimoni cultural de Catalunya per a l'exèrcit [als soldats, comandaments militars, funcionaris civils de l'administració militar i els seus familiars]. El diari defensa que així els militars coneixen unes terres que integren Espanya i s'assabenten que tenen una història pròpia, una llengua pròpia i un patrimoni cultural (15.2.83).

La celebració dels Jocs Olímpics de 1992 és entesa com una oportunitat simbòlica. L'*Avui* parla de preparar responsablement els Jocs per projectar Barcelona al món en tant que cap i casal de Catalunya (18.10.86)

L'opinió del diari sobre les promeses o les victòries del Barça deixen lloc a pocs dubtes. En 1982 el Barça participava alhora en cinc torneigs i l'*Avui* desitjava que l'equip arribés ben lluny, entre altres raons, perquè el Barça ha de continuar sent el que és i el que representa [Catalunya] (29.7.82).

El valor concedit al Barça es palesa també quan el 1985 guanya la lliga espanyola. El diari li demana més victòries, perquè –afirma– el Barça –"més que un club"– projecta una força en totes les capes socials de Catalunya i Barcelona que es manifesten en aquestes celebracions (26.3.85).

Set anys després, la importància que pren el Barça com a valor simbòlic de Catalunya es manifesta més rotundament en l'editorial que celebra la conquesta de la Copa d'Europa (22.5.92). L'editorialista, amb una finesa que l'honora, constata que la celebració massiva a moltes ciutats de Catalunya de la victòria del Barça respon a una afició que combina tant els que hi són pel que el Barça té de símbol de Catalunya, com els que hi són per la passió esportiva. A més, ambdós lligams hi són en intensitats variables. El fet de constatar que una

part de l'afició és bàsicament esportiva, fa encara més diàfana la funció simbòlica per a tota l'altra part de l'afició.

Pujolista

Jordi Pujol ha tingut el suport explícit de *l'Avui* almenys des de l'endemà de les primeres eleccions autonòmiques. El diari escriu, en aquell moment, que CiU ha estat encertada a triar Pujol, perquè és l'home més adequat per a fer país a partir de l'Estatut (22.3.80).

Com es pot deduir dels subapartats anteriors, el diari ha mantingut un suport general a la política desplegada des de les institucions de la Generalitat, tant a les lleis del Parlament com a la línia política del consell executiu. Particularment en les demandes d'una millora del sistema de finançament autonòmic (5.9.91, 10.9.91, 23.6.93, 25.6.93).

I en aquests terrenys, a vegades, resulta intricat distingir el suport personal a Jordi Pujol del suport al líder de CiU o del suport al cap del Consell executiu. Fins i tot resulta difícil trobar les diferències entre les idees expressades per Pujol i les expressades pel diari, especialment quan l'editorial és, a la pràctica, un resum d'un discurs de Pujol, encara que l'editorialista ho expliciti (30.5.84, 1i2.1.86). De tota manera, no sempre és impossible distingir en funció de què van els atacs contra algú.

Procedim a pams. Els editorials escollits sobre la crisi de Banca Catalana mostren que el diari és de l'opinió que la querella està moguda per la intenció política d'atacar Jordi Pujol, després que guanyés per majoria absoluta les segones eleccions autonòmiques (23.5.84). Quan l'Audiència de Barcelona va decidir no processar Jordi Pujol, el diari entén que això confirma la intencionalitat política de la querella, la qual interpreta com un atac frontal al president de la Generalitat i a les institucions per ell encarnades (18.10.86).

La coincidència de les posicions amb Jordi Pujol, president del govern català, s'estén als seus plantejaments conciliadors en ocasió del debat parlamentari d'investidura que va tenir lloc pocs dies després de la presentació de la querella de Banca Catalana (30.5.84). El diari diu que Pujol va estar encertat en voler bandejar de la política l'odi introduït per la querella. Amb aquest odi –estima– es trencaria la convivència.

Un procés d'identificació afi a l'anterior es repeteix quan Pujol és acusat d'oportunista per haver comparat Catalunya amb Lituània. L'*Avui* recorda que Pujol deia a més a més que el model autonòmic és insuficient i que Catalunya té dret a l'autodeterminació. També diu que no és cert que Pujol aprofiti l'onada independentista bàltica per fer allò que alguns anomenen xantatge moral a l'Estat i obtenir-ne rendiments en el cas català. El diari conclou que les acusacions d'oportunisme dirigides contra Pujol estan llançades contra Catalunya i les seves institucions (5.9.91).

Les cultures

A finals de 1981, hi va haver una trobada d'intel·lectuals castellans i catalans a Sitges. El diari s'alegra de la iniciativa, perquè valora que la cultura castellana es coneix tan bé a Catalunya com a la resta de l'Estat, però de la cultura catalana se'n sap ben poca cosa fora de Catalunya (20.12.81). Però el més important és que l'editorialista alerta que no es tracta d'una fusió de cultures sinó del reconeixement mutu de les cultures castellana i catalana.

Encara que la posició del diari ha estat bel·ligerant en contra del PSOE –per la LOAPA, per la querella de Banca Catalana, pels recursos contra la Llei de Normalització, etc.– no ha estat el mateix amb el PSC. Amb motiu d'unes declaracions del president del Senat en què proposava reformar la Constitució –perquè ell entenia que el sistema autonòmic ja era federal–, l'*Avui* subratlla que aquesta és una visió molt aigualida del federalisme i remarca que, almenys, quan el PSC parla de federalisme li dona més contingut (2.9.91). Aquest incident serveix de decorat per a les fortes crítiques dedicades a Raimon Obiols (llavors primer secretari del PSC), pràcticament en les mateixes dates, en què contraposava –segons el diari– els drets dels immigrants amb la reivindicació dels drets nacionals de Catalunya (1.9.91). L'*Avui* estima que les paraules d'Obiols són tremendistes i, encara que ell no ho vulgui, divideixen el país i trenquen la convivència.

Pel que fa a la convivència, el diari també interpreta que el recurs d'inconstitucionalitat contra la Llei de Normalització Lingüística era un intent de dividir lingüísticament els ciutadans de Catalunya (24.12.94).

Les macroproposicions centrals

Data	Editorial	Macroproposició	Proposició de coherència global
6.7.78	<i>L'hora del pares</i>	Els pares s'han de mobilitzar a favor de l'ensenyament en català, ja que el decret del 23.6.78 deixa en les seves mans que l'ensenyament dels fills es faci d'aquesta manera	Que l'ensenyament sigui en català consolida Catalunya
11.9.78	<i>Hem de fer un gran país</i>	1. Hem de fer un gran país sense atabalar-nos i amb moderació: -aprofitar l'autogovern possible i - sortir de la crisi econòmica. 2. El nacionalisme català va unit a l'exercici de la llibertat i la justícia.	Construir el país requereix sortir de la crisi econòmica, la qual cosa és una premissa per avançar en la llibertat.
3.3.79	<i>L'hora de les autonomies</i>	Han de ser prioritats del govern de la UCD: - la crisi econòmica i l'atur; - accelerar els processos autonòmics (traspassos, Estatut i formació del Parlament de Catalunya).	Seria un mal camí que el govern només busqués solucions conjunturals per mantenir-se en el poder.
23.4.79	<i>Ara l'Estatut i el Parlament</i>	Fins ara hem tingut paciència, ara que ja hi ha Constitució i l'acceptem volem immediatament l'Estatut i el Parlament.	Aquest és el bon camí de l'autogovern per a Catalunya.
22.3.80	<i>La veu del poble</i>	CiU ha estat encertada en triar l'home més adequat per a fer país a partir de l'Estatut	CiU hauria de ser l'encarregada de fer Consell [formar govern a Catalunya]

28.2.81	La força de la raó	Les manifestacions de rebuig al cop d'Estat del 23-F demostren que no hi ha desencís amb la democràcia i l'autonomia en el cas de Catalunya.	Com va dir Winston Churchill, la democràcia és el més dolent de tots els sistemes polítics inventats per l'home, llevat de tots els altres.
13.3.81	Enrariment	El govern espanyol ha de: 1) retornar l'eficàcia a les institucions encarregades de la seguretat ciutadana; 2) desemmascarar els que provoquen malviure com a pretext per a una actuació radical [terrorisme]; 3) relançar l'economia per retornar l'optimisme al país; 4) acomplir el procés autonòmic i neutralitzar els provocadors.	Existeix un intent de presentar Catalunya com si la situació fos més greu que a Euskadi i com si fos culpable que la política estatal no reeixi.
25.3.81	Projecció exterior	En aquests moments que es fa l'exposició 'Catalunya, avui' a la seu de la Unesco (a París) tot són problemes per al desenvolupament de l'autonomia.	Però el poble català sabrà sempre recomençar amb la democràcia, perquè 'la nostra veu' és la de la raó i la cultura.
19.4.81	Estimar la llengua	Hem d'explicar als immigrants les raons que avalen i abonen l'amor a la llengua catalana, perquè ells estan mal informats.	Els catalans hem deixat en mans de les institucions el combat per la llengua i no ha de ser així
23.4.81	El nostre cinquè Sant Jordi	Els ciutadans han d'assumir activament la construcció de Catalunya, consolidar l'autonomia i la defensa de la llibertat i la Constitució garantida de futur pels pobles de la pell de brau.	Resorgeixen les actituds anticatalanes i existeix una greu crisi del sistema democràtic espanyol post 23-F

5.12.81	De la LOAPA a un nou cop de decret	Els decrets controlant els serveis de la Seguretat Social i la Sanitat traspassats a la Generalitat deixen en no res les competències i són a la pràctica l'aplicació de l'esperit LOAPA.	Cal una negociació entre els partits i governs autonòmics per evitar una retallada dels Estatuts.
20.12.81	La reunió d'intel·lectuals a Sitges	No es tracta d'una fusió, sinó del reconeixement mutu de les cultures castellana i catalana.	L'Estat encara defensa que l'única cultura existent és la castellana i els estaments oficials no han fet passos importants per fer reconèixer la vitalitat passada i actual de la cultura catalana.
14.3.82	Ciutadans contra la LOAPA	S'ha d'anar a la manifestació contra la LOAPA.	La LOAPA rebaixa l'autonomia concedida i respon, encara que Calvo Sotelo no ho reconeixi, a pressions de les 'forces regressives'.
23.3.82	El Congrés del PSUC	El PSUC surt assentat del VI Congrés, passat ja el trasbals de l'escissió ortodoxa i dogmàtica (el que seria el PCC) del desembre passat.	Recuperar el nostre poble amb tots els senyals d'identitat requereix partits forts, coherents, poc convulsionats, fidels a l'ideari electoral i responsables.
18.6.82	El Pi de les Tres Branques	El govern civil no s'ha de ficar aquest any en la celebració, com si que va fer l'any passat, denunciant alguns parlaments per presumpte delictes.	El Pi de les Tres Branques simbolitza els Països Catalans, lliure cadascun, però totes tres branques d'una rel comuna i formant un sol arbre. A les diades nacionalistes ha de regnar la llibertat d'expressió perquè els grups nacionalistes puguin dir el que pensin ni que sigui aconstitucional

29.7.82	L'any del Barça	El Barça pot arribar ben lluny en cadascun dels cinc torneigs en què participa perquè té la millor plantilla	El Barça ha de continuar sent el que és i el que representa [Catalunya]
12.8.82	Una invitació a les escoles	Les escoles han d'aprofitar el decret que posa en mans dels directors o dels consells directius la decisió sobre quina o quines matèries han de ser ensenyades en català.	S'han de fer més matèries en català per acostar-se a l'equiparació de les dues llengües oficials a Catalunya i treure virulència a una qüestió (la lingüística) que s'ha complicat massa.
15.2.83	Col·laboració Generalitat-exèrcit	La campanya de difusió del patrimoni cultural de Catalunya als soldats, comandaments militars, funcionaris civils de l'administració militar i els seus familiars és, com va dir Pujol, positiva.	Els militars han de conèixer les terres que integren Espanya i assabentar-se que tenen una història pròpia, una llengua pròpia i un patrimoni cultural.
17.5.83	La supervivència de Banca Catalana	La solució a la crisi de Banca Catalana ha de ser catalana. BC no pot ser venuda a un pool de 16 entitats bancàries	BC no ha de perdre catalanitat, perquè solucionar la seva crisi implica la possibilitat que l'economia de Catalunya remunti
11.8.83	Un malson esvaït	Saludem la sentència del Tribunal Constitucional que declara anticonstitucionals els punts substancials de la LOAPA.	La LOAPA reduïa l'autonomia a descentralització, malmetia les esperances i ambicions del poble de Catalunya i anul·lava el consens que es va establir, a còpia de diàleg i d'autorenúncies, en fer la Constitució i l'Estatut.
23.5.84	Una nota clarificadora	No hi ha unanimitat entre els fiscals sobre la querella per presumptes irregularitats a Banca Catalana.	La querella està moguda sobretot per una intencionalitat política [atacar Jordi Pujol].

30.5.84	Saber on anem i anar-hi sense odi	<p>1. Atès el titubeig del govern central en política autonòmica, el virtual president, Jordi Pujol, va estar ahir encertat en preguntar a Felipe González, on anem?</p> <p>2. Igualment encertat en voler bandejar de la política l'odi introduït per la querrela de Banca Catalana...</p>	<p>1. Hi ha d'haver diàleg amb tothom, també portes endins de Catalunya, perquè el país necessita de tothom.</p> <p>2. Amb odi es trencaria la convivència i sense ella no es podrien defensar les nostres institucions.</p>
26.3.85	La sensibilitat de tot un poble	La victòria aclaparadora del Barça a la Lliga a quatre jornades del final mobilitza el poble català.	Necessitem més victòries d'aquestes perquè el Barça - 'més que un club' - projecta una força en totes les capes socials de Catalunya i de Barcelona que es manifesten en aquestes celebracions.
12.5.85	La visita	<p>És bo que el rei vingui a Catalunya i es trobi no en un bany de multituds sinó amb els representants catalans, perquè així s'adona que Catalunya necessita el reconeixement de la seva personalitat per alliberar energies i aportar a la resta de l'Estat: llibertat, modernitat i tolerància.</p> <p>La visita del rei arran de la celebració del Mil·lenari no ha de deixar de banda la llengua catalana.</p>	Tenim por que es vulgui fer marxa enrera pel que fa a les llibertats i als drets dels pobles.
1 i 2. 1.86	Catalunya torna a Europa	El retorn de Catalunya a Europa és una oportunitat única per modernitzar-se i per expandir-se econòmicament.	Com diu Pujol, Catalunya està preparada per a aquest repte [Gairebé tot l'editorial és un resum del missatge de cap d'any de Pujol assumit pel diari].

13.3.86	Afirmació i càstig	<p>1. El pobre resultat del 'Sí' en el referèndum de l'OTAN demostra l'erosió del carisma socialista.</p> <p>2. L'afirmació real de l'OTAN és més alta del que diuen les xifres, perquè els atlantistes no han col·laborat amb el PSOE en el referèndum</p> <p>3. A Catalunya, la "indubtable tradició pacifista i antimilitarista i la llibertat de vot del partit majoritari" ho fa diferent de la resta de l'Estat, com també ho ha estat a Euskadi</p>	El govern de l'Estat ha rebut un càstig
27.6.86	Contra la decisió del Parlament	El Tribunal Constitucional, com el govern, posen entrabancs a la convivència lingüística en anul·lar dos articles de la llei del català.	Tant el govern central com el TC haurien d'haver respectat la integritat de la Llei perquè va ser votada unànimement pel Parlament de Catalunya i, encara més, perquè els dos articles impugnats no són gens essencials.
18.10.86	L'alegria i el seny d'aquesta hora	Alegria per la designació de Barcelona i seny per preparar responsablement els Jocs Olímpics del 92.	<p>1. La projecció de Barcelona al món ha de ser en funció del fet que és cap i casal de Catalunya.</p> <p>2. La transformació de la ciutat l'ha de deixar més humana i més habitable.</p>
22.11.86	Quan un malson s'acaba	La decisió de l'Audiència de Barcelona de no processar Jordi Pujol confirma que el diari va tenir raó sempre: hi ha havia una intencionalitat política darrera la querella, que estava mancada de fonaments.	La querella era un atac frontal al president de Catalunya i a les institucions per ell encarnades

23.4.88	El Mil·lenari com a símptoma	<p>1. És un encert convidar el rei perquè així s'afermen els llaços entre la Corona i el catalanisme polític.</p> <p>2. El rei és un poder moderador, receptiu al catalanisme i demòcrata, com va demostrar el 23-F.</p>	El catalanisme ha de trobar un lloc entre el radicalisme republicà i el jacobinisme centralista exemplificat amb El País i el PSOE.
13.12.89	El context actual de l'autodeterminació	És apropiat que en aquests moments històrics [reclamació de sobirania dels Països Bàltics] el Parlament recordi el dret a l'autodeterminació del poble català.	La Constitució i l'Estatut no són punts d'arribada, sinó de sortida per a majors quotes d'autogovern tal com entén CiU.
1.9.91	El fals fantasma de la divisió de Catalunya	Raimon Obiols és un imprudent al contraposar els drets dels immigrants amb la reivindicació dels drets nacionals de Catalunya, perquè encara que no vulgui això és dividir el país i trencar la convivència.	Fer declaracions tremendistes sobre un possible futur que ell mateix diu que no passarà obre les portes perquè realment passin les catàstrofes sobre les quals alerta.
2.9.91	No fem servir el federalisme en va	Quan el president del Senat, Juan José Laborda (PSOE), proposa reformar la Constitució perquè, diu, l'Estat espanyol ja és federal, només proposa un canvi d'etiqueta a l'Estat de les autonomies.	El PSC, a diferència del PSOE, almenys parla d'un federalisme amb més contingut.

5.9.91	Catalunya i el Bàltic, sense oportunitats	Les acusacions d'oportunisme contra Jordi Pujol per dir que el model autonòmic és insuficient i Catalunya té dret a l'autodeterminació són infundades, perquè cap de les dues coses vénen de nou. Pujol no aprofita l'onada independentista bàltica per fer allò que alguns anomenen xantatge moral a l'Estat i obtenir rendiments en el cas català.	Les acusacions d'oportunisme es llancen contra Catalunya i les seves institucions.
6.9.91	Llengua i escola	S'ha avançat en la normalització lingüística a l'escola, però encara som a mig camí.	El perill de 'llatinització' del català encara no ha estat abandonat, cal progressar ara en l'ensenyament secundari, on les dades no són tan bones com a primària
7.9.91	El compromís dels bisbes catalans	<p>1. El <i>Full Dominical</i> (de Solsona, Vic i Tarragona) que recorda el dret a l'autodeterminació és utilitzat com a pretext per exacerbar els ànims fora de Catalunya. Diversos mitjans espanyols se n'han aprofitat per posar més llenya al foc de la incomprensió des de fora de Catalunya. Un foc que ells mateixos han encès fent creure que creix l'independentisme.</p> <p>2. El full està en el seu dret i és coherent amb el compromís social marcat pel Concili Vaticà II.</p>	El diari està a favor del compromís dels bisbes catalans en la reconstrucció nacional de Catalunya.

10.9.91	El finançament, pedra de toc de l'autonomia	<p>1. Cal un nou sistema de finançament. Els que pensen que les peticions catalanes busquen privilegis immerescuts són uns ignorants.</p> <p>2. L'acord del 68 es basava encara en el cost efectiu dels serveis traspassats i això perpetuava el dèficit, perquè el cost efectiu era la fotografia del passat en què Catalunya estava discriminada.</p>	Del finançament depèn que es pugui realitzar la idea política que va ser triada per la majoria dels catalans.
11.9.91	Una Diada per l'autogovern i la convivència	Aquesta Diada ha de ser encara pel dret a escollir i decidir el futur, per l'autogovern.	Ha de ser reivindicativa perquè no està resolt: a) l'articulació amb l'Estat espanyol; b) el reconeixement polític de la realitat catalana, i c) quotes més altes d'autogovern.
27.3.92	Des de les Bases, cap al futur	<p>1. Ni les Bases de Manresa, ni el que ha estat el catalanisme polític hegemònic des de llavors han estat defensors de la independència, sinó de la col·laboració.</p> <p>2. Els altres plantejaments perjudiquen l'evolució i el progrés de Catalunya</p>	El que està en discussió és com avançar cap al ple autogovern de Catalunya en el marc de l'Estat espanyol.
22.5.92	La celebració d'una victòria	La celebració massiva a moltes ciutats de Catalunya de la victòria del Barça a la Copa d'Europa respon a una afició que combina tant els que hi són pel que el Barça té de símbol de Catalunya, com els que només hi són per la passió esportiva i ambdues coses amb diverses intensitats.	Núñez no va fer el Barça a la seva mida, sinó que va fer bé adaptant-s'hi. És molt important que el seu successor s'adapti també a les necessitats i la idiosincràcia del Barça.

23.6.93	La pilota torna a camp socialista	Si Felipe González vol pactar amb CiU haurà d'acceptar el programa de CiU a les darreres eleccions (15% de IRPF; supressió dels governadors civils; competències en formació ocupacional i intervenció en el repartiment dels fons de cohesió comunitaris).	El pacte és una oportunitat per als socialistes d'incorporar el nacionalisme català i basc a la governació de l'Estat
25.6.93	Parlar no es pactar	Si hi ha acord s'ha de basar en el programa, però abans d'arribar a qualsevol acord amb CiU, González s'ha de comprometre a resoldre el finançament autonòmic.	González va posar una trampa oferint als nacionalistes bascos i catalans entrar al govern sense discutir abans de programes. Si els nacionalistes no acceptaven podrien aparèixer com a irresponsables, sense sentit d'Estat
24.12.94	La ratificació del pacte	En declarar constitucional la Llei de Normalització Lingüística del 83, el TC ratifica el pacte que va fer possible la reforma política.	Ha fracassat l'intent de dividir lingüísticament els ciutadans de Catalunya.
14.10.95	El 'apartheid' lingüístic del PP	La proposta de llei del PP de normalitat multilingüe dividiria la societat catalana perquè és segregacionista.	El PP vol dividir la societat catalana enganyant-ne una part.
21.4.96	Retrocés	Si s'arriba a algun acord amb el PP, CiU haurà d'assegurar-se'n el compliment i haurà d'explicar com ho pensa garantir.	S'ha de desconfiar del PP perquè després d'un primer compromís de paraula amb CiU, en els papers ha fet marxa enrera.

28.4.96	És aquest un bon pacte?	Sí. És un bon pacte perquè el PP ha modificat gairebé totes les pretensions i els nacionalistes catalans han aconseguit concretar gairebé tots els propòsits.	El PP desperta desconfiança. Encara no hi ha certesa que el PP compleixi el que ha pactat.
---------	--------------------------------	---	--

8.2. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial: "Saber on anem i anar-hi sense odi"

8.2.1. L'editorial

AVUI, dimecres, 30 de maig de 1984

Saber on anem i anar-hi sense odi

[1]

[1.1.] Del discurs que ahir va pronunciar el candidat a la presidència de la Generalitat, i virtual president, Jordi Pujol i Soley, voldriem extreure dues primeres i importants reflexions de caire polític. [1.2.] El mandatari català va bastir la seva peça oratòria amb una afirmació contundent: Catalunya és una nació. [1.3.] Per a afegir a continuació que el nacionalisme català s'inscriu en el marc constitucional i vol col·laborar en la consolidació de l'anomenat Estat de les autonomies, com a eix fonamental de la vida democràtica espanyola.

[2]

[2.1.] Naturalment, per a realitzar aquest objectiu Jordi Pujol necessita saber una cosa fonamental: on anem. [2.2.] Aquesta és la pregunta que va fer al president Felipe González en la carta del 7 de maig. [2.3.] Perquè es constata, de la sentència de la LOAPA ença, una certa perplexitat, o fins i tot titubeig real, de la política autonòmica del govern central. [2.4.] Són paraules del president Pujol que qualsevol analista polític ha de ratificar. [2.5.] Com també s'ha de ratificar la deducció del polític nacionalista quan afirma que, en aquesta situació, la inèrcia sempre tira cap al centralisme i la burocràcia, enemics definitius de l'autogovern català.

[3]

[3.1.] És lògic, doncs, demanar una entrevista amb el president del govern espanyol. [3.2.] Es tracta de saber on hem d'anar i, amb aquesta perspectiva perfectament definida, obrir-se al diàleg. [3.3.] Un diàleg que no sols ha de ser de portes enfora, sinó també de portes endins. [3.4.] Cal desitjar, en aquest sentit, que la crida al diàleg i a la participació pugui esdevenir realitat, perquè aquest país, Catalunya, necessita tothom.

[4]

[4.1.] La segona idea important que cal destacar en una primera anàlisi del discurs del president Pujol és la seva referència implícita a la situació política, un cop presentada la querella contra ell mateix i d'altres antics directius de Banca Catalana. [4.2.] El ja virtual 116è president de la Generalitat vol bandejar de la vida política l'odi. [4.3.] Un odi que sembla haver-s'hi introduït i que pot fer trencar la convivència, un dels més preuats tresors que tenim els catalans per a defensar les nostres institucions.

[5]

[5.1.] No podem renunciar a construir el nostre futur amb esperança, amb pau. [5.2.] No ens hem de deixar prendre la possibilitat de fer del nostre país allò que volem que sigui. [5.3.] I això ho hem de fer, ara i sempre, amb idees i fets, amb ètica i moral, com a normes de conducta pública. [5.4.] També són pensaments d'un Jordi Pujol dolgut personalment, però que no vol, ni com a persona, ni com a dirigent, deixar-se arrossegar pel pessimisme, pels tripijocs d'una certa manera de fer política que té poc a veure amb els catalans.

[6]

[6.1.] Saber on anem i anar-hi sense odis: un bon lema per a començar la segona legislatura estatutària. [6.2.] Sense aquests dos principis resulta inútil parlar de programa: programa, d'altra banda, que demà, després de la segona jornada de debats, bé mereixerà un comentari. [6.3.] Però la casa es comença pels fonaments.

8.2.2. Les macroproposicions semàntiques

Bàsicament l'editorial consisteix en una represa i una lloança de les paraules de Jordi Pujol del dia anterior, el primer del debat d'investidura. Hi ha una tesi central sobre el futur immediat i una altra sobre l'assumpte que planava en aquells moments sobre la política a Catalunya:

1. Atès el titubeig del govern central en política autonòmica, el virtual president, Jordi Pujol, va estar ahir encertat en preguntar a Felipe González: On anem?
2. Pujol va estar igualment encertat en voler bandejar de la política l'odi introduït per la querella de Banca Catalana

El diari fa una lloança també de l'actitud de diàleg que troba que manté Pujol amb el govern central i les altres forces polítiques catalanes:

1. Hi ha d'haver diàleg amb tothom, també portes endins de Catalunya, perquè el país necessita de tothom.

I dona una raó de fons per rebutjar la querella i impulsar l'esmentat diàleg:

2. Amb odi es trencaria la convivència i sense ella no es podrien defensar les nostres institucions

8.2.3. Temes, implicacions i pressuposicions

Titol	Temes	Implicacions	Pressuposicions
Saber on anem i anar-hi sense odi	<i>La implicació</i>	Espanya i Catalunya han de saber cap a on anem i hem d'anar-hi amb consens.	

El títol és també en aquest cas una metàfora gramatical perquè substantivitza un procés en deixar el verb principal en infinitiu: 'saber'. Si només disposéssim del títol no podríem esbrinar gairebé res més. A la llum de les macroproposicions que resumeixen l'editorial, ja

podem inferir una proposició que basada en els elements dels títol condensi encara més el significat de l'editorial:

'Espanya i Catalunya han de saber cap a on anem i hi hem d'anar amb consens'

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] Del discurs que ahir va pronunciar el candidat a la presidència de la Generalitat, i virtual president, Jordi Pujol i Solel, voldriem extreure dues primeres i importants reflexions de caire polític.	<i>Idem</i>		
[1.2.] El mandatari català va bastir la seva peça oratòria amb una afirmació contundent: Catalunya és una nació.	Catalunya és una nació.		
[1.3.] Per a afegir a continuació que el nacionalisme català s'inscriu en el marc constitucional i vol col·laborar en la consolidació de l'anomenat Estat de les autonomies, com a eix fonamental de la vida democràtica espanyola.	El nacionalisme català vol col·laborar en consolidar l'Estat de les autonomies.	L'Estat de les autonomies ha de ser l'eix fonamental de la vida democràtica espanyola.	La ideologia de Jordi Pujol o del seu partit és identificable com a 'el nacionalisme català'.

El primer paràgraf assenta els axiomes de partida del discurs de Pujol, amb els quals el diari combrega íntegrament: Catalunya és una nació i s'ha de desenvolupar en el marc definit per la Constitució i l'Estat de les autonomies, el marc en què s'inscriu el que l'editorialista anomena 'el nacionalisme català' ([1.3.]). L'editorialista fa així una generalització insostenible perquè identifica un corrent, el dirigit per Jordi Pujol –per molt que sigui el més nombrós– amb 'el nacionalisme català', un terme que descriu un ampli ventall que comprèn altres corrents que no accepten el marc constitucional ni l'Estat de les autonomies.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1.] Naturalment, per a realitzar aquest objectiu Jordi Pujol necessita saber una cosa fonamental: on anem.	Per contribuir a la consolidació de l'Estat de les autonomies, Pujol necessita saber "on anem".	Pujol no té constància d'on anem.	
[2.2.] Aquesta és la pregunta que va fer al president Felipe González en la carta del 7 de maig.		La persona política 'Jordi Pujol' necessita saber: on anem [Espanya-Estat de les autonomies]. Felipe González té a les seves mans decidir on anem.	
[2.3.] Perquè es constata, de la sentència de la LOAPA ençà, una certa perplexitat, o fins i tot titubeig real, de la política autonòmica del govern central.	<i>La implicació</i>	El titubeig en política autonòmica fa dubtar de 'cap a on ens porta' el govern central.	El govern central titubeja en política autonòmica.
[2.4.] Són paraules del president Pujol que qualsevol analista polític ha de ratificar.	<i>La pressuposició</i>	El que fins ara s'ha argumentat és el mateix que va dir Pujol en el discurs d'ahir. El diari fa seu plenament el discurs de Pujol.	Tots els analistes estan d'acord amb les apreciacions de Pujol sobre el titubeig del govern.
[2.5.] Com també s'ha de ratificar la deducció del polític nacionalista quan afirma que, en aquesta situació, la inèrcia sempre tira cap al centralisme i la burocràcia, enemics definitius de l'autogovern català.	Pujol té raó: la inèrcia i la burocràcia són enemigues de l'autogovern català.	El govern ha de fer alguna cosa per sortir de la inèrcia i del burocratisme.	El govern central segueix una inèrcia, no canvia i posa excuses burocràtiques per justificar la inèrcia.

Noti's que a [2.1.] no es diu que Catalunya, o el poble català, necessitin saber on anem, sinó que Jordi Pujol necessita saber on anem. En posar l'èmfasi sobre el líder, l'editorialista mostra una concepció personalista del nacionalisme català com a moviment polític. I en la mesura que la pregunta és específicament dirigida a un altre líder –Felipe González– reflecteix també un concepció més global de la política marcada pels lideratges personals.

No només el diari es fa defensor de les paraules de Pujol sinó que a [2.4.] en fa 'ratificador' a 'qualsevol analista polític'. Un extrem del tot inverificable i gratuït. Una mena de generalització buida que té un efecte retòric de reforç del que gratuïtament afirma

l'enunciador. A [2.5.], doncs, l'editorialista simplement estén la impressió de certesa sobre més idees del discurs del 'polític nacionalista'.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1.] Es lògic, doncs, demanar una entrevista amb el president del govern espanyol.	<i>La pressuposició</i>		Pujol ha demanat una entrevista amb González.
[3.2.] Es tracta de saber on hem d'anar i, amb aquesta perspectiva perfectament definida, obrir-se al diàleg.	<i>La implicació</i>	La posició del govern ha d'estar clara per obrir el diàleg.	
[3.3.] Un diàleg que no sols ha de ser de portes enfora, sinó també de portes endins.	<i>La implicació</i>		
[3.4.] Cal desitjar, en aquest sentit, que la crida al diàleg i a la participació pugui esdevenir realitat, perquè aquest país, Catalunya, necessita tothom.	No s'ha d'excloure ningú del diàleg. Catalunya necessita de tothom.	Hi ha d'haver diàleg de Catalunya amb el govern central i diàleg dins de Catalunya.	

El paràgraf tercer posa com a condició per a obrir el diàleg amb el govern central, la clarificació dels seus plans autonòmics. Aquest diàleg ha de ser necessàriament el que es descriu a [3.3.] com a diàleg de portes enfora i que s'estén a un diàleg de portes endins, que ha de ser necessàriament entès com diàleg entre les diverses forces polítiques de Catalunya.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [4]

4t paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[4.1.] La segona idea important que cal destacar en una primera anàlisi del discurs del president Pujol és la seva referència implícita a la situació política, un cop presentada la querella contra ell mateix i d'altres antics directius de Banca Catalana.	<i>Les implicacions</i>	La querella contra Pujol i altres ex directius de BC caracteritza la situació política. Pujol va fer una referència implícita a la querella.	

[4.2.] El ja virtual 116è president de la Generalitat vol bandejar de la vida política l'odi.	<i>Idem.</i>	La situació política està caracteritzada per l'odi. La referència implícita a la querella està en la referència a l'odi en la vida política. La querella ha introduït odi en la vida política.	
[4.3.] Un odi que sembla haver-s'hi introduït i que pot fer trencar la convivència, un dels més preuats tresors que tenim els catalans per a defensar les nostres institucions.	L'odi sembla haver-se introduït L'odi pot fer trencar la convivència	L'odi impedeix defensar les institucions catalanes. I, per tant, la querella, mare de l'odi, en impedir defensar les institucions catalanes, posa en perill les institucions catalanes.	La convivència és un preuat tresor del catalans. La convivència serveix per defensar les institucions catalanes.

La redacció de [4.1.] és desafortunada perquè diu que la referència que Pujol va fer a la situació política va ser *implícita*, però això no és cert. Pujol va dir —com es reflecteix en la següent oració— que vol bandejar l'odi de la vida política i, per tant, la referència que diu la literalitat del text va ser *explícita*. En conclusió, el que va ser implícit va ser la referència a la querella de Banca Catalana, no a la situació política.

El verb "vol" a [4.2.] presenta una problemàtica particular. L'editorialista no pot disposar mai d'elements verificables per asseverar si Pujol "vol", no obstant sí que pot disposar d'elements per dir que 'Pujol diu que vol' o bé dir que 'de les paraules de Pujol es dedueix que ell diu que vol'. Hem de suposar, almenys provisionalment, que és en aquest segon o tercer sentit que a [4.2.] s'afirma que:

[4.2.] El ja virtual 116è president de la Generalitat vol bandejar de la vida política l'odi.

Tornant a l'al·lusió implícita a Banca Catalana, no ofereix complicacions adonar-se que la referència la donen les paraules de Pujol entorn de l'odi en la vida política.

Així mateix, de [4.2.] s'infereix que –ja que 'Pujol vol bandejar l'odi'– Pujol i el diari entenen que existeix aquest odi en la vida política –si no existís no tindria sentit voler bandejar-lo– i, per tant, la modulació que s'introdueix a l'oració següent ([4.3.]) amb 'sembla haver-se introduït' només té efectes retòrics, però no cancel·la la creença de l'editorialista en l'existència de l'odi esmentat.

Abans de prosseguir amb la resta de [4.3.], hem de remarcar que en cap moment s'identifica ni el subjecte ni l'objecte de l'odi de forma explícita, però sí de forma implícita. Si l'odi ha estat introduït per la querella, però la querella tampoc té personalitat pròpia, sinó que algú ha motivat la querella, aquest mateix algú és qui ha introduït l'odi i, per tant, ell era el portador de l'odi.

Era del domini públic en aquell moment que qui va presentar la querella era el fiscal general de l'Estat –vegi's els altres editorials coetanis– i hi havia discrepàncies sobre qui havia empès la querella. Era també del domini públic que els partidaris de Pujol entenen que la querella havia estat instigada des del govern central (MISSÉ 1997, 211). Aquests elements que parcialment es poden també trobar en les dades subministrades pels altres editorials coetanis i de dos anys després sobre l'exculpació són rellevants per entendre el funcionament del quadrat ideològic en aquest cas. Pel que fa a l'objecte de l'odi, aquest mateix editorial l'assenyala unes línies més avall quan parla "d'un Jordi Pujol dolgut".

La no identificació específica del suposat instigador de la querella en el discurs de l'editorial aparentment contradia l'aplicació del quadrat ideològic –perquè no emfasitza els errors de l'adversari o enemic–, però no és així si tenim en compte que l'editorialista ha subratllat com a primer punt important del discurs de Pujol un objectiu tàctic: el diàleg amb el govern central i amb les forces polítiques catalanes.

D'altra banda, no esmentar que l'autor efectiu de la presentació la querella va ser el fiscal general de l'Estat impedeix que l'atenció es dirigeixi cap a ell, cosa que sí fan dos dels altres diaris –*El Periódico* i *El País*– com podrem veure en el capítol comparatiu.

Tornem a [4.3.]:

[4.3.] Un odi que sembla haver-s'hi introduït i que pot fer trencar la convivència, un dels més preuats tresors que tenim els catalans per a defensar les nostres institucions.

Aquí també s'hi diu que l'odi "pot fer trencar la convivència", la qual cosa, en primer lloc, és especulativa i, encara més important, en segon lloc, completa una cadena argumentativa: la querella genera l'odi; l'odi amenaça la convivència; sense convivència no es poden defensar les institucions catalanes. En definitiva, l'instigador de la querella hauria posat en perill les institucions catalanes.

Evidentment aquest comentari no esgota l'anàlisi crítica del discurs polític entorn de la querella de Banca Catalana, però mostra suficientment per a nosaltres alguns dels axiomes i la línia argumentativa que assumeix el diari.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [5]

Sè paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[5.1.] No podem renunciar a construir el nostre futur amb esperança, amb pau.	<i>La implicació</i>	El futur ha de ser de pau i esperança i l'odi el posa en perill.	
[5.2.] No ens hem de deixar prendre la possibilitat de fer del nostre país allò que volem que sigui.	<i>Implicació + pressuposició</i>	Els catalans hem de plantar cara als que han sembrat odi.	Algú ens (als catalans) vol prendre la possibilitat que decidim sobre el nostre país.
[5.3.] I això ho hem de fer, ara i sempre, amb idees i fets, amb ètica i moral, com a normes de conducta pública.			
[5.4.] També són pensaments d'un Jordi Pujol dolgut personalment, però que no vol, ni com a persona, ni com a dirigent, deixar-se arrossegar pel pessimisme, pels tripijocs d'una certa manera de fer política que té poc a veure amb els catalans.	Diem el que pensa Pujol	Pujol és fort i no pessimista. Pujol no fa tripijocs polítics.	Pujol està dolgut personalment. La querella és un tripijoc. Els catalans no fem tripijocs.

L'estil de crida a l'acció és clar a [5.3.], on el diari demana idees i fets –l'assistència a la manifestació que va tenir lloc el mateix dia en suport a Pujol–. A [5.4.] l'editorialista remarca que el que està dient fins ara procedeix del discurs de Jordi Pujol; a part de lloar la seva figura política. També a [5.4.] es diu que fer tripijocs en política "té poc a veure amb els catalans",

una apreciació que, a part d'adjudicar una qualitat general als catalans, torna a ser del tot gratuïta. No obstant, és un dels axiomes ideològics del diari.

Abans hem dit, en comentar a [4.2.] el terme "vol", que provisionalment havíem d'entendre pragmàticament que el diari deia realment que 'Pujol diu que vol' o una expressió afi. Ara a [5.4.], l'editorialista diu que el que acaba d'escriure són pensaments de Jordi Pujol. La provisió de cauteles que hem fet abans, l'hem de fer de nou, no sense remarcar, però, l'íntima relació que aquestes expressions assenyalen entre el discurs de Pujol i el del diari. Suggereix aquest fenomen un estudi particular comparatiu sobre el contingut dels discursos de Pujol i els del diari, que ara queda fora del nostre abast.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [6]

6è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[6.1.] Saber on anem i anar-hi sense odis: un bon lema per a començar la segona legislatura estatutària.	<i>Idem</i>		
[6.2.] Sense aquests dos principis resulta inútil parlar de programa: programa, d'altra banda, que demà, després de la segona jornada de debats, bé mereixerà un comentari.	Els dos principis són precondicions per a qualsevol altra qüestió.	El govern central ha de canviar de política autonòmica i El govern central ha de fer retirar la querrel·la	
[6.3.] Però la casa es comença pels fonaments.			

El sisè paràgraf repren les dues idees centrals per tancar el cercle argumentatiu.

8.3. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial: "Quan el malson s'acaba"

8.3. L'editorial

AVUI, dissabte, 22 de novembre de 1986

Quan el malson s'acaba

[1]

[1.1.] Hi havia qui ens deia que calia que la justícia seguis el seu curs, que calia demostrar que tots els ciutadans són iguals davant la llei i que aquest –el cas de Banca Catalana– era un cas com un altre. [1.2.] Pels que opinaven d'aquesta manera, la votació d'ahir a l'audiència territorial –trenta-tres a vuit– és, simplement, el punt final d'unes diligències judicial. [1.3.] Poden, doncs, considerar-se satisfets.

[2]

[2.1.] Per nosaltres, però, que mai ho hem cregut que aquest fos un cas com un altre, que mai no hem pogut admetre que intentar processar el president de Catalunya fos un intent com un altre, la decisió de l'audiència és molt més que tot això. [2.2.] És una decisió que torna les coses al seu lloc, al lloc d'on potser calia que no haguessin sortit mai. [2.3.] És una decisió que tanca un interregne molest de la nostra història, tot i que la serenitat i la fortalesa del principal afectat han fet que la nostra vida col·lectiva hagi pogut continuar com si no passés res. [2.4.] Però sí que passava.

[3]

[3.1.] La satisfacció d'avui prové de la consciència que tenim d'haver tingut raó sempre. [3.2.] Això, però, no ens pot fer oblidar que aquesta raó ha estat discutida sense fonament, segons que ara s'ha vist.

[4]

[4.1.] No ens pot fer oblidar que es va posar en marxa una querella que l'audiència territorial, en funcions de Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, ha considerat sense fonaments per trenta-tres a vuit.

[5]

[5.1.] És veritat que cal deixar actuar lliurement la justícia, és indiscutible que el poder judicial és un fonament de l'Estat democràtic. [5.2.] Aquestes són afirmacions que cal aplaudir i difondre. [5.3.] No és menys cert, però que, precisament perquè té aquesta alta funció, mereix un respecte i demana una prudència imprescindibles. [5.4.] Per això, abans de posar en marxa un procés que podia afectar el mateix president de Catalunya, calia haver emprat unes dosis de respecte i de prudència que la decisió de l'audiència –tan contundent– sembla posar en dubte.

[6]

[6.1.] En aquests moments, que són indubtablement de satisfacció, preferim no atiar cap mena de discrepància i convertir la satisfacció en un acte positiu. [6.2.] I un fet ben positiu és que la decisió dels magistrats hagi corroborat les línies exposades en el nostre comentari editorial de diumenge passat. [6.3.] Si la querella esdevingué un atac frontal al president de Catalunya i les institucions per ell encarnades, la decisió judicial d'ahir és un

atot a favor del nostre president i de les nostres institucions. [6.4.] Aquestes, ara més fortes. [6.5.] Aquell, ara més president que mai.

[7]

[7.1.] Ara podríem parlar –i potser caldria fer-ho– de les implicacions polítiques. [7.2.] Ahir ho va fer amb claredat i contundència Rafael Termes, ben responsable i ben documentat en qüestions de Banca. [7.3.] En realitat, però, la situació és tan clara, que no cal insistir-hi.

8.3.2. Les macroproposicions semàntiques

La coherència global d'aquest editorial resideix en la proposició que expressa el punt de vista del diari en relació amb la querella i que està explicitada al paràgraf [6]:

'La querella era un atac frontal al president de Catalunya i a les institucions per ell encarnades'

La tesi central centrada en la conjuntura és, doncs:

'La decisió de l'Audiència de Barcelona de no processar Jordi Pujol confirma que el diari va tenir raó sempre: hi ha havia una intencionalitat política darrere la querella, que estava mancada de fonaments'.

8.3.3. Temes, implicacions i pressuposicions

Títol	Temes	Implicacions	Pressuposicions
Quan un malson s'acaba	S'ha acabat el malson de la querella de Banca Catalana		Hi havia un malson

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] Hi havia qui ens deia que calia que la justícia seguís el seu curs, que calia demostrar que tots els ciutadans són iguals davant la llei i que aquest –el cas de Banca Catalana– era un cas com un altre.	Per trenta-tres vots a vuit l'audiència territorial ha decidit no processar Jordi Pujol pel cas Banca Catalana.	Qui argumentava que el cas Banca Catalana era un cas com un altre i que calia deixar actuar la justícia, estava equivocat, però ja té la resposta: una decisió que posa fi a les diligències.	
[1.2.] Pels que opinaven d'aquesta manera, la votació d'ahir a l'audiència territorial – trenta-tres a vuit – és, simplement, el punt final d'unes diligències judicial.	<i>La implicació</i>		
[1.3.] Poden, doncs, considerar-se satisfets.			

El primer paràgraf no ofereix cap dificultat per establir els temes i la implicació, com tampoc l'oferia el títol.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1.] Per nosaltres, però, que mai ho hem cregut que aquest fos un cas com un altre, que mai no hem pogut admetre que intentar processar el president de Catalunya fos un intent com un altre, la decisió de l'audiència és molt més que tot això.	Pel diari la decisió de l'Audiència és molt important.	El cas BC era singular perquè era un intent de processar el president de la Generalitat. La decisió de l'Audiència és, per tant, molt important.	
[2.2.] És una decisió que torna les coses al seu lloc, al lloc d'on potser calia que no haguessin sortit mai.	La decisió torna les coses al seu lloc.	La querella va treure les coses de lloc. No s'hauria d'haver presentat.	
[2.3.] És una decisió que tanca un interregne molest de la nostra història, tot i que la serenitat i la fortalesa del principal afectat han fet que la nostra vida col·lectiva hagi pogut continuar com si no passés res.	La decisió de l'audiència tanca un interregne molest per la nostra història.		La querella era molesta per a la història de Catalunya. Pujol va ser fort i va mantenir la serenitat. La vida col·lectiva de Catalunya va continuar com si no passés res gràcies a Pujol.
[2.4.] Però si que passava.	<i>La implicació</i>	Hi va haver una crisi no menyspreable.	

De l'oració [2.1.] ja podem extreure que per l'editorialista la querella era 'un intent de processar el president de la Generalitat', no tan sols al banquer Jordi Pujol i els altres 25 implicats.

És clar que [2.2.] opina que la querella no s'hauria d'haver presentat mai i que l'oració [2.3.] té la funció sobretot de lloar la figura de Jordi Pujol, després de pressuposar que la querella era molesta per a la història de Catalunya, un extrem no compartit per almenys dos dels altres diaris.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1.] La satisfacció d'avui prové de la consciència que tenim d'haver tingut raó sempre.	<i>Les implicacions</i>	L'Audiència dóna la raó a la nostra postura.	
[3.2.] Això, però, no ens pot fer oblidar que aquesta raó ha estat discutida sense fonament, segons que ara s'ha vist.		<p>Els arguments dels que discrepaven amb el diari no tenien fonament.</p> <p>La decisió de l'audiència desautoritza els arguments dels que estaven a favor del processament.</p>	

Les implicacions deduïdes del paràgraf [3] no procedeixen aïlladament de cada una de les oracions, sinó del seu efecte combinat i dels paràgrafs precedents.

Certament, la decisió de l'Audiència dóna la raó a *l'Avui* pel que fa a la innocència de Jordi Pujol, però d'aquí a dir que el diari *sempre* ha tingut raó és una inferència injustificada: gratuïta. Com és gratuït dir que el que mantenia el diari ha estat discutit sense fonament. Tot plegat és un procés de generalització abusiu il·lògic.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [4]

4t paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[4.1.] No ens pot fer oblidar que es va posar en marxa una querella que l'audiència territorial, en funcions de Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, ha considerat sense fonaments per trenta-tres a vuit.	<i>La implicació</i>	La satisfacció no ha de fer oblidar que algú va posar en marxa una querella i que ha estat desestimada aclaparadorament	

Gairebé no calia extreure cap implicació de [4], però en fer-ho hem simplificat alguns elements i hem deixat més clar el nucli del que s'hi diu.

Noti's també que alhora que es remarca que hi ha hagut una querella, no s'esmenta qui l'ha posada en marxa o l'ha instigada –sobre la instigació vegi's l'anàlisi del capítol precedent–. Ara bé, és tan obvi que hi ha hagut una querella –¿de què tracta si no l'editorial?– que recordar literalment que va ser posada en marxa és tant innecessari que de fet implica fer memòria del fet que algú la va posar en marxa, per molt que no s'esmenti el qui.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [5]

Sè paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[5.1.] És veritat que cal deixar actuar lliurement la justícia. És indiscutible que el poder judicial és un fonament de l'Estat democràtic.	La justícia ha d'actuar lliurement. El poder judicial es un fonament de l'Estat democràtic.		
[5.2.] Aquestes són afirmacions que cal aplaudir i difondre.			
[5.3.] No és menys cert, però que, precisament perquè té aquesta alta funció, mereix un respecte i demana una prudència imprescindibles.	<i>La implicació</i>	Els que van posar en marxa la querella van faltar al respecte que mereix i la prudència que demana la justícia.	Les decisions de la justícia mereixen respecte. La justícia demana prudència abans de recórrer-hi.
[5.4.] Per això, abans de posar en marxa un procés que podia afectar el mateix president de Catalunya, calia haver emprat unes dosis de respecte i de prudència que la decisió de l'audiència –tan contundent– sembla posar en dubte.		El fet que el procés podia afectar el president de la Generalitat també requeria respecte i prudència, cosa que no van tenir els que la van posar en marxa.	

La implicació derivada de [4], s'expandeix a [5], encara que sempre amb verbs impersonals o amb metàfores gramaticals. Noti's que l'expressió utilitzada és 'posar en marxa' la querella. No és diu 'presentar' ni 'interposar', sinó 'posar en marxa' que encaixa perfectament amb 'instigar' i amb l'adjudicació al govern central d'aquesta iniciativa.

Noti's també que encara que el paràgraf sembla dedicat al poder judicial –per al qual es presumeix que qui va posar en marxa la querella no va tenir respecte i prudència–, es passa sense justificació a valorar a [5.4.] que tampoc es van emprar el respecte i la prudència requerides perquè el procés afectava el president de la Generalitat. És a dir hi ha hagut una

transferència de valors d'una institució no personal –qualificada com a fonament de l'Estat democràtic–, com és el poder judicial, a una institució personal sense haver justificat el paral·lelisme i, encara més important, basant-se en una possibilitat que no és un fet: la querella implicava necessàriament la intervenció del poder judicial, però no la del president de la Generalitat –"podia afectar", diu l'editorialista–, i el fet que afectés el president de la Generalitat depenia, en primer lloc, de si prosperava i, en segon lloc, de si l'exbanquer Jordi Pujol un cop es veia inculpat continuava ocupant el lloc de president de la Generalitat o s'apartava del càrrec.

Tot el que fins ara hem discutit ha obviat una qüestió més que no hem inclòs en el quadre d'implicacions i pressuposicions, però que reflecteix també l'ideari polític del diari. Afirmar que pel fet que la querella pogués afectar el president de Catalunya calia haver emprat unes dosis de respecte i de prudència particulars implica entendre que els mecanismes de la justícia no han d'operar amb les mateixes dosis de respecte i de prudència amb tots els ciutadans. Una posició que contradiu el principi democràtic d'igualtat davant la llei.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [6]

6è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[6.1.] En aquests moments, que són indubtablement de satisfacció, preferim no atiar cap mena de discrepància i convertir la satisfacció en un acte positiu.	La satisfacció per la sentència s'ha de convertir en un acte positiu.		La discrepància és un acte negatiu.
[6.2.] I un fet ben positiu és que la decisió dels magistrats hagi corroborat les línies exposades en el nostre comentari editorial de diumenge passat.	Els magistrats corroboren la línia editorial del diari.		
[6.3.] Si la querella esdevingué un atac frontal al president de Catalunya i les institucions per ell encarnades, la decisió judicial d'ahir és un atot a favor del nostre president i de les nostres institucions.	La decisió és una victòria del president de la Generalitat i de la Generalitat.		La querella era un atac frontal al president de Catalunya i a les institucions de la Generalitat.
[6.4.] Aquestes, ara més fortes.	Les institucions surten reforçades.		
[6.5.] Aquell, ara més president que mai.	El president surt reforçat.		

Difícilment la decisió de l'Audiència corrobora 'les línies exposades' –és clar que dir 'les línies' implica dir 'totes les línies– en l'editorial de diumenge passat, tal com es diu a [6.2.]. Entre altres coses perquè en el moment que s'escriu aquest editorial encara no es coneixia el text de la sentència –va trigar encara una setmana en redactar-se–, sinó només el resultat exculpatori de la votació dels magistrats.

A [6.3.] es pressuposa que la querella era un atac frontal contra el president de Catalunya, un extrem que està per justificar. I també un atac, contra les institucions –no diu quines i per tant implica que es tracta de totes les de la Generalitat–, una generalització que també està per justificar. Coherentment amb aquesta pressuposició l'editorialista entén que la decisió exculpatòria és un atot a favor del president i les 'nostres' institucions.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [7]

7è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[7.1.] Ara podriem parlar –i potser caldria fer-ho– de les implicacions polítiques.	La decisió no deixa lloc a dubte.	Les implicacions polítiques queden prou clares amb les desqualificacions que implica la decisió de l'Audiència.	
[7.2.] Ahir ho va fer amb claredat i contundència Rafael Termes, ben responsable i ben documentat en qüestions de Banca.	Les implicacions polítiques ja queden prou clares		
[7.3.] En realitat, però, la situació és tan clara, que no cal insistir-hi.			

El setè paràgraf reafirma tot el que l'editorialista ha dit, ha implicat i ha pressuposat.

En síntesi, és una defensa i lloança sense fissures de Jordi Pujol i una reafirmació del quadrat ideològic de l'*Avui* a través d'atorgar, de forma gratuïta, a la querella la qualitat d'atac a Catalunya i a l'exculpació la qualitat de victòria de Catalunya.

8.4. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial: "El Mil·lenari com a símptoma"

8.4.1. L'editorial

AVUI, dissabte, 23 d'abril de 1988

El Mil·lenari com a símptoma

[1]

[1.1.] Per a un espectador que intentés analitzar les jornades d'aquest dies des d'una certa perspectiva, la celebració del Mil·lenari podria ser examinada com un símptoma de la situació del nacionalisme polític a Catalunya i de les relacions d'aquest nacionalisme amb la resta de l'Estat. [1.2.] En efecte, el propòsit que la celebració del Mil·lenari servís per afermar els llaços entre la Corona i el catalanisme polític semblava del tot encertat, sobretot tenint en compte que el neonacionalisme espanyol impulsat pel partit al govern ofega les expressions pluriculturals de l'Estat i dificulta una entesa absolutament necessària –plantejades les coses des del més pur realisme polític –entre Catalunya i el poder central.

[2]

[2.1.] Aquest plantejament, però, ben aviat va topar amb més d'una oposició. [2.2.] D'una banda, els sectors més propers a un cert tipus de catalanisme radical han cregut veure en la figura de l'actual monarca l'encarnació emblemàtica d'una nissaga de reis no precisament amatents als desitjos de Catalunya. [2.3.] Però aquest raonament historicista no ha tingut en compte que, en les actuals circumstàncies polítiques, la figura del rei Joan Carles representa un poder moderador que, en diverses ocasions, s'ha mostrat extraordinàriament receptiu a la causa del catalanisme polític i que ha jugat decisivament a favor de la democràcia en els moments de més perill d'involució. [2.4.] A l'altre extrem, però –i en seria una bona mostra l'actitud adoptada pel diari *El País*–, els partidaris del jacobinisme polític –que, no ens enganyem, són els que actualment manegen els grans afers polítics i culturals de l'Estat– han vist amb recel com el rei acceptava acudir a Barcelona per presidir la commemoració del naixement d'«una altra nacionalitat» i s'han indignat perquè, al seu criteri, entre el rei i el president de Catalunya cal que existeixi el filtre del president del govern de l'Estat. [2.5.] En aquest sentit, entre el pessimisme dels que no confien en l'actitud vigilant, però prudent, que sempre intenta salvar la via del diàleg, i el neonacionalisme abassegador que es promou des del govern actual, algú podria arribar a creure que l'assoliment pacífic de les aspiracions nacionals de Catalunya no és possible. [2.6.] Tanmateix, el catalanisme –en la seva formulació política majoritària– ha buscat el camí de superar-ho amb actuacions com aquesta del Mil·lenari.

[3]

[3.1.] El rei Joan Carles, en el seu discurs d'ahir, va lloar la llengua i la cultura catalanes i va reivindicar el dret dels pobles a mantenir-se fidels als seus orígens. [3.2.] I ho va fer en llengua catalana. [3.3.] En contestar el president Pujol dient que amb l'acte d'ahir s'iniciava «des de la serenitat i des de la confiança (...) un procés de reflexió i de renovació obert a tothom», no feia sinó situar el repte allà on justament està: en la necessitat que el catalanisme polític acabi per trobar la seva ubicació en el si d'un Estat

que admeti la pluralitat cultural no com un mal menor o com una simple *conllevaria* – que és la filosofia orteguiana de l'actual govern de l'Estat–, sinó com un realitat cultural diferenciada a mantenir, tal com va recordar el rei en un discurs pronunciat al Saló de Sant Jordi del Palau de la Generalitat, escenari dels actes més transcendents i solemnes del catalanisme contemporani.

8.4.2. Les macroproposicions semàntiques

La tesi central de l'editorial consisteix en una lloança de com s'ha organitzat la celebració del Mil·lenari que podem condensar en la proposició:

1. És un encert convidar el rei perquè així s'afirmen els llaços entre la Corona i el catalanisme polític.

Per reforçar aquesta tesi, el diari fa també una lloança de la figura de l'actual rei de la següent manera:

2. El rei és un poder moderador, receptiu al catalanisme i demòcrata, com va demostrar el 23-F.

Convidar el rei d'Espanya per estrènyer els lligams entre la Corona i el catalanisme polític no tindria gaire sentit si el diari no defensés que:

'El catalanisme ha de trobar un lloc entre el radicalisme republicà i el jacobinisme centralista exemplificat amb *El País* i el PSOE',

que és com podem expressar la coherència global de l'editorial.

8.4.3. Temes, implicacions i pressuposicions

Titol	Temes	Implicacions	Pressuposicions
El Mil·lenari com a símptoma	<i>La implicació</i>	La celebració del Mil·lenari és indicativa del nacionalisme català i les seves relacions amb Espanya.	

El títol no ofereix problemes interpretatius. És més immediatament, en el primer paràgraf, ja s'explicita el que en el títol s'ha d'inferir.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] Per a un espectador que intentés analitzar les jornades d'aquest dies des d'una certa perspectiva, la celebració del Mil·lenari podria ser examinada com un símptoma de la situació del nacionalisme polític a Catalunya i de les relacions d'aquest nacionalisme amb la resta de l'Estat.	La celebració del Mil·lenari reflecteix la situació del nacionalisme polític a Catalunya i les seves relacions amb la resta de l'Estat.		
[1.2.] En efecte, el propòsit que la celebració del Mil·lenari servís per afermar els llaços entre la Corona i el catalanisme polític semblava del tot encertat, sobretot tenint en compte que el neonacionalisme espanyol impulsat pel partit al govern ofega les expressions pluriculturals de l'Estat i dificulta una entesa absolutament necessària – plantejades les coses des del més pur realisme polític – entre Catalunya i el poder central.	Ha estat encertat que l'objectiu de la celebració del Mil·lenari fos afermar els llaços entre la Corona i el catalanisme polític.	La participació de la Corona en la celebració empeny cap l'entesa entre Catalunya i el poder de l'Estat. I tendeix a neutralitzar l'ofegament que causa el neonacionalisme espanyol del PSOE.	El PSOE impulsa un neonacionalisme espanyol que ofega les expressions pluriculturals de l'Estat i dificulta una entesa entre Catalunya i el poder de l'Estat. L'entesa entre Catalunya i el poder de l'Estat és absolutament necessària.

La deducció de les implicacions i les pressuposicions derivades d'[1] requereix primerament dos comentaris. El primer: el partit al govern era el PSOE i per aquest motiu, encara que el text no ho digui, ho podem inferir. Noti's, però que aquí és parla del partit, no del govern, quan més avall, és parla directament del govern ([2.5.]).

El segon comentari: dir que 'semblava del tot encertat' reforçar els lligams entre la Corona i el catalanisme polític, per molta modulació que introdueixi el verb 'semblava', és clar que comporta la consideració 'd'encertat' sense pal·liatius en el present, perquè 'semblava' només afecta el passat; és a dir, per al diari, el que ja semblava encertat en el passat és confirma encertat en el present com defensa en la resta de l'editorial.

Hi ha, però, més elements rellevants.

L'editorialista basa l'encert –"tenint en compte", diu– en l'existència d'un "neonacionalisme espanyol" impulsat pel PSOE que ofega les expressions pluriculturals i "dificulta un entesa absolutament necessària ... entre Catalunya i el poder central". Per tant, entén que afermar els llaços entre la Corona i el nacionalisme polític català contraresta l'esmentat "neonacionalisme espanyol" en el sentit que ajuda a sortir de l'ofegament la pluriculturalitat de l'Estat –cosa que inclou la cultura catalana i afavoreix l'entesa entre Catalunya i el poder de l'Estat.

Estableix així a [1.2.] un paral·lelisme entre, per una part, els lligams entre la Corona i el catalanisme polític, i, per l'altra part, l'entesa entre Catalunya i el poder de l'Estat.

No hi ha dubte que 'la Corona' representa en aquest context el conjunt l'Estat. Pel que fa al 'catalanisme polític' és clar que s'entén com a sinònim de 'nacionalisme català', perquè en l'oració anterior [1.1.] s'hi ha referit. Si no fos així no tindria sentit lligar les dues oracions amb l'expressió 'En efecte', tal com fa l'editorialista.

Ara bé, pel que fa a la segona línia del paral·lelisme –l'entesa entre Catalunya i el poder de l'Estat–, és obvi que 'poder central' no vol dir de cap manera ni 'el conjunt de l'Estat' ni 'la resta de l'Estat' com a conjunt polític o social, sinó estrictament les instàncies del poder de l'Estat, inclosa, per descomptat, la monarquia, que representa aquest poder en la celebració del Mil·lenari.

Per tant, quan en aquesta segona línia del paral·lelisme l'editorialista diu "Catalunya", necessàriament, d'entre les diverses denotacions que podria comportar el terme, està utilitzant la que denota 'el poder a Catalunya'. No utilitza pas "Catalunya" en el sentit de 'poble català' o 'el conjunt de la nació' perquè llavors per ser coherent hauria d'haver utilitzat, en lloc de "el poder central", 'l'Estat' o 'el conjunt de l'Estat'.

Tornem ara, per un moment, a la primera de les línies del paral·lelisme: 'els llaços entre la Corona i el catalanisme polític'. És important notar que l'editorialista no diu 'els llaços entre la Corona i Catalunya' o entre 'la Corona i el poble català' o entre 'la Corona i la nació-Catalunya', sinó entre 'la Corona i el catalanisme polític'. O sigui que l'editorialista parla dels llaços entre 'la Corona' i un corrent polític. Certament no és un corrent polític qualsevol. És

obvi que es tracta del corrent encapçalat per Jordi Pujol i que en aquests moments és el majoritari electoralment a Catalunya, el qual ocupa el govern de Catalunya.

Per tant, en definitiva l'editorialista ha establert un paral·lelisme inconsistent entre, per una part, els lligams entre la representació de l'Estat i un corrent polític i, per l'altra, l'entesa – assimilable a lligams – entre el poder de l'Estat i "Catalunya" perquè els termes no són equiparables. Perquè aquest paral·lelisme sigui consistent, hem d'inferir els significats implícits dels termes tal com hem fet en els paràgrafs anteriors, i com a resultat podem així concloure, en definitiva, que l'editorialista usa com a termes intercanviables 'Catalunya' i 'catalanisme polític' o 'nacionalisme polític [català]'.

Aquesta deducció és congruent amb el contingut de la resta de l'editorial tal com el lector d'aquest treball pot verificar. Especialment en la darrera oració, la [3.3.].

Per altra part, la comprovació sobre la pressuposició que el 'neonacionalisme espanyol del PSOE' ofega les expressions pluriculturals de l'Estat', sense més precisions, és massa genèrica. Hi ha una implicació activada en definir el PSOE com un partit que genera un nacionalisme espanyol nou, per tant allunyat d'aquell que professava la dreta franquista, però que, en ofegar les realitats pluriculturals imposa les de l'Estat, com si aquest fos un ens uniforme, i en aquest sentit és dibuixat amb una forta càrrega negativa.

Continuant amb [1.2.], notem que l'editorialista entén que el 'més pur realisme polític' fa comprendre que l'entesa entre Catalunya i el poder de l'Estat és 'absolutament necessària'. Aquesta rotunditat ens permet també inferir la implicació que hem extret de la primera oració del segon paràgraf.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1.] Aquest plantejament, però, ben aviat va topat amb més d'una oposició.	<i>Idem.</i>	L'oposició al plantejament esmentat no és realista.	
[2.2.] D'una banda, els sectors més propers a un cert tipus de catalanisme radical han cregut veure en la figura de l'actual monarca l'encarnació emblemàtica d'una nissaga de reis no precisament amatents als desitjos de Catalunya.	<i>La implicació</i>	El catalanisme radical s'equivoca en veure en Joan Carles un símbol dels Borbons anticatalans.	
[2.3.] Però aquest raonament historicista no ha tingut en compte que, en les actuals circumstàncies polítiques, la figura del rei Joan Carles representa un poder moderador que, en diverses ocasions, s'ha mostrat extraordinàriament receptiu a la causa del catalanisme polític i que ha jugat decisivament a favor de la democràcia en els moments de més perill d'involució.	<i>La implicació i les pressuposicions</i>	El catalanisme radical s'equivoca.	Joan Carles representa un poder moderador. Joan Carles s'ha mostrat molt receptiu a la causa del catalanisme polític. Joan Carles va jugar a favor de la democràcia el 23-F.
[2.4.] A l'altre extrem, però –i en seria una bona mostra l'actitud adoptada pel diari <i>El País</i> –, els partidaris del jacobinisme polític –que, no ens enganyem, són els que actualment manegen els grans afers polítics i culturals de l'Estat– han vist amb recel com el rei acceptava acudir a Barcelona per presidir la commemoració del naixement d'«una altra nacionalitat» i s'han indignat perquè, al seu criteri, entre el rei i el president de Catalunya cal que existeixi el filtre del president del govern de l'Estat.	<i>Les implicacions</i> <i>El País</i> és jacobinista. Els jacobinistes pensen que entre el president de Catalunya i el rei hi ha d'haver el president del govern. Els jacobinistes s'han indignat perquè la celebració no s'ha fet com ells pensaven que havia de ser.	S'enganya qui no s'adona que el PSOE és jacobinista. Els jacobinistes desconfien de la invitació al rei per presidir la celebració. Als jacobinistes no els agrada commemorar el naixement d'«una altra nacionalitat» dins i diferent a l'Estat espanyol.	El govern del PSOE és jacobinista. El president del govern espanyol no ha d'actuar de filtre entre Espanya i Catalunya.

[2.5.] En aquest sentit, entre el pessimisme dels que no confien en l'actitud vigilant, però prudent, que sempre intenta salvar la via del diàleg, i el neonacionalisme abassegador que es promou des del govern actual, algú podria arribar a creure que l'assoliment pacífic de les aspiracions nacionals de Catalunya no és possible.	<i>Les implicacions</i>	El govern de Catalunya té una actitud vigilant, però prudent i dialogant. S'equivoca qui proposa accions violentes per assolir les aspiracions de Catalunya perquè es poden assolir pacíficament.	El neonacionalisme del govern del PSOE és abassegador.
[2.6.] Tanmateix, el catalanisme –en la seva formulació política majoritària– ha buscat el camí de superar-ho amb actuacions com aquesta del Mil·lenari.	CiU –el catalanisme de CiU– intenta superar el pessimisme radical.	La celebració del Mil·lenari mostra una via pacífica. El catalanisme de CiU supera el pessimisme del catalanisme radical.	

La concepció nacionalista del diari es posa de manifest a [2.4.] quan l'editorial es distancia de l'opinió que el president del govern espanyol havia d'haver participat en els actes del Mil·lenari, i, doncs, s'hi oposa. La forma de fer-ho és amb clàusules com "al seu criteri", que activen la implicació que aquest no és el criteri que comparteix el diari. L'oposició a la presència de González és encara més constatable en interpretar la seva possible participació en la celebració com un "filtre" entre la Corona i la Generalitat (o Catalunya), i no, com interpreta *El País*, com una representació de l'Estat. Filtre innecessari per aquells que creuen com l'*Avui* que Catalunya s'ha d'autorepresentar, tal com descriu el quadrat ideològic. I aquí en tenim una prova.

El segon paràgraf no ofereix més complicacions.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1.] El rei Joan Carles, en el seu discurs d'ahir, va lloar la llengua i la cultura catalanes i va reivindicar el dret dels pobles a mantenir-se fidels als seus orígens.	<i>La implicació</i>	El rei defensa la llengua i la cultura catalanes i el dret a conservar la identitat.	
[3.2.] I ho va fer en llengua catalana.	<i>Idem.</i>	El rei és sensible a la sensibilitat dels catalans.	

<p>[3.3.] En contestar el president Pujol dient que amb l'acte d'ahir s'iniciava «des de la serenitat i des de la confiança (...) un procés de reflexió i de renovació obert a tothom», no feia sinó situar el repte allà on justament està: en la necessitat que el catalanisme polític acabi per trobar la seva ubicació en el si d'un Estat que admeti la pluralitat cultural no com un mal menor o com una simple <i>contlevancia</i> --que és la filosofia orteguiana de l'actual govern de l'Estat-- sinó com un realitat cultural diferenciada a mantenir, tal com va recordar el rei en un discurs pronunciat al Saló de Sant Jordi del Palau de la Generalitat, escenari dels actes més transcendents i solemnes del catalanisme contemporani.</p>	<p>El catalanisme polític ha de trobar el seu lloc a l'Estat espanyol.</p> <p><i>I les implicacions</i></p>	<p>El diari està d'acord amb les paraules de Pujol.</p> <p>L'Estat espanyol encara no admet la pluralitat cultural com a una realitat a mantenir.</p> <p>El rei sí que entén que la pluralitat cultural no s'ha d'acceptar com a mal menor sinó que s'ha de mantenir.</p> <p>L'Estat ho ha d'admetre.</p> <p>El rei reconeix els símbols del catalanisme contemporani.</p>	
---	---	--	--

Amb l'oració [3.3.] és fa evident que el diari no distingeix entre la cultura catalana i el catalanisme polític i en aquesta mesura la idea central de [3.3.] no s'expressa com que 'Catalunya', o la cultura catalana, ha de trobar el seu lloc a l'Estat espanyol', sinó que 'el catalanisme polític ha de trobar el seu lloc a l'Estat espanyol'. I ho corrobora que, de fet, demani un "Estat que admeti la pluralitat cultural no com un mal menor...".

No diem que el diari no mantingui que 'Catalunya no ha de trobar el seu lloc a l'Estat'. El diari, certament està a favor que 'Catalunya trobi el seu lloc a l'Estat' com hem pogut veure en aquest editorial i molts d'altres. El que afegim és que tant li és parlar de 'Catalunya' com de 'cultura catalana' com de 'catalanisme polític', efectuant així una identificació del tot abusiva.

8.5. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial: "Catalunya i el Bàltic, sense oportunistes"

8.5.1. L'editorial

Catalunya i el Bàltic, sense oportunistes

[1]

[1.1.] La roda de premsa del president de la Generalitat, dimarts passat, ha tingut, si més no, una utilitat tangible i concreta: desmentir unes determinades acusacions d'oportuniste que es llançaven contra Catalunya i les seves institucions. [1.2.] Seria oportunista, des d'aquesta òptica, aprofitar una onada independentista que neix en uns altres llocs i unes altres circumstàncies per practicar allò que es presentaria com un xantatge moral a l'Estat i obtenir-ne rendiments concrets per al cas català. [1.3.] El desmentiment, en aquest sentit, ha estat en diverses direccions alhora. [1.4.] En primer lloc, les circumstàncies són diferents, però no absolutament diferents i, per tant, l'esment del cas bàltic no és improcedent. [1.5.] En segon lloc, cal recordar que no és l'impacte bàltic el que ha portat els catalans a considerar insuficient el model autonòmic en la seva lectura actual, sinó que aquesta insatisfacció havia estat clarament expressada abans del procés bàltic des de gairebé tots els sectors de la vida política catalana. [1.6.] I en tercer lloc, i com a desmentiment amb més contundència dels retrets per oportunisme, el president de la Generalitat va manifestar que no aprofitaria l'estela bàltica per modificar els seus plantejaments anteriors i va renovar en aquest sentit el compromís en la construcció de la democràcia a Espanya, però incloent-hi també uns punts mínims que considera irrenunciables per a Catalunya.

[2]

[2.1.] De tota manera, i no tan sols en aquest cas, cal distingir entre el vici de l'oportuniste i la virtut del sentit de l'oportunitat. [2.2.] Han fet bé les institucions catalanes de desfer malentesos i evitar recels respecte a una utilització oportunista dels últims esdeveniments. [2.3.] Però defugir els oportunistes no vol dir deixar perdre les oportunitats. [2.4.] I Catalunya, en aquest sentit, no s'inventa res. [2.5.] No s'afegeix a cap tren en marxa, sinó que ha estat de sempre dins del tren que ara es posa en marxa. [2.6.] Catalunya ha estat avançada en la reivindicació d'una articulació dels pobles d'Europa en què fos possible la defensa de les identitats nacionals. [2.7.] No ha necessitat, en aquest sentit, cap contagi. [2.8.] Per tant, no ha de tenir por a una conjuntura internacional on aquest reconeixement de les identitats es presenta com un valor emergent, quan Estats i governs que s'hi havien mantingut recelosos han d'adaptar-se a una nova realitat i a unes constatacions innegables. [2.9.] Els nacionalismes tantes vegades donats per morts i enterrats són presents en la nova Europa i presents com una forma positiva, democràtica, transformadora i capaç d'enfrontar-se amb els totalitarismes.

[3]

[3.1.] Perquè tot això ja es deia, amb veus i continguts diferents, des de partits i òptiques diferents, abans dels últims fets, Catalunya es pot felicitar de l'aparició d'un nou escenari ideològic i polític sense por a ser acusada d'oportuniste. [3.2.] I té el dret i fins i tot l'obligació –si és realment el que vol– d'aprofitar el desglaç d'aquesta insinuada primavera dels pobles per repetir allò que ja deia i repetir-ho amb més força. [3.3.] En aquest sentit, la resolució del Parlament de Catalunya de fa un temps que recordava la pervivència del dret

a l'autodeterminació s'ha vist confirmada i reforçada pel nou clima internacional, i ha esdevingut amb perspectiva la millor vacuna contra les acusacions d'aprofitament il·legítim i oportunista de l'efecte bàltic. [3.4.] Com recordava en aquesta mateixa roda de premsa Jordi Pujol, Catalunya té els mateixos drets – i això inclouria evidentment el de l'autodeterminació– que Lituània, però els exerceix d'una altra manera, en funció de la seva realitat i del seu context. [3.5.] Precisament això és el que vol dir autodeterminació: escollir les pròpies vies, les maneres pròpies de governar-se i d'articular-se amb altres realitats.

[4]

[4.1.] La por al contagi bàltic havia provocat recels i nerviosismes. [4.2.] La presa de posició clara de les institucions catalanes hauria d'haver-les vençut. [4.3.] Si mes no per dir en veu alta que es demana un debat raonable i pragmàtic, serè i civilitzat, però debat al cap i a la fi. [4.4.] És a dir, contrast entre posicions diverses. [4.5.] L'autogovern de Catalunya ha de sortir reforçat de tot aquest període, perquè ja hauria d'haver estat reforçat sense que al Bàltic passés res, però el que ha passat el reforça. [4.6.] No hauria estat procedent l'oportunisme d'inventar reivindicacions noves a l'empara del Bàltic. [4.7.] Però tampoc no seria lògic que l'existència d'un clima més favorable, d'una conjuntura internacional més comprensiva amb els fets nacionals, no servis de res, es deixés passar per por de demanar massa fort el que de fet ja es demanava d'abans. [4.8.] Les institucions catalanes ja han estat contundents en el desmentiment de l'oportunisme. [4.9.] Ara els cal demostrar el sentit de l'oportunitat.

8.5.2. Les macroproposicions semàntiques

Malgrat que a [1.1.] s'afirma que les acusacions d'oportunisme han estat llançades contra Catalunya i les seves institucions, a [1.6.] queda clar que les acusacions estaven dirigides contra Jordi Pujol, el president de la Generalitat. Per aquest motiu podem sintetitzar la tesi central, que alhora dóna coherència global a l'editorial en aquest cas, així:

'Les acusacions d'oportunisme contra Jordi Pujol per dir que el model autonòmic és insuficient i que Catalunya té dret a l'autodeterminació són infundades, perquè cap de les dues coses vénen de nou'.

Les acusacions contra Pujol van partir d'unes declaracions en què ell va dir que Catalunya era comparable amb Lituània, i per això podem afegir com a subtesi rellevant de l'editorial que

'Pujol no aprofita l'onada independentista bàltica per fer allò que alguns anomenen xantatge moral a l'Estat i obtenir rendiments en el cas català'

No pot passar per alt que considerar que

'Les acusacions d'oportunisme es llancen contra Catalunya i les seves institucions'

com fa el diari en referència a les acusacions a Jordi Pujol, n'és una subtesi que aporta elements significants del mapa ideològic del diari.

8.5.3. Temes, implicacions i pressuposicions

Títol	Temes	Implicacions	Pressuposicions
Catalunya i el Bàltic, sense oportunismes	<i>La implicació</i>	La comparació de Pujol (Catalunya és com Lituània) no és oportunista.	

Amb la implicació derivada del títol resumin la tesi central de l'editorial.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

Ir paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] La roda de premsa del president de la Generalitat, dimarts passat, ha tingut, si més no, una utilitat tangible i concreta: desmentir unes determinades acusacions d'oportunisme que es llançaven contra Catalunya i les seves institucions.	Les acusacions d'oportunisme a Catalunya i les seves institucions són falses.		Hi ha hagut unes acusacions d'oportunisme contra Catalunya i les seves institucions.
[1.2.] Seria oportunista, des d'aquesta òptica, aprofitar una onada independentista que neix en uns altres llocs i unes altres circumstàncies per practicar allò que es presentaria com un xantatge moral a l'Estat i obtenir-ne rendiments concrets per al cas català.	Qui acusa manté que és oportunista aprofitant l'onada independentista del Bàltic per obtenir rendiments per a la Generalitat. I qui acusa descriu això com un xantatge moral a l'Estat.		
[1.3.] El desmentiment, en aquest sentit, ha estat en diverses direccions alhora.	Pujol ho nega.		
[1.4.] En primer lloc, les circumstàncies són diferents, però no absolutament diferents i, per tant, l'esment del cas bàltic no és improcedent.	Hi ha semblances entre Catalunya i Lituània que en permeten la comparació.		
[1.5.] En segon lloc, cal recordar que no és l'impacte bàltic el que ha portat els catalans a considerar insuficient el model autonòmic en la seva lectura actual, sinó que aquesta insatisfacció havia estat clarament expressada abans del procés bàltic des de gairebé tots els sectors de la vida política catalana.	La insuficiència del model autonòmic ja va ser motiu de declaracions abans de la independència dels Països Bàltics. <i>Les pressuposicions</i>	Hi ha una possible lectura del model autonòmic que potser satisfaria els catalans.	Els catalans consideren insuficient el model autonòmic en la seva lectura actual. Gairebé tots els sectors de la vida política han expressat insatisfacció amb el model autonòmic.

<p>[1.6.] I en tercer lloc, i com a desmentiment amb més contundència dels retrets per oportunisme, el president de la Generalitat va manifestar que no aprofitaria l'estela bàltica per modificar els seus plantejaments anteriors i va renovar en aquest sentit el compromís en la construcció de la democràcia a Espanya, però incloent-hi també uns punts mínims que considera irrenunciables per a Catalunya.</p>	<p>Pujol va renovar el compromís amb la construcció de la democràcia a Espanya.</p> <p>Pujol considera que hi ha uns punts mínims irrenunciables per a Catalunya.</p>	<p>Els retrets d'oportunisme van ser dirigits contra Jordi Pujol.</p> <p>Pujol no és independentista.</p>	
--	---	---	--

L'editorialista no especifica quines eren les acusacions que Pujol va desmentir. Encara que parla d'unes 'determinades acusacions'. D'aquesta manera no és possible comprovar si realment estaven dirigides contra Catalunya i les seves institucions. A l'editorial de *La Vanguardia* del mateix dia hi ha elements de les declaracions de Pujol que donen pistes sobre les acusacions.

Recordem-ho:

"[3.1.] Es lógico también, en esta línea, que Pujol asegure que nunca ha querido efectuar extrapolaciones entre Lituania o Eslovenia y Cataluña. [3.2.] "Lo único que digo – ha precisado el presidente catalán– es que todos los pueblos, sea el que sea, tienen derecho a defender su libertad e identidad". [3.3.] Se trata de un principio que no sólo un líder nacionalista sino cualquier demócrata debe esgrimir siempre como bandera. [3.4.] Y desde este razonamiento, el presidente Pujol ha dado otro paso clarificador al destacar que también los contextos lituano y catalán son distintos: "España, en contraposición a la URSS, es una realidad sólida, que viene de muy lejos, con una interrelación muy fuerte; es un país democrático, que va a más y que funciona". [3.5.] Pujol, incluso, ha lanzado un guiño político al gobierno central al apuntar que la nueva situación europea da más fuerza a sus planteamientos, pero "no para cambiarlos, sino para mantenerlos e incluso, si es posible, para hacer alguna cosa por el conjunto de España". [3.6.] Y ya que las cosas están claras, no dejemos que las comparaciones estériles con Lituania dividan a la clase política catalana y acallemos así la alarma injustificada que la polémica ha encendido en algunos medios políticos y de opinión madrileños."

És possible que d'algun medi polític o mitjà d'opinió madrileny sorgissin acusacions d'oportunisme 'contra Catalunya', però mai podrem comprovar fefaentment si les que puguem localitzar eren les 'determinades acusacions' a què es refereix l'*Avui*. O sigui, que el diari fa una afirmació que és impossible de verificar.

D'altra banda, però, les declaracions de Pujol responen almenys a un conjunt de determinades declaracions i per les pistes que aporten tant l'editorial de *La Vanguardia*, com aquest mateix, res indica que les acusacions d'oportunisme que respon Pujol haguessin estat fetes contra Catalunya, sinó contra ell. I com que la coherència global mínima implica que l'editorial ha d'estar parlant d'unes mateixes –o d'un mateix conjunt de– declaracions, és forçós inferir que el diari entén que les acusacions contra Jordi Pujol són acusacions contra Catalunya i les seves institucions. Coherentment amb el que ja hem vist en l'anàlisi de l'editorial anterior.

A [1.5.] l'editorial diu que 'els catalans' ja consideraven insuficient el model autonòmic abans de la independència dels Països Bàltics. L'editorialista no aporta cap prova feaent d'una afirmació tant rotunda. Diem rotunda perquè el subjecte és 'els catalans' que consisteix en una sobregeneralització injustificada. Només aporta un element que donaria suport a l'afirmació que acaba de fer i consisteix a afirmar que gairebé tots els sectors de la vida política catalana s'han expressat en el mateix sentit, que torna a ser una sobregeneralització no compromesa. La qual cosa torna a ser una generalització que deixa les mans lliures a l'editorialista per fer afirmacions pretesament objectives, però no verificables sobre aquests sectors, davant la impossibilitat de fer una comprovació feaent de quins sectors de la vida política no estan inclosos en aquest 'gairebé tots'.

D'[1.6.] s'infereix que els retrets d'oportunisme van ser fets contra el president de Catalunya. ¿Per què si no "va manifestar que [eli] no aprofitaria l'estela bàltica per modificar els seus plantejaments", tal com diu el diari? Recordem tot [1.6.]:

[1.6.] I en tercer lloc, i com a desmentiment amb més contundència dels retrets per oportunisme, el president de la Generalitat va manifestar que no aprofitaria l'estela bàltica per modificar els seus plantejament anteriors i va renovar en aquest sentit el compromís en la construcció de la democràcia a Espanya, però incloent-hi també uns punts mínims que considera irrenunciabls per a Catalunya.

En la mateixa oració es marca un distanciament de la posició de Pujol en relació amb l'independentisme en afirmar que va renovar el compromís amb la construcció de la democràcia a Espanya.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1.] De tota manera, i no tan sols en aquest cas, cal distingir entre el vici de l'oportunisme i la virtut del sentit de l'oportunitat.	Oportunitat no és oportunisme.	Pujol va estar oportú.	L'oportunisme és un vici; l'oportunitat, una virtut.
[2.2.] Han fet bé les institucions catalanes de desfer malentesos i evitar recels respecte a una utilització oportunista dels últims esdeveniments.	<i>Idem</i>	Pujol parla en nom de les institucions catalanes. Pujol ha dit que no demanava la independència de Catalunya. Pujol ha dit que no utilitzarà oportunistament els esdeveniments del Bàltic.	Pujol ha desfet el malentès Pujol ha evitat recels (pors) a una utilització oportunista dels esdeveniments al Bàltic.
[2.3.] Però defugir els oportunismes no vol dir deixar perdre les oportunitats.	<i>La implicació</i>	Pujol té oportunitats que no ha de deixar passar.	
[2.4.] I Catalunya, en aquest sentit, no s'inventa res.		Pujol és Catalunya. Pujol no deixa perdre les oportunitats.	
[2.5.] No s'afegeix a cap tren en marxa, sinó que ha estat de sempre dins del tren que ara es posa en marxa.	Pujol manté el que sempre ha dit.		
[2.6.] Catalunya ha estat avançada en la reivindicació d'una articulació dels pobles d'Europa en què fos possible la defensa de les identitats nacionals.	<i>Idem</i>	Catalunya (Pujol) defensa una Europa en què es puguin defensar les identitats nacionals.	
[2.7.] No ha necessitat, en aquest sentit, cap contagi.		Qui l'acusa de contagi s'equivoca.	
[2.8.] Per tant, no ha de tenir por a una conjuntura internacional on aquest reconeixement de les identitats es presenta com un valor emergent, quan Estats i governs que s'hi havien mantingut recelosos han d'adaptar-se a una nova realitat i a unes constatacions innegables.	El context internacional és favorable a les tesis defensades per Catalunya (Pujol).		

[2.9.] Els nacionalismes tantes vegades donats per morts i enterrats són presents en la nova Europa i presents com una forma positiva, democràtica, transformadora i capaç d'enfrontar-se amb els totalitarismes.	Els nacionalismes presents són positius, democràtics, transformadors i capaços d'enfrontar-se als totalitarismes.		
---	---	--	--

La distinció que l'editorialista estableix a [2.1.] entre oportunisme i sentit de l'oportunitat ens podria dur a una llarga disquisició que hauria de ser conclosa amb l'establiment d'un conveni sobre què entenem per cadascun dels termes i les seves diferències. Per tant, no entrarem en aquest laberint, però no obstant notarem que el diari qualifica de sentit de l'oportunitat –amb connotació positiva– el que els crítics amb Pujol han qualificat d'oportunisme –amb connotació negativa–, confirmant una vegada més la vigència del quadrat ideològic.

A [2.2.] el diari diu que qui ha desfet el malentès –entre sentit de l'oportunitat i l'oportunisme– han estat les institucions catalanes, com que és evident que qui ho ha fet ha estat Jordi Pujol, president de la Generalitat, és palmari que per al diari són termes equivalents.

[2.3.], [2.4.] i [2.5.] no afegeixen res substancial, tret que ara el subjecte que aprofita les oportunitats, que no s'inventa res i manté el que sempre ha dit és 'Catalunya'. La qual cosa ens permet establir una nova equivalència entre Catalunya i Pujol. Hi ha hagut un canvi d'agent, que implica una correspondència identitària, segons la qual per a l'Avui Pujol és Catalunya. I la mateixa correspondència continua a [2.6.]:

[2.6.] Catalunya ha estat avançada en la reivindicació d'una articulació dels pobles d'Europa en què fos possible la defensa de les identitats nacionals.

I es manté a [2.7.], [2.8.]. El subjecte implícit és ara Catalunya, però no usat com a equivalent de Jordi Pujol sinó com a entitat definida com a país o nació:

[2.7.] No ha necessitat, en aquest sentit, cap contagi. [2.8.] Per tant, no ha de tenir por a una conjuntura internacional on aquest reconeixement de les identitats es presenta com un valor emergent, quan Estats i governs que s'hi havien mantingut recelosos han d'adaptar-se a una nova realitat i a unes constatacions innegables.

I com a elements descriptors d'aquesta nova realitat, l'editorialista aporta el següent:

[2.9.] Els nacionalismes tantes vegades donats per morts i enterrats són presents en la nova Europa i presents com una forma positiva, democràtica, transformadora i capaç d'enfrontar-se amb els totalitarismes.

El contingut de [2.9.] és coherent amb el conjunt de l'editorial i dona una visió "positiva" –ho afirma explícitament– del nou context internacional. Si bé és cert que molts polítics havien predit la fi dels nacionalismes i que, desmentint-los, la història els ha tornat a veure reemergir, el que s'hi diu sobre ells és una generalització absolutament falsa. D'entre els nacionalismes presents en la nova Europa, n'hi ha de tota mena inclosos els totalitaris i els racistes, que no per ser-ho deixen de ser nacionalismes. Per a més dades, el setembre de 1991, quan s'escriu aquest editorial ja havia esclatat la guerra a Croàcia, amb atacs de l'exèrcit serbi a Vukovar, Osijek, la Krajina i Dubrovnik (TAIBO i LECHADO, 1995: 215) i els nacionalismes serbi i croat no oferien pas un espectacle tan constructiu.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1.] Perquè tot això ja es deia, amb veus i continguts diferents, des de partits i òptiques diferents, abans dels últims fets, Catalunya es pot felicitar de l'aparició d'un nou escenari ideològic i polític sense por a ser acusada d'oportunisme.	Diversos partits i òptiques ja deien això abans de la independència dels bàltics. Que Catalunya es felicités del nou escenari no és oportunisme.	Si diversos partits i òptiques deien això, es pot dir que Catalunya ho deia. Algú ha acusat Catalunya d'oportunisme pel fet d'haver-se felicitat arran del nou escenari.	

La primera oració del paràgraf [3] és una absurditat en si mateixa. Afirma sense lloc a dubtes que "tot això" en referència al text que precedeix ja es deia des de partits i òptiques diferents. Simultàniament afirma que es deia no només amb veus diferents sinó amb continguts diferents. Si es deia, doncs, amb continguts diferents com és possible que ja es digués "tot això"?

Hi ha una segona manera d'entendre el que es diu a [3.1.]. És podria entendre que amb verbalitzacions diferents des de diferents partits i òptiques polítiques s'ha dit essencialment "tot això". Queda així de relleu un segon problema que és comú a la primera interpretació que hem fet de [3.1.], a saber: ¿què és "tot això"? ¿És només el que es diu a [2.9.], a [2.8.], a tot

[2], a on? I també un tercer problema: ¿a quins partits i veus es refereix? La relació anafòrica és indeterminada i permet seguir una argumentació gratuïta amb aparent impunitat.

Sobre el que es diu a [2.9.] ja hem vist que és altament discutible. El mateix sobre [2.8.]. I sobre la resta de [2], el que hi diu reflecteix els punts de vista d'un corrent polític.

Sobre els partits i les òptiques, si no precisa, és una afirmació que no aporta res, perquè n'hi ha prou que dos ho diguin per poder formar un plural indefinit.

Ambdós problemes mostren que la indefinició dels partits i les veus i la manca de referència precisa del terme "tot això" permet a l'editorialista projectar la impressió d'acord generalitzat sobre "tot" el que ell ha escrit i parlar en definitiva en nom de Catalunya.

Queda una segona part de [3.1.] que no pot passar desapercebuda. S'hi diu que Catalunya pot felicitar-se pel nou escenari sense por a ser acusada d'oportunisme. En primer lloc, torna a haver-hi una utilització confusa del terme general de Catalunya. Per una banda, haver afirmat que des de diversos partits i òptiques s'havia dit "tot això" abans dels últims fets – independència del Països Bàltics–, dóna cobertura aparent a la generalització "Catalunya", però ja hem vist que és una generalització del tot injustificada. Per una altra banda, en dir que Catalunya no ha de tenir por a ser acusada d'oportunisme, pressuposa que Catalunya ha estat acusada d'oportunisme i remet així a l'acusació d'oportunisme formulada contra Jordi Pujol, i, per tant, torna a utilitzar com a intercanviables els termes Pujol i Catalunya.

[3.2.] I té el dret i fins i tot l'obligació –si és realment el que vol– d'aprofitar el desglaç d'aquesta insinuada primavera dels pobles per repetir allò que ja deia i repetir-ho amb més força.	Catalunya ha d'aprofitar el nou escenari per repetir el que ja deia.		
--	--	--	--

[3.3.] En aquest sentit, la resolució del Parlament de Catalunya de fa un temps que recordava la pervivència del dret a l'autodeterminació s'ha vist confirmada i reforçada pel nou clima internacional, i ha esdevingut amb perspectiva la millor vacuna contra les acusacions d'aprofitament il·legítim i oportunista de l'efecte bàltic.	Va ser oportú fa un temps que el Parlament fes una declaració recordant el dret a l'autodeterminació. La resolució demostra que les declaracions de Pujol no són oportunistes ni il·legítimes.		Hi ha hagut acusacions d'aprofitament il·legítim per la comparació.
---	---	--	---

A [3.2.] i [3.3.] continua l'ús indiscriminat del subjecte sobregeneralitzat 'Catalunya' com és palès. En particular a [3.3.], la referència a la resolució del Parlament de Catalunya mostra que l'editorialista entén que l'esmentada resolució va vacunar Catalunya contra les acusacions "d'aprofitament il·legítim i oportunista de l'efecte bàltic". L'abús en la identificació del subjecte és palmari si es recorda que l'esmentada resolució de 1989 va ser presa per una comissió –malgrat que certament actuava en nom del Parlament– no pel Parlament íntegre i que va ser assumida per majoria, però no unanimitat, ja que el PSC no hi va estar d'acord¹. La resolució va ser per commemorar el desè aniversari de l'Estatut d'Autonomia i va tenir lloc ja en el context de les reclamacions de sobirania dels Països Bàltics seguint una iniciativa d'ERC.

[3.4.] Com recordava en aquesta mateixa roda de premsa Jordi Pujol, Catalunya té els mateixos drets – i això inclouria evidentment el de l'autodeterminació– que Lituània, però els exerceix d'una altra manera, en funció de la seva realitat i del seu context.	Catalunya té els mateixos drets que Lituània. Catalunya exerceix els drets d'una altra manera perquè la seva realitat i el context són diferents.	El diari està d'acord amb el que diu Pujol.	
[3.5.] Precisament això és el que vol dir autodeterminació: escollir les pròpies vies, les maneres pròpies de governar-se i d'articular-se amb altres realitats.	<i>Idem</i>		

A [3.4.] l'editorial completa la variació en els usos del terme Catalunya connotant-lo aquí com a Catalunya-nació.

¹ Per a més dades vegeu els quadres dels perfils ideològics, el quadre conjunt de l'annex dels 160 editorials i si es vol els textos íntegres dels editorials escrits en aquella ocasió (13.2.89) en els annexos.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [4]

4t paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[4.1.] La por al contagi bàltic havia provocat recels i nerviosismes.	<i>La implicació</i>	Els acusadors tenien por al contagi i estaven nerviosos.	
[4.2.] La presa de posició clara de les institucions catalanes hauria d'haver-les vençut.	Ja poden perdre les pors.	Les institucions catalanes parlen per boca de Pujol.	

A [4.2.] es ratifica que el diari atorga a Pujol la representació de les institucions catalanes.

[4.3.] Si més no per dir en veu alta que es demana un debat raonable i pragmàtic, serè i civilitzat, però debat al cap i a la fi.	Pujol demana un debat raonable, pragmàtic, serè i civilitzat.		
[4.4.] És a dir, contrast entre posicions diverses.			
[4.5.] L'autogovern de Catalunya ha de sortir reforçat de tot aquest període, perquè ja hauria d'haver estat reforçat sense que al Bàltic passés res, però el que ha passat el reforça.	<i>La implicació</i>	S'han d'aprofitar els esdeveniments del Bàltic per reforçar l'autogovern.	

La lectura atenta a [4.5.] mostra la implicació que hem efectuat malgrat l'entortolligament de l'oració.

[4.6.] No hauria estat procedent l'oportunisme d'inventar reivindicacions noves a l'empava del Bàltic.	<i>La implicació</i>	Hauria estat oportunista inventar reivindicacions noves.	
[4.7.] Però tampoc no seria lògic que l'existència d'un clima més favorable, d'una conjuntura internacional més comprensiva amb els fets nacionals, no servis de res, es deixés passar per por de demanar massa fort el que de fet ja es demanava d'abans.	S'ha d'aprofitar la conjuntura per demanar més fort el que ja es demanava abans.		
[4.8.] Les institucions catalanes ja han estat contundents en el desmentiment de l'oportunisme.	L'oportunisme ha estat desmentit.		

[4.9.] Ara els cal demostrar el sentit de l'oportunitat.	<i>La implicació</i>	Pujol ha de demostrar que ha estat oportú amb els resultats: amb més autogovern.	
--	----------------------	--	--

En síntesi, el quart paràgraf reprèn la identificació entre les institucions catalanes i Pujol i les accepcions d'oportunisme i oportunitat que ha fet en iniciar l'editorial.

8.6. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial: "El compromís dels bisbes catalans"

8.6.1. L'editorial

AVUI, dissabte, 7 de setembre de 1991

El compromís dels bisbes catalans

[1]

[1.1.] Cada any, el *Full Dominical* de les diòcesis de Solsona, Vic i Tarragona, als voltants de l'Onze de Setembre, publica un editorial en relació amb la festa nacional de Catalunya. [1.2.] I cada any provoca un cert enrenou, més pel fet de venir d'on ve que no pas pel fet que digui res d'inoportú o fora de to.

[2]

[2.1.] Aquest any, potser els autors del text no havien previst, amb totes les seves conseqüències, l'estat de crispació que s'està creant artificiosament fora de Catalunya, neguitejats pel que suposen que podria ser el miratge aquí dels processos d'independització d'alguns pobles europeus. [2.2.] Però el cert és que l'editorial dels tres bisbats ha esdevingut un nou pretext tan gratuït com els altres per exacerbar els ànims fora de Catalunya, en un joc de pressions i desqualificacions que, en qualsevol cas, no aconsegueix els efectes que pretenen, sinó els contraris.

[3]

[3.1.] De fet, el text editorial del *Full Dominical* dels tres bisbats catalans –no pas declaracions dels bisbes, ni document oficial, ni res de semblant– no fa cap declaració política més enllà del que és legítim: recorda el dret a l'autodeterminació, d'altra banda reconegut normalment pel mateix Parlament de Catalunya, mostra la seva preocupació per la desorientació i la incertesa sobre el futur polític del nostre país, i suggereix que es busquin solucions agosarades, sense conformismes porucs, que podrien ser una font de conflictivitat i insatisfacció. [3.2.] Ni més, ni menys. [3.3.] I d'altra banda, s'inscriu en una línia semblant expressada en la carta pastoral col·lectiva dels bisbes catalans *Arrels cristianes de Catalunya*, feta pública ara fa cinc anys.

[4]

[4.1.] Així sembla que, afortunadament, ho han entès també tots els partits polítics catalans, que han trobat legítim el text del *Full Dominical* i les seves reflexions. [4.2.] Excepció feta del PP, el portaveu del qual ha preferit donar consells sobre la tasca pastoral dels bisbes, seguint la mateixa línia presa en relació a la possibilitat d'una Conferència Episcopal Catalana.

[5]

[5.1.] En canvi, diversos mitjans de comunicació espanyols han aprofitat per posar més llenya a un foc que ells han encès, i ells alimenten. [5.2.] Perquè, amb tots els respectes, l'editorial d'un *Full Dominical* no és una declaració d'independència –segons feien creure uns– ni és una mostra de nacionalcatolicisme pagès a la catalana –com suggerien uns altres–, ni tampoc, com pretenia la ministra Rosa Conde, es tracta d'un manifest fundacional d'un partit polític, que hauria de respondre a "vocació política tardana" dels bisbes. [5.3.] Massa caricatures, massa sarcasme, massa irresponsabilitat.

[6]

[6.1.] Tot al contrari d'aquesta hipòcrita sorpresa, i sense entrar en qüestions internes de l'Església, és evident que l'editorial del *Full Dominical* s'inscriu perfectament en el vell sentiment majoritari de la comunitat cristiana catalana, expressat fa poques setmanes pel bisbe Antoni Deig de Solsona, de disposar d'una Conferència Episcopal pròpia, i que ha rebut només adhesions afirmatives –per bé que prudentes en relació a la seva possibilitat immediata– dels altres bisbes del país. [6.2.] I, fins i tot, una significativa proposta del bisbe de Perpinyà sobre la necessitat de tenir relacions estables amb els bisbes de la Catalunya del sud.

[7]

[7.1.] No es pot dir que sorprengui la campanya organitzada contra els bisbes catalans, i que s'inscriu en una de més general i de característiques semblants a d'altres que han sovintejat els últims anys. [7.2.] Però, al marge del batibull que s'ha organitzat, cal felicitar els autors de l'editorial del *Full Dominical* perquè, junt amb la conferència pronunciada pel bisbe Deig a Prada de Conflent, significa la incorporació explícita de l'Església institucional catalana al procés social i polític de reconstrucció nacional, en el qual d'una manera silenciosa però continuada ja hi ha fet grans aportacions, sempre en la línia de compromís social marcada pel Concili Vaticà II.

8.6.2 Les macroproposicions semàntiques

El diari entén que:

1. El *Full Dominical* (de Solsona, Vic i Tarragona) que recorda el dret a l'autodeterminació és utilitzat com a pretext per exacerbar els ànims fora de Catalunya. Diversos mitjans espanyols se n'han aprofitat per posar més llenya al foc de la incomprensió des de fora de Catalunya. Un foc que ells mateixos han encès fent creure que creix l'independentisme.

El diari dona suport a la redacció del *Full* i en destaca la coherència amb altres documents eclesials:

2. El *Full* està en el seu dret i és coherent amb el compromís social marcat pel Concili Vaticà II

Tant el suport que el diari dona al *Full* com la crítica que fa contra els mitjans encaixen en una concepció estratègica global que trobarem en la implicació del títol:

El diari està a favor del compromís dels bisbes catalans en la reconstrucció nacional de Catalunya.

8.6.3. Temes, implicacions i pressuposicions

Títol	Temes	Implicacions	Pressuposicions
El compromís dels bisbes catalans	<i>La implicació</i>	El diari està a favor del compromís dels bisbes catalans en la reconstrucció nacional de Catalunya.	

Després de llegir l'editorial, el títol es traduïble per la implicació.

La paraula "compromís" està carregada de connotacions positives per als lectors d'un diari com l'*Avui*, especialment perquè va referida a un subjecte especificat amb el gentilici "catalans".

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] Cada any, el <i>Full Dominical</i> de les diòcesis de Solsona, Vic i Tarragona, als voltants de l'Onze de Setembre, publica un editorial en relació amb la festa nacional de Catalunya.	<i>Idem</i>		
[1.2.] I cada any provoca un cert enrenou, més pel fet de venir d'on ve que no pas pel fet que digui res d'inoportú o fora de to.	El <i>Full</i> provoca enrenou a causa del seu origen. El <i>Full</i> no diu res d'inoportú ni fora de to.	L'enrenou és causat perquè es tracta d'un <i>Full</i> que en anteriors ocasions ha fet editorials que també han creat polèmica per nacionalistes.	

La qüestió que planteja el diari és, per tant, un intent de minimitzar la transcendència del contingut, fent caure la responsabilitat de l'escàndol en aquells que són susceptibles a ofendre's per qualsevol manifestació que qüestionï la lectura més àmplia de la Constitució en referència a l'autonomia. Es tracta, doncs, d'una transferència en la focalització de l'agent. La raó, segons implica l'*Avui* no és, com deia *La Vanguardia*, que l'Església no hauria de ficar-se en política, sinó que el *Full* actua en tant que català que qüestionava el marc estatutari.

El primer paràgraf no ofereix cap més dificultat. Assenyalen tan sols que a [1.2.] ja es mostra el suport del diari al *Full* en considerar que no diu res d'inoportú.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1.] Aquest any, potser els autors del text no havien previst, amb totes les seves conseqüències, l'estat de crispació que s'està creant artificiosament fora de Catalunya, neguitejats pel que suposen que podria ser el miratge aquí dels processos d'independització d'alguns pobles europeus.	<i>Les implicacions</i>	La crispació està creada pels que neguitegen. Hi ha qui neguiteja perquè s'imagina erròniament que a Catalunya creix l'independentisme com a reflex de l'assoliment de la independència d'alguns països europeus.	Hi ha crispació artificialosa.

<p>[2.2.] Però el cert és que l'editorial dels tres bisbats ha esdevingut un nou pretext tan gratuït com els altres per exacerbar els ànims fora de Catalunya. en un joc de pressions i desqualificacions que, en qualsevol cas, no aconsegueix els efectes que pretenen, sinó els contraris.</p>	<p>L'editorial dels tres bisbats és només un pretext.</p> <p>Els altres editorials també van ser només un pretext.</p> <p>L'exacerbació dels ànims fora de Catalunya aconsegueix els efectes contraris als pretesos.</p>	<p>Les pressions i desqualificacions fomenten l'independentisme a Catalunya.</p> <p>Els que pressionen i desqualifiquen no volen que creixi l'independentisme.</p>	<p>Hi ha qui utilitza pretextos gratuïts contra Catalunya.</p>
---	--	--	--

En relació amb [2.1.], hem posat a la columna de les pressuposicions l'afirmació segons la qual hi ha crispació artificiosa fora de Catalunya, perquè entenem que és una variable que s'hauria de discutir i verificar, encara que no ho fem, perquè en aquest cas abordem una anàlisi de nivell 2 i no de nivell 3.

D'altra banda, com que l'editorialista afirma que es tracta d'un "estat de crispació que s'està creant artificialment" i el descriu com el 'neguit' pel que "suposen" –i així l'editorialista ho nega– que podria ser el miratge dels processos d'independentització, infereix que no existeix tal miratge, sinó que els que neguitegen se l'imaginen.

En tot cas, el que es presenta com a motiu del neguit no és l'existència del miratge sinó els creixement de l'independentisme, com corrobora la següent oració [2.2.] i hem inferit en la implicació.

També es pressuposa l'existència d'algú que exacerba els ànims contra Catalunya, amb pretextos artificials, a tall de presentació del que tot seguit vindrà.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1.] De fet, el text editorial del <i>Full Dominical</i> dels tres bisbats catalans –no pas declaracions dels bisbes, ni document oficial, ni res de semblant– no fa cap declaració política més enllà del que és legítim: recorda el dret a l'autodeterminació, d'altra banda reconegut normalment pel mateix Parlament de Catalunya, mostra la seva preocupació per la desorientació i la incertesa sobre el futur polític del nostre país, i suggereix que es busquin solucions agosarades, sense conformismes porucs, que podrien ser una font de conflictivitat i insatisfacció.	<p>El <i>Full</i> només fa una declaració legítima: recorda el dret d'autodeterminació.</p> <p>El dret d'autodeterminació ha estat reconegut pel Parlament.</p> <p>El <i>Full</i> es mostra preocupat per la desorientació i la incertesa sobre el futur de Catalunya.</p> <p>El <i>Full</i> suggereix solucions agosarades.</p> <p>El <i>Full</i> manté que els conformismes porucs podrien ser font de conflictes i insatisfacció.</p>	El <i>Full</i> no té valor com a document eclesial.	
[3.2.] Ni més, ni menys.	El <i>Full</i> no ve a dir res més.		
[3.3.] I d'altra banda, s'inscriu en una línia semblant expressada en la carta pastoral col·lectiva dels bisbes catalans <i>Arrels cristianes de Catalunya</i> , feta pública ara fa cinc anys.	<i>La pressuposició i la implicació</i>	Encara que el <i>Full</i> no l'hagin escrit el bisbes, és coherent amb el que els bisbes mantenen.	El <i>Full</i> és coherent amb una carta Pastoral dels bisbes de fa cinc anys.

A [3.1.] i [3.2.] s'explica sense tergiversacions l'essencial del contingut del *Full*¹ i se li'n treu transcendència pel fet de tractar-se d'una publicació periòdica i no pas un document de l'Església.

La pressuposició derivada de [3.3.] requeriria una verificació que no efectuarem i que no afecta a les tesis centrals de l'editorial.

¹ L'anàlisi de nivell 3 que hem efectuat de l'editorial que *La Vanguardia* dedica al mateix tema aporta elements que ho corroboren.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [4]

4t paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[4.1.] Així sembla que, afortunadament, ho han entès també tots els partits polítics catalans, que han trobat legítim el text del <i>Full Dominical</i> i les seves reflexions.	Fins aquí estem d'acord amb tots els partits catalans, tret del PP. El PP ja va posar inconvenients per a la creació d'un Conferència Episcopal Catalana.		
[4.2.] Excepció feta del PP, el portaveu del qual ha preferit donar consells sobre la tasca pastoral dels bisbes, seguint la mateixa línia presa en relació a la possibilitat d'una Conferència Episcopal Catalana.		Hi hauria d'haver una Conferència Episcopal Catalana.	

Tampoc el quart paràgraf ofereix problemes dignes de menció.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [5]

5è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[5.1.] En canvi, diversos mitjans de comunicació espanyols han aprofitat per posar més llenya a un foc que ells han encès, i ells alimenten.	Diversos mitjans espanyols han aprofitat el Full per augmentar la crispació fora de Catalunya.	La crispació ha estat encesa per mitjans espanyols. Aquest mitjans alimenten la crispació, el neguit per un suposat augment de l'independentisme.	
[5.2.] Perquè, amb tots els respectes, l'editorial d'un <i>Full Dominical</i> no és una declaració d'independència –segons feien creure uns– ni és una mostra de nacionalcatolicisme pagès a la catalana –com suggerien uns altres–, ni tampoc, com pretenia la ministra Rosa Conde, es tracta d'un manifest fundacional d'un partit polític, que hauria de respondre a "vocació política tardana" dels bisbes.	L'editorial del Full no és una declaració d'independència. No és una mostra de nacionalcatolicisme pagès. Ni respon a la vocació política tardana dels bisbes.	Hi ha hagut diverses deformacions irresponsables i caricatures impròpies del Full, inclosa la de la ministra del govern central Rosa Conde.	
[5.3.] Massa caricatures, massa sarcasme, massa irresponsabilitat.	<i>La implicació</i>		

A falta d'una especificació diferent, el que el diari descriu com el foc que alimenten diversos mèdia no pot ser altre que la crispació abans esmentada i aquesta ha estat descrita com a neguit per l'augment de l'independentisme, tal com hem inferit.

Tret de verificacions que no abordarem, les implicacions i els temes del cinquè paràgraf tampoc ofereixen altres complicacions.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [6]

6è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[6.1.] Tot al contrari d'aquesta hipòcrita sorpresa, i sense entrar en qüestions internes de l'Església, és evident que l'editorial del <i>Full Dominical</i> s'inscriu perfectament en el vell sentiment majoritari de la comunitat cristiana catalana, expressat fa poques setmanes pel bisbe Antoni Deig de Solsona, de disposar d'una Conferència Episcopal pròpia, i que ha rebut només adhesions afirmatives – per bé que prudents en relació a la seva possibilitat immediata – dels altres bisbes del país.	El <i>Full</i> és coherent amb el vell sentiment majoritari de la comunitat cristiana catalana. La comunitat cristiana catalana desitja una conferència episcopal catalana.		La sorpresa per l'editorial del <i>Full</i> és hipòcrita.
[6.2.] I, fins i tot, una significativa proposta del bisbe de Perpinyà sobre la necessitat de tenir relacions estables amb els bisbes de la Catalunya del sud.	La comunitat cristiana catalana (del Principat) desitja que hi hagi relacions estables entre amb els bisbes de la Catalunya Nord.		

És possible que la sorpresa pel contingut del *Full* sigui hipòcrita, però la càrrega contra el *Full* no es basa en la sorpresa que podia haver provocat –si és que n'hi ha hagut– sinó en el contingut com reflecteix l'editorial paral·lel de *La Vanguardia*.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [7]

7è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[7.1.] No es pot dir que sorprengui la campanya organitzada contra els bisbes catalans, i que s'inscriu en una de més general i de característiques semblants a d'altres que han sovintejat els últims anys.	<i>Les implicacions</i>	No ens sorprèn la campanya contra els bisbes catalans. La campanya contra els bisbes catalans forma part d'una campanya general existent i és semblant a d'altres recents.	Existeix una campanya general.
[7.2.] Però, al marge del batibull que s'ha organitzat, cal felicitar els autors de l'editorial del <i>Full Dominical</i> perquè, junt amb la conferència pronunciada pel bisbe Deig a Prada de Conflent, significa la incorporació explícita de l'Església institucional catalana al procés social i polític de reconstrucció nacional, en el qual d'una manera silenciosa però continuada ja hi ha fet grans aportacions, sempre en la línia de compromís social marcada pel Concili Vaticà II.	L'Església institucional fa bé d'incorporar-se a la reconstrucció nacional de Catalunya. Això no és nou, perquè l'Església ja hi ha fet aportacions en la línia del compromís social del Concili Vaticà II.		Hi ha un procés social i polític de reconstrucció nacional.

[7.1.] pressuposa que existeix una campanya més general que aporta el marc per a la campanya contra els bisbes catalans [suposem que vol dir "contra aquests tres bisbes" i no contra tots els bisbes catalans]. No obstant, no defineix quina és aquesta campanya més general. Per suposat, no parla d'una campanya contra els bisbes, catalans o no. ¿És una campanya contra els catalans? ¿És una campanya contra Catalunya? ¿Contra l'autodeterminació? ¿Contra el nacionalisme català? ¿Contra tots els subjectes esmentats? L'única pista està en les crítiques recents contra Jordi Pujol per haver comparat Catalunya amb Lituània, un tema que ha estat discutit extensament en anàlisis precedents, al qual, per força, s'ha de referir l'editorialista de l'*Avui* i encaixa amb les descripcions que aporta.

No obstant, en no ser més precís l'editorialista es queda amb les mans lliures per encabir en la campanya general –descrita com a campanya contra Catalunya en l'editorial anterior– altres atacs o crítiques que li convinguin.

A [7.2.], a part de mostrar per què la vocació política dels bisbes no és "tardana", dóna el fonament global de l'editorial: la satisfacció per la participació de l'Església a la reconstrucció social, político-nacional de Catalunya.

Hem volgut deixar a la columna de pressuposicions una proposició que manté que existeix un procés de reconstrucció nacional per mostrar que és així com el diari, a diferència d'altres diaris i actors polítics, entén el procés en marxa.

8.7. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial: "La celebració d'una victòria"

8.7.1. L'editorial

AVUI, divendres, 22 de maig de 1992

La celebració d'una victòria

[1]

[1.1.] No hem de descobrir ara la capacitat excepcional que té de sempre el Barça de mobilitzar els ciutadans entorn dels seus èxits esportius. [1.2.] Hi ha precedents suficients per no considerar una sorpresa l'esclat d'eufòria col·lectiva que va acompanyar, en la nit de dimecres i al llarg de tot el dia d'ahir, la consecució de la Copa d'Europa per part de l'equip blau-grana, per primera vegada en la història i després de les derrotes en les finals de Berna i Sevilla, que havien teixit una certa llegenda d'inassolibilitat entorn d'aquest trofeu. [1.3.] Però, potser per aquesta llegenda, potser per la importància objectiva de la Copa, aquesta vegada la celebració popular ha tingut un ressò especial, des de la festa espontània de les persones que van sortir al carrer sense cap mena de convocatòria immediatament després del partit fins als actes organitzats amb motiu de l'arribada dels campions.

[2]

[2.1.] En una època que es pot qualificar d'apàtica pel que fa a les grans mobilitzacions col·lectives, un fenomen capaç d'aconseguir el ressò popular i espontani que té el Barça ha de ser mirat amb interès i respecte. [2.2.] Poques coses –potser cap– tenen en aquests moments aquesta capacitat de mobilització i de generació d'adhesions actives, que signifiquen una participació directa dels ciutadans. [2.3.] Alguns poden quedar sorpresos pel fet que els esdeveniments que provoquin aquest efecte siguin de naturalesa esportiva, o fins i tot menystenir-los precisament per això. [2.4.] Seria un error. [2.5.] En primer lloc, perquè l'esport ha demostrat globalment la importància simbòlica i emotiva que té en la nostra societat. [2.6.] Però és que, a més, quan es parla del Barça no es pot oblidar mai que la seva significació supera el marc estrictament esportiu, i que precisament per això és el que és i aplega tantes voluntats. [2.7.] El barcelonisme té moltes vies d'accés i moltes intensitats en la seva diguem-ne militància. [2.8.] Hi ha qui hi accedeix estrictament pel futbol, per la passió esportiva, hi ha qui hi accedeix per la via del catalanisme, hi ha qui el sent un símbol de catalanitat. [2.9.] Així en el barcelonisme hi convergeixen des dels *tifosi* informadíssims que se saben les alienacions de tota la vida fins a qui no sap distingir un fora de joc però sap perfectament què és del Barça, qui va cada setmana al camp, qui escolta de lluny per la ràdio i que es limita a preguntar amb interès què ha fet el Barça. [2.10.] Són moltes vies d'accés, moltes intensitats, però que comparteixen unes certes regles del joc, que saben per exemple que és procedent anar a animar el Barça amb banderes catalanes o acabar una final de la Copa d'Europa cridant *Visca el Barça i visca Catalunya*. [2.11.] Tots, des dels socis als més llunyans simpatitzants, des dels que hi són per la via del futbol als que hi són per la via del país, gent de tota mena, ideologia, condició i procedència, troben junts un motiu de celebració quan guanya el Barça i hi afegeixen les seves mateixes ganes de celebrar, la seva voluntat festiva. [2.12.] Per això els carrers no tan sols de Barcelona sinó de totes les poblacions de Catalunya es van omplir de gent blau-grana la nit de dimecres.

[3]

[3.1.] En tot cas, aquesta celebració obre un període d'un gran interès pel que fa al futur del Barça, afegit a l'anunci de Josep Lluís Núñez de no presentar-se a la reelecció. [3.2.] Núñez ha aconseguit, i cal reconèixer-ho, un palmarès brillantíssim en la seva gestió. [3.3.] I s'hi ha afegit una altra virtut: una capacitat creixent d'adaptar-se a les necessitats i la idiosincràsia del Barça, evitant primerenques sortides de to, callant més i recollint millor l'esperit del club. [3.4.] En comptes de fer el Barça a la seva mida, ha anat adaptant-se a la forma del Barça. [3.5.] La seva successió és una qüestió d'un gran interès, però, d'altra banda, la victòria europea del Barça, que encara té opcions a la Lliga espanyola, afegida a altres fets, com per exemple l'extraordinària temporada del Joventut de Badalona en bàsquet, que va guanyar ahir amb brillantor la Lliga espanyola i que ha aconseguit el subcampionat d'Europa, donen una mesura optimista del potencial de l'esport català i creen l'ambient esportiu necessari per a envoltar els Jocs de Barcelona, dels quals aquesta celebració són un pròleg immillorable.

8.7.1. Les macroestructures semàntiques

La tesi central de l'editorial expressa en aquest cas també la coherència global del text:

La celebració massiva a moltes ciutats de Catalunya de la victòria del Barça a la Copa d'Europa respon a una afició que combina tant els que hi són pel que el Barça té de símbol de Catalunya, com els que només hi són per la passió esportiva i ambdues coses amb diverses intensitats.

Hi ha tanmateix una tesi menor relativa a la presidència del Barça a la qual hi dedica un fragment significatiu, malgrat que no acaba de prendre una posició diàfana a favor o en contra del president del moment, Josep Lluís Núñez. En qualsevol cas, en la valoració de la presidència de Núñez, l'editorialista posar de relleu la seva concepció de fons sobre el Barça:

Núñez no va fer el Barça a la seva mida, sinó que va fer bé adaptant-s'hi. És molt important que el seu successor s'adapti també a les necessitats i la idiosincràsia del Barça.

8.7.2. Temes, implicacions i pressuposicions

Titol	Temes	Implicacions	Pressuposicions
La celebració d'una victòria	Hi ha hagut la celebració de la victòria del Barça.		

El titol ofereix tant sols l'afirmació que hi ha hagut la celebració de la victòria del Barça, però no hi ha cap element significatiu digne de rellevància.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] No hem de descobrir ara la capacitat excepcional que té de sempre el Barça de mobilitzar els ciutadans entorn dels seus èxits esportius.	<i>La pressuposició</i>		La capacitat de mobilització del Barça ha estat sempre excepcional.

<p>[1.2.] Hi ha precedents suficients per no considerar una sorpresa l'esclat d'eufòria col·lectiva que va acompanyar, en la nit de dimecres i al llarg de tot el dia d'ahir, la consecució de la Copa d'Europa per part de l'equip blau-grana, per primera vegada en la història i després de les derrotes en les finals de Berna i Sevilla, que havien teixit una certa llegenda d'inassolibilitat entorn d'aquest trofeu.</p>	<p>L'eufòria no sorprèn. Era la primera Copa d'Europa del Barça. <i>I les pressuposicions</i></p>	<p>El Barça ha superat una certa llegenda de fracassos.</p>	<p>Hi havia una llegenda d'inassolibilitat entorn el Barça i la Copa d'Europa. Ahir va haver-hi un esclat d'eufòria ciutadana per la consecució de la Copa.</p>
<p>[1.3.] Però, potser per aquesta llegenda, potser per la importància objectiva de la Copa, aquesta vegada la celebració popular ha tingut un ressò especial, des de la festa espontània de les persones que van sortir al carrer sense cap mena de convocatòria immediatament després del partit fins als actes organitzats amb motiu de l'arribada dels campions.</p>	<p>La celebració popular ha tingut ressò especial tant en - espontaneïtat com en els - actes organitzats.</p>		<p>Hi va haver persones que van sortir sense cap mena de convocatòria (espontàniament).</p>

Les proposicions que hem situat en la columna de les pressuposicions només hi són en la mesura que els fets que denoten requeririen una comprovació, que no obstant, ara no discutirem en aquesta anàlisi de nivell 2. Assenyalem tant sols que les quatre proposicions comporten una valoració positiva del Barça.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
<p>[2.1.] En una època que es pot qualificar d'apàtica pel que fa a les grans mobilitzacions col·lectives, un fenomen capaç d'aconseguir el ressò popular i espontani que té el Barça ha de ser mirat amb interès i respecte.</p>	<p><i>La implicació</i></p>	<p>La gran mobilització del Barça mereix interès i respecte.</p>	<p>L'època és apàtica.</p>

[2.2.] Poques coses –potser cap– tenen en aquests moments aquesta capacitat de mobilització i de generació d'adhesions actives, que signifiquen una participació directa dels ciutadans.	<p>El Barça té una gran capacitat de mobilització.</p> <p>El Barça té capacitat de generar adhesions actives.</p> <p>Les adhesions del Barça signifiquen participació ciutadana directa.</p>		
--	--	--	--

La successió de tòpics conformen les bases dels valors que segons el quadrat ideològic de l'Avui cal atorgar als símbols identitaris, com ho és en aquest cas el Barça.

Les argumentacions [2.1.] i [2.2.] lloen el Barça i preparen l'explicació de les seves capacitats.

[2.3.] Alguns poden quedar sorpresos pel fet que els esdeveniments que provoquin aquest efecte siguin de naturalesa esportiva, o fins i tot menystenir-los precisament per això.	<i>Les implicacions</i>	No hauria de sorprendre que fets esportius provoquin aquest efecte.	
[2.4.] Seria un error.		No s'ha de menystenir l'efecte perquè es tracti d'origen esportiu.	
[2.5.] En primer lloc, perquè l'esport ha demostrat globalment la importància simbòlica i emotiva que té en la nostra societat.	L'esport té importància: - simbòlica - emotiva.		
[2.6.] Però és que, a més, quan es parla del Barça no es pot oblidar mai que la seva significació supera el marc estrictament esportiu, i que precisament per això és el que és i aplega tantes voluntats.	<i>Les implicacions</i>	La significació del Barça és extraesportiva.	
[2.7.] El barcelonisme té moltes vies d'accés i moltes intensitats en la seva diguem-ne militància.	<i>Idem</i>	Ser barcelonista podria equiparar-se a una militància.	
[2.8.] Hi ha qui hi accedeix estrictament pel futbol, per la passió esportiva, hi ha qui hi accedeix per la via del catalanisme, hi ha qui el sent un símbol de catalanitat.	Hi ha les vies: - passió esportiva - catalanisme: sent Barça com a símbol de catalanitat		

<p>[2.9.] Així en el barcelonisme hi convergeixen des dels <i>tifosi</i> informadíssims que se saben les alienacions de tota la vida fins a qui no sap distingir un fora de joc però sap perfectament que és del Barça, qui va cada setmana al camp, qui escolta de lluny per la ràdio i que es limita a preguntar amb interès què ha fet el Barça.</p>	<p>Tant els d'unes vies com els d'unes altres i d'unes o altres intensitats saben que és procedent:</p> <ul style="list-style-type: none"> - portar banderes catalanes. - cridar <i>Visca el Barça</i> i <i>visca Catalunya</i>. 		
<p>[2.10.] Són moltes vies d'accés, moltes intensitats, però que comparteixen unes certes regles del joc, que saben per exemple que és procedent anar a animar el Barça amb banderes catalanes o acabar una final de la Copa d'Europa cridant <i>Visca el Barça</i> i <i>visca Catalunya</i>.</p>		<p>Tots els barcelonistes saben que el Barça representa Catalunya.</p>	
<p>[2.11.] Tots, des dels socis als més llunyans simpatitzants, des dels que hi són per la via del futbol als que hi són per la via del país, gent de tota mena, ideologia, condició i procedència, troben junts un motiu de celebració quan guanya el Barça i hi afegeixen les seves mateixes ganes de celebrar, la seva voluntat festiva.</p>	<p>Tots els barcelonistes s'afegeixen a la celebració.</p>		<p>Entre els barcelonistes hi ha tota mena de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ideologia - condició social - procedència territorial.
<p>[2.12.] Per això els carrers no tan sols de Barcelona sinó de totes les poblacions de Catalunya es van omplir de gent blau-grana la nit de dimecres.</p>	<p><i>La implicació</i></p>	<p>La festa no és només de Barcelona sinó de tot Catalunya.</p>	

Des de [2.3.] a [2.12.] es desenvolupa la clara concepció que l'editorialista té del paper social, polític i ideològic (inclòs l'identitari) del Barça. Reforça també el paper de Barcelona com a capital de Catalunya, d'una forma indirecta, en tant que el Barça és més que el símbol d'una ciutat, és el de la capital de Catalunya, i, doncs, de Catalunya sencera.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1.] En tot cas, aquesta celebració obre un període d'un gran interès pel que fa al futur del Barça, afegit a l'anunci de Josep Lluís Núñez de no presentar-se a la reelecció.	S'obre un nou període i Núñez anuncia que no es presenta a la reelecció.		
[3.2.] Núñez ha aconseguit, i cal reconèixer-ho, un palmarès brillantíssim en la seva gestió.	Núñez ha obtingut grans èxits.		
[3.3.] I s'hi ha afegit una altra virtut: una capacitat creixent d'adaptar-se a les necessitats i la idiosincràsia del Barça, evitant primerenques sortides de to, callant més i recollint millor l'esperit del club.	Núñez s'ha adaptat a l'esperit del Barça.		El Barça té una idiosincràsia i un esperit.
[3.4.] En comptes de fer el Barça a la seva mida, ha anat adaptant-se a la forma del Barça.			
[3.5.] La seva successió és una qüestió d'un gran interès, però, d'altra banda, la victòria europea del Barça, que encara té opcions a la Lliga espanyola, afegida a altres fets, com per exemple l'extraordinària temporada del Joventut de Badalona en bàsquet, que va guanyar ahir amb brillantor la Lliga espanyola i que ha aconseguit el subcampionat d'Europa, donen una mesura optimista del potencial de l'esport català i creen l'ambient esportiu necessari per a envoltar els Jocs de Barcelona, dels quals aquesta celebració són un pròleg immillorable.	<p><i>Les implicacions</i></p> <p>La victòria del Barça, els possibles èxits immediats i l'èxit del Joventut mostren el potencial de l'esport català.</p> <p>Les victòries esmentades són el millor pròleg per als Jocs [Olímpics] de Barcelona.</p>	<p>Es molt important veure qui succeirà Núñez.</p> <p>El successor ha de respectar les necessitats i la idiosincràsia del Barça.</p>	

Els punts sobre els que l'editorialista construeix la lloança al president sortint de Barça –que va acabar presentant-se i guanyant–, són les condicions implicades que ha de reunir el candidat a succeir-lo: el respecte a les necessitats i la idiosincràsia del Barça, que és una forma sintètica d'agrupar el seu rol social, ideològic i polític.

Aquest editorial tracta, per tant, de reafirmar el valor simbòlic del Barça, un valor que segons el diari ha d'anar acompanyat de formes discretes per part dels dirigents, ja que no representen un equip de futbol, sinó un símbol d'identitat nacional.

8.8. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial: "Parlar no és pactar"

8.8.1. L'editorial

AVUI, divendres, 25 de juny de 1993

Parlar no és pactar

[1]

[1.1.] La segona conversa entre Felipe González i Jordi Pujol sembla haver situat en un terreny raonable el que fins ara es presentava com un procés una mica desconcertant.

[1.2.] Felipe González, des del moment que ha d'enfrontar-se a la idea de formar un govern des de la minoria, llança una oferta de coalició als nacionalistes catalans i bascos, després d'un tempteig molt tímid a Izquierda Unida. [1.3.] Passar de la majoria absoluta a la inseguretat que dona la minoria va portar González a començar la casa per la teulada, a presentar una proposta que a simple vista sembla una mica atabalada. [1.4.] El govern de coalició sembla l'última estació d'un llarg procés negociador que es pot aturar abans a moltes altres estacions, que comporten l'existència d'acords, però no tan profunds. [1.5.] Semblaria natural que si dues forces polítiques es plantegen la col·laboració comencessin explorant els acords i els desacords programàtics i a partir d'aquí establir quin és el sostre de la col·laboració, quina és la fórmula més convenient i més viable.

[2]

[2.1.] Felipe González va començar el procés pel final, per la proposta màxima, i no va ser segurament una estratègia ingènua: intentava pressionar els nacionalistes catalans i bascos amb una disjuntiva amb trampa. [2.2.] Si oferint-los el que en termes polítics convencionals és el màxim, entrar al govern, deien que no, apareixerien davant de l'opinió pública i davant del seu propi electorat com a forces polítiques irresponsables, sense sentit d'Estat, poc disposades a col·laborar en la governabilitat de l'Estat. [2.3.] Per tant, si volien aparèixer com a formacions responsables havien de dir que si a una petició feta a la mida de les necessitats de González.

[3]

[3.1.] Però aquest plantejament té dos defectes essencials. [3.2.] El primer, que per a uns partits nacionalistes entrar en el govern no és el màxim que se'ls pot oferir, no és la prioritat bàsica. [3.3.] En tot cas, pot ser un instrument per aconseguir aquesta prioritat, que és el màxim acompliment possible dels seus programes, inclosa la seva visió de la qüestió nacional. [3.4.] I el segon defecte del plantejament és la seva voluntat visible de posar el carro per davant dels bous, de posar la conseqüència d'una negociació per davant de la mateixa negociació.

[4]

[4.1.] En la nova conversa González-Pujol sembla que s'ha tornat al que seria l'ordre natural d'un procés negociador: començar per veure quins són els punts d'acord o de desacord, i en paral·lel anar explorant les fórmules concretes de col·laboració a l'estabilitat i la governabilitat per part dels nacionalistes. [4.2.] CiU i PNB no tenen cap obligació d'entrar al govern. [4.3.] Tenen l'obligació, davant els seus electors, d'intentar portar a terme la part més important possible del seu programa. [4.4.] I tenen l'obligació que han volgut assumir de contribuir a la governabilitat i l'estabilitat. [4.5.] La conjunció

d'aquestes dues obligacions pot portar, al final i després de moltes negociacions, a un govern de coalició o pot no portar-hi. [4.6.] No hi ha una única via d'exercir la responsabilitat. [4.7.] Per tant, trencar aquest ordre errat, crear comissions per parlar de programes, és vèncer la disjuntiva perversa segons la qual entrar en el govern és ser solidaris i responsables i no entrar-hi és ser aïllacionistes i irresponsables. [4.8.] Però, al mateix temps, la voluntat d'arribar a un acord s'ha de demostrar per les dues bandes i des del començament. [4.9.] I en aquest sentit, és obvi que no hi ha possibilitat d'avançar en cap mena d'acord, ni el màxim ni el mínim, si no es produeixen alguns gestos de mínima sensibilitat autonomista, entre ells el de la resolució satisfactòria del finançament autonòmic.

[5]

[5.1.] Sobretot la segona reunió González-Pujol ens ha recordat una cosa fonamental. [5.2.] Que cal ser molt generosos i oberts a l'hora de parlar i de dialogar, i molt prudents i escrupulosos a l'hora de pactar. [5.3.] Parlar no és pactar, i per poder arribar a acords, de la naturalesa i l'abast que sigui, cal haver-ne parlat molt. [5.4.] Estem en la fase de diàleg, que es fa amb paraules i es fa també amb gestos polítics. [5.5.] Quan el diàleg estigui madur poden arribar els pactes. [5.6.] En tot cas, pot arribar algun pacte, que no ha de ser necessàriament la difícil i arriscada coalició.

8.8.2. Les macroestructures semàntiques

La tesi central de l'editorial es pot expressar amb la següent proposició:

Si hi ha acord s'ha de basar en el programa, però abans d'arribar a qualsevol acord amb CiU, González s'ha de comprometre a resoldre el finançament autonòmic

L'argumentació de l'editorial gira al voltant d'una creença sobre l'estratègia de Felipe González:

González va posar una trampa oferint als nacionalistes bascos i catalans entrar al govern sense discutir abans de programes. Si els nacionalistes no acceptaven podrien aparèixer com a irresponsables, sense sentit d'Estat.

8.8.3. Temes, implicacions i pressuposicions

Títol	Temes	Implicacions	Pressuposicions
Parlar no és pactar	<i>La implicació</i>	Pujol i González han de parlar; encara està per veure si poden pactar	

El títol consisteix en una afirmació que sota el coneixement del text de l'editorial permet inferir-ne el significat.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] La segona conversa entre Felipe González i Jordi Pujol sembla haver situat en un terreny raonable el que fins ara es presentava com un procés una mica desconcertant.	Sembla que les converses González-Pujol entren en un terreny raonable		

<p>[1.2.] Felipe González, des del moment que ha d'enfrontar-se a la idea de formar un govern des de la minoria, llança una oferta de coalició als nacionalistes catalans i bascos, després d'un tempteig molt tímid a Izquierda Unida.</p>	<p>González no té majoria i ha de formar govern.</p> <p>González va temptejar IU.</p> <p>González fa una oferta als nacionalistes catalans i bascos</p>		
<p>[1.3.] Passar de la majoria absoluta a la inseguretat que dona la minoria va portar González a començar la casa per la teulada, a presentar una proposta que a simple vista sembla una mica atabalada.</p>	<p>La proposta de González sembla atabalada</p>	<p>González s'equivoca en l'ordre de fer les coses.</p> <p>González està insegur.</p>	
<p>[1.4.] El govern de coalició sembla l'última estació d'un llarg procés negociador que es pot aturar abans a moltes altres estacions, que comporten l'existència d'acords, però no tan profunds.</p>	<p><i>Les implicacions</i></p>	<p>El govern de coalició, la proposta de González, podria ser un punt d'arribada, no de sortida tal com González planteja.</p> <p>Hi ha possibilitat d'acords sense arribar al govern de coalició.</p>	
<p>[1.5.] Semblaria natural que si dues forces polítiques es plantegen la col·laboració comencessin explorant els acords i els desacords programàtics i a partir d'aquí establir quin és el sostre de la col·laboració, quina és la fórmula més convenient i més viable.</p>		<p>Primer haurien de veure quins acords i desacords tenen i després veure quina fórmula de col·laboració poden establir.</p>	

A [1.1.] hem volgut remarcar la prudència amb què l'editorialista presenta la qüestió amb el "sembla que", encara que sigui en aquest cas purament formal.

González fa una oferta a CiU i PNB, que són partits nacionalistes certament, però no representen a tots els nacionalistes catalans ni bascos com ja hem explicat diversos capítols enrere i, per tant, és una falta de rigor afirmar que González ha fet una oferta "als" nacionalistes catalans i bascos. Ho remarcuem per no passar per alt que l'*Avui* comet aquest abús de llenguatge com es pot veure a [1.2.].

També a [1.3.] hi ha una modulació en presentar la proposta de coalició de González com a una acció que "sembla una mica atabalada". El mateix to es repeteix a [1.4.] i [1.5.] i, en tots els casos, és una modulació purament formal com demostra la rotunditat amb què posteriorment es critica la proposta de González.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1.] Felipe González va començar el procés pel final, per la proposta màxima, i no va ser segurament una estratègia ingènua: intentava pressionar els nacionalistes catalans i bascos amb una disjuntiva amb trampa.	González va posar una disjuntiva amb trampa als nacionalistes catalans i bascos.		L'estratègia de González no va ser "segurament" ingènua.
[2.2.] Si oferint-los el que en termes polítics convencionals és el màxim, entrar al govern, deien que no, apareixerien davant de l'opinió pública i davant del seu propi electorat com a forces polítiques irresponsables, sense sentit d'Estat, poc disposades a col·laborar en la governabilitat de l'Estat.	La trampa: Si diuen no al govern de coalició apareixerien com a: irresponsables: sense sentit d'Estat, no disposats a col·laborar en la governabilitat de l'Estat.	No estar disposat a col·laborar en la governabilitat de l'Estat és irresponsable. Tenir sentit d'Estat vol dir estar disposat a col·laborar en la governabilitat de l'Estat.	En termes polítics convencionals entrar al govern és la màxima oferta.
[2.3.] Per tant, si volien aparèixer com a formacions responsables havien de dir que sí a una petició feta a la mida de les necessitats de González.			La petició de formar govern de coalició era a la mida de les necessitats de González.

A [2.1.] continua la prudència, ara més especulativa, en estimar que l'estratègia adoptada per González "no va ser segurament ingènua". A González atribueix, a més, la intenció de posar una "trampa" a CiU i PNB. La modulació formal queda liquidada amb el contingut de les dues oracions següents, [2.2.] i [2.3.], i les seves implicacions.

En relació amb [2.3.] notem que l'oració implica una pressuposició coherent amb el que l'editorialista ha afirmat sobre l'estratègia de González –'la petició de formar un govern de coalició era a la mida de les necessitats de González'–, però que en essència és buida, perquè es pot predicar de totes les propostes de tots els actors polítics un cop fixades les circumstàncies variables.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1.] Però aquest plantejament té dos defectes essencials.	<i>Idem</i>		
[3.2.] El primer, que per a uns partits nacionalistes entrar en el govern no és el màxim que se'ls pot oferir, no és la prioritat bàsica.	<i>Idem</i>	La prioritat bàsica per als partits nacionalistes no és entrar al govern.	
[3.3.] En tot cas, pot ser un instrument per aconseguir aquesta prioritat, que és el màxim compliment possible dels seus programes, inclosa la seva visió de la qüestió nacional.	La prioritat bàsica és el màxim compliment del seus programes. La prioritat bàsica inclou el màxim compliment de la seva visió de la qüestió nacional.	Participar en el govern pot ser instrumental de cara a la prioritat bàsica.	
[3.4.] I el segon defecte del plantejament és la seva voluntat visible de posar el carro per davant dels bous, de posar la conseqüència d'una negociació per davant de la mateixa negociació.	<i>La implicació</i>	González és conscient que fa un plantejament invers al que hauria de fer.	

Del paràgraf [3] assenyalarem, primer, que a [3.3.] el redactat és confús, però permet veure que l'editorialista assenjala que dins de la prioritat bàsica per "a uns partits nacionalistes" –terme que inclou almenys CDC– hi ha el màxim compliment dels seus programes i de la seva visió de la qüestió nacional. El lector pot pensar que és contradictori dir que dins d'una prioritat que es qualifica de bàsica s'inclou "el màxim compliment", però nosaltres ens limitarem a constatar-ho sense major discussió en aquesta anàlisi de nivell 2.

Segonament, [3.4.] és una afirmació gratuïta a falta de proves. Que González hagi posat el carro davant dels bous és una creença valorativa, però afirmar, com fa l'editorial, que González té la voluntat de fer-ho –tal com s'infereix amb molt poc esforç– és emetre un judici d'intencions, o sigui, formular de fet una creença subjectiva inverificable amb aparença de creença objectiva. Un engany.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

4t paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[4.1.] En la nova conversa González-Pujol sembla que s'ha tornat al que seria l'ordre natural d'un procés negociador: començar per veure quins són els punts d'acord o de desacord, i en paral·lel anar explorant les fórmules concretes de col·laboració a l'estabilitat i la governabilitat per part dels nacionalistes.	L'ordre natural comença per veure acords i desacords i en paral·lel explorar formes de col·laboració	L'ordre natural no necessàriament comporta primer acords i desacords, i després formes de col·laboració sinó simultaneïtat de negociació en els dos terrenys.	
[4.2.] CiU i PNB no tenen cap obligació d'entrar al govern.	<i>Idem</i>	CiU i PNB poden trobar altres formes de col·laborar en l'estabilitat governamental.	
[4.3.] Tenen l'obligació, davant els seus electors, d'intentar portar a terme la part més important possible del seu programa.	<i>Idem</i>		
[4.4.] I tenen l'obligació que han volgut assumir de contribuir a la governabilitat i l'estabilitat.	<i>Idem</i>	Podien no haver assumit l'obligació de contribuir a la governabilitat i l'estabilitat.	
[4.5.] La conjunció d'aquestes dues obligacions pot portar, al final i després de moltes negociacions, a un govern de coalició o pot no portar-hi.	El govern de coalició és una eventualitat.		
[4.6.] No hi ha una única via d'exercir la responsabilitat.	<i>Les implicacions</i>	El govern de coalició seria una forma responsable políticament. També hi altres vies responsables.	

[4.7.] Per tant, trencar aquest ordre errat, crear comissions per parlar de programes, és vèncer la disjuntiva perversa segons la qual entrar en el govern és ser solidaris i responsables i no entrar-hi és ser aïllacionistes i irresponsables.	Crear comissions per parlar de programes és vèncer la disjuntiva perversa.	González ha proposat una disjuntiva perversa. És una disjuntiva perversa plantejar que entrar en el govern és solidari i responsable i no entrar-hi és ser aïllacionista i irresponsable.	La disjuntiva en qüestió és perversa.
[4.8.] Però, al mateix temps, la voluntat d'arribar a un acord s'ha de demostrar per les dues bandes i des del començament.	<i>Idem</i>		
[4.9.] I en aquest sentit, és obvi que no hi ha possibilitat d'avançar en cap mena d'acord, ni el màxim ni el mínim, si no es produeixen alguns gestos de mínima sensibilitat autonomista, entre ells el de la resolució satisfactòria del finançament autonòmic.	<i>Les implicacions</i>	González ha de demostrar que té voluntat d'acord. González ha de resoldre el finançament autonòmic. Resoldre el finançament forma part del mínim de sensibilitat autonomista.	

A [4.1.] es manté que l'ordre natural d'un procés negociador comporta dos processos simultanis, estudiar els acords i desacords i, paral·lelament, explorar fórmules concretes de col·laboració. L'editorialista nega així que l'ordre natural consisteixi en un progrés lineal en el qual primer va una cosa i després, l'altra. Tal com hem inferit en la columna de la implicació corresponent a [4.1.]. Per tant, el que l'editorialista diu a [4.1.] es contradia amb l'ús que ha fet en el paràgraf anterior de la metàfora del carro i els bous, que implica una progressió lineal.

Des de [4.2.] a [4.8.] la determinació dels temes i les inferències és diàfana. Queda clar així mateix que la presentació de CiU i PNB és positiva i la de González, negativa –responsable d'una "disjuntiva perversa"–.

A [4.8.] l'editorialista demana gestos de les dues bandes per fer possible un acord, però després a [4.9.] només introdueix una condició mínima a González, la qual cosa permet inferir que entén que l'establiment de converses ja és un gest per part de Pujol. A [4.9.] introdueix quines són les condicions mínimes per arribar a un acord: la resolució del finançament

autonòmic, una qüestió que, encara que no ho esmenti explícitament, és clar que posa en mans de González.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [5]

5è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[5.1.] Sobretot la segona reunió González-Pujol ens ha recordat una cosa fonamental.	<i>La implicació</i>	Cal donar-se temps i ser prudents per veure on es pot arribar. Cal fer propostes generoses si es vol pactar.	
[5.2.] Que cal ser molt generosos i oberts a l'hora de parlar i de dialogar, i molt prudents i escrupulosos a l'hora de pactar.			
[5.3.] Parlar no és pactar, i per poder arribar a acords, de la naturalesa i l'abast que sigui, cal haver-ne parlat molt.			
[5.4.] Estem en la fase de diàleg, que es fa amb paraules i es fa també amb gestos polítics.	<i>La implicació</i>	Hi ha d'haver gestos polítics per part de González.	
[5.5.] Quan el diàleg estigui madur poden arribar els pactes.	<i>Idem</i>		El diàleg no està madur.
[5.6.] En tot cas, pot arribar algun pacte, que no ha de ser necessàriament la difícil i arriscada coalició.	<i>La implicació i la pressuposició</i>	Perquè sigui un bon pacte no cal que acabi en coalició.	La coalició és arriscada i difícil.

El cinquè paràgraf també és diàfan, tret de l'oració [5.4.] que demana gestos polítics als participants en el diàleg, però com que només els ha demanat a González, és clar que és una reiteració d'aquesta petició en la fase final i tancadora de l'editorial.

El diari deixa clara quina és la seva posició, que és coincident amb la de CiU, tal com el decalatge històric ens permet constatar. L'*Avui* diu que la coalició és arriscada i difícil, perquè González no fa gestos polítics generosos. Per això, l'*Avui* construeix tota l'argumentació per defensar que no s'és ni insolidari ni irresponsable, com altres diaris han manifestat, per no acceptar el pacte. La conjuntura, en tot cas, ha exigit anar més a poc a poc. I això és el que finalment va decidir CiU. Per tant, hi ha una comprovada coincidència de criteris ideològics en aquest cas entre el diari i CiU, o Jordi Pujol.

8.9. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial: "La ratificació d'un pacte"

8.9.1. L'editorial

AVUI, dissabte, 24 de desembre de 1994

La ratificació d'un pacte

[1]

[1.1.] La reforma política que va possibilitar el retorn a la democràcia va comptar amb l'aportació de diversos segments ideològics que van arribar a uns punts mínims de consens sobre els quals aixecar l'edifici constitucional. [1.2.] Per al catalanisme polític era essencial el reconeixement plurinacional de l'Estat –i així consta a la Constitució– i també, la possibilitat de dotar-se dels mecanismes jurídics necessaris per retornar al català el lloc que li corresponia com a llengua pròpia del país. [1.3.] Per això, tan bon punt es va constituir el primer Parlament democràtic, va ser discutida, i aprovada per unanimitat, una llei de normalització lingüística que, en el terreny educatiu, proposava com a objectiu que els nens i nenes de Catalunya quan acabessin la seva escolarització bàsica es trobessin en condicions d'usar indistintament –és a dir, llegir i escriure– les dues llengües oficials del país.

[2]

[2.1.] Aquest objectiu de la llei de normalització lingüística és el que havia estat impugnat, primer, davant del Tribunal Suprem; finalment, davant del Tribunal Constitucional. [2.2.] El fet que, després de tantes setmanes de suspens, la màxima instància judicial de l'Estat hagi dictat una sentència absolutament favorable a la llei ha de considerar-se com una ratificació del pacte polític implícit que va fer possible, en el seu moment, la reforma política. [2.3.] En efecte, el catalanisme polític pot continuar tenint una acomodació dins de l'actual organització jurídica de l'Estat perquè li és permès de desenvolupar allò que considera un objectiu irrenunciable: el foment de l'ús social del català.

[3]

[3.1.] La sentència subratlla dos punts especialment importants. [3.2.] D'una banda, que el català, tal com es reconeix en l'Estatut d'Autonomia, és la llengua pròpia de Catalunya. [3.3.] D'una altra, i a un nivell més concret, que no és possible, a Catalunya, rebre únicament ensenyament en castellà. [3.4.] Pot dir-se, doncs, ben legitimament que la sentència avala la política lingüística seguida fins ara per la Generalitat, que, a la vegada –cal recordar-ho–, és fruit del consens de tots els partits polítics representants al Parlament de Catalunya.

[4]

[4.1.] El contingut dels dos vots particulars que acompanyen la sentència il·lustra sobre la gravetat dels perills evitats. [4.2.] En efecte, el reconeixement de la possibilitat de rebre ensenyament només en castellà implicaria l'existència de dues xarxes d'escoles públiques i, per tant, comportaria una divisió social inadmissible. [4.3.] Cal recular fins a l'aprovació de la LOAPA per trobar, de la reforma política ençà, un altre moment en què

les exigències del catalanisme polític haguessin estat posades tant en qüestió. [4.4.] Afortunadament, tant en un cas com en un altre, el Tribunal Constitucional ha tornat a posar les coses al seu lloc. [4.5.] Ha fracassat l'intent de dividir lingüísticament els ciutadans de Catalunya.

8.9.2. Les macroproposicions semàntiques

La centralitat de l'objectiu de recuperació del català en l'ideari nacionalista que professa l'*Avui* es plasma en la tesi central de l'editorial:

En declarar constitucional la Llei de Normalització lingüística del 83, el Tribunal Constitucional ratifica el pacte que va fer possible la reforma política.

La sentència del Tribunal Constitucional va fallar a favor de la Llei de Normalització i, per tant, en contra d'un recurs que inicialment havia partit de l'advocat Esteban Gómez Rovira davant del Suprem i que aquest havia derivat al Constitucional. El diari entén que:

Ha fracassat l'intent de dividir lingüísticament els ciutadans de Catalunya

Amb aquesta proposició que reflecteix la coherència global hi és implícita l'adjudicació de la intenció de dividir lingüísticament els ciutadans de Catalunya als promotors de la impugnació.

8.9.3. Temes, implicacions i pressuposicions

Títol	Temes	Implicacions	Pressuposicions
La ratificació d'un pacte	<i>La implicació</i>	La sentència favorable a la Llei de Normalització Lingüística ratifica el pacte constitucional.	

Com a pràcticament tots els titulars d'editorials, el tema només pot ser implicat després d'una primera lectura de tot l'editorial. És el tema del titular i en aquest cas també el tema resum-nucli de l'editorial. Veurem com és habitual amb una lectura atenta i minuciosa de l'editorial si el tema del titular i de l'editorial es ratifica o no després de l'extracció de contingut implícit que farem a continuació.

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] La reforma política que va possibilitar el retorn a la democràcia va comptar amb l'aportació de diversos segments ideològics que van arribar a uns punts mínims de consens sobre els quals aixecar l'edifici constitucional.	La reforma política es va basar en el pacte constitucional sobre la base d'uns mínims.		Hi havia diversos segments polítics.
[1.2.] Per al catalanisme polític era essencial el reconeixement plurinacional de l'Estat – i així consta a la Constitució– i també la possibilitat de dotar-se dels mecanismes jurídics necessaris per retornar al català el lloc que li corresponia com a llengua pròpia del país.	Els mínims pel catalanisme polític eren: - reconeixement plurinacional de l'Estat - dotar-se de lleis per recuperar l'ús del català.	- al català per ser llengua pròpia de Catalunya li correspon el lloc on era i del qual va ser desplaçada ["retornar"].	El catalanisme polític era un dels segments que van participar en el pacte. La Constitució reconeix la plurinacionalitat de l'Estat. El català és llengua pròpia de Catalunya.
[1.3.] Per això, tan bon punt es va constituir el primer Parlament democràtic, va ser discutida i aprovada per unanimitat, una llei de normalització lingüística que, en el terreny educatiu, proposava com a objectiu que els nens i nenes de Catalunya quan acabessin la seva escolarització bàsica es trobessin en condicions d'usar indistintament – és a dir, llegir i escriure– les dues llengües oficials del país.	La Llei de Normalització Lingüística és la realització d'una de les condicions del pacte constitucional. La Llei té com a objectiu la competència lingüística dels escolars en català i castellà.		

A [1.2.] l'editorialista explicita dues condicions que entén que eren essencials perquè el catalanisme polític acceptés el consens de la reforma. El reconeixement plurinacional de l'Estat i la capacitat de dotar-se de mecanismes jurídics per recuperar el català. No explicita, però, qui ha de dotar-se d'aquests mecanismes. Hi ha aparentment dues possibilitats, Catalunya –la nació presumptament reconeguda– o el catalanisme polític. De seguida es pot descartar 'el catalanisme polític' perquè qui aprova els mecanismes jurídics és el Parlament de Catalunya i per tant dota Catalunya com a entitat política dels esmentats mecanismes. De la mateixa manera, de qui es reclama el reconeixement com a nació és de Catalunya, no del catalanisme polític.

Com que l'editorialista entén que la sentència del TC ratifica el pacte, implica que la primera de les condicions –el reconeixement plurinacional de l'Estat– està fet i consta a la Constitució. Per tant, entén que el que diu l'article 2 de la Constitució –l'únic que hi fa referència– reconeix el caràcter plurinacional. Vegem que diu l'article 2:

"Article 2.

La Constitució es fonamenta en la indissoluble unitat de la nació espanyola, pàtria comuna i indivisible de tots els espanyols, i reconeix i garanteix el dret de les nacionalitats i de les regions que la integren i la solidaritat entre totes elles".

L'article 2, fora d'altres consideracions, reconeix una nació –l'espanyola– i que existeixen "nacionalitats", entre les quals implícitament i innegablement, hi ha Catalunya. Seria absurd no adonar-se que no és el mateix "nació" que "nacionalitat", entre altres coses pels drets que aquest mateix article atorga a una i altra entitat. També és evident que dir 'nacionalitat' no equival a dir 'regió', però de la mateixa manera 'nació' no equival a dir 'nacionalitat' si els drets que se li atorguen no són equivalents. ¿Quina és, si no, la raó per considerar 'essencial el reconeixement plurinacional' més enllà de la simple redenominació de Catalunya, Galícia o Euskadi?

Passem al segon punt. A [1.2.] l'editorialista pressuposa que el català és 'llengua pròpia de Catalunya'. De fet, implica dir 'la llengua pròpia' com fa més avall a [3.2.].

L'*Avui* fa referència a la importància que suposava per al país el restabliment complet del català, en tant que llengua pròpia de Catalunya, i es refereix a la Llei de Normalització Lingüística com a marc d'aquesta denominació. Cal dir, però, que l'Estatut d'Autonomia de Catalunya ja feia una triple distinció, el català és la llengua pròpia de Catalunya (art. 3.1. EAC), el català i el castellà són llengües oficials (art. 3.2. EAC) i l'aranès serà objecte d'ensenyament i d'especial respecte i protecció (art. 3.4. EAC). Aquesta precisió no és gens banal, en tant que distingeix la regulació jurídica diferenciada de la propietat, que és situada jurídicament per sobre de l'oficialitat i de la modalitat. El Tribunal Constitucional només fa, doncs, que aplicar la llei –la Constitució i l'Estatut– és a dir "ratificar un pacte", el que va donar lloc a l'aprovació d'aquests marcs legals.

Recordem que l'*Avui* ha subratllat a [1.3.] la unanimitat amb què va ser aprovada la Llei de Normalització Lingüística per remarcar ara el terme "impugnació" i treure-li legitimitat.

<p>[2.2.] El fet que, després de tantes setmanes de suspens, la màxima instància judicial de l'Estat hagi dictat una sentència absolutament favorable a la Llei ha de considerar-se com una ratificació del pacte polític implícit que va fer possible, en el seu moment, la reforma política.</p>	<p>La sentència és absolutament favorable a la Llei.</p> <p>La sentència ratifica el pacte de la reforma política.</p>		
<p>[2.3.] En efecte, el catalanisme polític pot continuar tenint una acomodació dins de l'actual organització jurídica de l'Estat perquè li és permès de desenvolupar allò que considera un objectiu irrenunciable: el foment de l'ús social del català.</p>	<p><i>Les implicacions</i></p>	<p>Si la sentència hagués estat en contra de la Llei, es posaria en qüestió l'Estat de les autonomies.</p> <p>El foment de l'ús del català és irrenunciable.</p> <p>Catalunya troba acomodació dins l'Estat de les autonomies.</p> <p>[El diari usa com a sinònims Catalunya i el catalanisme polític.]</p>	

La sentència ratifica la llei i la llei era un desenvolupament del pacte de la reforma, però hi podia haver altres desenvolupaments, que seguissin en la línia de la sentència del 1986 que establia llengües de primera i de segona. Per tant, dir que la sentència –amb la qual el diari hi està d'acord perquè ratifica la Llei de Normalització– ratifica el pacte, maximitza l'encert del pacte i mitiga el desencert que deixava la porta oberta a altres lectures de la legislació sorgida del pacte –la Constitució– tal com hem vist en els altres capítols dedicats als editorials sobre les sentències de 1986 i 1994.

[2.2.] comença amb un connector temporal que redunda en "suspens", per donar èmfasi a la situació d'espera incerta de la resolució del Tribunal Constitucional: "després de tantes setmanes de suspens". El diari sosté la hipòtesi de crisi que hauria suposat una resolució contrària a la Constitució i a la Llei. És una referència al món probable, però no impossible,

Així, doncs, la presentació de la querella d'inconstitucional, suposadament, no podia prosperar, ja que l'article 3 de la Constitució, fruit d'un pacte implícit –diu l'*Avui*–, atorga a les autonomies la capacitat de modular la noció d'oficialitat i de propietat, cosa que té conseqüències jurídiques fonamentals.

En aquest cas, el Tribunal Constitucional ha derivat efectes jurídics de l'atribució de llengua pròpia, sense excloure el castellà, perquè té rang jurídic d'oficialitat.

A [1.3.] queda clar que el mecanisme jurídic per a la recuperació del català és la Llei de Normalització Lingüística del 83.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1.] Aquest objectiu de la llei de normalització lingüística és el que havia estat impugnat, primer, davant del Tribunal Suprem; finalment, davant del Tribunal Constitucional.	<i>Idem</i>		<i>Idem</i>

Recordem quin era l'objectiu de la llei:

[1.3.] (...) una llei de normalització lingüística que, en el terreny educatiu, proposava com a objectiu que els nens i nenes de Catalunya quan acabessin la seva escolarització bàsica es trobessin en condicions d'usar indistintament – és a dir, llegir i escriure – les dues llengües oficials del país.

I efectivament, entre els articles que havien estat impugnats (14.2, 14.4, el 15 i el 20), l'article 14.4 diu¹:

"Tots els infants de Catalunya, qualsevol que sigui llur llengua habitual a l'hora d'iniciar l'ensenyament, han de poder utilitzar normalment i correctament el català i el castellà al final dels estudis bàsics".

¹ Vegi's al BOE, número 19, Suplemento, del 23 de gener de 1995, pàg. 24-60, l'epígraf 1790, titulat: "Pleno. Sentencia 337/1994. Cuestión de Inconstitucionalidad 710/1994. En relación con determinados preceptos de la Ley 7/1983, de 18 de abril, sobre Normalización Lingüística, del Parlamento de Cataluña. Votos particulares". El gabinet tècnic del Tribunal Constitucional va elaborar un extracte de la sentència que va reproduir íntegrament l'*Avui* i que afegim al final de l'Annex II que conté els editorials.

altrament no hauria creat setmanes de suspens. Si com diu a [2.2.] el català era "irrenunciable" per al catalanisme polític, una sentència contrària hauria pogut suposar, segons s'implica, tornar a l'època preconstitucional, perquè una interpretació negativa del concepte de llengua pròpia remouria el pacte implícit. Aquest pacte a què es refereix l'*Avui* a l'anterior paràgraf, va considerar la normalització de la llengua catalana com una de les premisses irrenunciables per al catalanisme polític.

El catalanisme polític –sigui entès com a sinònim de nacionalisme o només del corrent moderat en què l'hegemonia correspon a CiU– no és una entitat política com perquè es faci una consideració sobre la seva acomodació en l'organització jurídica de l'Estat –és a dir, l'Estat de les autonomies–. Certament, l'Estat es podria dotar de mesures que discriminessin aquest o un altre corrent polític i en aquesta mesura seria criticable des del moment que es presenta com a Estat democràtic, però això és substancialment diferent del que s'implica a [2.3.].

La mena de consideració que es fa a l'editorial –l'acomodació jurídica en l'Estat– només admet una entitat política que no pot ser altra que Catalunya, per tant, l'editorialista està identificant 'Catalunya' amb 'el catalanisme polític'.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1.] La sentència subratlla dos punts especialment importants.	La sentència reconeix el català com a 'la llengua pròpia de Catalunya'.		
[3.2.] D'una banda, que el català, tal com es reconeix en l'Estatut d'Autonomia, és la llengua pròpia de Catalunya.	Cosa que fa l'Estatut.		

<p>[3.3.] D'una altra, i a un nivell més concret, que no és possible, a Catalunya, rebre únicament ensenyament en castellà.</p>	<p>La sentència subratlla que a Catalunya no és possible rebre únicament ensenyament en castellà.</p>	<p>El Tribunal Constitucional subratlla que el castellà no pot ser l'única llengua vehicular de l'ensenyament.</p> <p>L'impulsor del recurs pretenia que hi hagués la possibilitat d'escolarització amb només el castellà com llengua vehicular.</p>	
<p>[3.4.] Pot dir-se, doncs, ben legítimament que la sentència avala la política lingüística seguida fins ara per la Generalitat, que, a la vegada – cal recordar-ho –, és fruit del consens de tots els partits polítics representants al Parlament de Catalunya.</p>	<p><i>Les implicacions</i></p>	<p>El Tribunal Constitucional avala la política lingüística de la Generalitat. [La immersió és la política de la Generalitat.] El Tribunal Constitucional avala la immersió. La immersió és fruit del consens.</p>	

De [3.3.] a [3.4.] hi ha una inferència no justificada en l'editorial. A [3.3.] és diu que la sentència estableix que "no és possible a Catalunya, rebre únicament ensenyament en castellà", i a [3.4.] es presenta com corol·lari del que s'acaba de dir –mitjançant l'expressió "pot dir-se, doncs, ben legítimament que..."– que la sentència avala la política lingüística de la Generalitat, afirmació que fa bona tota la política lingüística en el camp de l'ensenyament – que és el que ens ocupa–. Palès com és que una de les característiques essencials de la política lingüística és la immersió és clar que la inferència de [3.3.] a [3.4.] és abusiva.

S'ha de dir d'altra banda, però que la sentència certament avala la immersió. En la crítica a inferir un aval a la 'immersió' partint només de la impossibilitat legal de rebre ensenyament només en castellà –cabrien possibilitats diferents de la 'immersió'–, tant sols hem volgut demostrar la manca de lògica del raonament.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [4]

4t paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[4.1.] El contingut dels dos vots particulars que acompanyen la sentència il·lustra sobre la gravetat dels perills evitats.	Si es pogués escolaritzar només en castellà, hi hauria dues xarxes escolars.	L'existència de dues xarxes d'escoles públiques en funció de la llengua comportaria un perill greu de divisió social.	La divisió social en funció de la llengua és inadmissible.
[4.2.] En efecte, el reconeixement de la possibilitat de rebre ensenyament només en castellà implicaria l'existència de dues xarxes d'escoles públiques i, per tant, comportaria una divisió social inadmissible.			
[4.3.] Cal recular fins a l'aprovació de la LOAPA per trobar, de la reforma política ençà, un altre moment en què les exigències del catalanisme polític haguessin estat posades tant en qüestió.	S'ha evitat un greu crisi.	La LOAPA va posar en qüestió el pacte de la reforma. La crisi que s'ha evitat hauria estat tan forta com la provocada per la LOAPA.	La LOAPA va posar en qüestió les exigències del catalanisme polític.
[4.4.] Afortunadament, tant en un cas com en un altre, el Tribunal Constitucional ha tornat a posar les coses al seu lloc.	Tant la LOAPA com el recurs contra la Llei de Normalització van treure les coses del camí marcat per la reforma.		
[4.5.] Ha fracassat l'intent de dividir lingüísticament els ciutadans de Catalunya.	<i>Idem</i>	El recurrent tenia la intenció de dividir lingüísticament els ciutadans de Catalunya.	

Efectivament, com es diu a [4.1.] els vots particulars discrepans de la majoria del TC es pronuncien per la possibilitat de rebre l'ensenyament exclusivament en castellà:

"En el vot particular del senyor Díaz Eimil s'expressa que la seva discrepància amb la sentència és àmplia inclou diversos dels temes, però considera suficient limitar-la a l'enjudiciament constitucional que mereix la política d'immersió lingüística en la mesura que declara el català llengua vehicular de l'ensenyament, i exposa que en la seva opinió tots els ciutadans catalans i residents a Catalunya tenen dret a triar el castellà com a llengua vehicular de l'ensenyament per a ells o per als seus fills i que és inconstitucional que s'imposi el català com a llengua docent d'ús obligat tant si és de manera exclusiva com si és en concurrència amb el castellà, si es fa de manera que impedeixi l'exercici d'aquell dret de llibertat". (Extracte de la sentència elaborat pel gabinet tècnic del Tribunal Constitucional, *Avui*, 24.12.94).

"En el seu vot particular, el senyor Gabaldón López entén que, tant respecte a l'article 14 com al 20, la decisió s'hauria d'haver formulat de manera que la interpretació que porta a terme la sentència s'expressés en la resolució, perquè només ella pogués considerar-se d'acord amb la Constitució i no una altra de diferent ni un desenvolupament al marge de la sentència del qual no es desprengui el reconeixement del dret a rebre l'ensenyament en castellà". (*Ibid.*)

Pel que fa a [4.2.], és clar que no només s'afirma que dues xarxes escolars comportaria un perill de divisió social, sinó que també es presenta aquesta divisió social com a inadmissible. És evident que no parla d'una divisió social qualsevol en funció de la llengua, sinó de la divisió derivada de l'existència de dues xarxes escolars. Una, en què l'escolarització seria només en castellà i l'altra que seria en castellà i català.

No hi ha res a afegir sobre [4.3.] i [4.4.]

Sobre [4.5.] sí podem afegir que tornem a trobar l'adjudicació d'una intenció a un agent, el que ha presentat el recurs contra la llei de normalització. Ja hem discutit més amunt aquest mecanisme.

Aquest editorial posa de relleu diverses característiques del quadrat ideològic del diari. Primerament, que l'*Avui* és un obert defensor de la llengua catalana. No és bilingüista, no fa cap discurs a favor del bilingüisme, prefereix no fer referències al castellà i defensar plenament el català. L'*Avui* defensa que el català és "la llengua pròpia de Catalunya". Recorda que aquesta denominació, que ja està aprovada a l'Estatut, té conseqüències jurídiques favorables a la instauració de l'idioma. Hi apel·la com una forma legítima de defensar que no hi haurà un conflicte lingüístic obert a Catalunya mentre no prosperin querelles que qüestionarien els pactes, fins i tot preconstitucionals. Recorda que en el pacte sobre l'Estat de les Autonomies, i concretament sobre la llengua, hi havia com a element irrenunciable, que les autonomies tindrien el privilegi de legislar sobre les llengües de les comunitats, la qual cosa ha donat com a resultat una determinada política lingüística, la del govern de CiU, sobre la qual, el diari es mostra favorable.

8.10. Anàlisi de nivell 3 de l'editorial: "El 'apartheid' lingüístic del PP"

8.10.1. L'editorial

El 'apartheid' lingüístic del PP

[1]

[1.1] La proposta del PP català de substituir l'actual llei de normalització lingüística per una llei de normalitat multilingüe implica la consagració de l'*apartheid* lingüístic, és a dir, de la separació dels escolars d'una mateixa classe en funció de la seva llengua materna. [1.2] En efecte, la proposta contempla que els escolars compresos entre els tres i els set anys puguin escollir el català o el castellà com a llengua vehicular. [1.3] A la pràctica, aquesta possibilitat d'opció significa la institució d'aules separades, ja que l'experiència pedagògica demostra que, en una mateixa classe, resulta impossible que s'imparteixi, simultàniament, l'aprenentatge del català i l'aprenentatge del castellà. [1.4] Cal tenir en compte que dels tres als set anys és l'edat clau per aprendre a llegir i a escriure. [1.5] En aquest sentit, és oportú recordar que la possibilitat d'ensenyar, dins una mateixa classe, català i castellà de forma simultània va ser desestimada ja fa anys després que la posada en pràctica d'aquest principi se saldés amb uns resultats pedagògics més que precaris. [1.6] La barreja de llengües dins d'una mateixa aula en una edat tan crucial resultava contraproductiu per a les dues llengües.

[2]

[2.1] Per tant, la proposta del PP només pot estar moguda o per una ignorància radical sobre els problemes de l'aprenentatge de llengües a l'ensenyament primari o per un cinisme que no s'atura davant de les possibles conseqüències socials d'allò que propugna. [2.2] Perquè la possibilitat de crear una doble línia d'aules en funció de la llengua dels escolars repugna qualsevol esperit democràtic i va en contra de la realitat social i lingüística del país, caracteritzat per la seva capacitat de mestissatge i per la seva voluntat d'integració. [2.3] És clar que, a continuació, el PP indica, en el seu programa, que els escolars de 7 a 12 anys canviarien de llengua. [2.4] Però aquesta continua sent una proposta impresentable des del punt de vista pedagògic i que no estalvia la divisió sinó que, en tot cas, la consuma.

[3]

[3.1.] Però potser tots aquests són arguments massa subtils, massa sofisticats. [3.2] Perquè el PP no ha fet cap proposta lingüística o cultural seriosa, pensada i meditada, consultada amb experts i debatuda, sinó una proposta política amb dos objectius molt clars. [3.3] D'una banda, enganyar els sectors socials que puguin sentir alguna mena de suspicàcia envers l'aplicació concreta que a l'escola s'ha fet de la llei de normalització lingüística; enganyar-los fent veure que es presenta una proposta alternativa que, en realitat, no és en absolut viable. [3.4] I d'altra banda, difícilment aquesta proposta pot ser vista com un triomf de les tesis lerrouxistes de Vidal-Quadras enfront del tan esbombat catalanisme moderat de Trias de Bes.

[4]

[4.1] El PP català ha presentat una proposta enverinada que no ve a solucionar cap problema lingüístic sinó a dividir la societat catalana, a trencar-la en dos. [4.2] Exactament el contrari del que ha estat, en aquests darrers cinquanta anys, un dels objectius principals de totes les forces polítiques, culturals i socials de Catalunya amb un mínim sentit de la responsabilitat.

8.10.2. Estructura i estratègies discursives

El tema central de l'editorial és:

'la proposta de llei del Partit Popular (PP) de normalitat multilingüe dividiria la societat catalana perquè és segregacionista'

i la proposició que dona coherència global a l'argumentació és sintèticament la següent:

'el PP vol dividir la societat catalana enganyant-ne una part'.

Abans d'avançar en l'anàlisi detallada dels paràgrafs, val la pena notar que la proposició que dona coherència global i que trobarem a [3.3.] i [4.1.] és un judici d'intencions. És a dir, es tracta d'una asseveració sobre la voluntat d'un actor, de la qual cosa és extremadament difícil tenir proves rotundes. Per posar un exemple, que un acte tingui determinades conseqüències no prova per a res que l'actor tingués la voluntat d'arribar a aquelles conseqüències. Hi tornarem més endavant.

Temes, implicacions i pressuposicions

Títol	Temes	Implicacions	Pressuposicions
El 'apartheid' lingüístic del PP	<i>La implicació</i>	El que proposa el PP és un 'apartheid' lingüístic.	

Encara que no hi hagi cap verb, resulta senzill deduir el significat pragmàtic del títol.

També, abans d'entrar en el cos de l'editorial, val la pena notar la càrrega negativa del terme 'apartheid' –literalment la política racial segregacionista aplicada a l'Àfrica del Sud– amb què s'associa la proposta de política lingüística del PP. Ara bé, qui ja feia servir el terme *apartheid* va ser Vidal-Quadras per descriure la política lingüística de la Generalitat a les escoles, en una ponència¹ presentada el 28 d'abril de 1995 a l'hotel Majèstic durant una reunió-debat convocada per la Fundació Concòrdia que ell presidia (VOLTAS 1996, 207).

¹ Va ser publicada mesos més tard sota el títol "Multilingüismo y política. El caso catalán" (VOLTAS 1996, 207).

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1] La proposta del PP català de substituir l'actual llei de normalització lingüística per una llei de normalitat multilingüe implica la consagració de l' <i>apartheid</i> lingüístic, és a dir, de la separació dels escolars d'una mateixa classe en funció de la seva llengua materna.	El PP proposa una llei multilingüe. La proposta del PP separa els escolars d'una mateixa classe en funció de la llengua materna.	La proposta del PP és segregacionista. La proposta del PP 'consagra' la segregació.	El PP fa una proposta de llei multilingüe. És una proposta del PP.
[1.2] En efecte, la proposta contempla que els escolars compresos entre els tres i els set anys puguin escollir el català o el castellà com a llengua vehicular.	<i>La implicació</i> La tria està entre el castellà i el català.		
[1.3] A la pràctica, aquesta possibilitat d'opció significa la institució d'aules separades, ja que l'experiència pedagògica demostra que, en una mateixa classe, resulta impossible que s'imparteixi, simultàniament, l'aprenentatge del català i l'aprenentatge del castellà.	<i>La implicació</i>	Com a conseqüència de la proposta del que diu el PP, s'hauria d'imparir simultàniament català i castellà.	
[1.4] Cal tenir en compte que dels tres als set anys és l'edat clau per aprendre a llegir i a escriure.	<i>Idem</i>		
[1.5] En aquest sentit, és oportú recordar que la possibilitat d'ensenyar, dins una mateixa classe, català i castellà de forma simultània va ser desestimada ja fa anys després que la posada en pràctica d'aquest principi se saldés amb uns resultats pedagògics més que precaris.	<i>Idem</i>		
[1.6] La barreja de llengües dins d'una mateixa aula en una edat tan crucial resultava contraproductiu per a les dues llengües.	<i>Idem</i>	Cap de les dues llengües sortia afavorida.	

Estructura i estratègies discursives a [1]

En síntesi, el paràgraf diu que la proposta del PP consisteix a substituir la Llei de Normalització Lingüística per una altra, segons la qual els pares podran escollir entre català i castellà quina hauria de ser la llengua vehicular per als seus fills de 3 a 7 anys.

Vegem-ho oració a oració. La primera:

[1.1] La proposta del PP català de substituir l'actual llei de normalització lingüística per una llei de normalitat multilingüe implica la consagració de l'*apartheid* lingüístic, és a dir, de la separació dels escolars d'una mateixa classe en funció de la seva llengua materna.

El contingut semàntic d'aquesta oració és una part del contingut global, però en uns quants aspectes presenta particularitats. Primer, parla d'una llei de normalitat "multilingüe" i de separació dels escolars en funció de la llengua "materna", la qual cosa és incongruent. Vegem per què.

En primer lloc, tal com recull la informació del mateix diari del mateix dia, Aleix Vidal-Quadras, el president del PP a Catalunya, va parlar en els termes esmentats en un sopar celebrat amb representants de l'autodenominada "Caravana por la Tolerancia Lingüística". [La *Vanguardia* del mateix dia en lloc d'utilitzar el terme 'multilingüe' fa servir 'plurilingüe', la diferència no altera el resultat del que volem remarcar]. És clar que l'editorialista fa servir el mateix terme que recull la informació, però no li posa cometes i, per tant, el fa seu quan el terme més adequat hauria estat 'bilingüe' perquè, segons recull més tard l'editorial, Vidal-Quadras va parlar d'escollir entre dues llengües (català i castellà), però no va parlar, per exemple, del gallec, que és una de les llengües maternes a Catalunya i oficial a Galícia que és una part de l'Estat. I tampoc va parlar d'altres llengües maternes també presents a Catalunya en 1995, especialment el berber i l'àrab.

En segon lloc, l'expressió "consagració de l'*apartheid* lingüístic" aconsegueix el rol negatiu assenyalat ja quan hem comentat el titular. Afegim que l'ús del terme "consagració" és del tot inadequat perquè 'consagrar' una situació pressuposa la seva existència, i aquest no és òbviament el cas en el moment d'escriure l'editorial.

En tercer lloc, en rigor, no es tracta d'una proposta del PP contràriament al que diu l'editorial [i també la informació del diari, però no la informació, per exemple, de *La Vanguardia*], sinó

d'unes declaracions de Vidal-Quadras, que certament era president del PP a Catalunya i candidat a la presidència de la Generalitat, però enfrontat a Josep Maria Trias de Bes, en aquell moment home fort a Catalunya de José María Aznar, el president del partit. La informació de *La Vanguardia* d'aquell dia atorga amb precisió l'autoria de la proposta a Vidal-Quadras i no al partit i recull també la desautorització que va fer Trias de Bes de part de les afirmacions de Vidal-Quadras. En particular, Trias de Bes nega que el programa del PP proposi substituir la Llei de Normalització Lingüística, encara que sí que parla de la mateixa 'doble immersió lingüística' de què va parlar Vidal-Quadras i es parla a l'editorial.

La metàfora gramatical "la proposta del PP" permet a l'editorialista responsabilitzar tot el partit d'una proposta que ha estat feta, certament, per un dirigent. Però no pel partit, ni encara pel dirigent més autoritzat a parlar en nom del partit en aquests moments. Tot al llarg de l'editorial es repeteix la mateixa metàfora en formes diferents, però amb els mateixos efectes. Només a l'última oració es desvela l'autoria efectiva i el context de pugna interna dins del PP en què també cal entendre la proposta.

En quart lloc, fixem-nos que per descriure el 'apartheid', l'editorialista escull la fórmula "separació dels escolars d'una mateixa classe en funció de la seva llengua materna" quan podria haver-lo descrit, per exemple, com a 'reagrupament dels escolars en una mateixa classe en funció de la seva llengua materna'. La dimensió retòrica de l'opció presa en aquesta *locutio* i la càrrega emotiva que comporta no es poden passar per alt.

En cinquè lloc, notem l'amfibologia del terme "implica" en aquesta primera oració. Hi ha dos significats possibles. Per una part, pot voler dir "conté", o sigui, que 'la separació dels escolars' forma part de la proposta del PP. Per una altra part, pot voler dir que la proposta del PP 'té com a conseqüència' la separació esmentada. No ho perdem de vista perquè, com veurem, entra en una dinàmica retòrica amb altres elements del paràgraf.

Vegem la següent oració [1.2.]:

[1.2] En efecte, la proposta contempla que els escolars compresos entre els tres i els set anys puguin escollir el català o el castellà com a llengua vehicular.

Diguem només que el terme 'contempla' desfà momentàniament l'amfibologia que acabem de remarcar del terme 'implica' a favor del sentit 'conté', però de seguida torna a quedar

restablerta a [1.3.] amb l'expressió 'A la pràctica' i el terme 'significa' i per absència de 'En la teoria'.

[1.3] A la pràctica, aquesta possibilitat d'opció significa la institució d'aules separades, ja que l'experiència pedagògica demostra que, en una mateixa classe, resulta impossible que s'imparteixi, simultàniament, l'aprenentatge del català i l'aprenentatge del castellà.

Era del tot manifest que si els pares podien escollir entre dues llengües, hi hauria d'haver dues aules separades. Per tant, l'existència de les dues aules estava prevista 'a la teoria' i no apareixia com una conseqüència imprevista com assenyalen l'expressió "A la pràctica" i el verb "significa". En conjunt, i com veurem reforçat més endavant, l'editorialista construeix artificialment una imatge d'un PP que no controla la repercussió del que diu.

Sobre les següents oracions [1.4.], [1.5.] i [1.6.] no hi ha gaire a comentar.

[1.4] Cal tenir en compte que dels tres als set anys és l'edat clau per aprendre a llegir i a escriure. [1.5] En aquest sentit, és oportú recordar que la possibilitat d'ensenyar, dins una mateixa classe, català i castellà de forma simultània va ser desestimada ja fa anys després que la posada en pràctica d'aquest principi se saldés amb uns resultats pedagògics més que precaris. [1.6] La barreja de llengües dins d'una mateixa aula en una edat tan crucial resultava contraproduent per a les dues llengües.

Sembla del tot oportú que l'editorial recorri als coneixements pedagògics més recents per argumentar a favor de la seva posició, contrària a l'ensenyament simultani de dues llengües en una mateixa aula. El problema és que ningú ho proposa. Les classes no es poden rebre simultàniament en dues llengües, com ningú pot parlar alhora en dues llengües. La discussió no estava en si s'aprenien una o dues llengües sinó en quina havia de ser la llengua vehicular. Aquesta –diguem-ne– confusió es projecta sobre el segon paràgraf.

De tota manera la conclusió lògica de l'experiència pedagògica tal com està presentada és que o bé se separaven les aules o bé es mantenien unides i s'optava per una llengua –o bé sola o bé dominant–. Dins d'aquesta segona opció s'ha d'emmarcar la immersió.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1] Per tant, la proposta del PP només pot estar moguda o per una ignorància radical sobre els problemes de l'aprenentatge de llengües a l'ensenyament primari o per un cinisme que no s'atura davant de les possibles conseqüències socials d'allò que propugna.	La ignorància o el cinisme del propositants els mou a fer la proposta.	Els que fan la proposta (el PP) són ignorants o són cíncics. El PP té un comportament fora de la raó i unes intencions indefensables.	
[2.2] Perquè la possibilitat de crear una doble línia d'aules en funció de la llengua dels escolars repugna qualsevol esperit democràtic i va en contra de la realitat social i lingüística del país, caracteritzat per la seva capacitat de mestissatge i per la seva voluntat d'integració.	- la possibilitat de crear una doble línia en funció de la llengua no és pròpia d'un esperit democràtic. -la possibilitat de crear una doble línia va contra la realitat social i lingüística del país. - Catalunya es caracteritza per la capacitat de mestissatge i per la voluntat d'integració.		
[2.3] És clar que, a continuació, el PP indica, en el seu programa, que els escolars de 7 a 12 anys canviarien de llengua.	<i>Idem</i>	La proposta del PP consuma la divisió escolar.	
[2.4] Però aquesta continua sent una proposta impresentable des del punt de vista pedagògic i que no estalvia la divisió sinó que, en tot cas, la consuma.	<i>Idem</i>		

Estructura i estratègies discursives a [2]

Efectivament, el conreat a [1] es recull a [2.1.]:

[2.1.] Per tant, la proposta del PP només pot estar moguda o per una ignorància radical sobre els problemes de l'aprenentatge de llengües a l'ensenyament primari o per un cinisme que no s'atura davant de les possibles conseqüències socials d'allò que propugna.

L'editorial implica que els dirigents del PP –Vidal-Quadras o tots– són ignorants i cínic perquè dona les dues característiques com a suposades al presentar-les com a motivadores possibles de la nova proposta de política lingüística.

Notem que [2.1.] és una oració amb manca de coherència semàntica. La proposta del PP pot ser tan descabdellada com es vulgui, però ni la "ignorància" ni "el cinisme" tenen la qualitat de poder motivar una proposta que és el que s'assevera a [2.1.]. "Ignorància" i "cinisme" poden acompanyar una proposta, o una proposta pot reflectir-los, però no pot estar "moguda" per ells. És una argumentació contra la raó. Tant és així que pragmàticament el significat de l'oració [2.1.] podria quedar reduïda a un insult –que hi és– entenent que el verb 'moure' ha estat tant sols una tria lèxica desafortunada. No obstant, el que es diu a [2.1.] mitjançant el verb 'moure' –"... la proposta només pot estar moguda..."– atribueix un comportament fora de la raó al PP i unes intencions valorades com a negatives, cosa perfectament congruent amb el perfil i el mapa ideològic de l'*Avui* que hem pogut dibuixar a llarg de les anàlisis anteriors.

Vegem que passa a [2.2.]

[2.2] Perquè la possibilitat de crear una doble línia d'aules en funció de la llengua dels escolars repugna qualsevol esperit democràtic i va en contra de la realitat social i lingüística del país, caracteritzat per la seva capacitat de mestissatge i per la seva voluntat d'integració.

Aquesta oració va introduïda per un "perquè" que assenyala que és una explicació de l'anterior. Per tant, esperem trobar una explicació de [2.1.] o d'una de les seves parts. Vegem, primer, que s'afirma a [2.2.]. Hi ha tres proposicions:

- (a) 'la possibilitat de crear una doble línia en funció de la llengua no és pròpia d'un esperit democràtic',
- (b) 'la possibilitat de crear una doble línia va contra la realitat social i lingüística del país,
- (c) 'Catalunya es caracteritza per la capacitat de mestissatge i per la voluntat d'integració'

A (a) i (b) el subjecte és 'la possibilitat de crear una doble línia' i no 'la creació efectiva d'una doble línia', les dues coses, en rigor, són substancialment diferents, encara que ambdues

possibilitats siguin semblants en el que tenen de metàfores gramaticals. Admetem, però, que en un afany retòric l'editorialista pot haver volgut dir en lloc de (a) i (b):

(a') 'crear una doble línia no és democràtic'

(b') 'crear una doble línia va contra la realitat social i lingüística del país'.

Pel que fa a (c) no cal canviar-la.

Aturem-nos a (a) i (a'). Tant si es tracta de crear una doble línia com de la possibilitat de fer-ho afirmar que no és democràtic, o que com diu literalment a [2.2.] "repugna qualsevol esperit democràtic" –noti's com la tria lèxica està carregada negativament i noti's la sobregeneralització que comporta–, no vol dir res, tret d'implicar que els autors de la proposta són antidemocràtics [i aquesta seria alhora l'explicació de les qualificacions d'ignorants i cinics]. No vol dir res en la mesura que no explica en què es antidemocràtic, ja que a altres països que no poden ser titllats de no democràtics hi ha dues línies escolars (País Basc, País Valencià i Quebec², per exemple). Ens trobem aquí, doncs, amb un ús arbitrari i 'val-per-tot' –jòquer– de la paraula 'democràcia' –una altra sobregeneralització lingüística– i, per tant, amb una asseveració purament gratuïta.

Tant (b) com (b') i el text original corresponent de [2.2.] tornen a constituir asseveracions gratuïtes. (b) ho és del tot. Afirmar que 'la possibilitat' de crear una doble línia' va contra la realitat social i lingüística del país és una exageració, perquè la "possibilitat" és tan sols una potencialitat, no és la realització efectiva d'una acció.

Mirem ara què vol dir 'anar en contra de la realitat social i lingüística del país'. La pregunta clau és: ¿Què no va pas en contra de l'actual realitat social i lingüística del país la política d'immersió? ¿Què no intenta 'normalitzar' l'ús de la llengua catalana, cosa que no passa actualment en la realitat social i lingüística del país? Si la resposta és: certament, la immersió lingüística és un instrument per millorar [una altra cosa és que ho aconsegueixi prou] el coneixement i l'ús del català, tindrà com a conseqüència canviar la realitat social i lingüística del país. La qual cosa, redueix (b), (b') i la part corresponent de [2.2.] a asseveracions

gratuïtes que es poden fer tant sobre la proposta del PP o la seva realització efectiva com sobre la Llei de Normalització Lingüística i la seva posada a la pràctica..

Pel que fa a (c), pel cap baix, a falta de més concreció sobre què entén per mestissatge i per integració –i dit el que ja hem dit sobre la realitat a Catalunya– es pot qualificar d'idealització del país i dels termes 'mestissatge' i 'integració'.

La proposició (c) és l'única que sembla afegir alguna explicació sobre les "conseqüències socials d'allò que propugna" el PP de què es parla a [2.1.]. No obstant, la manca de concreció ho deixa tot en un terreny abstracte dominat per paraules jòquers.

El fragment [2.3.] afegeix detalls sobre el programa del PP i a [2.4.] s'assenyala consistentment que canviar la llengua vehicular entre els 7 i els dotze no evita la divisió [de les aules], sinó que la consuma. Però, a [2.1.] i [2.2.] no es parlava de divisió escolar a les aules, sinó de 'conseqüències socials', 'realitat social i lingüística del país', 'mestissatge', 'integració', per tant, la 'divisió' de què es parla a [2.4.] es transforma d'escolar a social, una transformació que com a mínim s'hauria de justificar. Però l'editorialista no ho fa.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1.] Però potser tots aquests són arguments massa subtils, massa sofisticats.	<i>La implicació</i>	El PP no és capaç d'entendre els raonaments anterior.	
[3.2] Perquè el PP no ha fet cap proposta lingüística o cultural seriosa, pensada i meditada, consultada amb experts i debatuda, sinó una proposta política amb dos objectius molt clars.	La proposta del PP no és seriosa, ni pensada, ni meditada, ni consultada amb experts, ni debatuda. La proposta del PP té dos objectius.		

² El que afirmem no pressuposa la negació de l'existència de problemes derivats de les dues línies, però aquests problemes no invaliden la consideració d'aquests països com a democràtics, com a mínim sota els paràmetres del perfil ideològic de l'Avui.

<p>[3.3] D'una banda, enganyar els sectors socials que puguin sentir alguna mena de suspicàcia envers l'aplicació concreta que a l'escola s'ha fet de la llei de normalització lingüística: enganyar-los fent veure que es presenta una proposta alternativa que, en realitat, no és en absolut viable.</p>	<p>Primer objectiu: enganyar sectors socials suspicàços en matèria lingüístico-escolar (amb la immersió).</p> <p>La proposta del PP no és viable.</p>		
<p>[3.4] I d'altra banda, difícilment aquesta proposta pot no ser vista com un triomf de les tesis llerrouxistes de Vidal-Quadras enfront del tant esbombat catalanisme moderat de Trias de Bes.</p>	<p>Segon objectiu: infligir una derrota a Trias de Bes.</p>	<p>Les tesis de Vidal-Quadras han guanyat les de Trias de Bes;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Les tesis de Vidal-Quadras són llerrouxistes; - Trias de Bes presumia de defensar un catalanisme moderat 	

Estructura i estratègies discursives a [3]

Tot just començar el paràgraf, hi ha una qualificació del PP gens laudatòria, només modulada per un lleuger 'potser'.

L'oració [3.2.] té dos temes:

(d) La proposta del PP no és seriosa, ni pensada, ni meditada, ni consultada amb experts, ni debatuda.

(e) La proposta del PP té dos objectius.

Per afirmar (d) s'ha de tenir proves. Com a mínim, és fa molt difícil imaginar com l'editorialista de l'*Avui* pot arribar a tenir proves del que afirma a (d). (d) és una proposició que està d'acord amb les creences del diari, però no té cap mena de fonament basat en el coneixement.

La proposició (e) s'explica, de primer, a les proposicions extretes de [3.3.]:

- (f) El PP té l'objectiu d'enganyar els sectors socials suspicaxos amb la immersió lingüística.
- (g) El PP té com a objectiu fer veure que presenta una alternativa viable per enganyar els sectors esmentats.
- (h) La proposta del PP no és viable.

És veritablement arriscat afirmar que l'objectiu del PP és enganyar un determinat sector social tal com fa (f). Suposa de nou un judici d'intencions difícilment provable. El mateix passa amb (g). Hauria estat diferent si en lloc d' "enganyar" hagués utilitzat el verb "convèncer". Sobre (h) resta dir que és tan sols una apreciació de l'editorialista que no ha fonamentat en el seu discurs, encara que sigui ben lliure de fer-la, en concordança, de nou amb la coherència global de l'editorial.

El segon objectiu a què fa referència [3.2.] és a [3.4.]:

[3.4.] I d'altra banda, difícilment aquesta proposta pot no ser vista com un triomf de les tesis lerrouxistes de Vidal-Quadras enfront del tan esbombat catalanisme moderat de Trias de Bes.

Aquest fragment presenta una complicació interpretativa, perquè no té cohesió sintàctica amb l'antecedent. Així com [3.3.] comença per un infinitiu ("enganyar") per descriure el primer dels al·ludits objectius de la proposta del PP, [3.4.] hauria de fer el mateix o usar una expressió que pogués acomplir la mateixa funció. Però aquesta expressió no hi és, de tal manera que és necessari 'voler entendre' què diu [3.4.] en funció de les expectatives aixecades per [3.2.]. És a dir, cal fer servir el mecanisme d'implicatura³ pragmàtica perquè puguem donar-li un sentit coherent. En aquest benentès, podem deduir que [3.4.] es desglossa en les següents proposicions:

- (i) les tesis de Vidal-Quadras han guanyat les de Trias de Bes;
- (j) les tesis de Vidal-Quadras són lerrouxistes;
- (k) Trias de Bes presumia de defensar un catalanisme moderat;
- (l) el segon objectiu de Vidal-Quadras era derrotar Trias de Bes.

³ LEVINSON (1983, 101): "Obviously we can, given an utterance, often derive a number of inferences from it: but not all those inferences may have been communicative in Grice's sense, i.e. intended to be recognized as having been intended. this kind of inferences that are called implicatures are always of this special intended kind."

Fixem-nos en alguns detalls. Perquè tingui sentit, el segon objectiu ha de pertànyer a Vidal-Quadras, però el text el presenta com a objectiu del PP. Hi ha hagut un canvi en la identificació dels autors. El resultat és que tots queden negativament retratats. El PP com a mentider ("enganyar"), Vidal-Quadras també i a més com a lerrouquista –un adjectiu de marcat caràcter negatiu entre els lectors de *l'Avui*– i Trias de Bes, com a una aventura de curta durada del PP.

Dues notes sobre tria lèxica. Qualificar les tesis de Vidal-Quadras de lerrouquistes forma part d'una pràctica estesa entre polítics oposats, a saber, la de qualificar-se sempre en sentit valoratiu negatiu recorrent a figures o fenòmens històrics. És a dir, maximitzar els errors del contrincant. A vegades, l'adjectiu ha fet tanta fortuna que s'ha independitzat en alguna de les seves accepcions del coneixement històric i pren una significació coherent amb el passat, però específica. 'Lerrouxisme', segons el Diccionari de la llengua catalana de l'Enciclopèdia Catalana, significa en la segona accepció:

"Demagògia revolucionària i espanyolista que no té escrúpols de pactar amb la dreta i l'extrema dreta"

Una definició que veritablement encaixa poc amb Vidal-Quadras, tant pel que ell té de revolucionari com per la dificultat de pactar amb si mateix.

La segona nota és sobre l'expressió "tan esbombat" que acompanya "el catalanisme moderat de Trias de Bes". Certament, la incorporació de Trias de Bes a les files del PP català va estar molt esbombada des del partit com a una mostra del gir cap a la moderació i l'allunyament de les posicions extremistes de Vidal-Quadras. Esmentar-lo, com fa l'editorial acompanyat del "tan esbombat" per dir que surt derrotat en el si del PP maximitza els errors de l'enemic.

La tria lèxica que s'ha deixat sentir al llarg de l'editorial fins ara encara retorna amb "enverinada" al paràgraf [4].

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [4]

4t paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[4.1] El PP català ha presentat una proposta enverinada que no ve a solucionar cap problema lingüístic sinó a dividir la societat catalana, a trencar-la en dos.	La proposta del PP té com a objectiu trencar la societat catalana en dues parts.		
[4.2] Exactament el contrari del que ha estat, en aquests darrers cinquanta anys, un dels objectius principals de totes les forces polítiques, culturals i socials de Catalunya amb un mínim sentit de la responsabilitat.	Totes les forces polítiques, culturals i socials responsables de Catalunya han tingut com a objectiu que la societat catalana no es dividís en dues parts.		

Estructura i estratègies discursives a [4]

Apareix, per fi, l'altra part de la proposició de coherència global a [4.1.], la divisió de la societat catalana. L'editorialista estima que la proposta del PP té com a objectiu ("ve a", diu) dividir la societat catalana. No és fútil assenyalar que l'editorialista no precisa on seria la línia de ruptura. Hi ha diverses possibilitats no equivalents i que tenen diagnòstics diferents. Per exemple, una divisió entre partidaris i contraris a la immersió lingüística, o una divisió entre els que tenen el català com a llengua materna i els que tenen el castellà com a llengua materna, o una divisió entre bilingües (que parlen català i castellà) i monolingües (que només parlen castellà), etc.

Per altra part, no neguem que de portar-se a la pràctica la proposta del PP pogués provocar algun tipus de ruptura social. D'entrada, la proposta ja va ser feta (encara que sense incloure l'abolició de la Llei de Normalització) i no hi ha hagut cap fractura social. El que discutim és que la manca de precisió –el no distingir entre 'presentar una proposta' i 'portar a la pràctica una proposta'– permet establir raonaments totalment fal·laços amb aspecte de certs.

De fet, finalment, la divisió social a què fa referència [4.1.] pot deduir-se de [4.2.] perquè un dels objectius principals de les forces polítiques, culturals i socials de Catalunya va ser evitar que hi hagués catalans de primera, que dominen dues llengües, i catalans de segona, que

només en dominen una, el castellà. Ara, d'aquí a suposar que això trencaria en dos la societat hi ha un gran pas, no perquè no la trenqués, sinó perquè ho fes en dues parts equivalents –que és el que significa 'trencar-la en dos'. Ben poques persones volen que els seus fills i ells mateixos, si poden, sàpiguen només una llengua en una societat com la catalana.

El problema rau, doncs, en l'ús imprecís i, per tant, del tot manipulable del que s'ha convertit en tòpics com la por a la divisió de Catalunya.

Queda encara per assenyalar que [4.2.] serveix per dir que el PP "no té un mínim de sentit de la responsabilitat" i que conté una immensa tautologia. Llegim de nou:

[4.2] Exactament el contrari del que ha estat, en aquests darrers cinquanta anys, un dels objectius principals de totes les forces polítiques, culturals i socials de Catalunya amb un mínim sentit de la responsabilitat.

És escandalosament tautològic perquè és impossible que una força (del tipus que sigui), però amb un mínim de responsabilitat, no tingui entre els seus objectius evitar la divisió social si per acceptar-la entre el conjunt de les que posseeixen un mínim de responsabilitat es posa com a condició estar en contra de la divisió social, tal com implica la redacció del paràgraf [4].

8.10.4. Els conflictes, els actors i el quadrat ideològic

Els diversos conflictes que apareixen en aquest editorial s'estructuren respectivament al voltant de:

- (1) La proposta de política lingüística de Vidal-Quadras/PP
- (2) La immersió lingüística escolar
- (3) El poder dins del PP

Els actors que apareixen no necessàriament de forma exclusiva per a cada conflicte són:

- (1) El PP

- (2) Vidal-Quadras
- (3) Trias de Bes
- (4) Totes les forces catalanes amb un mínim de responsabilitat
- (5) Sectors socials suspicços envers la normalització

La posició del diari en relació amb els conflictes, tal com hem vist en l'anàlisi que fins ara hem fet, és:

- (1') en contra de la proposta lingüística de Vidal-Quadras/PP,
- (2') a favor de la immersió lingüística,
- (3') més en contra de Vidal-Quadras que de Trias de Bes a la cúpula del PP.

I en relació amb els diferents actors:

- (1'') oposat al PP, al qual descriu com a ignorant, cinic, partidari del 'apartheid' lingüístic, divisor de la societat catalana i sense un mínim de responsabilitat.
- (2'') tots els epítets o formes adjectivals atorgades al PP és traslladen a Vidal-Quadras i s'incrementen amb 'lerrouxista', autor d'una proposta impresentable, ...
- (3'') Trias de Bes és retratat com a polític fracassat per haver encapçalat un "catalanisme moderat" que ja ha fet figa.
- (4'') Les forces polítiques, culturals i socials de Catalunya que en aquests darrers cinquanta anys han lluitat per evitar la divisió de la societat catalana i tenen un mínim de responsabilitat, i amb les quals el diari s'alinea, no poden quedar millor per breu que sigui la seva aparició. Caldria preguntar-se a quines forces es refereix que des de 1945 ja lluitessin per evitar la divisió de la societat catalana en funció de la llengua (?).
- (5'') el diari es mostra contrari als sectors socials que puguin tenir problemes amb la immersió lingüística –fem ara un comentari que per no repetir-lo l'hem evitat en l'apartat dedicat al paràgraf [3]– com mostra l'ús del terme "suspiciàcia" per definir-los a

[3.3] D'una banda, enganyar els sectors socials que puguin sentir alguna suspiciàcia envers l'aplicació concreta que a l'escola s'ha fet de la llei de normalització lingüística;

...

S'ha fet palès que el diari aconsegueix les línies directrius del quadrat ideològic. En aquest cas de forma particular en maximitzar els errors del contrari (la proposta de Vidal-Quadras/PP) i els encerts propis (la immersió, per exemple a [1]).

8.11. MAPA IDEOLÒGIC NACIONALITARI DE L'AVUI

Com a objectiu 3, ens hem marcat la tasca d'afinar el perfil ideològic-polític del diari en matèria nacionalitària, a través d'un procés de revelació dels continguts implícits en un nombre més reduït d'editorials –la mostra de segon nivell–. Hem fet, doncs, les anàlisis per explicitar els temes i extreure les implicacions i les pressuposicions de nou editorials de l'Avui. Amb les proposicions que ens han resultat significatives de l'àmbit nacionalitari hem elaborat el quadre que figura en el darrer epígraf d'aquest subcapítol.

Abans, però, de passar a descriure el que hem anomenat la matriu nacionalitària del diari, notem que el contingut del perfil de l'Avui que hem construït a l'inici d'aquest capítol ja és pràcticament tot ell una matriu nacionalitària. Des de la seva fundació, l'Avui ha estat un mitjà de comunicació que s'ha marcat com a meta participar en la reconstrucció nacional de Catalunya, i lògicament aquesta estratègia s'ha deixat sentir al llarg de tot el seu temari. Seria ara absurd que repetíssim tot el que ja hem constatat en el perfil. Per aquest motiu, serem molt sintètics i ens centrarem en les novetats que han aportat les anàlisis de nivell 2 amb escasses referències al perfil. Seguirem tant com podrem l'ordre previst en la descripció de l'objectiu 3.

Caracterització del nacionalisme i els moviments nacionalistes

Només en un dels editorials escollits hi ha una generalització sobre el nacionalisme:

Els nacionalismes presents són positius, democràtics, transformadors i capaços d'enfrontar-se als totalitarismes. (5.9.91)

Es tracta d'una apreciació en el context de la polèmica *lituana* i, per tant, la referència és als nacionalismes presents en aquell moment, que no només eren els bàltics, sinó que també hi cal considerar els de l'antiga Iugoslàvia. Recordi's que la comparació original de Pujol esmentava també Eslovènia. Avui és comprovable que la sobregeneralització positiva del diari d'aquests nacionalismes està del tot injustificada.

Pel que fa al nacionalisme a Catalunya, la identificació del pensament que expressa l'*Avui* amb les idees de Jordi Pujol no presenta fissures en cap dels editorials que hem analitzat. El diari, o bé parafraseja Pujol, o bé el cita directament. Veiem una mostra de les proposicions procedents de les anàlisis de nivell 2, que mostren, a tall d'exemple, el suport que el diari manifesta a Jordi Pujol:

- Pujol va ser fort i va mantenir la serenitat (querella Banca Catalana). La vida col·lectiva de Catalunya va continuar com si res, gràcies a Pujol. (21.11.86)
- El govern de Catalunya té una actitud vigilant, però prudent i dialogant. (23.4.88)
- Les acusacions d'oportunisme contra Jordi Pujol per dir que el model autonòmic és insuficient i que Catalunya té dret a l'autodeterminació són infundades, perquè cap de les dues coses vénen de nou. Pujol no aprofita l'onada independentista bàltica per fer allò que alguns anomenen xantatge moral a l'Estat i obtenir-ne rendiments en el cas català. (5.9.91)

Ni en els moments en què la situació política és tèrbola, a causa d'una certa inestabilitat governamental –per exemple, en l'editorial titulat "Parlar no és pactar" (25.6.93)–, la defensa de les posicions de Jordi Pujol deixa de ser completa. A favor de Pujol, i en contra dels que l'acusen de voler imposar un *tràgala* al PSOE –vegi's l'editorial d'*El País* el 27.6.93– per les seves reticències a entrar en un govern de coalició, el diari manté que:

- La prioritat bàsica per als partits nacionalistes (CiU i PNB) és el màxim acompliment dels seus programes. La prioritat bàsica inclou el màxim acompliment de la seva visió de la qüestió nacional. (25.6.93)

Com hem vist a les anàlisis, el diari parla del nacionalisme català com a sinònim del catalanisme polític i intercanvia sovint aquest terme amb el de Catalunya. Catalanisme polític i Catalunya són dues instàncies encapçalades per la figura de Jordi Pujol (23.4.88), qui, per ser el líder de CiU, parla en nom de CiU i, per ser president de la Generalitat, parla en nom de Catalunya –entén el diari– d'una manera indestriable a la pràctica. De fet, quan parafraseja Pujol, el diari intercanvia tres denominacions referides al mateix subjecte, són: Pujol-catalanisme polític- Catalunya (5.9.91).

El lligam està establert de tal manera que pràcticament qualsevol atac o crítica dirigits a Jordi Pujol és interpretat com un atac a les institucions catalanes i a Catalunya, en la mesura que les institucions formen part dels elements nacionals recuperats i que serveixen per a la defensa de la nació (30.5.84, 22.11.86, 23.4.88 i 5.9.91).

Sota la perspectiva d'aquest nacionalisme, s'aporta una bona opinió dels catalans respecte els espanyols i la nació catalana és retratada positivament:

– Els catalans no fem tripijocs. (30.5.84)

– Catalunya es caracteritza per la capacitat de mestissatge i per la voluntat d'integració. (14.10.95.)

El corrent nacionalista de CiU o de Pujol és el 'catalanisme polític' per antonomasia en els editorials estudiats. Els independentistes apareixen valorats negativament. En trobem exemples, quan protesten contra la participació del rei a la celebració del Mil·lenari (23.4.88) (en què són qualificats de catalanistes radicals i pessimistes). També en una altra ocasió, el diari valora l'independentisme, implícitament, com una posició indesitjable, a la qual alguns catalans es veuen empesos a conseqüència de la crispació encesa pels mitja espanyols (7.9.91). De resultes, no són considerats com a nacionalistes. Tampoc es detecta la presència de corrents nacionalistes d'esqueres o d'altres colors ideològics diferents dels de CiU, almenys no en els editorials estudiats.

Pel que fa al nacionalisme espanyol, *l'Avui* no se n'amaga, de l'enemistat. Per una banda, hi ha el que identifica com a neonacionalisme del PSOE, al qual acusa d'ofegar les expressions pluriculturals de l'Estat, i el qualifica juntament amb el diari *El País* de jacobinista (23.4.88). Per l'altra, hi ha un conjunt de mitjans de comunicació –on es pot incloure eventualment *El País*– que *l'Avui* entén implicats en una campanya general per augmentar la crispació a fora de Catalunya contra Catalunya (7.9.91).

L'articulació de les relacions Catalunya-Espanya, l'Estat de les autonomies i el seu futur

Ja hem constatat en el perfil ideològic que *l'Avui* no és partidari de la independència; sí que ho és, de l'Estat de les autonomies, i sí, de l'autodeterminació. Hem notat també que és tendencialment sobiranista. Tal com es pot observar, en funció de les conjuntures polítiques, l'èmfasi oscil·la entre una i una altra posició. No obstant, d'on no és mou mai és de la línia que mostren les prioritats polítiques de Jordi Pujol. Una vegada més, la comunió del diari amb la manifestació del pensament de Pujol és manifesta.

En una ocasió (30.5.84) es presenta l'Estat de les autonomies com a l'eix fonamental de la vida democràtica espanyola. En una altra, es manté que una entesa entre Catalunya i el govern de l'Estat és absolutament necessària. En 1991, es considera que el model autonòmic és insuficient i es presenta dient que 'gairebé tots els sectors de la vida política han expressat insatisfacció' amb el model i, per tant, demana, seguint Jordi Pujol, més autogovern. En una altra ocasió, troba bé que el Parlament de Catalunya es pronunciï a favor del dret a l'autodeterminació. Les posicions es combinen de tal manera, però, que no contradiuen el que defensa Pujol.

La qüestió de la llengua

L'*Avui*, com hem assenyalat en el perfil, manifesta una preocupació central per la llengua catalana i crida la societat a mobilitzar-se sempre a favor de nivells creixents de normalització. No cal que repetim tot el que ja hem fet constar en el perfil per recordar que el diari troba que el foment de l'ús social de la llengua és irrenunciable.

A diferència dels altres diaris no parla a favor del bilingüisme i es limita a remarcar les parts que troba positives de la política lingüística i les sentències que l'avalen. La reacció frontal a les propostes d'Aleix Vidal-Quadras mostren l'actitud bel·ligerant del diari en aquest àmbit.

Tampoc en aquest camp, hem detectat discrepàncies amb la política seguida pels governs de Jordi Pujol.

Autodeterminació i símbols

Tot i que l'autodeterminació ha estat tractada a l'epígraf que ara hem dedicat a l'articulació Catalunya-Espanya, en certa manera és adequat tornar-ne a parlar en aquest epígraf, de manera conjunta amb els símbols. Els posicionaments a favor d'aquest dret democràtic, atesa la conformitat amb l'*status quo*, tenen un paper fonamentalment simbòlic d'afirmació de la condició de nació per a Catalunya i, per tant, en aquesta mesura, titular del dret a l'autodeterminació.

El respecte a l'estatus quo es va fer palès arran de la celebració del Mil·lenari i de la corresponent visita del rei. La comunió amb el discurs de Pujol i el discurs i la figura del monarca, en aquella ocasió, també va ser inqüestionable.

La defensa d'una conferència episcopal catalana (Principat) i de relacions estables amb els bisbes de Catalunya Nord, així com la reivindicació del compromís d'alguns sectors eclesials amb la reconstrucció nacional (7.9.91) mostren que el diari reconeix, a part d'un valor social propi, un valor polític simbòlic a aquestes manifestacions catalanistes.

En resum, l'*Avui* es mostra interessat a construir una nació catalana seguint el model del nacionalisme que defensa Jordi Pujol i Convergència i Unió, tant pel que fa al model de societat com respecte a les relacions que això comporta amb l'Estat espanyol.

Proposicions extretes de les anàlisis de nivell 2

Nacionalisme	5.9.91 El context internacional és favorable a les tesis defensades per Catalunya (Pujol).	5.9.91 Els nacionalismes presents són positius, democràtics, transformadors i capaços d'enfrontar-se als totalitarismes.			
Nacionalisme- CiU- (I)	30.5.84 El nacionalisme català vol col·laborar en consolidar l'Estat de les autonomies.	30.5.84 La ideologia de Jordi Pujol o del seu partit és identificable com a 'el nacionalisme català'.	30.5.84 Per contribuir a la consolidació de l'Estat de les autonomies. Pujol necessita saber "on anem".	30.5.84 Pujol és fort i no és pessimista. Pujol no fa tripijocs polítics.	22.11.86 Pujol va ser fort i va mantenir la serenitat (querrel·la Banca Catalana). La vida col·lectiva de Catalunya va continuar com si res gràcies a Pujol.

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Nacionalisme - CiU (II)</p>	<p>22.11.86</p> <p>La decisió d'arxivar la querella contra Pujol pel cas Banca Catalana és una victòria del president de la Generalitat i de la Generalitat.</p> <p>La querella era un atac frontal al president de Catalunya i a les institucions de la Generalitat.</p>	<p>22.11.86</p> <p>El catalanisme ha de trobar un lloc entre el radicalisme republicà i el jacobinisme centralista exemplificat amb <i>El País</i> i el PSOE.</p>	<p>23.4.88</p> <p>El govern de Catalunya té una actitud vigilant, però prudent i dialogant.</p> <p>S'equivoca qui proposa accions violentes per assolir les aspiracions de Catalunya, perquè es poden assolir pacíficament.</p> <p>El catalanisme de CiU supera el pessimisme del catalanisme radical.</p>	<p>23.4.88</p> <p>El catalanisme polític ha de trobar el seu lloc a l'Estat espanyol.</p>	<p>5.9.91</p> <p>Les acusacions d'oportunisme contra Jordi Pujol per dir que el model autonòmic és insuficient i que Catalunya té dret a l'autodeterminació són infundades, perquè cap de les dues coses vénen de nou.</p> <p>Pujol no aprofita l'onada independentista bàltica per fer allò que alguns anomenen xantatge moral a l'Estat i obtenir-ne rendiments en el cas català.</p> <p>Les acusacions d'oportunisme es llancen contra Catalunya i les seves institucions.</p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Nacionalisme-CiU- (III)</p>	<p>5.9.91</p> <p>La comparació de Pujol (Catalunya és com Lituània) no és oportunista.</p>	<p>5.9.91</p> <p>Pujol parla en nom de les institucions catalanes.</p> <p>Pujol ha dit que no demanava la independència de Catalunya.</p> <p>Pujol ha dit que no utilitzarà oportunistament els esdeveniments del Bàltic.</p> <p>Pujol equival a les institucions catalanes.</p>	<p>5.9.91</p> <p>Catalunya (Pujol) defensa una Europa en què es puguin defensar les identitats nacionals.</p> <p>...</p> <p>Les institucions catalanes parlen per boca de Pujol.</p> <p>S'han d'aprofitar els esdeveniments del Bàltic per reforçar l'autogovern.</p>	<p>25.6.93</p> <p>La prioritat bàsica per als partits nacionalistes (CiU i PNB) és el màxim compliment dels seus programes.</p> <p>La prioritat bàsica inclou el màxim compliment de la seva visió de la qüestió nacional.</p> <p>Participar en el govern pot ser instrumental de cara a la prioritat bàsica.</p>	<p>24.12.94</p> <p>[El diari usa com a sinònims Catalunya i el catalanisme polític.]</p>

L l e n g u a (I)	<p>24.12.94</p> <p>En declarar constitucional la Llei de Normalització Lingüística del 83, el Tribunal Constitucional (TC) ratifica el pacte que va fer possible la reforma política.</p>	<p>24.12.94</p> <p>Al català per ser llengua pròpia de Catalunya li correspon el lloc on era, llengua primera, i del qual va ser desplaçat ["retornar"].</p>	<p>24.12.94</p> <p>La Llei de normalització del 83 té com a objectiu la competència lingüística dels escolars en català i castellà.</p>	<p>24.12.94</p> <p>El foment de l'ús del català és irrenunciable.</p> <p>Catalunya troba acomodació dins l'Estat de les autonomies.</p>	<p>24.12.94</p> <p>Si es pogués escolaritzar només en castellà, hi hauria dues xarxes escolars.</p> <p>L'existència de dues xarxes d'escoles públiques en funció de la llengua comportaria un perill greu de divisió social.</p>
L l e n g u a (I I)	<p>24.12.94</p> <p>El recurrent [Gómez Rovira] contra la Llei de Normalització del 83 tenia la intenció de dividir lingüísticament els ciutadans de Catalunya.</p>	<p>14.10.95</p> <p>La Proposta de Llei del PP de normalitat multilingüe dividiria la societat catalana, perquè és segregacionista.</p> <p>El PP vol dividir la societat catalana enganyant-ne una part.</p> <p>El PP proposa un 'apartheid' lingüístic.</p>	<p>14.10.95</p> <p>- la possibilitat de crear una doble línia a les escoles en funció de la llengua no és pròpia d'un esperit democràtic.</p> <p>-la possibilitat de crear una doble línia va contra la realitat social i lingüística del país.</p>	<p>14.10.95</p> <p>La Proposta de Llei lingüística del PP té com a objectiu trencar la societat catalana en dues parts.</p>	
Catalunya - (I)	<p>30.5.84</p> <p>Amb l'odi es trencaria la convivència i sense ella no es podrien defensar les nostres institucions.</p>	<p>30.5.84</p> <p>Catalunya és una nació.</p>	<p>30.5.84</p> <p>La convivència és un preuat tresor del catalans.</p> <p>La convivència serveix per defensar les institucions catalanes.</p>	<p>30.5.84</p> <p>La querella contra Jordi Pujol pel cas Banca Catalana és un tripijoc.</p> <p>Els catalans no fem tripijocs.</p>	<p>22.11.86</p> <p>La querella per Banca Catalana era molesta per a la història de Catalunya.</p> <p>Pujol va ser fort i va mantenir la serenitat.</p> <p>La vida col·lectiva de Catalunya va continuar com si res gràcies a Pujol.</p>

Catalunya - (I)	<p>5.9.91</p> <p>Diversos partits i òptiques ja deien que calia defensar les identitats nacionals abans de la independència dels bàltics.</p> <p>Que Catalunya es felicités del nou escenari no és oportunisme.</p>	<p>7.9.91</p> <p>L'Església institucional fa bé d'incorporar-se a la reconstrucció nacional de Catalunya.</p> <p>Això no és nou, perquè l'Església ja hi ha fet aportacions en la línia del compromís social del Concili Vaticà II.</p>	<p>14.10.95</p> <p>Catalunya es caracteritza per la capacitat de mestissatge i per la voluntat d'integració.</p>	<p>14.10.95</p> <p>La proposta de llei lingüística del PP té com a objectiu trencar la societat catalana en dues parts.</p> <p>Totes les forces polítiques, culturals i socials responsables de Catalunya han tingut com a objectiu que la societat catalana no es dividís en dues parts.</p>	
Catalunya i Espanya (I)	<p>30.5.84</p> <p>Espanya i Catalunya han de saber cap a on anem i hi hem d'anar amb consens.</p> <p>Hi ha d'haver diàleg amb tothom, també portes endins de Catalunya, perquè el país necessita de tothom.</p>	<p>30.5.84</p> <p>L'Estat de les autonomies ha de ser l'eix fonamental de la vida democràtica espanyola.</p>	<p>30.5.84</p> <p>Pujol té raó: la inèrcia i la burocràcia del govern central són enemigues de l'autogovern català.</p> <p>Hi ha d'haver diàleg de Catalunya amb el govern central i diàleg dins de Catalunya.</p>	<p>23.4.88</p> <p>És un encert convidar el rei (per celebrar el Mil·lenari), perquè així s'afermen els llaços entre la Corona i el catalanisme polític.</p>	<p>23.4.88</p> <p>L'entesa entre Catalunya i el poder de l'Estat és absolutament necessària.</p>
Catalunya i Espanya (II)	<p>23.4.88</p> <p>L'Estat espanyol encara no admet la pluralitat cultural com una realitat a mantenir.</p> <p>El rei sí que entén que la pluralitat cultural no s'ha d'acceptar com a mal menor sinó que s'ha de mantenir.</p>	<p>5.9.91</p> <p>Els catalans consideren insuficient el model autònic'.</p> <p>Gairebé tots els sectors de la vida política han expressat insatisfacció amb el model autònic.</p>	<p>5.9.91</p> <p>Pujol va renovar el compromís amb la construcció de la democràcia a Espanya.</p> <p>Pujol considera que hi ha uns punts mínims irrenunciables per a Catalunya.</p>		

Espanyolisme	23.4.88	23.4.88	23.4.88	7.9.91	
	<p>El PSOE impulsa un neonacionalisme espanyol que ofega les expressions pluriculturals de l'Estat i dificulta una entesa entre Catalunya i el poder de l'Estat.</p>	<p><i>El País</i> és jacobinista</p> <p>Els jacobinistes pensen que entre el president de Catalunya i el rei hi ha d'haver el president del govern.</p> <p>El PSOE és jacobinista.</p>	<p>Als jacobinistes no els agrada commemorar el naixement d'«una altra nacionalitat» dins i diferent a l'Estat espanyol.</p>	<p>Diversos mitjans espanyols han aprofitat el contingut del <i>Full Dominical</i> per augmentar la crispació fora de Catalunya.</p> <p>No ens sorprèn la campanya contra els bisbes catalans.</p> <p>La campanya contra els bisbes catalans forma part d'una campanya general existent i és semblant a d'altres recents.</p>	
Simbols (I)	23.4.88	23.4.88	23.4.88	23.4.88	7.9.91
	<p>El rei és un poder moderador, receptiu al catalanisme i democràtic, com va demostrar el 23-F.</p> <p>La participació de la Corona en la celebració empeny cap l'entesa entre Catalunya i el poder central.</p>	<p>El catalanisme radical s'equivoca en veure en Joan Carles I un símbol dels Borbons anticatalans.</p>	<p>Joan Carles I representa un poder moderador.</p> <p>Joan Carles I s'ha mostrat molt receptiu a la causa del catalanisme polític.</p> <p>Joan Carles I va jugar a favor de la democràcia el 23-F.</p>	<p>El rei defensa la llengua i la cultura catalanes i el dret a conservar la identitat.</p> <p>El rei és sensible a la sensibilitat dels catalans.</p> <p>El rei reconeix els símbols del catalanisme contemporani.</p>	<p>El <i>Full Dominical</i> (Vic, Tarragona i Solsona) està en el seu dret de recordar el dret a l'autodeterminació i és coherent amb el compromís social marcat pel Concili Vaticà II.</p> <p>El diari està a favor del compromís dels bisbes catalans en la reconstrucció nacional de Catalunya.</p>

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Simbols (II)</p>	<p>7.9.91</p> <p>Hi hauria d'haver una Conferència Episcopal Catalana.</p> <p>La comunitat cristiana catalana (del Principat) desitja que hi hagi relacions estables amb els bisbes de la Catalunya Nord.</p>	<p>7.9.91</p> <p>L'editorial del Full no és una declaració d'independència.</p> <p>No és una mostra de nacional-catolicisme pagès.</p> <p>Ni respon a la vocació política tardana dels bisbes.</p>	<p>22.5.92</p> <p>La celebració massiva a moltes ciutats de Catalunya de la victòria del Barça a la Copa d'Europa respon a una afició que combina tant els que hi són pel que el Barça té de símbol de Catalunya, com els que només hi són per la passió esportiva i ambdues coses amb diverses intensitats.</p>	<p>22.5.92</p> <p>L'esport té importància simbòlica i emotiva.</p> <p>La significació extraesportiva del Barça fa que aplegui tantes persones conscientment.</p>	<p>22.5.92</p> <p>[2.7.] "El barcelonisme té moltes vies d'accés i moltes intensitats en la seva diguem-ne militància.</p> <p>[2.8.] Hi ha qui hi accedeix estrictament pel futbol, per la passió esportiva, hi ha qui hi accedeix per la via del catalanisme, hi ha qui el sent un símbol de catalanitat."</p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Simbols (III)</p>	<p>22.5.92</p> <p>Hi ha qui hi accedeix a la 'militància' del Barça estrictament pel futbol, per la passió esportiva, hi ha qui hi accedeix per la via del catalanisme, hi ha qui el sent un símbol de catalanitat.</p> <p>Tots els barcelonistes saben que el Barça representa Catalunya.</p>	<p>22.5.92</p> <p>Entre els barcelonistes hi ha tota mena de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ideologia - condició social. - procedència territorial. <p>La festa no és només de Barcelona, sinó de tot Catalunya.</p>	<p>22.5.92</p> <p>La victòria del Barça, els possibles èxits immediats i l'èxit del Joventut mostren el potencial de l'esport català.</p> <p>Les victòries esmentades són el millor pròleg per als Jocs [Olimpics] de Barcelona.</p>		

Relacions CiU-PSOE (I)

<p>30.5.84</p> <p>Pujol va estar igualment encertat en voler bandejar de la política l'odi introduït per la querrela de Banca Catalana (BC).</p>	<p>30.5.84</p> <p>L'odi impedeix defensar les institucions catalanes.</p> <p>I per tant, la querrela, mare de l'odi, en impedir defensar les institucions catalanes, posa en perill les institucions catalanes.</p>	<p>30.5.84</p> <p>Els catalans hem de plantar cara als que han sembrat odi.</p> <p>Algú ens (als catalans) vol prendre la possibilitat que decidim sobre el nostre país.</p>	<p>22.11.86</p> <p>La querrela de BC era un atac frontal al president de Catalunya i a les institucions per ell encarnades.</p> <p>La decisió de l'Audiència de Barcelona de no processar Jordi Pujol confirma que el diari va tenir raó sempre: hi ha havia una intencionalitat política darrere la querrela, que estava mancada de fonaments.</p>	<p>22.11.86</p> <p>El cas BC era singular, perquè era un intent de processar el president de la Generalitat.</p> <p>La satisfacció (pel no processament) no ha de fer oblidar que algú va posar en marxa una querrela i que ha estat desestimada aclaparadorament.</p>
--	---	--	---	---

Relacions CiU-PSOE (II)

<p>22.11.86</p> <p>Els que van posar en marxa la querrela van faltar al respecte que mereix i la prudència que demana la justícia.</p> <p>El fet que el procés podia afectar el president de la Generalitat també requeria respecte i prudència, cosa que no van tenir els que la van posar en marxa.</p>	<p>25.6.93</p> <p>Si hi ha acord PSOE-CiU s'ha de basar en el programa, però abans d'arribar a qualsevol acord amb CiU, González s'ha de comprometre a resoldre el finançament autonòmic.</p>	<p>25.6.93</p> <p>González va posar una trampa oferint als nacionalistes bascos i catalans entrar al govern sense discutir abans de programes. Si els nacionalistes no acceptaven podrien aparèixer com a irresponsables, sense sentit d'Estat.</p> <p>L'estratègia de González no va ser "segurament" ingènua.</p>	<p>25.6.93</p> <p>González ha proposat una disjuntiva perversa.</p> <p>És una disjuntiva perversa plantejar que entrar en el govern és solidari i responsable i no entrar-hi és ser aïllacionista i irresponsable.</p>	<p>25.6.93</p> <p>González ha de demostrar que té voluntat d'acord.</p> <p>González ha de resoldre el finançament autonòmic.</p> <p>Resoldre el finançament forma part del mínim de sensibilitat autonomista.</p>
---	---	---	--	---

Independència

<p>7.9.91</p> <p>Les pressions i desqualificacions contra el <i>Full dominical</i> fomenten l'independentisme a Catalunya.</p> <p>Els que pressionen i desqualifiquen no volen que creixi l'independentisme.</p>	<p>7.9.91</p> <p>La crispació ha estat encesa per mèdia espanyols.</p> <p>Aquests mitjans alimenten la crispació, el neguit per un suposat augment de l'independentisme.</p>
--	--

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">A u t o d e t e r m i n a c i ó</p>	<p>5.9.91</p> <p>Va ser oportú fa un temps que el Parlament fes una declaració recordant el dret a l'autodeterminació.</p> <p>Aquella resolució demostra que les declaracions de Pujol (comparant Catalunya amb Lituània) no són oportunistes ni il·legítimes.</p>	<p>7.9.91</p> <p><i>El Full Dominical</i> (de Solsona, Vic i Tarragona) que recorda el dret a l'autodeterminació és utilitzat com a pretext per exacerbar els ànims fora de Catalunya. Diversos mitja espanyols se n'han aprofitat per posar més llenya al foc de la incomprensió des de fora de Catalunya del que passa a Catalunya. Un foc que ells mateixos han encès fent creure que creix l'independentisme.</p>			
--	--	---	--	--	--

Part III

Conclusiva

Capítol 9. Conclusions

Aquest capítol consistirà, de primer, en una breu constatació de l'assoliment dels objectius descrits en la primera part de la tesi, i en concret dels objectius 1,2, 3, 4,5. Tractarem de resumir en quins moments de l'anàlisi han estat assolits, de la forma més concreta possible. Segonament, ens proposem fer una elaboració de les conclusions assolides pel que fa a l'objectiu 6. Finalment, farem una comprovació de les hipòtesis, i formularem les conclusions corresponents.

Assenyalarem addicionalment algunes de les línies d'investigació que aquesta tesi deixa obertes. Clourem, per fi, el treball amb una reflexió sobre alguns corol·laris polítics que se'n deriven.

9.1. Els objectius

Objectiu 1

El primer objectiu que ens havíem marcat era l'elaboració d'un perfil ideològic-polític dels diaris estudiats. Els subcapítols 5.1., 6.1., 7.1. i 8.1. són respectivament els perfils d'*El País*, *El Periódico*, *La Vanguardia* i *l'Avui*. Han estat elaborats abans de les conclusions, perquè ens han estat necessaris per analitzar de forma individualitzada cada editorial amb un mínim d'elements contextuais diacrònics i sincrònics. Diacrònics, perquè el perfil situava l'editorial en el marc de les posicions polítiques del diari al llarg del temps. Sincrònics, perquè, de primer, en un lapse reduït de temps, el marc es pot considerar sincrònic; segonament, perquè en disposar d'editorials coetanis dels altres diaris, la comparació aportava elements sincrònics crítics decisius. Recordi's per exemple, els editorials sobre la consecució de la Copa d'Europa per part del Barça. Així, doncs, el lector pot recórrer als capítols esmentats per trobar els perfils polítics de cada diari.

Objectiu 2

El segon objectiu, consistia a revelar el contingut implícit dels editorials al voltant de la qüestió nacionalitària a Catalunya –i a Espanya en la mesura que s'hi relacionés–. És precisament el que s'ha fet en totes les anàlisis de cada un dels editorials, tant en les de nivell 2 com en les de nivell 3 de la mostra de 39 editorials escollits, d'entre els exactament 173 editorials de la mostra de nivell 1. Com es pot observar per les dates en què van ser publicats, la mostra de nivell 2 –els 39– està homogeniament repartida al llarg del període estudiat, però queda desplaçada lleugerament cap el present –el primer editorial analitzat és d'un any després del 23-F. Aquesta opció té la intenció donar més contemporaneïtat a la matriu nacionalitària i lliurar-la del ja esmentat llast de les pressions de la Transició.

Objectiu 3

La recopilació de parts rellevants de les matrius nacionalitàries de cada diari –el tercer objectiu– ha estat coberta en els subcapítols que tancaven les anàlisis individualitzades de nivell 2 –i eventualment 3–. Els subcapítols 5.13., 6.12., 7.11. i 8.11 contenen la descripció

d'almenys una part de la base axiomàtica i de les proposicions més concretes que defineixen ideològicament els diaris estudiats pel que fa a la qüestió nacional. Com ja havíem assenyalat en el capítol metodològic, l'objectiu no era abordar la totalitat de la matriu nacionalitària i en aquesta mesura l'objectiu 3 ha estat assolit tal com estava definit. Això no nega que seria interessant abordar en altres treballs la reconstrucció d'altres parts de la matriu nacionalitària així com eixamplar i aprofundir encara més els aspectes aquí abordats.

Objectiu 4

Pel que fa a l'objectiu 4, es proposava amb prudència: "analitzar críticament, en la mesura del que sigui possible, les proposicions explícites i implícites que ofereixin dubtes sobre la fiabilitat informativa. Mitjançant la comparació entre els textos oferts pels diferents diaris i quan sigui possible per una comparació amb altres textos més àmplia".

Això és el que s'ha fet, per descomptat en les anàlisis de nivell 3 i sempre que ens ha estat possible en les de nivell 2. Ha estat la funció dels comentaris que han completat l'extracció de les pressuposicions i les implicacions. No repetirem, per tant, les verificacions i les posades en qüestió que hem executat a llarg de l'estudi empíric. Des de les discussions sobre les interpretacions de la història, fins a les verificacions de les afirmacions sobre les sentències relatives a lleis lingüístiques, passant per les cites tergiversadores de declaracions de polítics des d'Anguita a Pujol, i la revelació de diverses mentides.

Quan, mitjançant les dades i les proves que eren al nostre abast, no hem pogut comprovar-ho, ens hem limitat a assenyalat que compartíem amb el lector estàndard un cert grau d'indefensió. En tot cas, en la revisió de les hipòtesis tornarem sobre aquest tema, perquè l'objectiu 4 – titulat 'verificar i discutir' – està directament relacionat amb elles.

Objectiu 5

Un cas similar al de l'objectiu 4 s'esdevé amb l'objectiu 5: "Analitzar críticament els arguments i els raonaments utilitzats en una mostra d'editorials seleccionats". Si a alguna pràctica ens hem dedicat exhaustivament ha estat a discutir els raonaments que ens han semblat gratuïts, falsos o tautològics i, per tant, buits. També tornarem sobre aquest terreny en la comprovació de la hipòtesi 2, per tant, no cal entretenir-nos-hi més.

Pel que fa al sisè objectiu –fer una anàlisi comparativa dels quatre diaris i estudiar realitats construïdes, incongruències individuals i incongruències en comparar-los– l'abordarem ara, si podem, també en forma sintètica.

Objectiu 6

La pràctica discursiva de cada diari no es limita als editorials, ni a la informació, per tant, no podem fer una descripció exhaustiva de la realitat construïda per cada diari, només fonamentada en les anàlisis dels editorials. A més a més, ni els editorials tracten tots els aspectes de la vida, ni els que tracten sobre qüestions nacionalitàries versen sobre totes les dimensions d'aquests fenòmen polític, com ja hem assenyalat.

En l'elaboració dels mapes/matrius nacionalitaris hem dirigit la nostra mirada a un subconjunt dels elements observables. No tots els diaris han subministrat la mateixa quantitat de dades rellevants per al nostre estudi sobre els mateixos elements. Però malgrat això, hem pogut construir almenys algunes parts de la matriu nacionalitària per a cada un d'ells de manera que ofereixen la possibilitat d'establir una relació contrastiva.

Ara bé, no hem d'oblidar que l'aportació dels diaris a la construcció de la representació mental del món dels seus lectors en matèria nacionalitària té lloc en el marc d'una aportació política que l'engloba i que hem descrit en els perfils ideològics. Per consegüent, a l'abordar la comparació entre els diaris, encara que sigui sintètica, s'han de tenir en compte les matrius i els perfils.

El País

El País participa decididament en la construcció de la nació espanyola. Des de les formes més banals de reiteració de l'adjectiu 'nacional' per a instàncies estatals de tota mena, fins a les disputes específiques com l'exemplificada en l'editorial sobre la 'fiesta nacional i la reserva del terme 'nacionalitats' per a Catalunya, Euskadi o Galícia.

No obstant, *El País*, des del centre, mira la perifèria; des de la unitat, alerta contra la fragmentació i la secessió. Des de l'acceptació d'una sola llengua oficial de tot l'Estat –la

llengua de *primera*-, veu, en un moment determinat, unes altres amb menys drets i deures – llengües de *segona*-, i, en un altre moment, quan a les llengües de *segona* els reconeix drets i deures –almenys a la catalana–, ho fa de forma supeditada als drets i deures de la primera. La rotunditat amb què va fer la defensa, en un moment determinat, de la primera posició, no li va impedir defensar la segona posició amb la mateixa rotunditat, malgrat la incongruència manifesta.

El diari caracteritza com a ideal el que anomena 'bilingüisme integral'. Parla de conflicte lingüístic i social quan percep que l'espai de la llengua castellana es redueix o es pot veure reduït. No obstant, no parla de conflicte lingüístic quan caracteritza l'*status quo*, cosa que el converteix en un defensor explícit del que descriu, en un primer moment, com el 'bilingüisme més perfecte possible' i, després com a 'bilingüisme integral'.

La unitat d'Espanya, per al diari, va ser confirmada amb l'aprovació de la Constitució, per tant, Catalunya ha de ser un dels artífexs de la construcció d'Espanya, i, en particular, d'Espanya dins de la Unió Europea, tal com s'està construint.

Parla d'un nacionalisme perifèric diferent d'un nacionalisme estatal, dins del qual ell no s'hi representa. No obstant, parla a favor de la celebració de la 'fiesta nacional' i del caràcter espanyol de la victòria del Barça, però en canvi troba que la celebració del Mil·lenari era nacionalista, per tant, excloent i que el Barça ha de desfer-se de les tenalles històriques per arribar a ser un gran club.

Canvia de posició sobre els drets i deures de les llengües, però sempre seguint el marc constitucional i el que diuen les sentències dels tribunals, al respecte. Només –que nosaltres haguem constatat– discuteix la decisió dels tribunals per criticar l'absolució de Jordi Pujol en el cas Banca Catalana. A propòsit d'aquest fet, fa una caracterització –aleshores i temps després– tan rotundament negativa del pujolisme –entès pel diari, encara que no exclusivament com a sinònim del nacionalisme català– que contrasta amb l'exigència perquè participi en la construcció d'Espanya i en el govern de l'Estat per assegurar-ne l'estabilitat.

Hi pot haver canvis, variacions i incongruències, però *El País* es manté a favor d'un *status quo* general caracteritzat per l'estabilitat econòmica i social, el respecte al marc constitucional i els

seus intèrprets legals i la construcció progressiva de la nació espanyola formalment respectuosa amb l'etnicitat cultural catalana.

El Periódico

El Periódico de Catalunya –tal com diu la capçalera sencera– mira el centre des de la perifèria. Aposta per l'Estat de les autonomies, però no pel 'cafè per a tots', i encara que fa servir el terme 'secessionistes' per referir-se als independentistes, no usa 'nacional' com a sinònim d'estatal.

En la seva pràctica discursiva, combina elements que tendeixen a cohesionar la nació catalana, però també elements que cohesionen la nació espanyola, alguns dels quals neguen drets polítics fonamentals a la catalana, particularment el de l'autodeterminació i, en general, el dret a la sobirania. No és partidari de l'autodeterminació, perquè entén que ja es va exercir en aprovar-se la Constitució.

Participa en la recuperació de la llengua –més en el present (que és fora del lapse temporal d'aquest estudi) que en el passat– i es mostra partidari de nivells creixents de normalització lingüística, del manteniment de la identitat etnocultural i de la defensa d'alguns símbols.

Valora positivament el que anomena 'bilingüisme real del carrer' quan comenta la sentència del Tribunal Constitucional de 1994 i, com *El País*, segueix l'estela de la sentència per instar el govern català a impedir 'radicalismes' en detriment del castellà.

Tot en conjunt, en el marc de l'Estat de les autonomies, encara que no arribi a sacralitzar-lo. Cosa que gairebé fa amb les decisions dels tribunals, arran de les quals en tots els casos estudiats, considera que tanquen finalment les disputes –LOAPA, Banca Catalana i Llei de Normalització–.

La posició combinada nacionalitària del diari és consistent tant amb l'acceptació del poder arbitral definitiu dels tribunals com amb la lectura desexarcebada de les declaracions de Jordi Pujol que fan alguns mitjans nacionalistes espanyols. Això li permet situar-se aparentment per sobre de les disputes entre nacionalistes d'una i l'altra part.

En tant que partidari del marc estatal, *El Periódico* també troba bé la participació del rei a la celebració del Mil·lenari. En qualifica els opositors –independentistes especialment– de minoria insignificant.

Manté que Catalunya, ha de contribuir solidàriament a situar Espanya dins d'Europa, sense qüestionar el criteris d'integració europea. Consistentment, és partidari de l'estabilitat social i econòmica i insta Jordi Pujol a participar en el govern de Felipe González quan aquest ho necessita.

La Vanguardia

Si *El País* mirava des del centre la perifèria i *El Periódico*, el centre des de la perifèria, *La Vanguardia* veu la perifèria des del centre, encara que físicament estigui a la perifèria. Cap altre dels diaris esmentats afirma tant taxativament com *La Vanguardia* que Catalunya és Espanya, ni és tan aferrissadament defensor de la Monarquia, ni partidari de l'estabilitat.

Pragmàtico-políticament pretén eludir posicionar-se sobre el caràcter nacional de Catalunya, però a la pràctica ho fa diàfanament. No té enfrontaments amb el govern de Jordi Pujol com els que té *El Periódico* encara que els d'aquest siguin sota formes apaivagades.

Pragmàtico-políticament reconeix particularitats ètnico-culturals i es mostra a favor d'un Estat de les autonomies no igualitari, però tan allunyat d'una tendència sobiranista que no sobrepassa la descentralització burocràtica.

Pragmàtico-políticament és tan partidari de l'estabilitat econòmica i social que demana amb la mateixa força il·locucionària que CiU participi en el govern de l'Estat amb Felipe González – aquí com *El Periódico*– com després que doni suport a l'executiu de José Maria Aznar (22.4.96).

La defensa de l'*status quo* s'estén a la situació sociolingüística. Descriu com a espontània i natural la 'integració lingüística' dels immigrants, alhora reconeix que la llengua catalana requereix nivells de normalització més alts. Demana que l'extensió de l'ús del català no es faci

a costa del castellà i alerta de possibles discriminacions, particularment pel que fa als mitjans de comunicació en castellà. Troba, finalment, bé que la immersió lingüística –tal com diu el Tribunal Constitucional– sigui part del model bilingüista.

L'Avui

L'Avui mira el seu centre, Catalunya, des del seu centre, Catalunya. Potser hauríem de dir Catalunya-Barcelona, però ni podem ni volem encaminar-nos per indrets que no hem estudiat en aquest treball, com és el cas de la relació centre-perifèria circumscrita a Catalunya o als Països Catalans.

En tot cas, l'enfocament de la realitat, la realitat construïda per *L'Avui*, és molt més independent de l'Estat del que ho és la dels altres tres diaris. El naixement nacionalista de *L'Avui* diu ja molt del tipus de contribució que intenta fer a la construcció de la identitat col·lectiva catalana, considerada aquí independentment de la tirada del diari.

L'Avui, malgrat que accepta l'Estat de les autonomies, es mostra sobiranista i autodeterminista en diferents ocasions, quan els esdeveniments li ho permeten.

La comunió, però, amb el corrent nacionalista encapçalat per Jordi Pujol, també caracteritza la mena de nació que construeix. En aquesta nació el lideratge és personalista i el qüestionament sempre és absent. Hi ha una identificació del país, ara amb les institucions, ara amb el nacionalisme *tout court*, ara amb el líder. Existeix la pressuposició pràctica que hi ha *una* voluntat de Catalunya i que l'interpret és Jordi Pujol. La visió de la nació és, doncs, la de l'ideari del líder de Convergència i Unió.

La desqualificació dels enemics de la nació catalana es veu sovint tenyida per l'adjudicació d'intencionalitats demonitzadores –que encara que siguin com a resposta pendular a una actitud calcada dels enemics o d'una part d'ells, no tenen per això la gravetat reduïda–.

L'aposta de Jordi Pujol pel marc polític de l'Estat espanyol és compartit pel diari, encara que sense la mateixa dedicació que caracteritza en graus diversos els altres diaris estudiats.

Certament no hem detectat que el diari parli a favor del bilingüisme, però tampoc que reflecteixi la situació en termes de conflicte lingüístic. La moderació ideològico-política general que mostra el diari, també afecta aquest terreny.

Coincidències

Pel que fa a les coincidències, tots quatre diaris analitzats comparteixen la moderació socio-econòmico-política, la defensa de l'estabilitat. Tots defensen, encara que en graus diferents, l'Estat de les autonomies i, congruentment, tres rebutgen les reivindicacions autodeterministes i tots quatre retraten negativament els independentistes. I més enllà de les coincidències, tots quatre diaris mostren orientacions diferents i a vegades col·lisionants en el camp nacionalitari.

9.2. Les hipòtesis

Abans d'iniciar el treball empíric es van formular tres hipòtesis. Dites breument, ens vam proposar demostrar que:

- a) el discurs sobre nacionalisme dels editorials dels diaris seguia l'estratègia del quadrat ideològic;
- b) les argumentacions esgrimides sovint estaven construïdes contra la raó o al marge de la raó, i
- c) les màximes del principi de cooperació reformulat per als mèdia eren sovint vulnerades.

Ara després de la investigació empírica, després d'haver sotmès 39 editorials com a mínim a anàlisis de nivell 2 i cinc d'ells a anàlisis de nivell 3, pensem que es pot afirmar que les hipòtesis s'han convertit en tesis.

Conclusió 1: El discurs dels editorials segueix el quadrat ideològic.

En primer lloc, tots quatre s'autopresenten positivament com a diaris independents, defensors de l'interès general i dels ciutadans. Ja sigui, per exemple, reclamant transparència en els debats parlamentaris (e.g. *El País* respecte del debat sobre la LOAPA), o bé parlant en nom dels interessos generals d'Espanya (e.g. les crides dels uns i dels altres a la formació de governs de coalició o acords de legislatura), o dels interessos de Catalunya (e.g. *La Vanguardia* quan parla en nom de Catalunya en l'editorial sobre el *Full diocesà*; o *Avui* pràcticament en tots els casos); o bé presentant-se per sobre de baralles polítiques (e.g. *El Periódico* i *La Vanguardia*, en les polèmiques sobre nacionalisme).

En segon lloc, però, cada diari ha escollit un projecte polític, com s'ha vist al perfil i a les matrius. També uns actors polítics aliats apropiats i, correlativament, uns enemics o contrincants en grau variable d'enemistat, segons el diari i les circumstàncies.

En la pràctica social discursiva sobre aquests actors, hem comprovat, de forma generalitzada, que els editorials dels quatre diaris es mouen seguint les línies del quadrat ideològic, encara que la combinació de l'èmfasi en una o una altra línia és diferent en cadascun d'ells.

1.1. Maximitzar els encerts propis i dels aliats.

En línies generals, tots emfasitzen positivament els encerts –reals o ficticis en aquest apartat és irrellevant– d'institucions polítiques com la Monarquia, el Tribunal Constitucional i la Constitució.

La valoració dels actors polítics, tals com els líders i els partits, és mediatitzada per les accions que desenvolupen. La mostra d'editorials està centrada sobre qüestions nacionalitàries, per tant, les accions o esdeveniments sobre els que podia actuar el discurs dels diaris han estat protagonitzats destacadament per Jordi Pujol i CiU. En relació a ell i al partit que lidera, s'han pogut constatar lloances maximitzants especialment en el cas de l'*Avui* i *La Vanguardia* (Banca Catalana i Mil·lenari, per exemple).

1.2. Maximitzar els errors aliens i dels contrincants

Aquest és el camp predilecte de tots els diaris. Ressalta el seu esperit crític amb el poder – encara que sigui sobretot en relació amb el poder del contrincant– i suma credibilitat al seu discurs. La maximització del que *El País* considera errors de Pujol és continua. Per part de l'*Avui* l'èmfasi en els errors i les 'intencions' dels que identifica com a 'enemics' de Catalunya és també continua.

No hem registrat una maximització en la forma tan acusada dels errors de Pujol per part d'*El Periódico*, ni una maximització dels errors del govern de l'Estat per part de *La Vanguardia*. Però és que, recordem, *La Vanguardia* no està en oposició al govern de l'Estat. I *El Periódico* practica la convivència formal amb el govern de Jordi Pujol.

Ara bé, tots maximitzen el que consideren errors dels autodeterministes i dels independentistes.

1.3. Minimitzar els errors propis i dels aliats

Per una part, en els editorials analitzats, els diaris han silenciats les incongruències pròpies quan n'hi ha hagut. Per l'altra, han mitigat la valoració negativa dels errors dels seus aliats, en el cas d'haver identificat alguna acció com a error. Per exemple, ha estat el cas dels 'errors' del PSOE (i UCD), amb la LOAPA, i també del PSOE amb la celebració de la 'Fiesta Nacional', pel que fa a *El País*. O, per exemple, en el cas d'*El Periódico* arran de la polèmica lituana, la valoració negativa de l'espanyolisme d'alguns barons del PSOE, es veu mitigada per la valoració positiva de la reacció del govern de Felipe González i la presentació del PSC com a víctima de la trifulga.

1.4. Minimitzar els encerts aliats i dels contrincants

No parlar-ne ja és una manera de minimitzar un èxit aliat, però quan el diari es veu obligat a tractar el tema perquè, per exemple, tots els altres mitjans se n'ocupen, ho pot fer de diverses maneres. Pot convertir-lo en un èxit propi (e.g. *El País* i la victòria del Barça a la Copa d'Europa), pot intentar reduir la dimensió de l'èxit (e.g. *El Periódico* i el tancament de la querrela pel cas Banca Catalana), i pot intentar reduir la dimensió de la participació del contrincant en el que el diari percep com un èxit (e.g. ho fan tots els diaris pel que fa als protagonistes de la Transició que són diferents dels que avui ocupen el poder polític).

Hem recordat només algunes exemplificacions, perquè fer-ho amb totes hauria estat repetitiu en excés i també perquè els resums que clouen les anàlisis dels editorials ja constaten que en la pràctica totalitat, d'una manera o una altra, tots els editorials es mouen sobre les guies del quadrat ideològic.

Conclusió 2: Les argumentacions són sovint construïdes contra la raó o al marge de la raó.

Si alguna cosa hem hagut de fer en tots 39 editorials ha estat extreure el contingut implícit que fos rellevant en el camp nacionalitari. Per procedir a aquesta desconstrucció-reconstrucció hem hagut de revisar els raonaments que l'editorialista porta a la pràctica i el resultat ha mostrat que els exemples de vulneració de la raó han estat nombrosos. Recordem-ne alguns exemples.

Hi ha inferències falses, com aquelles en què han presentat una determinada decisió política o judicial com a necessària –en sentit lògic– mentre que només es tractava d'una de les possibles decisions (e.g. *El País* i la "Batalla de las lenguas" (27.6.86)).

Hi ha inferències implícites impossibles de provar, com són les sobregeneralitzacions sobre els nacionalistes, a tots els diaris, o sobre els polítics (*El Periódico* a "Manifestación contra la LOAPA"). Les sobregeneralitzacions sense proves també han afectat les opinions referides als catalans o a Catalunya (*La Vanguardia* o *l'Avui* assíduament), o sobre els països de llarga tradició democràtica (*El País*, sobre la "Fiesta Nacional").

Hi ha argumentacions gratuïtes (*El Periódico*, 'els recels han de causar recels') i tautologies buides (*La Vanguardia* quan parla 'd'impulsar les capacitats de Catalunya', a "A la altura de un pueblo"; o a *El Periódico*, sobre la interpretació positiva del Mil·lenari que fan els catalans *de bona voluntat*).

Hi ha també construccions argumentatives, que consisteixen en una cadena d'estimacions especulatives –per tant sense proves–, que acaben en afirmacions taxatives sense fonament (*El País* sobre la subvenció a l'Associació de Vexil·lologia, per exemple).

Hi ha, per acabar, encara que no esgotem la tipificació dels casos que hem registrat, els judicis d'intencions –no en un sentit pragmàtico-lingüístic, sinó en un sentit pragmàtico-polític–, com, per exemple, els de *l'Avui* sobre els opositors a la immersió lingüística.

Noti's que no afirmen que sempre sigui així, que en tots els editorials tinguin lloc aquests fenòmens. Com hem dit en la formulació de la hipòtesi, afirmen que passa *sovint*, no que

passi sempre. Però noti's també que això no rebaixa la responsabilitat dels diaris, com es veurà en la revisió de la tercera hipòtesi. Mentrestant és confirma el que deia la segona hipòtesi:

En els editorials sovint les argumentacions esgrimides per a defensar les tesis del diari estan construïdes contra la raó o al marge de la raó. És a dir, conformen una construcció argumentativa que vulnera la lògica elemental o que estableix afirmacions o concatenacions absolutament gratuïtes o sense fonament. I sovint aquestes són presentades com a irrefutables, malgrat que són a vegades discutibles i a vegades, insostenibles.

Conclusió 3. Sovint els diaris vulneren el principi de cooperació

Si un principi estableix que un conjunt de clàusules s'han de respectar sempre, és suficient demostrar que una vegada una clàusula ha estat vulnerada per considerar que el compromís no ha estat respectat i, per tant, el contracte ha estat trencat.

Hem mostrat, especialment en les anàlisis de nivell 3, però també en nombrosos exemples en les anàlisis de nivell 2, com les màximes del principi de cooperació reformulades per als mitjans de comunicació de masses han estat vulnerades.

Els diaris, tal com s'ha reformulat el principi de cooperació, es comprometen a:

- 1) aportar una quantitat d'informació pertinent [correspon a la màxima de quantitat de GRICE];
- 2) aportar informació de la qual en tenen proves fiables i de forma especial, no mentir [correspon a la màxima de qualitat];
- 3) que la informació aportada estigui relacionada amb el tema de què es tracta [correspon a la màxima de relació];
- 4) que la informació aportada sigui clara [correspon a la màxima de manera].

Recordem alguns exemples referits al cas més diàfan. La vulneració més flagrant ha estat l'aportació d'informació falsa –vulneració de la màxima de qualitat–. Una pràctica que tres

diaris han practicat: *El País* (e.g. a "La fiesta nacional"), *El Periódico* (e.g. a "Hay que mirar hacia el futuro"), i *La Vanguardia* (e.g. a "¿Dónde vamos?").

L'*Avui* sense haver aportat informació estricta falsa, almenys que nosaltres haguem detectat, també ha vulnerat la màxima de qualitat quan ha executat generalitzacions falses com per exemple en dir que 'qualsevol analista' coincidiria a fer les apreciacions que en un moment determinat fa el diari (editorial "Cap on anem"). O bé quan emet judicis d'intencions –dels quals mai se'n poden tenir proves per la mateixa naturalesa de la ment humana– ja sigui per demonitzar els enemics (González posant una trampa conscientment als nacionalistes de CiU i el PNB (25.6.93); o Vidal-Quadras per voler enganyar i dividir la societat catalana (14.10.85), per exemple), com per lloar els amics (en les valoracions dels discursos de Jordi Pujol).

També és una vulneració de la màxima de qualitat l'establiment d'inferències falses, com per exemple, quan l'*Avui* dedueix que l'absolució de Jordi Pujol pel cas Banca Catalana, dona la raó a tot els arguments que mantenia el diari al respecte i no estrictament a la manca d'indícis racionals per inculpar Pujol.

Ara bé, la vulneració de la raó en els arguments no és exclusiva de l'*Avui*, com acabem de recordar en l'epígraf anterior. Hem pogut veure en les anàlisis, que en alguna mesura tots quatre diaris han vulnerat el principi de cooperació.

De fet, totes les màximes poden ser vulnerades des de les diverses formes de vulneració de la raó que hem registrat. Les sobregeneralitzacions comporten inferències falses que vulnereu la màxima de qualitat, perquè la inferència com a part de la informació és falsa; però també vulnereu la de quantitat, perquè introdueixen una informació no pertinent, i en aquesta mateixa mesura, vulnereu la màxima de relació, perquè el que es diu sobre una part no té perquè ser vàlid per a tot el conjunt. Per exemple, que uns nacionalismes siguin antitotalitaris no vol dir que 'el nacionalisme' o que tots els nacionalismes ho siguin.

L'omissió del subjecte identitari, que serveix per desresponsabilitzar-lo de l'acció, és una vulneració de la màxima de quantitat, perquè omet informació pertinent. El mateix s'escau quan l'ús de la metàfora gramatical té l'efecte desresponsabilitzador.

L'especulació, presentada sovint mitjançant el recurs a perífrasis verbals i modulacions diverses per no comprometre l'autor de l'enunciació, és una vulneració de la màxima de manera. Especialment quan la construcció argumentativa global desemboca en una afirmació taxativa. [També hem comprovat que les ambigüitats –infortunis lingüístics– (vulneracions de la màxima de manera) mai perjudiquen els amics.]

Totes aquestes pràctiques discursives han estat abastament visitades en un bon nombre dels editorials que hem estudiat. La conclusió és, doncs, el principi de cooperació ha estat vulnerat per part dels diaris i, amb ell, el contracte de comunicació.

9.3. Corol·lari

Que cada actor participi en la construcció de la nació que creu més adequada per a l'organització de la política de la societat en què està inserit, no hi tenim res a dir, és legítim. Que els diaris com a actors amb papers de protagonista –encara que pel grau de seguiment d'altres actors mostrin una formació d'actors secundaris– hi participin és legítim.

Que el discurs que forma part de la seva contribució a l'organització política de la societat estigui impregnat de deformacions, de falsedats i d'enganys és preocupant. Que els diaris apel·lin a una relació de confiança, però desenvolupin una relació comunicativa pròpia d'una relació de dominació, no és legítim. És més, soscava les possibilitats d'acabar els conflictes, tant si són latents com si són manifestos, des de la racionalitat i des de la necessària cooperació humana, si el que desitgem és una societat més justa, més lliure i més igualitària.

Mentre les societats s'organitzin políticament –i això no sembla que hagi de deixar de ser mai així– inevitablement determinaran nivells d'afinitats i establiran esferes de sobirania. Si en la construcció d'aquestes esferes s'utilitza material corromput, la contaminació està assegurada.

* * *

En aquest treball hem estudiat un període força llarg i hem tractat només alguns dels materials amb què es construeixen les esferes. Ara bé, l'anàlisi s'ha abordat de forma interdisciplinària des

de les tres columnes en què s'ha basat la fonamentació teòrica: la premsa i la política, el nacionalisme com a construcció política, i la pragmàtica i l'anàlisi crítica del discurs. S'han desenvolupat una metodologia correlativament interdisciplinària i uns instruments d'anàlisi, que componen un model, que entenem que ha estat eficaç, tal com revelen els objectius assolits i les hipòtesis verificades.

En particular, el model ha estat productiu per descriure unes línies generals de l'actuació dels diaris durant el període estudiat i aportar així un marc global per a posteriors investigacions sobre períodes més reduïts, sobre episodis específics i potser, sobre aspectes més concrets que corroborin o rectifiquin els resultats obtinguts. Però que, en tot cas, obre camins per a noves investigacions.

Hem estudiat els editorials i els hem donat un alt valor. Queda per comprovar, per exemple, si el quadrat ideològic guia també altres àrees de la superfície redaccional i si en elles es vulnera igualment el principi de cooperació.

Hem triat uns esdeveniments, però en queden molts d'altres que podrien ser estudiats i que ofereixen a simple vista unes altes expectatives [a l'annex I, entre els més de set-cents editorials, n'hi ha un bon grapat].

Hem parlat de la dimensió nacionalitària, però, de les nostres societats complexes, podríem haver parlat de l'economia, dels esports, de la cultura, de la interculturalitat, etc. I no només dels discursos dels mitjans, sinó directament dels discursos d'altres actors principals. Sobre aquestes altres dimensions encara hi ha molt per investigar si ens preocupa quina mena de societat construïm.

L'horitzó que ofereixen els resultats d'aquesta investigació no és, doncs, decebedor, sinó ben bé el contrari. Mostra les possibilitats d'utilització del discurs per reproduir el domini. Però en la mesura que ho revela, el domini és menor. I mostra també les possibilitats alliberadores del discurs.

No es tracta de no llegir diaris, sinó de llegir-ne més i exigir que la lògica del seu discurs sigui la de la cooperació, no la del domini camuflat de compromís. Hem identificat unes línies discursives hegemòniques, però no tot en els diaris segueix aquesta lògica al peu de la lletra. Als diaris hi ha esquerdes per les quals la lògica de la cooperació respira. Es tracta d'eixamplar l'esquerdes i, eventualment, d'aixecar mitjans de comunicació que siguin tots ells una esquerda, que faci que la societat del futur tingui *sentit*.

Aquesta investigació també és un discurs i també té empremtes ideològiques. Quin sentit tindria amagar-se'n? Només és d'esperar que la ideologia de l'autor no hagi enterbolit el seu enteniment i li hagi permès contribuir a fer-nos a tots una mica menys ignorants.

10. BIBLIOGRAFIA

La bibliografia s'ha agrupat en tres blocs. El primer està compost per les obres citades en Capítol 1, sobre Periodisme i Política. El segon bloc, correspon a la bibliografia citada del capítol 2 sobre nacionalisme i dels capítols d'anàlisi dels editorials. I el tercer bloc correspon a les obres citades en el tercer capítol, Pragmàtica i Anàlisi Crítica del Discurs i en el capítol 4 corresponent a les hipòtesis i la metodologia. Per evitar al màxim les repeticions, algunes obres que han estat citades a més d'un capítol només figuren en el que els és més propi. Malgrat això no s'han pogut evitar algunes reiteracions.

10.1. Bibliografia del capítol I

- APIE. 1996. *Ética en la información. Códigos de conducta y estatutos profesionales II*. Madrid: Asociación de periodistas de información económica.
- ARNO, Andrew i DISSANAYAKE, Wismal (eds.). 1984. *The News Media in National and International Conflict*. Boulder i Londres: Westview Press.
- BORRAT, Héctor. 1988. «El periódico como actor político. Propuestas para el análisis del periódico independiente de información general». Barcelona: Univ. Autònoma de Barcelona. Facultat de Ciències de la Comunicació. Tesi doctoral.
- 1989. *El periódico como actor político*. Barcelona: Gustavo Gili.
- BERGER, Peter L. i LUCKMANN, Thomas. 1966. *The Social Construction of Reality. A Treatise in the Sociology of Knowledge*. Nova York: Doubleday. [Versió catalana: *La construcció social de la realitat*. Barcelona: Herder. Versió castellana: *La construcción social de la realidad*. Buenos Aires: Amorrortu]
- 1997. *Modernidad, pluralismo i crisis de sentido. La orientación del hombre moderno*. Barcelona: Paidós.
- BUSSA, Anna Laura. 1989. *Prima pagina. Prima Colonna. (Gli editoriali nei quotidiani italiane e stranieri)*. Itàlia: Capone Editore.
- CASTELLS, Manuel. 1997-8. *La era de la Información. Economía, sociedad y cultura. Vol. 1: La sociedad red. Vol.2: El poder de la identidad. Vol.3: El fin del milenio*. Madrid: Alianza.
- CAMINAL, M (coord.). 1996. *Manual de Ciencia Política*. Madrid: Tecnos.
- CASASÚS, J.M. i NÚÑEZ LADEVÈZE, L. 1991. *Estilo y géneros periodísticos*. Barcelona: Ariel.
- CHILLÓN, Albert. 1998. "El «giro lingüístico» y su incidencia en la comunicación periodística". *Anàlisi* núm. 22: 63-98.
- CHOMSKY, Noam i HERMAN, Edward. 1990. *Los guardianes de la libertad*. Barcelona: Grijalbo Mondadori. [en anglès: 1988. *Manufacturing Consent: The Political Economy of the Mass Media*. Nova York: Pantheon.
- 1992. «La Ilusión necesaria». *Archipiélago*, núm. 9: 9-35.

- COLOMINAS, Joaquim (coord.). 1996. «Per una democràcia de més qualitat». A *"Crisi de la política?"*. Algunes propostes per enfortir la democràcia. Barcelona: Fundació Ramon Trias Fargas-Columna. P. 21-68.
- CORBELLA, Joan M. 1991. *La comunicació social a Catalunya, 1981-1991. Una dècada de canvis*. Barcelona: Centre d'Investigació de la Comunicació (Generalitat de Catalunya).
- DAIRENDORF, Ralf. 1971. «Elementos para una teoría del conflicto social». A *Sociedad y Libertad*. Madrid: Tecnos.
- DEL AGUILA, Rafael i MONTORO, Ricardo. 1984. *El discurso político de la transición española*. Madrid: Centro de Investigaciones sociológicas i Siglo XXI.
- DOUGLAS, M. 1975. *Implicit Meanings*. Londres: Routledge & Kegan Paul.
- DUCROI, O. 1982. *Decir y no decir*. Barcelona: Anagrama [1972. *Dire et ne pas dire*. Paris: Hermann.]
- FREUND, Andreas. 1991. *Journalisme et mesinformation*. Paris: La Pensée Sauvage.
- GARFINKEL, H. 1967. *Studies in Ethnomethodology*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.
- GIRÓ, X. 1991. «Dels tabús a les qüestions delicades. Sexe, diners i política». *Capçalera*, núm. 19.
- 1996. «Dos punts febles del codi deontològic del col·legi de periodistes de Catalunya». A *III Congrés de Periodistes de Catalunya*. Barcelona. P. 129-133.
- 1999. «La informació sobre el Sud i el fenomen de les esquerdes». A *La premsa i el Sud: informació, reptes i esquerdes. Mostres de recerca, materials d'aprenentatge*, coordinat per X. GIRÓ. Barcelona: SOLC.
- GIRÓ, X. (dir.) 1995. «Polítics-Prensa: una relació tempestuosa. Una enquesta a 132 redactors de política de Catalunya. Resultats i anàlisis». *Capçalera* núm. 61, juny/juliol. P. 27-41.
- (coord). 1999. *La premsa i el Sud: informació, reptes i esquerdes. Mostres de recerca, materials d'aprenentatge*. Barcelona: SOLC
- GOFFMAN, Erwin. 1969. *The presentation of self in everyday life*. Londres: Penguin Books.
- GOMIS, Lorenzo. 1987. *El medio media. La función política de la prensa*. Barcelona: Mitre. [Primera edició de 1974. Madrid: Seminarios y Ediciones]
- 1989. *Teoría dels gèneres periodístics*. Barcelona: Centre d'Investigació de la comunicació. Generalitat de Catalunya.
- 1990. "Per què comentem les notícies?". *Periodística* núm. 2.
- 1991. *Teoría del Periodismo. Como se forma el presente*. Barcelona: Paidós.
- GONZÁLEZ PALACIO, J. 1984. *Periodismo de opinión*. Madrid: Paraninfo.
- GRABER, Doris A. 1981. "Political Languages". A *Handbook of Political Communication*, editat per D.D. Nimmo i K.R. Sanders. London: Sage Publications. P. 195-223.

- HALL, S. 1998. «Significado, representación, ideología: Althusser y los debates postestructuralistas». A CURRAN, MORLEY, WALKERDINE (comp.): *Estudios culturales y comunicación*. Barcelona: Paidós.
- HERMAN, E. 1996. «The Propaganda Model Revisited». *Monthly Review* 48, July-August 1996: 115-128.
- JONES, Daniel E. 1989a. «Aproximación a los estudios sobre economía de la comunicación en España (1897-1988)». *Anàlisi* núm.12: 135-153.
- 1989b. «Aproximación económica a la prensa española». Manuscrit. Sitges.
- KERBRAT-ORECCHION, C. 1980. *L'énonciation, de la subjectivité dans le langage*. Paris: A. Colin.
- Libro de Estilo de El País*. 1990. 4a ed. [1ª ed 1977] Madrid: PRISA.
- Libro de Estilo de El Periódico de Catalunya*. 1989. Barcelona: El Periódico.
- Libro de Redacción-La Vanguardia*. 1986. Barcelona: La Vanguardia.
- Llibre d'Estil de l'AVUI*. 1988. (*Aspectes de Periodisme*, 9 pàgines multicopiades.).
- Llibre d'Estil . AVUI*. 1997. Barcelona: Empúries.
- MARÍN, Enric i TRESSERRAS, Joan Manuel. 1994. *Cultura de masses i postmodernitat*. València: 314.
- MARTÍN VIVALDI, Gonzalo. 1973. *Géneros periodísticos*. Madrid: Paraninfo.
- MARTÍNEZ ALBERTOS, J.L. 1983. *Curso General de Redacción Periodística*. Barcelona: Mitre.
- MORANT, Ricard i PEÑARROYA, Miquel. 1995. *Llenguatge i cultura. Per a una ecologia lingüística*. València: Biblioteca Lingüística Catalana, Universitat de València)
- MUELLER, C. 1973. *The politics of communication: A study in the political sociology of language socialization, and legitimation*. Nova York: Oxford University Press.
- NOELLE-NEUMANN, Elisabeth; SCHULZ, Winfried; WILKE, Jürgen (ed.). 1996. *Das Fischer Lexikon. Publizist. Massenkommunikation*. Frankfurt a.M.: Fischer Taschenbuch Verlag.
- REUMANN, Kurt. 1996. «Journalistische Darstellungsformen», a NOELLE-NEUMANN, Elisabeth; SCHULZ, Winfried; WILKE, Jürgen (ed.). *Das Fischer Lexikon. Publizist. Massenkommunikation*, Frankfurt a.M.: Fischer Taschenbuch Verlag. (91-116)
- RICOUER, Paul. 1982. *Corrientes de la investigación en las ciencias sociales. 4. Filosofía*. Madrid: Tecnos/Unesco.
- RODRIGO ALSINA, Miquel. 1989. *La construcción de la noticia*. Barcelona: Paidós.

- 1995. *Los modelos de la comunicación*. 2ª ed. Madrid: Tecnos.
 - 1990. «Aportacions de la sòcio-semiòtica a l'estudi de la construcció de la notícia». *Periodística* núm. 2: 157-163.
- RYSTROM, Kenneth. 1983. *The Why, Who and How of the Editorial Page*. New York: Random House.
- SCHUDSON, Micheal. 1978. *Discovering the news. A social history of american newspapers*. Nova York: Basic Books
- SCHMIDT, S. J. 1991. «Más enllà de la realitat i la ficció? El destí del dualisme en l'era dels mitjans de comunicació de masses», *Periodística*, núm. 4, 9-22.
- SPERBER, D. i WILSON, D. 1986. *Relevance*. Oxford: Blackwell.
- TERUEL PLANAS, M. Elvira. 1997. *Retòrica, informació i metàfora. Anàlisi aplicada als mitjans de comunicació de massa*. Bellaterra-Castelló de la Plana- València: Univ. Autònoma de Barcelona-Univ. Jaume I-Univ. De València.
- TOURAINE, Alain. 1977. «Conflits sociaux». A: *Encyclopedia Universalis*, Paris. P. 856-866.
- TUCHMAN, Gaye. 1972. «Objectivity as strategic ritual: An examination of newsmen's notions of objectivity». *American Journal os Sociology* núm. 77. P. 660-670.
- 1983. *La producción de la noticia. Estudio sobre la construcción de la realidad*. Barcelona: Gustavo Gili.
- VAN DIJK, Teun A. 1996. «Opiniones e ideologías en la prensa». *Voces y Culturas*, núm. 10-II semestre 1996: 9-50
- 1997. *Racismo y análisis crítico de los medios*. Barcelona: Paidós. Paidós Comunicación /82.
- VÉRON, Eliséo. 1990. «La construction sociale des événements». *Periodística* núm. 2: 9-16.
- ZALLO, Ramón. 1997. *Euskadi o la segunda transición. Nación, cultura, ideologías y paz en un cambio de época* Donostia: Erein

10.2. Bibliografia dels capítols 2, 5, 6, 7 i 8

- ANDERSON, Benedict. 1983. *Comunidades Imaginadas*. Mèxic: Fondo de Cultura Económica.
- ANTICH, José. 1994. *El Virrei*. Barcelona: Planeta.
- ARMSTRONG, J. 1982. *Nations before Nationalism*. Chapel Hill: UNCP.
- BAIGES, F., GONZÁLEZ, E. i REIXACH, J. 1985. *Banca Catalana. Más que un banco, más que una crisis*. Barcelona: Plaza & Janés.
- BAIGES, F. i REIXACH, J. 1991. *Jordi Pujol. Historia de una obsesión*. Barcelona. Temas de Hoy.
- BARRERA-GONZÁLEZ, Andres. 1996. «Metodologies en l'estudi del Nacionalisme».
- A BARRERA-GONZÁLEZ, A. et al. *Nacionalisme i Ciències Socials. Col.loqui Internacional, Barcelona 7, 8 i 9 de novembre de 1996*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill. P. 231-237.
- BARRERA-GONZÁLEZ, A. et al. 1996. *Nacionalisme i Ciències Socials. Col.loqui Internacional, Barcelona 7, 8 i 9 de novembre de 1996*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.
- BILLIG, Michael. 1995. *Banal Nationalism*. London: Sage.
- CABANA, Francesc. 1988. *Banca Catalana. Diari Personal*. Barcelona: Edicions Tibidabo.
- CALHOUN, Craig (ed.). 1994. *Social Theory and the Politics of Identity*. Osford: Blackwell.
- CAMINAL, M. 1996. «El Nacionalismo». A *Manual de Ciencia Política*, coord. per M. Caminal. Madrid: Tecnos. P.154-176.
- 1998. *Nacionalisme i partits nacionals a Catalunya*. Barcelona: Empúries.
- CAMINAL, M. (coord.). 1996. *Manual de Ciencia Política*, coord. per M. Caminal. Madrid: Tecnos.
- CARDÚS, Salvador. 1995. *Política de Paper. Premsa i poder a Catalunya. (1981-1992)*. Barcelona: Edicions La Campana.
- CASANOVA, José. 1994. «Las enseñanzas de la tradición democrática en España». A *La transición a la democracia en España*, editat per REDERO SAN ROMAN. *Ayer* núm.15: 15-55.
- CONCILIO ECUMÉNICO VATICANO II. 1978. *Constituciones, Decretos, Declaraciones*. Madrid: Biblioteca de Autores Cristianos. BAC normal, 526.
- Constitució Espanyola*. 1980. Edició preparada per F. Sáinz Moreno. Madrid: Publicaciones de las Cortes Generales.
- DEL AGUILA, Rafael i MONTORO, Ricardo. 1984. *El discurso político de la transición*. Madrid: CIS i Siglo XXI.

ESTRADÉ, Antoni i TRESSERRA, Monteserrat. 1990. *Catalunya independent? Anàlisi d'una enquesta sobre la identitat nacional i la voluntat d'independència dels catalans*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.

EL PAÍS. 1997. *Memoria de Catalunya*. Barcelona: El País.

FIGUERES, Josep M^a. 1986. *"El País" a Catalunya. Anàlisi de la presència del diari "El País" a Catalunya (1982-1985)*. Barcelona: La Llar del Llibre. Club Arnau de Vilanova, 1.

FONTANA, Josep. 1996. «Ponència Inaugural». A FONTANA, J. et al.: *La qüestió nacional: un debat obert*. Barcelona: Fundació Pere Ardiaca. P: 11-16.

FONTANA, J. et al. 1996. *La qüestió nacional: un debat obert*. Barcelona: Fundació Pere Ardiaca.

FUSTI, Juan Pablo. 1997. "El proceso de la transición". A *La transició a Catalunya i Espanya*, editat per Pere YSÀS. Barcelona: Fundació Lluís Vila d'Abadal.

FUSTER, Joan. 1962. *Nosaltres, els valencians*. 5a ed.(1979) Barcelona: El Cangur-Edicions 62.

– 1982. «Contra el nacionalisme». A *Joan Fuster en els seus millors escrits. col·lecció els dies i els homes*. Barcelona: Miquel Arimany.

– 1985. *Pamflets Polítics*. Barcelona: Empúries. [Pròleg a l'obra d'ARBÓS, Xavier i PUIGSEC, Antoni. 1980. *Franco i l'espanyolisme*. Barcelona: Curial. P: 95-104].

GARCIA ALTADILL, Elisabeth. 1990. «T.V.-3: Del naixement a la consolidació». Barcelona: Univ. Autònoma de Barcelona. Facultat de Ciències de la Comunicació.

GELLNER, E. 1983. *Nations and Nationalism*. Oxford Basil Blackwell. [En castellà: *Naciones y nacionalismo*. Madrid: Alianza].

GIDDENS, A. 1985. *The Nation-State and Violence*. Cambridge: Polity Press.

GIRÓ, X. 1992. *Conflictes de Televisió a Catalunya. (1959-1990)*. Barcelona: Diputació de Barcelona. Vaixells de Paper, 10.

– 1996a. «Baile de máscaras». *El Viejo Topo* 95: 16-20.

– 1996b. «La intervenció de los media en el conflicto». A SAMARY, C. et al. *El genocidio bosnio. Documentos para un análisis*. Madrid: Los Libros de la Catarata.

GREENFIELD, Liah. 1992. *Nationalism: Five Roads to Modernity*. Cambridge (MA): Harvard University Press.

– 1997. «Metodologies en l'estudi del nacionalisme». A BARRERA-GONZÁLEZ, et al. *Nacionalisme i Ciències Socials. Col·loqui Internacional, Barcelona 7, 8 i 9 de novembre de 1996*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill. P. 239-248)

GUIBERNAU, Montserrat. 1996. *Nationalisms. The Nation-State and Nationalism in the Twentieth Century*. Londres: Polity Press.

- GURR, T. R. 1993. *Minorities at Risk*. Washington: Inst. for Peace.
- HABERMAS, Jürgen. 1989. *Identidades nacionales y postnacionales*. Madrid: Tecnos.
- HALBWACHS, Maurice. 1968. *La mémoire collective*. 2a ed. París: PUF
- HILLGARTH, J.C. 1976. *The Spanish Kingdoms*. Oxford: Oxford University Press.
- HOBBSBAWM, E.J. 1992 (2ª ed ampliada). *Naciones y nacionalismo desde 1780*. Madrid: Crítica. (1ª ed. 1991).
- HROCH, Miroslav. 1968. *Die Vorkämpfer der Nationalen Bewegung bei den kleinen Völkern Europas*. Praga: U. Karlova
 – 1985. *Social preconditions of national revival in Europe*. Cambridge: Cambridge University Press.
 – 1994. «La construcción nacional en Europa. Del movimiento nacional a la nación constituida». *Viento Sur*, número 13: 103-118.
- IMBERT, Gérard. 1988. *Le discours du journal. A propos de "El País". Pour une approche socio-sémiotique du discours de la presse*. París: Editions du CNRS.
 – 1990. *Los discursos del cambio. Imágenes e imaginarios sociales en la España de la Transición (1976-1982)*. Madrid: Akal/Comunicación.
- KEATING, Michael. 1996. *Naciones contra el Estado. El nacionalismo de Cataluña, Quebec y Escocia*. Barcelona: Ariel.
 – 1997. «Nacions minoritàries en el nou ordre mundial. Quebec, Catalunya i Escòcia». A BARRERA-GONZÁLEZ et al.: *Nacionalisme i Ciències Socials. Col·loqui Internacional, Barcelona 7, 8 i 9 de novembre de 1996*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.
- LETAMENDÍA, Francisco. 1997. *Juego de espejos. Conflictos nacionales centro-periferia*. Madrid: Trotta.
- LLOBERA, Josep. 1996. *El dios de la modernidad. El desarrollo del nacionalismo en Europa occidental*. Barcelona: Anagrama.
- MÁIZ, Ramón. 1996. «¿Etnia o política? Hacia un modelo constructivista para el análisis de los nacionalismos». A FONTANA et al.: *La qüestió nacional: un debat obert*. Barcelona: Fundació Pere Ardiaca
 – 1997. «Nacionalismo y movilización política: un análisis pluridimensional de la construcción de las naciones». *Zona Abierta*, núm. 79 (1997): 167-216.
- MARFANY, Joan Lluís. 1995. *La cultura del catalanisme*. Barcelona: Empúries.
 – 1996. «Els inicis del nacionalisme català». A FONTANA, J. et al.: *La qüestió nacional: un debat obert*. Barcelona: Fundació Pere Ardiaca. P: 19-27.
- MARÍN, Enric. 1998. «Noves tecnologies, ecosistemes comunicatius i identitat». A MOLLÀ, T. (ed.). 1998. *La política lingüística a la societat de la informació*. Alzira: Bromera. P.181-204

- MERCADÉ, Francesc. 1982. *Cataluña: intelectuales políticos y cuestión nacional*. Barcelona: Península.
- MIRA, Joan F. 1984. *Crítica de la nació pura*. València: Edicions Tres i Quatre.
 -- 1990. *Cultures, llengües i nacions*. Barcelona: La Magrana.
- MISSÉ, Andreu. 1997. «El caso Banca Catalana». A *Memoria de Catalunya*. Barcelona: El País. P. 209-217.
- MOLLÀ, Toni. 1992. *Joan Fuster. Converses inacabades*. València: Tàndem de la Memòria, Tàndem edicions.
 --1994. *La utopia necessària. Nacionalisme i societat civil*. Alzira: Bromera i El Médol
- MOLLÀ, T. (ed.). 1998. *La política lingüística a la societat de la informació*. Alzira: Bromera
- MORENO, L. 1995. *Escocia, nación y razón*. Madrid: CSIC.
- MONNÉ, Enric i SELGA, Lluïsa. 1991. *Història de la Crida a la Solidaritat*. Barcelona. La Campana
- NOELLE-NEUMANN, Elisabeth. 1995. *La espiral de silencio*. Barcelona: Paidós.
- PASTOR, Jaime. 1995. «Entre la historia y la leyenda». *Viento Sur* núm. 24: 69-75.
- PRESTON, Paul. 1997. *La política de la venganza. El fascismo y el militarismo en la España del siglo XX*. Barcelona: Península.
- PUJOL, Jordi. 1991. «Pujol i la qüestió nacional. Conferència pronunciada pel president de la Generalitat de Catalunya, M.H.Sr Jordi Pujol i Soley, amb motiu de la presentació del llibre *Catalunyes: cent intel·lectuals i la qüestió nacional*». *Quaderns* núm. 8, Fundació Acta (Barcelona).
- REDERO SAN ROMAN, Manuel (ed.). 1994. *La transición a la democracia en España*. Madrid: Marcial Pons-Asociación de Historia Contemporánea. *Ayer* núm. 15.
- RIBÓ, Rafael. 1997. «Intervenció a la taula Rodona organitzada per la Fundació Dr. Lluís Vila d'Abadal». A: *La transició a Catalunya i Espanya*. Barcelona: Fundació Lluís Vila d'Abadal. P. 79-112.
- RIBÓ, R.; PASTOR, J. 1996. «La Estructura territorial del Estado». A *Manual de Ciencia Política*, coordinat per Miquel Caminal Badia. Madrid: Tecnos. P. 451-469.
- SAMARY, Catherine. 1996. «De la crisis de la Federación Yugoslava a la guerra de desmembramiento de Bosnia». A: SAMARY *et al.* *El genocidio bosnio. Documentos para un análisis*. Madrid: Los Libros de la Catarata. P. 9-25.
- SENNETT, R. 1980. *La autoridad*. Madrid: Alianza.
- SMITH, Anthony D. 1979. *Nationalism in the Twentieth Century*. Oxford: Martin Robertson.

– 1997. «Gastronomia o geologia?». *Zona Abierta* núm. 79 (1997): 39-68.

TAIBO, Carlos i LECHADO, José Carlos. 1995. *Los conflictos yugoslavos. Una introducción*. 3ª edició actualitzada. Madrid: Fundamentos.

TRESSERRAS, Joan Manuel. 1998. «Identitat, diferència i cultura de masses». A MOLLÀ, T. (ed.). 1998. *La política lingüística a la societat de la informació*. Alzira: Bromera. P. 31-64.

VALLVERDÚ, F. 1980. *Aproximació crítica a la sociolingüística catalana*. Barcelona: Edicions 62.

VOLTAS, Eduard. 1996. *La guerra de la llengua*. Barcelona: Empúries.

WEBER, M. 1993. *Economía y Sociedad*. Mèxic: Fondo de Cultura Económica.

YARDLEY & HONESS (eds.). 1987. *Self-Identity: Psychosocial Perspectives*. Nova York: John Wiley & Sons.

YSÀS i SOLANES, Pere. 1994. «Democràcia y autonomia en la transició espanyola». A *La transició a la democràcia en Espanya*, editat per REDERO SAN ROMAN. *Ayer*, 15: 77-107.

YSÀS i SOLANES, P. (ed.). 1997. *La transició a Catalunya i Espanya*. Barcelona: Fundació Lluís Vila d'Abadal.

10.3. Bibliografia dels capítols 3 i 4

- ALEXY, Robert. 1989. Teoría de la argumentación jurídica. Madrid: Centro de Estudios Constitucionales. [Original: *Theorie der juristischen Argumentation. Die Theorie des rationalen Diskurses als Theorie der juristischen Begründung*. Frankfurt a. M.: Suhrkamp. 1978]
- ARACIL, Lluís Vicent. 1966. «Un dilema valencià». *Identity Magazine*, núm. 24: 17-29.
– 1983. *Dir la realitat*. Barcelona: Edicions dels Països Catalans.
- ASCOMBRE, J.C. i DUCROT, O. 1988. *L'argumentation dans la langue*. 2a ed. Lieja: Mardaga. 1983.
- ATIENZA, Manuel. 1991. *Las razones del derecho. Teorías de la argumentación jurídica*. Madrid: Centro de Estudios Constitucionales.
- AUSTIN, John L. 1981. *Cómo hacer cosas con palabras*. Barcelona: Paidós. [Original: *How to do things with words*. Oxford: Oxford University Press. 1962]
- BAJTIN, M. M. 1982. *Estética de la creación verbal*. Madrid: SigloXXI.
- CALSAMIGLIA, Helena; COIS, Josep Maria; LORDA, Clara U.; NUSSBAUM, Luci; PAYRATÓ, Lluís; TUSÓN, Amparo. 1997. *La parla com a espectacle. Estudi d'un debat televisiu*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona.
- CHARAUDEAU. 1989. «La conversation entre le situationnel et le linguistique». *Connexion*, 53.
- DE CILLIA, Rudolf; REISIGL, Martin, i WODAK, Ruth. 1999. «The discursive construction of national identities». *Discourse & Society*, vol 10(2): 149-173.
- DOLÇ, Mavi i TERUEL, Elvira. 1998. «Anatomia d'una notícia: aspectes lingüístics dels telenotícies». *Anàlisi* 22: 99-119.
- ECO, Umberto. 1981. *Lector in fabula. La cooperació interpretativa en el textu narratiu*. Barcelona: Lumen.
- ESCANDELL VIDAL, M. Victòria. 1993. *Introducció a la Pragmàtica*. Barcelona: Anthropos-Universidad Nacional de Educación a Distancia.
- FAIRCLOUGH, Norman. 1995a. *Media Discourse*. Londres-Nova York- Sidney-Auckland: Edward Arnold.
– 1995b. *Critical Discourse Analysis*. Londres i Nova York: Longman.
- FRAGUAS DE PABLO, Maria. 1985. *Teoría de la desinformación*. Madrid: Alhambra.
- FOUCAULT, Michel. 1973. *El orden del discurso*. Barcelona: Tusquets, Cuadernos Marginales 36.
- FOWLER, Roger. 1991. *Language in the News*. London: Routledge.

- FOWLER, R. i KRESS, Gunther. 1979. «Critical linguistics». A: FOWLER, R. HODGE, B. KRESS, G. I TREW, T. *Language and Control*. London: Routledge & Keagan Paul. P. 185-213.
- FOWLER, R., HODGE, B., KRESS, G. i TREW, T. *Language and Control*. London: Routledge & Keagan Paul.
- GRICE, H.P. 1975. «Logic & conversation». A Cole, P. *Syntax & Semantics*, Nova York: AP. P. 41-58
- HABERMAS, Jürgen. 1977. *Erkenntnis und Interesse*. Frankfurt a.M.: Suhrkamp.
- HALL, S. 1996. «The problem of ideology: Marxism without guarantees». A: D MORLEY and K.H. CHEN (eds.): *Stuart Hall: Critical Dialogues in Cultural Studies*. London: Routledge.
- HERMAN, Edward. 1992. *Beyond Hypocrisy. Decoding the news agenda in an age of propaganda*. Boston: South End Press.
- KRESS, G.R. 1976. *Halliday: System and Function in Language*. London: Oxford University Press.
- LEECH, G.N. 1983. *Principles of Pragmatics*. Londres-Nova York: Longman.
- LEVINSON, Stephen C. 1983. *Pragmatics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- MAINGENEAU, Dominique i SALVADOR, Vicent. 1995. *Elements de lingüística per al discurs literari*. València: Tandem.
- NUNAN, David. 1993. *Introducing Discourse Analysis*. London: Penguin English.
- PERELMAN, Chaïm i OLBRECHTS-TYTECA, Lucie. 1988. 5a ed. *Traité de l'argumentation*. Brussel·les: Editions de l'Université de Bruxelles.
- PRATT, M.L. 1986. «Ideology and Speech Act Theory». *Poetics Today*, núm. 7: 59-72.
- RODRIGO ALSINA, Miquel. 1989. *La construcción de la noticia*. Barcelona: Paidós.
– 1995. *Los modelos de la comunicación*. 2ª ed. Madrid: Tecnos.
- REYES, Graciela. 1990. *La pragmática lingüística. El estudio del uso del lenguaje*. Barcelona: Montesinos.
- RIGAU I OLIVER, Gemma. 1981. *Gramàtica del discurs*. Barcelona (Bellaterra): Universitat Autònoma de Barcelona- Departament de Filologia Hispànica.
- SALVADOR, V. (1989) «L'anàlisi del discurs, entre l'oralitat i l'escriptura». *Caplletra. Revista de Filologia*, núm. 7, Universitat de València, Tardor de 1989: 9-31.
- SEARLE, John R. 1969. *Speech Acts*. Cambridge (MA): Cambridge University Press.

TERUEL PLANAS, M. Elvira. 1997. *Retòrica, informació i metàfora. Anàlisi aplicada als mitjans de comunicació de massa*. Bellaterra-Castelló de la Plana- València: Univ. Autònoma de Barcelona-Univ. Jaume I-Univ. De València.

TURELLI JULIÀ, Ma. Teresa. 1984. *Elements per a la recerca sociolingüística a Catalunya*. Barcelona: Llibres a l'Abast.

– 1988. «Self-reference in Spanish and Catalan Discourse». A: *On Spanish, Portuguese and Catalan Linguistics*, editat per John J. Staczek. Washington, D.C.: George Town University Press. P. 199-210).

–1991. «L'auto-referència en català i espanyol: el contrast entre els pronoms definits i l'impersonal». A: *Universitas Tarraconensis. Facultat de filosofia i lletres. Departament de Filologia. XIII. Tarragona 1990-1991*. Tarragona. P. 257-274.

TOULAN, M.J. 1988. *Narrative. A critical linguistic introduction*. Londres: Routledge.

VAN DIJK, T. 1977. *Texto y contexto*. Madrid: Cátedra

– 1978. *La ciencia del texto*. Barcelona: Paidós Comunicació.– 1990. *La noticia como discurso. Comprensión, estructura y producción de la información*. Barcelona: Paidós.

– 1995. «Discourse semantics & ideology». *Discourse & Society*, 6(2): 243:289.

– 1996a. «Opiniones e ideologías en la prensa». *Voces y Culturas*, núm. 10-II semestre 1996: 9-50.

– 1996b. *Racism and Ideology*. Tenerife: RCEI Ediciones - Universidad de la Laguna.

– 1997. *Racismo y análisis crítico de los medios*. Barcelona: Paidós. Paidós Comunicació /82

– 1998. *Ideology. A multidisciplinary approach*. London: Sage.

VELÁZQUEZ, Teresa. 1992. *Los políticos y la televisión. Aportaciones de la teoría del discurso al diálogo televisivo*. Barcelona: Ariel Comunicació.

WITTGENSTEIN, Ludwig. 1984. *Philosophische Untersuchungen*. [A: Werkausgabe Band 1, P.225-620. Frankfurt a.M.: Suhrkamp. [Versió en català. 1983. *Investigacions filosòfiques*. Barcelona: Laia.]

WODAK, Ruth. 1995. «Critical Linguistics and Critical Discourse Analysis». A VRESCIEREN & BLOMMAERT (eds.). *Handbook of Pragmatics*. Amsterdam: Benjamin. P 204-210.

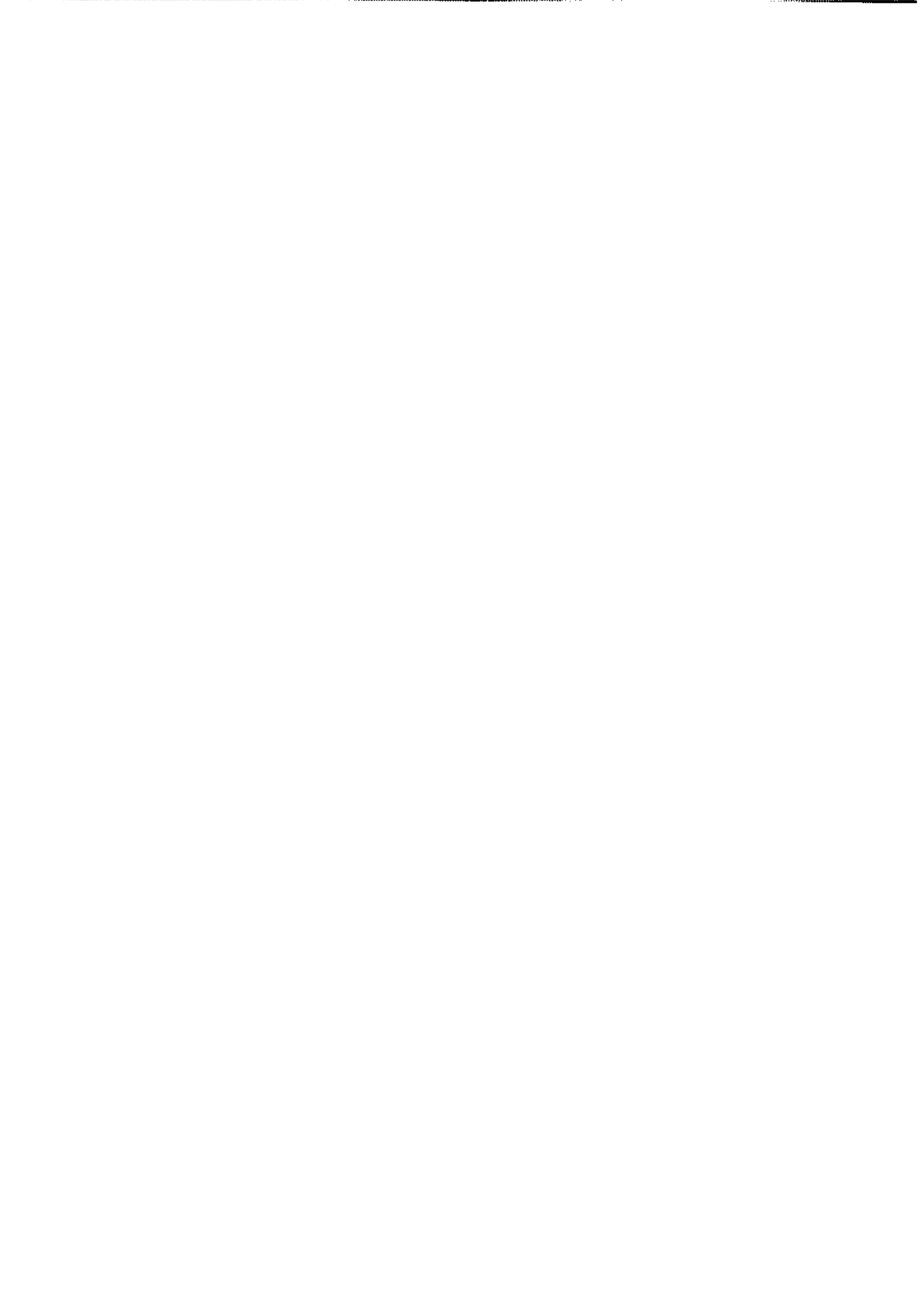
Tesi de doctorat

**ANÀLISI CRÍTICA DEL DISCURS SOBRE
NACIONALISME I IDENTITAT ALS EDITORIALS DE LA
PREMSA DIÀRIA PUBLICADA A CATALUNYA DES DE
LA TRANSICIÓ FINS AL GOVERN DEL PP (1977-1996).**

Xavier Giró Martí

Directors: M. Teresa Turell Julià
Joan Manuel Tresserras Gaju

i Volum III-Annexos

Annex I

Cronologia
i camp sobre els qual
s'escullen els editorials

ANNEX-I				
CRONOLOGIA I EDITORIALS AMB CONTINGUT RELACIONAT AMB NACIONALISME I IDENTITAT 1977-1996				
	EL PAÍS	EL PERIÓDICO	LA VANGUARDIA	AVUI
1977				
El Rei ha de nomenar senadors				7.6.77: Els senadors del rei
				11.6.77: Un altre Juny
15.6.77: Primeres eleccions generals democràtiques	15.6.77: Hay que respetar las Umas			14.6.77: Cal votar
				15.6.77: Un dia històric
	17.6.77: Necesidad de un consenso nacional		18.6.77: Revisió de la política catalana	18.6.77: Unitat per l'autonomia
29.6.77: El Rei rep Tarradellas				29.6.77: El president exiliat
			21.6.77: Autonomia turística	
				2.9.77: Catalunya vol concòrdia
25.7.77: Constituida l'Assemblea de Parlamentans			25.6.77: Catalunya solidaria	26.6.77: La unitat retrobada
27.6.77: Tarradellas a Madrid			28.6.77: Catalunya	28.6.77: Tarradellas
			29.6.77: El inicio de un camino	
			4.9.77: Presidir, sin exclusiones	4.9.77: Una ocasió irrepètible
			6.9.77: Victoria del sentido común	
11.9.77: Diada amb un milió i mig de persones al carrer	13.9.77: La Diada y el restablecimiento de la Generalitat		12.9.77: Un papel digno	11.9.77: 11 de setembre diada nacional
			13.9.77: La "diada", lección de civismo	13.9.77: Catalunya vol la Generalitat, ara
El govern aprova l'acord per al restabliment de la Generalitat				29.9.77: Comencem a vèncer
			30.9.77: Un pacto entre la Corona y la Historia	
			11.11.77: La enfermedad de Tarradellas y la política	
27.11.77: Clausura a Barcelona del Congrés de Cultura Catalana				27.11.77: El Congrés de cultura
1978				
5.7.78: El govern central aprova la cooficialitat del català i el castellà a Catalunya			2.7.78: Las diversas Catalúnias	6.7.78: El hora del paese
			3.7.78: Joan Carles I	
			5.7.78: Miopia (CEE-Espanya)	
Sanfermines-78: Enfrontaments: un mort i onze ferits			13.7.78: Como en los tiempos del pistoleroismo// Un retraso que preocupa [Decret ensenyament català]	11.7.78: Polícies autònomes
				16.7.78: B-30 i transport de gasos
Debat sobre: Decret sobre ensenyament en català				18.7.78: Un decret que iriga massa
2.9.78: S'incorpora el català al sistema d'ensenyament				3.9.78: Finalment el decret
			10.9.78: El sentido de una diada	11.9.78: Hem de fer un gran país
		26.10.78- NEIX 'EL PERIÓDICO'		
6.12.78: Referèndum de la Constitució	5.12.78: 'SI'		1.12.78: Abrazo del pasado y el presente// La buena democracia	6.12.78: El vot a la Constitució

	7.12.78: Primera reflexión		7.12.78: Manos a la obra	
	8.12.78: Después de la Constitución // El referéndum en el País Vasco		8.12.78: Reflexiones después del referéndum	8.12.78: Una constitució per al Estatut
	11.12.78: El anteproyecto de Estatuto Vasco		19.12.78: Reflexión por unas inversiones 21.12.78: Las Cajas de Ahorro catalanes	
29.12.78: L'Assemblea de Parlamentan aprova el projecte d'Estatut. Només s'absté en Xinnachs				30.12.78: Hem completat
1979				
1.3.79: Elecciones generales (segones) A Catalunya guanyen PSC i PSUC	3.3.79: Las elecciones para el Congreso	3.3.79: Lo que nos espera	2.3.78: Responsabilidad y seriedad	3.3.79: L'hora de les autonomies
	11.3.79: Después de las elecciones /1: El triunfo de Suárez 13.3.79: /2 El futuro del PSOE 14.3.79: 73: El PCE, en busca del modelo político italiano 15.3.79: / 4 la coalición de las decepciones 16.3.79/5: Cataluña			
Detenció acusats atemptat Bulo	6: Algunas interrogantes sobre el País Vasco y /7: La sorpresa de Andalucía			18.3.79: Batista i Roca
30.3.79: Investidura govern UCD				31.3.79: No és això
3.4.79: Primeres eleccions municipals. PSC i PSUC guanyen a les grans ciutats. CIU es confirma com a primer partit als petits municipis	4.4.79: Venció la abstenció y Las tendencias de UCD	8.4.79: El Barça, Tarradellas y las municipales	4.4.79: Al servicio de todos	3.4.79: La democràcia municipal
				5.4.79: El continuisme derrolat
23.4.79: Manifestació de 250.000 persones per "Estatut ara i sense retallar"	24.4.79: ¿Generalitat provisional o provisionalidad generalizada?	19.4.79: La ruptura municipal 25.4.79: La historia del Barça		22.4.79: L'Estatut, aviat i sencer
		26.4.79: Calle o no calle	26.4.79: Estatut y Política	23.4.79: Ara l'Estatut i el Parlament 23.4.79: Ajuntaments per l'Estatut
		21.6.79: No hay que jugar con los estatutos 23.6.79: Sant Joan como seña de identidad 26.6.79: Estatutos para una nueva unidad		22.6.79: 'No' (al desacord sobre l'Estatut)
9.10.79: Enterrament cor de Macia				26.6.79: Parlem de l'AVUI (Posicionament sobre l'Estatut) 10.10.79: Els dos presidents
25.10.79: Catalunya aprova l'Estatut d'Autonomia	24.10.79: "SI" a los estatutos	24.10.79: Jornada de reflexió // 24.10.79: El Estatut de la convivència		24.10.79: Per l'Estatut
	27.10.79: El referéndum catalán y el referéndum vasco	26.10.79: También voto la lluvia 27.10.79: Sin euforias- Los vascos, si- El gallinero		25.10.79: Un sí rotund 26.10.79: Catalunya per l'autogovern
1980				
9.3.80: Eleccions a Euskadi				11.3.80: Els resultats a Euskadi

		18.3.80: La boza de quienes desean cambiar Catalunya		18.3.80: L'hora de la definició
		19.3.80: El voto, un arma para arrinconar a los desencantadores		
20.3.80: Eleccions autonòmiques (primeres): Escons: CIU, 43; PSC, 33; PSUC, 25; CC-UCD 18; ERC, 14; Partido Socialista de Andalucía, 2. Abstenció 38%.		21.3.80: Parlament i TV //	20.3.80: El futuro se construye con el voto	
	22.3.80: Catalunya: el nombre se Pujol	22.3.80: Jordi, cumple	21.3.80: Victoria de la Catalunya rebelde	22.3.80: La voz del pueblo
Comença a funcionar el Parlament		13.6.80: Parlament		
16.6.80: Generalitat i Ministeri de Cultura organitzen a Madrid l'exposició 100 años de cultura catalana				15.6.79: Tres anys de democràcia
			20.6.80: La larga marcha de las transferencias	
1981				
				1.2.81: Avui parlem de nosaltres (canvi de format)
Vie Congrés de CDC				3.2.81: Contra el derrotisme
El Prado vol retirar pintures del museu de Vilanova				12.2.81: La lliçó de Vilanova
Parlament: Protecció zona OLOT				22.2.81: El volcans d'Olot
23.2.81: Cop d'Estat de Tejero i Milans del Bosch	24.2.81: Con la Constitución			24.2.81: Atemptat contra la democràcia
	25.2.81: la verdadera trama			25.2.81: L'hora de la veritat
	26.2.81: Defender la democràcia			
	27.2.81: Libertad, Democracia, Constitución		27.2.81: Defensa de la paz social, en libertad/ Palabras de libertad en Capitanía	27.2.81: El nou vell govern
	3.3.81: La declaración de los obispos vascos			26.2.81: La torca de la roca
				4.3.81: 1.500 [exemplars de l'AVUJ]
				7.3.81: L'alta inspecció de l'ensenyament
				8.3.81: Sensatesa en el cas Quini
		10.3.81: Entender a Catalunya (Resposta a article de P. J. Ramirez, director de Diario 16)		10.3.81: El futur de les autonomies
				11.3.81: Un procés nou en la política catalana
12.3.81: Diario 16 publica un manifest firmat per 2.300 ciutadans residents a Catalunya que assegura que la llengua castellana està perseguida i en situació d'inferioritat		13.3.81: Manifiesto con pluma	14.3.81: Convivencia y Libertad	Avui: 13.3.81 Errament
				14.3.81: la reculada autonòmica//
				20.3.81: sense ambigüitat ni feblesa
18.3.81 Neix la Crida a la Solidaritat en Defensa de la Llengua, la Cultura i la Nació Catalana				
28.3.81 Exposició 'Catalunya, avui' a Paris (Palau Unesco)	28.3.81: Catalana, hoy	27.3.81: La exposición "Catalunya, avui"		25.3.81: Projectió exterior
Llei de règim local catalana				28.3.81: El primer plel al Parlament
				29.3.81: Catalunya, un fals problema
				5.4.8: El català, llengua constitucional
				7.4.81: La responsabilitat dels partits estatals

				19.4.81: Estimar la Bengua
19.4.81 Aberri Eguna	21.4.81: El "Aberri Eguna"			
23.4.81 Sant Jordi	23.4.81: el dia de San Jorge	23.4.81: Sant Jordi 24.4.81: El Sant Jordi empañado		23.4.81: El nostre cinquè Sant Jordi 29.4.81: Patrona de Catalunya
	5.5.81: Recollos anticatalanes (Manifesto)			
Informe sobre les autonomies	21.5.81: El dictamen de los expertos			
21.5.81: Un comando de Terra Lliure segresta i fereix d'un tret a la cama Federico Jiménez Losantos, firmant del Manifesto de los 2.300	24.5.81: Canibalismo cultural	22.5.81: El primer disparo, el último disparo		
			22.5.81: En el fondo, la voluntad política	
30.5.81 Dia de les Forces Armades-Intercanvi de banderes		31.5.81: La "feliz circunstancia"		
		6.6.81: Calvo-Sotelo cumple cien dias 10.6.81: Calvo-Sotelo y Catalunya 19.6.81: Una copa refrescante		
18.6.81 El Barça guanya la copa		24.6.81: Catalunya ara i aci		24.6.81: Insistim. Som una nació
24.6.81. Camp NOU. La Crida omple amb unes 80.000 persones. Som una Nació	no	28.6.81: Los goles políticos del Camp Nou		
				1.12.81: Un viatge d'Estat
Viatge de Pupol a Castellà i Lleó				5.12.81: De la LOAPA a un nou cop de decret 12.12.81. La nit de Santa Llúcia a Terrassa 29.12.81: La reunió d'intel·lectuals a Sitges
22.12.81 Un centenar d'intel·lectuals catalans i castellans es reuneixen a Sitges convocats per la Generalitat per a estrenyar les relacions culturals	24.12.81: Los catalanes del siglo XXI		23.12.81: Los nacionalismos, la OTAN y la LOAPA 23.12.81: PSC-PSOE	23.12.81: El balanç positiu de Sitges 27.12.81: L'Estat i el català
	1982			11.2.82: Una sentència utilitzada (al voltant de la LOAPA) 3.3.82: Un nou pas
Retransmissió en català del Barça-Lokomotiv de Leipzig				10.3.82: Nova oportunitat per l'Estatut valencià 11.3.82: Una llei bàsica
Aprovació 'Estatut d'interior de Catalunya'		14.3.82: Manifestación contra la LOAPA	14.3.82: La manifestación de hoy	14.3.82: Ciudadans contra la LOAPA
14.3.82 300.000 manifestants a Barcelona contra la LOAPA (convoca La CRIDA i tots els partits menys la UCD i el PSC)		17.3.82: Jugar con el fanatismo		16.3.82: Una força per al Consell 19.3.82: Bones relacions
Relacions València-Catalunya				20.3.82: El que ens vol dir la Norma 21.3.82: Presència a Canàries
Exposició 'Catalunya' a Canàries				
21.3.82 Congrés PSUC	24.3.82: El VI Congreso del PSUC	24.3.82: Un Congreso interesante		23.3.82: El Congrés del PSUC

Enquesta del Dpt. Cultura sobre mitjans de comunicació				25.3.82: Una enquesta útil
Incompatibilitats parlamentàries				31.3.82: Les incompatibilitats
			7.4.82: El mismo techo	
			13.4.82: Los otros comunistas	
			16.4.82: La LOAPA, en el Congreso	
			23.4.82: Un dia exemplar	
			26.4.82: la Comunidad Valenciana	
			30.4.82: La visita del Papa a Montserrat	
Trànsversari del Consell Consultiu				4.5.82: Una institució Catalana
			3.5.82: Cataluña en Madrid	
4.5.82: Discurs Saenz de Santamaría				5.5.82: Un discurs constitucional
Dos anys de la presa de possessió de Jordi Pujol		10.5.82: Dos años de Pujolismo		8.5.82: Mig camí
12.5.82: el Barça guanya la segona Recopa de Europa				12.5.82: La gran final
Tinfulga competencial entre Cultura-Ministeri i Cultura-Generalitat (cinematografia)				12.5.82: Problemes de més
Premi d'Honor de les Lletres Catalanes a Josep Maria Lluís i Carbó		15.5.82: Premio a la valía y a la ejemplaridad	16.5.82: Famoso por las exclusiones	16.5.82: El número 1000 de Punt Diari
			17.5.82: el trabajo y Cataluña	
			18.5.82: La gestión económica de la Generalitat	18.5.82: Els Jocs Florals
				29.5.82: Va de televisió
	2.6.82: El III Congreso del PSC-PSOE		2.6.82: El socialismo catalán se prepara	
	3.6.82: Guàrdies per la LOAPA			
8.6.82: Lliurament del premi a la millor iniciativa empresarial				9.6.82: Que els empresaris se'n surtin
		10.6.82: La radio que por fin llega		
11.6.82: Crisi a Banca Catalana i fuga de dipòsits				
Conferència de Regions Pirinenques				11.6.81: Catalunya enfora
14.6.82: Campionat Mundial de Futbol comença a Barcelona		13.6.82: Barcelona, capital del mundo deportivo		15.6.82: Un bon començament
	23.6.82: Una proposta pacificadora (LOAPA)		24.6.82: La LOAPA, arma electoral	22.6.82: La LOAPA, encara
				25.6.82: Catalunya i les Illes
				27.6.82: Futbol i civisme
				1.7.82: Un pas enrera
Campanya electoral: Roca cap de llista de CDC per Barcelona			6.7.82: Una decisión de alcance	6.7.82: Poder i unitat
13.7.82: Pujol fa balanç de l'any				14.7.82: Final de curs
				18.7.82: El Pi de les Tres Branques
				16.7.82: Radicalització (Loapa ..)
Canvi de noms de carrers de Barcelona				25.7.82: Decisió encertada
				20.7.82: La LOAPA, pedra de toc
				22.7.82: Per la concòrdia (entre Ajuntaments i Generalitat)
			27.7.82: La violencia no ha cesado	
				29.7.82: L'any del Barça
29.7.82: El Senat aprova la LOAPA				

1.8.82: el Parlament, amb el suport de CiU, PSUC i ERC, presenta un recurs d'inconstitucionalitat contra la LOAPA		2.8.82: La difícil solidaritat		1.8.82: Recursos anti-LOAPA
5.8.82: Decret de la Generalitat que obliga a utilitzar el català en una o mes matèries de l'ensenyament primari			5.8.82: Evita la discòrdia	4.8.82: "Si, de debò, som una nació" 12.8.82: Una invitació a les escoles
La Universitat de Barcelona inaugura el curs amb un homenatge a Fabra	4.10.82: Administración territorial [Estado de la nación] 6.10.82: Un País para todos [comença l'edició de Barcelona]			22.8.82: L'UCE i els mitjans de comunicació [Universitat Catalana d'Estiu]
Acord govern central-Generaltat sobre tasques dels Mossos d'esquadra	11.10.82: El programa de CiU			7.10.82: L'homenatge a Pompeu Fabra 10.10.82: El paper dels mossos d'esquadra
28.10.82: Eleccions generals: el PSOE guanya per majoria absoluta			29.10.82: España se ha volcado	
31.10.82: El Papa visita Barcelona		31.10.82: Gobernar y legislar con generosidad	30.10.82: Preparando los diez primeros dias	21.10.82: Avui, 2000
			29.12.82: La prudencia de un Consell	
	1983			
2.2.83: La decisió de La Troca d'enregistrar un disc en castellà aixeca una dura polèmica entre nacionalistes catalans.	1.2.83: El mapa autonómico y la goma de borrar			
	12.2.83: Los peligros del nacionalismo			
Calentó diu que TV3 hauna de ser antropológica	15.2.83: El tercer canal y la televisión pública		2.2.83: El tercer canal	15.2.83: Col·laboració Generalitat-exercit
6.4.83: El Parlament aprova per unanimitat la llei de Normalització Lingüística	8.4.83: Esperando la sentencia sobre la LOAPA		9.4.83: La ley del catalán	7.4.83: La llei del català
		23.4.83: Sant Jordi 25.4.83: Catalunya no ama el fuego		17.4.83: Indignació
	7.5.83: En el dia de reflexión			8.5.83: El deure de contribuir a fer uns Ajuntaments més bons
8.5.83: Eleccions Municipals. Els socialistes es consoliden a les grans ciutats. CiU obte, però, el major nombre d'alcaldes i regidors.	9.5.83: Las elecciones del 8-M: un primer análisis	9.5.83: Poder hegemónico	9.5.83: Una acumulación de poder	
	10.5.83: La campaña sigue en Cataluña	11.5.83: Ha empezado la campaña 15.5.83: Explicar Catalunya		
23.5.83: La fiscalia es querrela contra Jordi Pujol i 24 ex directius de Banca Catalana pels presumptes delictes de falsedat documental i apropiació indeguda				17.5.83: La supervència de Banca Catalana
				19.5.83: El Premi d'Honor
		4.8.83: Protocolo		

9.8.83: El Tribunal Constitucional anul·la 14 articles de la LOAPA y l nega el caràcter orgànic	11.8.83: La esperada sentència de la LOAPA	11.8.83: El dèficit de un 18%	11.8.83: El fin de la LOAPA	11.8.83: Un meson estrat
	9.9.83: Los restos de la LOAPA		12.8.83: El estilo de gobierno / Seguir construyendo el Estado	
	10.9.83: El tercer canal de televisió		13.8.83: La difícil senda constitucional	
11.9.83: Primeres emissions de TV3	11.9.83: El Gobierno	10.9.83: Elecciones al Tercer Canal	11.9.83: Entre la fiesta en paz y la jornada de protesta	
	12.9.83: La oposició			
11.9.83: Primera Diada no unitària	13.9.83: La Diada del desconcierto	11.9.83: Diada y autogobierno		
		12.3.83: Apretar otro botón en la tele		
	1984			
16.1.84: TV3 posa en marxa la programació regular		23.1.84: Primer relevo en TV3		
	6.3.84: Elecciones en Cataluña			
	22.4.84: A siete días de las elecciones catalanas			
29.4.84: Segones eleccions Autònòmques. CIU guanya per majoria absoluta	30.4.84: La victoria de Pujol		30.4.84: La lección de una victoria	29.4.84: Les eleccions al Parlament
	5.5.84: Una final de otros tiempos [fútbol]			
	15.5.84: En busca del centro perdido			
El País publica que el fiscal general de l'Estat té preparada una querrela criminal contra Jordi Pujol i altres antics directius de Banca Catalana	24.5.84: Inocente o culpable [Banca Catalana]			20.5.84: Banca Catalana
	28.5.84: Debate en el socialismo catalán			
30.5.84: 250.000 personas es manifiestan en suport a Pujol. Cas Banca Catalana.	29.5.84: Primer Conflicto	24.5.83: Las personas y la institución	23.5.84: Salvar la normalidad// 24.5.83: Distensión // La querrela del salto al vacío	23.5.84: Una nota clasificadora [Banca Catalana]
	31.5.84: Por las sendas del populismo catalán	30.5.84: Un Pujol dialogante	31.5.84: A la altura de un pueblo.	30.5.84: Saber on anem i anar hi sense odi
	20.6.84: La frialdad de un ministro [Loapa]	31.5.84: La civilizada confrontación política		
Rigot, nou conseller de Cultura	21.7.84: El giro cultural del gobierno Pujol			
	23.7.84: Las lenguas españolas			
Conflicte TVE-TV3	20.9.84: Una historia interminable			
	1985			
	22.3.85: Confusión procesal [Banca Catalana]	18.3.85: La Izquierda en Catalunya		
24.3.85: El Barça guanya la Liga de Fútbol. 11 anys després de l'últim títol		25.3.85: Más que una Liga	25.3.85: En la hora de la euforia	26.3.85: La sensibilizació de tot un poble
	29.3.85: El final de un largo viaje [CE]	27.3.85: Contradicciones en Convergencia		
		5.5.85: Televisión		
13.5.85: Primera visita oficial dels Reis a Barcelona des de la restauració de la Generalitat		13.5.85: Catalunya, ante la visita real	13.5.85: Los Reyes, en Catalunya	12.5.85: La visita
			13.5.85: Cataluña como espejo	
		14.5.85: Convergencia		
12.6.85: Espanya firma el tractat d'adhesió a la Comunitat Econòmica Europea			14.6.85: Ya depende de nosotros	13.6.85: Un gran dia per a Europa
	22.6.85: El espacio del castellano			

L'Audiència confirma que a Catalunya els mestres han de saber català	26.7.85: Hacia la consolidación del bilingüismo en Cataluña 27.9.85: La financiación de las autonomías 16.10.85: El pacto cultural en Cataluña 21.10.85: La Administración y el ingreso en la CEE				
1986					
1.1.86: España entra a la CEE	2.1.86: Buenos días, Europa 10.1.86: Barcelona y Catalunya 2.3.86: Ante el referéndum		1-2.1.86: En Europa, de nuevo	1/2.1.86: Catalunya torna a Europa	
Picabaralla TVE- TV3		8.3.86: "Teles" en guerra			
	11.3.86: Para la reflexión			12.3.86: Normalització	
	13.3.86: Quién canta victoria				
12.3.86: Referéndum sobre la permanència a l'OTAN: el 'sí' guanya per 13 punts. A Catalunya i Euskadi guanya el 'no'	14.3.86: La resaca del referéndum	14.3.86: La victoria "moral" y la otra	13.3.86: Un pueblo razonable	13.3.86: Afirmació i càstig	
30.4.86: II Congrés Internacional de la Llengua Catalana (Palma)				3.4.86: La recta final del Congrés [internacional de la Llengua Catalana]	
	18.6.86: Los nuevos pasos del nacionalismo	20.6.86: Pere Quart, un rebelde con causa			
22.6.86: Eleccions generals	23.6.86: Los límites de la mayoría absoluta 24.6.86: El nuevo mapa político	26.6.86: No habrá marcha atrás			
26.6.86: El Tribunal Constitucional declara que la Lei de Normalització Lingüística es constitucional, tret de dos aspectes purament formals	27.6.86: La batalla de las lenguas	28.6.86: La ley sigue siendo la ley		27.6.86: Contra la decisió del Parlament	
		16.10.86: Motivos para la indignación [atemptat d'ETA a Barcelona]	16.10.86: Caja de resonancia	17.10.86: Una mostra del país real	
17.10.86: Barcelona elegida com a seu dels Jocs Olímpics de 1992	18.10.86: Victoria olímpica	18.10.86: Lo hemos conseguido 19.10.86: El espíritu del 92	17.10.86: Unidos en la espera 18.10.86: La generación del 92	16.10.86: L'alegria i el senty d'aquesta hora	
	21.11.86: ¿Un caso político?		18.11.86: Mas allá del temor (Banca Catalana) 21.11.86: Un acuerdo importante	21.11.86: Un acord que dona la raó a la Generalitat	
21.11.86: El ple de l'Audiència excusa per 33 vots contra el Jordi Pujol, de responsabilitat penal en el cas Banca Catalana		22.11.86: Hay que mirar hacia el futuro	22.11.86: Decisión justa y conciliadora	22.11.86: Quin el maison s'acaba	
	27.11.86: Más que un garito [TV3 i futbol] 29.11.86: Así es el así es parece [Banca Catalana]				
1987					
10.6.87: Eleccions municipals i Europees. El PSOE guanya les europees, però perd la majoria a les grans ciutats (majoria a Barcelona amb IC. Nadal arrassa a Girona, Recasens es manté a Tarragona i Siurana (PSC Lleida) perd	9.6.87: La elección triangular 11.6.87: ¿El inicio de la pendiente?	10.6.87: El veredicto de la urnas	11.6.87: Municipales europeas	11.6.87: Després de les eleccions	

		13.9.88: Casanova pestañeó.		
				12.6.89: Un hombre de Estado [Tarradellas]
				15.6.89: Cien aulas menos
15.6.89: Elecciones Europeas Guanya el PSOE encara que perd dos diputats		15.6.89: Abstenerse casi siempre es absurdo	15.6.89: Unas elecciones normales	11.6.89: Un precedent de cara a les legislatives
		16.6.89: Fracaso de la derecha y aviso folclórico		15.6.89: Europa com a model mundial
		17.6.89: Un PSOE sin rival // Casi todo igual [per Catalunya]		16.6.89: El bipartidisme i la governabilitat
				17.6.89: La manipulació dels resultats electorals
			18.6.89: Las dos "caixes" y Europa	20.6.89: L'europeisme després de la batalla
				21.6.89: Punts foscos d'una cimera positiva
Felipe convoca eleccions anticipades				2.9.89: Una convocatòria sense justificar
8.9.89: Estroncada al Rey per part de les juventuts de CDC i d'independentistes en la inauguració de l'Estadi Olímpic de Montjuïc. Cinc dies després la Generalitat condemna els fets i expressa la seva adhesió a la Corona	9.9.89: Doble Llenguatge	9.9.89: Un simple aprobado en el primer examen	9.9.89: Primer examen político	10.9.89: les lliçons de l'Estadi
	12.9.89: Fin de un modelo	10.9.89: El bochorno		11.9.89: Civilitat i patriotisme
11.9.89: Atemptat de Terra Lliure-Banyoles		12.9.89: Una bomba desmiente a Jordi Pujol	14.9.89: Terra Lliure y los Juegos	12.9.89: La frontera democràtica
				13.9.89: Un dramatismo interessant
				17.9.89: La policia que es necessita
				17.10.89: La temptació del cabdillisme
				22.10.89: L'absència de debat electoral autonòmic
				25.10.89: Déu anys d'Estatut
				26.10.89: Debat sobre els debats electorals
				28.10.89: Serra i els "terronys naturals"
29.10.89: Eleccions generals: el PSOE perd 800.000 vots, pero manté la majoria absoluta		30.10.89: A la tercera, mayoría absoluta vencida	30.10.89: En busca de un mayor equilibrio	29.10.89: A favor de la participació electoral
		31.10.89: España y Barcelona		31.10.89: Panorama després del 29-O
12.12.89: Una comissió del Parlament aprova amb l'única oposició del PSC, una proposició no de llei presentada per ERC, en la que es defensa el dret de Catalunya a l'autodeterminació	14.12.89: La ocasión de Pujol	14.12.89: Y todo a media luz	14.12.89: Diez años de Estatut	13.12.89: El context de l'autodeterminació
				16.12.89: Fariseisme i amenaces antidemocràtiques
	11.9.90: Terrorismo en Catalunya [Grapo i ETA]		11.9.90: Reguero de bombas	
	17.9.90: El debate que viene (servei militar)		16.9.90: La monarquía democrática	
23.9.90- 25.10.90: Filtració Doc de CDC sobre "infiltració"		25.9.90: Consenso forzoso [Pujol al Parlament]		18.9.90: ¿Qui tem la concòrdia entre CiU i PSC?

	24.9.90: Barcelona rehecha			
	29.9.90: Pacto, si, pero ...			27.9.89: Un debat per a un nou clima polític
		30.9.90: La buena semana de Pujol		28.9.90: Incògnites després d'un debat
	2.10.90: Tiempo de Universidad	2.10.90: TVE-1 y el catalán		
	5.10.90: Pujol o Roca			
		9.10.90: Los JJOO somos todos		
9.10.90: La direcció de Terra Lliure proposa abandonar la violència	12.10.90: Demencia terrorista (Ejército Guerrillero do Pobo Galego Ceibe)	14.10.90: Terra Lliure fangosa		
		15.10.90: La gloria de Companys		
		19.10.90: CU y TV-3		
	20.10.90: Tercera via socialista			
		30.10.90: Torpeza lamentable (Marginació de la Generalitat ante Gorbachov)		
	3.11.90: ¿Homenaje a 1984?		4.11.90: La primacia de la sociedad civil	
	4.11.90: El gran relo			
	8.11.90: Asiento Pujol			
	1991			
1.3.91: El Tribunal Constitucional declara vàlida l'exigència del català als aspirants a funcionaris de la Generalitat.	1.3.91: Diseño autonómico		3.3.91: La utilidad del Palau Sant Jordi	
	5.3.91: Bilingüismo		4.3.91: Sentencia positiva	2.3.91: Una sentència esperançadora
			10.3.91: México y Cataluña	
Arran d'unes declaracions d'Ibarra els catalans són ladres				22.5.91: Paraules confuses
	12.3.91: Un gobierno de cohesión			
	18.3.91: Las tareas del gobierno			
	25.5.91: Votar a plazos			25.5.91: Fi de campanya i decisió final
26.5.91 Eleccions municipals	27.5.91: Lo que permanece, lo que puede cambiar	26.5.91: Maragall y Culler y- Lo que decide España	27.5.91: 1ª Edició: Un mapa consolidado; 2ª Edició: Estabilidad y cambio	27.5.91: Abstenció i pactes, els protagonistes // El pragmatisme dels pactes postelectorals
	28.5.91: 26-M en perspectiva	27.5.91: Amics de Maragall		
	30.5.91: Nacionalistas y regionalistas	29.5.91: Madrid y Sevilla pierden su silla		
	1.6.91: El ejemplo de Cataluña	2.6.91: Pactar o no pactar		
2.6.91: El Barça guanya la lliga				
Arran de declaracions d'Obiols sobre Immigració a Catalunya				1.9.91: Els falsos fantasmes de la divisió de Catalunya
		4.9.91: Serenidad y convivencia		
Pujol diu "Catalunya és Lituània, però Espanya no és IURSS"	6.9.91: Nacionalismos y fronteras	6.9.91: De Madrid al ciclo pasando por Lituania	5.9.91: La hora de la coherencia	2.9.91: No fem servir el federalisme en va
		10.9.91: El lado condecho de la polémica lituana	10.9.91: Colom, en Madrid	6.9.91: Catalunya i el Bètic, sense oportunisme
Actuació de la Generalitat amb l'escola				6.9.91: Llengua i escola
	9.9.91: Artículo de Vidal-Folch: "El nacionalismo que surgió del frío"			

6.9.91 es fa públic el full diocesà autodeclaratista			7.9.91: ¿Dónde vamos?	7.9.91: El compromiso dels bisbes catalans
Líders polítics i representants de CCAA critiquen "les peticions catalanes de millorar el sistema de finançament a Espanya"				10.9.91: El finançament, pedra de foc de l'autonomia
11.9.91 Pujol rebutja la secessió, però diu que Catalunya és una nació i té dret a l'autodeclaració	11.9.91: Arriba el telón	11.9.91: La Diada Lituana	11.9.91: La Diada del 91	11.9.91: Una diada per l'autogovern i la convivència
	13.9.91: Aclarar lo ambiguo			12.9.91: La previsible serenitat de la Diada 14.9.91: El silenci de Felipe González
1992				
4.2.92 Onada-Manifest per la Catalunitat dels JJOO Exit dels Mossos d'Esquadra	4.2.92: Éxito autonómico			15.3.92: Les traves a la policia autonómica
15.3.92 Eleccions autonòmiques CUI passa de 69 a 70 escons i renova la majoria absoluta	14.3.92: Urnas pacíficas 16.3.92: Lo previsto y lo sorprendente 17.3.92: Qué han votado los catalanes 24.3.92: Interesar al público (Debat sobre el Estado de la nación)		16.3.92: Cuarto mandato	16.3.92: Una nova embrancada dins la continuïtat 17.3.92: El futur de Raimon Obiols
27.3.92 Centenari de les Bases de Manresa 27.3.92 Samarach a favor de catalanitzar els JJOO			27.3.92: Las Bases de Manresa	27.3.92: Dos de las Bases cap al futur 29.3.92: Jocs i catalunitat
		20.5.92: En Wembley, sí		
20.5.92 El Barça guanya la Copa d'Europa de futbol	21.5.92: Visca el Barça!	21.5.92: La Copa olímpica	21.5.92: La cumbre de Wembley	22.5.92: La celebració d'una victòria
		22.5.92: Catarsis barcelonista		
17.6.92 Amba la Flama Olímpica	14.6.92: Una España europea 22.6.92: Olímpica deslealtat	20.6.92: 'Freedom'	20.6.92: El paso de la antorcha	
17.6.92 Finançament autonòmic				17.6.92: Bones perspectives
30.6.92 Detencions dissidents de Terra Lliure i d'Onol Martí i Buenaventura 1.7.92 Acord televisiu RTVE i TVC per retransmetre els JJOO	9.7.92: Operación necesaria	28.6.92: Unos JJOO catalanes		2.7.92: Acord televisiu 3.7.92: Les incògnites de l'acord televisiu 15.7.92: Al costat de la llei 21.7.92: La manipulació dels símbols 22.7.92: Amb naturalitat
	20.7.92: El Rey y la República			
25.7.92 Inauguració dels Jocs Olímpics de Barcelona	25.7.92: Arrancan los Juegos	25.7.92: Asignatura pendiente 26.7.92: Debemos un favor 27.6.92: Juegos incompletos	25.7.92: Un día histórico 26.7.92: Hemos tocado la meta 27.6.92: Una ceremonia elegante	
1993				
	1.6.93: Prestigio y masificación 3.6.93: Gobernabilidad y alianzas//			5.6.93: El dret a decidir

5.6.93: Elecciones generales: el PSOE guanya, pero perd la majoria absoluta	7.6.93: Oportunidad concedida		7.6.93: Elecciones reñidas, país estable	7.6.93: Derecha, izquierda i nacionalisme
	8.6.93: Lo que había en las urnas//	8.6.93: Madrid pierde peso dentro de España i Contra el vicio solitario //	8.6.93: Las tareas de González// Las tareas de Aznar	8.6.93: Un govern eficaç i estable
	10.6.93: Mapa con banda	10.6.93: ¿No ha pasado nada?		10.6.93: Pacte és contingut
	13.6.93: La mejor opción	11.6.93: Tiempo de conspirar		
	14.6.93: Una agencia europea en España	13.6.93: ¿Gobierno a tres?	14.6.93: Una ciudad con ganas de correr	
	19.6.93: Un reto histórico		16.6.93: Galardón para Tapiés	
	20.6.93: Mejor con pacto		18.6.93: La decisión de CIU	
		23.6.93: CIU pisa el área	20.6.93: Ahora, la decisión	23.6.93: La pilota toma el camp socialista
CIU rebutja l'oferta de González d'entrar al govern. CIU dona suport als pressupostos a canvi de la cessió del 15% de IIRPF		25.6.93: CIU rechaza a Felipe	25.6.93: El no de Pujol	25.6.93: Parlar no és pactar
		26.6.93: La posibilidad de un giro a la izquierda		
	27.6.93: Cataluña no es Jordi Pujol	27.6.93: Pujol ha decidido		
	30.6.93: Pujol y Arzalluz			
		5.7.93: Entendido el mensaje		
	1994			
31.1.94: Es crema el Liceu	1.2.94: Templo de Salomón	1.2.94: A Liceu destruido, Liceu reconstruido	1.2.94: Barcelona y el teatro de la ópera	1.2.94: El Liceu: més que un edifici
		2.2.94: El Liceu del futuro		2.2.94: Transformar la tragèdia en il·lusió
		3.2.94: La ubicación del Liceu		
		6.2.94: Un Liceu público y tal como era		
	4.2.94: Máximo y óptimo	13.2.94: El Estado se mueve		
4.2.94: Congreso del PSC	6.2.94: Vorágine socialista			
	8.2.94: Goma de mascar (gir autonómico Pujol)			
	9.2.94: Cicatrices del PSC			
	4.6.94: La factura de Seat			
	10.6.94: Se traspasa	12.8.94: Conviene volar		
12.6.94: Elecciones europeas: el PP treu 28 eurodiputats, el PSOE, 22.	22.6.94: Explicar no es pecado	13.6.94: El giro a la derecha llega hasta España	13.6.94: Después de la victoria del Partido Popular	13.6.94: L'electorat ensenya al PSOE la tarjeta groga
		14.6.94: Europa: más derecha - España: Felipe-Pujol - Catalunya: CIU avanza	14.6.94: Europa descontenta	14.6.94: Parlament europeu: una renovació fragmentada
		16.6.94: Las reglas del juego		
		19.6.94: Felipe y Pujol siguen		
		21.6.94: Aznar y su "váyase"		
		3.7.94: La cultura del pacto		
		9.7.94: Una guerra a muerte //		
		14.7.94: Pacto de cooperación [Aranzadi: Fraga y Anguita coinciden en sus tesis]	6.7.94: Anguita y Cataluña	
	8.9.94: De necesidad, virtud			10.11.94: La derecha del PP al catalanisme

10.11.94: Una carta del president de la Real Academia Española a Felipe González reclamant més protecció per al castellà provoca el rebuig de la Generalitat	12.9.94: Fobias y victimismos	11.11.94: Sacando la lengua	11.9.94: Diada'94	11.11.94: Unes declaracions oportunes
	17.9.94: Grietas en IU		13.11.94: Una semana intensa	
	22.9.94: Faltan explicaciones (cas Planesdemunt)			
	25.9.94: Revisión autonómica			
	26.9.94: Parlament en llamas			
	27.9.94: La España plural			
	28.9.94: El Estado de las autonomías			
	29.9.94: Autonomía y reforma			
23.12.94: El Tribunal Constitucional declara constitucional la consideració del català com a llengua per impartir l'ensenyament	24.12.94: A favor del bilingüismo	24.12.94: Una sentencia sensata	24.12.94: La lengua, absuelta	24.12.94: La ratificació d'un pacte
1995				
6.3.95: El govern central ofereix tornar a Catalunya els antics de la Generalitat dipositats a Salamanca		6.3.95: Que siga la sensatez (Plan para la normalización del uso del catalán)		
	25.6.95: Más que llave de Barcelona			
	27.6.95: Un hombre, un voto			
28.5.95: Eleccions municipals Maragall derrota Roca encara que perd quatre regidors		28.5.95: Hoy se vota, pero la campaña sigue	29.5.95: Cambio de escenario	28.5.95: Votar a les ciutats, votar pel futur 29.5.95: Arriba l'onada PP
		30.5.95: El domingo quizá todos perdimos - Catalunya, una isla	30.5.95: Una Cataluña más plura	30.5.95: El cost electoral d'un pacte
		4.7.95: El compromiso de ampliar el aborto	5.7.95: Balance incompleto	
8.7.95: Després de dos anys d'aliança, QU retira el suport parlamentari al PSOE		17.7.95: Mantener la estabilidad		7.7.95: Catalanes al novembre, generals el 96
		18.7.95: Pujol se desmarca		
Proposta del Vidal-Quadras de fer multilingüe				13.10.95: Un model policial irreversible 14.10.95: El 'apartheid' lingüístic del PP 16.10.95: Paisatges després de la batalla de les llistes 18.10.95: Material sensible per al PP [Llengua] 19.10.95: Una normalitat no compartida
19.10.95: Eleccions autonòmiques QU passa de 70 a 60 escons				
	22.10.95: Cataluña, de puertas afuera	20.10.95: Aznar no inspira confianza (la opinión catalana según el CIS)		
	30.10.95: Una secesión de alto riesgo (Quebec)			
1996				

				1.3.96: Aznar, contra el català
				2.3.96: Reflexió serena
			3.3.96: El voto necesario	3.3.96: Preocupació des de Catalunya
3.3.96: Eleccions generals. El PP (156 escons) guanya. El PSOE (141), QU (16), IU-C (21).	4.3.96: Una tarea difícil	4.3.96: El PP gana, pero dependerá de Pujol	4.3.96: Victoria estrecha, responsabilidad clara	4.3.96: Una victòria ajustada
	5.3.96: La piel del oso	5.3.96: Una investidura casi imposible	5.3.96: Manos a la Obra	5.3.96 Governabilitat, abans i ara
				6.3.96: El difícil tríangol del PP a Catalunya
	7.3.96: 'Eusko gudariak'	7.3.96: Rectificaciones atropelladas		7.3.96: Cessions i responsabilitat
		8.3.96: Primeros y cautos pasos de PP y CIU	8.3.96: Austria como ejemplo	8.3.96: Reflexions contra l'unitarisme
		9.3.96: El PP retira minas pero se desautoriza		9.3.96: Política de gestos
		12.3.96: Pujol no tiene fácil el apoyo a Aznar	10.3.96: Ante todo, calma	10.3.96: Dialogar o pactar?
		17.3.96: Aznar y Pujol aún están lejos		
		19.3.96: Aznar descubre al president Pujol		
			23.3.96: La Europa de todos	23.3.96: Prendre nota de la llengua
	24.3.96: Ayer y hoy	24.3.96: Pujol y Aznar ya hablan en serio		24.3.96: L'escull de l'idioma
		26.3.96: 'Divergència i Desunió'		25.4.96: L'oposició que farà González
26.3.96: El PP acepta ceder el 30% de IIRPF a les autonomies.				
	31.3.96: La investidura	28.3.96: Aznar ya debe un primer favor a Pujol		28.3.96: Aposta global en el treball
	21.4.96: Ayer y hoy		22.4.96: El sentido de Estado	21.4.96: Retrocés
	24.4.96: Enhorabuena por el programa		24.4.96: economía y autonomias	23.4.96: El governador substituirá el governador
	25.4.96: Pacto sin alternativa			26.4.96: Des de la desconfiança// González s'estrena a l'oposició
28.4.96: PP i QU rubriquen un pacte que permet a Aznar governar	27.4.96: 55 días para un pacto	26.4.96: ¿Durará cuatro años el pacto?		26.4.96: És aquest un bon pacte?
	30.4.96: Acuerdo a debate	30.4.96: Las dudas que abre el pacto de Aznar		
			28.4.96: El pacto, por fin	
			29.4.96: La carta de ETA [No relevante]	29.4.96: El futur?// 30.4.96: El tríangol del PP a Catalunya
	1.5.96: También el PNV	1.5.96: El PNV se 'moja' y apoyará a Aznar		1.5.96: També el PNB
4.5.96: Aznar es investit president	4.5.96: Pasar página desde el centro	4.5.96: Aznar cierra toda una etapa histórica	4.5.96: Debate constructivo	3.5.96: Faltava Fraga // 4.5.96: Una nova etapa
	5.5.96: La hora de gobernar	5.5.96: El largo viaje de la derecha española	5.5.96: gobierno integrador	5.5.96: Un nou Aznar?
		6.5.96: Un Gobierno centrado	6.5.96: Una feria ejemplar [feria de Abril]	6.5.96: Una Administració més prima
		8.5.96: Declaración de buenas intenciones	8.5.96: Piedras en el camino [carreteras]	10.5.96: Lliçons de prudència

Annex II

Els textos
dels editorials
de la mostra
de nivell 1

Annex II. La mostra de nivell 1.

El País

<p>7.12.78</p>	<p>Primera reflexión</p>	<p>S'han de convocar de pressa les eleccions municipals i les generals per evitar que s'agreugi el distanciament entre la classe política i les preocupacions populars i l'aprofitin els colpistes</p>	<p>El 30% d'abstenció en el referèndum de la Constitució és alt i demostra que (tret del País Basc, on va ser la consigna del PNB) hi ha un distanciament entre la classe política i les preocupacions populars, fruit del consens en la cúpula dels dirigents polítics que ha estat un mal menor necessari</p>
----------------	---------------------------------	--	---

EL PAÍS

DIARIO INDEPENDIENTE DE LA MANANA

Esta Publicación de Informaciones, de carácter informativo, P.N.B. de Redacción, Administración y Fideicomiso, M.º de San Sebastián, 40, 48013, Teléfonos: 754 18 30 (línea 4218) y 754 18 31 (línea 4219)

Presidente del Consejo de Administración: José Ortega

Consejero Delegado: José de Páramo

Director: Juan Luis Ceberio

Subdirector: Manuel Arias

Agencia de Información: Redacción

Redacción: Calle de la República, 40, San Sebastián, 48013, País Vasco

Oficina de Publicidad: Calle de la República, 40, San Sebastián, 48013, País Vasco

Política y Opinión: Calle de la República, 40, San Sebastián, 48013, País Vasco

Madrid: José María Berrueta, José María Berrueta, José María Berrueta, José María Berrueta

Barcelona: José María Berrueta, José María Berrueta, José María Berrueta, José María Berrueta

Quilicura: José María Berrueta, José María Berrueta, José María Berrueta, José María Berrueta

Director General: Javier Berrueta

Director General: José María Berrueta, José María Berrueta, José María Berrueta, José María Berrueta

Teléfono: José María Berrueta, José María Berrueta, José María Berrueta, José María Berrueta

Compañía de Seguros: José María Berrueta, José María Berrueta, José María Berrueta, José María Berrueta

Sección de Información: José María Berrueta, José María Berrueta, José María Berrueta, José María Berrueta

Asesoría de Prensa: José María Berrueta, José María Berrueta, José María Berrueta, José María Berrueta

Edición: José María Berrueta, José María Berrueta, José María Berrueta, José María Berrueta

Servicio de Correos: José María Berrueta, José María Berrueta, José María Berrueta, José María Berrueta

Primera reflexión

AUNQUE LOS resultados completos del referéndum constitucional sólo se conocerán después de la aparición de este periódico, existen ya datos suficientes para hacer un primer balance de la jornada de ayer. Como cuestión previa hay que rechazar cualquier comparación, de votos afirmativos o de participación en las urnas, entre la consulta del 6 de diciembre de 1978 y los plebiscitos del pasado realizados sin libertad de expresión y computados sin la menor garantía. El único elemento en común, como ya indicamos en su día, ha sido la abusiva utilización de los medios de comunicación estatal, especialmente la televisión, en apoyo del voto afirmativo. En la estimación de los resultados finales no se debe descartar de masadada la ligera el efecto negativo de «boomera» de una propaganda avasalladora, erróneamente concebida y mal instrumentada; el empleo de sistemas publicitarios del antiguo régimen para preparar el clima del referéndum merece todas las críticas inherentes al procedimiento y lleva implícito el riesgo añadido de abusar de las urnas a los ciudadanos.

Un análisis político de los resultados exige un comentario diferenciado sobre la especial situación del País Vasco, que sólo será posible hacer cuando conozcamos los

datos concretos de adhesión a las urnas. Pero con todas las precauciones posibles y a la espera de mayor información, si es posible hacer una primera reflexión sobre los resultados generales conocidos hasta ahora.

En primer lugar, y aun con las lógicas y elementales desviaciones de cálculo, la distribución entre los síes y los noes pone de manifiesto los perfiles y el volumen de los españoles que rechazan las instituciones democráticas y se pronuncian a favor del restablecimiento del autoritarismo. Restando el voto negativo del País Vasco, las papeletas del no identifican prácticamente el número de electores dispuestos a apoyar a la ultraderecha en las urnas. Constituyen, pues, una clientela respetable como toda minoría —siempre que no trate de imponer por la fuerza su voluntad al resto de sus compatriotas—, pero poco importante. Por lo demás, el otoño de 1978 y las vísperas sangrientas del referéndum constitucional han marcado el momento de apogeo de la ultraderecha, cuya suerte no podrá por menos de declinar a menos que el Gobierno y la oposición parlamentaria acumulen nuevos errores.

Para la apuesta en favor del sí a la Constitución, el adversario más temible no era, sin embargo, el voto negativo, sino la abstención. Y hay que decir que el resultado del referéndum ha marcado, en este aspecto, un contratiempo para quienes creemos que la consolidación de las instituciones democráticas tiene como único valor el apoyo popular. Una abstención estimada del 30% (fuera del País Vasco) merece una reflexión seria por parte de todos los demócratas, y muy en especial de la clase política. Las imperfecciones del censo pueden esgrimirse como factor técnico neutral de la abstención, al igual que la mala organización de los colegios y la pésima información sobre la mecánica de la votación, especialmente necesaria para una opinión pública con práctica democrática. Pero estas son causas que, como las enfermedades o ausencias, explican sólo esa abstención por así decirlo natural, que se da en todas las consultas electorales de los países democráticos y que se incrementa con ese núcleo irreductible de personas para quienes la vida pública se mueve en un planeta lejano y misterioso.

Los errores administrativos y mecánicos o la falta de entrenamiento electoral podrían, tal vez, esgrimirse para explicar que el porcentaje de abstención del día de ayer haya sido superior al previsible. Pero el razonamiento no termina de ser convincente.

Es preciso, pues, plantear la abstención en términos estrictamente políticos. La campaña por la abstención *activa*, protagonizada fuera del País Vasco por grupos situados en la izquierda extraparlamentaria, ha actuado

fundamentalmente sobre los seguidores de esas siglas que votaron el 15 de junio de 1977. El arrastre de esos grupos se ha limitado a su reducida clientela que forma sólo una parte mínima de la abstención, pero además estos desertores ocasionales de las urnas volverán a ellas en los comicios municipales o generales.

El problema queda desplazado, de este modo, a los sectores de la opinión pública menos politizados, para quienes la convocatoria a referendar la Constitución no ha sido abieciente suficiente para acudir a las urnas. La ratificación ante éstas de un nuevo sistema de libertades y de derechos tan amplio como el que establece la Constitución ha sido desgraciadamente contemplada con indiferencia por cientos de miles de españoles que, sin mostrarse partidarios de ese regreso al franquismo que iba sellado con el no, tampoco han considerado de su competencia la aprobación de un régimen democrático. Todos tenemos que respondernos, como es obvio, a esa interrogante abierta por la abstención, y que señala el distanciamento entre la clase política y las preocupaciones populares. El consenso y la política en la cúpula de los dirigentes de los partidos seguramente han sido males necesarios para el desmantelamiento del franquismo. Necesarios, pero males a los que nadie debe intentar hacer pasar por virtudes.

El resultado del referéndum, fuera del País Vasco, enseña que la nostalgia del antiguo régimen y el golpismo ensañador no poseen definitivamente, en este país, bases populares y sociales sólidas. La cosecha de noes no ha merecido los dineros y los esfuerzos de sus sembradores. Pero la consulta de ayer también muestra la necesidad de sacar de los despachos el control de la vida pública, de vencer las tendencias a la privatización y a la indiferencia mediante el único método válido: sometiendo las grandes cuestiones de nuestro presente y de nuestro futuro al debate de la opinión pública, haciendo que los ciudadanos —y no sólo un reducido grupo de sus representantes— participen en la adopción y en la realización de las decisiones, dando vida real al cuadro de nuestras proyectadas instituciones democráticas. La renovación de la vida municipal debe hacerse apurando los plazos al máximo, a fin de que los vecinos de las aldeas, pueblos y ciudades españoles puedan tocar, por fin, con sus manos la materialización concreta y próxima de la soberanía popular dentro del ámbito de su existencia cotidiana. Y las elecciones generales a Cortes no podrán demorarse tampoco so peligro de colocar al régimen en un proceso de deterioro respecto a su basamento popular. Exactamente el ambiente que desean las minorías desplazadas por las urnas para ganar el protagonismo de la violencia.

16.3.79	Avantítol: <i>Después de las elecciones/5</i>	Les dificultats d'encaixar Catalunya com a 'nacionalidad histórica' a Espanya es veu reflectida en les dificultats de relació entre els partits estatals i les seves seccions/ federacions/ agermanaments a Catalunya	Els partits centrals no acaben d'entendre la particularitat de Catalunya, especialment el PCE que, a més a més, en la seva caiguda electoral ha arrossegat el PSUC
	Títol: Cataluña		

EL PAÍS, viernes 16 de marzo de 1979

Después de las elecciones / 5

Cataluña

CATALUÑA és algo más que una de las múltiples comunidades autónomas ideadas por UCD para anegar a las nacionalidades históricas. La soberanía política hasta finales del siglo XV, dentro del reino de Aragón, y las instituciones de autogobierno vigentes hasta comienzos del siglo XVIII confieren a su pasado características profundamente diferenciadas del resto de los territorios que forman España. El catalán ha sido un idioma que no sólo ha servido de instrumento para una cultura castellanamente tan notable como la escrita en lengua castellana — desde Raimundo Lulio y Joanot Martorell hasta Maragall y Salvador Espriu — sino que en las épocas oscuras de la unificación administrativa resistió las empujadas centralistas y se mantuvo siempre como vehículo de comunicación familiar y social, tanto en el campo como en las ciudades. El gran desafío que representó la emigración masiva de mano de obra andaluza y castellana para trabajar al servicio de la burguesía industrial catalana amenazó con resquebrajar, en el primer tercio de siglo, la identidad de un país bruscamente acrecentado en su población por familias que hablaban otro idioma y eran herederos de otra cultura. Sin embargo, la manipulación lerrouxista de los inmigrantes y los llamamientos del cenetismo a la solidaridad clasista por encima de los orígenes nacionales han sido neutralizados, en las últimas décadas, por los esfuerzos de socialistas y comunistas para construir una comunidad catalana no basada en los orígenes, sino en el futuro y por la renuncia del catalanismo más tradicional a convertir la pureza de la sangre y ironías de los árboles genealógicos en la línea divisoria del combate político.

Cabría afirmar que el tratamiento dado desde el Gobierno y la Oposición a la cuestión catalana es uno de los escasos argumentos que permiten contemplar sin completa desesperanza el futuro de las nacionalidades, en general, y del País Vasco, en particular, empujado por la torpeza e ignorancia de todos.

Por lo demás, los resultados de las elecciones del 1 de marzo en Cataluña ponen de relieve que las complicadas relaciones entre el País Catalán y el resto de España también se reflejan en los nexos que unen y diferencian a los partidos catalanes con sus homólogos en todo el Estado.

Unión y Convergencia, el partido del centro catalán que entronca con el nacionalismo tradicional, ha mantenido sus posiciones. La pérdida de votos — en términos absolutos — se ha debido igualmente al abandono del Reagrupament Unificat por Pujol, que se adhirió después de las pasadas elecciones, al Partido Socialista de

Cataluña. La sección catalana de UCD ha logrado, en cambio, mejorar sus resultados. El fichaje de un demócrata catalanista de tan limpia ejecución como Cayuella, procedente de la Democracia cristiana, para encabezar la candidatura de Barcelona, ha jugado probablemente un papel positivo en la ganancia de votos. Pero las bendiciones visibles e invisibles del honorable Tarradellas, reclamado por la ingenuidad de la izquierda para regresar del exilio y presidir la Generalidad, pero capitalizado por la sagacidad del interesado y el oportunismo del Gobierno en favor de UCD, han sido, sin duda, el factor preponderante en ese alza del voto ucedista en Cataluña. Los espectadores ignorantes de las complejidades de la vida pública catalana se preguntarán la razón de que ambas formaciones no se unan en un solo partido. Al parecer, no faltan voces en el seno de cada coalición — por ejemplo, la de Trias Fargas en CiU — en favor de tal solución. Aquí surge precisamente la peculiaridad de Cataluña. Porque si el partido del Gobierno no acepta con todas sus consecuencias que la organización centralista en Cataluña debe ser, a la vez, una entidad federada con las otras secciones de UCD en España y un grupo político con auténticas señas de identidad en el antiguo Principado, su eventual unificación con los hombres de Pujol nunca será posible. Y en ese juego hay varias prendas: el Estatuto de Autonomía, la renuncia a fomentar las ambiciones otoñales del honorable Tarradellas y la aceptación de que España no es una unidad de destino en lo universal, sino una comunidad libremente formada por los pueblos que la componen.

Pero las resistencias para hacer compatible la autonomía de las partes con la unidad del conjunto no es patrimonio exclusivo de la derecha y del centro. También afecta a la izquierda. Hasta el presente, los socialistas han sobrellevado, sin mayores contratiempos, los efectos de la unificación entre el antiguo PSC y el PSOE. Para suerte suya, los dirigentes del socialismo catalán no han sido llamados en comisión de servicios a Madrid y no han abandonado, como algunos andaluces y vascos, el medio para el que fueron elegidos. En cuanto a los comunistas, hasta ahora propietarios de la fórmula para hacer compatibles la identidad catalana y la militancia española, el estancamiento del 1 de marzo de unos elevados resultados que habían obtenido en junio de 1977 ha abierto una crisis artificialmente provocada por los observadores de Santiago Carrillo al respecto.

No parece demasiado aventurado suponer que los reticentes comentarios del secretario general del PCE a propósito de los comunistas catalanes, paralelos a sus elogios para quienes no han conseguido ni en Cataluña ni en el País Vasco un voto escueto, son la respuesta en definitiva al amargo trago que le supuso ser dejado en tierra antes del IX Congreso. Pero esas hechas que el señor Carrillo tiene todavía por abrir en Cataluña del error haber esperado una mejor oportunidad para salir a la luz. Las dificultades del PSUC para ampliar su respuesta a Cataluña no provienen de su catalanismo (definiendo criticable, como no sea desde posiciones lerrouxistas) ni de su acercamiento a Tarradellas (al fin y al cabo, el hombre que ha hecho posible, en escala menor, el virreinato carrillista del Gobierno de concentración), ni de la poca virulencia de sus críticas a los socialistas (una garantía, por lo demás, de que la unidad de la izquierda no es una expresión vacía), ni de haber aplicado en el seno de su organización un postulado tan básico del socialismo marxista como es la libertad de expresión (lo que, de hecho, necesariamente, a la pública manifestación de todos los puntos de vista existentes). Mas el estancamiento electoral del PSUC probablemente nace del efecto de miséricordias que supuso el descalabro comunista en el resto de España en junio de 1977 y de la incapacidad del PCE de encontrar una vía para llevar a la práctica esos proyectos de reforma que a seguridad social y de atención a la infancia, entre otros, que figuraron en su programa.

Para la línea de nuestro argumento, en fin, el único que importa es constatar que las dificultades para articular la autonomía de Cataluña dentro de España y de España en conjunto se reflejan en las relaciones de los partidos a reproducir en su programa la dialéctica de diversidad y unidad que preside a la sociedad española.

24.10.79	"Sí" a los estatutos	S'ha de votar 'Sí' als estatuts de Sau i de Guernica. Votar 'NO' afavoreix els ultradretans. Abstenir-se és frívol o covard	Un alt índex d'abstenció, producte del desencant (i al País Basc de la inèrcia de l'ABSTENCIÓ del PNB en el referèndum de la Constitució) rebaixaria el valor del previsible 'Sí'
----------	-----------------------------	---	---

de voto afirmativo a los catalanes y vascos — esto es, a los hombres y mujeres que viven y trabajan en Cataluña y en el País Vasco — a quienes pueda interesarles la opinión de este periódico. Tanto en una comunidad como en otra, no parece que los votos negativos signifiquen una amenaza real. Fuerza Nueva, con Alianza Popular en el País Vasco como compañero de viaje (los dos entos entos no son sólo de izquierdas), es la única formación política que apadrina de manera consecuente esta opción. Y no parece que vayan a conseguir un resultado de votaciones mínimamente interesante.

En cambio, la abstención puede restar calor popular, aunque nunca legitimidad democrática, a los resultados de mañana. Si la abstención significara clara y unívocamente, un pronunciamiento en contra de los estatutos, una votación por debajo del 50% del censo electoral privaría al resultado final de capacidad de convicción política. Pero es del todo evidente que no es tal el caso. Si las fuerzas que se oponen a los estatutos de Sau y de Guernica desde el nacionalismo radical hubieran creído en la posibilidad de arrastrar en favor de su opción a la mitad de la población, o incluso a una cuarta, quinta o sexta parte de los catalanes y de los vascos, su campaña hubiera girado en torno al voto negativo. Conscientes de su debilidad política y de la carencia de sus argumentos, han preferido situarse como tapones de cochino encima de la ola abstencionista, para simular que la provocan.

En el abstencionismo que mañana puede producirse en Cataluña y en el País Vasco confluyen varios factores de muy distinta naturaleza. En primer lugar, la incompetencia técnica del Ministerio del Interior, que ha sido irremediablemente incapaz de actualizar y rectificar los errores del censo electoral a lo largo de los últimos tres años. Algunos expertos del Instituto de Estadística sitúan en no más de un 15% y, en cualquier caso, difícilmente inferiores al 10%, la artificial inflación de las listas de ciudadanos con derecho a votar, por errores materiales y duplicaciones demeritadas, y en un porcentaje no despreciable las personas despojadas de ese mismo derecho por pereza individual o descuidos administrativos. También hay que tomar en consideración los índices de abstención natural, que en los países europeos de vieja tradición democrática se elevan, generalmente — con excepción de Italia — por encima del 20%. Los transcientes, los enfermos, las personas de edad y los que permitecen al margen de cualquier manifestación de la vida pública constituyen un núcleo irreductible a la participación electoral.

Pero a estas dos causas hay que añadir, tanto para Cataluña como para el País Vasco, una específicamente política, que nada tiene que ver con el abstencionismo activo preconizado por Hern Bataxuna, el PSAN, la ECR o el MC, pero que se relaciona directamente con ese fenómeno de huelga de votos caudosa que expresa el desencanto de algunos sectores ciudadanos ante las formas y los contenidos de la democracia consensuada instaurada por las cúpulas de los grandes partidos. Esta manifestación, de gran interés para los analistas y una de

las claves más originales y significativas del proceso político español, no pueden apropiársela ni los nacionalistas radicales ni la izquierda extraparlamentaria, que, a falta de principios, ha transformado el oportunismo en su bandera. Alguien se puede imaginar a los abstencionistas del desencanto vibrando de emoción patriótica ante un discurso de Telesforo Monzón, o apasionándose por las disquisiciones de los marxistas-leninistas del MC, o de los trotskistas de ECR. Hace falta mucho fanatismo y mucha cara dura para llevar al molino del abstencionismo activo la pasividad desencantada de los que pasan de todo.

En el País Vasco hay que añadir a esos tres factores genéricos de abstencionismo — el técnico, el natural y el desencantado — otros dos específicos de la situación de aquel territorio. En primer lugar, la merca residual de la campaña abstencionista del PNV en el referéndum constitucional. Los hechos han demostrado que la actitud del nacionalismo vasco moderado ante la convocatoria del 6 de diciembre no era ni tan cerrada ni tan rígida como algunos — entre otros, este mismo periódico — equivocadamente supusieron. Su decisión de acatar una Constitución a la que no votaron se ha prolongado en su positiva y constructiva actitud frente al Estatuto de Guernica. Lo que, dicho sea de paso, abre un cierto margen de esperanza para creer que algunos de los grupos que forman Hern Bataxuna pudieran cambiar de actitud frente a las instituciones de autogobierno. En cualquier caso, la campaña abstencionista del PNV ante la Constitución — por justificable que fuera dentro de sus presupuestos, está demasiado cercana en el tiempo como para que sus efectos sobre el electorado nacionalista se hayan disipado completamente.

Y en segundo lugar, está el clima de amedrentamiento — lo que acertadamente Santiago Carrillo ha llamado el puchero del miedo — creado por las acciones armadas de ETA y las agresiones físicas y verbales de algunos militantes de Hern Bataxuna. Los delincuentes que asesinan sin contemplaciones y los admiradores del Superman etarra, que aplauden sus crímenes y no tienen ni una palabra de compasión para las víctimas, han manipulado como principal recurso para predicar la abstención, a falta de argumentos racionales y de alternativas políticas, la mezcolanza de amedrentar a los votantes y de presentar la aprobación mayoritaria del Estatuto como su propia sentencia de muerte.

Votar mañana, y votar afirmativamente, es la única salida practicable para la situación del País Vasco y la confirmación de que la autonomía de Cataluña ha sido ganada gracias a la tenacidad, a la inteligencia y a la valentía ciudadana de los catalanes. Votar negativamente es un gesto que va a permitir a los nostalgicos del anterior régimen y a los astentivos artífices de los movimientos separatistas contar sus efectivos en esos territorios. Abstenerse, sin estar a favor de las opciones independentistas radicales en Cataluña y en el País Vasco y del terrorismo en Euzkadi, es un acto de frivolidad o de cobardía política.

"Sí" a los estatutos

MASANA el cuerpo electoral de Cataluña y del País Vasco — excepto Navarra — van a tener la oportunidad de manifestarse a propósito de los estatutos de Sau y de Guernica. El resto de los españoles, contra lo que algunos sectores de la ultraderecha sostienen, expresaron ya su opinión a través de sus legítimos representantes, que aprobaron por abrumadora mayoría en el Congreso ambobstentados. A este respecto, nunca se mostrará lo suficiente en que los principios de la democracia representativa, la más alta cota de vida pública civilizada alcanzada en la historia de la humanidad, no pueden ser menoscabados ni eludidos por las vanguardias iluminadas de la ultraderecha y la ultrazquierda, que están en desencanto en todo excepto en condenar a las urnas a la destrucción y en sacralizar el lenguaje de las armas como único vehículo de razonamiento. Es por eso una mentira o una ignorancia afirmar que los referendos de Sau y de Guernica han sido astraídos a la voluntad del resto de la sociedad española. El Congreso representa al pueblo español y sus decisiones uecen como respaldo los millones de votos depositados, hace solo siete meses, en los comicios.

Desde estas columnas hemos defendido la necesidad histórica y política de la autonomía de Cataluña y del País Vasco y hemos señalado la congruencia de los estatutos de Sau y de Guernica como vía para alcanzar ese objetivo. Solo nos queda ahora reafirmar nuestra recomendación

22.3.80	Cataluña: el hombre es Pujol	A Pujol li correspon ser president de la Generalitat, perquè CiU ha estat la més votada.	El vot nacionalista, però, no ha estat de dretes. El federalisme no seria convenient ni tampoc marcats tons nacionalistes en el govern de Pujol
---------	-------------------------------------	--	---

Cataluña: el hombre es Pujol

LA PRIMERA lectura de las elecciones catalanas obliga a una reflexión sobre la severa derrota sufrida por los socialistas del PSC-PSOE. El socialismo catalán ha perdido el 30 de marzo su carácter de fuerza política hegemónica; es un retroceso electoral que por imprevisible adquiere mayores connotaciones que las pérdidas de masa electoral sufridas por los socialistas vascos. El paso atrás del PSC-PSOE acarreará serias consecuencias para la política del Estado y para la estrategia del primer partido de la oposición, sobre el que puede empezar a planear la sombra del ejemplo — triste ejemplo — del Partido Socialista italiano.

Una segunda lectura de los comicios catalanes (recordando los recientes en Euzkadi) obliga a reconocer la primacía de los partidos nacionalistas y el acortamiento progresivo de las fuerzas políticas de implantación estatal hacia el adjetivo de «ascurralistas», del que les resultará difícil escapar. El desafortunado centralismo de las últimas décadas ha traído estos frutos.

No deja de haber un punto de injusticia electoral en la pérdida de implantación de los partidos catalanes en las autonomías. No pocos de estos partidos — particularmente los de la izquierda parlamentaria — compulgan sinceramente con los sentimientos y aspiraciones de las nacionalistas. Manuel Azaña, el más alto representante intelectual de la burguesía progresista de los años treinta, y con un fuerte sentido del Estado, patrocinó con vigor las autonomías de la Segunda República. Hoy hubiera sido reputado de centralista o de «ascurralista» y no hubiera sido comprendido por vascos, catalanes o gallegos.

En este sentido, la inclinación del voto en las elecciones autonómicas debe hacernos meditar a todos sobre el

problema de la autonomía y el sentido de la política. No se trata de un problema de interés únicamente para los catalanes. Alguien entonces tendría que explicarnos cómo se gobierna un Estado en tales circunstancias, sin contentar decididamente el federalismo.

Pero la «política ficción» puede esperar. Ahora en Cataluña se abre un dificultoso e interesantísimo proceso postelectoral, en el que parece que convergen no pocos intereses para privar a Jordi Pujol y a Convergència i Unió de su indiscutible triunfo. Hasta el primero de abril se constituirá la mesa de edad del Parlamento catalán, que, a su vez, ha de elegir una mesa provisional. Después tendremos a tres posibles votaciones (las dos primeras por mayoría absoluta), para la elección del nuevo «honorable», su Gobierno y su programa. A lo que parece, no faltan conspiraciones en Cataluña para segarle bajo los pies la hierba del triunfo moral y electoral de Pujol. Hasta Tarradellas puede ver con ojos interesados una futura disolución del recién nacido Parlamento catalán, después de tres votaciones infructuosas. Eso sí que sería peor que un crimen: sería un error. Pujol, sin duda, va a encontrar dificultades para ser proclamado presidente de la Generalidad en la primera votación, pero ya es, en estricta justicia política, el «honorable».

Su posterior política de alianzas parece que descarta al PSUC. La molestia de los comunistas catalanes es comprensible, pero sabrán entender el problema de Estado que conllevaría un hipotético frente popular en Cataluña; por lo demás, contrario a los intereses ideológicos que han votado al nacionalismo catalán. Pujol debe encontrar sus apoyos políticos entre un PSC, teniente a formar Gobierno catalán con él, y entre una UCD (que ha perdido su identidad en Cataluña) y una Esquerra Republicana, de imprevisible comportamiento político y de aparente fidelidad a la persona de Tarradellas. Todos ellos deben entender que es perjudicial para Cataluña y para España una elección tardía y trufada de conpromisos del futuro «honorable».

No pueden obviarse detalles electorales como el triunfo de Convergència i Unió en circunscripciones como Tarrasa (zona industrial, eminentemente obrera y emigrante), que ha trasladado su voto presumiblemente socialista o comunista hacia el nacionalismo burgués representado por Pujol. O la derivación de votos de una burguesía frustrada catalana hacia la Esquerra Republicana de Cataluña. Todo parece indicar que el voto catalán ha sido eminentemente nacionalista, y no «derechista», como la izquierda derrotada pretenderá dar a entender, engañándose a sí misma. UCD, por su parte, debiera reconsiderar sus reservas y ataques políticos hacia los hombres de Convergència y acabar de entender que el nacionalismo no es separadista.

A su vez, el partido de Pujol no debe acceder, tras sus obligaciones políticas, a un Gobierno catalán simplemente «nacionalista» en el sentido que en contacto con el futuro Gobierno vasco que con el del Estado, proclive a tentativas de hacer «política exterior» y, por encima de todo, proclive a una elaboración de la ley Electoral catalana basada en las comarcas y que encofre definitivamente el erradicamiento electoral de las izquierdas en Cataluña. Pujol debe ser el nuevo «honorable», pero debe serlo con la generosidad y el sentido del Estado que todo el país espera de él y de su partido.

27.2.81	Libertad, democracia, Constitución	Hem de sortir al carrer per a) ratificar el compromís amb la llibertat, la democràcia i la Constitució; b) per solidaritat amb els diputats (que van ser segrestats per l'escamot de Tejero) i c) per solidaritat amb el rei, "motor del cambio y gran impulsor de la devolució de las libertades y de la soberanía al pueblo español"	L'intent de cop d'Estat era, de fet, un atac a l'honor, la dignitat i la sensibilitat moral de tots els ciutadans, perquè els diputats són els seus representants.
---------	---	--	--

tueron los reconoce. Diputados y ministros tuvieron su vida pendiente de un hilo... precisamente por haber aceptado el mandato político de sus electores. Justo es que hagamos todos el mínimo gesto de solidarizarnos en las calles con nuestros congresistas, a la vez que ratifiquemos, junto con los representantes de la soberanía popular, nuestro compromiso con la libertad, la democracia y la Constitución.

La defensa de las instituciones parlamentarias incluye, por supuesto, a la figura y a la persona de Juan Carlos I, citado expresa y nominalmente en el artículo 57 de la Constitución. Porque si el Rey ha sido desde su coronación el motor del cambio y el gran impulsor de la devolución de las libertades y de la soberanía al pueblo español, la noche del 23 de febrero ha mostrado a los ciudadanos que don Juan Carlos es también el primer y más celoso guardián de las leyes y del orden constitucional. Y el triple tema - libertad, democracia, Constitución - implica, igualmente, la referencia a España, que no es una misteriosa sustancia hipostasiada por encima de los hombres y mujeres de carne y hueso que la habitan, sino la expresión de las voluntades y los deseos de los españoles y la suma acumulada de los valores humanitarios, culturales y populares transmitidos de generación en generación. Porque, como bien dice la declaración institucional del Congreso de anteayer: «un auténtico grito de: *Viva España!* no encierra una verdad distinta que el de: *Viva la Constitución!* y, *Viva la democracia!*».

Sin duda, una concentración popular de este género puede servir de pretexto para provocaciones de todo tipo, incluso criminales, por parte de los grupos fascistas y ultraderechistas, siempre dispuestos, al igual que los terroristas de ultr Izquierda, a deteriorar el clima de la convivencia ciudadana, a fin de crear el adecuado caldo de cultivo para el golpe. Pero los ciudadanos de este país que aman la libertad, quieren la democracia y han sentido su honor y su dignidad ultrajados por el asalto al Congreso, no pueden sino afrontar esos eventuales riesgos. Porque los golpistas y los financiadores de autobuses y periódicos para la subversión deben saber que su voluntad en el seno de la sociedad civil española es, al menos, tan grande como su ausencia de respaldo dentro de los institutos militares. Los españoles aceptan, sin reservas, la disciplina militar durante su periodo de servicio obligatorio, pero no están dispuestos a que nadie les obligue, con la cobarde amenaza de unas metralletas apuntando contra sus coronas o sus cabezas, a sentarse, a callar o a poner las manos sobre los respaldos, como si de niños o de presos se tratara. La soberanía popular, los derechos humanos y las libertades públicas, el control del Gobierno por un Parlamento designado por sufragio universal en elecciones libres y las instituciones autonómicas, son algunas de las cosas que una sociedad de adultos, de seres libres y de personas dignas tienen que defender, aun a riesgo de la vida.

La presencia en la convocatoria de la manifestación de Alianza Popular puede ser motivo de legítima satisfacción para sus líderes, seguidores y votantes. Desde aquí queremos dejar constancia de ese liable gesto que situa de nuevo e inequívocamente al partido de Manuel Fraga en el ámbito de la Constitución y del pluralismo. La participación de UCD posee la significación añadida de que el Gobierno del Estado y el más importante grupo parlamentario se hallan en manos de ese partido. La concurrencia de la izquierda con representación parlamentaria garantiza, por lo demás, que el arco constitucional quede completo. Fuera de ese campo, solo permanecen en los extremos opuestos del espectro, quienes aman la muerte antes que la vida, quienes prefieren las abstracciones totalitarias a las libertades y quienes odian la fealdad, quizá porque son incapaces de abanzarla. Entre todos debemos impedir que esos fanáticos, que seguramente odian más a las instituciones democráticas que a sus enemigos al otro lado del espectro, conviertan a este hermoso y antiguo país en un campo de batalla, en un cementerio o en un campo de concentración. Y contra ellos debemos afirmar, sin rencor, pero con energía, los principios de la vida: la libertad, la democracia y la felicidad.

Libertad, democracia, Constitución

LA MANIFESTACIÓN convocada para esta tarde por todas las fuerzas políticas auténticamente comprometidas con la libertad, con la democracia y con la Constitución -triple y único tema que encabezará esas movilizaciones- debe ser una ejemplar respuesta de los ciudadanos de este país a la inaudita provocación que significó el asalto armado al palacio del Congreso por un pelotón fascioso y el secuestro, durante dieciséis horas, de los representantes de la soberanía popular y de los miembros del Poder Ejecutivo.

La humillación, la agresión y las amenazas contra los diputados y ministros alcanzan igualmente a los millones y millones de españoles que enviaron a las Cortes Generales a esos mandatarios políticos con el encargo de articular, en forma de leyes y de actos de gobierno, sus deseos, sus necesidades y sus ideas. Los cobardes golpes propinados fueron físicamente al teniente general Gutiérrez Mellado fueron asestados moralmente a la inmensa mayoría de sus compatriotas. Y los vejámenes, intimidaciones y zañidades dirigidas por los asaltantes a los secuestrados congresistas apuntaban, en realidad, por encima de sus cabezas y más allá de las paredes del palacio de la carrera de San Jerónimo, contra el honor, la dignidad y la sensibiltat moral de los ciudadanos, y que, con sus sufragios, les habían otorgado la investidura que el artículo 66 de la Constitu-

28.3.81	Cataluña hoy	<p>Qui veu veu leitats independentistes en coses com l'exposició parisina 'Cataluña hoy' fa terrorisme ideològic (colpistes)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Les comunitats autònomes són també Estat en l'accepció àmplia del terme (article 137 Constitució) i així ho enten Pujol, que és una persona amb 'buen sentido y cordura' 2. Catalunya autònoma és part integrant de la història, del present i del futur de l'Espanya contemporània
---------	---------------------	--	---

Cataluña, hoy

Las JORNADAS sobre *Cataluña, hoy*, que se inauguraron en el palacio de la Unesco de París el pasado día 23, y que durarán hasta el 7 de abril próximo, se proponen ofrecer una muestra significativa del panorama cultural y de las características políticas, sociales y económicas de la comunidad autónoma dentro de la España actual. Cuadros de Miro, Dalí, Tàpies, el retiral de Montserrat Caballé, la actuación de Lluís Llach, proyecciones de películas, representaciones de danza, teatro y mimos y una exposición bibliográfica permitirán a los parisenses una sumaria aproximación a la realidad cultural catalana. Las conferencias y los coloquios sobre una amplia diversidad de temas servirán igualmente para dar a conocer los perfiles de la economía y los rasgos de las instituciones de autogobierno de la Cataluña autónoma.

La utilización en sentido restrictivo del término Estado, identificado con la Administración central, no es formalmente incorrecta, como se ha encargado de repetir Leopoldo Calvo Sotelo con la Constitución en la mano. En efecto, tanto el artículo 149 de nuestra norma fundamental como otros textos legales dan pie para esa estrecha interpretación. Sin embargo, también figura en la Constitución otra definición más amplia y sustancialmente más exacta de ese equívoco término. Así, el artículo 137 señala que «El Estado se organiza territorialmente en municipios, en provincias y en las comunidades autónomas que se constituyan». Con la dependencia de la hermenéutica jurídica, parece claro que sólo la resuelta aceptación política de que las comunidades autónomas son *también* Estado puede acabar con los equívocos, a los que tan aficionados son los adversarios de nuestro sistema democrático. Pues los fantasmas independentistas que algunos creen adormir en los comedores de las comunidades autónomas y en los despachos y Cámaras de las instituciones de autogobierno nacen a veces de los armarios centralistas de los juristas que asesoran a los ministros. Mientras la clase política no tenga claro que el Estado *no se identifica* con la Administración central y sus delegaciones periféricas, sino que *incluye* a los órganos de autogobierno de las comunidades autónomas y a la Administración local, resultará muy difícil que esa obvia realidad sea también aceptada por los sectores sociales y por las instituciones hacia las que dirigen maliciosamente sus voces tronfiantes los grupúsculos que interpretan como un riesgo para la unidad nacional el Estado de las autonomías.

Nadie se escandaliza porque los alcaldes de Madrid, de Barcelona o de otras capitales hagan viajes oficiales a extranjeros celebren entrevistas con altos dignatarios. No hace mucho tiempo, por ejemplo, Enrique Digne Colvín nos recibió en México por el presidente López Portillo, sin que nadie se rasgara las vestiduras a diferencia de lo que ocurrió con la audiencia del Papa a Jordi Pujol. Por esa razón que el presidente de la Generalidad o en el

futuro, el *leñador* vasco pueda ser ostrado con recelo cuando cruzan las fronteras es sólo explicable por la enorme susceptibilidad, cercana a la paranoia, que despiertan en algunos las autonomías de las nacionalidades históricas. Si bien resulta evidente que la autonomía es la única vía para acabar con el engranamiento social de las veleidades independentistas, la machacona propaganda de varias largas décadas y los prejuicios ideológicos, cuando no la mala fe de los compañeros de viaje del golpismo, transforman en inevitable secuencia histórica ese antagonismo estructural entre autonomismo e independentismo y presentan a las instituciones de autogobierno como el primer paso de una dialéctica interna que llevaría ineluctablemente a la ruptura de la unidad española.

Desgraciadamente, para disolver ese macizo núcleo de prejuicios, bastaría extenderlos dentro de la Administración civil y militar y en sectores sociales nada desdeñables, no basta con que se recuerde desde Madrid que las comunidades autónomas son *también* Estado. Los dirigentes y cuadros de Convergencia Democrática y del PNV, partidos que encabezan las instituciones de autogobierno de Cataluña y del País Vasco, deben tener presente, por su parte, que los enemigos de las autonomías y de las libertades escudriñan con lupa sus comportamientos públicos para cazar el más mínimo gesto susceptible de ser deformado y manipulado como prueba irrefutable de propósitos independentistas. Las instituciones de autogobierno catalanas y vascas tienen, por supuesto, perfecto derecho a actuar de la forma que consideran conveniente, dentro de los marcos de la Constitución y de los respectivos estatutos. Pero también deben recordar que las formas a veces suplantán a los contenidos y que la falta de matices, de cortesía o de delicadeza puede ser interpretada como una agresión a la unidad española por las miradas maliciosas o desconfiadas que ansían sus posibles errores.

Por esa razón has que resaltar el buen sentido y la cordura que han rodeado el planteamiento de las jornadas catalanas en París, inauguradas por Artjo Cervera y por Jordi Pujol, que viajó a la capital francesa en compañía del ministro de Cultura y que se alojó en la Embajada española durante su breve estancia. Ya durante la tensa noche del 23 de febrero, el presidente de la Generalidad había dado un notable ejemplo de valor cívico, responsabilidad política y sentido del Estado al hacer pública su conversación con el Rey —aquel «tranquilo, Jordi, tranquilo» fue el primer *flash* de esperanza en momentos sombríos— y al dirigirse por radio y por televisión a los catalanes y a los demás españoles. Ahora, en París, al situar por encima de toda sospecha que la Cataluña autónoma es parte integrante de la historia, del presente y del futuro de la España contemporánea, ha mostrado de nuevo que los prejuicios o la mala voluntad son los principales responsables de esa injustificada y subversiva identificación entre autonomía e independentismo con la que hacen terrorismo ideológico los enemigos de las libertades, de la Constitución y de la democracia.

23.4.81	El día de San Jorge	El viratge antiautonómico i antinacionalista del govern d'UCD (amb el suport de Felipe González) exacerba el conflicte allunyant-lo del diàleg	L'actitud del govern-UCD amenaça la democràcia perquè exacerba el conflicte nacionalista i això dona crèdit als colpistes
---------	----------------------------	--	---

EL PAÍS, jueves 23 de abril de 1981

de su régimen de autogobierno era presentada como el modelo a seguir por el resto de las nacionalidades y regiones españolas.

La suspicacia con que comienzan a mirarse el Gobierno y la Generalidad se ha hecho patente en las reacciones desmedidas que ha suscitado, en uno y otro lado, el primer roce serio en la puesta en marcha del Estatuto de San. Que las dos partes discrepen acerca de la constitucionalidad de la medida adoptada por la Generalidad sobre las diputaciones es hasta cierto punto lógico y no debería quitar el sueño más que a quienes olvidan que es al Tribunal Constitucional, y no a los políticos, a quien corresponde dirimir el conflicto. Tanto ha calado el espíritu de componenda que la apelación al Tribunal, creado precisamente para solventar ese tipo de cuestiones, es considerada como un caso de guerra. Esa hipersensibilidad se alimenta de la impresión de que el Gobierno se dispone a realizar un pronunciado viraje en su política autonómica, sin que nadie sepa todavía a ciencia cierta la orientación de ese nuevo rumbo.

La reunión en la Monja de Leopoldo Calvo Sotelo y Felipe González para celebrar el bautizo de la *concordia* sobre cuestiones autonómicas ha dejado más de un reguero de recelos y temores en los catalanes y vascos, no se ha prolongado en pronunciamientos inequívocos.

El proyecto gubernamental de ley de armonización de las autonomías y las declaraciones de Rodolfo Martín Villa sobre sus propósitos de «barrer a los partidos nacionalistas» y arrojarnos a las tinieblas mediante una nueva ley electoral no son, evidentemente, barriles de aceite para calmar las aguas. Sería una triste historia que la democracia española naufragara a causa de una bizantina disputa sobre palabras, empalmando con la tradición leguleya y envergumenseca de nuestro país, según la cual el fanatismo y la rigidez deben prevalecer sobre el diálogo y el pragmatismo. La equívocidad semántica es algo de lo que no se libran los términos *nación*, *nacionalidad* y *nacionalista*. Y, desde luego, no se puede imponer nunca por decreto la univocidad de palabras que la gente, los ciudadanos, tiene derecho a usar libremente. Existe, por lo demás, un *mandato constitucional*, claramente formulado en el artículo 68 según el cual las elecciones al Congreso de los Diputados tendrán como circunscripción electoral a la provincia y «la elección se verificará en cada circunscripción, atendiendo a criterios de representación proporcional». En este sentido, las recetas que Rodolfo Martín Villa pueda elaborar, en solitario o en compañía, para expulsar del Congreso a las minorías nacionalistas o reducir su presencia, son trabajo inútil. A menos, claro está, que el partido del Gobierno y el PSOE revoquen el artículo 68 de la Constitución o resuelvan saltárselo a la torera.

En este cargado clima, la reaparición pública de Tardaguella con agrias críticas a su sucesor en la presidencia de la Generalidad y suscitando los aplausos de medios de opinión próximos al golpismo es una melancólica estampa de los estragos que puede causar en un hombre público la resistencia a retornar a la vida privada.

La resolución inteligente y pragmática del contenido catalán parece condición indispensable de la normalización política española. La democracia es un régimen de conflictos destinados a ser saldados por el diálogo, y en él que la difusión del poder es una de las elementales características. La resistencia del Estado y los cuerpos de la Administración a cambiar su centralista piel es todavía más grave y pernicioso para el futuro democratizado de este país que las posibles ingenuidades o excesos que puedan cometer los partidos nacionalistas. La insinceridad de la política autonómica del Gobierno —provocando nacionalidades donde no existían y desconociendo la presencia y pujanza de los contenidos nacionalistas allí donde son patentes— amenaza con constituirse, sin embargo, en el epíteto de las libertades de todos.

El día de San Jorge

LA FESTA D'IBRA DE San Jorge, patron de Catalunya, no se va a celebrar en el clima de fiesta y de alegría de años anteriores. La prohibición de la manifestación catalanista por el Gobierno Civil puede crispar todavía más, y de manera innecesaria, un ambiente ya de por sí cargado. En efecto, desde hace unas semanas, las relaciones entre el poder ejecutivo y las instituciones catalanas, anteriormente distendidas y cordiales, han entrado en un peligroso deterioro, que amenaza incluso con agravarse. La Moción Catalana del Congreso, que respaldó a Adolfo Suárez en el Pleno de la moción de confianza y que cambió después del 23 de febrero la abstención por el voto favorable en la investidura de Leopoldo Calvo Sotelo, había sido, hasta ahora, una pieza clave en la estrategia centrista, tanto en lo que se refiere a los apoyos a sus sucesivos Gobiernos como a su programa legislativo en las Cortes. De otra parte, la manera pacífica, gradual y serena con la que las fuerzas políticas catalanas habían negociado el Estatuto de Autonomía y sentido las bases

5.5.81	Recelos anti-catalanes	<p>1. Les queixes del Manifesto dels 2.300 no estan justificades</p> <p>2. Parlen de 'libertat y tolerancia' preexistents, per tant es deuen referir a la dictadura</p>	<p>A Catalunya, el català ha de ser equiparable al castellà. En la vida pública i en els mèdia està resolt. L'entrada del català a l'escola pública és indispensable per a la subsistència de l'idioma</p>
--------	-------------------------------	---	--

EL PAÍS, martes 5 de mayo de 1981

cos. No obstante, es cierto que resulta absurdo que el Gobierno autónomo publique el *Boletín Oficial* sólo en catalán y ese es el único sintoma verdadero de discriminación, que resulta incomprensible además en su empinamiento. No hay por qué mostrar repugnancia ante la pública vigencia de una lengua que los catalanes tienen derecho a considerar signo de identidad.

Suponiendo que entidades públicas y privadas catalanas *empobrecieran* la cultura del país por estimular preferentemente la creación en catalán y la difusión preferente de la creada en esta idiosia, ello entra dentro de sus competencias, sin que el juicio malevolo de unos medios esencialmente subjetivos y discutible, pueda ser impedimento.

La introducción del catalán como lengua escolar de conocimiento general en medida compatible a la enseñanza en castellano, no es ningún atentado contra los derechos de inmigrantes ni contra nadie. Podría o disminuir a los establecidos en Cataluña que conviven en alguna medida la lengua del país en que residen a esta perfectamente justificada como la está que a otros y funcionarios residentes en Cataluña se en capacidad de entender la lengua del país. Si así, como es en los establecimientos del mundo, se oírse podría ese número de establecimientos y uso de la lengua del país, es que los que se consideran alocados, no han comprendido que el idioma glosario establecido en la Constitución obliga al referente a no pretender que ignore lo que puede conocerse con un mínimo esfuerzo. El hecho de que se hayan prohibido situaciones en casos aislados de discriminación no autoriza a mantener la tesis de la *buendía con del castellano*.

Pues, si no, ¿qué es la *libertad y tolerancia* que pueden *restaurar* los señores del manifiesto, sino la que el autor de las dictaduras?

Más aún cuando en el caso de Cataluña todos los que los del manifiesto ven en conflicto son dos maneras latinas que, con toda su personalidad distinta y bien ligada de dos lenguas de cultura y literarias, resultan mutuamente fáciles de entender. Cualquiera intelecual que resida en Cataluña y no sea muy entredado de la trola de moltera, si realmente está dispuesto a *prenderse a la lengua catalana* que se enseña en el mismo manifiesto, puede llegar a entender el catalán en ambas maneras y hasta hablarlo, aunque sea defectivamente, sin estar en el *prebujerismo*.

El manifiesto lanzado en un diario madrileño no dejó de tener eco en Barcelona. Los numerosos escritores allí residentes de expresión castellana y que en catalán publican sus libros en la capital catalana (la catalán ha dejado de hacer público alarde de que es, por encima de Madrid, México y Buenos Aires, el primer centro editor de libros en español), han respondido en la Prensa a la masa de los 2.300 intelectuales. José Agustín Goytisolo, Carlos Barral, Jaime Gil de Suedma, Francisco Canales autor de un libro en que cuenta sus experiencias de niño inmigrante en las escuelas, en el de la Generalidad y otros más, han sido respondiendo al con el tanto en papel de barba administrativo del manifiesto de los tan numerosos intelectuales.

La admisión del catalán en la vida pública y en los medios de difusión está resuelta. La entrada del catalán en la escuela pública es imprescindible para el *prebujerismo* de un idioma que es, según la Constitución, patrimonio exclusivo de la comunidad española. Queriera o no el *prebujerismo* y *convencer* que lo encuentra en la vida pública es no comprender lo que desde 1975 se ha ocurrido en nuestro país y exorar el paso a lo que tiene que cumplirse para salvar de las esperanzas de cuantos jóvenes por su vida y nuestra la etapa anterior. Los hombres, por ser *prebujerismo* y por la *convencer* de que su situación que a través de españoles, catalanes y por catalanes, no manifiesta en el *prebujerismo* en la desesperación, y que los *prebujerismo* en Madrid, es que se obstinan en *prebujerismo* en que *prebujerismo* que *prebujerismo* que *prebujerismo*.

Recelos anticatalanes

Los trescientos sesenta y cinco nombres del 23 de febrero han presentado una petición que en el fondo no responde más que al planteamiento sustancial de una cuestión ya juzgada.

El 25 de enero apareció un *manifiesto* en el que con la firma de 2.300 intelectuales (más o menos) se denunciaba una situación de desigualdad en el uso oficial y futuro de las lenguas catalana y castellana, con graves consecuencias para el futuro.

Los autores del manifiesto afirman de manera unánime de libertad, tolerancia y respeto, pero habría que precisar si donde hay que volver para encontrar ese base de ambiente. Pues la creación de los 2.300 intelectuales se produjo cuando, con la inexcusable libertad de todos, que ha de tener una profunda repercusión social, se empezaba apenas a instituirse un *prebujerismo* en el mismo momento de la Constitución y del statu quo.

No tienen derecho los firmantes a pedir que la Generalidad, para disposiciones de aplicación en Cataluña, utilice la lengua catalana en aquellos casos en que a los catalanes se expresen en catalán en medios públi-

24.3.82	El VI Congreso del PSUC	<p>1. El PSUC, després de l'escissió dels prosoviètics i la divisió interna entre leninistes i eurocomunistes, corre el perill de perdre molta força i ser reduït a simple federació del PCE</p> <p>2. La crisi del PSUC va ser desencadenada per les crítiques de Carrillo i aprofitada pels prosoviètics</p>	<p>És un pena perquè el PSUC va lligar catalanisme, partit obrer, democratització i solidaritat amb la resta d'espanyols i això va impedir nuclis de nacionalisme radical del qual al País Basc van sorgir la violència i el terrorisme</p>
---------	--------------------------------	--	---

El VI Congreso del PSUC

El Partido Socialista Unificado de Cataluña es decir, el partido de los comunistas catalanes, ha durante largo tiempo el modelo en el que se inspiraron las corrientes renovadoras y modernizadoras del comunismo español en su conjunto. La influencia sobre el PSUC de la práctica política del PCI y de las ideas de Antonio Gramsci y Palmiro Togliatti contribuyó a que su senda implantación entre los trabajadores manuales en Cataluña en paralelo con su penetración en otros segmentos sociales y profesionales y con la aceptación de su existencia por otras fuerzas políticas. Mientras el resto de los comunistas españoles luchaban todavía por salir del cerco de rechazo social y político al que les había conducido el clima de guerra fría, los recuerdos del conflicto bélico de 1936 y el anticomunismo empujados al cultivo por la propaganda del anterior régimen, el PSUC lograba adelantarse en la ruptura de ese aislamiento y se incorporaba de forma mucho menos traumática a los primeros acuerdos globales de la oposición anticomunista.

De añadidura, los comunistas catalanes, superado el turbio episodio en el que Joan Comorera —acusado de desviacionismo *nacionalista*, *traskista* y *pequeñoburgués*— desempeñó el impropio papel de víctima propiciatoria, acertaron en la tarea de articular en un mismo programa la *cuestión nacional*, los planteamientos de un partido obrero, las exigencias de democratización de toda la sociedad y la solidaridad con el resto de los españoles. La política del PSUC, equidistante del catalanismo pasional y del centralismo irresponsable, contribuyó de manera decisiva a impedir el surgimiento en Cataluña de esos núcleos de nacionalismo radicalizado que se hallan en los orígenes de la violencia y el terrorismo en el País Vasco, donde socialistas y comunistas, en cambio, fracasaron estrepitosamente a la hora de afrontar las graves responsabilidades que les correspondían.

La implantación social de los comunistas catalanes durante la última etapa del franquismo y el comienzo de la transición no se manifestó tan solo en los apoyos que recibió de intelectuales, profesores o artistas —como militantes, simpatizantes o votantes de sus listas— sino que reflejó también de manera espectacular en las elecciones de junio de 1977. El PSUC logró en los comicios el 18,20 de los votos emitidos en Cataluña y 8 diputados, frente al 6,1 de los sufragios y los 12 congresistas conseguidos por los comunistas en el resto de España. La nutrida presencia de representantes del PSUC en la Cámara Baja —un 40% del grupo parlamentario comunista— recibió de añadidura el refuerzo del triunfo de las candidaturas unitarias de Cataluña para el Senado. Aunque la considerable ventaja comparativa del PSUC respecto al PCE se redujera en las elecciones de 1979, la distancia siguió siendo notable. En cualquier caso, Cataluña permanecía para los comunistas españoles como el único espacio social en el que las esperanzas de la revolución de la mayoría y de la conquista de la hegemonía ofrecían horizontes que no fueran meros ensueños.

Sin embargo, la grave crisis que viene arrastrando el PSUC desde hace más de un año amenaza con arrebatarle su carácter de adelantado a la *cautela* de los comunistas españoles, tanto en lo que se concierne a su implantación efectiva y social como en lo que respecta a la plena incorporación de sus principios democráticos al funcionamiento interno de su organización. El regreso a los puestos claves de la dirección del PSUC de Gregorio López Raimundo y Antonio Gutiérrez Díaz tras este VI Congreso ha contado con el decidido apoyo de Santiago

Carrillo. Sin embargo, los conflictos internos entre los comunistas catalanes comenzaron precisamente con las críticas formuladas a lo largo de 1980 por el secretario general del PCE contra ambos dirigentes. El VI Congreso del PSUC, celebrado a comienzos de 1981, sirvió de escenario para el dramático despliegue de esa larvada crisis pero con el resultado final —seguramente desperdido para quienes contribuyeron inconscientemente a desencadenarla— de que las posiciones prosoviéticas fueran defendidas por un buen número de delegados, que recibieron el sobrenombre de *gigantes*. La *protestación* del rotulo o el tabú del eurocomunismo y la modificación de la línea de fuerzas en el seno de la organización empujaron a Gregorio López Raimundo y Antonio Gutiérrez Díaz a dimitir irrevocablemente de sus puestos directivos, pese a que el VI Congreso los hubiera reelegido sin dificultades y creó a sus espaldas la máxima responsabilidad, con el apoyo de los prosoviéticos representados por Pedro Arbuñaca y los representantes de una tercera tendencia habitual pero impropriadamente bautizada como *antimayorista*. A lo largo de 1981, sin embargo, esa *alianza* terminó por romperse con estepecho y los prosoviéticos tras abandonar el PSUC se disponían ahora a celebrar el Congreso Extraordinario de su nuevo partido. Abandonados por los *gigantes* para ocupar los puestos del VI Congreso, fueron tan solo una irregular *retro-* los componentes de la tendencia encabezada por Francisco Frutos no tenían otra salida que convocar un nuevo Congreso que estableciera una nueva alianza con la tendencia eurocomunista, repusiera en sus cargos a los antiguos dirigentes dimitidos y sellara definitivamente la paz con Santiago Carrillo.

En este sentido, el VI Congreso no ha deparado mayores sorpresas. Gregorio López Raimundo, un dirigente histórico respetado por todos en el mundo, ocupó de nuevo la presidencia; Antonio Gutiérrez Díaz, un brillante profesional de notable capacidad, gran perseverancia y prometedor futuro, recuperó la secretaría general. Aunque la mancha de los derrotados en el VI Congreso para hacer pagar caros sus deslices a los llamados *letrados* y redactores a su mínima expresión en el Comité Central no sales finalmente triunfadora, el *mal ganar* de los últimos vencedores ha obligado a Francisco Frutos, un dirigente obrero de reconocida honestidad aunque probablemente poco dotado para la política profesional, con un humillante voto de castigo en las votaciones finales.

La historia, así, trenza en ocasiones inútiles vueltas para regresar simplemente al punto de partida. La crisis del PSUC —iniciada con los enjuicios dados a Antonio Gutiérrez Díaz por Santiago Carrillo a lo largo de 1980, se cierra con la reintegración a su puesto del secretario general voluntariamente dimitido en enero de 1981. Tras los descalabros sufridos por los comunistas en estos catorce meses, incluida la escisión catalana de la corriente prosoviética y la expulsión de los renovadores en Madrid y en el País Vasco, el *mal menor*, encarnado por Antonio Gutiérrez Díaz, adquiere los perfiles del bien supuesto. Pero tal vez el PSUC, a lo largo de esta prolongada y profunda crisis, haya sufrido daños irreparables para el futuro. Los prosoviéticos parecen haber arrasado consigo a una parte de la militancia obrera del PSUC. Las desconfianzas y recelos mutuos entre los vencedores del V Congreso y los ganadores del VI Congreso seguramente han abierto heridas de difícil cicatrización en el seno de la organización. El electorado, en consecuencia, tal vez refleje negativamente en las urnas, en los próximos comicios, su desencanto y desencanto ante esas escisiones y conflictos. En esa perspectiva, el PSUC, frenada la dinámica que permitió a las diversas corrientes y tendencias tolerarse recíprocamente y coexistir bajo unas mismas siglas, podría dejar de ser el modelo a la *italiana* de los comunistas españoles para transformarse, perdida su singularidad política y arrastrado el clima de pluralismo de sus debates ideológicos, en una federación más del PCE, severamente castigado, a su vez, por los abandonos y escisiones de prosoviéticos y renovadores.

3.6.82	Guillotina para la LOAPA	El PSOE i la UCD usen la majoria parlamentària per evitar el debat sobre la LOAPA i amagar-lo a la ciutadania	Les minorias catalana i basca tenen raó en les impugnacions que fan contra el projecte de LOAPA. La LOAPA retalla els estatuts de Sau i Gernika
--------	---------------------------------	---	---

EL PAIS, jueves 3 de junio de 1982

Guillotina para la LOAPA

Si algo necesita el proyecto de Ley Orgánica para la Armonización del Proceso Autonómico es un amplio debate que permita a los ciudadanos formarse ideas claras y distintas sobre el contenido y a las implicaciones de ese discutido texto. Sin embargo, el partido del Gobierno y el PSOE no solo no han dado facilidades para llevar a cabo esa labor de pedagogía política, sino que han aplicado, a lo largo de las sesiones de la Comisión Constitucional del Congreso, criterios restrictivos a las intervenciones de las minorías catalana y vasca.

La vez la guillotina con la que el presidente Artard ha ejercitado de manera implacable la defensa de las enmiendas presentadas por Convergencia y el PNV al texto consensuado de centristas y socialistas persiguiera una aceleración de los trámites, a fin de conseguir que el polémico proyecto de la *reconducción* autonómica, solemnemente pactado entre Leopoldo Calvo Sotelo y Felipe González a finales de julio de 1981, pudiera ser aprobado por la Cámara Baja antes de que concluya el actual período de sesiones. Las incertidumbres en torno a la disolución anticipada de las Cortes Generales, que curvó a la LOAPA al limbo donde habitan los proyectos de ley a medio пути, se hallan posiblemente en el trasfondo de las prisas y los modos con que han sido conducidas las discusiones en la Comisión. Mucho temerios, sin embargo, que esa razón, en sí misma incompatible con los buenos usos parlamentarios, no sea tampoco la única. Porque también parece existir, por parte de UCD y el PSOE, el propósito de poner zozobra a las voces disidentes de las minorías y de no permitir que la clarificación de las cuestiones debatidas deshaga la confusión que hacen a totalmente casi incomprensible para la mayoría de los ciudadanos la materia discutida.

La necesidad de ese debate, que centristas y socialistas parecen querer eludir o sofocar, es tanto mayor cuanto que buena parte de las discrepancias de catalanes y vascos se refieren a las interpretaciones que el Gobierno y la mayoría consensuada en el Parlamento pueden hacer en el futuro de algunos artículos ambiguos e imprecisos del actual proyecto. Los recelos de las minorías se hallan justificados por la sensación de que la LOAPA trata de satisfacer demandas extraparlamentarias, se propone recortar por la puerta trasera los Estatutos de Saas de Guernica y equivale en la práctica a una modificación del Título VIII de la Constitución que incumple los imprescindibles requisitos de reforma constitucional establecidos en nuestra norma fundamental. Algunos li-

deres centristas y socialistas, menos discretos o más sinceros que sus compañeros, no han hecho sino alimentar esas sospechas al declarar que la única alternativa a la LOAPA sería la reforma constitucional de ese Título VIII. Pero lo demás, la irritación de los nacionalistas catalanes y vascos se acrecienta por el hecho de que el desbordamiento del proceso autonómico fue responsabilidad mayoritaria de la UCD y el PSOE, que en su día manipularon con fines electorales los agravios comparativos respecto a Cataluña y el País Vasco de otros territorios españoles. Lo que se necesitaba *reconducir* no eran los Estatutos ya aprobados sino la estrategia autonómica de centristas y socialistas, los cuales, sin embargo hacer pagar los platos rotos de sus anteriores prescas (la última, en Valencia) a las instituciones de autogobierno que vienen funcionando desde marzo de 1980.

Algunas cuestiones previas dan plena razón en la polémica a las minorías catalana y vasca. La LOAPA no puede buscar como percha justificadora el párrafo 19 del artículo 150 de la Constitución, ya que la facultad para "dictar leyes que establezcan los principios necesarios para armonizar las disposiciones normativas de las Comunidades Autónomas, aun en el caso de materias atribuidas a la competencia de éstas, cuando así lo exija el interés general" exige, obviamente, la previa existencia de esas disposiciones normativas susceptibles de armonización y no puede adelantarse fantasmagóricamente a su nacimiento o ampliarse a las competencias los Estatutos actuales o futuros. Tampoco parece pertinente que la proyectada ley tenga carácter orgánico, ya que el artículo 81 de nuestra norma fundamental dice textualmente que "son leyes orgánicas las relativas al desarrollo de los derechos fundamentales y de las libertades públicas, las que aprueben los Estatutos de Autonomía y el régimen electoral general y las demás previstas en la Constitución". Pero seguramente lo más grave es que la eventual incidencia de la LOAPA sobre los Estatutos de Saas y de Guernica entrará en colisión directa con los mecanismos de reforma establecidos ambos textos y con el artículo 152 de la Constitución.

Los Estatutos tramitados por la ley del artículo 151 tuvieron una complicada gestación, en la que intervinieron sucesivamente la Asamblea de Parlamentarios, la Comisión Constitucional del Congreso, un referéndum popular y la ratificación de las Cortes generales. El elevado rango de los Estatutos, subordinados a la Constitución pero superiores a las leyes ordinarias u orgánicas aprobadas por las Cortes Generales, queda evidentemente reconocido por el artículo 152 de nuestra norma fundamental al establecer que, una vez sancionados y promulgados, solamente podrán ser modificados mediante los procedimientos en ellos establecidos y con referéndum entre los electores inscritos en los censos correspondientes.

En el actual estado del debate, desarrollado por los centristas y socialistas con una críptica jerpi, los ciudadanos solo saben a ciencia cierta que las minorías catalana y vasca afirman con rotundidad que la LOAPA recorta sus Estatutos, que la Comisión Constitucional del Congreso les ha impedido argumentar sus posiciones y que tanto el partido del Gobierno como el PSOE se disponen a poner en marcha la apisonadora de su desahogada mayoría parlamentaria para imponer un proyecto de ley que, según sus inconvenientes declaraciones oficiales, no ejercita competencias a las instituciones autonómicas.

23.6.82	Una propuesta pacificadora	Presentar el projecte de la LOAPA a control previ del Tribunal Constitucional ha estat una bona idea	Si no la reformen, la LOAPA, ara per ara, no pot ser orgànica ni harmonitzadora. I és un intent de buidar de contingut els estatuts de Sau i Gemika
---------	-----------------------------------	--	---

Una propuesta pacificadora

La PROPOSTA socialista para someter al control *previo* de inconstitucionalidad el proyecto de la LOAPA, una vez concluida su tramitación en ambas Cámaras y antes de que sea promulgada por el Rey, ha sido aceptada por el Gobierno y recibida con cierta satisfacción por la Minoría Catalana. El momento elegido por Felipe González para hacer pública la iniciativa y las palabras que la han justificado son merecedoras de elogio. Y el Gobierno merece igualmente un aplauso por la rápida aceptación de la propuesta. El sentido *pacificador* de ésta debería tener además como corolario una mayor apertura para la negociación de los artículos más fuertemente impugnados por catalanes y vascos. El Pleno del Congreso y los trámites de ponencia, comisión y pleno en el Senado pueden ofrecer oportunidades para el entendimiento.

El Tribunal Constitucional, al ser requerido para ejercer el control *previo* sobre la constitucionalidad del proyecto, tendrá atribuciones decisorias irapelables. De su fallo dependerá que el texto de la LOAPA aparezca en el Boletín Oficial del Estado en los términos aprobados por el Parlamento. El Tribunal ha demostrado sobradamente, en sus dos años de funcionamiento, su neutralidad y su competencia como guardianes de nuestra norma fundamental, así como su compromiso con los valores democráticos que la inspiran. Pero la circunstancia de que los magistrados designados por el Congreso, el Senado y el Gobierno hayan tenido el visto bueno de UCD y PSOE, por uno de los asuntos más controvertidos, acontejaría, como medida de prudencia política, que centristas y socialistas agotarán todas las posibilidades, en el Pleno del Congreso y en los trámites del Senado, para reducir a la mínima expresión los componentes políticos de sus discrepancias con vascos y catalanes y descartar las ambigüedades e imprecisiones en el articulado del proyecto. Porque sería conveniente que el Tribunal Constitucional tuviera que resolver *estrictamente* cuestiones de índole jurídica y no se viera forzado a interpretar un texto intencionadamente escurridizo o a instalarse en las fronteras que delimitan el mundo del derecho y el universo de las ideologías políticas.

La única razón concluyente para declarar *bastarda* a la LOAPA sería su desbordamiento del marco constitucional y su enlobozado propósito de eludir los mecanismos de reforma — que incluyen la convocatoria de refe-

réndum popular — establecidos para la modificación tanto de nuestra norma fundamental como de los Estatutos ya en vigor. Las minorías catalana y vasca afirman que la LOAPA es un soterrado procedimiento para allear por la puerta falsa el Título VIII de la Constitución, y una manera de vaciar los Estatutos de Sau y de Guernica. Los discrepantes también impugnan el carácter *orgánico* de la nueva ley, ya que el artículo 81 de la Constitución reserva esas normas para otros supuestos, y niegan que se puedan *armonizar*, de acuerdo con el artículo 150, disposiciones normativas de las Comunidades Autónomas que no hayan sido efectivamente promulgadas. Convergencia y PNV atribuyen a la resaca del 23 de febrero el fervor armonizador de centristas y socialistas y recuerdan a éstos, no sin razón, que fueron las pugnas electorales entre UCD y PSOE y la manipulación de los agravios comparativos por el Gobierno — incluida la manipulación del PSA en las elecciones de 1979 — las grandes responsables del desbordamiento del proceso autonómico en su reconducción, paradójicamente, tendría que ser pagada por las instituciones de autogobierno de Cataluña y el País Vasco. Si estas líneas de razonamiento fueran correctas, y si centristas y socialistas no rectificaran a tiempo sus planteamientos, al convencerse de que la prepotencia aritmética en las Cortes Generales de nada sirve cuando es puesta al servicio de proyectos inconstitucionales, resulta difícil pensar que el Tribunal Constitucional pudiera dar luz verde a tan desgraciada LOAPA.

6.10.82	Un País para todos	L'edició de 'El País' a Barcelona neix "del interès de hacer crecer un medio de información y de opinión independiente, capaz de resistirse a las presiones de todo género y de representar discreta, pero firmemente, la posición de sus lectores"	L'esquema derivat de tenir tres edicions (general, Madrid i Barcelona) encaixa en el model autonòmic: 'una España, obra común de sus pueblos'
---------	---------------------------	---	---

Un País para todos

"Los españoles nuevos... han de crear una opinión pública moderna creyendo por crear intereses y necesidades modernas". Esta frase de Juan Maragall es el leitmotiv de 1902, bien vale como portada de la primera edición en Barcelona. La contribución a la creación de una opinión pública moderna, responsable de nuestro Estado y de nuestros hábitos políticos, fundamentada en una crítica social, ha sido el empeño del equipo profesional de la empresa que le impulsa y ampara desde el primer día de aparición de nuestro diario. El deseo de hacer libre de las presiones y exigencias del Estado de las autonomías, alentado por el régimen democrático, se basa además en el respeto a la idea de una unidad de España no fundada en la sumisión de nadie y sí, en cambio, en la solidaridad de todos.

Nuestro objetivo es catalán, pero con la intención de llegar a los lectores de toda España, distribuyendo las cosas de disciplinas que de vez en cuando surgen con el fin de ampliar en torno a la opinión que nos apoya y hacer más plural y rico el panorama de la Prensa y medios de comunicación catalanes. **Para a la página 13**

Un País para todos

Viene de la primera página

Y con el legítimo orgullo de querernos y sabernos uno más, el más pequeño aún, de entre nuestros colegas de Barcelona, queremos conectar con nuestros lectores catalanes con mayor urgencia y prontitud en la llegada al punto de vista y en mejores condiciones de competitividad empresarial.

Demasiadas veces hemos denunciado la manía discutible de tantos ambisjes políticos españoles que pretenden descargar sobre la Prensa el peso de una purpura que no le pertenece. Un periódico es un periódico, ni más ni menos. Cuando deja de serlo y se convierte en operación política, en motivo de lucro, en ministerio de poderes ajenos, cuando pierde en su horizonte la obligación ineludible del servicio al lector, no hace sino sentar las bases, quizá a corto plazo imperceptibles, de su propia destrucción como diario. Por eso nuestro bautismo en Barcelona no tiene otro interés —que ya es bastante a nuestro juicio— que el del propio desafío de hacer crecer un medio de información y de opinión independiente, capaz de resistirse a las presiones de todo género y de representar discreta, pero firmemente, la posición de sus lectores. Posición, por lo demás, que sólo resulta unívoca y uniforme en lo que tiene de respeto al diálogo, en el rechazo de la violencia, en la defensa beligerante de las libertades y de la Constitución que las garantiza.

EL PAÍS inicia esta aventura de la mano de un importante esfuerzo tecnológico y con el bagaje de un equipo humano construido con algunos de los mejores miembros del periodismo catalán. Sus tres ediciones —la general, para todo el país, la de Madrid y, desde hoy, la de Barcelona— constituyen el ensamble de un único periódico que cada mañana trata de ofrecer a sus lectores una información lo más completa, honesta y rigurosa sobre los asuntos que a sus propios lectores interesan. Por eso en sus diferentes ediciones parecen desigual tratamiento las cuestiones de interés local o aquellas referidas de manera exclusiva a los lectores de una comunidad concreta. No habrá así nada de la actualidad catalana que los catalanes necesitan saber que deje de publicarse en EL PAÍS. Pero todo aquello que nos es común a todos, los temas de la vida internacional, la opinión editorial del diario, la política y la realidad española, los grandes problemas de la educación, la religión y la ciencia, las líneas maestras de la cultura, los avatares de la economía y aquel deporte no configurado por una hinchada explícita o implícita, tiene su tratamiento idéntico en las páginas de EL PAÍS de Barcelona, como en las de EL PAÍS de Madrid. Pues ambos son un único diario, con redacción y dirección unidas también. Cuarenta periodistas radicados en nuestras instalaciones de la zona franca del puerto de la capital catalana contribuirán lo mismo a la producción de la edición barcelonesa que a la creación, en el resto de las ediciones del diario, de una visión mejor calibrada y más realista de los valores culturales, políticos y sociales de Cataluña. Pensamos contribuir así al entendimiento nada dramatizado y absolutamente integrador de la cuestión de las autonomías.

Gracias a una tecnología de punta —la de EL PAÍS es la primera redacción en Barcelona en la que los periodistas escriben directamente sobre videoterminals electrónicos, mientras que la experiencia de reproducir planchas de rotativa entre Madrid y Barcelona, a 650 kilómetros de distancia, por medio de un rayo láser es la primera vez que se realiza en Europa—, hoy nos es posible saludar simultáneamente a los lectores de ambas ediciones. Que este enlace y esta unión exceda de lo meramente técnico y contribuya, desde el papel que

corresponde a los medios de información, al entendimiento entre los españoles y a la conciencia democrática generalizada, es nuestro deseo. Para que EL PAÍS sea un serio instrumento de diálogo y cooperación con ellos, como dice el lema de Pere Bosch-Gimpera, y para que se construya "una España en la que los pueblos cooperen fraternariamente a sus gemonías".

12.2.83	Los peligros del nacionalismo	González ha reaccionat sense dramatisme, i ha fet bé, front a la reivindicació de Ceuta i Melilla per part de Rabat	Ceuta i Melilla són espanyoles perquè s'ha d'aplicar el principi de població: fa segles que la seva població és espanyola i no el principi territorial
---------	--------------------------------------	---	--

Los peligros del nacionalismo

En su discurso por el Unión de Parlamentos Árabes de Marruecos por la que se solicita a España la negociación inmediata con Marruecos para la cesión de la soberanía de Ceuta y Melilla y los peñones ha vuelto a poner de nuevo de actualidad las cuestiones con nuestros vecinos del Sur.

La iniciativa, en un momento de apretar el acelerador en su reivindicación de las dos ciudades españolas del norte de África se emana, en un momento delicado para la comunidad de Hassani II en el trono y en circunstancias movidas para la estabilidad del actual sistema político del país. En momentos así, ventear los flecos de un problema exterior es un recurso conocido y hábilmente practicado por numerosos dictaduras, cualesquiera que sea su posición geográfica. Así, puede recordarse como reciente precedente histórico el aventurismo en las islas Malvinas de los militares argentinos, que utilizaron el tigre del mar atlántico para encubrir los problemas internos generados por el brutal sistema represivo. Con la notable diferencia, al favor de las tesis españolas, de lo difícilmente comparable de la presencia británica en las Falkland con la de España en las citadas ciudades.

Marruecos es un régimen político que no respeta los más elementales derechos humanos ni, en pará las libertades, un absoluto incompatible con las democracias occidentales, emprende así una nueva fuga hacia delante. Como telón de fondo permea la incógnita sobre los motivos del aparente asesinato del número dos del régimen, general Dlimi, y los hilos del complot (del que se desconocen sus móviles, sus cómplices, encubridores y desarticuladores).

Por tanto, consideraciones de la política interior marroquí deben ser un también de reflexión para nuestros gobernantes: España y Marruecos necesitan de un entendimiento serio, responsable, y las relaciones entre los dos países no pueden convertirse en el pretexto o el método para ocultar la cara ante problemas de la política interna. La reivindicación sobre las plazas de soberanía ha generado de inmediato un abismo de declaraciones patrióticas mezcladas con las patrioterías, muy poca reflexión y falta de seriedad. Sin embargo, el caso es complejo y no se puede despachar simplemente a base de frases retóricas, cargadas de palabras huecas, que no clarifiquen el ostracismo del Sahara en su día ni la derrota del Imperio colonial español.

Si el problema es por la exageración interesada de los

nacionalismos británico y argentino en torno a la soberanía de las Malvinas, tenemos que ponernos hoy en guardia igualmente frente al incremento de los sentimientos nacionalistas exacerbados por parte española frente a similar e idéntica actitud de Rabat. Evitar un nacionalismo yerra otro es siempre sembrar vientos de guerra para el futuro. Ceuta y Melilla son españolas. Basta con decirlo, no hay que gritarlo. Y es preciso saber las dificultades objetivas que en el panorama internacional suscita su status. Reconocer estas cosas no es agradable, pero descomodarlas sería estúpido.

En este tramo final del siglo XX, la soberanía ha dejado de ser un concepto limitado exclusivamente por las leyes y regulado por los sentimientos patrióticos. Su ejercicio depende en gran manera de las limitaciones que imponen las potencias mundiales, habituadas a repartirse el mundo según sus intereses. La reivindicación marroquí de Ceuta y Melilla no se puede contemplar como una pieza separada de la estructura internacional para el Mediterráneo y Gibraltar. El apoyo, sin palabras, prestado por el Gobierno de Estados Unidos al régimen feudal de Hassani II es un motivo para preguntarse por la posición del Departamento de Estado en este contencioso. Washington se halla preocupado por la posibilidad de contar con bases e instalaciones militares operativas de cara al conflicto de Oriente Próximo, y sus privilegiadas relaciones con Marruecos se facilitan elementos de presión en esta vía la revisión de los acuerdos bilaterales con España. Si contemplamos esta situación junto a la de Gibraltar, podemos concluir que la amistad y cooperación americana en este terreno de las márgenes del tratado han brillado tradicionalmente por su ausencia.

La discusión en torno a los títulos históricos y jurídicos que acreditan la soberanía española sobre los territorios en que se hallan emplazadas Ceuta y Melilla, frente a los criterios meramente geográficos esgrimidos por el reino de Marruecos, no puede, por lo demás, desviar hacia el *principio territorial* una postura que encuentra en el *principio de población* su fundamento básico. La frase de que Ceuta y Melilla son españolas se basa prioritariamente en el hecho de que los habitantes de ambas ciudades son, desde hace siglos, españoles. La protección de los derechos y de los intereses de ceutíes y melillenses es el recomendable deber tanto del Gobierno como del resto de sus compatriotas.

Hassani II, busca compensar de las repercusiones sentimentales y afectivas que para importantes colectivos españoles de fuera de las antiguas plazas de soberanía — como, por ejemplo, el auxiliar — desempeñan Ceuta y Melilla, no lo dudado en pasar esta difícil asignatura a un Gobierno socialista, cuyos movimientos en el poder constituyen una experiencia cargada de significación en la historia de nuestro país. La osificada reacción del presidente González, apuntando dramatismo a la cuestión y no contentando a la provocación con excesos verbales, parece desde ese punto de vista, una actitud inteligente y defensible.

15.2.83	El tercer canal y la televisión pública	L'administració central entén la TV com a monopoli governamental i això explica les declaracions de Calviño (televisió antropològica)	Els tercers canals han de fer una programació substantiva capaç d'informar de tota la realitat catalana, espanyola i internacional
---------	--	---	--

El tercer canal y la televisión pública

UN NOTRIBO grupo de prestigiosos intelectuales y profesionales catalanes ha suscrito un escrito de protesta (véase EL PAÍS de 11 de febrero) contra las declaraciones realizadas por el director general de RTVE a propósito del tercer canal autonómico.

De creer al director del Ente Público, los terceros canales, cuya gestión corresponde por ley a las instituciones autonómicas, carecerán de una programación sustantiva — única que permitiría ofrecer esa "televisión moderna, capaz de informar de toda la realidad catalana, española e internacional" propugnada por los firmantes del escrito— y tendrán que limitarse a ofrecer espacios de *cólera local* dominados por el parroquialismo provinciano y el particularismo pintoresco. La sardana, el *azulejo* las sevillanas, los documentales sobre la vida rural, las fiestas de los pueblos o los barrios, los pintores y escritores dominigueros, las inauguraciones oficiales realizadas por las autoridades autonómicas o municipales y las curiosidades varias serían la contribución de Televisión al enriquecimiento de la pluralidad española.

Cuando se analiza el deterioro de la convivencia española, causado durante las últimas décadas por las prácticas centralizadoras no se suelen valorar lo suficiente las discriminaciones y los agravios perpetrados por RTVE en este terreno. La condición de servicio público de ámbito estatal de Televisión Española queda desmentida por el enorme predominio de los enfoques capitalinos — una variante vergonzosa del provincianismo — en la información general y en la participación de la sociedad en los programas. Por comodidad, por cortadad de miras y por falta de organización, resulta frecuente que los expertos llamados a opinar sobre cualquier asunto sean vecinos de Madrid, mientras que el novelista de Valladolid, el catedrático de Santiago de Compostela, el economista de Barcelona, el historiador de Sevilla o el ensayista de San Sebastián quedan confinados a la condición de remotes australianos. A partir de esa devaluación sistemática de quienes no residen en la capital del Estado se perfila la imagen de una enorme España periférica que sólo se asoma a la programación nacional del brazo de una inundación, un atentado, una estafa a la Seguridad Social, una batalla de flores o una procesión.

Los terceros canales de TVE, los autonómicos, podrían romper ese lamentable esquema a condición de

que fueran planteados como instrumentos informativos y culturales de carácter general y gestionados de forma descentralizada. Las cautelas para conseguir ese objetivo serían precisamente las contrarias de las apuntadas por el director de RTVE en sus declaraciones: que no cayeran en un excesivo localismo, que no incurrieran en la dramática cortadad de miras de la primera cadena, que umieran a los valores de la propia comunidad la solidaridad con el resto de los ciudadanos españoles y que se convirtieran en un acicate para Prado del Rey. En definitiva, que constituyeran una verdadera experiencia de pluralismo y libertad y se configuraran como una alternativa real de programación frente a las cadenas de ámbito estatal.

Dadas las resistencias del poder a la televisión privada (no la permitió Fraga durante el franquismo, no la organizó UCD durante su mandato, no parecen dispuestos a admitirla los socialistas), los terceros canales podrían ser decisivos para ampliar la diversidad y el pluralismo de la televisión pública. Las declaraciones de Calviño en Barcelona muestran, sin embargo, que los recelos oficiales respecto a los canales privados no descansan tanto en los argumentos que habitualmente se esgrimen contra los grupos de presión y las multinacionales como en la voluntad del Poder Ejecutivo de controlar, al viejo estilo, ese poderoso medio de comunicación. El intento de cortar las alas a las televisiones de las comunidades autónomas, tan públicas como las dos cadenas gestionadas por la Administración central, parece más bien que responde a un propósito de identificar a la televisión pública con *monopoli gubernamental*.

31.5.84	Por las sendas del populismo catalán	Existeix un sentiment de greuge en amplis sectors socials de Catalunya per la querrela presentada pel fiscal general contra Pujol en el cas Banca Catalana, perquè els seguidors de Pujol creuen que: a) és una venjança per haver guanyat per majoria absoluta (CiU: 47% dels vots) i b) la querrela està instigada des del govern central.	Hi ha hagut una campanya populista consubstancial a la ideologia i estratègia del partit de Jordi Pujol, el qual ha aconseguit associar la seva persona amb Catalunya.
---------	---	--	--

Por las sendas del populismo catalán

PIJOL fue reelegido ayer como presidente de la Generalitat de Cataluña, gracias a la mayoría parlamentaria que depuró a CiU su victoria en los comicios autonómicos del pasado 29 de abril, reforzada en la investidura por los votos de Esquerra Republicana y Alianza Popular. La querrela interpuesta por el fiscal general del Estado contra Pujol y otros ex directivos de Banca Catalana, acusados de apropiación indebida y falsedad en documento mercantil, ha contribuido a transformar en un corto plazo esa victoria en casi una apoteosis. La manifestación que congregó ayer algunas decenas de millares de personas delante del Parlamento catalán pone de relieve que los nacionalistas catalanes han sabido calar en zonas del sentimiento ciudadano y canalizarlo políticamente en su favor y en contra del Gobierno central. Las tesis paranoicas que la Prensa reaccionaria exhibe en torno a la necesidad de abandonar la independencia gubernamental de Cataluña y poner la justicia, y no la inocencia de 25 personas sospechosas de delitos, según el fiscal, no deben servir, tampoco, para alimentar la paranoia contraria. La de suponer que esta manifestación popular no responde también y sobre todo, a la expresión de un sentimiento que es sólo, que entronca, que tiene a los observadores, con la más pura de las realidades catalanas.

Desde esta perspectiva, la movilización de ayer en respaldo de Jordi Pujol refleja la sensibilidad herida de amplios sectores sociales de Cataluña, que no pueden separar la presentación de una querrela sobre el pasado de Banca Catalana, ni de la reciente victoria absoluta de CiU en las elecciones autonómicas, ni de la creencia en que el Gobierno ha impulsado la acción del fiscal general del Estado. Otros factores han contribuido a exacerbar todavía más los ánimos: la inexistencia de un fuero procesal que equiparase las garantías de los parlamentarios autonómicos con las de los diputados en el Congreso; los excesos verbales de Alfonso Guerra durante la campaña electoral; y la impresión, que los hechos avalan sólo en parte, pero que se ha extendido, de que la voluntad de llegar hasta el fondo de las irregularidades de Banca Catalana implica un agravio comparativo respecto a otros casos. Sobre ese trasfon-

do de irritación ha operado una activa campaña de movilización, incluidos anuncios en la Prensa de los más variados gremios y asociaciones, y el flete de autobuses para trasladar a los manifestantes, que ha coloreado la convocatoria de un inconfundible tono populista.

En este populismo, siempre rentable a corto plazo en política y siempre peligroso a medio y largo plazo, según la historia enseña, radica, a la postre, gran parte de la estrategia adoptada y de la ideología profunda del partido de Pujol. Es significativa esta polarización en torno a un político acusado, no más ni menos, que de graves delitos y que, sin embargo, ha conseguido transmitir a un elevadísimo número de ciudadanos la idea de que su persona, entendida como resumen de una trayectoria en el pasado y de un compromiso programático hacia el futuro, se asocia con la historia y la realidad de Cataluña. Cualquier tentativa de interpretar la adhesión popular a Jordi Pujol fuera del marco de los sentimientos y emociones nacionalistas está condenada al fracaso. La habilidad del partido de Pujol y de sus portavoces ha estado fundamentalmente en el terreno en el que han logrado poner la polémica, con la ayuda ingeniosa del fragorismo, que prefiere agitar el nacionalismo catalán contra el Gobierno de Madrid, aunque sea renunciando olímpicamente a sus súbitas sobre la sagrada unidad de la patria. Los catalanes a quienes ha ofendido que Pujol pueda ser considerado por el fiscal como un ciudadano bajo sospecha no se indignan ante esa iniciativa por simple aversión a los socialistas que ocupan el Gobierno del Estado, pero también la alcaidía de Barcelona, o porque pugnen la unión de la derecha autoritaria española con el catalanismo asediado. El nivel de su protesta es el rechazo de la eventual participación del Ejecutivo, heredero de una secular tradición centralista, en los intentos de procezar a un líder nacionalista que ha sido elegido presidente de la Generalitat por casi el 47% de los votantes. Se nos dirá que estas cosas desdibujan una apariencia o una proyección modernizadora en Cataluña; el populismo es, en cualquier caso, una ideología difícilmente identificable con la idea de progreso, pero tiene a sus espaldas una larga historia de lucha por los libertales democráticos y por la autonomía de Cataluña. Y esto funciona, y ha funcionado de manera casi automática a la hora de responder a lo que desde el principio se ha identificado como una agresión a Cataluña misma. Claro que ni Cataluña ni cualquier otra realidad nacional pueden ser identificadas, según las categorías del pensamiento democrático, con un líder carismático o patrimonio heredado por una ideología o un partido.

En su discurso de investidura, Jordi Pujol lamentó las vicisitudes de odio que pudieran fructificar en la clase política, y realizó un llamamiento a la calma y la serenidad. Esa actitud expresa la emotividad con que se vive el conflicto creado por la querrela en Cataluña. Quizá eso explique el hecho de que, presentada la querrela, el Gobierno de Felipe González y los socialistas catalanes (el PSC) hayan perdido toda iniciativa en la batalla política. Se diría que esperan una resolución de la querrela desfavorable para Jordi Pujol — lo que, en cualquier caso, no mejoraría mucho la situación, en estrictos términos políticos, que algunos — o que aguardan a que el tiempo y otros problemas diluyan éste en el olvido. De todas formas, si la querrela no es admitida a trámite, o si el eventual proceso no terminara en condena, habrá que reconocer que sería un milagro que no se produjera en ese momento la crisis gubernamental tan aplazada por Felipe González. Claro que con tal de demostrar la capacidad de duración de su Gabinete, el presidente parece capaz de cualquier cosa.

22.6.85	El espacio del castellano	Existeix un empobriment del castellà, especialment de l'oral. S'ha de millorar l'educació, "la escolarización abundante del idioma común" i el castellà que s'usa en els mèdia, especialment ràdio i TV	Si no es fa, hi ha el perill d'aparició d'un castellà-mandari literari difícilment comprensible per les classes populars que en parlaran tot un altre.
---------	----------------------------------	---	--

cultura no està en concordança amb el poderio econòmic de sus concurrentes més pròximes (el anglès y el francés), sino que además dispone de un número menor de lectores dentro de su delimitación específica. El resultado es una cierta tendencia a la separación entre una especie de castellano-mandarin adoptado como lengua literaria y el lenguaje coloquial (y esto sucede por cuenta de las características nacionales de los países que lo emplean). El peligro del surgimiento de dos idiomas distintos — el literario es difícilmente comprensible por las clases populares — no puede descartarse.

Para conjurar ese riesgo, la operación más rentable desde el punto de vista cultural sería la elevación de la escolaridad y de la enseñanza en todos los grados. Es una constante en todos los países del mundo que los niveles culturales dependen de manera decisiva de los logros en educación. El intento de un desarrollo autónomo de la cultura conduce a su aislamiento o a su instrumentación por las aristocracias intelectuales. El trabajo de difusión — e incluso impone — productos culturales a personas que no han sido adiestradas previamente en su uso, no funciona como extensión cultural, sino como mera difusión para complacencia de las minorías.

Tal vez como consecuencia de la expansión de la técnica, la educación genera cada vez menor atención a una buena enseñanza del idioma. Este fenómeno de empobrecimiento lingüístico resulta especialmente visible en el ámbito de castellano, donde las tecnologías se reciben con ansiedad y se consienten en tanto en cuanto se percibe la salvación del abismo del Tercer Mundo. Sin embargo, el desarrollo tecnológico también depende de la familiaridad con el pensamiento abstracto y de su estrecha vinculación con una cultura abundante de un idioma. La tendencia creciente hacia la separación de *ciencias y letras* en las enseñanzas medias es el síntoma de una erosión mental cargada de peligros.

Los pueblos desescolarizados, en los que el semialfabetismo suele quedar oculto tras la lucha primaria por la simple alfabetización, están sometidos a un castellano oral empobrecido, transmutado por los políticos y retorcido por los medios de comunicación. La presión continua de la propaganda y de la publicidad contribuyen a generalizar ese deterioro. Los políticos tienden, por una parte, al eufemismo del discurso y, por otra, a la intoxicación técnica de su vocabulario y a la creación de un especie de jerga sacudida que sirve para hechos repetibles. Los medios de comunicación — sobre todo el de comunicación oral — están sometidos a ese lenguaje que empeora además porque tienen que acudir muchas veces a la improvisación, para comunicar supuestamente mejor desde el microfono y a la vez de la calle sus microfonos, desde donde ese lenguaje deformado alcanza difusión y se recibe de sí mismo por el propio prestigio de un medio considerado como profesional. El radio español es culpable en gran medida de estas deformaciones culturales y conceptuales, que sumen por lo demás a los ciudadanos en toda clase de confusiones. Si tenemos en cuenta lo ya dicho de los políticos, no debe sorprendernos que el Gobierno de Felipe González eligiera como portavoz a un locutor. El uso claro y directo del castellano, aun dejando aparte los problemas de prosodia que puede ámbito. Y es en buena medida que debe preocupar a quienes lo usan como instrumentos de su trabajo.

Está bien que se busquen medios para diversificar los textos, difusoras, abaratamiento para registrar ese proceso degenerativo. Pero no se saldrá del círculo de error si no se lucha en pro de una claridad a su abundante del idioma común, si no pone freno a sus responsabilidades a quienes usan sin escrúpulos y empobrecen el idioma oral. Naturalmente que los escritores pueden incluir la creación popular de la que está hecha nuestro idioma y aceptar las incorporaciones que la dinámica de vida va produciendo — son formas de nuevas posibilidades de pensamiento. La cultura posterior, sin embargo, el problema planteado no es la depuración o el academicismo, sino el enfrentamiento con la dominación del campo literario. Y la asimilación del lenguaje como una forma de expresión del conocimiento antes que como un disfraz de la ignorancia.

El espacio del castellano

El espacio del idioma castellano, tema debatido recientemente en Madrid por un grupo de escritores españoles y latinoamericanos, presenta hoy serios problemas en la fijación de sus fronteras. No sólo se habla en países cuya

16.6.86	<p>A. Elecciones: los programas</p> <p>T: Los nuevos pasos del nacionalismo</p>	<p>El PRD (Roca) enfatiza "liberalizar l'economia per crear ocupació" i CIU, "desenvolupar i perfeccionar el model autonòmic"</p>	<p>Els nacionalistes ja formulen propostes estatals i europees</p>
---------	---	---	--

ELECCIONES: LOS PROGRAMAS

Los nuevos pasos del nacionalismo

HABRÍAN SIDO LOS partidos nacionalistas reservan sus mejores energías y sus más acabadadas propuestas para las elecciones autonómicas. Con todo, la ley de la oferta y la demanda electoral obliga a no abandonar espacios políticos a rivales no nacionalistas, a quienes saben mejor si medios para la competición general, al menos que sus líderes, de vez en cuando, especialmente a través de la televisión. Así, los nacionalistas no renuncian a emitir una lista una serie de objetivos genéricos de alcance nacional, aunque no detallan, salvo excepciones, las medidas concretas para alcanzarlos.

Europa (CF). Este programa reclama compensaciones por los desempleados de la integración en sectores como el siderometalúrgico o el petroquímico, pero también la creación de una reforma en el Parlamento. A la vez, para el voto de la ley de las comunidades autónomas, el PNV y el PSE-EE, además de una serie de medidas para la participación de las comunidades autónomas en el desarrollo de la política de las comunidades autónomas, se refieren a la Bruselas.

Consolidado ya en lo fundamental el régimen autonómico, los nacionalistas no pueden seguir reduciendo su mensaje a la reivindicación genérica del autogobierno o a la impugnación del centralismo en abstracto, especialmente en Euzkadi y Cataluña, donde llevan años en el poder. De ahí que, aunque se mantenga parcialmente el lenguaje épico tradicional (desde la *batalla de Muret* al *no sujeción*), las proclamas se enriquezcan con contenidos más complejos, en relación tanto a los problemas generales de la política española como al nuevo marco europeo.

La izquierda Roca corresponde a esa necesidad de los nacionalistas de dotarse de un escenario más amplio en el que inscribir su oferta. Todavía, sin embargo, la impronta nacionalista se refleja no sólo en el lenguaje, sino también en las prioridades. Así, los programas de Convergencia. Uno, por una parte, es el Partido Reintegración Democrática, por otra, coinciden en su orientación y en propuestas. Diferen, no obstante, en que mientras para el partido de Pujol la prioridad es el desarrollo y perfeccionamiento del diseño autonómico del Estado, incluyendo la eliminación de los restos de la administración peninsular, el primer lugar de los gobiernos rocosos, para el PRD lo más importante y urgente es liberar la economía para crear empleo.

Por su parte, al presentar en Madrid la candidatura del Partido Nacionalista Vasco (PNV), Arzalluz declaró que su intención era "demostrar la falsedad de que el nacionalismo no tiene alternativas válidas para una política de Euzkadi". El programa principal del programa del PNV reside en "definir las prioridades y las nuevas condiciones de vida de la incorporación de España a la Comunidad

Sobre la financiación autonómica, convergen en el País Vasco y Navarra. Este partido hace una lista de reivindicaciones, pero en ella no se contiene ni una directa alguna al derecho de autodeterminación. El PNV, en el programa de Euzkadi, Euzkadi, Euzkadi, planteado por un planteamiento orientado hacia el "buen estado de un Estado federal" en el que se reconoce el derecho de cada comunidad a plantearse "los propios sistemas de su propio desarrollo". El PSE-EE y el PSE-EE propone "la profundización de la autonomía política para llegar a una confederación".

Herri Batasuna sigue con insistencia en la temática KAS y se compromete a la búsqueda de una solución política que haga posible la convivencia entre las dos plataformas entre "los que quieren defender el problema de la violencia", es decir, el PNV y el Estado. El PNV que Nacionalista Gallego propone la reforma constitucional en todo lo que se oponga "a los derechos reconocidos del derecho de las nacionalidades y la autodeterminación".

En un momento, frente a quienes creen que para los nacionalistas parece "por no pasar el tiempo" los programas electorales indican una existencia de una preocupación de la dimensión estatal, y a la vez, una preocupación de muchos de los problemas que afectan a las comunidades. Ello favorece, sin duda alguna, la integración de los problemas del nacionalismo que desborda los límites de las estrategias en estos tres grandes puntos: la creación de un liberalismo y contra el "la política de las comunidades y la reforma de la Constitución".

18.10.86	Victoria Olímpica	L'obtenció de l'organització del JO és un èxit per 1) la unitat dels partits polítics (per primera vegada des de Franco) i 2) el suport de les institucions espanyoles	La unanimitat ha de servir per a Catalunya i Espanya
----------	--------------------------	--	--

Victoria olímpica

El triomf de Barcelona como sede de los Juegos Olímpicos de 1992 es una gran noticia para España. Las citas olímpicas se han convertido en acontecimientos multitudinarios de enorme importancia, y su consiguiente en nuestro país abre una oportunidad mas para mostrar a la comunidad internacional la realidad española. Al mismo tiempo servirán para dar un empuje histórico a las obras de modernización y a la mejora de la infraestructura de la Gran Barcelona. Y, finalmente, deben servir de acicate para incrementar la practica del deporte entre nuestros jóvenes y situar a nuestro país en un lugar más relevante del que viene ocupando en las competiciones.

La elección plantea, sin embargo, no pocos problemas. Y no es el más pequeño abordar con realismo y buena planificación las inversiones financieras previstas por la candidatura. El año 1992 será también el de la Expo con lugar en Sevilla. Si estos eventos se entran con los días de improvisación y alegría prevaposturas que en muchos momentos han caracterizado a nuestras administraciones públicas, podrían convertirse en un intento viciado histórico para el futuro.

Otra cuestión es relativamente deportiva. Los déficits de los españoles en este terreno, tanto en la práctica cotidiana como en su proyección competitiva de alto nivel, nos exponen a un ridículo que, por mucho que se intente paliar, abundando a que lo importante no es ganar sino participar, amenaza con calar profundamente en la opinion pública. Los cinco años que nos separan de los Juegos deben ser utilizados para iniciar una reflexión en este terreno, un replanteamiento que comience por las escuelas. Aun así, más difícilmente nos escaparemos de proyectar al mundo, desde la Barcelona del año 1992, la imagen de un pueblo moderno e inquieto, con preocupaciones culturales y políticas, que está realizando importantes esfuerzos para consolidar una buena situación económica, pero que le es desdichado lamentablemente la formación física de sus ciudadanos.

Por lo demás, la elección efectuada en Lausana constituye una oportunidad de oro para que Barcelona se conserte en la ciudad racional y pujante que deseará y merecerá sus habitantes. Vale la pena subrayar que de la oportunidad llega de la mano de la unidad con que se ha respaldado a la candidatura. Barcelona obtiene los Juegos gracias a la primera tregua interior que se conciben los partidos políticos catalanes desde el empuje de Franco, y al apoyo que ha sabido buscar y encontrar en todas las instituciones españolas. La decisión colectiva de sus ciudadanos, la respuesta de 60.000 voluntarios dispuestos a colaborar gratuitamente en los trabajos olímpicos, el esfuerzo de las empresas — catalanas y no catalanas — que han financiado a fondo perdido los gastos de promoción internacional del proyecto y la minuciosa planificación que ha realizado el Ayuntamiento no habrían

servido de nada sin las dos premisas anteriores.

Todas las ciudades candidatas defendieron con entusiasmo sus ofertas. A la capital catalana le asistió un largo rosario de argumentos, como el de que España era el único gran país europeo, moderno e industrializado, que nunca había conseguido albergar unos Juegos Olímpicos, o el de que Barcelona concentra por cuarta vez a la nominación. Asimismo, presentaba realidades tangibles: tiene ya el 70% de las instalaciones deportivas necesarias para los Juegos y ha iniciado — sin esperar al veredicto — obras decisivas, como la remodelación del estadio y la construcción del futuro Palacio de Deportes de Montjuic.

Unos 700 profesionales han aportado cerca de medio millón de horas de trabajo en la candidatura. Pero, según ha señalado el presidente del Comité Olímpico Internacional, Juan Antonio Samaranch, la seriedad y la unanimidad en el respaldo de toda España han sido los elementos decisivos para que podría imponerse esas otras razones. Es cierto que esa unanimidad no llegó bastante tarde, aunque a tiempo para ofrecerla en Lausana. Es cierto que las dudas y discusiones que se registraron pueden volver en el futuro, a la hora de intentar capitalizar políticamente el triunfo. Pero la propia eficacia de esa unanimidad debe servir de lección en otras cosas. Para Cataluña y para España.

21.11. 86	¿Un caso político?	Cas Banca Catalana: els jutges han d'emetre una decisió jurídica prescindint de la politització en què s'ha subsumit el cas	Jordi Pujol ha polititzat la querrela jurídica en benefici propi. Li ho han facilitat les declaracions barroeres i fora de lloc d'alguns socialistes
-----------	---------------------------	---	--

EL PAÍS

PROMOTORA DE INFORMACIONES SOCIEDAD ANÓNIMA (IPUSA)

PRESENTE DE HONOR
Jordi Pujol Fontsera

PRESENTE

José María Castellet
Javier Barreiro y Juan Luis Ceballos

DIRECCIÓN

Juan Luis Ceballos

José María Castellet

Administración: Plaza de España, 15, 1.ª planta, 28014 Madrid, España. Teléfono: 363 41 11. Fax: 363 41 12. Correo electrónico: elpais@elpais.com. Suscripciones: Calle de la Princesa, 10, 28014 Madrid, España. Teléfono: 363 41 11. Fax: 363 41 12. Correo electrónico: suscripciones@elpais.com. Publicidad: Calle de la Princesa, 10, 28014 Madrid, España. Teléfono: 363 41 11. Fax: 363 41 12. Correo electrónico: publicidad@elpais.com. Distribución: Calle de la Princesa, 10, 28014 Madrid, España. Teléfono: 363 41 11. Fax: 363 41 12. Correo electrónico: distribucion@elpais.com.

REDACCIÓN

José María Castellet

Deposito legal: M. 1234/1978. Impreso en España. Papel de reserva: 100%. No se permite la explotación económica ni la transformación de esta obra. Queda permitida la cita en libros y artículos de prensa. Reservados todos los derechos. No se permite la explotación económica ni la transformación de esta obra. Queda permitida la cita en libros y artículos de prensa. Reservados todos los derechos.

REDACCIÓN

José María Castellet

¿Un caso político?

Hay un día decisivo para uno de los sumarios más complejos de la historia de la justicia en la democracia española. El pleno de la Audiencia de Barcelona debe decidir si procesa o no a Jordi Pujol, presidente de la Generalitat, y otros 16 ex directivos de Banca Catalana. Pero aunque el caso, por la personalidad del principal involucrado, se ha politizado profundamente a lo largo de los dos años de instrucción de la querrela, el ciudadano debe esperar ahora del normal funcionamiento de las instituciones una *respuesta jurídica a un problema jurídico*. Pues toda la cuestión reside en decidir si hay indicios de responsabilidad penal en la actuación de los 17 antiguos dirigentes de aquel banco.

Al examinar las repercusiones del *caso Banca Catalana*, resulta imprescindible subrayar que el principal elemento politizador fue la pretensión de que, por la condición de presidente de la Generalitat de Cataluña —cargo que asumió Pujol después de los hechos que ahora se analizan—, ni siquiera pudiera examinarse ante la justicia lo sucedido antes en el banco, cuando fueron necesarios 344.000 millones de pesetas de los fondos públicos para sanear las pérdidas originadas en su grupo por una gestión desastrosa.

La politización no es ajena a la actitud personal del propio Jordi Pujol. Éste ha reiterado a lo largo de los dos últimos años que prefiere no hacer ningún tipo de declaraciones sobre el problema, pero no ha hecho ningún esfuerzo visible para separar ante la opinión pública su condición actual de jefe del Gobierno catalán de la que tenía en el momento que es objeto de investigación, cuando era un banquero que administraba intereses particulares.

El martes pasado, el presidente Jordi Pujol abundaba en subrayar que la querrela gravitaba sobre toda Cataluña, cuando los hechos son que se cite exclusivamente a la conducta personal de 17 personas concretas. Con esta afirmación en vísperas de la decisión

judicial, Jordi Pujol ponía broche a decisiones anteriores como la de negarse no sólo a designar un abogado defensor para que articularse los argumentos jurídicos y técnicos a favor de su inocencia, sino también a desvelar los datos del posible argumento político de su defensa, el mecenazgo que efectuó Banca Catalana financiando actividades antidemocráticas y católicas. Cuando menos se puede decir que las declaraciones del presidente de la Generalitat han constituido una invasión del Ejecutivo sobre el poder judicial. Y toda su actitud ha tendido a la politización del caso, buscando en ella refugio a los problemas. En el *caso Catalana* ha habido numerosas irregularidades detectadas: dobles y triples contabilizaciones, desvío de fondos de los canales por donde debían circular, repartos de dividendos en sociedades técnicamente quebradas, falta de correspondencias con la realidad de documentos públicos. Eso no implica una presunción de dolo, esencial a la hora de establecer responsabilidades penales, ni prejuzga, por tanto, la culpabilidad de los sospechosos, todos ellos acreedores a la presunción de inocencia, sean procesados o no, hasta que se establezca sentencia firme.

Pero en los aspectos estrictamente políticos del caso conviene recordar los desastros cometidos. "El Gobierno central ha hecho una maniobra indigna", espetó Jordi Pujol a las pocas horas de iniciarse la querrela. "Vamos a encarcelar a Pujol", siseó un socialista, el delegado del Gobierno en Andalucía, Tomás Azorín. El resultado de esta politización es que asistimos a una división de opiniones casi radical. Un sector de la comunidad financiera española y de la opinión pública catalana parece haber *negado* ya al banquero Jordi Pujol y haberle absuelto en el doble altar del pecado colectivo ("lo hacíamos todos") y de los servicios a la causa nacionalista ("se hizo por Cataluña"). Frente a eso, otra buena parte de la opinión pública española considera que las heterodoxas actuaciones detectadas en Banca Catalana exigen, de entrada y sin miramientos, unos procesamientos en regla, como ha sucedido ya con algunos otros políticos —el ex presidente de la Comunidad de Castilla y León, Demetrio Madrid— o banqueros. Las demandas de igualdad ante la ley funcionan igual a diestra que a siniestra, para los que quieren culpables y para los que claman por la inocencia.

Hay ocasiones en que los grandes temas judiciales son dictaminados antes en la calle que en el juzgado. Pero en este caso la divergencia de las corrientes de opinión hace imposible referirse a ellas como a un todo. Los jueces tienen que hacer, por lo mismo, un esfuerzo extraordinario de imparcialidad: no es Cataluña la que se somete a su criterio —en Cataluña la acusada—, sino unas personas concretas sobre las que caen sospechas de responsabilidades concretas. No es el presidente de la Generalitat el que debe ser procesado o no por su gestión —en muchos aspectos, enconmutable— al frente del Gobierno autonómico. Nos encontramos ante una polémica política, sino ante un *agujero* de cientos de miles de millones de pesetas que ha sido tapado con dinero de todos los españoles —de dentro y de fuera de Cataluña—. Tampoco se trata de calificar *moralmente* la actuación de los sospechosos, sino de establecer si las irregularidades tuvieron perfiles delictivos suficientes como para provocar procesamientos.

Rigor jurídico es, pues, lo que se necesita. El mejor servicio que pueden prestar los magistrados a la estabilidad democrática y a la confianza popular en la justicia —todavía muy seriamente deteriorada— es actuar obviando las consideraciones políticas.

14.10.87	La fiesta nacional	Els presidents basc i català haurien d'haver anat a commemorar la 'fiesta nacional' del 12 d'octubre	La construcció de l'Estat-nació Espanya democràtic és tasca de tots els representants de la ciutadania i els presidents basc i català són els que més han de mostrar el camí perquè són de les 'nacionalitats' més diferenciades
----------	---------------------------	--	--

10

OPINIÓN

EL PAIS

PROMOTORA DE INFORMACIONES, SOCIEDAD ANONIMA (PISA)

PRESIDENTE DE HONOR
José Ortega y Gasset

PRESIDENTE
Jaume de Pinós

DIRECTORES GENERALES
Jaume Barrio y Juan Luis Cabrera

SUSCRIPCION GENERAL
Luis de Puig

SECRETARÍA
JUAN LUIS CABRERA

DIRECTORES ADJUNTOS
Sot Gillego-Díaz y Antonio Franco

Redacción: Miguel Ángel Ballester, Redacción (Jefe), María Puig (Jefa de prensa), José María Izquierdo (Información General), Victoria Vento (Cultura), Alfredo Peláez (Deportes), Joaquín Salazar (Economía) y Lorenzo Romero (Cine). Jefe de Correcciones: Juan Cruz Bello (Cine), Santiago Palacios, Redacción (Jefe) en Barcelona: Javier Vidal (Cine), José Antonio Berrio y Luis Mates, Sumarios: Ana Cristina y José Francisco (Literatura), Informaciones (Cine), Carlos Pérez (Cultura), José Miguel Llerena y Ferrnán Delgado (Cine), José José Fernández y María Pineda de Pardo (Deportes), Manuel Navarro y Andrés Maza (Economía), Juan Luis (Información), Paul Casan (Farmacia) y Consuelo Carrera (Documentación). **EDICIÓN DOMINGAL:** Redacción (Jefe) Juan G. Yuste y Daniel García, Jefe de Sección: Ángel García Díaz y Javier Aguado. **SERVICIO EXTERNO:** Redactor: José Carlos Martín. Jefe de Sección: Ángel Luis de la Caba. **FORMACIÓN E INVESTIGACIÓN:** Subdirector: José Ramón

DIRECTOR GENERAL
Jaume Ferrerías Viqueira

Publicador: Manuel de la Riva

Subdirector general: José Carlos Izquierdo, Francisco Pérez Guebrón (Circulación), Antonio Ángel Salazar (Administración), Carlos Bustos (Relaciones Laborales), Orlando Cordero y José Ángel Gil-Rosales, José María Vidal (Control de Calidad), Jaime Galde (Publicidad), Juan Carlos de Mendoza (Marketing) y José María Castellano (Proceso de Creación)

SECRETARÍA GENERAL
José María Ferrerías

Adjunto a la Dirección General: Joaquín Rodríguez

La fiesta nacional

ES LAMENTABLE que los presidentes de Euzkadi y Cataluña se hicieran notar únicamente por su ausencia en la conmemoración de la fiesta nacional del 12 de octubre, instituida por el Parlamento. Por discutible que resulte la decisión de instaurar esta fiesta en el día señalado, cuenta con la legitimación casi unánime de los representantes de la soberanía popular. Es doloroso, además, porque indica la distancia que todavía nos queda por recorrer para que los usos y costumbres de la sociedad española sean equiparables a los de los países con larga tradición democrática. En ellos, la puesta en tela de juicio de las decisiones del Gobierno de turno por parte de la oposición no se traduce en un permanente cuestionamiento del marco legal, incluyendo los símbolos —la bandera, el himno, las conmemoraciones— genéricamente aceptados como elementos de cohesión social e identificación afectiva de los ciudadanos.

Y es más que preocupante que sean precisamente los representantes de las dos nacionalidades con más acusada personalidad quienes reincidan en su actitud de asentar su propia identidad, no tanto en la exaltación de los propios valores y símbolos como en la negación de los considerados comunes a todos los ciudadanos y comunidades del Estado. La sociedad civil sólo puede asentarse en la aceptación del contrato en virtud del cual los ciudadanos particulares renuncian a una parte de su derecho de autoafirmación a cambio de una acción similar de los demás. Esa convención de la que nace el Estado moderno es incompatible con ciertas actitudes características de los nacionalismos periféricos españoles a la hora de acatar la legalidad.

La ausencia de Pujol y Ardanza es deplorable en cuanto supone renunciar a la función pedagógica a que los representantes de la ciudadanía están obligados. En particular, cuando se viven los años fundacionales de una nueva forma de convivencia entre los pueblos españoles, definida por el Estado de las autonomías.

Pero resulta inevitable referirse también a la otra cara de la moneda: la torpeza con que se ha procedido a la hora de plantear la instauración de un símbolo destinado a reforzar los lazos de convivencia. La elección del 12 de octubre, la antigua *fiesta de la raza*, en torno al concepto de *hispanidad* —popularizado en nuestro siglo, por cierto, por un vizcaíno, el obispo monseñor Vizcarra—, resulta, desde luego, discutible. Sin embargo, tratándose de una decisión casi unánime de los representantes de los ciudadanos, era lógico dejarlo estar, a condición de que el contenido dado a la celebración no resultara en sí mismo una nueva invitación a la división.

Ante la oleada de retórica patriótica que nos amenaza de cara a 1992, no está de más recordar que en el 12 de octubre hay elementos simbólicos que pueden servir para lo uno y para lo otro. Para integrar o para dividir. El inicio de la colonización de las Indias occidentales y la conquista del reino de Granada por los Reyes Católicos, completando la unidad territorial, hechos ambos fechados en 1492, son episodios de indudable talla histórica, pero no de unívoca valoración. La afirmación de la identidad española que se inicia a partir de esos dos acontecimientos, y que culminará durante el reinado de Felipe II, se realiza a costa de un repliegue ideológico sobre valores apoyados en la práctica de la exclusión: de los judíos, 300.000 de los cuales fueron expulsados aquel mismo año, y de los moriscos, primero; de los disidentes en general —disidentes en una sociedad de hidalgos que había inventado la Inquisición—, más tarde.

En el Descubrimiento hay elementos culturales de primer orden. En torno a ellos puede otorgarse un contenido efectivamente integrador a la nueva fiesta nacional. Pero la improvisación con que se ha procedido este año es del todo contraproducente. Al centrar la celebración en un acto castrense, completado con un acto de homenaje a quienes "dieron su vida por España", se ha elegido el camino más transitado, pero también, en la situación presente, el más polémico para el fin propuesto. Las resonancias de la fórmula empleada, incluso si se ha evitado la expresión *caudal*, unida a la retórica franquista, evocan unos valores particulares.

Por lo demás, un desfile militar puede y debe formar parte de los actos de la celebración de la fiesta nacional, pero si éste es el eje central de la conmemoración, se hace con ello pedregoso honor a la ideología que convierte a las Fuerzas Armadas en columna vertebral de la patria, fórmula empleada por los sectores más reaccionarios para justificar los golpes y las guerras civiles contra *el enemigo interior*. La única y verdadera columna vertebral de este país la constituyen las instituciones democráticas, es decir, la voluntad de sus ciudadanos representada en las mismas.

22.4.88	¿Milenario o milenarismo?	<p>1) Es absurd celebrar el Mil·lenari de Catalunya perquè el terme Catalunya no va aparèixer fins el 1114.</p> <p>2) CiU ho fa per contrarrestar els fastos i la retòrica patriòtera que amenaça la celebració del 'V Centenari'</p> <p>3) però no és greu perquè al convidar el rei denota que respecta la Constitució</p>	El romanticisme nacionalista instrumentalitza la història en benefici propi
---------	---------------------------	--	---

¿Milenario o milenarismo?

LA SOLEMNE apertura de los actos del milenario de Cataluña que se celebra hoy en Barcelona bajo la presidencia del rey Juan Carlos plantea algunos interrogantes sobre la función que deben cumplir las conmemoraciones históricas en relación a los problemas que, de tejas para abajo, plantea la complejidad de la sociedad actual. Problemas políticos, entre otros, y más cuando la coyuntura preelectoral se presta a toda suerte de manipulaciones.

La tentación de instrumentalizar la historia en función de intereses coyunturales es, desde el romanticismo, una constante en toda Europa. Nebulosos acontecimientos son movilizados con pasión y desde una mentalidad *ad demonstrandum* a fin de acreditar una determinada interpretación de los mismos que coincida con valores encarecidos como estimables, y sobre todo *proprios*, en el presente. Es cierto que en este terreno muy pocos pueden lanzar sin riesgo la primera piedra, pero en este caso hay suficientes elementos como para extremar la cautela. En primer lugar, hablar del milenario de Cataluña sólo resulta admisible como metáfora. La palabra misma, Cataluña, no apareció hasta 1114, por lo que difícilmente puede conmemorarse el nacimiento de lo que permanecía inominado cuando, en el año 988, el conde de Barcelona, Borrell II, rompió los lazos feudales con el Imperio carolingio. Y es este hecho, y no voluntaristas interpretaciones imaginadas mucho después, lo que se conmemora.

De acuerdo con la acreditada tradición nacionalista de afirmación en negativo, la celebración milenaria se ha fraguado en buena medida como un intento de respuesta a los preparativos de los fastos del V Centenario del Descubrimiento de América y de la unificación de la España moderna por los Reyes Católicos. Y si hay motivos para desconfiar de la ola de patriotismo retórico que con tal motivo amenaza con anegarnos, no parece que la exaltación de sus simétricos periféricos sea forma de conjurar el peligro. La confrontación política elevada a lucha de efemérides puede llegar al ridículo. Por suerte, al alcalde de Barcelona no se le ha ocurrido *tapar* la conmemoración celebrando el bimilenario de la ciudad para entardecer una carrera por el pedigrí historiográfico.

La invitación cursada por la Generalitat a Don Juan Carlos para presidir honoríficamente la conmemoración despeja las incógnitas sobre el marco constitucional de la celebración, por más que las brumosas explicaciones aportadas para explicar la no invitación al presidente del Gobierno alimenten dudas sobre el eventual intento de instrumentalización de la institución que encarna el Monarca.

En una sociedad moderna, y por ello necesariamente pluralista, las conmemoraciones, como los símbolos, deben servir para dar expresión racional a la identificación afectiva con los valores compartidos, no ya por una determinada comunidad ideológica, sino por la ciudadanía. En caso contrario, se corre el riesgo de confundir milenarios con milenarismos.

17.5.88	Jugar a dos barajas	La Generalitat dona subvencions destinades a combatre l'atur a organitzacions que fomenten l'independentisme	El nacionalisme conservador de Pujol té un doble llenguatge: a) accepta la Constitució (conviden el rei al Mil·lenari) i b) subvenciona els independentistes que boicotegen la visita del rei
---------	----------------------------	--	---

EL PAÍS

PROMOTORA DE INFORMACIONES. SOCIEDAD ANÓNIMA (PISA)

PRÉSIDENTE DE HONOR
José Ortega y Gasset

PRÉSIDENTE
Jesús de Polanco

DIRECTORES GENERALES
Javier Barón y Juan Luis Cebrián

INSPECTOR
Juan Luis Cebrián

DIRECTORES ACADÉMICOS
Salvador Gual y Ramón Vicens-Forn

Redacción: Miguel Ángel Rosales y Estrella Sanjaume. **Redacción pajar:** Miguel Ruiz de Azavedo (Barcelona), José María Izquierdo (Barcelona), Vicente Verdú (Cataluña), José María Izquierdo (Barcelona) y Fernando y Luciano Gómez (Cataluña). **Jefe de Corrección:** Juan Gil. **Jefe de Prensa:** Enrique Páramo. **Redacción pajar en Barcelona:** José Adolfo Barón y Luis Milla. **Redacción:** Luis María López (Barcelona), Ayo Gilman y Juan Francisco Jarama. **Redacción de Madrid:** José María López y Tomás Ochoa (Cataluña), Ana Martín, Puy y Emilio Rodríguez (Cataluña), Enrique Páramo, Redacción pajar en Barcelona: Juan Luis Cebrián, José María Izquierdo, Juan Carlos López, Redacción pajar en Barcelona: Juan Carlos López y Daniel Gil. **Redacción:** José María Izquierdo (Barcelona), Redacción pajar en Barcelona: Juan Carlos López y Daniel Gil. **Jefe de Prensa:** Enrique Páramo. **Jefe de Prensa:** Enrique Páramo. **DIRECCIÓN EDITORIAL:** Redacción pajar en Barcelona: Juan Carlos López y Daniel Gil. **Redacción:** José María Izquierdo (Barcelona).

DIRECTOR GENERAL
Juan Francisco Vázquez

Redacción pajar: Enrique Páramo (Barcelona) y José María Izquierdo (Barcelona). **Dirección:** Juan Carlos López y Daniel Gil. **Redacción:** José María Izquierdo (Barcelona), Enrique Páramo (Barcelona), Luciano Gómez y José María Izquierdo (Barcelona). **Jefe de Prensa:** Enrique Páramo. **Jefe de Prensa:** Enrique Páramo. **Redacción pajar:** Juan Carlos López y Daniel Gil. **Redacción:** José María Izquierdo (Barcelona).

SECRETARIO GENERAL
José María Izquierdo

Redacción a la Dirección General: Joaquín Rodríguez

Jugar a dos barajas

El *desvío* de una subvención de la Generalitat de Cataluña, teóricamente otorgada para crear empleo en una sociedad dedicada al estudio de las banderas y prácticamente residienda en la organización independentista Crida a la Solidaritat, constituye un sintomático indicio de la práctica de un *doble lenguaje* por parte del nacionalismo conservador que ostenta el poder en la comunidad autónoma.

El asunto es políticamente grave, al margen de las posibles irregularidades legales cometidas por los beneficiarios de la subvención. Pone en cuestión los procedimientos establecidos por el Departamento de Trabajo —si es que existen— para controlar el real destino de las subvenciones que otorga para crear empleo. Pero es que, además, sobre el trasiego de fondos entre la peculiar Asociación de Vexilología, dirigida y compuesta por militantes de la Crida, y esta misma, se añade el reciente conocimiento público de que al menos otras tres organizaciones independentistas reciben subvenciones directas del Gobierno de Pujol.

No es tampoco una anécdota el momento en que fue despachada una de las subvenciones: días antes de la visita del Rey a Barcelona para presidir el acto inaugural del Milenario de Cataluña, en un acto que por cierto se consideraba una utilización propagandística desmedida de la figura del Rey por parte del actual gobierno la Generalitat y con intenciones partidistas. Aunque el detalle tenga algún interés, importa poco desde un punto de vista general la cuestión de si los fondos desviados sirvieron directamente para comprar los cohetes y financiar los carteles con que la Crida recibió ruidosamente a don Juan Carlos o si fueron otros billetes distintos: el principio de unidad

de caja hace casi irrelevante esta incógnita. Estaríamos ante el mismo problema incluso en el caso de que la polémica partida se hubiera utilizado *solo* para pagar sueldos atrasados de activistas más o menos liberados —caracterizados de estudiosos de las banderas del mundo entero— para que pudieran llevar a cabo las acciones contra el Estado y su máximo representante en la última semana de abril. Ha quedado demostrada la relación de vasos comunicantes (transferencias, préstamos) entre la contabilidad de la Crida y la de la Asociación de Vexilología, *pantalla* de la anterior. Y el problema real es el de la transmutación de subvenciones para combatir el desempleo en partidas oficiales para fomentar el independentismo.

Con toda probabilidad, en el caso del dinero desviado hacia la Crida nos encontramos ante una omisión del poder público, ante una falta de control por parte de una Administración. Pero es que la esencia del sistema subvencionador del Gobierno Pujol es el de la *repartición*: otorgar alegremente cantidades de dinero a una infinidad de asociaciones dispersas y con solvencia heterogénea para vincularlas de una forma u otra a la idea de una presunta eficacia del poder autonómico. Es posible que el Departamento de Trabajo haya sido sorprendido en su buena fe en el caso de la Crida. Pero ¿podía desconocer dicho departamento el tipo de asociaciones a que destina sus subvenciones? Al menos otras tres organizaciones independentistas no camufladas figuran en las listas oficiales de los beneficiarios de esas ayudas. Tanta pasión empleadora de los grupos radicales ¿no debiera haber alertado a las autoridades?

Todo ello configura una actuación pública que, desde la ineficacia o desde la negligencia, se convierte en un juego a dos barajas. Algunas de las suspicacias e interrogantes que levantó el acto inaugural del Milenario de Cataluña parecen tener ya respuesta. Mientras el Gobierno Pujol hacía profesión de vinculación a España ante el Rey —y las televisiones recogían la imagen del acto, muy provechosa para Pujol electoralmente—, los jóvenes independentistas subvencionados por el mismo Gobierno boicoteaban la visita de don Juan Carlos. "A cualquier ayuntamiento de tercera le podría pasar", ha dicho el líder nacionalista, tratando de justificar la *derrota* de la subvención. Pero hay quien todavía quiere que el Gobierno catalán no merezca una puntuación tan pobre.

5.10.90	Pujol o Roca	La crisi per la mala gestió de l'administració de CiU ha arribat a dins del partit. Ho demostra el distanciament Pujol-Roca	Pujol ja no pot buscar excuses en l'enemic exterior. La seva col·laboració amb el govern central i el fet que l'administració ja està assentada l'acara als propis problemes (parc Busch, trasvassament de l'Ebre, pla residus industrials, degradació de la costa catalana. ...)
---------	---------------------	---	---

Pujol o Roca

EL PAÍS, viernes 5 de octubre de 1990

DURANTE UNA década, Convergència i Unió (CiU) ha gobernado la Generalitat sin graves dificultades y ha ido mejorando sus resultados electorales porque su líder, Jordi Pujol, consiguió crear un universo político catalán específico configurado a su medida. Las principales *ingenierías* que se introducían en ese universo procedentes del escenario político general español han podido ser *exorcizadas* como acciones del *enemigo exterior*, y de esta forma incluso las acciones más hostiles a CiU han acabado revertiendo a su favor.

Esto ha sido posible porque, además de la habilidad de Pujol, se producía en la fase de instauración de la autonomía, en la que la principal responsabilidad que cabía exigirle era el acierto en el diseño de una Administración ágil y eficaz, conjuntamente con el asentamiento político de la Generalitat. La calidad de una Administración de nuevo cuño sólo se percibe por la ciudadanía a largo plazo, sobre todo si sus eventuales defectos se arrojan con la continua afirmación simbólica o sentimental de la propia diferencia.

Pero el escenario ha cambiado casi imperceptiblemente. El Gobierno de CiU se enfrenta desde hace un año de forma constante a conflictos de imposible atribución al *enemigo exterior*, porque derivan directamente de la gestión de las propias competencias y no de la mera afirmación de la autonomía y del sentimiento de la nacionalidad. Son los casos del parque de atracciones Busch, el proyecto de trasvase del Ebro, el plan de residuos industriales y la degradación de la costa catalana, entre otros. Culminada la fase de creación y consolidación de la Administración autónoma, Pujol debe hacer frente a la gobernanza cotidiana. Y si bien CiU ha demostrado que sabe, y mucho, ganar elecciones, los nuevos conflictos revelan la

existencia de descontentos sobre la calidad de su administración.

Esa evidencia es incluso mayor dentro de su propio partido que fuera de él. El telón de fondo de los conflictos ciudadanos ha acabado trasladándose al ámbito del partido, provocando la expectativa de unas mayorías menos aplastantes en próximas contiendas electorales. Este augurio se ha convertido en un factor de maduración de una primera crisis interna en Convergència, manifestada en el calvario en que se está convirtiendo la designación de un rival que pueda enfrentarse a Pasqual Maragall para la alcaldía de Barcelona, que ha de presidir los Juegos de 1992, y en un primer distanciamento claramente perceptible entre Jordi Pujol y el gran aspirante a sucederle, Roca.

Coincidentemente, el panorama político español se ha modificado desde hace un año de manera que ha hecho prácticamente imposible la vigencia del esquema de monopolio propio de los últimos años de la política catalana. Con un Gobierno del PSOE decidido a buscar el acuerdo con el centro y los nacionalistas en las Cortes, el esquema del *enemigo exterior* es insostenible. Y es natural que a Pujol —acostumbrado a que nadie le tosa en su feudo, y menos aún a que nadie se le acerque intentando darle el abrazo de la muerte— le cueste adaptarse al nuevo esquema. Pero la lógica del nuevo tiempo parece implacable: quien se resista a él difícilmente podrá protagonizarlo.

8.11.90	Acierto de Pujol	<p>1. Pujol ha desautoritzat el document programàtic intervencionista filtrat fa uns dies. Ha fet bé de rectificar i es meritori perquè ell mateix va participar en l'elaboració i difusió del document.</p> <p>2. Ara, hauria de rellevar els "funcionaris ideològics" que han assumit la redacció global del document</p>	<p>Perquè la desautorització verbal sigui efectiva, ningú del partit o de l'administració ha de posar a la pràctica allò que el document proposava</p>
---------	-------------------------	---	--

Acierto de Pujol

EL PRESIDENTE de la Generalitat de Cataluña y de Convergència Democràtica, Jordi Pujol, desautorizó ayer el documento de trabajo programático que estaba en proceso de discusión entre sus consejeros y su coalición. Era necesario rectificar los contenidos totalitarios del documento, notoriamente las propuestas de infiltración en escuelas o medios de comunicación y de control ideológico-policial sobre los funcionarios a través del sectarismo en la composición de los tribunales de oposición. Así lo exigía la coherencia del nacionalismo conservador catalán con su propia trayectoria democrática y constitucional.

Algunos reprocharán que la reacción del partido y de su presidente haya venido como consecuencia de la perplejidad social que el conocimiento público del documento provocó, y no haya sido una reacción automática ante la simple lectura del texto por los dirigentes nacionalistas. Esta reflexión tiene alguna base, pero sería mezquino insistir en ella. De sabios es rectificar. Y esta frase popular todavía tiene más valor en política, ámbito en el que esa actitud es infrecuente. Todavía más: cuando el que desautoriza el documento es un dirigente que ha tomado parte activa en su elaboración y difusión, más amargo debe resultar la marcha atrás, y por ello más meritoria es.

Quedan ahora dos tareas por cumplir. Una es de orden administrativo. No es lógico que los *funcionarios ideológicos* que hayan asumido la redacción global del documento y, por tanto, su enfoque y contenidos totalitarios sigan en sus mismas funciones y responsabilidades. La segunda es que nadie en el partido ni en la Administración que encabeza Pujol se sienta ahora tentado a aplicar en la práctica lo que su líder conviene en rechazar en la doctrina. Sería laminar la credibilidad de la posición oficial e institucional.

6.3.91	Bilingüismo	<p>1) El TC fa bé de validar la llei de la funció pública de la Generalitat que exigeix el coneixement oral i escrit del català per optar a ser funcionari de l'Administració autonòmica</p> <p>2) L'Administració perifèrica de l'Estat hauria de seguir el mateix criteri</p>	<p>La Constitució empara totes les llengües d'Espanya i, per tant, tothom les ha de protegir i desenvolupar, inclosos els que foragitaven el castellà de les seves comunitats autonòmiques</p>
--------	--------------------	---	--

Bilingüismo

EL TRIBUNAL Constitucional ha avalado el artículo de la Ley de la Función Pública de la Generalitat de Cataluña que exige el conocimiento oral y escrito del catalán para optar a funcionario de la Administración autonómica. Dicha ley fue aprobada por unanimidad en el Parlamento catalán e impugnada en 1985 por el Gobierno central. El recurso paralizó la vigencia del disputado artículo en unos momentos claves en el proceso de dotación de personal de la Administración autonómica, que —al margen de su polémica elefantiasis— no tenía ningún instrumento para garantizar que todos sus funcionarios pudieran atender al ciudadano en una de las dos lenguas oficiales de Cataluña.

La sentencia no tiene efectos retroactivos, lo que constituye una cautela absolutamente razonable. Pero al mismo tiempo ello ha posibilitado que durante cinco años se haya llegado de hecho a una situación de parálisis de una normativa que al final ha sido revalidada por el Constitucional. En este sentido, aunque el texto jurisprudencial no la implique, la Administración periférica del Estado debería sentirse igualmente obligada por el mismo criterio.

Con la citada sentencia, el alto tribunal considera prioritario asistir el derecho del ciudadano de una comunidad bilingüe a que su Administración pueda atenderlo plenamente en cualquiera de los dos idiomas. Quienes alegan que con esta medida se introduce una discriminación contra los aspirantes a funcionarios que desconocen el catalán, olvidan un dato fundamental: que la lengua catalana, como también la vasca y la gallega, no es algo que únicamente afecte a los ciudadanos de estas comunidades bilingües. En la medida en que la Constitución —que rige para todos los españoles— las ampara, es un deber de todos los ciudadanos su protección y desarrollo. Argumento que, por pasiva, debe aplicarse a las minorías que en las citadas comunidades propugnan una auténtica defenestración del castellano y con la ineludible matización de que sería discutible considerar la sentencia aplicable sin más a otras realidades, como la del País Vasco, por cuanto no es lo mismo una sociedad mayoritariamente bilingüe que otra en la que sólo lo es la cuarta parte de la población.

El desarrollo del catalán conlleva desplegar medidas que compensen la destructiva política de persecución y ninguneo sufrida durante el franquismo. En este sentido, la tesis del Constitucional corrige una sentencia del Supremo que en 1985 reconoció la necesidad de que los maestros en Cataluña supieran los dos idiomas oficiales en la comunidad, pero no admitía ninguna prueba por parte de la Generalitat para averiguar la capacitación de los citados maestros para enseñar en una sociedad bilingüe.

La resolución ha sido recibida con lógica satisfacción por los partidos catalanes. En el caso de Convergència, su propio aplauso debería hacer reflexionar a sus líderes sobre pasados comentarios acerca de la supuesta política de *luminación autonómica* practicada por el Tribunal Constitucional. Conviene que la alegría de hogaño replantee la imprudencia con que se abordaron antaño ciertas campañas sobre la imparcialidad política del alto tribunal.

30.5.91	Nacionalistas y regionalistas	Els nacionalistes i els regionalistes són els nous partits frontissa sobretot als municipis i miren d'estar bé amb qui ocupi el govern central	CiU té un sostre electoral, perquè ja està situada al centre polític. Si vol ampliar el seu poder haurà de pactar amb el PSC
---------	--------------------------------------	--	--

EL PAIS

EDITADO POR DIARIO EL PAIS. SOCIEDAD ANONIMA

PRESIDENTE DE HONOR
José Ortega y Gasset

PRESIDENTE
Joaquín de Pío

CONSEJO DE ADMINISTRACIÓN
Joaquín de Pío

DIRECTOR
Joaquín de Pío

DIRECTORES ADJUNTOS
Soledad Gallego-Díaz y Xavier Vidal-Folch

Subdirectores: Jesús Calero, Luis Basadre y Tomás Dactos. Redactores: Juan Larzáca, María Paz de Elvira (Internacional), Ángel S. Murgamaly (Opinión), Carlos Vázquez (Información General), Rosa María (Cultura), Ana Inés (Arte), Juan José (Economía y Finanzas), Manuel Navarro (Magisterio), Joaquín Prieto (Investigación), Juan Francisco Ferrero (Cine), Raúl Carro (Fotografía) y Javier López (Deportes). Editor: Rafael Sánchez. Jefe de redacción: Luis María López. Corresponsales: Pedro Pablo Kuczynski (Europa), Luis Rodríguez Zapatero (España), San Fermín (Madrid), Juan La Parola (Castilla-La Mancha), María Amézola (Galicia), Julia Luján y Agustín Pascual (Cataluña), Luis Gómez y Emilio Pérez de Arce (Deportes), Soledad Gallego-Díaz (Economía y Finanzas), Carlos Gallego-Díaz (Magisterio), Juan José (Investigación), José Carlos Rodríguez (Cine), José María Arino y Arturo Alarcón (Cine), Agustín Pascual (Fotografía) y María Estela (Documentación). SECCIÓN DE FOTOGRAFÍA: Subdirector: Francisco B. Serrano. Redactores: José Ángel Santa Cruz y Alberto Arce. Jefe de sección: Juan Martínez. Colaboradores: Eduardo González (Investigación) y Gloria Gómez (Fotografía). SERVICIO ESTERNO: Subdirector: Manuel Ángel Rodríguez. Jefe de sección: Ángel Luis de la Calle. SECCIÓN DE FOTOGRAFÍA: Redactor jefe: Alex Griego.

DIRECTOR GENERAL
Javier Olea Polanco

SECRETARIO GENERAL
José María Armas

DIRECTOR DE RELACIONES EXTERNAS
Doroteo Gavira

DIRECTOR GENERAL
José Mariano Martín

Departamentos: Ricardo Cejudo y Jaime Casado (Publicidad), Fernando Cabal (Prensa), Carlos López (Arte), José Ángel García (Investigación), Lorenzo Cerdal y José Ángel (Información), José Carlos de Mercado (Publicación), Ángel Gómez Amador (Comercio) y José Fernández Mesa (Técnico).

Nacionalistas y regionalistas

EN ESPAÑA, los cuatro principales partidos de ámbito nacional recogen entre el 75% y el 85% de los votos. Una cantidad considerable, pero no tanto como para desdénar los cuatro o cinco millones de sufragios que se dispersan en otras candidaturas. Más de la mitad de ellos corresponden, a su vez, a partidos nacionalistas (1,8 millones en las municipales del pasado domingo) o regionalistas (cerca de un millón). La vocación centrista, en sentido amplio, de muchas de las formaciones pertenecientes a esas dos categorías las convierte en aliados potenciales tanto de la derecha como de la izquierda para completar mayorías municipales o autonómicas. Tal vez también, mañana, para conformar alternativas de gobierno del Estado. Ese papel de bisagra multiuso se ve potenciado por la virtual desaparición del CDS.

Pero esa flexibilidad no es tanta que permita contabilizar simultáneamente a todos ellos en la derecha o en la izquierda. Por una parte, los nacionalistas radicales catalanes, gallegos o vascos difícilmente aceptarían acuerdos institucionales, excepto tal vez en pequeños municipios, con las fuerzas conservadoras; por otra, la política de alianzas de los partidos nacionalistas moderados (PNV y CiU, en particular) en relación a las formaciones mayoritarias de ámbito estatal suele guiarse menos por razones ideológicas que

de conveniencia: el criterio resultante suele ser el de otorgar prioridad al partido instalado en el Gobierno central, cualquiera que sea su signo. Esa actitud no sólo no excluye amagos de pasarse al otro bando, sino que más bien los da por supuestos, pero su plasmación será improbable mientras no haya síntomas de un inminente cambio de mayoría.

Por eso es tan poco verosímil, por ejemplo, un pacto del PNV con el PP en el Ayuntamiento de Bilbao, pese a algunas insinuaciones recientes de Arzalluz al respecto (y a que entre ambos partidos conseguirían la mayoría en el consistorio). De otro lado, la irrupción del regionalismo conservador y antinacionalista en Álava (Unidad Alavesa, segunda fuerza tanto en las elecciones provinciales como en el Ayuntamiento de Vitoria) es — junto con el retroceso de HB, que pierde 40.000 votos — la novedad más significativa en Euzkadi. Sobre todo, porque ese resultado lo obtiene sin merma para el PP, lo que indica que probablemente son votos rescatados de la abstención.

En Cataluña, la retención de las alcaldías de Lérida, Gerona y Barcelona constituye, si se compara con lo ocurrido en ciudades como Madrid, Sevilla y otras, el símbolo de una mayor resistencia al desgaste por parte del socialismo catalán en relación al conjunto del PSOE. Ello no desmiente, sin embargo, el fuerte castigo abstencionista sufrido en algunos de sus feudos obreros tradicionales. Lo significativo es que esta mayor resistencia socialista redunde en un leve deterioro del nacionalismo encabezado por Jordi Pujol, cuyo planteamiento de las municipales como unas primarias de las autonómicas de 1992 ha fallado a todas luces. El leve retroceso nacionalista, tercero tras los experimentados en las autonómicas y últimas europeas, abre toda suerte de hipótesis de futuro. ¿Se trata de una tendencia imparable? Todo indica que, mientras el primer partido del ámbito conservador en España, el PP, tan sólo ha comenzado a capitalizar su viaje hacia el centro y ha confirmado su hegemonía como primer partido de la oposición, en Cataluña sucede lo contrario: la coalición hegemónica del centro-derecha, CiU, ya instalada en el centro, debe poner toda la carne en el asador para retener los sectores sociales con los que ya contaba. Y le resulta casi imposible allegar otros nuevos, directamente o a través de posibles alianzas, pues dispone de pocas opciones de pacto en algunas ciudades medtas sin mayorías claras, y precisamente una de ellas es la de llegar a acuerdos con su primer adversario, el PSC.

En cuanto a los regionalistas propiamente dichos, es cierto que los de mayor implantación (en Aragón, Valencia, Navarra, etcétera) encajan mejor en alianzas de centro-derecha que en pactos con la izquierda. Pero también entre ellos hay casos más dudosos, como el de los andalucistas, que combinan claves izquierdistas con apelaciones de signo contrario. Combinación, por cierto, que está provocando una desconcertante actitud de su candidato a la alcaldía de Sevilla, Alejandro Rojas Marcos, un hábil político con tendencia a pasarse de listo su pretensión de llegar a la alcaldía mediante el apoyo de los concejales conservadores, pero sin pacto político previo con el Partido Popular, equivale a la de quien trata de ocultar a su mano izquierda lo que hace la derecha.

21.5.92	Visca el Barça	És un bon dia per al futbol espanyol Ens alegrem que el Barça hagi guanyat la Copa d'Europa	El Barça és un indiscutible símbol de Catalunya (a causa del franquisme va ser un refugi d'identitat): 'més que un club'. Això era una tenalla emblemàtica que fins ara li havia impedit arribar a ser campió. A partir d'ara millorarà.
---------	-----------------------	--	--

Visca el Barça!

DÍA GRANDE para el fútbol de este país. El Fútbol Club Barcelona marcó época anoche al conseguir, por primera vez en sus 93 años de historia, el título que reiteradamente se le resistía, la Copa de Europa —auténtica joya de la corona—, vedada a los clubes españoles desde hacía 26 años, cuando en 1966 el Real Madrid la conquistó por sexta vez frente al Partizán de Belgrado. El club catalán ha superado al fin el mítico reto de Sísifo, rellenando una carencia histórica: le faltaba algo, el gran laurel europeo, y ahí está.

De forma brillante, el Barça aprobó su asignatura pendiente y desterró todos los fantasmas del pasado, que habían generado en una de las entidades más representativas de Cataluña un cierto complejo autoflagelativo de inferioridad y de victimismo, muy dañinos para su trayectoria deportiva y para su función simbólica. El título, celebrado entusiastamente hasta en los más recónditos rincones, debe significar para el club el principio de una nueva etapa: el camino hacia la normalidad. Un camino que el Barcelona quizá no ha encontrado hasta ayer por la dificultad de superar la tenaza emblemática a que su carácter de refugio de sensibilidades y anhelos durante años perseguidos le sometía y que le ha catapultado a ser siempre *más que un club*, pero escasas veces un campeón.

A la cita de Wembley se llegó, como siempre, con un grado de crispación descorazonador. La historia del Barça está repleta de situaciones angustiosas muy similares a las tensas vísperas vividas en Londres. Por eso los grandes artífices del éxito son sus jugadores, que han sabido aislarse del famoso *entorno* y ejercer su papel de profesionales a la perfección. Ellos, sobre todo, y los socios y seguidores que los arroparon en un mítico estadio —pero también la mayoría de aficionados de otros equipos españoles, que los han seguido con simpatía superando las lógicas rivalidades y pasiones habituales— han estado a la altura de las circunstancias.

La investidura europea del Barça y el horizonte del cambio societario del club deben ser las palancas de una nueva era en su historia, que ha comenzado afortunadamente con un trofeo al que sólo llegan los mejores: la Copa de Europa. ¡Visca el Barça!

20.7.92	El Rey y la República	La inauguració per part del rei d'una rèplica del pavelló Sert-Lacasa que va representar Espanya a l'exposició universal de París (1937) és un homenatge als insignes exiliats de la dictadura franquista	Simbòlicament el rei lliga així amb la legitimitat de la República que va derrocar el seu avi
---------	------------------------------	---	---

El Rey y la República

LA ESPAÑA que se apresta a abrir en Barcelona los Juegos de la 25ª Olimpiada es tan distinta de la que en 1936 tuvo que renunciar a la Olimpiada Popular a causa del estallido de la guerra civil, que sólo quienes han vivido ambos momentos pueden percibir esta diferencia en toda su intensidad. A ponerla de manifiesto contribuyó la celebración ayer en Barcelona, en el marco de las actividades culturales que acompañan a los Juegos, de un acto que resume en sí mismo la envergadura gigantesca del cambio en la mentalidad civil y política de los españoles.

El rey Juan Carlos presidió la inauguración de la réplica del pabellón que representó a España en la Exposición Internacional de París de 1937. Obra de los arquitectos racionalistas Josep Lluís Sert y Luis Lacasa, es una muestra de la arquitectura vanguardista, y en aquel momento trágico de la historia de Europa significaba la voluntad modernizadora de la II República, su identificación con lo más renovador de la sociedad española. Es el que acogió el *Guernica* de Picasso, un hito en la historia universal del arte que no ha llegado a eclipsar su valor simbólico de rechazo de la guerra, de todos sus espantos y sus horrores.

La metáfora, pues, no puede ser más sugerente. Acompañado por las autoridades socialistas y autonómicas de Barcelona y de Cataluña, el rey de España inaugura en 1992 la réplica de una obra de arte no en su sede conocida como el pabellón de la República. Sucede ello justamente en el momento en que unos Juegos Olímpicos se presentan en Barcelona como llamamiento a favor de la paz en una Europa de nuevo asolada por la guerra. Y la sociedad española, a través de un Rey nieto del que fuera derrocado por la II República, rinde homenaje en una Cataluña autónoma a la obra de insignes exiliados durante la dictadura franquista.

<p>27.6.93</p>	<p>Catalunya no es Jordi Pujol</p>	<p>1. CiU hauria d'entrar en un govern de coalició amb el PSOE o almenys fer un pacte de legislatura</p> <p>2. a) Pujol encara practica la política del victimisme; b) considera que pactar amb el PSOE seria fer-li "un favor" i c) manté que el pacte només és possible si hi ha "un tragala" de tot el programa de CiU per part del PSOE.</p>	<p>1. El pacte és necessari per a l'estabilitat que necessita l'ajustament econòmic que requereix la Unió Europea.</p> <p>2. S'ha de resoldre establenent la imbricació del nacionalisme [català] al govern d'Espanya</p>
----------------	---	--	---

EL PAÍS

EDITADO POR DIARIO EL PAÍS, SOCIEDAD ANÓNIMA

PREMIANTE DE HONOR
JOSÉ ORTEGA Y GONZÁLEZ

PRELADO
JESÚS DE POLANCO
CONSEJERO DELEGADO
JUAN LUIS COBRÍAN

DIRECTOR
JOAQUÍN ESTEBANIS MORERA
DIRECTORES ADJUNTS
JESÚS COBRÍAN y XAVIER VIDAL-FOLCH

Subdirectores: Miguel Ángel Rosas y Tomás Delgado. Asesorador jefe: Lorenzo Román. Madrid: Raúl de Echea, Luis Martín López (Impresiones), Angel E. de Guzmán (Cinéma), Carlos y Alicia (Educa), Ana Gruber (Madrid), María Arredón (Sociedad), Rosa María (Cultura), Ana Martínez Arg (Deportes), Andrés Maza (Economía y Finanzas), Manuel Navarro (Seguros), José Miguel Latorra (Radio y Televisión), Agustí Fariol y Joan M. Ferragut (Cataluña), Joaquín Prats (Investigación), Luis Francisco Artero (Opinión), Raúl Cordero (Fotografía) y Javier López (Diseño). Editor gráfico: Enrique Palacios. Jefe de sección: Ramón de la Hoz (Impresiones), Pedro Urquiza (Cinéma), Félix Martínez (Educa), Gabriela Gallo (Radio), Francesc Pascual (Barcelona), Angelina García y Francisco Yuste (Cultura), Luis García y José María Sarriena (Deportes), Benito Castán y Walter Ovejas (Economía y Finanzas), Carlos Gilma (Deportes), José Ramón Ariza (Cinéma), Agustí Carrión (Fotografía), Manuel M. Ferrer y Luis Bascó (Diseño) y Mateo Echea (Investigación). EDICIÓN DOMINGOS: Jefe de sección: Francisco D. Martínez. Redacción: Jaime, Ángel María GÓMEZ y Alberto Anso. Jefe de sección: Adán Martínez. Corrección: Ana Laborda, Eugenio González (Diseño) y Chema Comas (Fotografía).

DIRECTOR GENERAL
JAVIER DE LA POZ
SECRETARIO GENERAL
JOSE MARÍA ARANDA
DIRECTOR DE RELACIONES EXTERNAS
DAVID GILBERT

DIRECTOR GENERAL
JOSE MARIANO MARTÍN

Redacción: Ricardo Carlini, Eusebio Fernández-Jardón, José Ángel García, Felisberto López, Fernando Cid, Francisco Manuel Laborda, Víctor José Fernández Molinero, Compañía, Ángel Gómez Anadón, Adolfo y la Gerencia. José Luis Sáenz y Jeroni Roca

Cataluña no es Jordi Pujol

¿POR QUÉ razón el nacionalismo catalán, mediante las desabridas palabras del líder de Convergència i Unió (CiU), Jordi Pujol, se ha negado en banda no ya a entrar en un Gobierno de coalición, sino tan siquiera a establecer un pacto de legislatura o a discutirlo? Cualquier esfuerzo hermenéutico está condenado al fracaso. Las razones que empujaban en favor de una coalición estaban claras. Lo están aún.

Razones políticas: la necesidad de una legislatura estable, sin turbulencias, para realizar el ajuste económico que permita una posterior reactivación y completar la imbricación española en la naciente Unión Europea.

Razones históricas: la necesidad de culminar por la vía del diálogo, el compromiso y el protagonismo la resolución del viejo pleito de la incorporación del nacionalismo al Gobierno de España.

Razones electorales: la necesidad de ser coherente con la promesa electoral de CiU a sus votantes - y a quienes no lo fueron - de "decidir", algo que, desde luego, se hace mejor desde el Gobierno, y que supone mucho más que "influir" desde el Parlamento, contra lo que arguye el líder de Unió, Josep Antoni Duran Lleida.

Razones socio-electorales: la unanimidad del empresariado español, encabezado por el catalán y el vasco - y con la salvedad del presidente de la CEOE -, en reclamar una coalición para afrontar con seriedad la nueva etapa económica.

Razones programáticas: la distancia existente entre los programas electorales del PSOE y de CiU es escasa en los asuntos básicos y las coincidencias existentes permitan fraguar un programa de gobierno no contradictorio con los ejes fundamentales de ambos.

Razones nacionales de Cataluña, porque la mera hipótesis de un Gobierno débil y una legislatura turbulenta - con pactillos puntuales de mercado persa que conviertan la política de Estado en un regateo permanente - afecta negativamente al conjunto de España; pero también perjudica a todas sus partes, y específicamente a Cataluña. Y la negativa al compromiso, especialmente si está tan falta de argumentos, puede lesionar la imagen y el prestigio de los ciudadanos catalanes. ¿Habrían tomado el presidente Tarradellas, el presidente Companys, el presidente Macià, el líder de la Lliga Francesc Cambó, el presidente Pi i Margall, el primer ministro Prim y tantos otros catalanes ilustres de una u otra ideología la decisión de ahora no *decidiremos*?

Razones, en fin, de entorno europeo: las experiencias de los países de democracia madura evidencian que la mejor fórmula para resolver constructivamente una legislatura, con la matemática parlamentaria existente, es un Ejecutivo de coalición.

¿Qué se levanta frente a este cúmulo de argumentos? Muy poca cosa, aparte del asunto - desde luego, importante, pero al cabo un asunto entre muchos otros - de la financiación autonómica. Se levantan, en el mejor de los casos, cuestiones menores, desconfianzas del pasado, temores, inseguridades, recelos, cálculos personales... Es decir, fantasmas. Fantasmas todos ellos muy comprensibles si se quiere, pero al mismo tiempo poco justificables como móvil serio de decisión política. Las grandes ambiciones de quienes pretenden y prometen prestar importantes servicios a su país nunca se entiebran sobre la poquitez de actitudes y argumentos.

De manera que la ciudadanía tiene derecho a mostrarse insatisfecha por las explicaciones de Pujol, a la espera de argumentos de peso, si los hubiere, o de una reconsideración de la actitud inicial. Porque, además, no son en absoluto satisfactorios, sino muy preocupantes, tres elementos apuntados por el líder de CiU en su última comparecencia pública: el peligro de renacer en la caduca práctica del victimismo a la hora de discutir sobre el desarrollo autonómico, la consideración, teñida de partidismo y fuera de grandera, sobre que la aceptación de ministerios sería hacerle "un favor" al PSOE, cuando no es de eso de lo que se discute, pues el oficio de gobernar no es cuestión de favores, la visión de la cultura del pacto desde una perspectiva imposible, no como cesiones mutuas tras negociaciones todo lo duras que sea preciso, sino como un *tráguila* de programas íntegros y posiciones globales de la otra parte.

El proyecto de un Gobierno de coalición entre los socialistas y los nacionalistas no es todavía un cadáver, aunque agoniza. Y no lo es porque, aunque el nacionalismo lo entienda como un expediente para salvar algunas formas, González y Pujol acordaron crear una comisión que profundice sobre las coincidencias y disparidades de los respectivos programas. En ausencia de voluntad política, esa puerta es tan estrecha como la cabeza de un alfiler. Pero sigue existiendo. Sólo se precisa que Pujol argumente y reaccione. Es capaz de hacerlo. ¿Lo hará?

30.6.93	Pujol y Arzalluz	Pujol es nega a córrer cap risc en la col laboració amb González i, per tant, no es compromet en defensa de l'interés general de l'Estat tal com va prometre en l'oferta electoral	Pujol tracta bàsicament d'aprofitar-se de la debilitat del govern, en lloc de fer com el PNB que entén que si les coses van malament per a Espanya aniran malament per a Euskadi
---------	-------------------------	--	--

EL PAÍS, miércoles 30 de junio de 1993

en los riesgos que para su proyecto político nacionalista supondría comprometerse ahora (ahora justamente) en el Gobierno de España. En ambos casos, los interlocutores de González han planteado el dilema desde la ideología nacionalista, pero es evidente que desde perspectivas y actitudes diferentes.

Tal vez se han cargado las tintas al criticar la referencia de Pujol a que participar en el Gobierno de España sería "un favor" por su parte. La expresión resulta desafortunada, pero tiene un fondo de realidad: no es lo mismo la oferta de participación minoritaria en el Gobierno hecha a un partido nacionalista que a uno que no lo sea. Es evidente que en el primer caso ambas partes asumen riesgos que no se dan en el segundo. Pero el reproche que cabe hacer a Pujol es precisamente que no haya estado dispuesto a ir un milímetro más allá de lo que cabe esperar de un nacionalista respecto al Estado: que no haya estado dispuesto a asumir riesgo alguno en defensa de un interés general que, sin embargo, formaba parte de su oferta electoral.

Un pacto, incluso entre fuerzas muy alejadas, no podrá implicar la exigencia de renuncia a las propias convicciones ideológicas. Pero sí implica una lealtad básica entre los socios, y de éstos hacia el sistema. Arzalluz y Ardanza no son menos nacionalistas que Pujol o Duran Lleida. Pero la participación del nacionalismo en el Gobierno central puede plantearse desde dos perspectivas diferentes: a) la de tratar de aprovechar la debilidad del Gobierno que requiere su apoyo para obtener ventajas que en otras condiciones no alcanzaría; b) la de tratar de influir en la gobernación del Estado de manera que resulte lo más acorde posible con los propios planteamientos económicos, autonómicos, etcétera. Al plantear exigencias previas como la del 15% del IRPF o la de la asunción íntegra del propio programa, Pujol actuó más bien de acuerdo con la primera perspectiva. Lo que cabe reprocharle no es entonces que recuerde su condición de nacionalista y la prioridad otorgada a los intereses específicos de su comunidad, sino que considere incompatible en la práctica esa condición y esos intereses con la defensa de los que son comunes a todos los españoles.

La distinta disposición mostrada por los representantes del PNV puede tener que ver con la especial incidencia de la crisis económica en Euskadi, o quizá simplemente con su mayor experiencia en materia de pactos -de legislatura y de coalición- en el Gobierno autónomo. Pero es posible que ambos factores hayan confluído en la convicción de que no colaborar ahora con los socialistas significaba apostar por una alternativa encabezada por el Partido Popular. Y así como esa perspectiva parece no preocupar, e incluso atraer a Jordi Pujol, resulta impensable para el PNV. Pues si bien es cierto que el de Arzalluz y Ardanza es un partido de centro o de centro-derecha, su base social se considera, según vienen mostrando todas las encuestas desde 1977, mucho más cerca de lo que pueda representar un socialismo moderado que de un partido conservador. En la medida en que algo similar ocurre con el electorado nacionalista catalán, es posible que el compromiso del PNV sirva de efecto demostración para poner a prueba la eficacia del pacto y disolver las suspicacias de Pujol.

Pujol y Arzalluz

LA RESPUESTA de Arzalluz y Ardanza a los requerimientos de González ha sido sustancialmente diferente a la de Pujol. Pero ello no tanto por el alcance del compromiso que sus partidos respectivos han estado dispuestos a asumir como por la argumentación en nombre de la cual han fijado los límites de ese compromiso. Los nacionalistas vascos han venido a decir que si las cosas van mal para España, irán mal para Euskadi, por lo que se consideraban obligados a colaborar. Pujol, por el contrario, ha puesto el acento

<p>24.12.94</p>	<p>En favor del bilingüismo</p>	<p>1 El TC declara constitucional la Llei de Normalització Lingüística (1983) Declara així constitucional una certa discriminació positiva a favor del català [bilingüisme integral i immersió escolar] i situa en pla de pràctica igualtat català i castellà pel que fa a deures i drets</p> <p>2. La sentència del TC suposa el manteniment del bilingüisme i la preservació de la convivència civil</p>	<p>El TC ha fet la millor lectura possible de l'article 3 de la Constitució, perquè no ha optat per establir el castellà com a llengua de primera (que genera drets i deures) i la llengua pròpia de les CA com a llengua de segona, que seria oficial a la CA, però no generaria cap deure</p>
-----------------	--	---	---

En favor del bilingüismo

LOS FUNDAMENTOS de la política lingüística catalana, consensuados por todos los partidos políticos, recibieron ayer un espaldarazo del Tribunal Constitucional, que considero plenamente acordes con la Carta Magna los artículos de la Ley de Normalización Lingüística de 1983 impugnados por el Tribunal Supremo. Es una confirmación de la constitucionalidad del bilingüismo integral, dirigido a garantizar a los jóvenes el pleno conocimiento de las dos lenguas oficiales — castellano y catalán — al final del ciclo escolar y la utilización de la denominada inmersión en catalán en el primer ciclo, como mejor método para evitar la segregación escolar y la formación de dos comunidades lingüísticas separadas, con presumible vulneración del principio de igualdad entre todos los españoles.

La primera reacción del Gobierno catalán ante la sentencia ha sido la de renovar pública y solemnemente su voluntad de garantizar el funcionamiento de la "doble oficialidad" — de la lengua castellana y de la catalana — en la enseñanza. Es una sana actitud que sirve para despejar dudas sobre la aplicación de la ley y da pie

a comprobar más adelante el cumplimiento efectivo de la promesa. El Constitucional recuerda en su sentencia que la incorporación de los alumnos originarios de otras comunidades autónomas al sistema escolar catalán debe ser progresiva y requiere "medios de apoyo", así como "medidas de carácter flexible" para atender las situaciones especiales. No es ocioso subrayar que de la resolución satisfactoria de esta casística dependerá a partir de ahora que la sentencia sea también comprendida y aceptada en el conjunto de España.

Además de resolver la constitucionalidad de la Ley de Normalización, el Constitucional ha dado una interpretación sobre el artículo 3 de la Constitución que sienta doctrina jurídica en una cuestión de enorme potencial conflictivo. Se trata de la distinción entre la lengua castellana, como "lengua española oficial del Estado, que todos los españoles tienen el deber de conocer y el derecho a usar", y "las demás lenguas españolas, (que) serán también oficiales en las respectivas comunidades autónomas". La ambigüedad del texto constitucional podía resolverse en dos direcciones: estableciendo una lengua *de primera*, la del Estado, que genera derechos y deberes, y lenguas *de segunda*, que se limitan a ser oficiales de las autonomías, con derecho pero sin deber alguno, o situando en plano de práctica igualdad, gracias al sistema escolar bilingüe, a las dos lenguas oficiales en las comunidades con lengua *propia*.

Los magistrados del Supremo, en el auto que planteaba la cuestión de inconstitucionalidad, eligieron la primera interpretación, pero el Constitucional ha elegido la segunda, que es la que permitirá el mantenimiento del bilingüismo y la preservación de la convivencia lingüística. No es anecdótico que los magistrados hayan considerado legítima una especie de *discriminación positiva* en favor del catalán para recuperar los años de discriminación y que la atención a la normalización lingüística lleve a que el catalán "sea el centro de gravedad de este modelo de bilingüismo".

La sentencia no corrige a la Constitución en la obligatoriedad de conocimiento del castellano por parte de todos los españoles, pero actúa en la práctica la preferencia al ámbito superior del Estado y a la preservación de los derechos lingüísticos de los ciudadanos que se desplazan temporalmente a una comunidad autónoma. "Esta posición constitucional del castellano no entraña en modo alguno una marginación o exclusión (...) de las demás lenguas", argumenta el Tribunal. Es decir, el deber de conocer el castellano no significa excluir "el empleo del catalán como lengua docente" ni "genera un pretendido derecho a recibir las enseñanzas únicas y exclusivamente en castellano", tal como pretendían los impugnantes de la Ley de Normalización.

Lo que se ha salvado con esta sentencia es lo mismo que el Constitucional ha utilizado como argumento central: la convivencia civil. La sentencia subraya que el régimen lingüístico español (Constitución y estatutos) "presupone no solo la coexistencia sino la convivencia de ambas lenguas cooficiales, para preservar el bilingüismo", y explica también que los poderes públicos "deben garantizar el derecho de todos a no ser discriminados por el uso de una de las lenguas oficiales".

21.4.96	Ayer y hoy	<p>1. No s'han de reformar amb improvisació els Estatuts d'autonomia en funció de les urgències per formar govern.</p> <p>2. Si que cal fer reformes en el sentit que les CA tinguin capacitat normativa per recarregar o reduir determinats trams d'alguns impostos</p>	<p>El PP està en perill de fer el mateix que va fer el PSOE en les concessions a CiU: concessions que estaven en el límit entre la responsabilitat i l'oportunisme</p>
---------	-------------------	--	--

Ayer y hoy

En el moment de la seva creació, els Estatuts d'autonomia dels territoris espanyols van ser concebuts com a instruments de desenvolupament econòmic i social, i no com a instruments de divisió territorial. Però, amb el pas dels anys, s'ha anat produint una tendència a considerar-los com a instruments de divisió territorial, i això ha portat a una sèrie de problemes que cal abordar.

El primer problema és el de la capacitat normativa. Els Estatuts d'autonomia han de permetre que les comunitats autònomes tinguin la capacitat de recarregar o reduir determinats trams d'alguns impostos, de manera que puguin adaptar-se a les seves necessitats econòmiques i socials.

El segon problema és el de la responsabilitat. Els Estatuts d'autonomia han de permetre que les comunitats autònomes tinguin la capacitat de assumir la responsabilitat de les seves decisions, i no de ser simplement instruments de divisió territorial.

El tercer problema és el de l'oportunisme. Els Estatuts d'autonomia han de permetre que les comunitats autònomes tinguin la capacitat de assumir l'oportunisme de les seves decisions, i no de ser simplement instruments de divisió territorial.

desenvolupament econòmic i social de tots els territoris espanyols. Però, amb el pas dels anys, s'ha anat produint una tendència a considerar-los com a instruments de divisió territorial, i això ha portat a una sèrie de problemes que cal abordar.

El primer problema és el de la capacitat normativa. Els Estatuts d'autonomia han de permetre que les comunitats autònomes tinguin la capacitat de recarregar o reduir determinats trams d'alguns impostos, de manera que puguin adaptar-se a les seves necessitats econòmiques i socials.

El segon problema és el de la responsabilitat. Els Estatuts d'autonomia han de permetre que les comunitats autònomes tinguin la capacitat de assumir la responsabilitat de les seves decisions, i no de ser simplement instruments de divisió territorial.

El tercer problema és el de l'oportunisme. Els Estatuts d'autonomia han de permetre que les comunitats autònomes tinguin la capacitat de assumir l'oportunisme de les seves decisions, i no de ser simplement instruments de divisió territorial.

El PP està en perill de fer el mateix que va fer el PSOE en les concessions a CiU: concessions que estaven en el límit entre la responsabilitat i l'oportunisme.

Annex II. La Mostra de nivell 1.

El Periódico

3.3.79	Lo que nos espera	Suárez ha de ser realista i moderat. Evitar el gir a la dreta cap a Coalición Democrática i acostar-se a CDC i PNB	Hi ha un horitzó de radicalització: PSOE, més oposat, i un electorat molt més favorable a posicions autodeterministes que no a autonomies descafeïnades
--------	--------------------------	--	---

Editorial

Lo que nos espera

CONTRA lo que dicen los simplistas hay que subrayar que el panorama político español es ahora más complejo, pese a la consolidación de UCD como primer partido del Estado y la reafirmación de que el voto electoral español estará escorado hacia el bipartidismo. Tenemos por delante un horizonte con las siguientes características:

- **Cortes endurecidas.** — El PSOE adoptará, muy posiblemente, una actitud dura y crítica para ganar apoyos que están a su izquierda. UCD no tiene mayoría absoluta. Deberá apoyarse, para gobernar y legislar, en los *fraguistas* o los *pujalistas* o los *peneuvistas* o, incluso y si se terciá, en los *andalucistas* del PSA. La coexistencia de los Blas Piñar Fraga, Teodoro Monzon y Letamendá puede resultar crispada.

- **Radicalización derecha-izquierda.** — Con la pérdida de peso específico de todo lo que hay a su derecha, UCD asume frontalmente la condición de partido representante de la derecha española (ayer la Bolsa ya subió espectacularmente, sobre todo el papel de los Bancos). La izquierda desencantada por la política de consenso del PSOE ha votado comunista o partidos nacionalistas de izquierda. La presencia de estos últimos calentará los debates parlamentarios.

- **Más nacionalismos.** — Con la excepción de Catalunya, donde las cosas han quedado aproximadamente como estaban, han ganado terreno los partidos nacionalistas. El impetuoso resurgir del Partido Socialista de Andalucía es el caso más claro, junto con la consolidación del PNV, la importante presencia de la izquierda vasca y la entrada testimonial en las Cortes de las minorías aragonesas y canaria.

- **"Desentesa" de la izquierda catalana.** — Catalunya ha ofrecido un resultado electoral que la deja muy cerca de donde quedó el 15-J. La nota más sobresaliente —lamentable para la izquierda, benéfica para el centro-derecha—, la de la anterior Entesa. Gracias a ello cambia la correlación de fuerzas en la Cámara Alta, acentuándose aún más fuertemente el predominio centrista.

- **Abstención alarmante.** — El nivel de abstención no corresponde al de un país europeo sano. Hay algo más que desencanto, y los políticos profesionales no deben ignorarlo.

- **Euskadi, problema de Estado.** — No es hacer ningún tipo de catastrofismo el subrayar la importancia de los resultados de Euskadi, donde es ya una evidencia que la opinión pública está con quienes defienden formas más avanzadas de autodeterminación que las meras autonomies descafeïnadas. El adabonazo ahí está, y no se le oculta a nadie. Si UCD busca su apoyo en CD, el tema de los vascos puede llegar a ser algo más que un problema de Estado. Si UCD gobierna en consenso con las minorías nacionalistas que le son más afines, PNV y CDC, y sabe actuar con sensibilidad en el tema de las autonomies, las cosas pueden resultar. Las otras alternativas, la gran coalición UCD-PSOE o el Gobierno de amplio espectro, son hipótesis con posibilidades que escapan de este análisis.

La clave de los futuros acontecimientos de este país está en que Suárez sepa ser realista y moderado en el aprovechamiento de su victoria.

EP
El Periódico

28.4.79	Calle o no calle	Per demanar l'Estatut, no és incompatible la petició formal del consell que presideix Tarradellas amb la mobilització popular. És irònic que Tarradellas, que va tornar gràcies a la mobilització del carrer, ara s'hi oposi.	Quan tot són dilacions per part de govern central només queda l'ús pacífic del carrer
---------	-------------------------	---	---

Editorial

Calle o no calle

TARRADELLAS frenó el jueves el telegrama que la mayoría de los miembros de la Diputación de Barcelona querían enviar urgiendo la aprobación del Estatut.

Por ese gesto, la Diputación de Barcelona no se sumó a las peticiones que en ese sentido han hecho casi todos los Ayuntamientos catalanes tras la toma de posesión de los concejales democráticos, así como las diputaciones de Girona y Tarragona. La de Lleida, controlada por UCD, es la única que, junto a la barcelonesa, no ha estrenado la nueva etapa con la solicitud pública del Estatut. El no de Tarradellas ha servido, en definitiva, para que una corporación no dominada por UCD se abstuviera de pedir el Estatut como si fuera ucedista.

El president sostiene que estas cosas no se deben hacer en manifestaciones callejeras o con telegramas, sino a través del Consell Executiu que él preside.

Hay abierta discrepancia entre este punto de vista y el que sobre el mismo tema hacen los partidos que con sus movilizaciones y su acción desde el interior crearon las condiciones objetivas para que Suárez sentara a Tarradellas en la Generalitat. Los partidos consideran que Madrid no solo *no regala nada* sino que, además, si pudiera, *lo recortaría todo*, especialmente después de que en prácticamente todas las nacionalidades del Estado el voto popular respalda a las alternativas ideológicas que están frente a los que llevan las riendas del poder central.

La misión de los periódicos no es desempatar situaciones encontradas, sino, sencillamente, opinar. Que se tome como tal opinión nuestra creencia de que no es incompatible la petición *formal* del Estatut que se deba hacer desde los organismos políticos, con las que se puedan hacer desde la calle o con telegramas.

Desde la calle se rompió el cerco de silencio que se impuso a la realidad nacional catalana. Desde la calle se demostró que era la mayoría la que deseaba la devolución de las instituciones históricas. Desde la calle — y ya con los partidos en el Parlamento, que eso es importante — se conquistó el regreso del mismo Tarradellas, en la manifestación más importante de la historia de Catalunya.

Cuando hay dilaciones, cuando los traspasos son simbólicos, cuando las provisionalidades no tienen siquiera calendarios concretos, el uso pacífico de la calle es la única alternativa, a escala de ciudadanos de a pie, a la resignación o a la aceptación de un Estatut con la forma, el fondo y el plazo que le convenga mejor en su política de oportunismos al señor Suárez.

23.6.79	Sant Joan como seña de identidad	Existeix la nacionalitat dels pobles de la mediterrània que tenen en comú: sol i sorra, culte a la lluna, màgia del foc, exorcisme de la nit, sensualitat del dia	Deixar una nit per al rite, record del tòtem, l'alegria tribal, és una teràpia per a la ciutat del plàstic i cartró pedra
---------	---	---	---

Editorial

Sant Joan como seña de identidad

HOY será día de juego y fuego en Barcelona. Juego en la noche más larga; fuego en las estrias que cebrarán el cielo en un intento de incendiar la oscuridad. Sant Joan habrá cubierto con su nombre un año mas la celebracion progresivamente deslucida de lo que es una espléndida manifestacion de paganismo mediterráneo.

Hay excelentes razones de todos tipos y mejores propositos para limitar, corregir e incluso prohibir la temeraria práctica de las hogueras urbanas, de la batería de pirotécnicos misiles que turban el reposo del ciudadano y amenazan a su hacienda con el fuego. Con el paso de los años la alegría ancestral de la noche de Sant Joan ha ido perdiendo fuerza, ha ido quedando arrinconada en algunas periferias, ha visto sabiamente coartadas sus ansias de expansion lúdica. Por todo ello, el Ayuntamiento de la democracia obrará muy santamente regulando los kilos de explosivos que se almacenen en los establecimientos de expendición, matizando la categoria, peligrosidad, dimensión y capacidad de fragor de los fuegos suministrados a lo que queda de oficianes, y estableciendo normas para que la hoguera del vecino no se convierta en el incendio a domicilio.

Pero hará muy mal la autoridad y mucho peor todos nosotros, los ciudadanos de la urbe sin patria, del tulo a asfalto y hamburguesa, del pret-à-porter y la television en dejar que muera la singularidad insustituible de esta noche.

Entre las nacionalidades que la vieja Europa está redescubriendo hay una que por ser quizá la más presente, lo que de manera más natural experimentamos a diario, menos sabemos reparar en su existencia. Es la nacionalidad mediterránea. La de los pueblos que tienen en común un cocido marítimo de sol y arena, Roma y Grecia, el culto de la Luna, la magia del fuego, el exorcismo de la noche y la sensualidad del día.

Catalunya, el Levante español, las islas griegas, el balcón norteafricano, las antiguas republicas adriáticas, la bota siciliana han conocido y aún atesoran esos rasgos comunes. A todo lo largo de ese mar hay una noche, una noche de calor y verano, aunque como en Rodas se sitúa en el primer recalentamiento del otoño que aquí llamamos veranillo de San Martín, en la que los fuegos repiten una ceremonia antigua, precristiana, que no admite ni precisa mayor explicacion.

Es un mecanismo instintivo el que hace posible la noche de Sant Joan. Un juego sin utilidad en el mundo del interés compuesto. Una plusvalia que el Mediterraneo derrocha sin patrono.

La ciudad que sepa conservar sus noches de Sant Joan sera aquella que no se haya rendido al plástico y al cartón piedra, dicho sea con el máximo respeto a las materias primas de nuestro diario confort.

Guardar una noche al año para el rito, el recuerdo del totem, la alegría tribal, es toda una terapia. Barcelona tampoco debe perder esa seña muda pero esvudados de su antigua identidad.

22.3.80	Jordi, cumple	Jordi Pujol ha guanyat les eleccions autonòmiques i ara ha de complir les promeses	Encara que hagi guanyat no pot fer el que vulgui perquè PSC i PSUC han obtingut molt bon resultat
---------	----------------------	--	---

Jordi, cumple

ARA és l'hora. És la hora de transformar el vot en realidades. Y Jordi Pujol es el ganador de esta hora. Para él llega el momento de cumplir las promesas.

El Gobierno que forme tiene cuatro años por delante para devolver a los ciudadanos la confianza en la clase política, para hacerles sentirse protagonistas de sus destinos, para convertir Catalunya en una comunidad en la que diferentes intereses, incluso los contrapuestos, tengan su cauce y sus posibilidades institucionales de participación responsable.

Que sea verdad que Catalunya no se convertirá en dos comunidades enfrentadas. Que sea verdad que disfrutaremos de un modelo con libertades y con las condiciones materiales para ejercerlas plenamente.

Sin embargo, dos discretas observaciones deben atemperar el razonable triunfalismo del nuevo primer partido de Catalunya: que sea consciente de que ni todo el país ha votado la opción de Jordi Pujol, ni todos los que el jueves lo hicieron reflejaron una postura política incondicional. Diciéndolo, aportamos nuestra nota de realismo frente a la oleada de adulaciones. Sólo teniendo en cuenta esos dos elementos, Jordi Pujol podrá ser un hombre útil a Catalunya.

10.3.81	Entender a Catalunya	<p>1. Els atacs del director de Diario 16 a la Generalitat de Catalunya per la lectura que aquesta fa de l'Estatut estan totalment fora de lloc, així com dir que es tracta d'excessos pitjors que els que fa el govern basc.</p> <p>2. La resta d'Espanya encara que parli del seny català, no ha entès que el seny es plasma en el sentit de la responsabilitat col·lectiva dels catalans</p>	<p>1. El qüestionament de les diputacions provisionals no posa en qüestió la unitat d'Espanya</p> <p>2. Catalunya va per una via de moderació, prudència i mesura, en el sí d'una Espanya sòlida</p>
---------	-----------------------------	---	--

Entender a Catalunya

HABIAMOS llegado a creer que Catalunya, con todo lo que siempre ha significado este nombre de aspiraciones autonómicas insatisfechas, era entendido en el resto de España. En la agitada etapa de la transición democrática hemos podido leer y escuchar repetidos comentarios sobre el sentido de la responsabilidad colectiva de los catalanes —cuando no referidos al tópico *seny*—, razón por la cual, quizá ingenuamente, creímos cerrada una etapa de incompreensión. Podríamos referirnos al período de la Generalitat provisional, bajo la presidencia de Josep Tarradellas, que supo abrir un camino de colaboración mutua y de entendimiento. Pero podríamos referirnos igualmente a fechas cercanas, concretamente a la tarde del pasado día 23 de febrero, cuando la voz bilingüe de Jordi Pujol, después de una conversación mantenida con el Rey, fue la primera que sportó elementos tranquilizadores en momentos de honda preocupación.

Creímos que el resto de España entendía el papel que Catalunya aspiraba a jugar en el conjunto del Estado. Pero debíamos de estar equivocados. Un artículo del director de *Diario 16*, Pedro J. Ramírez, nos obliga a ser realistas: Catalunya no es entendida aún. Y esto es así, cuando en el citado periódico se escribe sobre «los delirantes excesos que en la interpretación de sus estatutos están exhibiendo la Generalidad de Cataluña y en menor medida el Gobierno vasco», comparación en la que renunciamos a entrar, o cuando se afirma que Pujol y Roca llevan a cabo un doble juego y que «en Barcelona practican una política agresivamente antiespañola».

Nos duele esta falta de comprensión que las actitudes catalanas, inspiradas siempre en el realismo, merecen aun, y con ello no queremos erigirnos en detractores de unas personas concretas ni de un determinado grupo político. Posturas como la que se mantiene ante las diputaciones —que cite expresamente el *aludido periódico*— son compartidas por la mayoría del electorado catalán y los partidos políticos, sin que ello suponga ningún atentado a la invocada unidad de España, que se hizo posible aun antes de la creación de las diputaciones provinciales.

Pero la incompreensión que se detecta todavía no puede hacer variar a Catalunya del camino de moderación, prudencia y mesura emprendido, que seguirá invocando una Catalunya fuerte en el seno de una España sòlida.

ED
el periódico

13.3.81

Manifiesto con plumero

El manifiesto dels 2 300 és injust, apassionat, sectari i fals

1. No hi ha enfrontaments entre comunitats basats en la llengua. La cultura política pragmàtica imperant a Catalunya impedirà exclusions culturals i lingüístiques
2. El manifest satisfarà els colpistes

Manifiesto con plumero

EN la misma lengua en que ha sido escrito, acusamos recibo del manifiesto injusto, apasionado y sectario publicado ayer por Diario-16, en el que, según se afirmaba, 2.300 profesionales e intelectuales residentes en Catalunya reivindican, en nombre de la cultura castellana, «la igualdad de derechos lingüísticos en Cataluña».

Un manifiesto va dirigido siempre a la opinión pública y es en nombre de esta opinión pública, de la que este diario no quiere vivir desconectado, por lo que nos hacemos eco del documento que ya hemos calificado de injusto, apasionado y sectario, y que, en momentos como los presentes, sonará a música celestial en determinados ambientes contrarios al desarrollo de los procesos autonómicos, imposibles sin un contexto democrático en España, aunque sin ellos la democracia española sería incompleta en las nacionalidades y regiones históricas, entre las que, en lugar preminente, figura la catalana.

Estas afirmaciones deberían resultar obvias, pero, por lo visto, resultan aún necesarias, sobre todo cuando se parte de supuestos de «intransigencia y enfrentamiento entre comunidades basados en la lengua», tendentes a un «genocidio cultural» de los castellano-hablantes, convirtiendo «la lengua en un excelente instrumento para desviar legítimas reivindicaciones sociales que la burguesía catalana no quiere o no puede satisfacer».

Quienes han puesto su firma al pie del manifiesto —entre los que figura gente que en otras cuestiones adopta posturas razonables— saben muy poco del pragmatismo catalán, compartido por todos los grupos políticos. Gracias a él, por mucho que legítimamente se estimule la normalización y el uso de la lengua catalana, no se caen en exclusiones de tipo cultural y lingüístico.

Generalizar en las instituciones y los grupos políticos, unas actitudes quizá sentidas minoritariamente, aunque socialmente no compartidas por la mayoría de los catalanoparlantes, nos parece una falsedad, desgraciadamente proclamada en nombre de la democracia, pero que complacerá a los oídos de los adversarios de esta misma democracia en Catalunya y en el resto de España. No «tanto en Cataluña, como España», expresión que se utiliza equívocamente en este manifiesto injusto, apasionado y sectario.

EP
EL PERIÓDICO

27.3.81	La exposición «Catalunya, avui»	La polémica sobre banderas, lengua y protagonismo en la Quincena catalana a París es una bajanada	Que Catalunya, com qualsevol altra part o cultura d'Espanya, es projecti a l'exterior es una cosa bona
---------	--	---	--

La exposición «Catalunya, avui»

NO vamos a incidir en estériles polémicas sobre cuestiones de protocolo —banderas, lengua y protagonismo más o menos compartidos— suscitadas con motivo de la quincena catalana en París, bajo el tema de *Catalunya, avui*, con manifestaciones culturales y artísticas, y de sus aspectos económico-industrial, turístico y gastronómico. Al margen de aquellas cuestiones, que sólo los puntilleros removerán, lo importante es que esta muestra de la Catalunya viva, la Catalunya de nuestros días, haya tenido lugar. Y también que su sede principal haya sido el palacio de la UNESCO, órgano de las Naciones Unidas para la educación y la cultura, entendidas como medio de entendimiento y convivencia entre los hombres.

Este es un país socarrón —somos conscientes de nuestra manera de ser y nos referimos a Catalunya—, que se complace infravalorando sus propios méritos. Es posible que exista una cultura en diminutivo, término el de la cultura que no han acuñado otros, sino nosotros mismos. Advertencia, pues, a quienes entre nosotros puedan infravalorar esta exposición y a quienes desde el resto de España, en una visión desdibujada, puedan dar un sentido provinciano a la presencia catalana en la capital francesa. A unos y a otros conviene advertir que Catalunya, la *Catalunya d'avui*, continuadora de una Catalunya secular, tiene estos días en París una presencia acorde con el contexto europeo en el que se encuentra situada. Basta recordar, a título de ejemplo y sólo en el campo de la pintura, los nombres de nuestros contemporáneos Miró, Dalí y Tàpies, valores universales de los que la mayoría de los Estados europeos no podrían presentar equivalencias. Y conste que a la Generalitat no corresponde otro mérito que el de haber hecho posible esa visión conjunta y colectiva de una suma de esfuerzos individuales, que son los de todo un pueblo.

Catalunya, un trozo de España, se halla estos días dignamente representada en París. Es un motivo de satisfacción para nosotros, que suponemos compartido con otros pueblos de España. Siempre que uno de los pueblos de España o colectivamente tengan fuera de nuestras fronteras una presencia meritoria, será para nosotros un motivo de orgullo. No queremos vivir encerrados en nosotros mismos, ni deseamos que lo viva el conjunto del Estado. Aspiramos a una proyección universal de nuestros valores, como la deseamos también para el conjunto de España y para cada una de sus culturas. A través de Catalunya, en París unos millones de personas entienden algo mejor a España.

23.4 81	Sant Jordi 1981	Es fals que la Generalitat sembri odís, discordia, discriminació i insolidaritat com alguns mitjans de Madrid afirmen	Qui diu que a Catalunya passa tot això participa de facto en una campanya colpista
---------	-----------------	---	--

Editorial

Sant Jordi 1981

UN periódico de Madrid, que últimamente se distingue por su comprensión de los temas catalanes, titulaba ayer en su primera página que «el Gobierno desautoriza manifestaciones en honor del patrón de Catalunya». Hay dificultades evidentes entre la Administración del Estado y Catalunya, pero no tanto, y tampoco es la devoción o el fervor por el caballero de Capadocia lo que puede llevar a sectores de la sociedad catalana y manifestarse. El titular no habrá conseguido sino que acumular más confusión en el resto de España sobre lo que ocurre en Catalunya.

Firmantes de manifiestos y de cartas desde Catalunya, algunas declaraciones y ciertos comentarios en algunos medios de comunicación de Madrid —entre los que no figura el periódico antes aludido— han llevado un cierto desconcierto en el resto de España sobre los temas catalanes. ¿Qué pasa en Catalunya, modelo hasta tiempos bien re-

Pasa a página 4

Viene de página 3

cientes del bien hacer autonómico, elogia aún el pasado día 23 de febrero por la oportuna intervención radio-televisada del president de la Generalitat, convertida ahora, según ciertas versiones en sembradora de odios y discordias, discriminadora e insolidaria, desestabilizadora y provocadora, a la que se acusa de poner en peligro la democracia de todos los españoles? ¿Qué pasa en Catalunya?

La pregunta se la formulan muchos españoles, de cuya buena voluntad hacia las cuestiones catalanes no nos permitimos dudar, pero que, alejados de nuestra realidad, han estado sometidos a una presión insidiosa, que si no tuviera tan variadas procedencias cabría calificarla de campaña, que ni el mejor organizador propagandístico hubiera sido capaz de orquestrar. Y no queremos entrar en los motivos que hayan podido incidir en cada uno de los responsables de esta acumulación de tensiones, que del resentimiento personal a la lucha política pueden ser de muy distinta índole, pero el caso es que hoy, gentes que admiraban la serenidad y el pragmatismo de los catalanes, comienzan a contemplarlos con temor y con recelo, perfectamente legítimos, si de verdad Catalunya estuviera poniendo en peligro la democracia de todos los españoles y si con sus provocaciones despertara propósitos de atajar un camino de convivencia y entendimiento, que tanto nos costó construir.

Digamos a estos españoles que viven lejos de nuestra geografía, que en Catalunya no pasa nada, que siguen siendo los mismos los planteamientos que el 11 de septiembre de 1977 llevaron a más de un millón de ciudadanos a la calle: la democracia en Catalunya pasa por el régimen autonómico y la autonomía en Catalunya exige un régimen democrático en España. Y que si existe en España una región o nacionalidad que se sienta solidaria con el conjunto del Estado es Catalunya, porque es muy consciente de lo mucho que puede perder. Egoístamente solidaria, valga la paradoja, nos atreveríamos a decir. Y si han existido errores en la aplicación de la autonomía, sólo piden los catalanes que se les juzgue con la benevolencia que en estos momentos se aplica al Gobierno de Madrid.

Estas son unas reflexiones que hemos creído necesarias en este Sant Jordi de 1981. La inmensa mayoría del pueblo catalán, que hoy se apresta a celebrar serenamente la jornada, tiene un sentido integrador de Catalunya, en el conjunto de pueblos que componen España, y lamenta que torcidas interpretaciones de la realidad puedan hacer válido aún el sentido reivindicativo del día. Un día, que, antes que nada, ha de ser una fiesta.

26.6.81	<p>Los goles políticos del Camp Nou</p>	<p>1. L'acte civic del dia de Sant Joan al Camp Nou va ser positiu per: a) recuperar la unitat dels partits catalans en resposta a la mala acceptació de les autonomies i les reticències a l'equiparació del català amb el castellà i b) perquè va ser una festa. 2. Va ser negatiu per: a) la radicalitat d'uns que van protestar per una pancarta en castellà dels treballadors d'una empresa amb problemes i b) Barrera és va excedir al dir que el delegat del govern no hauria de ser a Catalunya</p>	<p>La protesta en defensa de la identitat, la llengua i la cultura ha de ser moderada</p>
---------	--	---	---

Los goles políticos del Camp Nou

El acto civic del Camp Nou del dia de Sant Joan, tuvo aspectos positivos y aspectos negativos.

Lo más positivo, sin duda, fue la sensación de unidad que ofrecieron los principales partidos políticos catalanes. Los problemas que en los últimos tiempos han asaltado la aceptación de las autonomies, las reticencias contra la equiparación del catalán con el castellano y las actitudes que desde el exterior han dañado la imagen de Catalunya, han supuesto, por reacción, que por unas cuantas horas se recuperara la sensación de unidad y de coincidencia en lo fundamental que existía entre las diversas corrientes políticas en la etapa predemocrática. También fue positivo el tono profundo de fiesta que caracterizó el acto, un tono esencialmente alegre que justifica la jovialidad de algunas críticas que realizaron los artistas participantes.

Fue, por el contrario, negativo el radicalismo de quienes protestaron contra las pancartas en castellano de los trabajadores de una empresa con problemas. Afortunadamente luego se dio satisfacción a los afectados.

Y fue también negativo que, después de haberse pactado un espíritu de unidad en el sentido común y en la responsabilidad, para no darles no ya argumentos sino tampoco excusas a los enemigos de Catalunya, el señor Barrera, en vez de limitarse a exponer su disconformidad con la omisión del manifiesto —una postura absolutamente respetable del presidente del Parlament—, utilizara un tono que no nos parece de recibo al decir que el delegado del Gobierno no debería estar en Catalunya.

La defensa de la identidad de Catalunya, de su lengua y de su cultura merecen un calor popular como el que se registró el miércoles en el Camp Nou, pero también un señorío que estuvo ausente en algunas de las exteriorizaciones concretas que se hicieron.

14.3.82

Manifestación contra la LOAPA

La manifestació contra la LOAPA està justificada en part perquè la llei neix del 23-F i pot ser un fre del procés autòmic

El diari està a favor d'una altra harmonització dels processos autònomicos en el marc d'un procés diferent de generació de la norma harmonitzadora

editorial

Manifestación contra la LOAPA

CON imágenes del histórico 11 de septiembre de 1977, se vuelve a convocar al pueblo catalán a manifestarse en el mediodía de hoy. Se han exhibido las viejas fotografías en un intento de hacer revivir el espíritu de aquel momento. El empeño es difícil. En estos casi cinco años de duras realidades sociales y de confusas y ambigua actitud de los políticos --cuando no contradictorias-- se han apagado muchos de aquellos entusiasmos. De ahí el peligro rojo de las competiciones con que se enfrentan los convocantes, que no son ya todos los de entonces.

Se convoca hoy al pueblo catalán a manifestarse contra el proyecto de Ley Orgánica de Armonización de los Procesos Autonómicos (LOAPA), que apoyan catalanes y socialistas, en el que los sectores nacionalistas ven una peligrosa interferencia con el Estatut, al hacer

prevalecer las normas del Estado sobre las de las comunidades autónomas, hecho en sí mismo que son de su competencia exclusiva.

Un proceso racional y lógico del desarrollo constitucional hubiese sido que cualquier intento armonizador de la España de las autonomías, plenamente necesario aunque no obligadamente igual a la actual LOAPA, se hubiese aprobado antes que ningún Estatuto autonómico. Pero no fue así. Antes entraron en vigor los estatutos catalán y vasco, y surge después la ley armonizadora, que si no es una rectificación del camino emprendido, tiene, por lo menos, todas las apariencias de intento de golpe de Estado del 23 de febrero, que se hizo público, según declaró el propio negociador, en el temor a una España roja. La LOAPA se observa, pues,

más como una imposición, que como un proceso racional de desarrollo de la Constitución, aunque la norma armonizadora está prevista en su texto.

Y una ley que surge de los recelos, tenía que causar recelos también. Recelos en los que se respira el temor de protesta convocada para el día de hoy, ante el temor de que la nueva ley pueda significar un recorte a las competencias reconocidas en el Estatut y un freno para el proceso autonómico de Catalunya.

Se han exhibido las viejas fotografías de 1977, pero el clima es diferente. Si aquel día se salió a la calle con ilusión y entusiasmo, hoy se vuelve a convocar, como en épocas pasadas, bajo el signo de la protesta.

21.3.82	Un Congreso interesante	El diari es mostra favorable al corrent més moderat dins del PSUC perquè si guanya seria més estabilitzador per a la situació política	La crisi del PSUC posa en perill l'estabilitat política a Catalunya, especialment a molts municipis
---------	--------------------------------	--	---

EL PERIÓDICO 5
Domingo, 21 de marzo de 1982

Un congreso interesante

TODAS las personas con sentido de la responsabilidad y preocupadas por la gobernabilidad de Catalunya — tanto los comunistas como los no comunistas — tienen sus ojos puestos, en este fin de semana, en el congreso del PSUC. De una salida razonable y clarificadora de su crisis interna depende no sólo la estabilidad y eficacia futura de este partido, sino también la posibilidad de un reenderezamiento y un reequilibrio de toda la vida política catalana. En estos momentos hay una grave descompensación en la izquierda que, unida a la descomposición de los centristas y las indefiniciones que sobre el modelo de sociedad y el modelo de Estado se desprenden de algunas actuaciones de los nacionalistas, tienen desazonada a toda Catalunya.

El final de la etapa autodestructora del PSUC puede suponer un cambio de signo en la tendencia desfavorable que parece acompañar a las corrientes progresistas catalanas, si tiempo que puede relanzar las alternativas de izquierda y devolver la tranquilidad — y la capacidad de gestión normal — a muchos municipios.

Del mismo modo que las fricciones menores entre UCD y CDC sólo pueden ser tomadas en serio por los publicistas de ambos bandos, las fricciones mayores entre las dos tendencias mayoritarias del PSUC sólo pueden ser tomadas con ligereza por sus adversarios fanáticos más ciegos. Por ello, por la trascendencia de lo que debaten en el hotel Princesa Sofía, se espera que del congreso de este fin de semana salga un PSUC con la coherencia necesaria para desempeñar su papel en el equilibrio político de Catalunya.

EP
EL PERIÓDICO

10.6 82	Dos años de "pujolismo"	Els anuncis de Pujol (Roca de cap de llista per a les generals i Trias, a les municipals) mostren absoluta continuïtat en la seva política	Pujol té un doble discurs: a Catalunya es nacionalista (en competència amb Esquerra Republicana) i a Madrid desenvolupa una col·laboració essencial per, i amb la dreta (UCD)
---------	--------------------------------	--	---

editorial

Dos años de «pujolismo»

El discurso que pronunció Jordi Pujol en la asamblea de los convergentes de Barcelona ha venido a coincidir, prácticamente, con el segundo aniversario de su toma de posesión como presidente en el Palau de la Generalitat.

La sesión de ayer dibujó con nitidez los objetivos pujolistas de cara a las próximas confrontaciones electorales, y los explicitó con el anuncio de que Miquel Roca encabezará las listas en las generales, y con la petición a Trias Fargas de que haga lo propio en las listas municipales para la ciudad de Barcelona.

De esta manera quedan reforzadas todas las tesis continuistas que hay en el seno de CDC. Lo de Roca significa que Convergència seguirá apoyando en Madrid todas las tesis conservadoras sobre el llamado modelo de sociedad, lo que equivale a decir que continuará respaldando incondicionalmente a UCD y al resto de la derecha en los temas que no afecten a las autonomías. No hay que olvidar que CDC ha sido el gran aliado tanto de Suárez como de Calvo-Sotelo a la hora de definir una política social, económica o educativa. La petición a Trias confirma el deseo de convertir las próximas elecciones municipales en una especie de final de Copa, a partido único, para acabar con Narcís Serra, que para los pujolistas no es sólo el enemigo a batir en el ayuntamiento, sino también la imagen a derribar de cara a las futuras luchas por la presidencia de la Generalitat.

Tras dos años de *pujolismo* parece que habrá continuidad en todo lo anterior, y parece asimismo que CDC seguirá su trayectoria de desgaste respecto a los ayuntamientos elegidos democráticamente que están siendo administrados por la izquierda. Tampoco se anuncian cambios en la política estrictamente nacionalista, donde todo hace pensar que seguirá la estrategia de hacerle una estrecha competencia a la Esquerra, con el ánimo de vender la imagen de que no hay nadie más nacionalista que CDC, por mucho que en Madrid CDC sea el principal aliado del partido gubernamental centrista.

Jordi Pujol ha cumplido dos años en la presidencia de la Generalitat. Ha buscado la amplitud de miras y la responsabilidad institucional que exige su alto cargo, al tiempo que ha ido construyendo la doble faceta del partido en su actitud en Madrid y su actitud en Barcelona.

2.8.82	La difícil solidaridad	Els comptes de repartiment del Fons de Compensació Interterritorial han de ser clars	El govern potser reparteix sense equitat els recursos del FCI o potser no. Els andalusistes diuen que s'afavoreix Catalunya i Galícia, però els nacionalistes catalans i bascos també es queixen. Tot plegat, en un mar de confusió
--------	-------------------------------	--	---

editorial

La difícil solidaridad

LA LOAPA, con ser el tema más controvertido del edificio autonómico del Estado, no es el único problema existente a la hora de vertebrar el proceso autonómico español.

La asignación económica del Fondo de Compensación Interterritorial para 1983 ha revelado todos los males de la insolidaridad subyacente a la hora del reparto autonómico. Como es sabido, el Fondo cubre el 40 por ciento de las Inversiones públicas nuevas, fijadas en los presupuestos generales del Estado. Pues bien: de una parte, los socialistas andaluces denuncian que los 30.000 millones en que ha disminuido el Fondo desde las estimaciones iniciales han ido a parar, como Inversiones de reposición, a Catalunya y Galicia, en detrimento de todos y, en consecuencia, de Andalucía.

El Gobierno, por su parte, dice que es «pura coincidencia» el que esos 30.000 millones de menos equivalgan a las reposiciones para Galicia y Catalunya. Incluso, algunos ministros son partidarios, para mitigar el asunto, acumular los fondos de las diputaciones al Fondo Interterritorial, que es lo mismo que pasar dinero de un bolsillo a otro, sin que aumente la cantidad.

En esta ceremonia de Incomprensiones recíprocas, los nacionalistas de Catalunya y Euskadi denuncian el que las bases para el reparto interterritorial no se actualice, con lo que sus territorios pagan como cuando eran más ricos, aunque su posición en el ranking económico español ha descendido desde entonces.

No está mal este embrollado asunto como ejemplo práctico de la difícil solidaridad que entraña el proyecto autonómico del Estado. Para que la solidaridad interterritorial sea algo más que retórica, necesita unas cuentas más claras desde el principio. Si no, como todo, será papel mojado.

EP
EL PERIÓDICO

31.10.82	Gobernar y legislar con generosidad	El PSOE ha de tenir bones relacions (no governar amb el 'curro') amb CiU, PNV i PCE-PSUC	Cal arribar a compromisos entre el govern central i els d'Euskadi i Catalunya (traspasos, terrorisme) i amb el PCE-PSUC perquè centenars de milers de vots dels 28-O del PSOE vénen d'allí
----------	--	--	--

Gobernar y legislar con generosidad

LA apabullante victoria socialista en las elecciones no debería tentar al futuro presidente del Gobierno a impulsar una política arrolladora, sin tener en cuenta las aportaciones de selectas minorías más importantes desde el punto de vista cualitativo que cuantitativo. El gran éxito socialista en esta andadura nueva e histórica sería el de gobernar y legislar con la suficiente generosidad como para que los partidos de la oposición no tuvieran argumentos sólidos en la mano para profundas acometidas.

Quando decimos esto no estamos pensando en Alianza Popular. El máximo responsable de AP, Manuel Fraga, ya ha anunciado que su oposición no será «meramente verbal». Y ha agregado muy expresivamente: «No hay que olvidar que a Suárez no lo derrotó la moción de censura, pero una buena lucha parlamentaria y una oposición bien dirigida le llevó a la caída».

No sabemos a ciencia cierta qué entenderá Fraga por una «buena lucha parlamentaria», pero parece evidente que los socialistas no podrán convencer ni si quiera en las grandes iniciativas de Estado a un partido

con más de cien diputados y con un electorado detrás que bien podría estar configurado tanto por conservadores a secas como por ultraderechistas beligerantes con la Constitución y con el sistema democrático. Fraga va a intentar, aunque numéricamente sea imposible, obstruir el camino que lleva al cambio.

Quando hablamos de selectas minorías con las que el PSOE tendría que mantener unas relaciones de vecindad nos referimos especialmente a Convergència i Unió, Partido Nacionalista Vasco y Partido Comunista de España (PCE-PSUC). Fraga se ha dado cuenta de lo que eso significa y ya está demostrando sus deseos de acercarse a la Minoría Catalana. El PSOE ha de jugar su baza intentando cuartear lo que podría ser un bloque hostil en la oposición no tanto dentro del Parlamento como fuera de él. Pero hay más. Tanto en Catalunya como en Euskadi son necesarios unos compromisos comunes entre aquellos que gobiernan en Madrid y los que gobiernan en Euskadi y Catalunya. La política de traspasos de competencias, por ejemplo, ha de estar programada y pactada con orden y sin aspavientos.

En la comunidad autónoma vasca se produce además el trágico fenómeno del terrorismo, que si no se acomete con una política adecuada podría minar considerablemente la acción gubernamental. En este punto estamos convencidos de que la derecha opositora tenderá a la multiplicación de la demagogia. Para decirlo de una manera simplificada: los atentados terroristas que se produzcan bajo el Gobierno socialista tendrán una resonancia mayor que los que se cometieron en épocas anteriores, porque la derecha dura pretenderá sacar tajada de lo que esa misma derecha sufrió en su propia experiencia de poder.

Por último está el tema del PCE, reducido ahora a cinco diputados. El PSOE podría ignorar olímpicamente a los comunistas, pero haría mal. Y haría mal, porque centenares de miles de votos socialistas el 28-O, fueron comunistas en consultas anteriores. Y estos electores han querido a Felipe González en la Moncloa, pero no desean que el eurocomunismo quede totalmente anulado por la apisonadora de doscientos votos.

15.5.83	Explicar Catalunya	[Exposició a Madrid sobre Catalunya dins Espanya] Catalunya representa l'intent de fer possible una convivència dins d'Espanya respectant la identitat de cada poble	El repte que encara el poble català amb l'entrada a la CEE: a) aconseguir ser un sol poble malgrat la crisi. b) aportar una peculiaritat a l'Estat de les autonomies sense diluir-se en un café comú
---------	---------------------------	---	--

Editorial

Explicar Catalunya

La exposició que la Generalitat inaugura el dia 24 en Madrid sobre Catalunya dins l'Espanya moderna representa, en los actuales momentos, un reto de importancia singular. No es extraño que el presidente del Gobierno, Felipe González, haya mostrado deseos de estar presente en el acto, quizá para demostrar que el asunto Feo está enterrado y que Catalunya no tiene motivos para quejarse por cuestiones de tipo protocolario.

No obstante, dejando aparte el tema de Julio Feo, el reto de la exposición ahonda en la médula de una cuestión candente: la construcción del Estado de las autonomías. Porque Catalunya en la España moderna representa este mensaje a la vez que el intento de hacer posible una convivencia respetando la identidad de cada pueblo.

A partir de la derrota de 1714 Catalunya se entregó al trabajo, a la revolución industrial, al sindicalismo, a renovar sus estructuras agrícolas... pero no renunció, en ningún momento, a mostrar su propia identidad diferente en el conjunto de un Estado -Reino o República- que quería imponer una forma uniformizadora a todos sus pueblos. El camino fue difícil. La burguesía catalana, que colaboró hasta el último momento para salvar la estructura montada por Cánovas del Castillo, no consiguió obtener el Estatut. Este llegó -como pacto posible en un estado moderno- con la República. Pero el fracaso de aquella experiencia renovadora no supuso la quiebra de las aspiraciones y la Constitución de 1978 lleva el sello catalán con la fórmula del Estado de las autonomías que aceptaron tanto Suárez como Felipe González y Fraga, porque sus correligionarios o correspondientes catalanes les convencieron de ello.

Esta historia debe mostrarse en la exposición. Junto a los aspectos de modernización económica y social que ahora apuntan hacia la CEE. Pero la exposición no debe marginar -por hacerse en Madrid- aquellos aspectos que el pueblo catalán debe afrontar ahora con realismo profundo: conseguir ser un solo pueblo, con todas las diferencias que se quieran; un pueblo catalán que, a pesar de la crisis, afronta su futuro. El futuro plural, sin exclusivas de catalanidad para ningún partido, que tiene problemas y capacidad para solucionarlos con un esfuerzo conjunto y que quiere estar presente en la construcción del Estado de las autonomías, aportando su peculiaridad y su solidaridad, pero no quiere diluirse en el sabor único de un café común.

EP
EL PERIÓDICO

11.8.83	Fin definitivo de litigio	Ara, després que el Tribunal Constitucional ha posat fi a la LOAPA, no té cap sentit parlar-ne mes	Es propi de la democràcia que el que ha sentenciat el TC no es posi en qüestió
---------	----------------------------------	--	--

Editorial

Fin definitivo de un litigio

LA controvertida y *non nata* LOAPA –y ahora, además, inconstitucional– ha supuesto una aportación positiva para la vida política española: la de contribuir al debate sobre el modelo de Estado y esclarecer el mismo concepto y esencia de qué es la autonomía de que gozan las nacionalidades y regiones de España.

Esa misma indefinición, ese antagonismo de concepciones sobre lo que era y dejaba de ser la España articulada jurídicamente en la Constitución, está en el nacimiento mismo del proyecto de la LOAPA. Se comprende perfectamente la angustia del partido entonces en el Gobierno, la UCD, y del partido que se preparaba ya para estar en el Gobierno, el PSOE. Ninguno de ellos sabía cómo compaginar diecisiete comunidades autónomas, de tan distinto pedigrí como la de Catalunya y Euskadi, por un lado, y la del reciente invento del Madrid autónomo, por otro.

Entonces, con el temor de que siempre hace uso quien está en el poder, con el temor de que otros pretendan socavarle el terreno a sus pies, nació el proyecto restrictivo y armonizador de la LOAPA.

Y ese proyecto, impugnado por las minorías vasca y catalana y por los comunistas, ha tenido, decimos, la virtualidad de ayudar a esclarecer en qué tipo de Estado estamos y qué es constitucional y qué deja de serlo. Porque ahora no se trata ya de lo que creen unos y otros. Ahora ha hablado ya el Tribunal Constitucional y ha dicho que la LOAPA es un engendro jurídico, un error político y, sobre todo, inadmisibile dentro de la Constitución. Como decían los teólogos clásicos refiriéndose a la infalibilidad del Papa: «*Roma locuta, causa finita*». O sea: resuelto el tema por el Tribunal Constitucional, no hay ya más que hablar.

Esa es la segunda lección positiva de todo este conflicto. La de que tenemos un sistema político, una Constitución que lo regula y un máximo Tribunal que lo interpreta que, todos ellos, impiden que la sangre llegue al río. El Tribunal Constitucional está para interpretar la Constitución, para velar porque las leyes positivas se acomoden a ella. Por eso, el que se acuda al magisterio de sus resoluciones no debe molestar a nadie –sea en el caso de la LOAPA o de la *ley del catalán*– siempre que todos estemos de acuerdo de antemano con lo justo de sus soluciones.

Eso es, justamente, lo que diferencia un auténtico Estado de derecho de una república *bananera*, donde los dictadores se suceden pero la razón jurídica permanece ausente.

10.9.83	Bienvenida al tercer canal	Sigui benvingut el tercer canal	Encara que, de mostra, només hagi programat espais com els de les TV de tot el món, sigui benvingut perquè és íntegrament en català. Qui més ànsia ha mostrat pel Tercer Canal ha estat el govern de la Generalitat, però està per veure com seran els informatius
---------	-----------------------------------	---------------------------------	--

Bienvenida al Tercer Canal

A las 15.30 horas de hoy, las 13.30 GMT, comenzará a emitir el canal de televisión dependiente de la Generalitat, instrumento ansiado por las autoridades autonómicas en su política de normalización lingüística.

Diez horas de programación no permiten adelantar un dictamen sobre el carácter de las emisiones. En esta televisión para un solo día faltan ámbitos tan importantes como el informativo, que son los que pueden ofrecer diferentes baremos de calidad. Lo que para hoy ofrece el Tercer Canal es lo que, saludos de bienvenida aparte, programan todas las televisiones del mundo: un popular serial, un par de películas, un *music-hall* y una transmisión deportiva. La televisión autóctona, en principio, es como las demás, ni mejor ni peor, con la salvedad de que estará íntegramente hablada en catalán. Será un medio para que unos acepten la lengua catalana como un hecho normal, con el que se pueden expresar los héroes y los malvados de las películas y los telefilmes, y para otros, los que quizá rechazarían estas producciones, será un motivo de complacencia: «*Puix que parlen en català, escoltem-los*». Benvingut, Tercer Canal!

30.5.84	Un Pujol dialogante	Pujol podria fer el que voigues amb la majoria absoluta que li donen els 72 diputats. Pero Pujol es mostra dialogant, i ens sembla be, malgrat la querella de Banca Catalana	El diàleg entre les forces polítiques és el que conve
---------	----------------------------	--	---

Editorial

Un Pujol dialogante

EN su discurso de investidura de ayer, Jordi Pujol se refirió repetidamente a la obra ya hecha y a la obra ya iniciada por el equipo de gobierno de la Generalitat en la pasada legislatura. Pujol no oculta que su política será de continuidad, lo cual es obvio por dos razones elementales: porque él seguirá siendo el inspirador de esta política, que ahora podrá acometer con mayor comodidad parlamentaria, y porque esta política por el inspirada le ha dado grandes resultados electorales.

Discurso de continuidad con los últimos cuatro años, no solo en el terreno de los hechos y de las realizaciones, sino de las palabras y de las ideas. El candidato y Presidente en funciones, al recabar la colaboración de todos los grupos políticos y sociales, a los que proponía un diálogo, lea las palabras pronunciadas en el mismo acto hace cuatro años. La mayoría absoluta de 72 diputados no ha hecho variar a Pujol de la línea dialogante que ofrecía cuando su grupo disponía solo de 43 representantes y precisaba de todos los apoyos.

Continuidad también en la idea de una Catalunya convertida en un factor de estabilidad y progreso para el conjunto de España. Una Catalunya que necesita de la innovación y de la modernización para afrontar los graves problemas derivados de la crisis, que sólo a largo plazo se podrán resolver y que, de momento, se tendrán que paliar con una política de equipamientos sociales, para reducir en lo posible las frustraciones personales y las marginaciones. Jordi Pujol se ratificó en una política realista y como ha venido repitiendo a lo largo de su anterior mandato ha convocado colectivamente otra vez a la ilusión, la confianza y la esperanza, que han de «permitir un país de plenitud».

Nadie podrá sentirse defraudado por el hecho de que el discurso programático no contenga ninguna novedad. Por las ideas ayer expuestas, que inspiraron su anterior mandato, se ha votado mayoritariamente en Catalunya a la coalición que representa Jordi Pujol. Los defraudados podrían ser los electores si la coincidencia no fuera absoluta.

Un Pujol distendido, que no hizo ninguna alusión explícita a la querrela presentada por el fiscal general del Estado por su gestión en Banca Catalana, daba por supuesto que en Catalunya existe una buena convivencia en la calle, pero que se detectan odios entre la clase política. El de hoy puede ser un día decisivo para consolidar esta convivencia o para que se avance más en las diferencias —odios, según Pujol— entre los políticos. Dependerá en buena manera del grado de civismo de los que se han convocado en las puertas del Parlament. No habrán servido de mucho las palabras de moderación de Pujol si el civismo, del que Catalunya quiera ser modelo, no preside la concentración.

18.3.85	La izquierda en Catalunya	A favor de la col·laboració entre PSC i PSUC	La col·laboració és l'única manera de preparar l'alternativa a CDC
---------	----------------------------------	--	--

La izquierda en Catalunya

LA celebración de un congreso como el del Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC), un partido que hace sólo cinco, diez o quince años era punto de referencia más que obligado para cualquier análisis de la realidad catalana, tanto en su vertiente política como en la social, es un buen momento para hacer una reflexión sobre la izquierda en este país, ahora que ya no es la tendencia que hegemoniza la acción política al haber sido superada, no sólo en lo que a las instituciones autonómicas se refiere por el populismo que encarna Jordi Pujol y articula Convergència Democràtica de Catalunya (CDC).

Durante los últimos años del franquismo, Catalunya era un ejemplo para toda España porque aquí las fuerzas políticas eran más capaces de unirse para articular propuestas y acciones en pro de la democracia que las españolas en su conjunto. La Asamblea de Catalunya fue la primera plataforma unitaria que surgió en el territorio español y, además, las que luego aparecieron con sede en París o Madrid no llegaron nunca a contar con un espectro político tan amplio como la Asamblea. La sociedad civil catalana también fue entonces mucho más capaz de generar organizaciones sectoriales potentes para sumar fuerzas en pro de la democracia -y de la autonomía, naturalmente- a la lucha política contra la dictadura. Y detrás de todo ello, dándole forma, se hallaba jugando el papel de impulsor la izquierda en general y el PSUC en particular.

Ese papel hace ya tiempo que la izquierda, bajo una u otra sigla, no es capaz de representarlo. Desde 1980, por poner un fecha indicativa que coincide con el primer triunfo de Jordi Pujol en Catalunya, ha sido Convergència lo que ha pasado a tener, cada vez con mayor fuerza, el control político del país y, lo que es más importante, ha ganado la batalla de la influencia social, desplazando con claridad a una izquierda que perdió el norte. La influencia social que progresivamente ha ido perdiendo el PSUC a medida que avanzaba la transición, que se hizo más que patente tras su último congreso y la posterior escisión de su ala prosoviética, no ha sido ejercida luego de forma igual por el grupo actualmente hegemónico en la izquierda catalana, el Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC), aunque sí haya logrado una altísima cota de poder en las instituciones locales.

Así las cosas, la articulación de la parte de la ciudadanía catalana que se siente de izquierdas es algo que debería ser objetivo primordial en cualquier partido que reivindique ese espacio. Simplemente para que la sociedad catalana no quede coja. Hace unos meses hubo voces que defendieron que sólo esto iba a ser posible si PSC y PSUC sumaban sus esfuerzos. Es una tesis razonable, que ahora debaten los comunistas y no ven con malos ojos algunos socialistas. Pero tanto si lo intenta cada partido por su cuenta -las diferencias en política exterior, autonómica y económica hacen muy difícil que pueda haber acuerdos globales- como si lo hacen conjuntamente, lo cierto es que es difícil no verlo como algo ineludible, para que la necesaria alternativa consiga también aquí las instituciones democráticas.

5.5.85

Televisiones

1. TV-3 malgasta com va malgastar TVE: faraònicament i fent una TV centralitzada (a Barcelona)
2. TVE entorpeix el desplegament de la cobertura de TV3 i dels recursos del circuit català

En les guerres amagades entre TVE i TV3 acaba perdent l'erari públic i el públic-audiència en general

Televisiones

CADA domingo, a partir de hoy, EL PERIÓDICO obsequiará a sus lectores con un nuevo coleccionable sobre la televisión. El momento es propio para aproximarnos al fenómeno televisivo en Catalunya. Dos televisiones -TV-3 y TVE- emiten en la actualidad, en espera de que la Administración de luz verde a la anunciada televisión privada. Mientras tanto, no nos queda otra alternativa que analizar la que tenemos. Su carácter público así lo exige.

La televisión, un medio complejo en su estructura, goza en nuestro país de una situación de privilegio. Ha sido hecha, en el caso de TVE, y se está haciendo, en el caso de TV-3, con el erario público. Se podrá alegar, desde la perspectiva de TVE que en la actualidad las arcas del Estado ya no engrosan su presupuesto. Ante ello cabe preguntarse que históricamente así ha sido y que además se beneficia publicitariamente de una situación de monopolio. TV-3, por su parte, precisa para su puesta en escena de este sustento. A nadie se le escapa, sin embargo, a la vista de las cuentas que presentó días atrás en el Parlament, que una cierta política de *grandes* ha disparado sus gastos.

Si la aparición de TV-3 represento un doble motivo de satisfacción, al aumentar la reducida oferta televisiva en catalán y contribuir decisivamente a la anhelada normalización lingüística, dos tendencias negativas se apuntan. La primera, de cariz estructural. TV-3 esta reproduciendo el mismo esquema *forma* que TVE intenta corregir en Catalunya: un macrocentro en Barcelona, en detrimento de una televisión descentralizada. Y otra, coyuntural, en el terreno de la programación: la disminución de la producción propia que se apunta para el próximo verano. La normalización de Catalunya no se consigue solo doblando a JK, sino también repartiendo mejor la televisión y equilibrandola territorialmente.

TVE, en este contexto, debe jugar limpio. El facilitar las cosas a TV-3 esta, en buena medida, en sus manos. Si ello se hubiese hecho a tiempo, muchas estructuras paralelas y gravosas para el ciudadano, como en el caso de la red, se hubieran evitado. Y ese juego limpio debe exigirse, en mayor medida, en su cancha. Hasta hace bien poco parecía que la estrategia de TVE se concretase en poner palos a las ruedas de TV-3 y en no facilitar las cosas para la sana competencia de su Circuito Catalán desde Sant Cugat. El propio consejo asesor de TVE en Catalunya recordaba anteayer la «sistemática obstrucción» de Jose Maria Galvino.

Y en medio, el telespectador. Las dos televisiones se han sufragado con su aportación. No entiende sus indefiniciones internas ni ciertas guerras que se están librando. La competencia, en la pantalla, no en la recamara.

14.5.85	Convivència	La ruptura del consens parlamentari per part de CiU, la confrontació incipientment violenta per la qüestió de la llengua, problemes d'escolarització i petites discriminacions laborals, amenacen la convivència	CiU hauria de continuar per la via dels consens, encara que la majoria absoluta li permet prescindir-ne
---------	--------------------	--	---

6 EL PERIÓDICO
Martes, 14 de mayo de 1985

EDITORIAL

Convivència

Hay motivos para estar contentos, claro que sí. Y eso nos lo recuerda la actual visita del rey de España a tierras catalanas. Hace nueve años, cuando la anterior visita real a Catalunya, este país no tenía autogobierno, ni Estatut, ni instituciones políticas autonómicas. Algunos partidos democráticos aun estaban en la clandestinidad y el jefe de Gobierno en Madrid era aun el mismo que había nombrado el general Franco.

Nueve años después, gracias, entre otros muchos esfuerzos colectivos, a la firme voluntad democrática de la Corona, Catalunya es hoy una comunidad con instituciones políticas propias, con una Generalitat que gobierna, con una Generalitat desde la que Pujol, en palabras pronunciadas ayer por el Rey, ha «contribuido a consolidar la democracia» y debe «hacer posible una convivencia libre, justa y plural en esta hermosa tierra y en España entera».

Ese es el fundamental motivo para estar contento y a él ha respondido el presidente de la Generalitat expresando *«la alegría del pueblo catalán en su deseo de contribuir a la paz y a la unidad del progreso de España»*. Esa decimos, es la principal razón para que los ciudadanos de Catalunya podamos estar contentos. Pero, lamentablemente, en esta hora no faltan tampoco los motivos de preocupación.

La mayor causa de preocupación, la que resume en el fondo todas las preocupaciones de esta hora, es cierto deterioro en la convivencia ciudadana en esta tierra. En primer lugar, entre la propia clase política, que ha roto el consenso que ha presidido la aprobación de las leyes institucionales de este país, desde el reglamento interior del Parlament hasta la ley de normalización lingüística. La reciente aprobación de la ley que permite al Consell Executiu la disolución del Parlament, hecha por la excluyente mayoría de Convergència i Unió, es el más reciente sintoma de ello.

Pero hay otros síntomas, que se producen a nivel de la calle: desde la confrontación incipientemente violenta por el tema de la lengua, hasta conflictos de escolarización y pequeñas discriminaciones laborales. A mejorar ese clima no contribuyen, precisamente, los enfrentamientos entre las administraciones central y autonómica, las pugnas de protocolo por el viaje real o las distorsiones que unos y otros hacen de las cifras y de los conceptos que han de servir para un entendimiento entre el Estado y las nacionalidades históricas.

Por eso, los catalanes debemos agradecer doblemente la alusión del Rey a «esta comunidad plural y acogedora, donde se afirma el ser de España» y de la que considera que si «en esta comunidad las cosas se hacen difíciles, los problemas irresolubles y poco claras las perspectivas de futuro, también se oscurecerá el panorama general de nuestra patria». De esa reflexión y de esa preocupación se entienda, lógicamente, la petición de Juan Carlos de que predominen «el buen sentido, la moderación, la lucidez, el empeño, la serenidad y el coraje que han hecho posibles las más altas empresas».

En definitiva, la visita del Rey a Catalunya se inscribe dentro de los deseos de una mejor convivencia entre las gentes de esta tierra que, como recordaba ayer Jordi Pujol, es la «del pueblo de todos cuantos viven y trabajan aquí y para los cuales Catalunya es su país». Que así sea.

8.3.86	"Teles" en guerra	La 'guerra freda' entre TVE i TV3 és absurda i una irresponsabilitat que ja ens ha costat massa diners (a l'erari públic) que es podien haver estalviat	La cúpula socialista és partidària de posar fi a 'la guerra', només cal madurar una mica i trobar solucions de col·laboració
--------	--------------------------	---	--

EDITORIAL

"Teles" en guerra

ES de desear que el azar no llevi a que el FC Barcelona y Real Madrid se vean las caras en la Copa de Europa la próxima temporada. La posibilidad, sin embargo, existe. El Barça puede seguir adelante en la competición internacional y el club merengue puede alzarse con el campeonato de Liga. Esa eventualidad, de no mediar la razón de Estado de por medio, podría encender aún más la guerra estéril que enfrenta a TVE y TV-3. Pero vayamos por partes.

Hubo un tiempo, que parecía ya felizmente ido, en el que el Real era el único equipo que representaba a España en Europa. Sus partidos eran transmitidos siempre por TVE, la entonces también única televisión española. Afortunadamente, la anhelada normalización democrática empezó a romper este doble monopolio. Llegó el pluralismo a ambos campos. Ni el Madrid atesora ya la exclusividad en la máxima competición europea, ni la TV pública es una, gracias a la existencia de TV-3, Euskal Telebista y la TV gallega.

Desde la entrada en servicio de TV-3, la falta de colaboración entre la televisión pública estatal y la de la Generalitat, cuando no el desprecio mutuo, ha sido un hecho. Sin embargo, tanto TVE como TV-3 son televisiones del Estado, de la misma manera que, desde una perspectiva institucional, la Generalitat es también parte de este Estado. Cuando parecía que las resistencias iniciales se rompían y que la colaboración entre ambas televisiones comenzaba a producirse, el clima de diálogo ha naufragado de nuevo. La última gota que ha colmado el vaso ha sido la desconcertante actitud de Francisco Virseda, director general de Medios de Comunicación Social del Estado, quien se ha atrevido a calificar de *pirata* la retransmisión por TV-3 del partido de fútbol Barcelona-Juventus.

De esta actitud no puede colegirse, como algunos ya han pretendido hacer, un ataque en toda regla del Gobierno central a Catalunya. Nos consta que desde el Ejecutivo no todos padecen aquella miopía y sabemos también que otras voces defienden desde TVE una solución racional del conflicto.

Para poner remedio a tan absurda confrontación, desde Catalunya se ha solicitado la mediación del presidente del Gobierno. La *guerra fría*, con responsabilidad des tanto en TVE como en TV-3, ha fomentado en la práctica una reproducción de estructuras televisivas, a veces faraónicas, cuando la buena utilización de los recursos ya existentes en Catalunya hubiese representado un ahorro en el erario público.

Retrocediendo al principio, la madurez democrática exigiria, de consumarse la temporada que viene la posibilidad de un Barça-Madrid en la Copa de Europa, que ambas televisiones no se enzarzasen en otra guerra de las suyas y acordasen, por ejemplo, que las imágenes del partido en el Camp Nou las retransmitiera TV-3 para Catalunya y las cediera a TVE para toda España y se obrase de manera inversa en la retransmisión del partido desde el Bernabéu.

Así de sencillo es el camino, señores.

14.3.86	La victoria "moral" y la otra	Si tots volen estar contents pensant que ningú ha perdut, doncs, millor, un cop passat l'ensurt del referèndum	En el referèndum sobre la permanència a l'OTAN, el que realment compta és que ha guanyat el 'si'
---------	--------------------------------------	--	--

EDITORIAL

La victoria "moral" y la otra

14.3.86

DA gasto que haya votaciones en este país. Entre otras y más importantes razones, porque la clase política acaba con ella misma.

Nada más conocerse los resultados del referèndum del miércoles, todo el mundo se declaró vencedor de la consulta: El Gobierno, porque, obviamente, consiguió que los electores aprobasen su propuesta. La oposición de derechas, porque, entre la abstención que ella preconizaba -sea ésta debida o no al seguimiento de las tesis de la oposición- y los votos en blanco, suma una cifra sensiblemente mayor que la de sus. Para Convergència i Unió, constituyó sólidamente partidaria de un no como una casa para castigo del Gobierno de Madrid, la derrota de que Gobierno en Catalunya viene a ser una victoria propia en toda regla. Finalmente, hasta los grupos claramente perdedores en el conjunto del Estado, los defensores del no desde una postura limpia e inequívocamente pacifista, se han atribuido la victoria moral. Pero en la política, como en el deporte y en las otras crudas disciplinas de la vida, no hay más victorias que valgan que las victorias a secas.

Por eso, más que de triunfos de unos u otros habría que hablar de que no hay propiamente perdedores. De ahí la satisfacción de todos: de que todos y cada uno de los protagonistas con nombre y apellido de este referèndum han estado a punto, en un momento u otro, de caerse con todo el equipo, políticamente hablando.

Si Felipe González no hubiese sacado adelante en las urnas su propuesta sobre la Alianza Atlántica, habría recibido un auténtico revolcón en su carrera política, de consecuencias imprevisibles. En el caso de Fraga y los otros líderes conservadores acurrucados tras él, de haberse producido una mayor participación electoral habrían cavado, con ella, su propia tumba política. Y, en la eventual hipótesis de que hubiese triunfado el no, Fraga y los suyos no habrían podido ni siquiera asomarse a Europa, donde sus correligionarios atlantistas no les habrían perdonado su pecado de haber colaborado en el desgajamiento español de la defensa colectiva del continente.

Finalmente, también es explicable el contento de los políticos propugnadores del no, pese a haber sido éste minoritario. Si para ellos podía ser importante la salida de España de la OTAN, más importante todavía es la oportunidad que el acontecimiento de esta campaña política y de este referèndum les deparaba de hacer proselitismo y reparar su deteriorada clientela electoral de anteriores comicios. Por eso, el balance del referèndum para los Iglesias, Tamames y demás políticos de esa franja ideológica es suficientemente halagüeño: han multiplicado *ad infinitum* sus votos en comparación con cualquier consulta precedente.

Pero todo estas expectativas, concluido ya el mundo cerrado y psicológicamente opresivo que ha supuesto la campaña del referèndum, acaban por diluirse y las posiciones del electorado vuelven a donde estaban. Porque, si algo empieza a mostrarse evidente en este país, es que el electorado español es tan estable como el que más. La desaparición de UCD, por ejemplo, no significó en su día solamente que los ciudadanos españoles diesen un giro hacia la izquierda, sino que el partido socialista modificó sus posiciones políticas hasta ocupar parte del espacio que le dejaba libre UCD por su propia inanidad.

Esclarecidos estos aspectos de la consulta, como no deja de resultar obligado, se entiende mejor la propuesta de Felipe González de propiciar un consenso de los partidos españoles sobre la política exterior. El Presidente sabe que en esta hora dulce del éxito recibirá parabienes de sus colegas europeos, pasado el susto de muerte que les dio con la convocatoria de un referèndum que parecía que iba a perder. Sin embargo, a largo plazo, su política está sembrada de las mismas debilidades de antes: desde la oposición en las propias filas socialistas hasta el hostigamiento que va a recibir de derecha e izquierda a las primeras de cambio. Por eso, en definitiva, sabe que tampoco es el vencedor absoluto de una consulta en la que más que vencedores sólo hay gente que ha evitado la derrota. Así de claro.

28.6.86	La Ley sigue siendo Ley	La sentència del TC només diu que dos apartats de la llei de normalització lingüística són anticonstitucionals, però la llei segueix sent vàlida	No s'han de posar en qüestió les decisions del TC perquè la supervivència de la democràcia espanyola necessita un poder arbitral inqüestionable i, a més, Catalunya necessita la democràcia espanyola
---------	--------------------------------	--	---

EDITORIAL

La ley sigue siendo la ley

EL Tribunal Constitucional, el supremo intérprete de nuestra ley de leyes, acaba de dictar sentencia. Dos apartados de sendos artículos de la Ley de Normalización Lingüística, conocida popularmente como la ley del catalán, han sido declarados inconstitucionales. El alto tribunal ha resuelto así el recurso que interpusiera el Gobierno central. Su misión no era la de entrar en el tema de fondo --la normalización de la lengua catalana, reconocida y amparada por la propia Constitución y el Estatut--, sino resolver, desde la perspectiva jurídica, la constitucionalidad de dos aspectos concretos de la ley.

No cabe, en este sentido, valorar la oportunidad o no de la sentencia desde una óptica política. La responsabilidad corresponde, en este campo, al Gobierno central, que decidió interponer recurso contra una ley que fue aprobada unánimemente por el Parlament. Políticamente, la crítica cabría dirigirla a la descoordinación existente entre los socialistas catalanes --uno de los dos párrafos suprimidos corresponde a una enmienda introducida por el propio PSC-- y sus colegas que apoyaron el recurso. Una vez tomada esta decisión en la esfera política, el Tribunal Constitucional no debía hacer otra cosa que la que ha hecho: estimar si los preceptos recurridos se ajustaban a derecho, sin introducir valoraciones que no le corresponden, ya que donde la ley no distingue no caben distingos.

La sentencia, y en este aspecto han coincidido los ponentes que elaboraron la ley y la propia directora general de Política Lingüística de la Generalitat, no cuestiona el fondo de un texto que podrá seguir siendo un valioso instrumento para la normalización del catalán. En esta perspectiva es como merecen ser interpretadas las prudentes valoraciones de los portavoces de las fuerzas políticas catalanas más representativas. Catalunya avanza en un marco de pluralidad --las urnas lo han vuelto a constatar recientemente-- y es bueno para la vertebración de nuestra nacionalidad y para el necesario entendimiento de nuestra sociedad civil que así sea. La ley del catalán sigue estando vigente, es válida y es constitucional. Este es el mensaje que deben pregonar nuestros políticos para emprender los pasos necesarios a fin de que en Catalunya no se rompan los "frágiles puentes del diálogo" que añoraba el poeta.

Y sólo una acotación final. Los que puedan caer en la tentación de instrumentalizar políticamente una sentencia jurídica, que reflexionen antes. Sería preciso recordarles que fue también el Tribunal Constitucional quien, entonces a instancias del Parlament, declaró inconstitucional la polémica LOAPA. No fueron dos párrafos los que quedaron en entredicho, sino el espíritu mismo del precepto. Y el Gobierno central, como no podía ser de otro modo, acató la sentencia.

Catalunya sólo ha gozado de márgenes de libertad cuando España los ha tenido. Y para salvaguardarlos se precisan organismos como el Tribunal Constitucional que se sitúen por encima de la *mêlée* política. Y es preciso que así continúe siendo.

18.10.8 6	Lo hemos conseguido	Nosaltres (diari, lectors, ...Barcelona, Catalunya i Espanya) hem aconseguit l'organització dels Jocs Olímpics de 1992	Barcelona és una ciutat líder a Catalunya i Espanya i aquest repte ha de servir perquè creixi en si mateixa i en el liderat
--------------	----------------------------	--	---

EDITORIAL

Lo hemos conseguido

CON los ojos empapados en lágrimas por la emoción de oír al presidente del Comité Olímpico Internacional, Juan Antonio Samaranch, proclamar en catalán el nombre de Barcelona como sede olímpica, con estos ojos llorosos y con el pulso vibrando por un gozo inmenso, escribimos para la historia de un pueblo. Se ha conseguido. Lo hemos conseguido. Barcelona ha servido de puente de oro para que Catalunya y España, España y Catalunya, se proyecten en el mundo entero. No ha sido labor de un día lograr que Barcelona fuera elegida sede de los Juegos Olímpicos para 1992. Ha sido complicado, arduo y casi eterno. Nada menos que 60 años llevamos anhelando lo alcanzado un 17 de octubre de 1986. Porque de todas las fechas que han de figurar en el imaginario frontispicio de la Ciudad Condal, la del 17 de octubre de 1986 ha de tener un hueco privilegiado.

No se ha de olvidar que la Barcelona actual es hija directa de las exposiciones universales de 1888 y 1929, que recogieron el espíritu de la ciudad y lo canalizaron hacia un crecimiento urbano que, visto con perspectiva histórica, ha comportado más beneficios que pérdidas para la colectividad catalana y para el conjunto de España. Vencidos los años 30, se entró en una difícil etapa de ideas grises y ambiciones cortas. Sólo a partir del inicio de los años 60, dentro de la administración municipal del alcalde Porcioles, volvieron a surgir las ideas generosas. Estas se vieron enturbiadas por la especulación y por el egoísmo, pero han servido de palanca, una vez depuradas por el control democrático, para que Barcelona se sienta otra vez dispuesta a ser motor de realizaciones que interesan al común de las nacionalidades que forman España.

En esta hora de alegría no podemos dejar al margen - si no queremos ser injustos - el apoyo de todos los pueblos de España que se han visto reflejados en la candidatura de nuestra ciudad. Sin saberlo describir con estas palabras, Barcelona ha sido para ellos en la andadura olímpica como el *cap i casal*. Han dejado de lado la mezquindad y se han apuntado de lleno al sentido común. Barcelona y Catalunya se lo agradecen.

Para aquellos que han minimizado nuestro sueño olímpico porque no estaban informados de la vocación de este trozo de tierra mediterránea habría que recordarles con cariño cómo fuera de España sintonizaban con nosotros. Por ejemplo, un presidente del Comité Olímpico Internacional llamado Avery Brundage confesó en 1967, en una visita a nuestra ciudad: "Estoy sorprendido de Barcelona porque he descubierto un aspecto nuevo de su sensibilidad deportiva. Éste es el espíritu olímpico de esta gran ciudad."

En fin, Barcelona ha de lanzarse a fondo ante el mayor reto de su historia. Un reto que limita con el universo. Ahí es nada. Lo es todo. La vocación universal de una ciudad con defectos, pero con espíritu de aspirar al prodigio, se ha de realizar en el día a día. Ha terminado una frustración casi secular. Sepamos responder al desafío y nos habremos ganado a pulso la confianza que han puesto en nosotros.

22.11.8 6	Hay que mirar hacia el futuro	Hem de deixar tancada la porta a la incertesa i les confrontacions que l'Audiència de Barcelona ha clausurat amb la decisió de no processar Jordi Pujol pel cas Banca Catalana.	Tal com diu Pujol, a Catalunya li convé recuperar "l'equilibri", "l'optimisme creador", "la convivència" i "la confiança en nosaltres mateixos". A Catalunya li convé un clima distès
--------------	--------------------------------------	---	---

EDITORIAL

Hay que mirar hacia el futuro

CATALUNYA acaba de vi-
vir una jornada crucial, un día de aquells que son ca-
paces de modificar el futuro. Pero la jornada ya pasó y,
como dice el president Pujol, "el futuro ha de pesar
más que el pasado".

Lo cierto es que la incertidumbre de si el president
de la Generalitat sería procesado o no por tres posibles
delitos ha marcado la vida del país en los dos años y
medio últimos. Y la ha marcado, cómo no, negativamente.

Vencida ahora esa incertidumbre con la decisión
del pleno de la audiencia de Barcelona de no procesar
a Jordi Pujol, llega el momento de recuperar "el equi-
librio", "el optimismo creador", "la convivencia" y "la
confianza en nosotros mismos". Y utilizamos delibera-
damente las expresiones y los conceptos utilizados ayer
por el propio President porque nadie está más legiti-
mado que el protagonista muy a su pesar de todo este
asunto, para dar carpetazo a las pasiones encontradas,
las heridas abiertas y los enconos revanchistas que ha-
yan podido surgir con toda esta historia del *caso Cata-
lana*.

Hay que pasar, pues, una página de la historia y
empezar a escribir la próxima. Y la página que ahora
se abre ha de estar limpia de mixtificaciones y rencores,
de simbiosis mesiánicas y peligrosas entre el país y sus
dirigentes y de situaciones que propicien el desgarramien-
to de la convivencia. Este es un país de espíritu
amplio y de horizontes intelectuales sin fronteras, ca-
paz de desterrar la intolerancia, el fanatismo, la cerra-
zon mental y el luchamiento moral del adversario
como normas de conducta cotidiana. Si en algun mo-
mento de nuestra historia reciente hemos estado cerca
de caer en alguno de esos excesos, ésta es la mejor
ocasión para corregir el rumbo.

Más allá, por consiguiente, del carácter jurídico del
auto dictado por la audiencia de Barcelona, éste es un
hecho que debe sumarse a otros varios que ultima-
mente han relanzado la esperanza de todo un pueblo
en un futuro de convivencia en paz: el llamado *espíritu
de Olot*, que surgió del diálogo de Pujol y Maragall y
proyectó un clima más distendido en la política catala-
na; la repulsa unánime y angustiosa de Catalunya entera
al mortal atentado de ETA en la barcelonesa plaza
de España; la alegría exultante por la concesión a Bar-
celona de la organización de los Juegos Olímpicos del
92, y el acuerdo en las negociaciones sobre la financia-
ción de las autonomías.

Hay motivos de sobra para creer en un futuro so-
lidario e integrador, en el que Catalunya juegue un pa-
pel esencial. Más allá de cualquier otra consideración,
esta debe ser la lección última de la jornada vivida
ayer por los ciudadanos de este país.

23.4.88	Cumpleaños ...¿feliz?	Son una minoria insignificant els que s'han oposat a la participació del Rei en la celebració del Mil lenari	Catalunya és Espanya i ha de continuar contribuint a modernitzar Espanya
---------	----------------------------------	--	--

8 EL PERIÓDICO
Sábado 23 de abril de 1988

EDITORIAL

Cumpleaños... ¿feliz?

CATALUNYA celebró ayer un cumpleaños simbólico: los mil años desde que en su territorio empezara a fraguarse una conciencia de identidad nacional. Un solemne acto en el Palau de la Generalitat hizo el papel de gran tarta colectiva. Fue un acontecimiento serio y recio, aunque algunos lo encontraran algo frío y carente de garra popular por las limitaciones de espacio, los protocolos y las drásticas medidas de seguridad.

El discurso del President de la Generalitat, Jordi Pujol, centrándolo la realidad actual catalana le dio, sin embargo, al acto el contenido adecuado. Y unas medidas palabras, oportunas y precisas, del rey Juan Carlos invitando a que continúe la aportación catalana a la búsqueda que está haciendo en estos momentos el conjunto de España de los nuevos horizontes modernos de Europa, elevaron la sesión a la categoría de jornada histórica.

Sin embargo, la celebración del Mil lenari se ha visto empañada por múltiples tonterías. Para empezar, Esquerra Republicana de Catalunya, el partido que presentó en el Parlament la propuesta de esta conmemoración, tuvo después la cortedad de miras de quererla reducir a una especie de fiestecita mayor al oponerse a que para que tuviera rango de celebración de Estado, fuese el rey de España quien presidiera el milenario.

Después, ese sentimiento fue recogido e instrumentalizado por la Crida y por algún grupo independentista radical que, al empezar a embadurnar paredes con pintadas y al poner como música de fondo unas veces petardos de los de jugar —como ayer mismo por la mañana—, pero colocando en otros momentos auténticos explosivos peligrosos, como los que ya han causado alguna muerte hace no demasiado tiempo, han impregnado a todos los preparativos de un barniz de conflictividad que ni el conjunto de Catalunya ni la actitud que ha tenido el Rey hacia ella merecen.

Que conste, también, que la falta de seriedad no ha acabado ahí —en lo marginal. El intercambio de codazos protocolarios que se ha adivinado hasta el último momento de la celebración entre la esfera autonómica y la Administración central, que se ha concretado finalmente en la no invitación al Presidente del Gobierno, tampoco merece pasar precisamente a los libros de oro de la coherencia política.

Con todo, cabe preguntarse si al final esta celebración de cumpleaños ha sido feliz. Y pensamos que para todos los catalanes de buena voluntad, sí. Los catalanes de buena voluntad son conscientes de que su nación vive uno de los momentos de mayor plenitud de todo el milenario, creen en el futuro, agradecen a don Juan Carlos que haya venido a recordar la aportación catalana a la recuperación democrática de España, y están muy por encima de las trivialidades ya reseñadas.

Afortunadamente, habrá sido un mal cumpleaños, un cumpleaños infeliz, para quienes carecen del realismo imprescindible para valorar debidamente la actual situación de Catalunya, las posibilidades de un mejor entendimiento y colaboración con el resto de España y Europa que se abren ante nosotros, así como las lecciones de la historia. Para ellos, hoy también será una mala día de Sant Jordi si todo transcurre en paz, sin violencias ni agresiones. Son, sin embargo, una minoría.

16.5.88	Sospechas sobre unas subvenciones	El govern ha d'investigar si dues subvenciones de la conselleria de Treball han servit per finançar la Crida.	Que una subvenció de Treball hagues servit per finançar la Crida seria un frau i un escàndol polític, encara que aquestes pràctiques també les exerceixen altres institucions
---------	--	---	---

EDITORIAL

Sospechas sobre unas subvenciones

La polémica sobre el destino final de unas subvenciones concedidas por el actual Gobierno de Convergència i Unió ha borrado de golpe toda la placidez que tenía hasta este fin de semana la campaña electoral catalana. Según algunas informaciones, aquellas subvenciones de la Generalitat han acabado en manos de la Crida a la Solidaritat. Se trata de un tema grave y espeso porque afecta a dinero público, es decir a fondos que aportamos todos los ciudadanos con nuestros impuestos. La cuestión tiene dos caras: por un lado, quiénes son los destinatarios destinatarios de esa ayuda económica concreta, por otro, el mecanismo que se utilizó para conceder esas subvenciones.

Es evidente que la sensación de escándalo viene determinada por el destinatario, una subvención *dogolista*, hecha desde la conselleria de Treball dentro de su programa de estímulo a la creación de puestos de trabajo para jóvenes, podría haber acabado siendo utilizada para financiar actividades de la Crida. Tanto esta entidad como el Gobierno de Pujol lo niegan, pero debe abrirse una investigación aclaratoria. No es la primera vez que llegamos a la opinión pública insinuaciones de este tipo, y la financiación de la Crida constituye un misterio por mucho que sus directores expliquen una y mil veces que viven de las aportaciones que les dan los directivos de una serie de entidades catalanas (y como caso típico el ejemplo de José Luis Nuñez y la actual una del CEB respecto como ejemplo de ello).

A pesar de haberlo mencionado el mes pasado, sin ir más lejos, en un artículo de esta misma página, sospechosa, una entidad de obras públicas, también de la conselleria de Treball, una subvención de promoción de las de fomento del empleo juvenil, cuando nos genera la misma sensación. La explicación oficial fue que se trataba de una mala comprensión, pero lo cierto es que también en esta ocasión, para un papel que dibujaba como para hacer llegar el dinero a los socios de por el Gobierno de Convergència i Unió a las arcas de la Crida.

El problema político no acaba con estas dos subvenciones, con ellas la peca de que sería muy significativo que el dinero hubiera pasado efectivamente desde el palacio de la Generalitat a la Crida. Se debe determinar también si la conselleria de Treball del actual Gobierno de Pujol concede las subvenciones sabiendo que realmente financian, si adopta las medidas cautelares indispensables para no ser engañada y si verifica después que el dinero que entrega ha sido empleado correctamente. En este caso, por los datos que han trascendido hasta este momento, la Generalitat dio más de dos millones de pesetas a la Asociación Catalana de Sociología para que pudiese contratar a tres jóvenes con el objeto de realizar unos estudios históricos sobre banderas. A pesar de lo que la pomposidad del nombre pueda dar a entender, dicha asociación parece tener como sede un simple domicilio particular, dos de los tres contratados son miembros de la Crida, entre la asociación y la Crida, que son entidades legales legalmente diferentes, hay una circulación regular e inusual de dinero. ¿Dio la conselleria de Treball la subvención sabiendo a quien la entregaba? ¿Estaba objetivamente engañada? Y que conste que en este terreno, en el de las subvenciones, estas mismas preguntas son generalizables, porque tanto en las otras administraciones, regentadas desde otros colores políticos, se muestran en ocasiones muy poco cuidadosas al repartir dinero.

30.5.88	Una victoria que pide cambios	Pujol, que ha guanyat amb amb majoria absoluta, ha de cercar el consens amb les altres forces i amb el govern central	Ha guanyat Pujol i el que representa: un partit fet a mida i una doctrina que anteposa el nacionalisme a totes les altres raons, valors i arguments
---------	--------------------------------------	---	---

22 El Periódico
Lunes, 30 de mayo de 1988

EDITORIAL

Una victoria que pide cambios

CONVERGENCIA i Unió ha confirmado la hegemonía que ya ostentaba en el Parlament de Catalunya. La voluntad mayoritaria y libre de los catalanes es que Jordi Pujol continúe presidiendo la Generalitat durante cuatro años más. Los resultados de ayer evidencian sin embargo dos conclusiones: que la coalición nacionalista ha sufrido un pequeño desgaste tras ocho años en el poder, pero que la oposición —y muy especialmente el PSC, que se presentaba como la única alternativa real— ha perdido cuatro años más. Pujol se dispone a cumplir, de momento, su tercera etapa legislativa en el Gobierno (con lo que llegará previsiblemente a los 12 años, o 144 meses, o 4.380 días), sin que existan en el horizonte indicios de que si lo desea no pueda prorrogar mandato.

Creemos que una amplia mayoría de los catalanes ha renovado su confianza en Jordi Pujol más que en la formación política que encabeza. Ayer no se hizo tanto una opción ideológica como se reveló a Pujol y, en todo caso, por añadidura, a todo lo que él representa, un partido hecho a su medida y una doctrina en la que el nacionalismo se antepone a todas las demás razones, valores y argumentos. Dada la ambigüedad de esta ideología, reconocida incluso desde el mismo partido, el sentido personal del voto es poco discutible.

Independientemente del resultado de Convergència, las elecciones tienen otro vencedor: Iniciativa per Catalunya rompe la tendencia comunista a la baja y, posiblemente aupada en la buena campaña de Rafael Rubio, consigue un ascenso significativo. Por el contrario, es llamativo el escaso papel que tendrán en el Parlament las dos fuerzas estatales que aspiran a ser la alternativa al socialismo: AP y CDS. El anunciado descenso de AP refleja que los intereses de la derecha convencional española aquí están puestos en las manos de Convergència. El CDS apenas despega y Suárez debe conformarse con una representación testimonial.

En el fondo todo seguirá igual, ya que los electores han optado por la continuidad. Sin embargo, *continuidad* puede significar tanto seguir igual que hasta ahora como, dentro de unas mismas líneas maestras de actuación, intentar al mismo tiempo deparar los aspectos más negativos de los ocho años de gobierno. Una continuidad u otra no sería lo mismo.

Un *cambio en la continuidad* sería la renuncia a las formas arrogantes y actitudes despectivas hacia la oposición, en la línea del *progrés de tots* que se ha proclamado en la campaña electoral, ya que algo de eso ha habido hasta ahora en la mayoría absoluta convergente. Otro *cambio en la continuidad* sería buscar con más buena voluntad el consenso con las demás fuerzas políticas en las cuestiones fundamentales, sin impacencias ni rasgamientos de vestiduras, que es algo que se echó de menos al decidir la estructuración comarcal. Otro *cambio en la continuidad* sería replantear la actitud despectiva hacia el Gobierno central y reconocer que también cuenta con un respaldo mayoritario de votos en Catalunya.

En definitiva, se trataría de entender que los votos de ayer no debían convertirse en un arma arrojada contra las demás alternativas políticas, aunque éstas hayan sido respaldadas por un número muy inferior de personas. En este sentido, sería importante que el President, pasadas las fechas electorales, dedicara mucha más atención al Parlament, ya que no es válida la excusa de que tampoco en Madrid le presta excesivo interés Felipe González al Congreso de los Diputados. El *rodillo* socialista de ahí, muy criticado por Convergència, es tan censurable como el *rodillo* convergente-unionista de la última legislatura en la cámara de la Ciudadella.

Y esta línea de respeto a la oposición, que también representaría legitimamente a los ciudadanos, debería inspirar también las tareas de muchos titulares de cargos intermedios de la Generalitat, que encima no tienen el bagaje en la lucha por la democracia de Jordi Pujol, y por los que muchas veces se puede sentir negativamente a la institución. Digamos, de paso, que la Generalitat, como los ayuntamientos y las diputaciones, no puede convertirse en el refugio donde, a cambio de un salario, se agradecen servicios prestados a título personal o al partido.

El *cambio en la continuidad* es posible. Le conviene a Catalunya y le conviene al mismo President reelecto. Catalunya no puede seguir con una administración paralela a la de Madrid, con sus mismos tics de ineficacia. La Generalitat ha de ser un modelo de óptima gestión de recursos económicos y humanos, y ha de ser, igualmente, un modelo de transparencia. El desgaste reflejado ayer constituye una advertencia.

Pujol y su coalición han expresado su voluntad de darlo *tot per Catalunya* y de trabajar por el *progrés de tots*. Con lo segundo ya nos parecería suficiente. Es una meta muy ambiciosa y no se puede exigir más que eso. El error más grave en que puede incurrir un Gobierno es efectuar una política que única mente se arroja a los señores que le son sociológicamente ah-

WLS. Por eso deseamos que lo del *progrés de tots* no sea sólo un eslogan de campaña electoral.

31.5 88	Cuatro años para la izquierda	<p>1. PSC i IC haurien de començar a treballar en les zones urbanes on hi ha difícils condicions de vida i també a les zones rurals que només Pujol visita, si volen prendre la majoria a Pujol.</p> <p>2. El PSC ha de demostrar que és un partit sobirà no dependent del PSOE</p>	L'abstencio a les autonòmiques. -un 40%-sobretot concentrada a les zones urbanes difícils. perjudica especialment l'esquerra
---------	--------------------------------------	---	--

30 **EL PERIÓDICO**
Martes, 31 de mayo de 1988

EDITORIAL

Cuatro años para la izquierda

CONVERGENCIA i Unió, aunque haya perdido tres escaños, manifiesta su satisfacción por la mayoría absoluta revalidada y por los cuatro años que le aguardan de gobierno de la Generalitat. Por la izquierda, el PSC, IC y ERC exteriorizan su gozo por haber aumentado su porcentaje de votos y su número de representantes en la cámara, y de una cierta euforia participa también el CDS, al haber conseguido sus primeros 100.000 votos en las autonómicas catalanas, lo que le supone tres escaños. Una vez más han ganado todos. Sólo AP, que tenía 11 diputados y pasa a disponer únicamente de seis, no participa de la alegría.

Pero, ¿han ganado ciertamente votos o casi todos, si incluso los que han visto aumentados sus porcentajes han sufrido una disminución de votos, como resultado de una abstención del 40 por ciento, la más alta registrada en Catalunya? Casi dos millones de ciudadanos que renuncian a votar constituyen un porcentaje preocupante. Para CiU, el aumento de la abstención -casi 5 puntos respecto a las autonómicas y 10 comparado con las generales de 1986- no es ningún timbre de gloria, pues a la coalición en el poder es a quien le corresponde, sobre todo, la tarea didáctica de explicar qué es y significa la Generalitat. El pasado domingo ya señalábamos que la abstención era el enemigo común, como indicio de desinterés, tanto de las fuerzas gobernantes hasta ahora como de la oposición de izquierda, que tampoco ha sabido motivar a muchos de los que renuncian a ejercer su derecho al voto. Y esta renuncia la ha pagado cara la izquierda en la península barcelonesa, donde las cifras le son más rotundamente favorables y donde se registran los índices más altos de abstención. ¿Dónde están los votos de los barrios obreros de Terrassa, Sabadell y Martorell, por ejemplo?

En Ciutat Vella, en Barcelona, por las desesperadas condiciones de vida que sufre la población, sería explicable, como una forma de protesta, el voto favorable a una formación no parlamentaria encabezada por el demagogo de turno. Lo que ha ocurrido allí ha sido, sin embargo, bien diferente, porque los que votan lo han hecho en minoría por la izquierda parlamentaria y mayoritariamente por Convergencia i Unió. Del fenómeno de la abstención no se salva ninguna formación política, ni siquiera Iniciativa per Catalunya, que, pese al aumento de tres diputados experimentado, no ha logrado igualar la suma de los votos que el PSUC, PCC y Entesa dels Nacionalistes d'Esquerra alcanzaron por separado en 1984.

Mientras Pujol se dispone a gobernar en solitario, con mayoría en el Parlament, la izquierda subraya que CiU ha tocado techo electoral y Obiols anuncia días de gloria para la *majoria de progrés*. Pero si desean recuperar esa mayoría para 1992, socialistas y comunistas tendrían que empezar hoy mismo un gran trabajo. Deberían empezar a profundizar en estas zonas urbanas de difíciles condiciones de vida en las que más numerosa es la abstención. Trabajar este voto mudo de signo urbano puede ser de una alta rentabilidad electoral, pero no por ello deberán dejar de preocuparse por el resto de Catalunya, por sus zonas rurales, en las que son numerosos los problemas y donde parecen haberse entregado resignadamente a Convergencia i Unió. Pujol visita frecuentemente estas comarcas, en las que muy de vez en cuando se ve a un dirigente destacado del PSC o de otras fuerzas de izquierda, las que en su día podrían formar esa *majoria de progrés*.

Es toda una estrategia la que el PSC ha de redibujar si desea que la hegemonía de CiU acabe algún día. Una estrategia en la calle, ante la ciudadanía; en el Parlament, y en el seno del propio partido, lo cual implica también las relaciones con el PSOE y con el Gobierno de Felipe Gonzalez. A los barrios urbanos -en Barcelona sólo Nou Barris es actualmente favorable a los socialistas, según la elección de anteayer- y a muchas zonas rurales deberán acudir para hablar de sus problemas, para llevar a cabo una labor, aparentemente lenta, casi de catequesis pero que resulta imprescindible, que el PSUC había sabido llevar a cabo con éxito en los años de la dictadura. En el Parlament entre el Gobierno y la oposición las fricciones se hacen inevitables, pero el error estriba muchas veces en buscar el enfrentamiento por el enfrentamiento y en basar la confrontación en cuestiones menores, en las que una oposición minoritaria siempre resultará perdedora. Pero, además, los socialistas catalanes deben ofrecer la imagen de que, respecto al Gobierno de Madrid y al PSOE, forman un partido soberano. Para ello, cuando la política estatal afecte a los intereses de Catalunya deberán hacer visibles las discrepancias que realmente existen pero que habitualmente se camuflan. El Partit dels Socialistes tendrá que llevar a cabo una labor didáctica en Madrid, porque el tono de muchas declaraciones que efectúa el PSOE son de una clara insensibilidad, además de que electoralmente constituyen casi siempre una oportunidad que en nada beneficia a los socialistas catalanes.

Y dentro de esta línea el PSC, sin urgencias, deberá plantearse también la continuidad o el cambio de líder, después del repetido sacrificio de Ramon Obiols, una persona a la que con-

... las ideas que las ambiciones y que ya ha tenido que...
... ra y ofrecerse al desgaste en dos elecciones autonómicas...
(4) ... idas de antemano.

14.12.8 9	Avantítol: <i>Propuesta del Parlament sobre autodeterminación</i>	El que està malament no és reclamar l'autodeterminació, sinó dir que es pot exercir dins del marc constitucional	Catalunya es va autodeclarar votant la Constitució que a l'article segon consagra la unitat espanyola
--------------	---	--	---

EDITORIALES

OPINION

Propuesta del Parlament sobre autodeterminación
Y todo a media luz

A media luz, como en el popular tango, y por sorpresa, el Parlament de Catalunya aprobaba anteayer, en la víspera del Pleno sobre los diez años de Estatut, una proposición no de ley en la que se afirma que el pueblo catalán no renuncia a la autodeterminación. Esta resolución se enmarca dentro de dos realidades incuestionables, que el propio texto recoge: el hecho nacional de Catalunya y el acatamiento del marco institucional vigente. Y, acto seguido, se abre la puerta a la ambigüedad permanente: Catalunya podrá incrementar sus cotas de autogobierno hasta donde crea oportuno y de acuerdo con las circunstancias. Y todo a media luz.

Si algo hay que pedir a los representantes políticos del pueblo de Catalunya es valentia política y rigor jurídico. La autodeterminación –tanto para mantenerse unido como para independizarse de un Estado plurinacional– es un derecho de los pueblos y como tal puede ser reclamado y ejercido. Lo que no vale, sin embargo, es hacer un *totum revolutum* de conceptos políticos. El ejercicio de la autodeterminación no se recoge, como se afirma en el texto de la resolución, del preámbulo del Estatut: Catalunya optó hace diez años por autodeterminarse ejerciendo su derecho a la autonomía que el artículo segundo de la Constitución consagra, pero desde la aceptación de la unidad española. En consecuencia, la autodeterminación es una ambición legítima, pero para ejercerla debe reformarse el propio texto constitucional.

Y las cosas, en un foro político, hay que decirlo así de claras, sin medias tintas. Porque la Constitución consagra también la libertad de expresión y prevé los cauces para su propia reforma. Entonces la ciudadanía tendrá claro lo que cada cual propone y podrá decidir y obrar en consecuencia.

19.10.9 0	A: <i>Discrepancia en el canal autonómico</i>	Hi ha queixes contra la secció d'esports d'alguns membres de CiU del consell d'administració de la CCRTV que poden reflectir un malestar més general amb TV-3	Els ninots de Jordi Culé eren políticament incorrectes i la crisi vindria per una manca de control polític dels continguts
--------------	---	---	--

Discrepancia en el canal autonómico

CiU y TV-3

Algo extraño parece moverse en TV-3 aunque lo desmientan los responsables del medio. No se entiende, si no, que un representante de Convergència i Unió en el consejo de administración de esta televisión pública critique a los responsables de la sección deportiva y que después otros dos de los seis compañeros más de la coalición - le secunden - con el apoyo legítimo del resto de la oposición.

Que nadie se llame a engaño: los miembros del consejo de administración de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió no han sido elegidos por el Parlament ni por sus méritos ni por sus conocimientos sobre los medios audiovisuales, aunque en algún caso puedan existir. Representan a los partidos y han sido designados para defenderlos. Hasta ahora, nunca se han devaluado por sus criterios independientes en el seno de las reuniones del consejo, y con alguna honrosísima excepción han estado más preocupados por el minutaje y el trato que daban a sus representantes que por el interés de la programación. En este sentido, el órgano rector de TV-3 y Catalunya Ràdio es una copia fiel de ese de TVE y Radio Nacional, con todos sus defectos inherentes y sus escasas ventajas.

La sección de Deportes de TV-3, contra la que ha presentado sus quejas el consejero convergente Carles Vilarrubí, ex director de Catalunya Ràdio, puede ser el pretexto y los *tiras* pueden quedar tracas más alto. No olvidemos que Jordi Pujol llegó a exponerse públicamente con tono crítico sobre el monigote Jordi Culé, y algo así nunca se había producido en TV-3.

<p>10.9.91</p>	<p>A: El debate nacionalista prende en el PSOE</p> <p>T: El nudo corredizo de la 'polémica lituana'</p>	<p>El govern de Madrid comença a entendre la pluralitat de l'Estat, però la reacció espanyolista dels barons del PSOE, especialment d'Ibarra, atrapa el PSC en un llaç corredís que multiplica les possibilitats de Pujol</p>	<p>El problema és com articular Espanya, no com prohibir o reglamentar els secessionistes</p>
----------------	---	---	---

Editorial

El debate nacionalista prende en el PSOE

El nudo corredizo de la 'polémica lituana'

La paradoxa sobre les nacions esmentades se cita a l'any. La falta de unitat i l'existència de alguns estats que no han baixat la barra en l'Europa central i occidental, fins i tot a les últimes, fins a la punta del no parer de deixar-se que el problema de fons es com a sobre tirar una Espanya que interese, convenga i resolva els problemes de totes les ciutadanes, i no cómo prohibir o restringir les seves llibertats.

Alguns dels que esmenten que la unitat de Espanya són de part de les nacions que esmentades són una unitat i l'objectiu d'unitat i que es convergen a totes. Hasta el momento, los resultados de los pactos demuestran, las cosas no parecen desahucio, en la medida en que para tenerlo en Cataluña y no en Madrid, lo que se ha tratado en la idea de que el actual gobierno de Madrid, de las dos maneras, tiene muchas imperfecciones, pero de todas formas para Adolfo Suárez, sus intenciones que la oportuna para captar a corto plazo algunos problemas, pero cada vez parece más claro que tal vez a más de cumplir se resuelve en las cosas.

Algunos de los que se mencionan en el artículo son la urgencia de tener un pacto que se firmen. Antes del verano cuando la situación en el mundo de la URSS ya está cambiando, ya se está hablando de un nuevo pacto que se firmen. El problema de la política exterior, que se está hablando al nivel del gobierno de Pujol y el PNV, así como a las reacciones de los gobiernos del PSE y el Partido Popular que le van cambiando en la medida en que han cambiado el curso de la política exterior. El problema está en que se está hablando de un pacto que se firmen.

El problema de la política exterior, que se está hablando de un pacto que se firmen. Antes del verano cuando la situación en el mundo de la URSS ya está cambiando, ya se está hablando de un nuevo pacto que se firmen. El problema de la política exterior, que se está hablando al nivel del gobierno de Pujol y el PNV, así como a las reacciones de los gobiernos del PSE y el Partido Popular que le van cambiando en la medida en que han cambiado el curso de la política exterior. El problema está en que se está hablando de un pacto que se firmen.

El problema de la política exterior, que se está hablando de un pacto que se firmen. Antes del verano cuando la situación en el mundo de la URSS ya está cambiando, ya se está hablando de un nuevo pacto que se firmen. El problema de la política exterior, que se está hablando al nivel del gobierno de Pujol y el PNV, así como a las reacciones de los gobiernos del PSE y el Partido Popular que le van cambiando en la medida en que han cambiado el curso de la política exterior. El problema está en que se está hablando de un pacto que se firmen.

El problema de la política exterior, que se está hablando de un pacto que se firmen. Antes del verano cuando la situación en el mundo de la URSS ya está cambiando, ya se está hablando de un nuevo pacto que se firmen. El problema de la política exterior, que se está hablando al nivel del gobierno de Pujol y el PNV, así como a las reacciones de los gobiernos del PSE y el Partido Popular que le van cambiando en la medida en que han cambiado el curso de la política exterior. El problema está en que se está hablando de un pacto que se firmen.

11.9.91	<p>A: <i>Un Onze de Setembre marcado por la polémica</i></p> <p>T: La Diada Lituana</p>	<p>Felicitant Pujol. Il·luny de les declaracions en que va comparar Catalunya amb Lituania, ha moderat el discurs demanant simplement un millor tracte de Madrid</p>	<p>Catalunya no necessita sobirania, sinó sobretot recuperar la llengua</p>
---------	--	--	---

Editoriales

Un Onze de Setembre marcado por la polémica

La Diada lituana

El mes de Setembre tiene unas características peculiares, de modo que la Diada de hoy **pasará a la pequeña historia como el año lituano**. Pero **anécdotas aparte**, desde la edición de 1977, en que un millón de personas **salió** a la calle en demanda del Estatut a la que celebramos ahora va una distancia mucho más grande. En 1977 correspondía a sólo 14 años. Si entonces todos los partidos políticos significativos llamaban unitariamente a la reivindicación, hoy tan sólo dos, y poco importantes (ERC y el PSC) osan a manifestarse. En cambio, este Onze de Setembre está marcado por una polémica nacida de las interpretaciones hechas a unas frases de Pujol, el mismo que ayer pronunció un discurso **esta vez lineal** y sin tergiversaciones posibles: **pediendo tranquilidad y moderación**.

El President en su mensaje institucional de ayer sobre la Diada hizo un abanico del nacionalismo integrador cuya principal característica es la lengua y **no la soberanía**. Esta templanza choca con la **comparación lituana** que días atrás desencadenó las reacciones escandalizadas. Tras la polvareda, pero también con el deseo que merece un mejor trato de Madrid, Pujol ha vuelto a insistir en lo que ya dijo que la comparación chafa lo mejor posible el Estatut, y que ya **podría haber empezado desde el texto de los estatutos** a pedir se mejoran elecciones, los políticos, los partidos, el Estado, y su gobierno su colita. Entre los que se oponen a esta medida se encuentran precisamente los que gobiernan el que gobierna la Generalitat.

21.5.92

A: El Barça ganó el mejor trofeo en el año de los Juegos

T: La Copa olímpica

El Barça, l'equip més representatiu de la ciutat i de Catalunya, es el millor d'Europa i el diari se n'alegra

4 OPINIÓ

Editoriales

El Barça ganó el mejor trofeo en el año de los Juegos

La Copa olímpica

Después de dos intentos frustrados, y con la maldición del sulfonamido que siempre ha de acompañar a este club grande y maltratado por la historia, el Barça consiguió anoche, por fin, el campeonato de Europa. Tenía que ser una vez, en el mejor momento del fútbol europeo, con la muerte esquiva, en la segunda parte de la prórroga, después de 120 minutos de sufrir ante un adversario peligroso pero con un estilo totalmente contrario al fútbol que practica el que ya se puede calificar como el mejor equipo de Europa. Y, sobre todo, tenía que ser en el momento preciso, a pesar de las dudas de la aseguración de los Juegos de Barcelona. El Barça, el equipo más representativo de la ciudad y de toda Catalunya, contribuye así ante todo a la gran fiesta del deporte universal.

Espero que el día que llego lo que se esperaba porque, aunque con el fútbol se puede hablar de emociones relativamente efímeras, cuando el ambiente europeo es tan bullicioso que todos contribuyen a la celebración antes de iniciarse la final. Pero esa fe en el juego de los jugadores y jugadores fue precisamente lo que el Barça necesitaba para poder superar lo que le dio al Camp Nou el día que se disputó el Barça, porque a los jugadores que faltaban

de jugar a fútbol y a los jugadores que faltaban para jugarlo y hoy para que a la hora que tanto se venían los 25.000 espectadores que se desplazaron a Wembley y los miles y miles que siempre han estado por fuera al televisor. O está, pero fue una gran noche en Catalunya la fiesta.

26.6.93	<p>A: La elección de Solchaga y los contactos PSOE-IU</p> <p>T: La posibilidad de un 'giro a la izquierda'</p>	<p>El diari es mostra a favor d'un pacte PSOE-IU, si IU accepta la política econòmica de Felipe</p>	<p>IU hauria d'acceptar la UE de Maastricht</p>
---------	--	---	---

8 OPINIÓ

Editoriales

La elección de Solchaga y los contactos PSOE-IU

La posibilidad de un 'giro a la izquierda'

El PSOE, con Felipe González, mucha libertad para negociar con los conservadores. En el momento, ha buscado la vía de un pacto con la izquierda IU, con los que habra tenido una mala experiencia. Pero, fracasado en el intento, amplios sectores del PSOE miran ahora hacia Izquierda Unida, que con 18 escaños en el Parlamento también la gobernabilidad. La petición de ese partido a la derecha es cierta en un manifiesto firmado por otros grupos parlamentarios, varios dirigentes de IU y el tercer mundo socialista del PSOE, como **Juan Barranco** y **Ana Tutor**.

Felipe González expresó hace poco sus diferencias políticas con el socialista **Julio Anguita** en un tema esencial: la construcción de Europa. Pero, pese a ello, un acercamiento entre ambos líderes parece aún posible a este país todavía es posible. El problema es si Anguita que aceptar para ello, de izquierda, un líder de izquierda tan populista como el que quiere imponer **Felipe** su política económica. El líder socialista está dispuesto a defender, tanto en la defensa de sus coherencias, como lo intentará, que quiera conseguir sacar adelante el nombramiento de **Solchaga** como nuevo portavoz del Grupo Socialista en el Parlamento a pesar de las objeciones guerristas.

Si **Felipe** no le faltan ánimos para renovar su partido, la voluntad de **Martin Toval** es emblemática, pues el líder socialista no quiere capitular ante **Anguita**, por eso le quisiera conseguir los votos de IU. Ese **giro a la izquierda** que se celebra sólo será posible si IU no sólo confirma que está dispuesta a apoyar la unión europea en la línea establecida en Maastricht, sino que cumplirá también en ambigüedades a los parámetros de la política económica que tenga nitidamente en cuenta el fracaso de los modelos estatistas del Este.

27.6.93	<p>A: <i>Una nueva situación política en España</i></p> <p>T: <i>Pujol ha decidido</i></p>	<p>Felipe González ha donat totes les facilitats a Jordi Pujol per entrar al govern. Pujol té dret a rebutjar-ho, però no es una actitud beneficiosa</p>	<p>La negativa de Pujol empeny cap dues possibles coalicions o bé PSOE-PP o bé PSOE-IU; la primera dolenta per a l'autonomia i la segona, per a l'economia</p>
---------	--	--	--

10 OPINIÓ

Editoriales

Una nueva situación política en España

Pujol ha decidido

Tras la esquivada de **Jordi Pujol** a entrar en un Gobierno de coalición con el PSOE, hay que subrayar que tiene derecho a adoptar esa postura. En su literalidad, empieza a aplicar el *Ara decidirem*, aunque sea decidiendo un no. Cuando el Gobierno socialista haya cosas que no nos gusten, pensemos que quizá el problema también es nuestro. Pero la responsabilidad de la acción del Gobierno es de **Felipe**, no de **Pujol**.

El mundo empresarial que apostaba por esa coalición, que se preocupaba si las bolsas también iban reaccionando mal, con cuidado, al no. Convergència había publicitado tanto y tan bien las bondades de esa cultura del pacto que anunciaba cuando pedía el gobierno, que ahora está más mirado que nunca un Gobierno menor por el momento. Y sobre todo en Catalunya, donde no se sabe que lo mejor para la autonomía sea que apliquen esa cultura del pacto al PSOE y al PP, y donde mayoritariamente tampoco se cree en el programa para el rebuzamiento económico que la cultura del pacto propone al PSOE e Izquierda Unida.

Pero, cuando que dicen algunos, no estamos donde estamos si **Felipe** hubiera optado libremente por el Gobierno en coalición, sea que estaríamos igual, con la proporción socialista reducida en un grado u otro. Pero **Felipe** apostaba por otra cosa. La culpa de los problemas no es de C.U., nadie puede esgrimir que ha hecho con quien no quiere. Pero si al Gobierno minoritario le falta fuerza, la culpa tampoco será del PSOE, que ni siquiera ha podido cumplir un deseo propio a sus interlocutores que se opten tras un pacto por una programación electoral.

14.7.94	<p>A: Fraga y Anguita coinciden en sus tesis</p> <p>T: Pacto anticatalán</p>	<p>IU i PP fan un pacte anticatalà</p>	<p>1. És indefensable que IU pacti amb el PP contra el PSOE, però no que el PSOE pacti amb CiU</p> <p>2. L'editorial focalitza la crítica d'Anguita al pacte PSOE-CiU no en la crítica que fa al PSOE sinó en la caracterització que Anguita fa de CiU --representant de la burgesia catalana, la 'peor de las burguesias-- que el diari interpreta com un atac a Catalunya</p>
---------	--	--	---

Fraga y Anguita coinciden en sus tesis

Pacto anticatalán

Hoy **Manuel Fraga** tuvo que bajar ayer a la arena de la diálectica para justificar el pacto andaluz del Partido Popular con la izquierda Unida. El presidente gallego se vio obligado, en defensa de sus radiolabios, a defender toda la cultura antipacto que en los últimos meses han sembrado en paralelo las huestes de **José María Aznar** y de **Julio Anguita** para desacreditar el entendimiento entre el PSOE y CiU. **Fraga** puso toda su energía en explicar que en todas las democracias es "normal" que dos partidos distintos se pongan de acuerdo para sumar una mayoría que les convenga y permita imponer sus tesis en el Parlamento. "Es lícito", repelía **Fraga** para rechazar el ataque del PSOE al pacto de la derecha andaluza y los ex-comunistas. Preguntado sobre por qué el PP ha devorado a la alianza con CiU, **Fraga**, puesto contra la pared, señalaba que eso era inevitable ya que la presencia catalana comporta contrapartidas serenas y sospechosas que perjudican al resto de España.

Advertimos: lo malo de los pactos políticos ya no es que no tengan bases o renuncias de las partes --lo que ahora ocurre con PP e IU-- sino en la perversidad inherente que comportan cuando se trata de la izquierda catalana. Son las pautas del pacto anticatalano. **Anguita**, que pacta con la burguesía andaluza y sabona de Andalucía, explica que eso es soportable para la izquierda Unida y que lo malo es lo que hace el PSOE, que pacta con la "peor" de las burguesías, la catalana. Una burguesía que a diferencia de aquella --añadimos nosotros-- es empresarial e industrial además de ser bastante más civilizada

24.12.94	A: El Tribunal Constitucional y 'el catalán'	<p>1 El TC tanca la polèmica sobre la llei de Normalització Lingüística de 1983</p> <p>2 La Generalitat ara ha d'impedir radicalismes de professors per garantir l'ensenyament també del castellà</p>	Si la Generalitat no garanteix l'ensenyament del castellà es trencarà la pau social. (Al final de l'EGB, els alumnes han de conèixer el català i el castellà)
	T. Una sentència sensata		

Editoriales

El Tribunal Constitucional y 'el catalán'

Una sentència sensata

Con la sentència del Tribunal Constitucional, la llei de Normalització Lingüística que aprova el Parlament el 1983 ioga el rebuig de la màxima instància jurídica del Estat. Se zana a polemica, así como las dudas que expresó el Supremo sobre algun punto, y agota sus pasos, también, el recurso interpuesto por la Coordinadora de Afectados por la Defensa del Castellano Cadebar. La ley se convierte en inapelable. Pero en aras del juego limpio, ahora es cuando resulta más sagrada la obligación de la Generalitat de extremar su celo para que se cumpla en todos los sentidos, para no consentir radicalismos de profesores sean del signo que sean, y para garantizar junto a la enseñanza del catalán la del castellano.

Pensamos que es un deber para Catalunya. Creemos en la conveniencia de un único circuito escolar para que todos los estudiantes reciban la misma enseñanza, flexibilidad aparte, y sin crear guetos lingüísticos, en la dimensión, en la condición de lengua propia de Catalunya que tiene el catalán, en el bilingüismo frente a la calle y en la necesidad de conservar la cohesión social que hoy, actualmente en Catalunya, resalta de este tema.

El día cuando con la postura de los todos los grupos políticos al acabar EGB todos los estudiantes, deberán conocer el catalán y el castellano. El tribunal dice que "este modelo de conjunción lingüística es constitucionalmente legítimo en cuanto responde a un propósito de integración y cohesión social en la comunidad autónoma, cualquiera que sea la lengua habitual de cada ciudadano". Estamos de acuerdo.

17.7.95	<p>A: CiU retira el apoyo global al Gobierno</p> <p>T: Mantener la estabilidad</p>	<p>El divorci entre González i Pujol té lloc de la forma més convenient possible: pactant un calendari electoral i assegurant l'estabilitat</p>	<p>És previsible i convé que CiU permeti, malgrat el divorci, que els pressupostos d'enguany passin perquè així no es posa en perill la recuperació econòmica</p>
---------	--	---	---

4 OPINIÓN

La columna del darrere se escriu sola en català i valés. Les altres podrien exposar en català o castellà.

Editoriales

CiU retira el apoyo global al Gobierno

Mantener la estabilidad

Por contradictorio que parezca, la retirada del apoyo global al Gobierno socialista que hoy anuncia Convergencia i Unió no va a introducir mayores factores de inestabilidad en la vida pública española. Mas bien podría afirmarse todo lo contrario, puesto que la ruptura civilizada que han convenido **Jordi Pujol** y **Felipe González** en las últimas semanas, especialmente en la reunión del jueves en la Moncloa, ha servido para aclarar y concretar detalladamente el calendario electoral del país, precisamente en lo que descansa la estabilidad política.

Los aparentes vaivenes y exigencias de **Pujol** ante la incertidumbre que envolvía el futuro han sido exactamente eso, más aparentes que encaminados a dejar a su suerte, por cansancio o irritación, al Gobierno de **Felipe González**. Buena prueba de ello es la valoración que el líder nacionalista hace de los dos años de la coalición que hoy se divorcia tan formalmente: positiva en su conjunto, muy positiva en lo económico, no tanto en lo autonómico y, en suma, **"buena para España"**. Con la particularidad, cabría añadir, de que la satisfacción ante la única exigencia indiscutible de **Pujol** —la separación entre las elecciones autonómicas, el 19 de noviembre de 1995, y las legislativas, en marzo de 1996— ha fortalecido el principio de una gran amistad.

Estamos, pues, ante un divorcio dispuesto al reencuentro, centrado prontamente en esa otra gran exigencia, mucho más discutible, de los Presupuestos. Por encima de las acusaciones de la oposición a la **"coalición vergonzante"** de este par de años, o de las amenazas de algunos compañeros de **Felipe** o de los compañeros democristianos de **Pujol**, ambos presidentes han salvado de la ruptura la convicción de que unos Presupuestos prorrogados danan al traste con la recuperación económica y harían perder el año 1996. Es previsible, por tanto, pese al anuncio de hoy, que CiU siga negociando también esta ley, cuya aprobación facilitaría como mínimo con la abstención. Quizá incluso con la voluntad de prolongar la legislatura más allá de marzo de 1996 y de mantener la estabilidad.

28.3.96	<p>A: <i>Constitución del Congreso y el Senado</i></p> <p>T: <i>Aznar ya debe un primer favor a Pujol</i></p>	<p>Pujol ja pacta avantatjosament amb Aznar</p>	<p>CiU ja permet l'endeutament polític d'Aznar com demostra que no bloqueja l'elecció de Trillo com a president del Congrés. Però el pacte no es bidireccional. CiU no es deixa endeutar políticament amb el PP i per tant no pensa pagar res</p>
---------	---	---	---

OPINIONS

Editoriales

Constitución del Congreso y el Senado

Aznar ya debe un primer favor a Pujol

Las Equinas de las mesas del Congreso y el Senado se constituyeron ayer, abriendo la nueva legislatura, de modo que el Rey puede iniciar ya la ronda de consultas y es ya previsible investidura de **José María Aznar** como presidente del Gobierno.

Las votaciones se desarrollaron sin novedad, ateniéndose al guion previsto. La elección de **Juan Ignacio Barrero** (Partido Popular) como presidente del Senado no encontró rechazo. La oposición hizo el ejercicio democrático de reconocer el derecho de la mayoría absoluta a imponer su candidato, y el PP tuvo el acierto de proponer para el cargo a una persona moderada que no provoca animadversión (fijarlo que logró 238 votos a favor y 10 en blanco). En el Congreso, en cambio, el candidato popular solo mereció 179 votos, mientras el candidato socialista, **Jordi Solé Tura**, recibía el apoyo de prácticamente toda la izquierda (160 votos) como expresión de rechazo hacia la persona concreta de **Federico Trillo**.

Con la candidatura de **Solé Tura**, el PSOE ha querido subrayar dos cosas: una, que aunque tiene voluntad de diálogo limpio (vota a favor de **Barrero** en el Senado) no puede dejar de rechazar a **Trillo**, que personifica a los conspiradores de la anterior legislatura; otra, que sigue vivo. Es curioso que la izquierda, que de forma simbólica recupera ayer momentáneamente la unidad, se opuso al candidato del PP representando a muchos más votos populares de los que apoyaron a **Trillo**.

Con todo, la principal lección de la jornada fue que CiU empezó más bien a decidir que a plantar cara en la jornada de arranque de la legislatura, pues tenía poder para —si quiera forzar una sustitución de **Trillo** y no lo hizo. Y nadie puede pensar que sea un hombre bien visto por los electores de **Pujol**. El nuevo tiempo político se abre, pues, con el praguésimo conocimiento de saber que **Aznar** ya le debe un favor a CiU, sin que **Pujol** haya deseado que el líder popular le mereciera ningún favor a **Duran Lleida** (promueven a **Joan Rigo**) que ayer se presentó a intentar ocupar el cargo de presidente de la Generalitat.

28.4.96	<p>A: Lo escrito y lo no escrito del acuerdo PP-CiU</p> <p>T: ¿Durará cuatro años el pacto?</p>	<p>El pacte durara si Aznar concedeix el pactat explicitament i governa Espanya tal com desitja Pujol</p>	<p>Encara que la realització d'alguns compromisos del PP està prevista per al final de la legislatura, Pujol té atrapat al PP, més que no a l'inrevés</p>
---------	---	---	---

¿Durará cuatro años el pacto?

A cuerdo de colaboración", fue la expresión utilizada el viernes por la noche por **Rodrigo Rato** y **Joaquim Molins** al referirse a lo que acababan de sellar el Partido Popular y Convergència i Unió. Supone el apoyo pujolista a la investidura de **José María Aznar** como presidente del Gobierno así como el compromiso de defenderle en el Parlamento para que pueda gobernar. Los nacionalistas catalanes han dejado entender que, "en principio", ese respaldo es para los cuatro años que técnicamente debe tener la legislatura. Pero **Aznar** debe tener clara una cosa: el apoyo sólo durará cuatro años si el entendimiento total tiene ese mismo plazo de tiempo.

Aunque el PP haya amarrado a CiU con algo tan sencillo como prever que el cumplimiento de algunas de sus promesas se producirá dentro de cuatro o más años, por lo cual una ruptura anterior podría comportar que no se hagan, parece claro que el apareamiento -pues no es ni matrimonio ni compromiso de pareja estable indefinida- será sometido cada año a examen en la discusión de los presupuestos generales del ejercicio siguiente. De esa reflexión saldrá luz verde no solo si **Aznar** cumple todo lo que ha pactado **Rato**, sino si también el resto de sus grandes decisiones se ajustan a lo que quiere **Pujol**: que el Estado avance en su descentralización, que no haya recorte de libertades, que exista tranquilidad social, que siga la prosperidad material y que el Gobierno respete escrupulosamente la identidad nacional catalana. Como se ve, la mayor parte de las condiciones afectan a como debe vivir España en este periodo, más que a temas específicos de Catalunya. Y **Pujol**, si está a la altura de su promesa electoral de plantar cara a los posibles abusos del PP, será inflexible en eso.

De todos modos, la parte catalana del acuerdo es muy sustanciosa. El Govern recibirá en la próxima legislatura unos 400 000 millones más de los que le habría transferido el Gobierno del PSOE. El nuevo sistema de financiación y el pago de los atrasos de Sanidad suponen el grueso de una inyección que multiplicará la capacidad de decisión política de la Generalitat

Annex II. La mostra de nivell I.

La Vanguardia

18.6.77	Revisión de la política catalana	Pujol ha de renovar el missatge polític.	El PSC ha guanyat perquè no n'hi ha prou amb els sentiments, la passió i la tècnica dels antics polítics catalanistes.
---------	---	--	--

Revisión de la política catalana

Las elecciones en Cataluña pueden haber constituido una sorpresa solamente para aquellos que siguen manteniendo una actitud emocional ante el hecho catalán. El triunfo socialista es perfectamente explicable si se tienen en cuenta tres factores que existen, que están aquí, a la vista de todos: la abrumadora importancia de la clase obrera, la radicalización de gran número de intelectuales y universitarios, y el fenómeno demográfico de una inmigración no integrada en la cultura catalana, una cultura que siempre ha vivido a precario, perseguida de manera regular y periódica e imposibilitada de influir con la urgencia que, muy a menudo, requiere la buena marcha de una comunidad.

Como consecuencia del resultado electoral, es posible que alguien se plantee la necesidad de revisar toda una política catalanista, que ha sido el motor real de la presencia de Cataluña como pueblo en el conjunto de la política española. Hay, actualmente, otras ideas-fuerza que movilizan con más facilidad las voluntades. Cataluña no es diferente a los demás pueblos: hay diferencias económicas, zonas prosperas y zonas deprimidas, pluralismo ideológico, maneras de ser contradictorias, ricos y pobres, gentes osadas e injusticias. Como en todas partes.

La idea de Cataluña siempre ha sido, sin embargo, una idea integradora, capaz de superar las diferencias. Acusado por unos de burguesa o pequeña burguesa, la idea era capaz de ser profundamente popular porque estas cosas no resisten el análisis frío. Se sienten. Por ello fracaso siempre la manipulación paranoica de la concepción pura de Cataluña.

No es extraño, pues, que todos los partidos de izquierda, marxistas y maoístas incluso, hayan unido a su ideario el hecho catalán y pidan, con todos los demás partidos de catalanismo clásico, calificados de burgueses, la autonomía, centrada en la reivindicación del Estatuto y la Generalitat. La unanimidad, en este sentido, es absoluta, aunque no lo es la plataforma desde la que se invoca hoy el catalanismo.

Un país de historia atormentada, de viejas y nobles glorias, con una cultura de extraordinaria importancia y una voluntad de permanencia imbatible, encontró en el movimiento romántico nuevos alientos para estar presente en el mundo. La "Renaixença", primero literaria, luego histórica, después económica, política al fin realizó el entramado de país del que se vivió durante mucho tiempo. Su capacidad de resistencia a los más duros golpes de la adversidad, permitió creer, sin duda equivocadamente, que se podía hablar de Cataluña exclusivamente con los sentimientos, con la misma pasión y la misma técnica que los literatos y los políticos que saltaron de la "Renaixença" al "modernismo" y después al "novecentismo". Ahora parece que no.

Cataluña está más presente que nunca, pero hay que revisar, evidentemente, las formas políticas de presencia. Sin renunciar, de todas maneras, a su sustancia, porque esta reaparecerá siempre y puede devorar a quienes erraron el camino. Basta con leer la historia.

En este sentido, hemos de calificar de realista y responsable la decisión del P.S.C. (C.)-P.S.O.E., coalición ganadora de las elecciones en Cataluña, de hacer llegar al Rey y al presidente del Gobierno sus aspiraciones concretas sobre las instituciones catalanas. Saben que representan, así como el origen de sus votos, pero anteponen el hecho catalán que figuraba en su programa y es, además, inseparable del hecho democrático. Ha sido por vías democráticas por las que Cataluña ha expresado mayoritariamente esta voluntad.

Sin aventurismo, pero con la decisión que se deriva del consenso popular, con todo el respeto a la legalidad y a las más altas autoridades del Estado pero sin dividir el peso democrático de los votos: sin condicionantes de viejo estilo, con claridad, sinceridad y responsabilidad, Joan Reventós y su equipo tienen la oportunidad de demostrar su auténtico peso de poder político.

No deben olvidar, sin embargo, que la idea integradora de Cataluña les obliga a no ser excluyentes. Que si hablan de Cataluña, lo hacen de la que ganó las elecciones y de la que no ganó, de la idea de Cataluña y de sus problemas de la Cataluña total, de la Cataluña que no debe convertirse en ser revisada por sus planteamientos políticos.

2.7.78	Las diversas Cataluñañas	Está bé que la Generalitat (Tarradellas) es compromet a revigoritzar les comarques pobres	Si l'administració és eficaça a reequilibrar el territori, ja estarà justificada l'autonomia.
--------	---------------------------------	---	---

Las diversas Cataluñañas

DESDE hace muchos años, algún siglo ya, Cataluña ha aceptado la carga de unos adjetivos comprometedores como rica, industrial, activa y laboriosa. Esto, que es cierto en muchos casos, ha dado una imagen global mitificada y que no responde totalmente a la verdad.

Decir que en el conjunto de las tierras de España, Cataluña es una de las más ricas, es una realidad indiscutible. Pero esta afirmación comparativa no puede esconder otra realidad que necesita ser tratada abiertamente: no hay una sola Cataluña, sino varias. Hay una Cataluña industrial, exuberante, de alto dinamismo humano y de nivel de vida comparable al de cualquier región europea, llena de problemas y de tensiones, y existe una Cataluña pobre. O, de varias Cataluñañas más o menos pobres, que también se desduplican que van surgiendo lentamente porque sus poblaciones envejecen y sus tierras agrícolas como los viejos campesinos, no producen la emigración.

Los habitantes de estas comarcas rurales condenadas por la que pasa a la pobreza, víctimas de la desahucia de la falta de ayuda o de un mal transporte que con las posibilidades económicas de las zonas industriales, también emigran. Como los andaluces, los extremeños, los murcinos, los gallegos... Su migración no les arranca, sin embargo, de su tradición, su lengua y su cultura. Es una emigración de pocos kilómetros y de escasa transformación ambiental. Pero no por eso de a que se han ido como la otra y existe la misma división y la misma firmeza en la conciencia.

El presidente de la Generalitat, honorable Josep Tarradellas, que ha luchado en las comarcas del Ebro sus combates más profundos con la auténtica realidad de Cataluña, decía ayer que su principal preocupación era revitalizar las comarcas del interior, las que sufren de este vicio abandonado en un contexto prospero y vital, las que deben juzgar como una amenaza para el futuro de la Cataluña veida y planeada.

Si se consiguiera restablecer el equilibrio territorial, con ello ya quedaría justificada la autonomía. Así para aquellos que reaccionan en contra por motivos puramente sustanciales, más racionales que efectivos. Si Cataluña mereciese, por su antigua historia de nación soberana y poderosa, por haber sido una de las raíces de la España moderna, un trato singular al haber conservado celosamente sus costumbres, su derecho, su idioma y su voluntad de ser, acaso sería insuficiente este reconocimiento si no estuvieran convencidos que detrás de la autonomía está la efec-

Es evidente que los desequilibrios entre las comarcas, las diferencias ofensivas de niveles de vida, la injusta distribución de la riqueza que se genera, sólo tienen solución con una política y administración propias. Esperar la benévola dación del poder central, siempre lejano y casi siempre ausente, no arregla las cosas. Las autonomías sirven para conocer directamente los problemas, vivirlas y resolverlos —dentro de las inevitables limitaciones de tiempo y dinero de toda obra de gobierno—. Por eso la Generalitat asume este compromiso natural de revigorizar las comarcas, de restablecer el equilibrio, de hacer compartibles por todos aquellos adjetivos de que hablabamos al principio.

La ciudad empapelada

Nuevamente, en el intervalo de una noche, algunas de las principales vías barcelonesas han aparecido con las fachadas cubiertas de chibolinos carteles propagandísticos. Esta vez se trata de un festival de música que, sin duda, genera tras él a muchos simpatizantes. Pero a veces algunos que tachos publicitarios pueden tener efectos de "boomeraña". Seguramente, los promotores de esta y otros espectáculos no se han parado en calcular el coste y los perjuicios que, tanto en horas de trabajo como en materiales, supondrá la nueva y enésima operación de limpieza que deberán efectuar propietarios e inquilinos afectados por la omnipotente campaña. ¿En qué derecho y licencia se apoyan para imponer este gravoso tipo de tributo al ruido vecindario? ¿Cuánto costará tanta degradación estética de la vía pública? Huestres urbes que conservación y limpieza constituya un capítulo oneroso de los presupuestos municipales, merecen un trato más cívico y considerado. La permisividad debe acabar allí donde el uso de la libertad no respeta al prójimo en uno de los más mínimos derechos: el de presentarse con pulcritud.

10.9.78	El sentido de otra diada	Ja no és necessària la mobilització de multituds com a expressió reivindicativa	Com diu Tarradellas, s'han acomplert els acords Estat-Generalitat sense estridències amb rigor i serenitat
---------	---------------------------------	---	--

LA VANGUARDIA • TB

El sentido de otra diada

EN la memoria de Cataluña han quedado indeleblemente grabadas las impresionantes celebraciones del 11 de septiembre en Sant Boi y, sobre todo, ya en libertad, en 1977, en las calles de Barcelona, donde prácticamente un pueblo se unió en una sola y poderosa voz que constituyó el más concluyente de los plebiscitos sobre la fortaleza y la razón de las reivindicaciones catalanas. Poco después, el Gobierno, que entiendo con claridad cuál era la única política posible, comenzó a actuar y hoy nos hallamos en posesión de unos derechos que habrán de culminar con las plenitudas de la Constitución y del Estatuto de Autonomía.

Como dice el presidente Tarradellas en el mensaje que publicamos en la primera página, los acuerdos entre el Estado y la Generalitat se han cumplido y se han conseguido. Sin estridencias con rigor y con serenidad, en la manera de que se ha desarrollado. Sin embargo, se trata pues, de una diada que es todo el sentido de los acontecimientos que se han cumplido en esta forma con espíritu institucional.

Hoy y mañana, entre nosotros, en el Batall de Catalunya, en el Regimiento de Moros, en el Regimiento de Aragón y en la Comandancia de Valencia, se celebrará la diada con la solemnidad correspondiente porque una diada es, por definición, un día que se celebra con solemnidad y con ceremonias, por lo que el día de la diada que parece ser que ha sido la diada por la que se ha conseguido la autonomía catalana, se celebra con solemnidad y con ceremonias. Como decíamos, se trata de una diada que se celebra con solemnidad y con ceremonias, por lo que el día de la diada que parece ser que ha sido la diada por la que se ha conseguido la autonomía catalana, se celebra con solemnidad y con ceremonias.

21.12.78	Las Cajas de Ahorros catalanas	Les critiques als projectes de fusió de diverses caixes catalanes no tenen fonament	Les caixes fortes catalanes són instruments financers necessaris per al desenvolupament econòmic i industrial de Catalunya. Sobretot a la vista de tants fracassos bancaris catalans o d'absorcions de bancs catalans per part d'entitats estatals
----------	---------------------------------------	---	--

Las Cajas de Ahorros catalanas

CATALUNYA es un país dotado desde hace muchos años de una gran capacidad industrial, pero al que, demasiadas veces, le ha faltado capacidad financiera suficiente para tener una estructura económica auténticamente moderna, base para el lanzamiento de proyectos económicos de auténtica envergadura. Desde los tiempos de la quiebra del Banco de Barcelona y del Banco de Cataluña, antes de la guerra civil, hasta la venta del Hispano-Colonial tras la contienda y la reciente pérdida de control de los grupos bancarios encabezados por el Banco Atlántico, el Banco de Madrid y el Catalán de Desarrollo, la historia de los bancos catalanes, aquellos que tienen su centro de decisión en Cataluña, ha sido una larga frustración. La pequeña primavera de los años sesenta, con el despertar de unos cuantos bancos dotados de ambición, ha sido cerrada con las recientes ventas a los grandes de la banca española. Y solo el grupo que encabeza Banca Catalana mantiene posiciones dentro de su categoría entre las entidades bancarias españolas.

Cierto también que, durante mucho tiempo, las Cajas de Ahorros catalanas han tenido una gran solidez y una gestión financiera ortodoxa que les ha dado la confianza de amplias capas de la población. Así se comprende, por ejemplo, el hecho de que las Cajas de Ahorros tengan en Cataluña una importancia relativa mucho mayor que en otras tierras de la geografía española. Sin embargo, la solidez y la correcta gestión de las Cajas catalanas no siempre han estado a la altura de lo que los tiempos exigen. Las razones del relativo eclipse de estas instituciones —relativo ya que muchas iniciativas importantes para Cataluña no se hubieran podido haber sin el concurso de las Cajas— han consistido en una legislación intervencionista, dirigista y centralista que ponía a las Cajas de Ahorros al servicio de una política económica dictada desde Madrid y que no siempre tenía en cuenta los legítimos intereses económicos de Cataluña. Ahí está, por ejemplo, la financiación obligatoria que las Cajas de Ahorros catalanas han tenido que prestar al Instituto Nacional de Industria y a las grandes empresas españolas. A ello contribuía también, por que megarín, un excesivo conservadurismo en la gestión de algunas Cajas. Y no siempre en las de menores dimensiones.

Sin embargo, en los últimos años, la situación está cambiando rápidamente como consecuencia tanto de la liberalización general del sistema financiero como de la mayor homogeneización de la legislación que regula cajas y bancos y de la aparición de síntomas positivos de una fuerte competencia entre las instituciones de banca y ahorro. A ello ha contribuido también, no podía ser de otra manera, el cambio generacional que han experimentado los centros de decisión de las dos primeras Cajas catalanas: la Caja de Pensiones y la Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Barcelona.

En este conjunto los últimos pasos en la liberalización del sistema financiero, dados por Fuentes Quintana hace algo menos de 18 meses, no podían dejar de afectar a las Cajas catalanas. Máxima cuando la liberalización del sistema financiero coincidió cronológicamente con el reconocimiento de las instituciones catalanas de autogobierno y el deseo —claramente expresado en las urnas el 15 de junio de 1977— de construir una Cataluña moderna y pujante. Ambiciosa y difícil tarea para la que el concurso racional y responsable de las Cajas será de indudable necesidad.

Como consecuencia, se han producido unos movimientos en las Cajas de Ahorros que, a pesar de tener mucha menos importancia que los acaecidos en la banca y ser de origen muy diferente, han interesado a la opinión pública. El origen del proceso de fusión de Cajas, del que se han dado unos pasos en las últimas semanas, es muy diferente al de cambio de titularidad ocurrido en la banca. Y ello por una razón evidente: las Cajas de Ahorros catalanas tienen todas una gestión ortodoxa —quizás demasiado ortodoxa en algunas ocasiones— y ello, que aunque unos excedentes menores en épocas de prosperidad, constituye un sólido patrimonio de solidez en épocas de difícil salida económica.

Los proyectos de fusión de Cajas existentes —la Familia con Monte de Piedad de Barcelona y posterior integración con las de Sabadell y Tarragona, por una parte, el de la Caixa con la Caja de Pensiones y Monte de Piedad de Lerida por otra— y los otros, unas del tipo que se han dado a conocer, implican un cambio de gestión. Ahí está, por ejemplo, el hecho de que se manejen los recursos de las Cajas catalanas de forma diferente a la que se manejan en las de otras comunidades.

En su futuro en una situación económica más difícil y en una realidad socio-política en la que será necesaria su colaboración con la Generalitat. Todo ello, naturalmente, sin olvidar contra la necesaria prudencia en la gestión de unas instituciones que canalizan el ahorro de la gran mayoría de la población de nuestro país y que tienen que guardar y contribuir ese ahorro.

En consecuencia, conviene ser prudentes y responsables al tratar el tema de las Cajas catalanas, poderoso instrumento a partir del cual se puede crear un poder financiero catalán, tan necesario para nuestro desarrollo económico y social. Por ello no acabamos de comprender algunas actitudes extremadamente críticas que pueden impedir el deseo de impedir la constitución de unos instrumentos financieros catalanes capaces de inducir industria y actividad económica.

21.3.80	Victoria de la Catalunya reflexiva	Es bo que hagi guanyat Pujol perquè és pragmàtic, negociador i pactista	Pujol no és d'esquerra i la tranquil·litat social i política convé per als temps durs que venen
---------	---	---	---

Editorial

Victoria de la Catalunya reflexiva

UNA de nuestras páginas de información electoral gráfica va titulada así: «Cataluña dio una lección de civismo». Efectivamente, así fue des de el primero hasta el último minuto. Para nosotros, en cuanto a la valoración social y democrática de una jornada como la de ayer, este es el dato más trascendentalmente significativo. Hay pue- blos que necesitan de un largo aprendizaje para practicar adecuadamente las condiciones, difíciles y hermosas a la vez, de la libertad. Cataluña se ha per- catado profundamente de la importancia del papel que en la historia de nuestro tiempo le ha tocado desempeñar y ha sabido presentarse ante el resto de las tierras españolas con una actitud y una dignidad en las que se ha verificado, al- guo decisivo para todo normal desarrollo de la vida comunitaria: el sentido de la res- ponsabilidad. Sea en las aldeas más re- motas, sea en las grandes concentra- ciones urbanas, el signo de la paz ha sido confortadoramente estimulante. El go- bernador de Barcelona decía: «La norma- lidad ha sido tan grande que me dicen

que casi no se han efectuado siquiera consultas a la Junta Electoral». En otras palabras: los catalanes han sabido nue- dir con justicia el peso real de las confrontaciones propaedeuticas, han atendido a lo sustantivo y lo sustantivo consistía en demostrar que el gran an- helo mayoritario estriba en vivir en con- cordia, respetando las opiniones de to- dos. He aquí un capital precioso que se- ría un crimen malversar.

«Alguien nos decía ayer: «Alea iacta est». No. El Rubicon lo pasamos todos los españoles cuando se aprobaron la Constitución, primero, y el Estatut, des- pués. En las elecciones al Parlament —ya lo hemos dicho en anteriores co- mentarios editoriales— no se decidió lo que se ha dado en llamar «modelo de sociedad», entre otras razones de mu- cho peso porque este ya se ha definido constitucionalmente. En todo caso, nues- tra actividad parlamentaria puede con- tribuir de modo esencial a la creación, eso sí, de un «modelo de sociedad» en el que se apliquen recta y completamen- te las normas cívicas, éticas, sociales y

culturales que distinguen las democra- cias de las dictaduras. Nuestros proble- mas y necesidades son muchos, pero ninguno tendrá solución satisfactoria si no se entiende claramente que una co- sa son los dogmas de partido y otra la atención a las inquietudes de los cuda- ñanos. Si, en su tarea legislativa, el Par- lament lo tiene presente, será muestra de que los hombres que hacen la políti- ca han entendido el mensaje que los ca- talanes enunciaron, con clamorosa que- tud, en su conducta de ayer.

Desde este punto de vista, es decir enfocada la campaña hacia la restaura- ción de las instituciones catalanas y no, como en anteriores consultas, en las de rango estatal, los resultados que nos van llegando responden a una lección ú- tilmente rebatible. El ascenso de los partidos de esencia nacionalista era pre- visible y el avance espectacular de Convergència i Unió demuestra que una parte considerable del electorado catalán se ha polarizado en torno a una figura acreditada por un largo historial. En Jor- di Pujol habrían visto no solo al veterano

luchador de la clandestinidad y el demó- crata de toda la vida, sino también un líder político con vocación y temple de estadista, de una muy completa forma- ción intelectual y con una experiencia singularísima en la vida activa, tanto en la esfera de la economía como de la cul- tura. O sea, un hombre muy representa- tivo de la Cataluña de nuestro tiempo, digno de suceder a los esplendidos ada- ldes que a través de la historia ha dado esta tierra hasta el propio Farrandellás. Identico espíritu patriótico, igual volun- tad de servicio al país, la misma tenaci- dad en echar hacia adelante y un refle- xivo dinamismo que puede operar mil- gros. Sin perder nunca de vista la rea- lidad, con un sentido pragmático, dis- puesto a negociar y pactar en beneficio de la ebanidad. Todo lo cual, si se con- firma la victoria de los populistas, nos induce a creer que la política catalana conocerá un período de equilibrio y por consiguiente de esa necesaria paz so- cial que debe permitir superar los difi- ciles tiempos que nos esperan y afrontar el futuro con esperanza.

27.2.81	Defensa de la paz social, en libertad	La llibertat ha estat a punt de desaparèixer i continua en perill	El que posa en perill la llibertat, a més de l'atemptat a les institucions [el cop] són: - el terrorisme d'ETA; - demagògiques reivindicacions; - ruïnoses pèrdues de jornades de treball; - oposició sistemàtica que debilita el sistema polític i que es veu agreujada per la crisi econòmica
---------	--	---	---

LA VANGUARDIA • TN

Defensa de la paz social, en libertad

Las manifestaciones convocadas para hoy por las fuerzas políticas en Madrid, Barcelona y otras capitales tienen una significación muy especial. La realización democrática del pueblo español se hace en momentos graves, en horas en que las palabras no pueden ser vanas, porque exigen plena autenticidad. Y la defensa de la libertad es algo muy serio para invocarla por cualquier motivo. Pero hoy, indudablemente, está justificada, pues ha estado en trance de desaparecer y sigue estando en peligro.

Tengamos, sin embargo, muy presente que ese peligro que corre la joven democracia no solo se debe a los atentados que han sufrido sus instituciones. También han contribuido en gran medida desde el criminal terrorismo etarra, a toda suerte de trivialidades, pasando por demagógicas reivindicaciones, ruinosas pérdidas de jornadas de trabajo y sistemáticas oposiciones que han debilitado gravemente nuestro sistema político agravando las condiciones ya de por sí preocupantes de la crisis económica. Se ha vivido demasiado del éxito inicial de la transición y esa dilapidación de las libertades ha constituido una tentadora invitación a la lentona.

Todo esto no justifica ningún golpe ni puede quitar importancia al inculcable modo de proceder del comando que asaltó el Congreso de Diputados. Pero obliga a que, de una vez por todas, se entienda que un ineludible sentido de responsabilidad debe inspirar las acciones individuales y colectivas en la marcha hacia la consolidación de la democracia.

Las manifestaciones de hoy son una muestra que tienen de demostrando cuánto quieren defender esos valores y las instituciones que los sustentan. Con plena esta seriedad, con el peso de sus ánimos por la preservación de los valores defendidos de la paz social y la libertad.

Dando un ejemplo de coherencia, como cada el alcalde de Madrid, frente a que el voto censurado del que susa han perdido el sentido de la democracia, a pesar de que nuestros valores, en su momento, se han de la fuerza de la democracia, la cultura y la vida con la dignidad que solo es compatible con el respeto a las libertades.

27.2.81	Palabras de lealtad en Capitanía	El nou Capità General de Catalunya transmet tranquil·litat en el discurs de presa de possessió	Ha estat bé que hi anessin totes les autoritats civils perquè l'amor i el servei a Espanya és tasca de tots, no només dels que volien monopolitzar-la [els colpistes]
---------	---	--	---

Palabras de lealtad en Capitanía

RECONFORTA en el tono tranquilizador de la lealtad en los momentos confusos. Es como sentir asegurada la paz y el sosiego de los espíritus y ver muy claro el horizonte de la esperanza. Este sentimiento surge espontáneamente del breve pero sustancioso discurso del nuevo capitán general de Cataluña, don Ricardo Arozarena Girón, en el acto de su toma de posesión, paralelo en estas condiciones al que pronunció en Valencia el teniente general don Antonio Píscarf Gálvez, su antecesor en nuestro polígono de Capitanía.

Todas las autoridades civiles catalanas, con el presidente de la Generalitat al frente, asistieron al acto. Esta correspondencia cordial, esta prestidivina y afectiva sintonía en su justo punto la tarea común que a todos corresponde. Porque España, su amor y su servicio es una obra de todos y no de uno de sus grupos que pretenda monopolizarlo, desafiando el sabio equilibrio que se sustenta en el respeto a la dedicación secular y admirable de las Fuerzas Armadas y en la función de detectar los latidos de la sociedad, que corresponde a los políticos. De esta voluntad de armonía ha surgido la Constitución vigente, que tiene su grandezca precisamente en la aprobación popular de su texto y en el sagrado cumplimiento de sus normas por quienes tienen el deber de servir a la Patria común, compatible, como se vio ayer en Barcelona, con el amor y el servicio a la historia y a la voluntad de los pueblos que la forman.

El capitán general, cuando habló de Cataluña, lo hizo de manera cordial y abierta, seguro de que la colaboración y el afecto no le han de faltar en el desempeño de su misión. Es bueno, para un hombre que ha de mandar, saber que el pueblo — y ayer estaban en Capitanía todos sus representantes democráticamente elegidos para dar fe de ello — le respeta y le quiere. Sus amables elogios son algo más que un cumplido cortés, habitual en estos actos protocolarios. Tienen hondura cervantina porque son verdad: «En estos últimos tiempos, con los que España está viviendo un proceso trascendente, Cataluña ha ofrecido constantemente un ejemplo de moderación y de buen sentido del que podemos estar orgullosos».

El Rey, centro de este momento histórico, puede contar con Cataluña.

14.3.81	Convivencia y libertad	El Manifiesto dels 2.300 no diu la veritat sobre la "supuesta discriminación lingüística" dels castellanoparlants i, sobretot, ataca la Generalitat	S'ha de fer costat a la Generalitat perquè és Estat, Estat espanyol i garantia d'estabilitat i vertebració d'Espanya
---------	-------------------------------	---	--

Convivencia y libertad

DESDE los días de su ya lejana fundación, «La Vanguardia» se ha esforzado siempre en mantener una línea liberal, dislocante y de absoluto respeto a las realidades de la sociedad. Y lo ha hecho con el convencimiento de que esta actitud era la mejor aportación a la convivencia y a la concordia ciudadana. Su tradicional moderación no es más que la consecuencia natural de esta posición moral ante los hechos y los acontecimientos.

Nuestra vida nace y se desarrolla en Cataluña y se nutre de la realidad catalana, de su manera de ser, de su cultura, de sus virtudes y defectos. Pero al mismo tiempo, desde sus momentos auroreos la trayectoria del periódico es abiertamente, generosamente y lealmente española. Está, pues, en una posición privilegiada para analizar todas las situaciones que se deriven de las posibles incomprensiones generadas —con buena fe o con turbia intención— por quienes, de una u otra parte, no quieren entender que toda vida en común es un esfuerzo de fraternidad solidario y de comprensión del otro.

No hemos aprovechado jamás las posiblemente legítimas reacciones de unos grupos determinados de uno u otro signo, a veces muy numerosos y con un indudable peso específico en la sociedad catalana, para dividirla. Nunca hemos iniciado ni nos hemos apuntado a campañas que puedan dañar la voluntad común de convivencia, porque es dolorosamente inevitable que en estos casos domine más la pasión que la inteligencia y se mezclen, incluso involuntariamente, verdades, falsedades y exajeraciones. Es su técnica y su sino.

Hoy publicamos el texto íntegro del manifiesto sobre una supuesta discriminación lingüística de los castellanoparlantes en Cataluña, para que el lector juzgue y pueda interpretar este comentario editorial. Este documento se publica en un periódico de Madrid un mes y medio después de haber sido fechado y con el atentado a la Constitución ya hecho en medio.

Contra cualquier manipulación de la realidad estaremos siempre dispuestos a aportar un inédito y sereno juicio, porque nos hemos dolido en toda ocasión de las desastrosas consecuencias de la falta de respeto a los derechos inalienables que marcan al hombre, que no solo es hijo de su tiempo sino que lleva sobre sus espaldas la carga de una historia y una cultura de siglos.

Creemos, por lo pronto, que sería inadmisibile la continuidad de actitudes acusatorias porque pueden atentar a la frágil estabilidad de las instituciones. A no ser, naturalmente, que sus autores, inspiradores o simples seguidores pretendan precisamente atentar contra las instituciones democráticas, que son las que sufrirán las consecuencias de la campaña. Pero aun así, hay que evitar que se extiendan en una cadena peñurosa de replicas y contrarreplicas.

Conviene asimismo que si ha habido algún exceso, se rectifique. La situación no está para excesos. Todo es demandado débil por. El momento exige el sacrificio de la comprensión mas alta incluso de la legítima razón y la ofrenda del mas alto y abnegado sentido de la responsabilidad. En saberlo entender puede estar la grandeza de la gestión, mas que en cualquier gesto testimonial poco realista.

Uno evitar que como consecuencia de esta pequeña guerra llegue a perderse la armonía que hasta ahora ha imperado en Cataluña, gracias a la sensibilidad y al sentido solidario de sus políticos y de los hombres y mujeres de una y otra procedencia. Afortunadamente los grandes nombres de lengua castellana que hace años viven en Cataluña y son queridos y respetados por todos, no figuran en la larga selección de los firmantes del documento. Esto conforta nuestro ánimo y nos permite confiar en el futuro elaborado sobre las bases duraderas del acuerdo cordial y el respeto comunes, que son el secreto último y verdadero de la vida democrática.

No ignoramos que se vive en España un momento político que requiere venidas inevitables. Las cosas han venido así y no de otra manera. Pero nos parece un recurso demasiado fácil, a pesar de que puede encontrar amplio eco, resistir el «problema catalán». En estos momentos, atacar a la Generalitat de Cataluña es atacar a la Democracia, a la Corona y a la Constitución, porque son partes de un todo que es el Estado español. Y esta Generalitat ha demostrado que no se sienta pieza ajena de España, sino todo lo contrario: una garantía de estabilidad y de vertebración, con más seguridad que las que ofrece la resurrección de las viejas y tristes maneras de otros tiempos y otras crispaciones.

En definitiva, no se trata de otra cosa que del buen uso general de la libertad

23.12.81	Los nacionalismos, la OTAN y la LOAPA	Aquesta LOAPA, feta sota la pressió del 23-F, és inadequada	CiU i PNB ja garanteixen la unitat d'Espanya, ho van demostrar en estar a favor de l'OTAN i per tant no cal la LOAPA
----------	--	---	--

Los nacionalismos, la OTAN y la LOAPA

Don José María de Arellano, hombre de aguda capacidad analítica, ha hecho unas declaraciones a la revista «El Europeo» en las que, preguntado por el periodista acerca del problema de Euzkadi, ha puesto de relieve un hecho que ha pasado casi inadvertido para la mayoría de medios de comunicación, siendo, sin embargo, de una trascendencia singular: se trata del voto afirmativo que tanto el Partido Nacionalista Vasco como Convergencia i Unión entregaron incondicionalmente en el Congreso de los Diputados para autorizar al Gobierno a suscribir el Tratado del Atlántico Norte y a formalizar nuestra adhesión a su organización militar.

Se dirá que nunca hubo razones para dudar del europeísmo y del atlantismo de unos partidos nacionalistas que defienden el modelo de sociedad occidental, y así es, en efecto, pero no es esta la cuestión: descarnadamente y sin rodeos, si tanto el PNV como CiU urdieran en su fuero interno alguna estrategia que fuese más allá del autogobierno de la respectiva nacionalidad, la actitud hubiera sido muy otra puesto que el hecho positivo de contribuir a la incorporación del Estado a una institución supranacional militar implica, es obvio, la previa afirmación, definitiva y explícita, de dicho Estado. En consecuencia, cualquier duda que hubiese podido existir, provocada por alguna ambigüedad semántica o por ciertas actitudes supuestamente frías, tiene que dispersarse a la luz de la evidencia contrastable.

Así las cosas, no parece ocioso replantear, otra vez, en el marco de estas nuevas coordenadas, la cuestión espinosa de la Ley Orgánica de Armonización del Proceso Autonómico, la denominada LOAPA, todavía en fase de proyecto, cuyos orígenes hay que buscar nada menos que en la -reconducción- provocada por los temores subsiguientes al 23 de febrero. Si la LOAPA responde, y hay muy pocos argumentos que puedan justificar lo contrario, a un propósito de afirmar la unidad política de España, desvirtuando en algún grado el régimen de las autonomías, bien puede objetarse que es cuando menos innecesario, y hasta inoportuno, hacer un hincapié superfluo, lesionando al paso unos derechos ya reconocidos, en algo que quienes tienen la mayoría en los territorios «discotas» nunca han puesto en duda.

El haber vivido largo tiempo bajo un sistema autoritario que proclamaba por decreto los valores colectivos que había que acatar, deja, inevitablemente, ciertas deformidades intelectuales que obligan a efectuar determinadas labores de cirugía. Y así, cuando los nacionalistas de la periferia reivindican palabras y conceptos que fueron desvirtuados, o cuando recaban poder y gobierno, o cuando revisan la historia para avalar con ella sus exigencias legítimas, es fácil que algún desenfoque lleve al observador poco avezado a creer que tras toda esta restauración hay algún propósito perverso que se mantiene estratégicamente oculto hasta que llegue el momento propicio. De ahí que sea aconsejable no dejarse guiar por simples impresiones sino atenerse, más bien, a la realidad de los hechos.

El artículo 150 de la Constitución prevé la posibilidad de que el Estado dicte «leyes que establezcan los principios necesarios para armonizar las disposiciones normativas de las Comunidades Autónomas, aun en el caso de materias atribuidas a la competencia de éstas, cuando así lo exija el interés general». No nos oponemos a que se desarrolle esta posibilidad; si nos parece fuera de tono y perjudicial para el proceso de estabilidad de la democracia el que tal cosa se haga bajo la presión psicológica de un intento de golpe de Estado y en actitud de infundada desconfianza hacia quienes rigen, con demostrable sentido del Estado, en nombre de una ciudadanía madura y adulta, las dos primeras Comunidades Autónomas.

14.3.82	La manifestación de hoy [anti-LOAPA]	La manifestación no té valor perquè la convoquen grups diferents amb objectius diferents	Els independentistes i els comunistes que hi convoquen són oportunistes
---------	---	--	---

DOMINGO, 14 MARZO 1982

La manifestación de hoy

MANIFESTARSE es, por supuesto, un derecho. Una manifestación es una reunión al aire libre con la que los asistentes manifiestan —esto es, declaran, dan a conocer, ponen a la vista— sus deseos o sus sentimientos, sus actitudes acerca de una cuestión. En este sentido, alguien puede manifestar sus ideas o sentimientos de palabra o por escrito, o también yendo a una reunión, marcha o desfile.

Ayer, en estas páginas, dos diputados, el convergente señor Roca y el socialista señor Lluch, manifestaban por escrito y de forma razonada sus contrapuestas opiniones respecto de la Ley Orgánica de Armonización del Proceso Autonómico (LOAPA), pendiente de debate en el Congreso.

En los países anglosajones es frecuente ver en la calle a una persona manifestarse con una pancarta, que precisa lo que pretende expresar con su presencia. A veces son una docena los manifestantes. El número de personas no dice nada contra la claridad de la manifestación. Ni contra su razón.

Entre nosotros, la manifestación ha sido usada en tiempos no lejanos como argumento vagamente numérico, bien fuera por los ultraderechistas que se manifestaban en la plaza de Oriente de Madrid, bien por los ciudadanos de Cataluña —fuere cual fuere su origen geográfico y su lengua de uso— que se manifestaban en favor de la autonomía.

En este último caso, el más próximo a nosotros, la manifestación tenía un signo positivo, era en favor de algo, de un Estatut para Cataluña. En esa manifestación de un deseo se unían partidos y personas que hoy tienen criterios diversos y contrarios respecto del proyecto que para unos es una necesidad en la consolidación del Estado de las Autonomías y para otros revela una intención de «recortar» —según la expresión al uso— las atribuciones que el Estatut concede a nuestras instituciones.

El problema que presenta la manifestación convocada para hoy —y autorizada por la autoridad gubernativa— es de interpretación.

No se trata de una manifestación institucional, puesto que ni la Generalitat ni el Ayuntamiento de Barcelona han considerado oportuno respaldar una «crida» que trata de manifestar en la calle una oposición a un proyecto de ley.

Eso no desvirtúa las razones que el señor Arquín esgrime, como secretario del CIEMEN, y que con mucho gusto publicamos en estas páginas. Una manifestación puede corresponder al ejercicio de un derecho y estar apoyada en razones y respaldada por partidos, y suscitar en cambio reservas en cuanto a la participación en ella lo mismo de autoridades cuyo partido la apoya, como es el caso del presidente de la Generalitat, que en el de autoridades cuyo partido no la apoya, como es el del alcalde de Barcelona.

La manifestación de hoy tiene, en efecto, el respaldo de convergentes, republicanos, comunistas e independentistas. Y ahí está la dificultad de interpretación.

Unos lo presentan como defensa pacífica y hasta apacible y familiar, de nuestras instituciones autónomas. Otros, como los independentistas, llegan a propiciarla como un «no» a la autonomía y un «sí» a la independencia. Otros, como los comunistas ortodoxos o heterodoxos —que ellos mismos precisan a quienes podemos referirnos en cada caso—, como un «no» que habría que interpretar a la vista de la respectiva clientela electoral, bien difícil de confundir con la de los independentistas, e incluso con la de convergentes y republicanos, cuyos partidos llaman también a manifestarse.

Estamos pues, en conclusión, ante el caso del ejercicio de un derecho que para unos participantes significa la defensa de la autonomía y de sus instituciones y para otros el «no» a la misma autonomía para pedir más, o el «no» a los pactos que el Gobierno estableció con los socialistas y de los que los comunistas se retiraron.

El problema de fondo es que aquí, entre nosotros, parece a veces que la razón de una manifestación se pueda cifrar por el número de manifestantes cuando, en cambio, la suma de manifestantes en mayor cuanto más diversa y heterogénea sea la razón para manifestarse.

30.4.82	La visita del Papa	El Papa ha de visitar Montserrat, encara que això implica suspendre altres actes	Montserrat és símbol de la fe cristiana a Catalunya
---------	--------------------	--	---

La visita del Papa a Montserrat

La possible supressió del Monasterio de Montserrat en el itinerario que el Papa tiene previsto realizar por tierras españolas, del 12 al 20 del próximo mes de octubre, ha creado disgusto en la opinión pública catalana. El hecho no es baladí y merece, a nuestro entender, una reflexión detenida y una valoración ajustada de lo que está en juego, que es mucho más que una simple modificación de programa.

El jueves pasado por la tarde, sin ir más lejos, el padre abad de Montserrat declaró, en el espacio «Opinión» del circuito catalán de TVE: «Los catalanes lamentarian —se dolerian, acaso habría que decir, traduciendo su expresión catalana— «els hi sabria greu» — qué, si el Papa viene a Barcelona, no visite el Monasterio de Montserrat». Las palabras de dom Cassia M.^a just recogen un amplio estado de opinión.

Montserrat ha sido y es todavía meta obligada de todos nuestros grandes huéspedes, incluso cuando se trataba de políticos o de grandes personalidades de la cultura. Con mayor razón, en este caso, por la determinada personalidad de Juan Pablo II, un Papa entranablemente devoto de la Virgen, poseo de nacimiento y al que en diversas ocasiones se le ha hecho patente que Nuestra Señora de Montserrat representa para Cataluña lo que para Polonia encarna la Virgen de Czestochowa, una imagen también de tez morena, que ha encarnado y encarna las esperanzas y los sumimientos de un pueblo. Uno de nuestros poetas escribió en el exilio un sugestivo «Poema de los dos Verges», en el que se establece un paralelismo entre ambas imágenes y advocaciones, poema que Jordi Bonet, dirigente internacional del movimiento «scout» católico, puso en manos del Pontífice durante una audiencia que el Papa le concedió en Roma.

Parfraseando a Pascal, creemos que «hay razones del corazón que la razón no entiende». En este caso, parece que «la razón» de los que han programado el viaje papal desde los despachos de Roma o Madrid han olvidado —o tienden a olvidar— la auténtica razón del corazón, la cual dicta a todos los catalanes que la visita del Papa a Cataluña no será completa —y más la de «este» Papa— si no tiene ocasión de tomar contacto con todo lo que representa la montaña y santuario que son el símbolo y la síntesis de la fe cristiana en Cataluña.

Nos consta que se han hecho estos días gestiones en tal sentido por parte del cardenal-arzobispo de Barcelona. La visita papal al Monasterio nos parece tan obvia y obligada, que sería aconsejable realizarla, aun en el caso de tener que sacrificar, para hacerla posible, algunas de las escasas horas que el Pontífice pasará en Barcelona. Pero todavía se está a tiempo de prever soluciones mejores.

24.6.82	La LOAPA, arma electoral	<p>1. Podria ser que el govern de la UCD i el PSOE hagin enviat al Constitucional la LOAPA (abans d'entrar en vigor) per evitar que sigui utilitzada contra ells en les properes eleccions (previsiblement a la tardor).</p> <p>2. Els nacionalistes de CiU i PNB utilitzaran igualment la LOAPA com a arma electoral</p>	<p>No és que PSOE i UCD dubtin de la constitucionalitat de la LOAPA, sinó que només pretenen endarrerir-ne l'aplicació per evitar l'erosió electoral previsible.</p>
---------	---------------------------------	---	--

24 JUNIO 1982

La LOAPA, arma electoral

A proposta socialista, recollida como propia por el Gobierno, de que la LOAPA no entre en vigor hasta tanto el Tribunal Constitucional haya emitido el correspondiente dictamen sancionando su plena constitucionalidad, me aspectos que merecen comentario. En primer lugar, nos parece adecuado y prudente remitirse a la instancia legitimada para averiguar la constitucionalidad o no de una norma, a fin de prolongar «ad infinitum» una discusión sobre si la tal norma vulnera o no la Ley Orgánica.

Lo que hay que objetar, en principio, a la iniciativa del respeto a la Constitución deriva de la finalidad del conjunto del sistema político. Ahora bien, el conjunto en que se produjo esta propuesta no es el deseo de averiguar la constitucionalidad de la LOAPA, sino que expresa con claridad el propósito: el de diferir la entrada en vigor de unos meses. En el fondo, no se debatía la constitucionalidad, sino la inmediatez de la vigencia de la LOAPA.

En la crónica publicada ayer por este diario se mencionaba la relación política entre esta propuesta de la LOAPA al Tribunal Constitucional y la probabilidad de que se adelanten las elecciones generales al otoño. Tal relación ofrece una clave de este caso. Los dos grandes partidos autonómicos en Cataluña y el País Vasco, que las dos comunidades que exigieron irremediablemente la existencia misma del Título VIII de la Constitución. No es demostrable, pero es razonable pensar que si los partidos nacionalistas escogen hoy el poder autonómico en el País Vasco o en Cataluña, la LOAPA probablemente no llegará a aplicarse. La inminencia de estas elecciones introduce un elemento muy importante en el comportamiento del gobierno y en los comportamientos de los partidos y políticos en general. Y en el caso de que se ocupara una LOAPA enérgicamente contra los partidos nacionalistas se convertiría en una ley electoral de primera magnitud contra los parlamentarios generales. Con la fórmula de la LOAPA al Tribunal Constitucional se crea al menos durante la campaña electoral un veto que siempre tendrá menos efectos en las elecciones que una ley electoral.

En estos días los representantes del Gobierno socialista, cuando hablan en esta ocasión por el momento, no está tan claro que sus propuestas vayan a verse cumplidas. Mientras la LOAPA en el Tribunal Constitucional media de polémicas, controversias y contradicciones. Y lo mismo ocurre con esta Ley según uno de los arquitectos de las campañas de los nacionalistas. El PSOE han operado desde el proceso autonómico con algunos de sus protagonistas. Eso tiene un precio. Es el tiempo que se dedica, con las elecciones encima.

27.7.82	La violencia no ha cesado	<p>1. Els bisbes bascos s'equivoquen en dir que la LOAPA problematitza la pacificació del poble basc</p> <p>2. S'equivoquen al qüestionar la Llei al·legant que el fet que tingui majoria numérica [parlamentària] no la legitima èticament</p>	Els bisbes bascos tenen dret a opinar en política, però aquesta vegada estan equivocats en el que diuen.
---------	----------------------------------	---	--

La violencia no ha cesado

La pastoral colectiva de los obispos vascos contra la LOAPA, sin duda habrá complacido a los contrarios a la ley. El derecho de los obispos a pronunciarse sobre los asuntos públicos no es algo que haya que discutir, aunque de hecho más de uno lo haya discutido en el pasado, lo discute en el presente y es de temer que más aún lo discuta en el futuro. Pero para nosotros está fuera de duda...

En la pastoral hay, primero, una invitación al diálogo, que en este caso significa la suspensión de la retirada del proyecto durante tantos meses objeto de debates y diálogos; segundo, la afirmación de que «la ley del número no legitima éticamente una declaración que altera sustancialmente el contenido de un compromiso, recorta los derechos de las minorías y obstaculiza gravemente el camino hacia la pacificación de un pueblo»; y, tercero, la previsión de que, «el recurso a la presión violenta, ya las actuaciones al margen de la ley y, sobre todo, ya la violencia terrorista podrían lamentablemente parecer a algunos el único camino posible».

Los obispos expresan en estos dos últimos puntos sin duda una viva preocupación moral, pero el argumento sobre la legitimación ética de la ley del número, que ponen en duda, se puede aplicar al Parlamento español y al vasco, a la LOAPA y al Estatuto, a todas las leyes, a todas las mayorías y a todas las minorías. Introducen una duda sobre la validez ética de cualquier ley, aprobada por cualquier mayoría y que afecte a cualquier minoría.

Por el contrario, cuando afirman que el proyecto «obstaculiza gravemente el camino hacia la pacificación del pueblo vasco» no parecen tener de esto una idea pluralista, sino monolítica. Y cuando aluden para lamentarla a la eventualidad de que la violencia terrorista parezca a algunos «el único camino posible», dan un argumento de prudencia que tendría mayor peso si esa violencia terrorista fuera algo del pasado, si ahora mismo no hubiera dos vascos secuestrados y dos familias que viven bajo una angustiosa amenaza. La violencia terrorista no tenemos noticia de que haya cesado nunca, ni sin LOAPA ni con LOAPA, ni sin Gobierno vasco ni con Gobierno vasco. Y los agentes de esa violencia terrorista no han hecho hasta ahora mayor caso por desgracia de las exhortaciones morales del obispo vasco.

8.8.82

**Evitar la
discordia**

Les declaracions del nou president d'Andalusia, el senyor Escuredo, dient que hi ha un greuge econòmic [en relació amb Catalunya] a propòsit dels fons interterritorials, són lamentables perquè sembren la discòrdia entres els pobles d'Espanya

La disputa sobre el termes 'nació' i 'nacionalitats' és absurda. La disputa està a acceptar si Espanya és una nació [de nacions, si es vol] o no. I com que la convivència entre els pobles d'Espanya la regula la Constitució, és al seu text que ens hem de referir.

Evitar la discordia

UN diari no pot donar opinió per espitar les aigües en favor de un partit o grup; pot desinhibir-se, però per mantenir la màxima escrupolosa neutralitat; o pot expressar el seu parer en un esforç per favorec, per encima de les interreses de partit o grup, lo que entiendo que es el interés general o bien común, interpretando por tal el de la convivencia y la concordia. A lo tercero es a lo que aspiramos con este comentario.

El tema de fondo es el modelo de Estado, cuestión que es posible que comparta con la de modelo de sociedad la atención de los electores al acercarse la convocatoria a las urnas. No será extraño que para el modelo de sociedad se invoque el artículo 38, que reconoce «la libertad de empresa en el marco de la economía de mercado». Ni que en lo que se refiere al modelo de Estado se invoque el artículo 2, que fundamenta la Constitución «en la indisoluble unidad de la nación española, patria común e indivisible de todos los españoles» y reconoce y garantiza «el derecho a la autonomía de las nacionalidades y regiones que la integran y la solidaridad entre todas ellas».

En ese trasfondo se han producido las recientes declaraciones del presidente de la Generalitat, Jordi Pujol, y del delegado del Gobierno en Cataluña, Juan Rovira Tarazona. Habrá quienes juzguen inoportunas las declaraciones del segundo, como habrá quien diga lo mismo de las del primero, que han dado pie a la puntualización. Nosotros quisiéramos aportar a ese episodio menor en un debate político que tiene las elecciones al fondo, tres tipos de observaciones con propósito de concordia en España y de unidad de convivencia en Cataluña. Primero, sobre la relatividad de los términos. Segundo, sobre la función de la Constitución. Tercero, sobre la primacía de la convivencia solidaria.

EL término «nación» se ha empleado, se emplea y se empleará en distintos sentidos, y no hay por qué armar guerra ninguna por ello ni obligar a nadie a reducirse a un solo sentido. El primer diccionario de la Academia, bajo el primer Borbón, Felipe V, entendía por nación «la reunión de los habitantes en alguna provincia, país o reino». Y lo asimilaba también al acto de nacer. En los clásicos es frecuente encontrar que se habla de un catalán de nación.

En cuanto al diccionario de la Academia de hoy da a la voz como primer sentido el de «conjunto de habitantes de un país regido por el mismo gobierno», pero también el de «conjunto de personas de un mismo origen étnico y que generalmente hablan un mismo idioma y tienen una tradición común». En el mundo internacional, por suerte o por desgracia, nación equivale prácticamente a Estado, y la ONU, Naciones Unidas, significa en realidad Estados Unidos. Y, en cambio, los Estados Unidos, y no solo los de América, componen a menudo una sola nación.

Incluso en España, el propio texto de la Constitución federal de 1893 decía que componían la nación española los estados de Aragón, Castilla, Cataluña, Baleares y un territorio en que estaba Cataluña y estaban las «regiones Vascongadas». Y diez años después, en un proyecto de Constitución para el estado catalán, el Congreso federalista hablaba de un estado catalán soberano y autónomo sin otras limitaciones que las derivadas del pacto federal que le une a las demás «regiones españolas». Región, nación, estado son términos sobre los que es claro que no se debe armar ninguna guerra, ni siquiera verbal.

Y de ahí la importancia de la Constitución. A la hora de la política sería, todo el mundo se remite a ella. Ya sabemos que puede reformarse, pero también que el mismo Título VIII, referente a las autonomías, lo reformarían en un sentido absolutamente contrario Alianza Popular y Esquerra Republicana de Catalunya. Y mientras no se reforme, bueno será atenerse a ella.

En realidad, el problema político no consiste tanto en la afirmación de que Cataluña es una nación como en el de si España es o no una nación. Los que entienden que España es una nación de naciones no verán mayor dificultad —como no la vieron los que aprobaron la Constitución que luego refrendó el país— en llamar a esas naciones que la componen nacionalidades. El problema lo tienen, expreso o no, los que sólo ven en España un Estado, compuesto de «cuatro o cinco» —según se ha dicho alguna vez, sin precisar— naciones.

La función de la Constitución, Carta Magna que rige nuestra convivencia, como la de otros pueblos del mundo, está precisamente en ofrecer un marco para ella y una regla para el entendimiento. Es la gran referencia política y debe respetarse. No tendría sentido, de lo contrario, ningún recurso —ahí están los ya admitidos a trámite— ante el Tribunal Constitucional.

Vamos al fondo último de lo que, es de suponer, pretendemos todos: la convivencia solidaria. Entre las gentes de Cataluña y entre los pueblos de España.

Aquí nos parece necesario lamentar que una persona tan calificada como el señor Escuredo, al abrir su andadura como presidente de una comunidad tan íntimamente vinculada con Cataluña, se haya descolgado con afirmaciones de agravio económico a propósito del fondo interterritorial. Los catalanes queremos ejercer una solidaridad real, y que esa llegue también a tantos hijos o nietos de Andalucía como hoy viven, trabajan o están parados en Cataluña.

Y este ejemplo de la complejidad de relaciones intrahispánicas acaso sea el más ilustrativo de las cautelas con que tenemos todos que ir para no convertir el estado de las autonomías en una triste o incivil discordia. Por más razones que cada cual asprima.

30.9.82	Preparando los cien primeros días	Deixada enrere la campanya electoral, el realisme ha de guiar el nou govern [de sa Majestat] de Felipe González. I la seva màxima prioritat ha de ser la crisi econòmica.	No li cal més suport parlamentari perquè té majoria absoluta, però li cal el treball de tothom. Esperarem els cent primers dies per fer-ne un primer balanç.
---------	--	---	--

Preparando los cien primeros días

A PENAS los cómputos confirmaron la mayoría absoluta alcanzada, Felipe González, se dirigió más allá de los terrenos militantes que se acompañaban en aquel momento al país entero. El secretario general del partido y futuro presidente del Gobierno, hizo un llamamiento a «las fuerzas políticas, a las instituciones, a las comunidades autónomas, a las diputaciones y a los ayuntamientos, a los sindicatos, a las organizaciones empresariales, a los medios de comunicación» para que se sientan integrados y presten su apoyo par-

titipartido, «la colaboración de cada español dentro de su ámbito — conclusión — es imprescindible para lograr el objetivo de sacar a España adelante». Felipe González dispuso de mayoría absoluta en el Congreso. No necesita pues de nadie para gobernar. Pero sabe bien que el gobierno de una nación en circunstancias difíciles no es una pura cuestión de mayoría parlamentaria. Felipe González necesita de todos. Lo sabe y por eso mismo también a todos les llama a colaborar en esta necesidad tan sentida en esta hora: sacar al país adelante.

No se encuentra el dirigente socialista en una situación hostil en los ambientes más responsables a los que se dirige. La pasiva política no tiene que ver con el país como para que se quele la solidaridad de quienes y que hasta ahora, desde las vísperas de su nacimiento, se ha ido formando. El programa de acción del gobierno socialista, que se ha ido formando, y que se va a ir formando, ha sido siempre un programa de hombre humano. Existe también una gran esperanza en el futuro.

Lo que sí queda muy claro es que las expectativas. Pero a pesar de que fueron a las urnas con la idea de que se creara de una nueva forma política, se creó la política. La siempre relativa de la política se creó en el mundo social y económico. Pero también es que, en el ardor de la campaña electoral, se multiplican sobre la estampa del bipartidismo y su aparición toda clase de sospechas, volviendo a una percepción más temprana de la realidad.

El banquero le preguntó al señor Aguirre, cuando le ha dicho con simpatía que el Sr. Kasa se tiene a menudo una idea patética. «Yo sé que me voy pensando único que se piensa las cosas más queriendo. Y trataba de colaborar en la comunicación por medio de las ventileras presionadas, pero los tres jueces de que ya estaban en el mundo que el país que ahora se les pide que me enseñe a hacer y a aprenderlo por la política de los partidos y respondiendo cuando se me piden las cosas a la hora de gobernar. En principio, yo sé que me gusta que todo se haga bien».

Naturalmente, ese país se puede también en bienes parciales. La manera de conseguir un mismo objetivo puede ser diversa y cabe mayor o menor acuerdo en las actitudes y en su aplicación. Pero es preciso que, por lo pronto, reconozcamos el sentido de la realidad de las prioridades. Que ni los que esperan lo hacen inmediatamente, ni los que temen temerías de la cuenta la expectativa que se levanta en el ambiente no se mala mientras no sea desmesurada en la confianza ni en la desconfianza.

El país tiene muchos problemas. No todos pueden ser atacados al mismo tiempo. La capacidad de gobierno de la nueva mayoría de vera en las prioridades que establece. Y entendemos que todo el mundo comprende que la máxima prioridad debe ser la de enfrentarse a una situación económica que si es grave en el momento la es entre nosotros que más. Para afrontar la habrá que contar con algo más de una mayoría parlamentaria, con el espíritu y trabajo de todos.

Habría que hablar claro, precisamente para llegar a entenderse. Las propandas electorales, de unos o de otros, se hacen con simplificaciones estimulantes, con visiones entusiasmantes. Después viene la hora de gobernar. Y para poder regirarlo. El de la claridad y profundeza en el gobernante, el de la comprensión de los problemas y las realidades en el ciudadano.

EMPIEZA una etapa nueva en la democracia española. Pasamos bruscamente de un Gobierno minoritario obligado a contar con los demás partidos, hasta el asentamiento y la discreción a un Gobierno mayoritario que le da todo lo que necesita en las Cámaras, aunque de todo lo que necesita en la sociedad. El país, como decíamos ayer, ha expresado un mensaje claro en las urnas: quiere Gobierno fuerte y oposición fuerte. Y esto hay que conseguirlo sin empelar con crispaciones pregujadas e inútiles, sin enfrentamientos que recuerden episodios infelices de nuestra historia. El ejemplo de un bipartidismo eficaz nos viene del Norte, de los anglosajones especialmente. Ya que el pueblo ha escogido el bipartidismo, ya que el voto del partido de la oposición ha venido pregonando sus ventajas, bueno será recoger una de sus costumbres más razonables: conceder un margen inicial de espera, confiada en unos, crítica en otros. Cien días para levantar al cabo de ellos un balance. Cien días para aferrar el nuevo Gobierno en los complejos aparatos de una administración y un funcionamiento a los que corresponderá también una responsabilidad grande en términos de eficacia.

Mientras se establece una colaboración entre el Gobierno saliente y los equipos que van a entrar — parece que en términos de buena disposición — el país, expectante, contempla con atención a los protagonistas de esta nueva etapa. Las miradas están puestas en el futuro presidente del Gobierno de Su Majestad y en el futuro jefe de la oposición de Su Majestad. Y ahí sea en los términos británicos, es decir, en términos de una política de gobierno.

2.2.83	El tercer canal	Calviño i els socialistes del govern central no tenen res a dir sobre el tercer canal	El tercer canal ha de ser competència exclusiva de la Generalitat, i no exclusiva (manipulada) del govern de la Generalitat
--------	------------------------	---	---

El tercer canal

QUE unas declaraciones del señor Calviño levanten polémica ya casi no es noticia. El director general de RTVE comenzó su andadura, en sus primeras declaraciones, indisponiéndose con buena parte del personal de televisión. Fue un error debido probablemente a la falta de experiencia. En su reciente visita a Barcelona, se ha mostrado más moderado al tratar problemas de los trabajadores de plantilla o contratados de la televisión, pero se ha deslizado hacia el tercer canal con unas reflexiones que no venían muy al caso.

En efecto, el tercer canal ha de ser de cada comunidad autónoma. Falta la ley parlamentaria que lo regule y esto no es terreno del director general de televisión, quien en todo caso debería, si se le pide consejo, prestar su colaboración a la pronta tramitación de esta ley. Pero todavía es menos terreno propio del director general dar lecciones de cómo ha de ser el tercer canal. El presidente de la Generalitat ya ha salido al paso de esta pintoresca "televisión antropológica" que desde Madrid propugna para Cataluña el señor Calviño.

Si el tercer canal ha de ser autónomo, como fue la intención de los redactores del Estatut, aunque su pobre formulación da paso a todas las hipótesis, no debe imponerse una autolimitación según la pauta marcada por las dos cadenas estatales. Tanto programas internacionales doblados al catalán como propia información internacional, por poner dos ejemplos, no deben ser monopolio de la televisión estatal. Las declaraciones del señor Calviño levantan en seguida la sospecha del centralismo: desde Madrid, con sus centros regionales, la auténtica televisión, y en "provincias" lo antropológico, es decir, el folklore. Este no es el camino y menos aún si lo propone el nombrado por la estrategia del "cambio".

Sin embargo, hay que dejar bien claro otro aspecto de esta cuestión: todo el planteamiento del tercer canal en Cataluña, sobre el que por otra parte ha habido y hay muy poca información clara al ciudadano, es más una emanación del Gobierno de la Generalitat que del Parlament. Acaso ahí sí quepa descubrir cierto reflejo mimético de la televisión estatal. Dicho de otro modo, si la TVE es del Gobierno central, el tercer canal debe ser del Gobierno de la Generalitat. Son estos planteamientos unilaterales los que de hecho llevan a una antropología del poder en la televisión.

Conviene advertirlo desde ahora, para que —dejando ya aparte las declaraciones del señor Calviño— no se repita con el hipotético tercer canal la misma estructura de la televisión estatal.

9.4.83	La ley del catalán	Esta bé que s'aprovi la llei del català, però s'ha de preveure que es desenvolupi sense trencar la convivència	<p>1. El català no ha d'avançar a expenses del castellà.</p> <p>2. La protecció a les edicions i activitats culturals en català no ha d'arribar a perjudicar les expressions de vida catalana en castellà, des de la indústria editorials als mitjans de comunicació, sotmesos a una economia de mercat</p>
--------	---------------------------	--	---

La ley del catalán

UN proceso de más de dos años ha permitido finalmente un consenso parlamentario sobre la ley de normalización lingüística en Cataluña, aprobada por unanimidad. Con buen criterio se ha acudido al Consell Consultiu para que dictaminara y se han atendido sus indicaciones en lo que podría resultar inconstitucional en el redactado.

El punto de partida es la Constitución, en la que se establece la oficialidad del castellano en toda España y la oficialidad también de las demás lenguas españolas en las respectivas comunidades autónomas, de acuerdo con sus Estatutos. Si la Constitución remite al Estatut, éste precisa que la Generalitat garantizará el uso normal y oficial de ambos idiomas, tomara las medidas necesarias para asegurar su conocimiento y creará las condiciones que permitan llegar a su igualdad plena en cuanto a los derechos y deberes de los ciudadanos de Cataluña.

Esta función, la Generalitat podía cumplirla por decreto o por ley. Los decretos corresponden al Consell Executiu, y es como se ha venido haciendo. Las leyes, al Parlament. ¿Era necesario legislar sobre esta cuestión? Algunos han estimado que la ley, además de poco habitual en cuestiones tan complejas y delicadas como el uso de las lenguas, no era necesaria y podía traer más complicaciones que ventajas. Pero finalmente ha prevalecido el deseo de culminar un largo proceso que viene a culminar cuando menos lo hecho hasta ahora.

POR lo demás estaba el deseo, pero menos que general, de ofrecer al desarrollo del catalán un marco legal que lo proteja y promueva, que asegure los derechos de los ciudadanos a utilizarlo en todos los ámbitos de su vida, que contrarreste una funesta acción represiva desarrollada a lo largo de muchos años.

Lo más obvio sería situar la frontera en 1939, pero la ley la pone en 1714. Ya se ve, por lo tanto, que es más ambiciosa y llega más lejos que la Generalitat de la República. Donde la rotación era bilingüe, se va a lo unilingüe y el castellano en el ámbito de la enseñanza oficial, aquí se establece que el catalán, como lengua propia de Cataluña, lo es también de la enseñanza en todos los niveles educativos y que la Administración tomará medidas para que la lengua catalana sea empleada progresivamente a medida que los alumnos la vayan dominando.

No faltan quienes se preguntan si eso significa un horizonte en que desaparece el castellano como medio de transmisión del saber en Cataluña, salvo para la escuela primaria. Y si, desde esta perspectiva, la elección de la lengua en que se enseña que la ley da al profesor, no se verá con el cuidado por esa acción que queda encomendada a la Administración.

El Estatut encarga a la Generalitat la garantía del uso normal y oficial de ambas lenguas. La palabra normalización, que la acción política sólo suele aplicar al catalán, puede tener varios sentidos. Puede consistir en introducir y garantizar en la norma, en la ley, lo que es normal, corriente, ordinario en la realidad. El uso del catalán, habitual, ordinario, corriente, estaba restringido y había sido prohibido en diversos ámbitos. Hágase legal, hágase normal. Este es un sentido, naturalmente plausible y de general consenso. Por normalizar parece que entiendan algunos hacer ordinario, corriente, habitual algo a través de la norma, por medio de la ley. La ley puede entonces obligar a hacer cosas que, por espontaneidad de la vida social y la libertad de los individuos, no haría. Ese es el aspecto que lo más cuestiona la ley que en la práctica política habrá que ir elaborando. Lo pedirá no sólo la buena convivencia, un bien que nos cuesta que no quisiéramos perder, sino también el artículo de Estado que corresponde a la Generalitat.

Pues si la Generalitat se limita a la protección de las ediciones y, en general, de las actividades culturales en catalán o la extensión de lo que venga a perjudicar las expresiones de la vida catalana en castellano, desde su industria editorial a los mismos medios de comunicación sometidos a una economía de mercado y que se mueven en un mundo de libertad constitucionalmente consagrada, para el Gobierno de Madrid la mejor ocasión de que sean los mismos catalanes los que pidan de él la ayuda que les permita vivir en la unidad de mercado que es España.

ASÍ la ley aprobada por unanimidad en nuestro Parlament puede ser un instrumento útil de defensa y promoción de la lengua catalana de modo a que se alcance la igualdad de derechos y el conocimiento general de ambas lenguas. Pero podría, según como se utilizara, privar al mismo catalán de uno de sus instrumentos de acción, expresión y difusión en España y en el mundo.

No sólo hay que poner en tela de igualdad de derechos y oportunidades a los catalanes, sea cual sea la lengua que en cada momento y uso quieran emplear, sino que los catalanes, como aspiraremos a no estar en peores condiciones que el resto de los españoles en el uso de la lengua que no sólo es oficial en el Estado, sino que, además de usada en la vida cotidiana hoy y aquí, históricamente ha servido a lo largo de los siglos a muchos ciudadanos para estar presentes en la vida de España. Un director de este diario, Gaziel, que escribió en castellano cuando podía escribir en catalán, escribió en catalán precisamente en un momento en que se estaba hablando de la posibilidad de un nuevo catalán, un catalán nuevo. Por respetar y promover el catalán, el catalán que ya no puede haberse perdido, hay que tener presente el artículo de Estado que corresponde a la Generalitat.

11.8.83	El fin de la LOAPA	El Tribunal Constitucional ha fet bé de rebutjar la LOAPA	La LOAPA era producte del 23-F i un intent de fer marxa enrere en l'Estat de les autonomies cap a una mera descentralització
---------	---------------------------	---	--

El fin de la LOAPA

La Unidad de Fuerza puede quedar inscrita en los anales de nuestros tiempos como una de las más singulares etapas en el proceso de maduración de la democracia española. El Tribunal Constitucional del que, en esta misma columna, hemos alabado la eficacia y el rigor jurídico, ha dictado un sentencia de valor histórico que, ante todo, acredita su independencia y, al propio tiempo, consolida el sistema democrático. Magistrados propuestos en su mayoría por los dos grandes partidos gobernantes, son los que acaban de pronunciarse contra una ley, consensuada esencialmente entre ambas fuerzas políticas, y contra el parecer de la mayoría de los miembros del Parlamento de Cataluña. El resultado de las votaciones al mismo tiempo ha sido unánime y aplaudido. Por eso quisiera además de la satisfacción que a catalanes, vascos, gallegos, andaluces, y otros democráticos les produce la noticia, la primera reflexión que cabe hacer es la de congratular el buen funcionamiento de la institución arbitral encargada de controlar y garantizar la constitucionalidad de las leyes y otras normas.

La oposición que desde un primer momento se organizó en Cataluña contra la LOAPA, es tal vez la señal más neta de que tiene a su lado los fundamentos jurídicos y políticos de la respuesta catalana a los dictámenes pesados que se nos impusieron tras el primer golpe de Estado. El Consejo de Fuerzas Político-militares, por los puntos de vista consensuados de que se trata, creyó la práctica de una estricta postura. Pero, en un momento de crisis política, a finales de febrero, cuando la transición de los políticos a civiles por encima de los cargos estibados armados, pero aún en la común voluntad democrática de la mayoría de los españoles se está cumpliendo, es necesario que la ley, con el Parlamento y los poderes de una manera cabal, se pronuncie en el punto de partida.

En teoría, la LOAPA, como bien dijo el señor Roca Junyent, tiene dos principales destinatarios, vascos y catalanes. La devolución de ciertos estatutos fue la que originó, como implicación política, la idea de crear el Estado de las autonomies. Dificultades legales y técnicas en su camino, pero espuestas al fracaso debido a las intenciones del tirano, que hacían abstractión de una clara e irreversible tradición histórica. Solo la firme voluntad de no abandonar el proceso de normalización democrática, con sus logros y errores en su camino, y, por lo tanto, la firme aceptación del modelo de Estado acordado en el 11 de octubre, era la ley que permitía el invento de la LOAPA como un nuevo intento de frenar el proceso de normalización de los estatutos del Estado de España.

Reajustamos los hitos principales del proceso. El 20 de febrero de 1982, se compuso el primer gobierno del Gobierno Vasco. Se elaboró la ley de la creación de apartados del 23-F y el Consejo de Fuerzas Político-militares, el Organismo de Administración del Proceso Autonómico, fruto de un acuerdo UCD-PSOE. Comenzó a celebrarse una de las causas más singulares de nuestra historia moderna y había que tener en cuenta que, en un momento que el Estado deplora la situación de desestabilización, como se puede observar en el procedimiento de la LOAPA, una ley que se aplicaba en realidad al problema de la propia autonomía del Estado, de modo que se cumplían los requisitos de centralización, empezaba a considerarse como fruto del propio golpe por el mismo y como estrategia para impedir el logro de los objetivos, por el propio Gobierno, no por el PSOE.

La sentencia del Tribunal Militar se publicó el 1 de junio de 1982. El día 30 de mayo España había suscrito su carta de intenciones para adherirse a la NATO, medida en la que el Gobierno veía sobre todos sus efectos normales, zudres sobre el estamento militar. Se empezaba a hablar ya del final de la transición, hasta el punto de que el propio Gobierno recurrió a la sentencia y Rosta Junyent pronunció su discurso anti LOAPA en el Congreso. El creciente optimismo daba vuelo a los recursos de inconstitucionalidad. El Parlamento tuvo listo el suyo el 2 de agosto y el día 4 estaba ya admitido por el Tribunal. La sentencia se ha hecho esperar un año y seis días.

El recurso paralelo ante el Supremo, y ya en jurisdicción civil, de los militares golpistas quedó visto para sentencia el día 8 de abril de este año, y en la misma fecha la LOAPA era recibida a estudio por el Tribunal Constitucional. Cuando, el 28 de abril se publicaron las sentencias definitivas, solo se escribió que la transición política era un hecho y que España acababa de superar un trauma gravísimo. Mientras tanto la LOAPA había perdido su original validez. La UCD, disuelta en febrero de 1983, a los dos años del inicio golpista, y su defensa quedaba exclusivamente a cargo del partido vencedor en las elecciones, el PSOE, un partido con vocación federalista y con apoyos autonómicos, en Cataluña, en el País Vasco y en Andalucía, decididamente opuestos a la LOAPA.

Son, todas ellas, situaciones que pasan a la historia. Ahora, la sentencia del Tribunal Constitucional pone fin a las dudas y vacilaciones sobre el alcance real de las autonomies consagradas por la Constitución. Es un buen momento para llegar a acuerdos más tangibles y definitivos en los que Cataluña encuentre el camino firme de su participación plena en la tarea del Estado democrático, al amparo de la Constitución y protegidos todos contra eventuales arbitrariedades por un Tribunal digno del máximo respeto.

<p>11.9.83</p>	<p>Entre la fiesta en paz y la jornada de protesta</p>	<p>1 Sería absurdo que qui governa a la Generalitat convoqués una manifestació reivindicativa per l'Onze de setembre, després de 3 anys de govern amb la majoria dels serveis transferits</p> <p>2. Igualment absurd seria que hi convoqués el partit que governa a Espanya per barrejar-se amb els que reclamen la independència o els que protesten contra la política econòmica o de defensa del govern.</p>	<p>L'Onze de setembre ha de ser diada de festa i commemoració perquè ja estem en una situació normal</p>
----------------	---	---	--

Entre la fiesta en paz y la jornada de protesta

LOS debates y disputas de los partidos políticos en torno a la Diada de hoy, en torno a la fiesta del Onze de Septiembre, no han llegado a interesar a la opinión. No suele ya la opinión española por tales declaraciones de los dirigentes de partido. Pero no por ello deja de tener la diferencia verdadero interés y significación profunda. ¿Tiene que ser el día una fiesta o una jornada de movilización y protesta? Esta es, en resumidas cuentas, la cuestión.

Una manifestación unitaria, masiva, de reivindicación y protesta puede tener sentido en las horas de la transición y, matizada de esperanza, en los principios de la andadura democrática. Y naturalmente hay que recordar la composición popular amplia y variada de los integrantes de la mayor manifestación reunida con motivo del Onze de Septiembre.

Pero, ¿cómo va a formar parte de una manifestación así el partido que gobierna en la Generalitat? La coalición Convergència i Unió ha tenido el buen criterio —ya señalado en esta columna— de adelantarse a plantear la Diada de este año como una fiesta, del modo más parecido posible a como las fiestas cívicas de pacíficas afirmación, de tradicional conmemoración se celebran en todo el mundo.

NO tendría, en efecto, sentido que después de tres años y medio de gobierno en la Generalitat, cuando se acerca la hora de postular la renovación de la confianza, con la mayor parte de servicios transferidos, se saliera a la calle en plan reivindicativo y con el riesgo de incidentes, como ocurrió el año pasado. Las acusaciones de "victimismo" no harían más que cobrar fuerza. Y de lo que se trata es de operar con sentido de gobierno. Y, al propio tiempo, sacar de las experiencias pasadas la oportuna lección. No es bueno que tenga que esperarse esta fiesta con temor.

No menos absurdo sería que el partido que gobierna en España, con las responsabilidades y problemas consiguientes, se metiera en una manifestación unitaria y, por la fuerza de la inercia manifestante, reivindicativa y protestataria con aquellos que, por un lado, reclaman la independencia y tampoco con aquellos que, por otro, protestan de la política económica y social del ejecutivo, o aun con los que exhiben un pacifismo unilateral, radical e inmediato cuando acaba de ser España anfitrión en la Conferencia de Seguridad.

La fiesta conjuntamente organizada por la Generalitat y el Ayuntamiento de Barcelona es, en este sentido, una suma de esfuerzos para canalizar hacia lo festivo la presencia de quienes no hayan optado ya, como en definitiva se hace en el mundo, por la libertad individual y familiar en tales casos. La celebración conjuntamente organizada es una oferta a la vez festiva y de conmemoración.

Por su parte, el presidente Pujol, como ya ha hecho en años anteriores, celebrará el día en una población catalana. Este año será en Cardener, que vive además en estos días su fiesta mayor. Y en Sant Boi, donde murió y tiene su sepulcro Rafael Casanova, hay previsto un acto con asistencia de los ministros catalanes Serra y Lluich. Todo esto resume básicamente las iniciativas de los que conciben la Diada como una fiesta en la normalidad.

POR lo que respecta a los que la vean como ocasión de movilizaciones reivindicativas o de protesta, los que quieren que prevalezca el sentido de lucha y antagonismo, está la concentración independentista del Fòrum de les Mores, con el anuncio este año de presencias de extrema derecha. Esperemos que los incidentes, si los hay, sean mínimos.

La manifestación tradicionalmente reivindicativa, en el Paseo de Gracia, de la que han desaparecido todas las fuerzas con responsabilidad de gobierno y a la que no concurren algunas con responsabilidad de oposición, tendrá el nacionalismo radical de Esquerra y otros grupos con la oposición socio-política de los diversos partidos y grupos comunistas.

La descripción de las respectivas actividades ofrece ya en sí misma un esquema gráfico de la situación de Cataluña, con predominio de normalidad, pero con una cierta necesidad de explicar que estamos en una situación políticamente normal. Añádase a ello también una cierta expectativa de que los frutos de esa normalidad se van a discutir antes de las elecciones de primavera para la renovación del gobierno catalán. Frente a esa opción de normalidad democrática presenciemos el esfuerzo tenaz por mostrar que no existe tal normalidad política ni social, esfuerzo en el que se suman heterogéneamente grupos más bien en descaño electoral con otros sin siquiera representación parlamentaria. Es la lógica de la acción política la que se muestra de esta manera.

Se dirá que en otros lugares del mundo los grupos más o menos minoritarios no llegan a considerar especialmente oportuno para su despliegue el día de una conmemoración patriótica, y menos cuando algunos de los lemas que se exhibirán en la manifestación a la que aporten su concurso poco tienen que ver con ella. Eso es en parte una consecuencia no menos lógica de la fecha que se escogió por el Parlament, como también lo es del recuento que aún queda de actitudes ampliamente reivindicativas y de la concepción de la manifestación política como un acto de descontento.

Entre el año pasado y éste, sin embargo, la misma Diada permite registrar, en los debates previos y de organización, que ha habido progreso. Ha habido progreso en la normalidad y en la paz, es la responsabilidad pública de los partidos de cara a los ciudadanos. Es significativo que las formaciones con responsabilidad de gobierno, incluso en colaboración, convoquen a la ciudadanía a celebrar en júbilo y tranquilidad la autonomía de Cataluña, con su grado en la Constitución y el Estatut y en la práctica de gobierno. Eso sólo merece ya ser considerado una fiesta.

31.5.84	A la altura de un pueblo	Pujol ho fa bé i li donem suport	1. Pujol és la persona més adequada per dirigir Catalunya i el seu encaix dins d'Espanya 2. Malgrat la querrela de Banca Catalana ningú ha trencat les formes en el debat d'investidura, tal com ha de ser
---------	---------------------------------	----------------------------------	---

A la altura de un pueblo

El debate de investidura ha terminado. La Generalitat restituida comienza una nueva legislatura. Jordi Pujol es de nuevo el presidente. Ha expuesto su programa, que ha sido discutido por los diversos grupos parlamentarios y por una amplia mayoría de votos ha sido investido presidente de la Generalitat. Solo los socialistas y los comunistas han dejado de apoyarle. Sobre la mayoría absoluta de que disponía ya la coalición CDR, que le lleva como cabeza a las elecciones, ha contado con los votos de la Coalición Popular y de Esquerra. Y esta mayoría amplia ha quedado subrayada por la magna manifestación popular de apoyo al presidente y a las instituciones de la Generalitat, que le ha acompañado hasta el mismo lugar histórico de la plaza de Sant Jaume.

La normalidad institucional se ha querido que no que de turbada por la emoción suscitada por la querrela con Banca Catalana. Pujol, sino que, al contrario, haya un subrayado como parlamentario como popular a la reafirmación de su presidencia para los próximos años. Su ambición política para la legislatura que empieza encuentra así un respaldo impresionante. Esa ambición es la que expuso el presidente de la Generalitat en su discurso programático de estos días. El objetivo es un despliegue de todas las capacidades del país y el quiere contribuir el Gobierno de la Generalitat con los recursos a su alcance. Catalunya comienza precisamente el presidente en su discurso de investidura, esta creando un modelo de sociedad civil con reconciliación, tolerancia, equilibrio y operatividad.

TEMA fundamental del discurso del candidato ha sido la voluntad de buscar la colaboración de las fuerzas sociales en todos los ámbitos. La mayoría absoluta es un instrumento que, sin duda, permite afrontar con decisión la persecución de los objetivos políticos propuestos. Pero una sociedad como la catalana en un momento de crisis es algo, en definitiva, sumamente complejo y por eso el propósito de buscar acuerdos y establecer consensos es una señal de sensatez.

No se presentat, en efecto, fáciles las cosas para el gobierno que va a constituir Jordi Pujol. En primer lugar, el modelo de autonomía no queda todavía en España suficientemente claro. Si hay textos inequívocos para mantenerlos y defenderlos, las actitudes se muestran fluctuantes. La novedad desconcierta a unos y molesta a otros. Esta cuestión la plantea Jordi Pujol hace poco al presidente del Gobierno y ha querido reafirmar públicamente las preguntas esenciales: "¿Qué clase de autonomías van a haber en España?", "¿Cuál va a ser la autonomía catalana?" No todo depende de la Generalitat. La posición del Gobierno es importante, como lo es la legislación que se haga en el congreso de los Diputados. Para profundizar en la autonomía, además, las finanzas son básicas. El presidente Pujol apunta la aspiración a algo parecido al concierto económico que rige las relaciones con Euzkadi. La ley de Organización de las autonomías, la LOICA, entiende que central y no está, por otra parte, determinado el porcentaje de participación de las comunidades autónomas en los presupuestos generales del Estado. Y existe, además de todo esto, lo que puede llamarse el centralismo de las burocracias.

NO faltan, pues, dificultades en la andadura del nuevo gobierno, como en la del país mismo. Pero el debate parlamentario ha resultado un buen augurio. El presidente Pujol dio las gracias a los que le habían votado y a los que no le habían votado. El presidente de la Cámara, señor Coll Alentorn, elogió la conducta de todos los diputados como "ejemplar". Mayoría y minorías, gobierno y oposición han sabido mantenerse en los días del debate de investidura a la altura que las circunstancias requerían. Todos están al servicio del mismo pueblo y cuanto más delicadas las circunstancias y más ambiciosos los proyectos más se necesita del concurso de todos, pues todo el mundo tiene su papel. Unos aplaudieron al nuevo presidente — antiguo y nuevo ya, en la sucesión de dos legislaturas henchidas de contenido histórico — y otros se pusieron deferentemente en pie, todos sentían la responsabilidad de representar a un pueblo, recientes aún las elecciones.

Este pueblo es el que a través de los hombres y de los años ha de encontrar los hábitos políticos que le permitan gobernarse de una manera auténtica y eficaz. Solo así podrá responder de forma fecunda y positiva a la pregunta que el mismo presidente de la Generalitat planteaba al presidente del Gobierno, y que reprodujo en el discurso de investidura: ¿cómo puede Cataluña incrementar su aportación al quehacer común español? Al comenzar la nueva legislatura el propósito de todos debe ser el mismo. A más entendimiento, en eficacia de servicio, en cooperación. Hubo una palabra ayer en el Parlament que sonó como síntesis de unas impresiones de dos días y como ejemplo de fidelidad a los que van a sucederle: superpartit. El Parlament ha estado a la altura del pueblo al que representa.

25.3.85	En la hora de la euforia [el Barça feia 11 anys que no guanyava la Lliga]	El Barça i Catalunya es mereixen el títol	L'important és que el Barça ha atès el futbol base i les altres seccions. Els més de 100.000 socis del Barça testimonien la importància de la victòria
---------	--	---	--

En la hora de la euforia

El Barça ya es campeón de Liga. Hasta el último minuto, hasta el último momento hubo que esperar para poder entonar ayer tarde un alirón que, no por anunciado desde hacia varias jornadas, necesitó los noventa minutos de la confrontación en la capital vallisoletana para confirmarlo. Un partido, por lo demás, en el que no faltó ninguno de los ingredientes que explican la incidencia en nuestra sociedad de este fenómeno deportivo que es el fútbol: emoción y goles.

Es la hora de la alegría para los miles de seguidores barcelonistas. Después de once años en los que el título de la Liga Nacional de la Primera División del fútbol español ha sido tan esquivo, en muchos casos plagado de toda clase de incidencias, éste llega en un momento de particular euforia, tras el éxito europeo recientemente conquistado, en Grenoble, por el equipo blaugrana de baloncesto. Felicitaciones para todos quienes lo han hecho posible. Para la afición, los jugadores y el equipo directivo del club. Lejos queda aquel último título conseguido por el Barça de Cruyff en la temporada de 1973-74. Y el recuerdo de la primera Liga jugada y ganada por los legendarios Samitier, Sagi, Platko... en 1929.

Todo ello explica la ilusión de una ciudadanía que salía a la calle para celebrar, como es tradicional en estos casos, la victoria conseguida por unos colores que en Cataluña se viven de forma especialmente sensible y en la que se combinan los elementos deportivos con los afectivos.

Precisamente en esta hora de triunfo es conveniente también reflexionar. Aprovechar la ocasión para poder extraer conclusiones que el nerviosismo y las tensiones siempre impiden. Dirigir una mirada desapasionada hacia la realidad y los objetivos de un Club que ha demostrado, una vez más, que es capaz de lo mejor. No puede calificarse de casualidad que llegue un título como el conseguido, justamente cuando se han puesto los medios que requiere la ocasión. Cuando se atiende como es preciso el fútbol de base, la llamada cantera, y se estimulan las restantes secciones deportivas. Es la seriedad y la continuidad en el trabajo lo que configurará la auténtica dimensión del Barça, con el potencial humano de los más de cien mil socios y con la cada día más espectacular infraestructura de sus instalaciones. Y todo ello, en definitiva, al servicio no sólo de unos colores, sino de una Barcelona y una Cataluña que aspiran a organizar los Juegos Olímpicos de 1992. Endavant!

13.5.85	El Rey, en Catalunya	Agraïm la visita del rei i si no visita més Catalunya és perquè té molta feina com a cap de l'Estat	El rei visita Catalunya com a monarca dels catalans
---------	-----------------------------	---	---

Los Reyes, en Cataluña

Las responsabilidades inherentes a la Jefatura del Estado condicionan a una dosificación de los viajes oficiales. No cabe el afecto y el interés que los Reyes sienten por Cataluña. Pero una serie de deberes ineludibles pesan sobre la Corona, que van desde sus competencias en las relaciones internacionales a las del mando supremo de las Fuerzas Armadas, pasando por la función arbitral y moderadora en los asuntos de Estado. Todo ello impide al Monarca frecuentar todo lo que quisiera este otro centro estatal que es, de hecho, Barce-

lona. Se le atribuyen, aparte de las horas de sueto que en algunos momentos de semana disfruta la Familia Real en el Palacio de la Zarzuela, don Juan Carlos sigue atento a la actualidad catalana a través de una información permanente y de múltiples contactos personales que deparan las personas cuando en sus viajes. Esta familiarización con nuestra realidad facilita también, en todas las visitas como la que hoy comenzamos, los Reyes a sentir en casa, rodeados de una población a la que tienen una profunda estimación de un alto grado de conciencia.

Y a premiarnos así a parece naturalmente incorporada a esta visita del jefe del Estado, es que don Juan Carlos viene a catalana, pedazo para el intransferible de España, para desarrollar un amplio programa, consecuencia directa de la confianza que el catalán y el descentrado de mantener la presencia del Monarca en sus ciudades, desde sus visitas. No cabe duda que el Rey y la Familia Real, con sus visitas, contribuyen a las relaciones que sostienen el Estado con Cataluña, a contentar la visita de los Reyes con un programa excesivamente limitado al protocolo, con la carencia de la presencia real en la vida catalana. Sabemos que no es así y que los catalanes, que se disponen a vivir intensamente entre nosotros, en plenitud de naturalidad, la misma naturalidad intransferible que proporciona serbe en propia casa.

El Monarca visita el Salón del Vaso de la UR y otros centros, para en sus visitas de relanzamiento, para el primer año, una iniciativa principalmente en Cataluña. Desde la visita del Rey de aproximación a nuestra actividad, el primer año, en la presidencia de honor de la ciudad, una de las visitas a los Juegos Olímpicos del '92, lo que comporta una importante ayuda en la propagación de esta actividad en el extranjero, en que una representación de fuerzas vivas se adhiere a la misma. El Rey, en su calidad de deportista y su experiencia, sabe lo que puede suponer la organización de unos Juegos para impulsar la vida de una gran ciudad y la personalidad de los catalanes, destacados hombres de Estado, representantes de la buena contribución al proyecto.

La visita al Parlamento de Cataluña es una para potenciar la fuerza de las ideas autonómicas. El Rey, en esta ocasión, homenajea a la más vieja institución catalana, la Generalitat, prueba de que los ideales, herencia de la propia monarquía española, tienen raíces en el suelo catalán. La asistencia a la inauguración del repoblamiento de los cerros de Robert también es un acto relevante. Finalmente, tendrá un alto significado de política de Estado, las conversaciones con el presidente Pujol, en estas circunstancias, en que se dirimen cuestiones importantes para la organización de las instituciones autonómicas. La Generalitat, que ha sido colaborador de la Corona en la defensa de la unidad de los catalanes, y este viaje, debe ser una confirmación de ello.

La compañía de los Reyes, en este viaje, es príncipe Felipe. Como es bien sabido, el heredero de la Corona se encuentra en Cataluña completando estudios, ante el ingreso en las filas del Ejército que, igual que hiciera su padre, se va a cumplir de su paso por las distintas academias militares. El príncipe, como es natural, cumplió la mayoría de edad, está por entrar a vivir en esta Corona, ciudad de la que ostenta el título de Príncipe. Tendrá ocasión entonces de familiarizarse con la legislación de Cataluña, en la cual no parece concebible el aprendizaje de un rey de España, sobre todo desde el momento en que el poder real proclama el principio de la soberanía popular supeditándose a la nueva Constitución y a la organización del Estado de las autonomías. Entre otros cometidos de la Corona, está el de velar por el funcionamiento del nuevo sistema político. De que tanto la institución de la Corona, como la de la autonomía catalana, dependen, debe depender en buena parte del trabajo del Estado. Pero, y afortunadamente, el interés general de España prevalece de que se realice un entendimiento entre ambas cosas, que estamos y con voluntad, se ve esta nueva estructura oficial de los Reyes que de ahora en adelante, se vive grata y leonada.

13.3.86	Un pueblo razonable	El diari s'alegra del 'Si' a l'OTAN en el referendun i es mostra a favor d'un consens parlamentari en politica exterior	El referendun no s'hauria d'haver convocat mai perquè ja hi havia majoria parlamentaria a favor de romandre-hi
---------	----------------------------	---	--

LA VANGUARDIA

Referendun

EDITORIAL

1986

La unió de catalans potest avui, una unió de catalans, si es confirma del tot un resultat general clarment afirmatiu. Fins que hi hagi un, menys en Catalunya i País Valencià, Navarra i Ceuta, Girona, en efecte, Felipe Gonzalez no arribarà a la presidència. I la victòria, en bona part del risc del resultat, és conseqüència de les actituds de votants, no les actituds dels líders. Com en les provincies vascas, puix amb el factor nacionalista -el referendun en La Manxa- -només al poble de una força contrària popular autònoma que també hi ha a Madrid, desde el seu vot s'oposada per la històrica frangida, les veus del referendun són clares.

La idea d'una unió de catalans potest avui, una unió de catalans, si es confirma del tot un resultat general clarment afirmatiu. Fins que hi hagi un, menys en Catalunya i País Valencià, Navarra i Ceuta, Girona, en efecte, Felipe Gonzalez no arribarà a la presidència. I la victòria, en bona part del risc del resultat, és conseqüència de les actituds de votants, no les actituds dels líders. Com en les provincies vascas, puix amb el factor nacionalista -el referendun en La Manxa- -només al poble de una força contrària popular autònoma que també hi ha a Madrid, desde el seu vot s'oposada per la històrica frangida, les veus del referendun són clares.

La idea d'una unió de catalans potest avui, una unió de catalans, si es confirma del tot un resultat general clarment afirmatiu. Fins que hi hagi un, menys en Catalunya i País Valencià, Navarra i Ceuta, Girona, en efecte, Felipe Gonzalez no arribarà a la presidència. I la victòria, en bona part del risc del resultat, és conseqüència de les actituds de votants, no les actituds dels líders. Com en les provincies vascas, puix amb el factor nacionalista -el referendun en La Manxa- -només al poble de una força contrària popular autònoma que també hi ha a Madrid, desde el seu vot s'oposada per la històrica frangida, les veus del referendun són clares.

Un pueblo razonable

La idea d'una unió de catalans potest avui, una unió de catalans, si es confirma del tot un resultat general clarment afirmatiu. Fins que hi hagi un, menys en Catalunya i País Valencià, Navarra i Ceuta, Girona, en efecte, Felipe Gonzalez no arribarà a la presidència. I la victòria, en bona part del risc del resultat, és conseqüència de les actituds de votants, no les actituds dels líders. Com en les provincies vascas, puix amb el factor nacionalista -el referendun en La Manxa- -només al poble de una força contrària popular autònoma que també hi ha a Madrid, desde el seu vot s'oposada per la històrica frangida, les veus del referendun són clares.

La idea d'una unió de catalans potest avui, una unió de catalans, si es confirma del tot un resultat general clarment afirmatiu. Fins que hi hagi un, menys en Catalunya i País Valencià, Navarra i Ceuta, Girona, en efecte, Felipe Gonzalez no arribarà a la presidència. I la victòria, en bona part del risc del resultat, és conseqüència de les actituds de votants, no les actituds dels líders. Com en les provincies vascas, puix amb el factor nacionalista -el referendun en La Manxa- -només al poble de una força contrària popular autònoma que també hi ha a Madrid, desde el seu vot s'oposada per la històrica frangida, les veus del referendun són clares.

La idea d'una unió de catalans potest avui, una unió de catalans, si es confirma del tot un resultat general clarment afirmatiu. Fins que hi hagi un, menys en Catalunya i País Valencià, Navarra i Ceuta, Girona, en efecte, Felipe Gonzalez no arribarà a la presidència. I la victòria, en bona part del risc del resultat, és conseqüència de les actituds de votants, no les actituds dels líders. Com en les provincies vascas, puix amb el factor nacionalista -el referendun en La Manxa- -només al poble de una força contrària popular autònoma que també hi ha a Madrid, desde el seu vot s'oposada per la històrica frangida, les veus del referendun són clares.

La idea d'una unió de catalans potest avui, una unió de catalans, si es confirma del tot un resultat general clarment afirmatiu. Fins que hi hagi un, menys en Catalunya i País Valencià, Navarra i Ceuta, Girona, en efecte, Felipe Gonzalez no arribarà a la presidència. I la victòria, en bona part del risc del resultat, és conseqüència de les actituds de votants, no les actituds dels líders. Com en les provincies vascas, puix amb el factor nacionalista -el referendun en La Manxa- -només al poble de una força contrària popular autònoma que també hi ha a Madrid, desde el seu vot s'oposada per la històrica frangida, les veus del referendun són clares.

La idea d'una unió de catalans potest avui, una unió de catalans, si es confirma del tot un resultat general clarment afirmatiu. Fins que hi hagi un, menys en Catalunya i País Valencià, Navarra i Ceuta, Girona, en efecte, Felipe Gonzalez no arribarà a la presidència. I la victòria, en bona part del risc del resultat, és conseqüència de les actituds de votants, no les actituds dels líders. Com en les provincies vascas, puix amb el factor nacionalista -el referendun en La Manxa- -només al poble de una força contrària popular autònoma que també hi ha a Madrid, desde el seu vot s'oposada per la històrica frangida, les veus del referendun són clares.

La idea d'una unió de catalans potest avui, una unió de catalans, si es confirma del tot un resultat general clarment afirmatiu. Fins que hi hagi un, menys en Catalunya i País Valencià, Navarra i Ceuta, Girona, en efecte, Felipe Gonzalez no arribarà a la presidència. I la victòria, en bona part del risc del resultat, és conseqüència de les actituds de votants, no les actituds dels líders. Com en les provincies vascas, puix amb el factor nacionalista -el referendun en La Manxa- -només al poble de una força contrària popular autònoma que també hi ha a Madrid, desde el seu vot s'oposada per la històrica frangida, les veus del referendun són clares.

18.10.86	La generació del 92	Tothom ha de donar suport als Jocs Olímpics a Barcelona que ahir el COI va adjudicar	L'èxit dels Jocs requereix el consens entre les forces polítiques, en lloc dels enfrontaments precedents i actuals (OTAN, Banca Catalana)
----------	----------------------------	--	---

LA VANGUARDIA

Barcelona '92

EDITORIAL

La generació del 92

NUNCA, mai, ciutadans se'ns havien dignat a honorar amb el que avui és el nostre orgull més gran: la victòria de Barcelona en la cursa per organitzar els Jocs Olímpics de l'any 2000. La victòria de Barcelona en la cursa per organitzar els Jocs Olímpics de l'any 2000. La victòria de Barcelona en la cursa per organitzar els Jocs Olímpics de l'any 2000.

La abundància de candidatures ve a ser en part una conseqüència del creixement de Los Angeles. La que era una ciutat petita i sense grans recursos, se convertí en la ciutat més desenvolupada del món. La que era una ciutat petita i sense grans recursos, se convertí en la ciutat més desenvolupada del món. La que era una ciutat petita i sense grans recursos, se convertí en la ciutat més desenvolupada del món.

En comparació de la despesa de les olimpíades del 1992, el cost de la preparació de la ciutat de Barcelona és molt més baix. El cost de la preparació de la ciutat de Barcelona és molt més baix. El cost de la preparació de la ciutat de Barcelona és molt més baix.

fuerza de integración de personas, equipos e instituciones. El espíritu de los Juegos es un espíritu de universalidad. El gran fin de los Juegos es el bienestar de los hombres. El gran fin de los Juegos es el bienestar de los hombres. El gran fin de los Juegos es el bienestar de los hombres.

La meua generació, la meua generació, la meua generació. La meua generació, la meua generació, la meua generació. La meua generació, la meua generació, la meua generació. La meua generació, la meua generació, la meua generació.

La meua generació, la meua generació, la meua generació. La meua generació, la meua generació, la meua generació. La meua generació, la meua generació, la meua generació. La meua generació, la meua generació, la meua generació.

SABADU, 18 OCTUBRE 1986

Desde ahora el horizonte de 1992 ha de ser la meta. Van a ser seis años de responsabilidad. Barcelona vive ya las miradas del mundo. Y Barcelona es Cataluña y es España. La Ciudad Condal y que hoy día ha recordado sus instalaciones olímpicas. Esa Ciudad ha de ser una Cataluña que no se entregue en sí misma. Esa Ciudad ha de ser una Cataluña que no se entregue en sí misma. Esa Ciudad ha de ser una Cataluña que no se entregue en sí misma.

HA nacido una generación. La multitud de muchachos y muchachas de toda la ciudad y de su todo, centran que han nacido los niños de ahora es la que en 1992, cumplirán su mayoría de edad. Los niños de ahora son los niños de ahora que les ha hecho voluntarios. Ellos, los niños de ahora, han aceptado y Barcelona podrá poner la decencia, para ellos, desde cualquier momento, en primer lugar, en primer lugar, en primer lugar. Barcelona podrá poner la decencia, para ellos, desde cualquier momento, en primer lugar, en primer lugar, en primer lugar.

4 2.88	El Rey y el Milenario	Pujol fa bè demanant al rei que accepti presidir la comissió d'actes per celebrar el Mil·lenari	Catalunya és Espanya, encara que a alguns no els agradi
--------	------------------------------	---	---

JUEVES, 4 FEBRERO 1988

EDITORIAL

rio y hubiera tenido otra proyección simbólica. Esta no parece más adecuada y adecuada. El milenario de Cataluña se conoce por quienes están al frente de la conmemoración como una amplia oferta de participación a la que se han acogido ya los diversos partidos catalanes. Celebrar un milenario político con la participación de todos es buscar una imagen mejor de Cataluña, que recostar el marco y el censo de la participación. Porque la historia de Cataluña ha sido una historia abierta. Con sus luchas, sus altibajos, sus persecuciones y sus renascimientos, pero en definitiva una historia abierta. Cuanto más amplia, acogedora y comprensiva sea la participación en el milenario político de Cataluña, mejor estaremos definiendo un país con personalidad asentada en una antigua historia y un país europeo, abierto, acogedor, confiado en las virtualidades políticas y sociales de unidades cada vez más amplias. En la hora de Europa ha sidoafortunado invitar a que el Rey de España sea el presidente de honor de esta conmemoración.

Sector exterior: un cierto desahogo

El aumento del déficit comercial en los últimos meses y las perspectivas que se abren para el mismo ante la progresiva reducción de las barreras arancelarias como resultado de la integración en la CEE ha sido objeto recientemente de diversas analíticas. Ayer mismo, el presidente de la CEOE expresaba en Barcelona su "preocupación" ante el crecimiento "estratosférico" del déficit comercial entre 1986 y 1987. Ciertamente, en términos porcentuales, los datos producen cierta impresión. Según los datos de Aduanas, el déficit comercial aumentó en 1987 un 68,2 por ciento en pesetas, mientras que las otras del registro de caja, en dólares, indican un aumento ligeramente superior al ciento por ciento. Con todo, el déficit comercial indica sólo parte de la historia de nuestro sector exterior. Como es sabido, debido fundamen-

El Rey y el milenario

Ha sido un acierto de Jordi Pujol, como presidente ejecutivo de la comisión del milenario, pedir el rey Juan Carlos que acepte la presidencia de honor de la comisión organizadora de los actos conmemorativos. Y resulta igualmente significativo que se haya brindado la vicepresidencia de honor a dos figuras tan representativas en la vida política catalana como Josep Farrandell y Manuel Coll. Además, el milenario debe ser una ocasión de afirmar la unidad histórica de aquella Cataluña que en el momento de su nacimiento todavía uníamos de los sucesos del otro lado de los Pirineos: ve hoy la fecha simbólica de su nacimiento y su primer rey en el momento en que el conde de Barcelona debía de considerarse sometido a los reyes de Francia. Y debe ser igualmente una ocasión de reflexionar sobre qué ha sido Cataluña y qué Cataluña se quiere que sea en el futuro.

Cuando se evoca una fecha histórica para conmemorar una meta que son colectiva, se evoca el arraigo de una trayectoria real de algo que ha sucedido. Los condes que depusieron el sufragio a los reyes de Francia se encontraron bien pronto sometidos por los lazos de la sangre en reyes de Aragón y condados de Barcelona. No era un replegue lo que la fecha marca pues, sino el principio de un proceso de crecimiento y ampliación. El milenario simboliza el principio de una historia. La que ha sido la historia de Cataluña es también historia de España. A veces gustará más que a otras, pero eso es la realidad. Falta saber si es una realidad que se asume y aunque se asume con satisfacción, o que se lamenta. Pero no tiene mucho sentido buscar en la historia lo que no ha sido. Por algo decían los antiguos que es nuestra de la vida. Don Juan de Borbón, el padre del Rey, ha querido siempre usar con orgullo el título de conde de Barcelona. Está en la línea de comprensión y ampliación de la historia que los condes se convirtieron en reinos, que este reino se unió a otros reinos, que se unieron a otros, y que juntos hicieron todos una historia. Hubiera sido posible otra estructura organizativa del milena-

talmente al extraordinario aumento de la inversión extranjera, la balanza básica se cerró el año pasado con un superávit cercano a los 10.000 millones de dólares, por 1.211 millones en 1986, reflejándose este saldo positivo en el enorme incremento de las reservas de divisas, que ahora superan los 30.000 millones de dólares. Pero, divagando con el delicado juego de los porcentajes, aún hay más. En los años que precedieron a los "shocks" energéticos, el déficit comercial en relación con el PIB se situaba aproximadamente en el 10 por ciento, mientras que en la actualidad, tras dos años de integración en la CEE, apenas llega al 5 por ciento. Por otra parte, tampoco es que las exportaciones pierdan un porcentaje desalentador, con un aumento en 1987 del 10,4 por ciento en dólares según los datos de Aduanas y de un 24,2 por ciento en pesetas según el registro de caja.

La tesis oficial es que el grueso del aumento de las importaciones está dirigido a la modernización de nuestro aparato productivo y a hacer a nuestras empresas más competitivas. En definitiva, según el Ministerio de Economía, las importaciones y las inversiones extranjeras de hoy serían las exportaciones del mañana.

La preocupación fundamental de los que subrayan la gravedad de nuestro desequilibrio comercial es que un pánico, a su juicio, una transición hacia posibles empleos creados en España hacia el exterior y que, por otra parte, no está justificada una revaluación de la peseta respecto a importaciones dividas europeas. Pero también es cierto que el referido aumento de la inversión extranjera y la mutua restricción de la influencia exportan en buena parte el alza de la cotización de nuestra divisa.

Como puede verse, no hay verdades absolutas en el sector exterior, pero, al menos por el momento, nuestro país goza en este aspecto de cierto desahogo. En cualquier caso, en una economía crecientemente global y cada vez más abierta al exterior como la nuestra, la sostenibilidad en la reducción de la inflación y el aumento de la competitividad de nuestras empresas siguen siendo los factores cruciales para el mantenimiento de unas tasas de crecimiento que permitan paliar el riesgo de desequilibrio estructural de nuestra economía, que es, evidentemente, el del paro.

4 LA VANGUARDIA

22.11.86	Decisión justa y conciliadora	La decisió de l'Audiència Territorial de Catalunya de no processar Jordi Pujol pel cas Banca Catalana és justa i conciliadora	Si Pujol no hagués estat exculpat hauriem pogut entrar en una forta crisi política de conseqüències terribles
----------	--------------------------------------	---	---

SABADO, 22 NOVEMBRE 1986

4 LA VANGUARDIA

EDITORIAL

Decisión justa y conciliadora

La noticia, la gran noticia, de la que puede afirmarse que en toda España estuvo hasta ayer pendiente, se produjo al fin: el pleno de la Audiencia Territorial no acepta el procesamiento de Jordi Pujol. Tenía que ser así, porque era de justicia que así fuera. Pero la obligación imperiosa de independencia del alto tribunal y las grandes circunstancias de todos estos meses habían influido, en gran medida, en mantener la duda sobre la decisión judicial hasta el último momento.

El caso de Banca Catalana llenó minutos de folios y asceta del mismo se han escrito largos reportajes, centenares de comentarios y cientos de libros, a lo largo de los últimos años. Esa profusión de informes, contrainformes y opiniones discrepantes no sirvió para ayudar a clarificar el asunto. Pero se quedó muy clara la honrabilidad del presidente de la Generalitat, cuya exculpación queda ahora oficialmente declarada y reconocida. "No ha lugar a procesamiento" —manifestó así el presidente de la Audiencia— porque no hay indicios racionales de criminalidad.

Lo que, por supuesto, no ofrece dudas es que nos halláramos ante un caso político que arrancaba desde la misma creación de Banca Catalana, nacida por impulso de una idea de rearme y de recuperación de la normalidad de este país en un momento de sometimiento y de arbitrariedades que se trataba de superar y de cambiar radicalmente. Esa implicación de la política magnificaba por el hecho de que el fundador de la entidad financiera fuera elegido y elegido años atrás, para desempeñar la más alta magistratura de Cataluña, no podía dejar de ser. Garantizó, por tanto —es cierto— sobre la sociedad catalana inquietada por las posibles consecuencias del eventual procesamiento requerido por los fiscales, convencida la opinión, en su mayoría, de que el hombre que por diez veces estuvo arrestado

solida en recuperación social y económica ya iniciada y a la espera de alcanzar el ritmo conveniente. Libre de obstáculos artificiales, la maquinaria de la administración autónoma puede cobiar finalmente el dinamismo propio de un país activo y multifacético como Cataluña cuya marcha hacia adelante habrá de influir en la del resto de España. Es, en este sentido, que la decisión del alto tribunal era esperada en todo el ámbito del Estado, como la más justa y sólida obra por encima de las divisiones partidistas, a sabiendas de que Cataluña es uno de los grandes motores de la recuperación.

Es justo reconocer también que la presidencia y serena actitud del presidente Pujol, convertido siempre no sólo en un conductor del barco y seguidor pasivo de la justicia, sino también en un pilar para mantener la estabilidad y la medida en la conducción de los asuntos públicos durante todo este tiempo. Lo cual permite que se entre en el nuevo periodo de elecciones políticas sin sobresaltos y sin espasmos. El superhe ha sido sepultado con pulso firme y final con templanza, cooperando con ellos los propios adversarios políticos que, imitando la excelencia de un entendimiento ante la gravedad de una eventual crisis política, totalmente ineludable, en las presentes circunstancias.

En su mensaje al pueblo de Cataluña, el presidente Pujol ha tenido el acierto de reconocer que la capacidad de convivencia y el sentido de responsabilidad de nuestra sociedad ha sido la que mejor ha contribuido a modernizarla. No ilusionarnos a ser en esta línea de equilibrio y de libertad política y constitucional, ha sido muy oportuno. Como más bien ha afirmado, es necesario que el pueblo catalán se mantenga unido y que el pueblo

a la presidencia de la Generalitat estaba libre de culpas. Al mismo tiempo, en el caso de procesamiento, la inscribible perspectiva de situaciones abusivas y humillantes, insuperables de proseguir reacciones de imprevisible amplitud. En definitiva, eran de tener las graves consecuencias que podrían seguir a una decisión errónea o injusta. Aunque la decisión última que cabe en el derecho y en justicia, no era realista el subsanar el inconveniente hacer políticos y, asimismo, no tener en cuenta el agravio comparativo con precedentes actuaciones. Serían en pedidas por las circunstancias de excepción vividas anteriormente.

CON una decisión jurídica tan esperada, el pleno de la Audiencia Territorial levanta una muy pesada hipoteca sobre el devenir político. Surge, ante todo, un gran dilema: ¿al tiempo que después el horizonte en un momento especialmente importante para el destino de la vida colectiva tanto catalana como de toda España. Lo que es un estimable consenso en la resolución de problemas que enfrentaban a los diferentes ejecutivos en una serie de temas, o sea, y otros aspectos de la gestión, al mismo tiempo, se abre un dilema de intereses que, como antes, este momento, puede más que nunca, un normal desenvolvimiento de la vida pública. Es que, amigablemente, la hora de las cosas y la puesta en marcha de numerosas propuestas que estimulen y con-

23 4.88	Las vocaciones de Cataluña	El Mil·lenari ha de servir per remarcar que Catalunya és europea, espanyola, mediterrània i integradora, tal com han dit Pujol i el rei.	Catalunya és Espanya i el Mil·lenari i aquests discursos han de servir per afavorir la renovada integració de Catalunya a Espanya
---------	-----------------------------------	--	---

SABADÓ, 23 ABRIL 1984

EDITORIAL

Las vocaciones de Cataluña

pruebas y vocaciones diversas que personalidad definida y fuerte y una voluntad de integración española. Ese vaso a ser el "fert-motiv" del acto de ayer.

Lo que recorrió es Cataluña, decía don Juan Carlos, es la variedad de sus opciones. Cataluña es tierra de variedad. Y es en esta variedad la actualidad de sus problemas. Y es en esta variedad la actualidad de sus problemas. Y es en esta variedad la actualidad de sus problemas.

El milenario, decía el Rey, vendrá a enseñar al siglo XXI como se abrió la puerta de la libertad. Y después, en 1972, como un vaso a ser el "fert-motiv" del acto de ayer.

Lo que recorrió es Cataluña, decía don Juan Carlos, es la variedad de sus opciones. Cataluña es tierra de variedad. Y es en esta variedad la actualidad de sus problemas. Y es en esta variedad la actualidad de sus problemas.

El acto de inauguración del milenario de Cataluña fue un ejemplo de cohesión. El discurso del Rey y el del presidente de la Generalitat perfilaron con decisión y sobriedad un noble programa de reflexión con el que la conmemoración del milenario puede servir a Cataluña no para reclamar su autonomía, sino para reconocer en la historia y en la actualidad lo que ayer se llamó, y precisamente por el presidente de la Generalitat, "la vocación hispana de Cataluña".

Nace Cataluña como una marca catalana, como el baluarte irracional del imperio de Carlomagno. No puede pensar en la dignidad europea. Y desde que aquélla se desmoronó, Cataluña fue un territorio que se fue desmoronando.

Jordi Pujol evoca ayer con emoción aquel momento, en 1300, culminación de un período esplendoroso, cuando la Generalitat empezaba a construir su magnífico palacio y el Consejo de Cent alabazaba ya el edificio también esculpido del Ayuntamiento. Eran los Alarcas y el Consejo de Mar y la fortaleza de la Albufera Barcelonesa en el Mediterráneo, entre ramos del mar de Europa.

Cataluña, sin embargo, era ya española, como era ya europea. Fue el recuerdo de las palabras de Jaime I en el concilio de Lión en 1122: "Habeo deus que vos avos auctores honestativa España". Y recordo que, como epíteto, Hansen d'Abadal, ahora hace mil años a Cataluña se abrió al mundo con esos cuatro componentes: el comercio, el feudo, el mediterráneo y el de qué provincia española de integración. Y es que Cataluña ha conseguido traer de

ve, con voluntad de equilibrio y de libertad personal en el seno de necesidades complejas e integradas.

Hermano y promotor programático que cubrió el acto. Después de la libertad y el espíritu de integración de la Generalitat, un espíritu de integración de la Generalitat que se debe acompañar el espíritu de integración.

¿SERA verdad tanta belleza? De todos depende. El secreto de la refundación europea que sobre el Tratado de Roma realizaron algunos escultores muchos de una Europa de guerra de por dos guerras grandes sucesivas consiste precisamente en que se gana más con la cooperación y la integración que con la suspensión de la libertad y la libertad. El proceso de integración europea es un proceso de integración de la libertad y la libertad.

La renovada integración de Cataluña en España y de España en una Europa abierta a sus responsabilidades múltiples podrá también una consolidación progresiva de una voluntad de integración y una sucesión de fórmulas de conciliación y de conciliación realistas y prácticas, europeas. Hará falta (gracias a las grandes instituciones) que nuestros políticos más representativos concuerden en algo más práctico habríamos de un hacer político que será bueno y oportuno rebajar para no perderlos en un mecanismo de los reproches y una multiplicación de acciones de enfrentamiento y desconfianza. Esa es la incertidumbre que debe abrir el camino a la integración.

El milenario del nuevo herencia una sociedad más clara de lo que una Cataluña más segura de sus capacidades puede aportar a una Europa que crece y avanza en sus formas de integración, en el marco más flexible y abierto de una España democrática y solidaria. Habrá sido una buena idea para una gran ocasión.

5.9.91	La hora de la coherencia	<p>1. Pujol fa bé de recordar que Catalunya vol consolidar l'autogovern en el marc d'una Espanya solidària i democràtica</p> <p>2. L'alarma per la comparació de Catalunya amb Lituània que va fer Pujol era injustificada</p>	<p>Els independentistes són una minoria, encara que n'hi hagi algun dins de CiU. Tant CiU com el PSC han d'impedir que des de les seves files se secundin mocions independentistes als municipis.</p>
--------	---------------------------------	--	---

La hora de la coherencia

JORDI Pujol acaba de recordar que la voluntad de Cataluña de consolidar su autogobierno se expresa en el marco de una España "sólida" y "democrática". La afirmación del presidente de la Generalitat no hace otra cosa que subrayar la que ha sido la voluntad de las fuerzas políticas mayoritarias en Cataluña desde la transición política y, al tiempo, se enmarca en la tradición del catalanismo político de conjugar la voluntad autonómica y su articulación en una España democrática. No es una casualidad que el binomio libertad y autonomía haya corrido igual suerte en nuestra historia común.

Es lógico, en este contexto, que el presidente de la Generalitat, que une a su cargo institucional el de líder de un partido nacionalista, se alegre de que el "derrumbe" del comunismo dé paso a la libertad y a los derechos nacionales en Europa Central y del Este. El axioma de que no pueden haber hombres libres sin pueblos libres ha vuelto a ponerse así de manifiesto cuando los vientos de la libertad han desplazado a un sistema totalitario. Las naciones que como Lituania en la URSS o Eslovenia en Yugoslavia retomaron ahora el camino de la democracia lo hacen como resultado de la quiebra política y económica de un régimen de no libertad que no respetaba los derechos humanos de sus ciudadanos ni atendía sus necesidades materiales.

Es lógico también, en esta línea, que Pujol asegure que nunca ha querido efectuar extrapolaciones entre Lituania o Eslovenia y Cataluña. "Lo único que digo —ha precisado el presidente catalán— es que todos los pueblos, sea el que sea, tienen derecho a defender su libertad e identidad." Se trata de un principio que no sólo un líder nacionalista sino cualquier democrata debe esgrimir siempre como bandera. Y desde este razonamiento, el presidente Pujol ha dado otro paso clarificador al destacar que también los contextos lituano y catalán son distintos: "España, en contraposición a la URSS, es una realidad sólida, que viene de muy lejos, con una interrelación muy fuerte; es un país democrático, que va a más y que funciona". Pujol, incluso, ha lanzado un guiño político al Gobierno central al apuntar que la nueva situación europea da más fuerza a sus planteamientos, pero "no para cambiarlos, sino para mantenerlos e incluso, si es posible, para hacer alguna cosa por el conjunto de España". Y ya que las cosas están claras, no dejemos que las comparaciones estériles con Lituania dividan a la clase política catalana y acallemos así la alarma injustificada que la polémica ha encendido en algunos medios políticos y de opinión madrileños.

La que se presenta como "fuerza serena" de Cataluña sigue apostando, como lo hiciera la Lliga o la antigua Esquerra, por articularse con España. Y esa fuerza no está tanto en realidades exteriores como en nosotros mismos, en nuestra cohesión social, vocación por el trabajo y voluntad de ser. El historiador Vicens Vives, en una sentencia que hoy resulta aleccionadora, dejó escrito que "el primer soporte de la psicología catalana no es la razón, como en los franceses; la metafísica, como en los alemanes; el empirismo, como en los ingleses; la inteligencia, como en los italianos, o la mística, como en los castellanos. En Cataluña el móvil primero es la voluntad de ser".

Y es lógico, por otra parte, que el presidente Pujol, como buen conocedor de Cataluña, distinga entre lo que puede ser un deseo de sectores minoritarios de la población, e incluso de su propia militancia, y lo que es la realidad de la inmensa mayoría del electorado catalán, incluido el 46% de votantes que cosechó CiU en las autonómicas de 1988, que ha apostado desde 1977 por el Estatut y la Constitución. A CiU y al PSC, como partidos mayoritarios, corresponde ahora imponer la coherencia democrática a sus concejales para que no secunden proposiciones aventureras en el marco municipal como la que ha lanzado ERC. Las fuerzas mayoritarias catalanas, en primer lugar CiU y después el PSC, consolidarán desde esta coherencia la fuerza que ya tienen en Cataluña y el respeto del resto de España. Las urnas se encargarán de evaluar la apuesta independentista, una carta que hasta ahora ha desechado el electorado

7 9.91

¿Dónde vamos?

Els bisbes són responsables del full diocesà sobre l'autodeterminació

1. L'Església no s'ha d'immiscir en política, com diu el Concili Vaticà II.
2. No cal l'autodeterminació. Ja s'ha fet amb la Constitució, l'Estatut i l'ingrés a la CE

¿Dónde vamos?

TODOS los años, en vísperas del Onze de Setembre, la hoja diocesana que editan conjuntamente tres obispos catalanes, Solsona, Vic y Tarragona, suele publicar un editorial de acentuados tonos nacionalistas, que tiene la virtud de convertirse en noticia. El año pasado invitaba a los inmigrantes que han venido a Cataluña a convertirse a la catalanidad en vista de que aquí han encontrado el pan de sus hijos. Este año advierte que el pueblo catalán se halla actualmente en una situación ambigua y desengañada ("desencisada"), políticamente hablando, que si se prolonga algún tiempo podría llevarlo al desastre.

El editorial, titulado "D'on venim, cap a on anem", dice que somos nosotros quien tiene que decidir, tarde o temprano, por vías pacíficas y democráticas, quien y qué queremos ser y con quien queremos y necesitamos unimos y solidarizamos. Es probable que algún lector de la hoja se diga, ciertamente perplejo, que él creía que llevamos quinientos años unidos, desde los Reyes Católicos, y que, para no remontarnos tan sólo a la historia lejana, habíamos decidido con quien queríamos unimos y solidarizamos al referendar una Constitución y un Estatut de autonomía y al incorporarnos a la Comunidad Europea, ya en los años ochenta de este siglo. Hay quien no lo entiende así y algún partido levanta en vísperas electorales bandera de independencia.

Otros católicos recordarán lo que la Constitución "Gaudium et Spes", del Concilio Vaticano II, dijo de la autonomía de las realidades terrenas y pensarán que no es a las hojas diocesanas a las que corresponde aleccionar a los políticos "políticamente hablando". Poniéndose a la sombra de un notable estudio de Freud, Erich Fromm, y tomándolo como argumento de autoridad para sacar consecuencias, la redacción de las hojas recuerda que el principio del mal menor es el principio de la desesperación: la mayoría de veces no hace más que alargar las cosas hasta que se impone el mal mayor. El mal menor ha tenido siempre en la Iglesia católica sus defensores y también sus contradictores, que en el último siglo eran los integristas. La división no es de hoy.

La fórmula anual de la hoja diocesana de los tres obispos es hábil. No son los obispos quienes se pronuncian, podrían hacerlo si lo juzgaran oportuno, bien solos, bien en trío, bien en las reuniones de la Tarraconense. Fuera de Cataluña, las proclamas diocesanas del Onze de Setembre escandalizan mucho. Aquí, entre nosotros, no tanto, porque todos nos conocemos. Pero la verdad es que tampoco vamos a engañarnos. Si los obispos no los nombra el pueblo, sino Roma, los directores de las hojas diocesanas los nombra la empresa, esto es, los respectivos obispos. Que cada palo aguante su vela.

11.9.91	La Diada del 91	Catalunya sempre ha avançat econòmicament malgrat els entrebancs polítics i ho ha de continuar fent	Catalunya va bé i ha de continuar així sense sotrats
---------	------------------------	---	--

LA VANGUARDIA

Fundada en 1881 per Josep Carner i Josep Basterrosa i Gual

<p>Presidents-Lectors J. M. DE GODOI, VICENS DE GODOI</p> <p>Director Joan Tuya</p> <p>Director adjunt Lluís Pons</p> <p>Director adjunt de Arts Carles Pons de Rosas</p> <p>Subdirectors de Informació 1. Ramon Querol, Carles, Joan M. i Sergi Subdirectors de Opinió: Joan Jorba Subdirectors de Educació: Adolfo Barona</p> <p>Col·laboradors: Opinió, Lluís Guzmán, Torralba y Rovira, Joan Carles Kraus, Carles, Lluís Muga, Ramon, Enric Tamarit, Carles y Subscripcions: Valentí de Santar</p> <p>Redactors-Jocs Literaris, Pau Ripera y Xavier Balcells (corresponsals internacionals) Política, Ferran Albare y Joan M. Rovira (Madrid) Seguretat, Antoni Galindo y Ramon Barcala, Daniel, Carles Nadal, Ramon / J. Calabró</p>	<p>Opinió, Jordi Balcells, Ramon Barcala, Ramon Lluís, Ramon, Carles Nadal y Mariona Comandó (Madrid) Sports, Miguel Villarroya, Carles, Pàula Puig, Campagnolo, José Alberto, Daniel, Julián, José Muga, Ferran, Pau Benet, Ramon Barcala, Carles Nadal, Ramon de Adame, Ramon, Ramon Comandó</p> <p>Reportajes, Ramon Barcala, Lluís Guzmán y Mariona Comandó (Madrid), Carles, Anna M. López, Carles y Arús, Joan Ramon, Ferran, Ramon Barcala, Pau de Santar, Jordi Nadal, Lluís, Ramon, Julián, Ramon y Mariona, Jordi Guzmán, Carles, Lluís Nadal</p> <p>Director de Publicitat Ramon Barcala Canal de Publicitat Ramon Barcala, Carles Nadal, Ferran de Santar, Joan M. Comandó y M. Lluís Col·laboradors de Disseny Ramon Barcala, Carles y Carles Nadal</p>
--	--

tumbros. Y así desde 1975 Cataluña participó activamente en el cambio que iba a producirse en España y que culminó con la Constitución de 1978. La vuelta de Tarradellas, el restablecimiento de la Generalitat y el Estatut referendado popularmente abrieron una etapa larga y fecunda de autogobierno. Ninguna en este siglo había sido tan larga. En ella estamos, trabajando en las cinco direcciones que Jordi Pujol ha señalado en su mensaje del Onze de Setembre: personalidad propia, vocación europea, fuerza de la sociedad civil, el carácter abierto e integrador que esta muestra y el progreso económico y social.

Mucha es la tarea que queda por delante y que habrá que realizar con espíritu de diálogo, de convivencia, de trabajo, de perfeccionamiento de nuestras instituciones. Las líneas de fondo de nuestra historia no invitan al pesimismo. Conmemoramos este año la Diada en un mundo cambiante, en el que hay naciones que recobran la independencia que en un mismo siglo habían logrado y perdido. Cada pueblo, en el viejo hogar europeo, tiene su historia. La nuestra debe vivir un momento de serenidad y de optimismo, de continuidad y de afirmación.

La Diada del 91

LA vida de los pueblos es compleja. Los balances históricos deben atender a muy diversas partidas. El 11 de septiembre de 1714 —el Onze de Setembre que hoy conmemoramos— recuerda la caída de Barcelona en la guerra que siguió a la muerte del último de los Austrias, cuya causa dinástica había abrazado. Con el decreto de Nueva Planta iba a perder Cataluña derechos que había conservado durante doscientos años. 1714 es así la fecha de una derrota militar y política, consecuencia de una opción dinástica.

Pero, como ha recordado el presidente Pujol en su mensaje del Onze de Setembre, pese a la opresión a la que se vio sometida después de aquella fecha, Cataluña fue capaz de hacer la revolución industrial y de construir un país y una sociedad modernos. En el siglo XVIII la población aumenta y la economía va hacia arriba. Y aquel empuje permitió en el siglo siguiente un crecimiento que se coronó, en el terreno cultural, con los frutos literarios y lingüísticos de una brillante renaissance.

Ya en este siglo, los catalanes hemos participado en lo que queda como un ejemplo de optimismo político y sobriedad administrativa, de lo que puede conseguirse con poco más que un sello si la moral es elevada y la autoexigencia constante. Prat de la Riba dejó con su Mancomunitat un legado de buen hacer en la Administración Pública, que la dictadura del general Primo de Rivera vino a interrumpir.

Con la república, el mismo impulso tomó nuevas formas, la hegemonía política cambió de manos, pero la historia inscribió en sus páginas la restauración de la antigua institución del autogobierno catalán, la Generalitat, adaptada a los tiempos. La Generalitat republicana sufrió los tropiezos derivados del 6 de octubre primero y de la guerra civil que se extendió por el país como consecuencia del alzamiento militar y la descomposición social y política.

El subsiguiente régimen del general Franco vino a representar una etapa de represión política. Pero de nuevo lentamente el esfuerzo de un pueblo se reflejó en un paciente y previsor desarrollo económico, que a su vez se vio acompañado de una paralela irradiación cultural. La democracia europea no estaba todavía en las leyes, pero se iba introduciendo en las mentes y en las cos-

27.3.92	Las Bases de Manresa	Pujol és l'hereu de Les Bases i de la moderació del catalanisme	Això és el que convé: estar dins del marc constitucional. L'independentisme està fora de lloc
---------	-----------------------------	---	---

LA VANGUARDIA

Publicada el 27 de març de 1992 a les 10.00 hores

LA VANGUARDIA

Director: Joan Riera

Redacció: C/ Aragó, 106, 08001 Barcelona

Telefons: 300.00.00 (línia directa)

Subscripcions: C/ Aragó, 106, 08001 Barcelona

Preu de venda: 100 Ptas.

Preu de subscripció: 3.000 Ptas. (6 mesos)

Preu de subscripció: 5.500 Ptas. (1 any)

Preu de subscripció: 10.000 Ptas. (2 anys)

Preu de subscripció: 18.000 Ptas. (3 anys)

Preu de subscripció: 30.000 Ptas. (5 anys)

Preu de subscripció: 45.000 Ptas. (7 anys)

Preu de subscripció: 60.000 Ptas. (10 anys)

Preu de subscripció: 75.000 Ptas. (15 anys)

Preu de subscripció: 90.000 Ptas. (20 anys)

Preu de subscripció: 105.000 Ptas. (25 anys)

Preu de subscripció: 120.000 Ptas. (30 anys)

Preu de subscripció: 135.000 Ptas. (35 anys)

Preu de subscripció: 150.000 Ptas. (40 anys)

Preu de subscripció: 165.000 Ptas. (45 anys)

Preu de subscripció: 180.000 Ptas. (50 anys)

Preu de subscripció: 195.000 Ptas. (55 anys)

Preu de subscripció: 210.000 Ptas. (60 anys)

Preu de subscripció: 225.000 Ptas. (65 anys)

Preu de subscripció: 240.000 Ptas. (70 anys)

Preu de subscripció: 255.000 Ptas. (75 anys)

Preu de subscripció: 270.000 Ptas. (80 anys)

Preu de subscripció: 285.000 Ptas. (85 anys)

Preu de subscripció: 300.000 Ptas. (90 anys)

Preu de subscripció: 315.000 Ptas. (95 anys)

Preu de subscripció: 330.000 Ptas. (100 anys)

Preu de subscripció: 345.000 Ptas. (105 anys)

Preu de subscripció: 360.000 Ptas. (110 anys)

Preu de subscripció: 375.000 Ptas. (115 anys)

Preu de subscripció: 390.000 Ptas. (120 anys)

Preu de subscripció: 405.000 Ptas. (125 anys)

Preu de subscripció: 420.000 Ptas. (130 anys)

Preu de subscripció: 435.000 Ptas. (135 anys)

Preu de subscripció: 450.000 Ptas. (140 anys)

Preu de subscripció: 465.000 Ptas. (145 anys)

Preu de subscripció: 480.000 Ptas. (150 anys)

Preu de subscripció: 495.000 Ptas. (155 anys)

Preu de subscripció: 510.000 Ptas. (160 anys)

Preu de subscripció: 525.000 Ptas. (165 anys)

Preu de subscripció: 540.000 Ptas. (170 anys)

Preu de subscripció: 555.000 Ptas. (175 anys)

Preu de subscripció: 570.000 Ptas. (180 anys)

Preu de subscripció: 585.000 Ptas. (185 anys)

Preu de subscripció: 600.000 Ptas. (190 anys)

Preu de subscripció: 615.000 Ptas. (195 anys)

Preu de subscripció: 630.000 Ptas. (200 anys)

Preu de subscripció: 645.000 Ptas. (205 anys)

Preu de subscripció: 660.000 Ptas. (210 anys)

Preu de subscripció: 675.000 Ptas. (215 anys)

Preu de subscripció: 690.000 Ptas. (220 anys)

Preu de subscripció: 705.000 Ptas. (225 anys)

Preu de subscripció: 720.000 Ptas. (230 anys)

Preu de subscripció: 735.000 Ptas. (235 anys)

Preu de subscripció: 750.000 Ptas. (240 anys)

Preu de subscripció: 765.000 Ptas. (245 anys)

Preu de subscripció: 780.000 Ptas. (250 anys)

Preu de subscripció: 795.000 Ptas. (255 anys)

Preu de subscripció: 810.000 Ptas. (260 anys)

Preu de subscripció: 825.000 Ptas. (265 anys)

Preu de subscripció: 840.000 Ptas. (270 anys)

Preu de subscripció: 855.000 Ptas. (275 anys)

Preu de subscripció: 870.000 Ptas. (280 anys)

Preu de subscripció: 885.000 Ptas. (285 anys)

Preu de subscripció: 900.000 Ptas. (290 anys)

Preu de subscripció: 915.000 Ptas. (295 anys)

Preu de subscripció: 930.000 Ptas. (300 anys)

Preu de subscripció: 945.000 Ptas. (305 anys)

Preu de subscripció: 960.000 Ptas. (310 anys)

Preu de subscripció: 975.000 Ptas. (315 anys)

Preu de subscripció: 990.000 Ptas. (320 anys)

Preu de subscripció: 1.005.000 Ptas. (325 anys)

Preu de subscripció: 1.020.000 Ptas. (330 anys)

Preu de subscripció: 1.035.000 Ptas. (335 anys)

Preu de subscripció: 1.050.000 Ptas. (340 anys)

Preu de subscripció: 1.065.000 Ptas. (345 anys)

Preu de subscripció: 1.080.000 Ptas. (350 anys)

Preu de subscripció: 1.095.000 Ptas. (355 anys)

Preu de subscripció: 1.110.000 Ptas. (360 anys)

Preu de subscripció: 1.125.000 Ptas. (365 anys)

Preu de subscripció: 1.140.000 Ptas. (370 anys)

Preu de subscripció: 1.155.000 Ptas. (375 anys)

Preu de subscripció: 1.170.000 Ptas. (380 anys)

Preu de subscripció: 1.185.000 Ptas. (385 anys)

Preu de subscripció: 1.200.000 Ptas. (390 anys)

Preu de subscripció: 1.215.000 Ptas. (395 anys)

Preu de subscripció: 1.230.000 Ptas. (400 anys)

Preu de subscripció: 1.245.000 Ptas. (405 anys)

Preu de subscripció: 1.260.000 Ptas. (410 anys)

Preu de subscripció: 1.275.000 Ptas. (415 anys)

Preu de subscripció: 1.290.000 Ptas. (420 anys)

Preu de subscripció: 1.305.000 Ptas. (425 anys)

Preu de subscripció: 1.320.000 Ptas. (430 anys)

Preu de subscripció: 1.335.000 Ptas. (435 anys)

Preu de subscripció: 1.350.000 Ptas. (440 anys)

Preu de subscripció: 1.365.000 Ptas. (445 anys)

Preu de subscripció: 1.380.000 Ptas. (450 anys)

Preu de subscripció: 1.395.000 Ptas. (455 anys)

Preu de subscripció: 1.410.000 Ptas. (460 anys)

Preu de subscripció: 1.425.000 Ptas. (465 anys)

Preu de subscripció: 1.440.000 Ptas. (470 anys)

Preu de subscripció: 1.455.000 Ptas. (475 anys)

Preu de subscripció: 1.470.000 Ptas. (480 anys)

Preu de subscripció: 1.485.000 Ptas. (485 anys)

Preu de subscripció: 1.500.000 Ptas. (490 anys)

Preu de subscripció: 1.515.000 Ptas. (495 anys)

Preu de subscripció: 1.530.000 Ptas. (500 anys)

Preu de subscripció: 1.545.000 Ptas. (505 anys)

Preu de subscripció: 1.560.000 Ptas. (510 anys)

Preu de subscripció: 1.575.000 Ptas. (515 anys)

Preu de subscripció: 1.590.000 Ptas. (520 anys)

Preu de subscripció: 1.605.000 Ptas. (525 anys)

Preu de subscripció: 1.620.000 Ptas. (530 anys)

Preu de subscripció: 1.635.000 Ptas. (535 anys)

Preu de subscripció: 1.650.000 Ptas. (540 anys)

Preu de subscripció: 1.665.000 Ptas. (545 anys)

Preu de subscripció: 1.680.000 Ptas. (550 anys)

Preu de subscripció: 1.695.000 Ptas. (555 anys)

Preu de subscripció: 1.710.000 Ptas. (560 anys)

Preu de subscripció: 1.725.000 Ptas. (565 anys)

Preu de subscripció: 1.740.000 Ptas. (570 anys)

Preu de subscripció: 1.755.000 Ptas. (575 anys)

Preu de subscripció: 1.770.000 Ptas. (580 anys)

Preu de subscripció: 1.785.000 Ptas. (585 anys)

Preu de subscripció: 1.800.000 Ptas. (590 anys)

Preu de subscripció: 1.815.000 Ptas. (595 anys)

Preu de subscripció: 1.830.000 Ptas. (600 anys)

Preu de subscripció: 1.845.000 Ptas. (605 anys)

Preu de subscripció: 1.860.000 Ptas. (610 anys)

Preu de subscripció: 1.875.000 Ptas. (615 anys)

Preu de subscripció: 1.890.000 Ptas. (620 anys)

Preu de subscripció: 1.905.000 Ptas. (625 anys)

Preu de subscripció: 1.920.000 Ptas. (630 anys)

Preu de subscripció: 1.935.000 Ptas. (635 anys)

Preu de subscripció: 1.950.000 Ptas. (640 anys)

Preu de subscripció: 1.965.000 Ptas. (645 anys)

Preu de subscripció: 1.980.000 Ptas. (650 anys)

Preu de subscripció: 1.995.000 Ptas. (655 anys)

Preu de subscripció: 2.010.000 Ptas. (660 anys)

Preu de subscripció: 2.025.000 Ptas. (665 anys)

Preu de subscripció: 2.040.000 Ptas. (670 anys)

Preu de subscripció: 2.055.000 Ptas. (675 anys)

Preu de subscripció: 2.070.000 Ptas. (680 anys)

Preu de subscripció: 2.085.000 Ptas. (685 anys)

Preu de subscripció: 2.100.000 Ptas. (690 anys)

Preu de subscripció: 2.115.000 Ptas. (695 anys)

Preu de subscripció: 2.130.000 Ptas. (700 anys)

Preu de subscripció: 2.145.000 Ptas. (705 anys)

Preu de subscripció: 2.160.000 Ptas. (710 anys)

Preu de subscripció: 2.175.000 Ptas. (715 anys)

Preu de subscripció: 2.190.000 Ptas. (720 anys)

Preu de subscripció: 2.205.000 Ptas. (725 anys)

Preu de subscripció: 2.220.000 Ptas. (730 anys)

Preu de subscripció: 2.235.000 Ptas. (735 anys)

Preu de subscripció: 2.250.000 Ptas. (740 anys)

Preu de subscripció: 2.265.000 Ptas. (745 anys)

Preu de subscripció: 2.280.000 Ptas. (750 anys)

Preu de subscripció: 2.295.000 Ptas. (755 anys)

Preu de subscripció: 2.310.000 Ptas. (760 anys)

Preu de subscripció: 2.325.000 Ptas. (765 anys)

Preu de subscripció: 2.340.000 Ptas. (770 anys)

Preu de subscripció: 2.355.000 Ptas. (775 anys)

Preu de subscripció: 2.370.000 Ptas. (780 anys)

Preu de subscripció: 2.385.000 Ptas. (785 anys)

Preu de subscripció: 2.400.000 Ptas. (790 anys)

Preu de subscripció: 2.415.000 Ptas. (795 anys)

Preu de subscripció: 2.430.000 Ptas. (800 anys)

Preu de subscripció: 2.445.000 Ptas. (805 anys)

Preu de subscripció: 2.460.000 Ptas. (810 anys)

Preu de subscripció: 2.475.000 Ptas. (815 anys)

Preu de subscripció: 2.490.000 Ptas. (820 anys)

Preu de subscripció: 2.505.000 Ptas. (825 anys)

Preu de subscripció: 2.520.000 Ptas. (830 anys)

Preu de subscripció: 2.535.000 Ptas. (835 anys)

Preu de subscripció: 2.550.000 Ptas. (840 anys)

Preu de subscripció: 2.565.000 Ptas. (845 anys)

Preu de subscripció: 2.580.000 Ptas. (850 anys)

Preu de subscripció: 2.595.000 Ptas. (855 anys)

Preu de subscripció: 2.610.000 Ptas. (860 anys)

Preu de subscripció: 2.625.000 Ptas. (865 anys)

Preu de subscripció: 2.640.000 Ptas. (870 anys)

Preu de subscripció: 2.655.000 Ptas. (875 anys)

Preu de subscripció: 2.670.000 Ptas. (880 anys)

Preu de subscripció: 2.685.000 Ptas. (885 anys)

Preu de subscripció: 2.700.000 Ptas. (890 anys)

Preu de subscripció: 2.715.000 Ptas. (895 anys)

Preu de subscripció: 2.730.000 Ptas. (900 anys)

Preu de subscripció: 2.745.000 Ptas. (905 anys)

Preu de subscripció: 2.760.000 Ptas. (910 anys)

Preu de subscripció: 2.775.000 Ptas. (915 anys)

Preu de subscripció: 2.790.000 Ptas. (920 anys)

Preu de subscripció: 2.805.000 Ptas. (925 anys)

Preu de subscripció: 2.820.000 Ptas. (930 anys)

Preu de subscripció: 2.835.000 Ptas. (935 anys)

Preu de subscripció: 2.850.000 Ptas. (940 anys)

Preu de subscripció: 2.865.000 Ptas. (945 anys)

Preu de subscripció: 2.880.000 Ptas. (950 anys)

Preu de subscripció: 2.895.000 Ptas. (955 anys)

Preu de subscripció: 2.910.000 Ptas. (960 anys)

Preu de subscripció: 2.925.000 Ptas. (965 anys)

Preu de subscripció: 2.940.000 Ptas. (970 anys)

Preu de subscripció: 2.955.000 Ptas. (975 anys)

Preu de subscripció: 2.970.000 Ptas. (980 anys)

Preu de subscripció: 2.985.000 Ptas. (985 anys)

Preu de subscripció: 3.000.000 Ptas. (990 anys)

Preu de subscripció: 3.015.000 Ptas. (995 anys)

Preu de subscripció: 3.030.000 Ptas. (1000 anys)

Las Bases de Manresa

Se acaba de cumplir un siglo de aquellas bases que quisieron sentar en Manresa una constitución regional catalana. En un siglo el catalanismo político ha recorrido un largo trecho, bien es verdad que en una trayectoria llena de altibajos, crisis y represiones. Las dictaduras han sido contrarias al catalanismo y las democracias le han sido propicias. Y de todos los momentos vividos en cien años sin duda el actual es el mejor para las aspiraciones que tuvieron en Manresa una temprana expresión. No es de admirar que el presidente Pujol, apenas reelegido, lo proclame con orgullo.

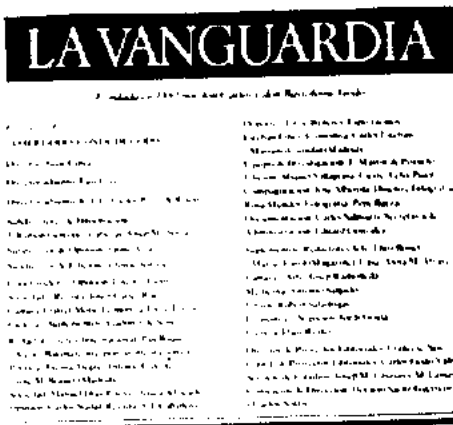
El regionalismo de Manresa se ha convertido en nacionalismo. El primer estatuto de autonomía, de "región autónoma" que luego con la Segunda República se vio frustrado con los excesos verbales del 6 de Octubre de 1934 y poco después anegado en los desbordamientos de la guerra civil, cuando primero los anarquistas de la I A y luego el Gobierno central republicano neutralizaron sus poderes. Para colmo, el general Franco instauró un régimen autoritario en el que el catalanismo no tuvo apenas cabida que pagar. La sociedad catalana vivió prácticamente al margen del Estado, aunque no dejó de experimentar un crecimiento que después habría de dar frutos.

Con la transición a la democracia y la Constitución de 1978, se abrió un nuevo proceso estatutario para las "nacionalidades y regiones". Cataluña, como comunidad histórica, vio restablecida su Generalitat y aclamó la figura del presidente. La redacción de su primer Estatuto de autonomía con los partidos que habían ya revalidado su vigencia en las elecciones del '77. Un nuevo estatuto de autonomía fue oportunamente referendado, en un plebiscito que sean los puntos de vista sobre sus ventajas y desventajas respecto del anterior, lo que no tiene duda es que la historia del nuevo estatuto ha sido mucho más feliz que la del antiguo.

Otro factor viene a añadirse a este y es la integración de España en una Comunidad Europea que avanza hacia el mercado único y hasta la unidad monetaria. Los Estados se ajustan a las normativas comunitarias. Pierden por lo tanto competencias por arriba y deben que ajustarse a procesos de convergencia severos y determinantes. En España, a este proceso europeo se añade el desarrollo del título VIII de la Constitución.

En un siglo, Cataluña ha progresado en todos los terrenos. La conmemoración de las Bases de Manresa es una ocasión de poner la realidad en la perspectiva de la historia y de que cada cual perfilé más nitidamente sus propuestas. En un simposio sobre nación, nacionalismo y cooperación europea celebrado bajo los auspicios de la Fundación Encuentro en Madrid, Pujol ha formulado su apuesta no separatista y ha hablado de una refundación de los estados de la Europa occidental. La corriente nacionalista mayoritaria, la de Pujol, comparte con otras posiciones -el federalismo de los socialistas, el autonomismo del PP catalán- la propuesta de desenvolverse en el marco constitucional. Queda aparte el independentismo, que con Colom ha logrado hacerse un sitio en el Parlament.

21.5.92	La cumbre de Wembley	El Barça (més que un club) mereix guanyar la Copa d'Europa i l'homenatge que això comporta	El Barça va ser símbol de la lluita per la democràcia a Catalunya i ho és ara de Catalunya
---------	-----------------------------	--	--

La cumbre de Wembley

“**E**UROPA espera a su rey” titulaba a toda plana el primer diario deportivo continental, resumiendo así la dimensión del encuentro futbolístico de Wembley. En el palmarés internacional del Barça únicamente quedaba por conquistar este campeonato. Entre los títulos de nobleza del club azulgrana solo le faltaba esta coronación. Justamente en 1992, que para la ciudad de Barcelona no es un año cualquiera, pues los Juegos Olímpicos le han asignado la capitalidad del deporte mundial. En tal circunstancia, se comprende que el Barça ardiera en deseos de volver hoy con la codiciada copa, después de casi un siglo de haber actuado de portavoz tardío de la afición deportiva catalana.

El papel representativo que ha desempeñado en infinitas ocasiones, pero muy especialmente cuando otras instituciones no tenían medio de manifestarse, lo que dio legitimidad al lema de “més que un club”. La apertura, la normalización democrática, la plena recuperación de la personalidad de Cataluña pusieron las cosas en su sitio. No obstante, en cierto grado y en ciertas circunstancias, como la de este máximo encuentro, el Barça es también, popularmente, “més que un club”, porque se sabe identificado y asistido no solo por los treinta mil aficionados que se trasladaron expresamente a Londres, ni solo por sus más de cien mil socios, sino que cuenta con las simpatías de una gran parte del país, satisfecho ya de que su equipo predilecto hubiera llegado tan lejos, ganando como a sabiendas de que el fútbol, a fin de cuentas, no deja de ser un juego y que no siempre el mejor es el que sale triunfante. Lo cierto es que, antes de saltar al magnífico césped de Wembley, sobre el papel, el Barça era, sobre el genoves Sampdoria, manifiestamente favorito, y, hoy por hoy, el más potente equipo de Europa.

Solo era cuestión de que así lo rubricaran los pupiles alineados por Crivelli haciendo honor a la historia de uno de los clubs que ha demostrado ser uno de los más europeos. Un club, desde su misma fundación, acogedor, cosmopolita, por el que han pasado algunos de los más famosos artistas y técnicos del fútbol, y

con una afición que suele dar ejemplo de civismo, compatible con convertir la Rambla en torrente de desbordada euforia.

La expectación que despertó este gran “match” internacional era, pues, explicable. Se reflejó en la asistencia del propio Jordi Pujol, Pasqual Maragall y Samaranch, al lado de Núñez y otros dirigentes barcelonistas y en millones de espectadores frente a la pequeña pantalla y el oído atento a las retransmisiones audiosuaves y pendientes del soberbio juego y de sus incidencias.

Los muchachos del Barça supieron hacer honor a los colores azulgrana y añadieron a su camiseta uno de los galardones más preciados del calendario deportivo internacional, en una hora de Barcelona precisamente muy significativa. Merecen el homenaje multitudinario que les aguarda a juzgar por el estallido de alegría popular que desde anoche retumba en el ámbito de la ciudad, cuyo nombre pasean con legítimo orgullo por el mundo.

6.7.94	Anguita y Cataluña	Anguita no hi toca: és un anticatalanista i un polític del passat	Atacar la burgesia catalana és atacar Catalunya
--------	---------------------------	---	---

Anguita y Cataluña

El proceso de constitución del nuevo Parlamento de Andalucía ha comenzado con mal pie en lo que hace referencia al coordinador general de Izquierda Unida, Julio Anguita. No es la primera vez que el ex comunista Anguita, que parece comportarse como si la toma del Palacio de Invierno fuera para mañana por la mañana, se sabe por las rimas de la burgesía. Anguita intentó rebatir ayer las críticas que le ha formulado el PSOE, por pactar con el Partido Popular la presidencia de la Cámara regional. Pero tuvo una salida de puta de bulto. Según Anguita: "no pueden criticar nada los que han pactado con la poca burgesía, la catalana".

Anguita es un político al que no parecen dolerle prendas cuando habla. Está en su derecho. Y, además, por lo general, se expresa como un libro abierto. Criticar a la burgesía parece lógico desde el punto de vista de un dirigente heredero de una organización política creada para combatir a la burgesía. Pero los tiempos han cambiado. Y si la burgesía sigue, lo que ha desaparecido, prácticamente borrada del mapa, ha sido la organización que pretendía eliminarla. ¿Ha cambiado entonces Anguita? Puede ser, si hemos de seguir juzgándole por sus palabras. Porque, en definitiva, de sus palabras puede entenderse que su carácter antimargues de antes se ha trocado en anticatalanismo. La burgesía, evidentemente, no es toda Cataluña, pero es imposible entender Cataluña sin su burgesía.

Anguita se presenta, con sus críticas al Gobierno socialista, como el banderín de conanche de las fuerzas progresistas. Sin embargo, podría ser una buena oportunidad de permanecer caído. Se proclama progresista, pero su comportamiento se compara mal con la definición. Históricamente, entre la izquierda democrática española las tradiciones democráticas y federalistas siempre han facilitado el camino del entendimiento con las fuerzas nacionalistas catalanas. ¿Qué queda ahora para Anguita de la colaboración de sus antecesores con la Asamblea de Cataluña durante la dictadura? ¿O qué tiene que decir de la abundante contribución desde la burgesía catalana a las filas de la izquierda democrática? Con su empeño en pasar la factura a la burgesía, Anguita parece situarse fuera del mundo actual y con su ataque furibundo a la burgesía catalana parece romper con la tradición no anticatalanista del progresismo español.

Si sabemos lo que piensa, ahora sería bueno conser lo que opina su correligionario Rafael Ribo, máximo responsable de Izquierda per Catalunya y, sin embargo, procedente de la burgesía catalana.

24.12.94	La lengua, absuelta	El Tribunal Constitucional esta encertat en la sentència a favor de la Llei de Normalització i del Decret d'immersió Lingüística	No hi ha marginació del castellà i el govern de la Generalitat ha d'evitar que n'hi hagi
----------	----------------------------	--	--

La lengua, absuelta

FINALMENTE, a pocas horas de la Navidad, el Tribunal Constitucional ha emitido su fallo sobre la Ley de Normalización Lingüística que se viene aplicando en Cataluña desde 1983. Como se recordará esa fue una ley que el Parlamento catalán aprobó en su día con el voto unánime de todos los diputados. En los últimos tiempos, y coincidiendo con una intensa campaña de prensa sobre una supuesta marginación de la lengua castellana en Cataluña, el Tribunal Supremo decidió atender el recurso del abogado Esteban Guimer Rosora. El se recurso se concretaba en el decreto de inmersión lingüística en las escuelas catalanas y el hecho de haber sido aceptado por el Supremo provocó una justificada inquietud general. La lengua propia de Cataluña ha sido siempre un tema fundamental, inseparable de la recuperación de las libertades. La permeabilidad de la sociedad catalana ha hecho posible una integración lingüística espontánea y natural que en ningún momento ha desembocado en ningún tipo de conflicto. La Ley de Normalización Lingüística ha sido importante para que la lengua catalana pudiera remontar el estado de prostración pública tras el régimen franquista, pero en ningún caso ese remonte ha ido en menoscabo de la lengua castellana. Hace poco una encuesta realizada por la Inspección d'Ensenyament daba como resultado que los alumnos de las escuelas de Cataluña al finalizar la etapa de EGB muestran un mayor conocimiento de la lengua castellana que de la catalana. No en vano la mayoría de los medios de comunicación o de producción cinematográfica y de difusión editorial siguen siendo hegemónicos en la lengua de Cervantes.

Pero el avance que ha significado esta ley podía quedar truncado en el caso de que el alto tribunal hiciera susyas las reservas del Supremo. No ha sido así. Es más, el Tribunal Constitucional no solo refuerza la corrección de la ley sino que recuerda que "este modelo de coexistencia lingüística es constitucionalmente legítimo en cuanto responde a un propósito de integración y cohesión social en la comunidad autónoma, cualquiera que sea la lengua habitual de cada ciudadano". El Tribunal considera asimismo que es la lengua catalana "el centro de gravedad de este modelo de bilingüismo", y insiste en las necesarias garantías para que el castellano no quede excluido como lengua docente "de forma que quede garantizado su uso y conocimiento".

Con este fallo el Tribunal Constitucional sanciona definitivamente una ley cuyo espíritu va siendo practicado por los ciudadanos a través del futuro. Sería bueno que la comprensión demostrada por los magistrados del TC hacia la ley no hiciera olvidar al Gobierno de la Generalitat la necesidad de prevenir los eventuales abusos que se pudieran cometer en la aplicación de los reglamentos. El consenso que permitió alimbrar la ley hace once años debe continuar, manteniéndose con la misma seriedad de la que hoy Cataluña se puede ractar por encima de interesadas invenciones de conflictos inventados. En 1983 la ley pretendía que el catalán saliera de su desamparo y se normalizara. Ahora, porfir, esa normalización puede continuar avanzando de forma automática a favor de la coexistencia de todos los ciudadanos y, por supuesto, cuidando de no ir en contra de los derechos de nadie.

Annex II. La mostra de nivell 1.

L'Avui

6.7.78	L'hora del pares	Els pares s'han de mobilitzar a favor de l'ensenyament en català, ja que el decret del 23.6.78 deixa en les seves mans que l'ensenyament dels fills es faci d'aquesta manera	Que l'ensenyament sigui en català consolida Catalunya
--------	-------------------------	--	---

Editorial

L'hora dels pares

Les modificacions que es preveuen al text del decret sobre l'ensenyament en català del 23 de juny, atribueixen d'una manera clara als pares la facultat de determinar si els seus fills hauran de rebre o no l'ensenyament en català. L'ensenyament de català, com ja se sap, serà obligatori.

Aquesta modificació posa en urgent vigència el que ja dèiem en el nostre editorial del dia 24 de juny: «Correspon ara als pares dels alumnes l'opció de l'ensenyament en català». S'està ara en plenes vacances escolars i, malgrat això, cal mobilitzar-se —deixar-ho per a setembre seria perdre un temps preciós— perquè les escoles fagin les provisions que calgui per al curs vinent.

En aquestes hores de vacances, els pares d'alumnes d'escoles no hi ha, encara una associació i els docents han de plantejar-se ja ara la seva actitud en l'aspecte escolar de la llengua. La llei dona llibertat plena per a decidir o no l'ensenyament en català. Cal que els pares mesurin la seva gran responsabilitat envers el país, envers els seus fills, ciutadans d'aquesta terra, en aquesta elecció. I realment ho, han de posar-se en marxa per aconseguir una decisió ràpida i en tots els casos que sigui possible —i en la majoria d'ells a més de possible és desitjable— no perdre ni per un minut el tres de la normalització de la vida en la nostra llengua. Cal la decisió i quan és un impuls nou en la consolidació de Catalunya.

11.9.78	Hem de fer un gran país	<p>1 Hem de fer un gran país sense atabalar-nos i amb moderació: - aprofitar l'autogovern possible i - sortir de la crisi econòmica.</p> <p>2 El nacionalisme català va unit a l'exercici de la llibertat i la justícia.</p>	<p>Construir el país requereix sortir de la crisi econòmica, la qual cosa és una premissa per avançar en la llibertat.</p>
---------	--------------------------------	--	--

Hem de fer un gran país

Hem de fer un gran país, aquest és l'encoratjador objectiu del missatge del nostre president, l'Onze de Setembre d'enguany. I l'hem d'aconseguir no amb atabalaments ni intemperàncies, sinó amb rigor i amb serenitat. El camí reconegut des de la sortida d'una situació castròfica és prou significatiu i el futur immediat que ens espera és apassionant: omplir de contingut les possibilitats d'autogovern que ja tenim; dur a terme la feina de l'aprovació d'un Estatut començant, sortir de la crisi econòmica que ens afecta a tots, promissa necessària per a avançar en la llibertat.

I així en un començament de temporada, ja a les araballes de l'estiu, que ens ha de fer presents durant tot l'any a l'esforç diari pel redreçament nacional.

L'Onze de Setembre és una diada que ha trobat ressò popular. L'acceptació i el ressò donen validesa als fets, més enllà de l'oportunitat o no de la data. Per als qui pensen que fer una diada nacional en la data d'una derrota té una certa necessitat, Joan Casanoves ens diu en aquestes pàgines que és útil per a valorar l'esforç de la victòria, que som un poble que volem ser conscients del preu que cal pagar pel nostre país. La resistència ha estat durant molts anys la nostra manera d'existir i caldrà a la nostra personalitat i a la renovació dels nostres drets, de la llibertat i de la democràcia. En un dia, avorrit, serem també com en una convenció: la data de l'11 de setembre fixa l'ànima del combat de Gaudí el Pilós.

Catalunya i democràcia són dos conceptes que sovint hem hagut unió. I és una satisfacció de pensar que el nostre nacionalisme va unit al ple exercici de la llibertat i la justícia. Són les situacions de força, les situacions antidemocràtiques que han fet viure al canibalisme períodes de caucamba.

Que la perseverància no ens deixi defallir, que la prudència no ens faci trair, que el treball de cada dia ens tan dignes de la nació que estem construint.

3.3.79	L'hora de les autonomies	Han de ser prioritats del govern de la UCD: - la crisi econòmica i l'atur; - accelerar els processos autonòmics (traspassos, Estatut i formació del Parlament de Catalunya).	Seria un mal camí que el govern només busqués solucions conjunturals per mantenir-se en el poder.
--------	---------------------------------	--	---

Editorial

L'hora de les autonomies

E n confirmar-se pel que fa a tot l'Estat el predomini de la formació UCD, bé que sense arribar a la majoria absoluta al Congrés però sí al Senat, el govern es troba a les portes —vigent la Constitució— de començar a afrontar les qüestions autòniques del país.

La primera qüestió, denunciada per totes les forces que han participat en les eleccions, és la necessitat urgent de resoldre la crisi econòmica i l'atur. L'altra, marcada clarament per l'anterior en la seva gènesi a diversos indrets de l'Estat espanyol, és la del nacionalisme existent, que exigeix l'acceleració dels processos autonòmics. Pel que a Catalunya pertoca, aquesta acceleració caldrà que sigui concretada amb traspassos plens de contingut a la formació del Parlament de l'Estatut i la formació del nostre Parlament.

El nou govern que per l'abril UCD pugui configurar, haurà de tenir en compte aquestes dues línies d'actuació i qui sap si, per a obtenir la majoria al Congrés i ensenyar credibilitat a les seves afirmacions de voluntat desconfesa lliadora, no haurà de recórrer als partits autonòmics.

A Catalunya, com a Euskadi, el bipartidisme que domina a la resta de l'Estat no es repeteix. I mentre a l'Estat espanyol domina UCD, aquí ho fa el Partit dels Socialistes de Catalunya.

El nostre nacionalisme ha mantingut ara posicions, i si pensam que l'Estatut ha estat fet i assumit per tots els partits parlamentaris i a més afegim raons de lluita nacionalista que arrenquen de molts anys, veiem que és equivocat en aquestes oportunitats sumar en el resultat de tot l'Estat els vots de PSC i PSEU al nombre dels seus corresponents estatals.

Esperem que l'encari quiti les primeres passes del nou govern per al període de quatre anys que ha d'eneclar. Si resol problemes econòmics i autonòmics, si dona seguretat i crea un clima de confiança que permeti treballar a les empreses amb perspectives, almenys, de terme mitjà; si estimula la inversió, resol l'atur; haurà respost a les expectatives dels qui van votar continuïtat i mereixerà el respecte de l'oposició la qual, per altra banda, haurà de ser constructiva i vetllar perquè el poder sàctic no s'adormi o perdi eficàcia de servei a la nostra comunitat. I els pobles, buscant fàcils solucions de compromís per no perdre en l'exercici de les seves funcions.

23.4.79	Ara l'Estatut i el Parlament	Fins ara hem tingut paciència, ara que ja hi ha Constitució i l'acceptem volem immediatament l'Estatut i el Parlament.	Aquest és el bon camí de l'autogovern per a Catalunya.
---------	-------------------------------------	--	--

Ara l'Estatut i el Parlament

Ha estat llarg i complicat el camí de dotar l'Estat del marc democràtic que calia després dels quaranta anys de dictadura. L'avinença en uns mínims de totes les forces polítiques ha donat la Constitució que tots coneixem. Dins d'ella, els parlamentaris que ens representen hi han trobat un sostre suficient per a desenvolupar la nostra autonomia els proxims anys. Sabem que omplir-la de contingut exigirà temps i caldrà organitzar-se, planificar i actuar. És un camí que la majoria hem acceptat i confiem en la democràcia per assolir el que ens pertoca. No hem perdut la capacitat de creure que entre tots ens podem entendre i que el camí a l'autogovern pot ser fet, si bé amb molta tenacitat, en pau.

Hem tingut molta paciència. Ha emmudit fins ara l'exigència massiva de l'onze de setembre perquè confíavem que les coses s'arranjarien. Hem esperat molt, però Potser el procés constitucional ha estat ràpid. Ens ha semblat, però, que passaven anys, malgrat que aquesta espera hagi tingut moments agradables com el restabliment de la Generalitat, el retorn del seu president i la formació del Consell executiu d'acord amb el ventall existent el 15 de juny del 1977 i ratificat aquest 1 de març

del 1979. Hem vist també com Catalunya era diferent a la resta de l'Estat i l'equilibri de forces hi era distint.

Ha estat llarg i complicat el camí i hem tingut molta paciència. Per això amb tot el dret amb la força que dona el vot democràtic de tot un poble, formulem l'«Ara l'Estatut i el Parlament» com una exigència a curt termini. Tocu al govern de Madrid, a les forces democràtiques de l'Estat, de fer honor a la confiança democràtica que els hem atorgat. I això només es tradueix en una ràpida aprovació de l'Estatut.

I tot això ho diem en aquest número que commemora els tres anys del diari AVUI. Un número en el qual incloem un cop d'ull sobre el que han estat aquests tres anys per a nosaltres. També hi recollim l'opinió de persones qualificades sobre la contribució de l'AVUI a la normalització de la cultura. Hem volgut seguir també, fent un paral·lel al diari, l'esforç durant aquests tres anys dels altres mitjans de comunicació en català. En les pàgines següents i sota la rubrica de «Les eines de cultura», diversos especialistes analitzen el llibre, les publicacions, la cançó, la ràdio, la televisió, el cinema i el teatre.

22.3.80	La veu del poble	CIU ha estat encertada en triar l'home més adequat per a fer país a partir de l'Estatut	CIU hauria de ser l'encarregada de fer Consell (formar govern a Catalunya)
---------	-------------------------	---	--

Editorial

La veu del poble

Els resultats d'aquesta primera consulta electoral al poble català per a decidir sobre les seves institucions de govern han estat reveladors d'una evidència que constatarem ja a l'editorial del mateix dia de la consulta: les coordenades serien diferents. Una cosa és votar representants al Parlament espanyol, on els assumptes es ventilen en un bipartidisme de fet; una altra és la d'eleger les administracions municipals on juguen els interessos del sector i —en especial als pobles petits— els homes; i una ben distinta és la de triar el Parlament català que ha d'escollir l'home, l'equip i el programa de govern que regiran la primera etapa autonòmica després de l'Estatut.

Hi ha hagut dues forces que han anat més enllà de les previsions que podia fer un observador imparcial: Convergència i Unió, que ha passat a ser el partit capdavanter de Catalunya, i ERC, que ha passat d'un 4,1 per cent en les legislatives del 1979 a un 9 per cent en les actuals. De vot, n'han perdut CC.UCD, 286.229; PSC (PSOE), 277.883; PSUC, 12.729 i els ha guanyat principalment CIU, 260.076; l'abstenció, 197.564; ERC, 116.003, i el PSA, 70.827.

El PSC, malgrat la baixa, és la segona força política de Catalunya, amb un 23 per cent dels vots emesos. El PSUC es manté perquè, si bé ha perdut alguns vots, en canvi —sempre comparant amb les legislatives de l'1 de març del 1979— ha augmentat el percentatge sobre els vots emesos, d'un 17 a un 19 per cent. Com a novetat, l'eliminació de la dreta declarada, que fins ara havia tingut una mínima presència, i la incorporació de dos diputats «d'obediència» andalusa.

Totes aquestes dades ens situen en l'anàlisi que han pujat els partits a la vegada nacionalistes i moderats, que el pentapartidisme s'ha consolidat i que el creixement notable de CIU ha obeït a una sèrie de causes, la primera de les quals ha estat la de triar la imatge personal de l'home més adequat per a fer país a partir de l'Estatut; la segona —i aquí s'inclou també l'augment d'ERC—, que l'electoral ha afavorit els partits que han fet bandera de resoldre les coses des d'aquí, sense connexions estatals estructurades; també la conjuntura econòmica ha afavorit els plantejgs moderats i és evident que hi ha hagut un desplaçament a l'esquerra de l'abstenció.

Ara el Parlament haurà de decidir en qui confia com a president de la Generalitat i tot dependrà dels difícils pactes per a tenir majoria que a hores d'ara es deuen estar ja considerant. Creiem que seria natural que l'encàrrec de fer Consell recaigués en el guanyador de la consulta electoral que amb el 28 per cent

(Passa a la p 2)

Editorial

La veu del poble

• Ve pàg 1

dels vots emesos té indiscutiblement la força moral. Una substitució en l'encàrrec —possible matemàticament— costaria d'entendre a l'electoral. I més quan l'home que presideix la consulta electoral que la veu del poble ha destacat sembla no sols apte per a realitzar l'encàrrec, sinó que també sembla capaç de guiar i dirigir el país en la difícil feina d'autogovernar-se. Fa una setmana, en escriure el próleg al seu darrer llibre, «deia el per no sé definir una Catalunya només cristiana o només socialista o liberal, o de dretes o d'esqueres, o capitalista o proletària, o rural o urbana. Existeix una Catalunya que és cristiana i que és socialista i que és liberal, i que ha estat i poc o molt és liberalista; i que és de dretes i que és d'esqueres, i capitalista, i burgesa, i pagana, i obrera, i intel·lectual, i moltes coses més, encara. La meua Catalunya —vull dir, la que jo estimo i la que vull servir— és aquesta. Ara és doncs, situat per a complir el seu deure, havent d'atendre —perquè no pot governar sol— tota aquesta unitat d'exceptuats només els compromisos electorals contractats. L'home que indubtablement és sincer quan avertia mitjà pot convertir-se en president de tots si s'aplica més a tapar les ferides que la campanya electoral hagi pogut obrir, a fer d'«unificat» —«l'home a Catalunya és diu Generalitat» va dir l'actual conseller de Governació— que a fer política de partit. «Un conseller sempre home de partit, encara, que Macià i que Prat de la Riba ho dit Pujol en diferents ocasions. Construir Catalunya entre tots, cadascú des del lloc —idèntic parlamentari— que li pertanyi, és la llibertat que el futur president ha d'atjar.

Constituint el nou govern, realitzat el tremp de poder, no hi ha excusa —les promeses pre-electorals de Sabtes les tenia gravades i publicades— perquè, els trempassos de serveis que ens calen no omplim de contingut l'Estatut i abri la tasca administrativa que s'exercirà des de la Generalitat pugui qualificar-se de govern real.

La veu del poble s'ha fet sentir a través del vot. La missió de tots és respectar-la i donar ales a la responsabilitat, a la transparència i al treball. Catalunya serà tal com la farem entre tots.

28.2 81	La força de la raó	Les manifestacions de rebuig al cop d'Estat del 23-F demostren que no hi ha desencís amb la democràcia i l'autonomia en el cas de Catalunya.	Com va dir Winston Churchill, la democràcia és el més dolent de tots els sistemes polítics inventats per l'home, llevat de tots els altres.
---------	---------------------------	--	---

WALTON, J. / La força de la raó

EDITORIAL

La força de la raó

Les manifestacions de rebuig al cop d'Estat del 23-F demostren que no hi ha desencís amb la democràcia i l'autonomia en el cas de Catalunya.

El dia 23 de febrer de 1981, els soldats de l'Ejército de Tierra van intentar copiar el poder polític i constitucional de Espanya. Els seus intents van ser rebuts amb una gran resistència i rebuig per part dels ciutadans de Catalunya i de tota Espanya. Els soldats van ser rebuts amb una gran resistència i rebuig per part dels ciutadans de Catalunya i de tota Espanya.

Al llarg dels últims anys i enmig des de la crisi del franquisme i la transició democràtica, els ciutadans de Catalunya i de tota Espanya han demostrat una gran capacitat de resistència i rebuig a qualsevol intent de cop d'Estat o de violència política.

El dia 23 de febrer de 1981, els soldats de l'Ejército de Tierra van intentar copiar el poder polític i constitucional de Espanya. Els seus intents van ser rebuts amb una gran resistència i rebuig per part dels ciutadans de Catalunya i de tota Espanya.

Al llarg dels últims anys i enmig des de la crisi del franquisme i la transició democràtica, els ciutadans de Catalunya i de tota Espanya han demostrat una gran capacitat de resistència i rebuig a qualsevol intent de cop d'Estat o de violència política.

Com va dir Winston Churchill, la democràcia és el més dolent de tots els sistemes polítics inventats per l'home, llevat de tots els altres.

El dia 23 de febrer de 1981, els soldats de l'Ejército de Tierra van intentar copiar el poder polític i constitucional de Espanya. Els seus intents van ser rebuts amb una gran resistència i rebuig per part dels ciutadans de Catalunya i de tota Espanya.

AVUI

13.3.81	Enrarament	El govern espanyol ha de: 1) retomar l'eficàcia a les institucions encarregades de la seguretat ciutadana; 2) desemmascarar els que provoquen malviure com a pretext per a una actuació radical (terrorisme); 3) relançar l'economia per retomar l'optimisme al país; 4) acomplir el procés autonòmic i neutralitzar els provocadors	Existeix un intent de presentar Catalunya com si la situació fos més greu que a Euskadi i com si fos culpable que la política estatal no reeixixi.
---------	-------------------	--	--

Enrarament

El tema de la societat espanyola s'està enrarrant. Per una banda, els desordres paral·lels que s'engegen per tenir amb ions desajustables la incipient democràcia no han desaparegut, sino que darrerament s'han accentuat. Per l'altra, hi ha un intent de complicar la Catalunya, que ha estat factor d'estabilització i model de moderació, fent-la — en paraules del president de la Generalitat — «box esportiu» al qual endossar que la política estatal no hagi reeixit.

S'estan ressuscitant qüestions que aquí s'haurien preserriades, com són les de la bascular — brutes i brutes — i finalment es la bascular que forma part i col·lectiu de la Cret. En tot el món, el Parlament — i les d'una hipotètica i triable — i les seues lligatures a quall angles el 4 per cent de les escoles en senyen en català, quan hi ha homes i dones, homes i dones de televisió en la nostra llengua i quan hi ha solament dos diaris completament en català entre tant que es

conlleixen principalment en castellà i les del cantonalisme.

Els incendis, el segrest d'homes com l'assassinat de l'antic El Barato, la inseguretat ciutadana, són qüestions que poden donar la sensació a una part del poble que «res no funciona», que és la que es preten donar. Aduue la utilització del manifest dels qui s'anomenen «intellectuals i professionals que viuen i treballen a Catalunya» serveix les mateixes finalitats de desestabilitzadores. Que cal fer?

El govern espanyol té un reptu difícil, perquè sembla haver anat a contrafeitoria en el que li pertoca: reduir i reduir el pla de les institucions que han d'assegurar la seguretat ciutadana, desemmascarar els que provoquen el malviure com a pretext per a una actuació radical, relançar l'economia per tal de donar un cert optimisme al país, i acomplir el procés autonòmic veïllant per la neutralització dels provoca-

AVUI

dors. Com el mateix president Pujol en una crítica severíssima ha dit: «Si a Espanya hi ha hagut demagògia en la qüestió autonòmica, o poca decisió en la qüestió del terrorisme, o creació de falses expectatives en el problema social, o mal funcionament dels partits, o adhocisme i desmoralització de la democràcia, que s'analitzi per on i per part de qui s'han produït aquests errors». Volem centrar en Catalunya, presentant-nos adhocisme en una situació més greu que la d'Euskadi, només per ser degut a voler evitar un clima per justificar, des de la democràcia, un adhocisme autonòmic o, des d'un altre cop d'Estat, la suspensió de les dues autonomies que han començat a funcionar. Caldrà, amb exigència democràtica — i a demeritar amb només sobrevalorar si hi ha exigència i respecte al poble, i a evitar certificar i demanar responsabilitats de tots aquests terroristes incients.

25.3.81	Projecció exterior	En aquests moments que es fa l'exposició 'Catalunya, avui' a la seu de la Unesco (a París) tot son problemes per al desenvolupament de l'autonomia.	Però el poble català sabrà sempre recomençar amb la democràcia, perquè 'la nostra veu' és la de la raó i la cultura.
---------	---------------------------	---	--

EDITORIAL

Projecció exterior

La idea és d'impulsar un programa que faci conèixer la realitat de Catalunya fora de les fronteres de l'Estat espanyol, ha començat amb el pas dels dies per tot el territori del nostre vell país.

— I Catalunya — que dins el seu Estat també té una part ben catalana i que ha aïllat en el màxim orgullisme i en el més gran cultiu que és la UNESCO.

La Presentació de la mostra ha estat històrica com a poble i de les nostres pèssimes esperànçades de futur — en una viabilitat ambigua i perquè s'ha de fer real que forma a governar i a dirigir en les condicions que ens donen l'Español i la Constitució, també es veu que l'actitud d'impulsar l'Estat espanyol no és gens viable — ha vingut a un moment de gran importància per a Catalunya i la seva projecció a través de tots els seus límits.

El president de la Generalitat va saber tallar els dos ingredients que han aferrat i guareït en la nostra personalitat: la renouadora inquietud i el futur i la modernització econòmica i tècnica. Sense la segona, seríem un santó literari i folklòric, sense la primera, una ràpida industrial sense personalitat pròpia.

Tampoc el president no va voler amagar les dificultats de l'hora present, d'una banda la necessitat de fer una sola comunitat amb catalans que se'ns fan ir conparat i amb d'altres que no n'hem sentit que Catalunya té que els instruments adequats per a la seva assimilació de l'Europa, la immensitat de la seva economia, que afecta els recursos dels països desenvolupats, i els problemes polítics que hi ha perquè els països desenvolupats pressen de entrar a contacte amb el govern per a resoldre l'altíssim grau de Catalunya, reduint les dificultats de

les nostres. Retrobar i a totes menes i mitjans que il·lustren la situació que present, malgrat que també Pujol volgués fer participar tot hom de la seva comunitat que dins el procés democràtic espanyol no hi hauria cap retorn involuntari.

El poble que deu el pes d'una llarga història amb una prometedora voluntat de desenvolupar, que ha vingut sovint en els moments adversos i situacions molt negatives, és inabegable. Circumstàncies històricament passades — ni que d'ara en què s'ha anat a veure — no poden segurar la ruta i deixar el país en estorçar la deu. Cal sempre saber fer servir els mitjans que es troben, i fins a sobre, a unir amb la democràcia i confians amb el poble. La mostra veu es ha de fer amb un dels instruments de la llarga i estel·lar història de Catalunya, però s'ha de fer en pau.

AVUI

19.4.81	Estimar la llengua	Hem d'explicar als immigrants les raons que avalen i abonen l'amor a la llengua catalana, perquè ells estan mal informats.	Els catalans hem deixat en mans de les institucions el combat per la llengua i no ha de ser així
---------	---------------------------	--	--

Estimar la llengua

EDUCIÓ I

A man de la situació creada pel malan-
tal «Manifesto», i, en general, per la
campanya d'intoxicació que alguns
diaris de Madrid han realitzat aquestes dar-
teres setmanes, s'han publicat una muni-
d'articles que inclouen les consideracions
més variades. El nostre diari, com no
podria ser d'altra manera, ha reflexat tota
la gamma d'opinions des d'una perspectiva
no cal dir ho, de total catalanitat.

De tot aquest estol d'articles que el
nostre diari ha publicat, voldríem remarcar
aquells que, més enllà de la reacció senti-
mental o visceral — ben lògica i legítima —,
han plantejat el problema de la llengua com
un problema que cal abordar sense obstar-
cles ni nostalgies, sinó a partir de la realitat
que Catalunya és una nació que compta
amb una immigració, en principi no catala-
nopalana, que constitueix entre el quaranta

i el cinquanta per cent de la població total.

Des dels no tan allunyats temps de la re-
sistència cultural antifrancquista fins ara
sentim que, tot plegats, hem abandonat el
combat per la llengua potser refets de la
falsa idea que les institucions recobrades
fascia a fer per les institucions — des-
fís evident que aquestes institucions — des
de la Generalitat fins al Parlament — tenen
un paper fonamental a exercir, en aquest
camp, i que és obligació de tots els ciuta-
dans exigir les que actuem clara i indelí-
dament. Però sembla que, més enllà de les
actuacions polítiques concretes, hi ha tot
un camp abandonat — el camp de les *causas*
razonades, per exemple, i dels sectors que
es pots veurem — format per un conjunt de per-
sones que, en general, mal informada però que ja
blanc, encara mal informada però que ja
esta prenent posició en relació amb el pro-
blema de la llengua. Quan l'infant arriba a
casa seva i comença a parlar amb els seus pares la in-

roducció del català a l'escola — per més
messa que hagi estat aquesta introducció —
cal que els pares estiguin ja conscients de
la bonesa de la causa.

A les *causas razonades*, a les poblacions de
la rodalia de Barcelona amb trajecta d'no
migrats, als barris perifèrics de les grans
ciutats, fins als pobles més allunyats de la
Catalunya interior on ha arribat el fenomen
immigratori, cal fer arribar les raons que
avalen i abonen l'amor a la llengua catalana.
Potser algú trobarà poc seriosa aquesta afir-
mació. Però, potser, no és tracta tant — en
breu, en el cas dels adults — d'un tractat
sobre el tema de la llengua — que un dels sectors
deben de les circumstàncies i del tractament
de cadascun — com de fer de la llengua catala-
lana una amiga i no un obstacle separatista.

AVUI

23.4.81	El nostre cinquè Sant Jordi	Els ciutadans han d'assumir activament la construcció de Catalunya, consolidar l'autonomia i la defensa de la llibertat i la Constitució garantida de futur pels pobles de la pell de brau.	Resorgeixen les actituds anticatalanes i existeix una greu crisi del sistema democràtic espanyol post 23-F
---------	------------------------------------	---	--

DIÀLEG

3

AVUI de les 21 catalanistes del 1981

EDITORIAL

El nostre cinquè Sant Jordi

L'AVUI, el primer diari català d'època del 1939, celebrava el 40è aniversari del seu cinquè Sant Jordi el 1981, el seu cinquè aniversari. Simplement vint anys, però allò era ja una altra història, una història de consolidat i madura en una situació de plena normalitat lingüística i nacional, però que veia doblement amenaçable en el marc de la Catalunya actual i adfue en el de la història de la premsa catalana.

Les primeres anarquistes civils de Catalunya, els caps dels principals partits polítics i les solistes de càtedres de la cultura fan a les primeres pàgines del suplement en color commemoratiu que acompanya aquesta edició el seu balanç del que han significat aquets primers cinc anys del nostre diari. Des d'aquesta tribuna editorial volem per la nostra part, renovar solennement el nostre compromís de servir al poble de Catalunya. Indels a l'esperit fundacional editoral d'aquell canó i pinya i ell continuen fent fons i fons catalans que amb el seu suport moral i material han fet possible aquesta "expressió ferma i sovint difícil de voluntat popular de fet en català un diari d'unitat i de normalitat imprevedible en la història de la reconstrucció nacional.

Avui, si calque anem aquests nostres cinquè Sant Jordi, ens agafa en un moment que Catalunya, aconseguir ja l'Estatut i

conculcant pràcticament amb el primer aniversari de la constitució del Parlament de Catalunya i de l'elecció del primer president de la Generalitat d'aquesta nova època, ens sopega amb un seguit de dificultats que fan remenar una reculada. La part central del xiplement encara tracta justament d'aclarir nos uns elements mínims de reflexió i balanç, alhora que una llarga entrevista amb Josep Maria Bricall apropia prou motius d'anàlisi per a comprendre que les retallades que plamen sobre l'autonomia responen a criteris encara més restrictius que els que hagueren d'acceptar els partits catalans a l'hora de negociar l'Estatut.

Vivim, no obstant, una diada de Sant Jordi paradòxicament voltada de temors pel ressorgiment d'actituds anticatalanes en el marc d'una greu crisi del sistema democràtic espanyol, que sembla trocat no sabem encara de quina gravetat per la ferida indubtable que li ha ocasionat el cop d'Estat fallit del dia 23 de febrer d'enguany. En aquest punt, el compromís de l'AVUI amb la llibertat del poble de Catalunya, amb la dels pobles germans dels altres Països Catalans és ineludable i més que mai el com prometis amb la defensa de la llibertat i la Constitució democràtica violada lleument per tots els ciutadans de l'Estat espanyol el dia 6 de desembre de 1978. El respecte serà, fidel i exigent a la Constitució per part de tothom és l'única garantia de futur, de

progrés i de llibertat per a tots els pobles de la pell de brau.

Per als ciutadans aquest Sant Jordi del 1981, enmig d'un clima de temors volem dir-ho, ha de ser una ocasió més de fer firmació nacional i cultural que volubilitat que les ben entesa per tots els espanyols, més enlla de campanyes d'lamentaries i d'intents de mistificació de la nostra voluntat. És una bona ocasió per a reflexionar sobre els parany que plamen sobre el nostre futur, entre els quals no és dels menys importants la nostra pròpia fosca i tancada. La il·lusió col·lectiva d'aquest Sant Jordi podria ser justament aquesta que l'autonomia encara no està del tot guanyada, que entre tots els ciutadans de Catalunya i l'hem de consolidar plenament, activament, i es amb el nostre esforç de cada dia que entre tots hem de construir la Catalunya d'avant de demà.

La diada de Sant Jordi es va simbolitzar de la nostra voluntat com a poble i com a poble que, vas ben singular, aporta l'evolució del seu país amb la diada cultural per excel·lència, la diada del llibre. La diada ha estat i es continuarà, en especial a través de la palatà de nostres pressions i nostres llibres, en el treball i en la recerca i indestinable de la nostra identitat.

AVUI

5.12.81	De la LOAPA a un nou cop de decret	Els decrets controlant els serveis de la Seguretat Social i la Sanitat traspassats a la Generalitat deixen en no res les competències i són a la pràctica l'aplicació de l'esperit LOAPA.	Cal una negociació entre els partits i governs autonòmics per evitar una retallada dels Estatuts.
---------	---	---	---

EDITORIAL

De la LOAPA a un nou cop de decret

El Parlament de Catalunya ha aprovat per majoria que la LOAPA —la tripartició del procés autòmic— sigui retirada o tornada al govern, perquè es considera que interpreta i desenvolupa el títol vuit de la Constitució com una llei intermèdia que afecta l'Estatut de Catalunya i altres Estatuts. Aquesta, juntament amb les altres resolucions del Parlament, és una decisió important.

Ho és perquè la LOAPA, sorgida del procés de concertació autòmica establert a l'estiu i signat per la UCD i el PSOL, se situa al mig de l'autonomia de Catalunya per tal que aquesta no vagi més enllà dels límits que el mateix estatut, que emana de la Constitució, sino per les seves regulacions que el poder central ha pensat per tal d'evitar l'autogovern i permetre la descentralització. El ple del Parlament de Catalunya va ser ric en aquestes aportacions des de tots els angles polítics i jurídics. La les resolucions es parla d'aquells aspectes de més importància: jerarquies normatives, funcions de bases, limitacions de competències, control de l'activitat autònoma, funció pública, etc.

En definitiva, però, el que ha dit el Parlament de Catalunya és que la LOAPA no vagi endavant i que es pugui entrar en la via de la negociació entre els partits parlamentaris i els governs autonòmics per tal d'evitar el que fins ara apareix com una retallada força subtil dels Estatuts d'autonomia vigents. I, a aquesta sol·licitud, el govern central hi hauria de ser sensible.

Perquè no és pas fent l'orni o encastellant-se en posicions que són fruit de pactes ja closos com podem fer atar endavant el país. És sobre la base d'una negociació positiva que això es pot fer. I, quan diem negociació, és perquè creiem que en aquesta acció no es tracta d'un mercat de favors o un truf de beneficis, sino d'intercanvis profundes en les quals les dues parts dels que ha de ser l'autonomia vigent, després de la Constitució i l'Estatut i els Estatuts, són sobre la taula per tal de potenciar-les i fer-les unes a totes la comunitat estatal.

Es, doncs, un moment delicat que el nou govern central haurà d'alfrontar amb serenitat i imaginació, perquè fins ara la concertació i la

LOAPA han significat que volia desfer el camí de les autonomies emprés el 1977 i concretat amb els Estatuts a l'estiu del 1979. I desfer camins, en la història, perquè se la vol aturar, és sempre una operació arriscada.

En aquest mateix context apareix ara el decret «controlant» els serveis de la Seguretat Social i sanitat traspassats a la Generalitat que, com a últim «obsequi» del ministre Sanchó Rof, redueix els traspessos celebrats i complements fa unes setmanes i els redueix a no res. És tament l'aplicació de l'esperit de la LOAPA a la sanitat i la Seguretat Social.

Francament, no entenem aquesta política del govern Calvo Sotelo, fora que vagui o des-estabilitzant l'autonomia catalana. Per això hem de ser sensibles a la petició del Parlament de Catalunya i fer unes negociacions serenes perquè a Catalunya es pugui continuar avança-ment amb una cura possible de reconstrucció nacional. La Constitució que fa tres anys el poble va votar.

AVUI

20.12.81	La reunió d'intel·lectuals a Sitges	No es tracta d'una fusió. Sinó del reconeixement mutu de les cultures castellana i catalana.	L'Estat encara defensa que l'única cultura existent és la castellana i els estaments oficials no han fet passos importants per fer reconèixer la vitalitat passada i actual de la cultura catalana
----------	--	--	--

EDITORIAL

La reunió d'intel·lectuals a Sitges

La reunió d'intel·lectuals castellans i catalans que avui, diumenge, s'inaugura a Sitges ha estat una iniciativa del president Pujol, que intenta reprendre la tradició de diàleg entre les dues cultures.

A Catalunya coneixem tan bé o tan malament la cultura castellana com la coneixem fora dels Països Catalans. Però la cultura catalana és pràcticament desconeguda a la resta de l'Estat, molt més del que ho és encara entre la nostra gent. Aquest desconeixement, no solament el notem tota la població, sinó, sobretot, alguns dels intel·lectuals més preparats. És en aquest sentit que cal situar la reunió de Sitges. No es tracta d'arribar a la fusió de les dues cultures, sinó d'un reconeixement mutu. Pel que fa a la veu que cal oferir als mitjans catalans, els promoters no pretenen promoure cap tipus de recordar un cop més la història xerifosa de greuges que ha patit Catalunya segles i segles de cultura catalana, avui que ens adreçem preferentment als Països. La intenció vol, senzillament, donar a conèixer la nostra cultura i pro-

mostrar una entesa i un agermanament sincers. Les grans amistats entre escriptors que s'expressaven en dues llengües diferents però pertanyien al mateix Estat arrenquen de Narcís Oller, de qui coneixem la correspondència amb Pío Barón, París, Madrid y Menéndez y Pelayo. Joan Maragall fou, segundament, el gran paradigma d'aquesta amistat. Catalunya i Espanya foren i tenen es de les seves cartes a Unamuno i després a Ramon de Caparaso, Cal esmentar sense cap mena de dubte el nom de Maragall, també, les relacions amb el baronès de Sureda de D. Ferrer i amb l'arxiver Lluís de la Font, el Sr. de C. de Riba, amb Vinyes i Alvarado i, ja més tard, amb Rodrigo. Al estat d'avui, Ferrer i Vinyes, amb els seus fills, ha de ser el primer dels escriptors catalans.

El Sr. de C. de Riba, amb Vinyes i Alvarado i, ja més tard, amb Rodrigo. Al estat d'avui, Ferrer i Vinyes, amb els seus fills, ha de ser el primer dels escriptors catalans. El Sr. de C. de Riba, amb Vinyes i Alvarado i, ja més tard, amb Rodrigo. Al estat d'avui, Ferrer i Vinyes, amb els seus fills, ha de ser el primer dels escriptors catalans. El Sr. de C. de Riba, amb Vinyes i Alvarado i, ja més tard, amb Rodrigo. Al estat d'avui, Ferrer i Vinyes, amb els seus fills, ha de ser el primer dels escriptors catalans.

Durant el franquisme, els «Congressos de les dues escoles», a Segovia, Salamanca i Santiago de Compostella el 1952, 1953 i 1954 foren aprofitats per Riba, juntament amb F. de C. de Riba i altres, per refer el pont entre les dues cultures. Es feren després reunions d'indústries a Calduch, en les quals tingué un paper cabdal D. de Riba.

Si bé podria considerar que amb l'autonomia ja tornàvem a tenir una reunió d'aquesta índole, el Sr. de C. de Riba, amb Vinyes i Alvarado i, ja més tard, amb Rodrigo. Al estat d'avui, Ferrer i Vinyes, amb els seus fills, ha de ser el primer dels escriptors catalans. El Sr. de C. de Riba, amb Vinyes i Alvarado i, ja més tard, amb Rodrigo. Al estat d'avui, Ferrer i Vinyes, amb els seus fills, ha de ser el primer dels escriptors catalans.

AVUI

14.3.82	Ciutadans contra la LOAPA	S'ha d'anar a la manifestació contra la LOAPA.	La LOAPA rebaixa l'autonomia concedida i respon, encara que Calvo Sotelo no ho reconeixi, a pressions de les 'forces regressives'.
---------	----------------------------------	--	--

EDITORIAL

Ciutadans contra la LOAPA

La manifestació d'aquest matí té un triple objectiu: demostrar pacíficament que no essem disposats a abdicar el nostre autònom que se'ns va concedir amb l'Estatut; que la LOAPA, que el retalla, no la podem admetre amb la seva redacció actual; que, si es va intentar resoldre el plel català amb un Estatut, és perquè hi havia un problema pendent, no resolt.

A la convocatòria, hi respondran els simpatitzants dels partits parlamentaris convocants i d'altres partits no parlamentaris d'un nacionalisme d'expressió més radical. Indubtablement s'hi unirà una part important de l'espectre català nacionalista que no té una opció de partit determinada, però que respiren quan el convoquen a defensar les causes que afecten el país. Hi ha dos partits —el partit que governa l'Estat i el de l'oposició més nombrosa— que no convoquen perquè la LOAPA és fruit precisament dels pactes autonòmics als quals ells dos van ar-

ribar. Hem de respectar la seva discrepància —hi ha diverses maneres d'entendre la configuració de l'Estat de les autonomies— i, en definitiva, la manifestació servirà també com un indicador de la mobilització del país per aquesta causa.

No hem de tenir cap dubte que la redacció actual de la LOAPA —si s'aplica a Catalunya— rebaixa l'autonomia concedida. No va creure, per majoria, el Parlament de Catalunya i nombrosos experts, entre els quals tots els col·legis d'advocats catalans, que han verificat que això és així. La LOAPA, que és un producte de l'intent de reconduir el problema autonòmic, és també una resposta dels dos grans pactes espanyols a les pressions exercides per les forces regressives —una part de les quals feu esclatar l'incident del 23 de febrer. Malgrat que el senyor Calvo Sotelo insisteix que no afecta els Estatuts ja concedits —que ho explicita afegint-hi una clausula—, només ha calgut saber aquests dies

que el general Armada va repartir als alts caps militars un estudi en el qual es conclouia que els Estatuts base i català eren anticonstitucionals. Per això, si l'objectiu és anul·lar o modificar la LOAPA, la resposta catalana ha de ser rotunda i suficient. Una resposta dèbil o insuficient no tindria altre mèrit que atenuar la LOAPA com a element moderador —i, per tant, inútil— de les autonomies davant les forces regressives que dubten que l'actió del senyor Calvo Sotelo hagi estat prou decidida.

L'actual govern de Catalunya, ratificat per la majoria del Parlament, ha entès que calia lluitar frontalment contra la LOAPA. Tot respectant altres posicions i evitant de dividir el país, cal que la majoria de catalans formin un pla per oposar-se a aquesta llei i la manera més clara de demostrar-ho és fer acte de presència aquest matí al Pavelló de Gracia (Barcelona).

AVUI

23.3.82

El Congrés del PSUC

El PSUC surt assentat del VI Congrés, passat ja el trasbals de l'escissió ortodoxa i dogmàtica (el que sena el PCC) del desembre passat.

Recuperar el nostre poble amb tots els senyals d'identitat requereix partits forts, coherents, poc convulsionats, fidels a l'ideari electoral i responsables.

El congrés del PSUC

EDITORIAL

El congrés del PSUC, convocat de manera extraordinària al cap de quinze mesos del cinquè congrés, no ha consistit en la convulsió que va ser aquella decisió d'abjurar l'eurocomunisme, sinó que ha estat la plena recuperació d'aquesta estratègia.

El conflicte sobre l'ús del mot eurocomunisme i el fet de definir l'estratègia a seguir va resoldre ja a l'estiu de l'any passat. Allò va ser un pas important en el panorama polític de Catalunya, però el partit que a casa nostra defensava aquesta opció va veure's convulsionalment finalment el desembre passat quan, com a punt final d'un llarg procés de tensions, s'operava una escissió de caràcter ortodox i amb formulacions doctrinals polítiques de tipus dogmàtic. Després de tot el que s'havia viscut, esdevingué necessària la convocatòria d'un congrés, i

aquest, que es va cloure dilluns a la matinada, a més d'afirmar l'estratègia eurocomunista, ha elegit com a màxims dirigents del partit —el president i el secretari general— les persones que des d'abans de la crisi i sobretot des de la perspectiva d'aquests quinze mesos han representat la imatge de la proposta eurocomunista davant la societat catalana.

En el congrés no hi ha hagut tensió per la formulació política. La tensió s'ha concentrat en la lluita pel poder a l'interior del partit. I això s'ha vist en les grans majories amb què s'han aprovat els textos debatuts al congrés i en les confrontacions i pressions que hi ha hagut al voltant de l'elecció dels centres dirigents del partit.

Aquesta mena de tensions són habituals als congressos i a la vida de tots els partits polítics. No cal estranyar-se'n. Només cal indicar, però,

que a vegades aquestes situacions tendeixen a allargar-se i projectar-se en la vida civil i són enganyadores quan el partit que les viu té representacions institucionals obligades pel compromís dels seus democràtics.

Desaiguem, però, en aquest context que la tasca de refer el nostre país, la reconstrucció nacional de Catalunya, demana que els partits polítics, veritables eixos en una democràcia sòlida, siguin forts, coherents, poc convulsionats, fidels a l'ideari amb el qual es van presentar a les eleccions i responsables. Perquè el gran repte de recuperar el nostre poble amb totes les seves senyes d'identitat i, per tant, amb tot el ventall polític i democràtic possible és una feina a la qual tots som cridats i de la

AVUI

qual podem distreure'ns i perdre el nostre país.

18.6.82	El Pi de les Tres Branques	El govern civil no s'ha de ficar aquest any en la celebració, com si que va fer l'any passat, denunciant alguns parlaments per presumpte delictes.	El Pi de les Tres Branques simbolitza els Països Catalans. lliure cadascun, però totes tres branques d'una rel comuna i formant un sol arbre. A les diades nacionalistes ha de regnar la llibertat d'expressió perquè els grups nacionalistes puguin dir el que pensin ni que sigui aconstitucional
---------	-----------------------------------	--	--

El Pi de les Tres Branques

L'EDITORIAL

Hi ha símbols que arrelen als pobles sense cap esforç. I el Pi de les Tres Branques n'és un.

Seris dubie el fet que fos cantat liricament per un poble com Verdàguer fou la rubrica d'assenyament popular. Un llamp i el temps, amb els seus estralls, el deixaren una mica com allò que representa: el record d'una plenitud i d'unes possibilitats, però, amb tot, una estructura clara, apta per a ésser revitalitzada. En la discussió del tema dels Països Catalans, el símbol del Pi marca ben clarament la llibertat de cada branca, l'origen en una rel comuna i el fet que les tres branques formen un sol arbre.

La diada nacionalista del tercer diumenge de juliol. Va restar somorta des que Primo de Rrivera decretà la prohibició de l'acte. Cal recordar que l'alcald actual de Berga, Jaume Farrugell, en el marc del Congrés de Cultura Catalana

recomença la sensibilització que va dur ja l'any '80 a una nova i reafirmada celebració. També l'AVUI, modestament, reproduint a la portada del seu número en color de l'11 de setembre del 1980 la magnífica foto del berguedà Luigi, que ha estat adoptada, després, com a foto oficial de les convocatòries, va contribuir a popularitzar la festa.

L'any passat hi va haver problemes. Els parlaments que s'hi van pronunciar van ésser considerats susceptibles de delictes pel Govern Civil de Barcelona i l'afar es encara a les mans del jutge. Si els governadors entenguessin tant de política com d'ordre públic, sabrien que una intervenció d'aquest tipus és la garantia que la diada trobava continuïtat i que, sens dubte, algun hi farà una mica més gent que l'any passat. Les resistències fan crever. I cal que les autoritats de l'Estat tinguin present que les diades na-

cionalistes són nostres i que en elles ha de regnar la llibertat d'expressió, perquè tots els grups nacionalistes catalans puguin dir amb tota llibertat el que pensen, ni que sigui aconstitucional. Esperem, doncs, que organitzis la prudència funcional, la llibertat regni i que, d'aquest acte, se n'extregui la dinamica suficient per a mantenir ben clara la nostra identitat i els mínims de futur que cal assolir, però que a vegades el pragmatisme de les accions de govern i la necessària relació amb el govern central poden emmascarar. Ni que sigui per això, tant la diada de l'onze de setembre, com la del Pi de les Tres Branques, que avui a les onze del matí comença al pla de Campllong, esdevindrà vital per a vegetar el nostre nacionalisme.

AVUI

29.7.82	L'any del Barça	El Barça pot arribar ben lluny en cadascun dels cinc torneigs en que participa perquè té la millor plantilla	El Barça ha de continuar sent el que és i el que representa [Catalunya]
---------	------------------------	--	---

EDITORIAL

L'any del Barça

L'hora que els esforços dels aficionats es vegin recompensats i que el Barcelona continuï essent el que és i el que representa, com va dir ahir el president Núñez a l'acte de presentació.

Unes cinquanta mil persones van anar ahir al Camp Nou per assistir a la presentació oficial de l'equip del Barcelona per a la pròxima temporada. És un nou rècord en un acte d'aquesta mena i demostra la confiança que té el soci en aquest nou Barça, que disposa d'una plantilla de vint-i-quatre jugadors, tots els quals poden ser titulars. Encara que les comparacions són odioses, es pot afirmar que el Barça té la millor plantilla, o una de les millors, de la història. Si cada temporada es diu que pot ser la temporada del Barça, tot i que després moltes vegades arriben les decepcions, ara sí que no hi ha cap motiu per a pensar que l'equip no pugui arribar ben lluny en cadascun dels cinc torneigs en que participa: Lliga, Copa, Supercopa d'Europa, Recopa i Copa de la Lliga.

Malgrat tots els embolics, s'ha aconseguit el triàngle de Maradona, que pot engrisar encara més l'ambient. Per un sí de eis, s'inaugurarà una nova ampliació del Camp Nou. Es

12.8.82	Una invitació a les escoles	Les escoles han d'aprofitar el decret que posa en mans dels directors o dels consells directius la decisió sobre quina o quines matenes han de ser ensenyades en català.	S'han de fer més matenes en català per acostar-se a l'equiparació de les dues llengües oficials a Catalunya i treure virulència a una qüestió (la lingüística) que s'ha complicat massa.
---------	------------------------------------	--	--

EDITORIAL

Una invitació a les escoles

La introducció de l'ensenyament en català a les escoles (que cal no confondre amb l'ensenyament del català, aquest sí inclòs en els programes des del juny del 1978) ha estat un cavall de batalla parlamentari d'ençà que el partit en el govern presentà el seu projecte de llei per a la normalització de l'ús del català. Hem vist amb sorpresa com una qüestió aparentment inòcua, que podia resoldre's obrint sense prejudicis les portes al lliure arbitri dels subjectes implicats en la relació pedagògica, esdevingué motiu d'intricades argumentacions tècniques i polítiques que contribuïren a aturar, provisionalment, aquell projecte. En un país de pedagogs és certament difícil de legislar sobre l'ensenyament.

El govern de la Generalitat ha escollit ara la via del decret per portar el català a les escoles i per llevar-li, progressivament, aquell caràcter de llengua «estrangerista» que l'arraconava al costat del francès o l'anglès en un estatut municipal. És una via discutible però que respon,

serbia, a una necessitat objectiva. Aportar definitivament la introducció de l'ensenyament en català fins que tots els grups representats en el Parlament haguessin arribat a un acord global sobre una llei molt més àmplia hauria perpetuat una situació que ningú no aprovava. Aquest decret, publicat ahir al «Diari Oficial de la Generalitat», és, d'altra banda, un acte de fe en el país. És posar en mans dels directors o consells directius dels centres docents la decisió sobre quina o quines matenes han de ser ensenyades en català. El decret suprimirà, a través administratives i indirectament, les escoles a menbre posició de manera respectuosa, sobre el fet lingüístic. Cada escola haurà de definir-se d'acord amb els mitjans disponibles, les opcions dels pares, la situació socio-lingüística dels alumnes i, sobretot, d'acord amb les seves oportunitats generals pel que fa al caràcter de l'ensenyament que voldran.

Sense dirigitisme, el país tindrà bastant aviat una visió completa del capteniment del seu sistema escolar en relació amb la llengua. Els re-

sultats no seran immediats. El decret obre una via que, si les escoles l'aprofiten, pot conduir a mig termini a una coexistència real del català i el castellà. L'objectiu del decret és, en aquest aspecte, molt clar: «Situar progressivament les dues llengües oficials a Catalunya en un nivell d'equiparació pel que fa a l'ús coneixement oral i escrit per part de tota la població escolar.»

Si les escoles no aprofiten aquesta via, seguirà per manca de mitjans, sigui per manca de voluntat, el decret restarà lletra morta. A la llarga, el país no pot sentir-se satisfet amb l'única obligació que imposa el decret, fer les classes de llengua i literatura catalanes en català, i, per tant, necessària la col·laboració dels centres docents. Aquesta invitació a catalanitzar l'ensenyament haurà de ser acceptada per les persones que, amb coneixement de causa, poden contribuir a endegar més eficaçment la normalització lingüística i a treure virulència a una qüestió que s'ha complicat massa.

AVUI

15.2.83	Col·laboració Generalitat-exèrcit	La campanya de difusió del patrimoni cultural de Catalunya als soldats, comandaments militars, funcionaris civils de l'administració militar i els seus familiars és, com va dir Pujol, positiva	Els militars han de conèixer les terres que integren Espanya i assabentar-se que tenen una història pròpia, una llengua pròpia i un patrimoni cultural
---------	--	--	--

Col·laboració Generalitat-exèrcit

La col·laboració entre l'exèrcit i la Generalitat, i també les quatre Diputacions i diversos Ajuntaments de Catalunya, per tal de menar la segona campanya de difusió del patrimoni cultural de Catalunya als soldats, comandaments militars, funcionaris civils de l'administració militar i els seus familiars, torna a estar en marxa. Aquesta setmana se signa el conveni per a aquesta segona campanya i després començaran les jornades.

L'any passat, en cloure's la primera campanya, hom van destacar els èxits assolits en un dinar de germanor fet a la Generalitat. Allí, el president de la Generalitat i el capità general de Catalunya van fer esment de la bona voluntat que s'havia establert i també que el coneixement del patrimoni cultural català era positiu amb vista al coneixement mutu de la societat civil i l'exèrcit i aportava a la formació militar dels soldats el coneixement d'unes terres que integren Espanya i que tenen una història pròpia, una llengua pròpia i un patrimoni cultural digne de ser conegut.

L'any passat, gairebé quatre mil persones, des de generals a soldats i familiars dels militars, van participar en les rutes que la Generalitat i les institucions de govern del país van organitzar arreu de Catalunya. Creiem que aquest fet és ja positiu per ell mateix, perquè va fer possible que una història i uns valors artístics, culturals i paisatgístics fossin coneguts gràcies a uns guies que saben fer apreciar el valor que hi ha en cada cosa.

El fet té encara un altre aspecte, destacat ja per tots els qui van participar en l'organització de la campanya: la col·laboració entre les institucions de Catalunya, al capdavant de les quals hi ha la primera institució de govern, la Generalitat, i l'exèrcit, col·laboració que fa possible una tasca comuna amb vista a formar ciutadans que coneguin i estimin el patrimoni cultural conjunt i que aferma la democràcia, ja que aquesta recollza en la voluntat de convivència de tots, en el coneixement i també en la formació cívica.

L'any passat, en l'acte de clausura, es va destacar que l'experiència podria ampliar-se a la tercera regió militar, València, i també fer-se extensiva als membres de l'exèrcit de l'aire i de la marina. Enguany aquests dos objectius ja s'han pogut planificar i, així, ahir s'informava que hi haurà una ruta d'intercanvi amb la tercera regió militar i que al conveni que establiran serà present el sector naval de Catalunya, el sector aeri i la reserva general, a més de la Capitania de la quarta regió militar.

Tot plegat, un bon pas endavant, afermat amb els que es van fer l'any passat. I un camí de convivència, de treball en comú, de descoberta de valors i de treball per a uns ciutadans que estimen el país perquè el coneixen.

AVUI

17.5.83	La supervivència de Banca Catalana	La solució a la crisi de Banca Catalana ha de ser catalana. BC no pot ser venuda a un pool de 16 entitats bancàries	BC no ha de perdre catalanitat, perquè solucionar la seva crisi implica la possibilitat que l'economia de Catalunya remunti
---------	---	---	---

La supervivència de Banca Catalana

Des que se'n va iniciar la crisi, el grup de Banca Catalana ha anat evolucionant per camins molt diversos. En un primer moment s'apuntava a sol·licitud de la mateixa Administració central, una proposta de «la Caixa», la qual, evidentment, era l'opció preferible o, potser millor encara, la de les Caixes d'Estalvis catalanes. En definitiva, aquesta no és cap fórmula desconeguda a l'economia mundial.

Ara bé, quan tot apuntava a «la Caixa», un conjunt de setze banes privats han proposat de quedar-se la majoria absoluta del capital de Banca Catalana i, per tant, de tot el grup. És possible que amb la proposta de pool bancari es pugui fer un cant a la solidaritat bancària i, concretament, a la solidaritat de la banca privada. Però no cal dir que aquesta no és una solució viable, ja que és evident que setze empreses bancàries no poden administrar, relançar i mantenir un competidor, és a dir, que donin suport a la reducció del seu propi mercat.

No cal dir que un problema de tanta transcendència per a Catalunya, car implica la possibilitat que la seva economia es remunti, reclama i exigeix, ja des d'aquest moment, una solució catalana, però aquesta mai no pot ser la que sembla que se li vol donar adjudicant-la al pool bancari. La solució catalana de Banca Catalana requereix sens dubte que l'entitat no sigui desmembrada a termini mitjà i no desaparegui com a entitat amb personalitat pròpia o que, en el millor dels casos, es transformi en una empresa sense vida ni objectius. Malauradament, en aquest cas desapareixeria un instrument econòmic que ha estat al servei de Catalunya i en desapareixerien els llocs de treball. Si més no, avui, que el consell rector del Fons de Garantia de Dipòsits adjudicarà Banca Catalana, no pot succeir que un membre important del cos financer català se'n desprengui definitivament, la qual cosa podria comportar que la nostra economia arribés a un dels seus moments més baixos.

La pèrdua de la catalanitat de Banca Catalana i un desenllaç que n'afecti la integritat no solament poden tenir conseqüències greus en l'ordre econòmic, sinó també en el social i el polític, i per això, quan encara s'hi és a temps, cal que els qui han de prendre aquesta decisió tinguin en compte totes aquestes circumstàncies. En aquest sentit, caldria adoptar una solució que no solament tingués en compte la rendibilitat econòmica, ja que, com ens ben mostren les racons de la història, el problema de Banca Catalana no ha estat solament un problema econòmic.

Malgrat tot, és evident que el grup de Banca Catalana existeix, que té un desig de supervivència i que es troba disposat a continuar mantenint la seva identitat catalana, com ho ha demostrat el seu equip humà, que n'ha defensat la integritat al llarg de tota la crisi.

AVUI

11.8.83	Un malson esvàit	Saludem la sentència del Tribunal Constitucional que declara anticonstitucionals els punts substancials de la LOAPA.	La LOAPA reduïa l'autonomia a descentralització, malmeta les esperances i ambicions del poble de Catalunya i anul·lava el consens que es va establir, a còpia de diàleg i d'autorenúncies, en fer la Constitució i l'Estatut
---------	-------------------------	--	--

Un malson esvàit

L'esperada sentència que el Tribunal Constitucional havia d'emetre en relació amb la llei orgànica d'harmonització del procés autonòmic —coneguda normalment per la seva sigla castellana, LOAPA— fou donada a conèixer ahir al migdia. Aquest fet es produïa a l'any just —dia més dia menys— d'haver obtingut el text elaborat amb el suport de la Unió de Centre Democràtic —la UCD— i el Partit Socialista Obrer Espanyol —el PSOE—, com a conseqüència d'un pacte polític entre l'aleshores partit del govern i el principal grup de l'oposició, l'aprovació tant al Congrés de diputats com al Senat.

Malgrat això, el procés d'harmonització autonòmica havia començat molt abans, a mitjan 1980, i des del seu inici la seva discussió ha fet córrer rius de tinta, a la vegada que també ha mobilitzat molts esforços per part de les forces polítiques —les nacionalistes al capdavant—, que des d'un primer moment van veure com el procés endegat i la seva conseqüència, la llei ara declarada anticonstitucional en els seus punts substancials representaven un atac directe a la capacitat d'autogovern de les autonomies històriques —Catalunya i el País Basc, principalment— en relació amb les competències que els atorgaven els respectius estatuts elaborats d'acord amb la Constitució.

L'AVUI, durant aquest període ha opinat nombroses vegades sobre això aixecant també la veu d'alerta sobre el perill que la LOAPA podia constituir per a les aspiracions catalanes d'autogovern. El dia 11 de febrer de l'any passat deïem: «El cert és que no es pot negar que toca el nucli viu de l'autonomia de Catalunya —i de totes les altres— establint, gràcies a la concreció en molts aspectes fonamentals, un camí diferent del previst en la Constitució i essent, com ho han dit veus qualificades, una reforma no reconeguda de la mateixa Constitució». I afegíem: «Volem deixar ben clar que reduir l'autonomia a una descentralització és un pas greu en la nostra democràcia, perquè malmeta les esperances i ambicions del poble de Catalunya i anul·la el consens que es va establir, a còpia de diàleg i d'autorenúncies, en fer la Constitució i l'Estatut».

La sentència donada a conèixer ahir abona aquesta tesi. La LOAPA no pot ser ni orgànica ni harmonitzadora. No pot estar per damunt dels estatuts, els quals en la seva redacció s'emparen en les previsions constitucionals. Ara, queda clar que per damunt dels Estatuts només hi ha la Constitució, i això ho considerem positiu per a l'enfortiment de la democràcia a l'Estat i a les seves institucions, les quals no poden estar sotmeses al caprici d'errònies interpretacions fetes pel govern de torn.

La LOAPA ha perdut el seu significat inicial. Ha quedat ancorçada en el seu esperit i ja no val. Demanem que es retiri i oblidem-la. Haurà estat només un malson, però quin malson!

AVUI

23.5.84	Una nota clarificadora	No hi ha unanimitat entre els fiscals sobre la querrela per presumptes irregularitats a Banca Catalana.	La querrela està moguda sobretot per una intencionalitat política [atacar Jordi Pujol].
---------	-------------------------------	---	---

Una nota clarificadora

Resulta en molts aspectes clarificadora la nota que ha fet pública el fiscal en cap de l'Audiència de Barcelona sobre la preparació del projecte de querrela per presumptes irregularitats a Banca Catalana, que publiquem íntegrament a l'edició d'avui.

Per una banda, des de l'agència i el context en què se suposa en el seu autor, es destaca la "indubtable transcendència política" que té aquest assumpte fins al punt que l'esmentat fiscal fa ús d'una pràctica poc habitual com és fer pública una nota. Per altra banda, del conjunt de la nota es dedueix que no tota la judicatura pensa igual sobre la tramitació i presentació d'aquesta querrela, ja que "el principi de dependència jeràrquica" funciona en el present cas com a motor de l'acció.

Aquesta és una dada més que ha d'ajudar a entendre que, com deiem a l'editorial de diumenge passat, la diferència de tractament donat a Banca Catalana i el moment processal de presentació de la querrela, així com el seu àmbit, tant pel que fa als destinataris com pel que fa al temps — fins a l'any 1968 —, ens trobem davant d'un assumpte mogut per una iniciativa que té més d'intencionalitat política que de defensa dels interessos col·lectius.

30.5.84	Saber on anem i anar-hi sense odi	<p>1. Atès el titubeig del govern central en política autonòmica, el virtual president, Jordi Pujol, va estar ahir encertat en preguntar a Felipe González, on anem?</p> <p>2. Igualment encertat en voler bandejar de la política l'odi introduït per la querrela de Banca Catalana.</p>	<p>1. Hi ha d'haver diàleg amb tothom, també portes endins de Catalunya, perquè el país necessita de tothom.</p> <p>2. Amb odi es frencaria la convivència i sense ella no es podrien defensar les nostres institucions.</p>
---------	--	---	--

Saber on anem i anar-hi sense odi

Del discurs que ahir va pronunciar el candidat a la presidència de la Generalitat, i virtual president, Jordi Pujol i Soler, voldrem extreure dues primeres i importants reflexions de caràcter polític. El mandatari català va bastir la seva peça oratòria amb una afirmació contundent: Catalunya és una nació. Per a afegir a continuació que el nacionalisme català s'inscriu en el marc constitucional i vol col·laborar en la consolidació de l'anomenat Estat de les autonomies, com a eix fonamental de la vida democràtica espanyola.

Naturalment, per a realitzar aquest objectiu Jordi Pujol necessita saber on anem i anar-hi sense odi. Aquesta és la pregunta que va fer el president Felipe González en la carta del 7 de maig. Perquè es constata, de la sentència de la LOAPA ençà, una certa perplexitat, o fins i tot titubeig real, de la política autonòmica del govern central. Són paraules del president Pujol que qualsevol analista polític ha de ratificar. Com també s'ha de ratificar la deducció del polític nacionalista quan afirma que, en aquesta situació, la inèrcia sempre tira cap al centralisme i la burocràcia, enemics definitius de l'autogovern català.

Es lògic, doncs, demanar una entrevista amb el president del govern espanyol. Es tracta de saber on hem d'anar i, amb aquesta perspectiva perfectament definida, obrir-se al diàleg. Un diàleg que no sols ha de ser de portes endins, sinó també de portes endins. Cal desitjar, en aquest sentit, que la crida al diàleg i a la participació pugui esdevenir realitat, perquè aquest país, Catalunya, necessita tothom.

La segona idea important que cal destacar en una primera anàlisi del discurs del president Pujol és la seva referència implícita a la situació política, un cop presentada la querrela contra el mateix i d'altres altes directius de Banca Catalana. El virtual l'home president de la Generalitat vol bandejar de la vida política l'odi. Un odi que sembla haver s'hi introduït i que pot fer trencar la convivència, un dels més preuats valors que tenim els catalans per a defensar les nostres institucions.

No podem renunciari a construir el nostre país amb esperança, amb pau. No ens hem de deixar prendre la possibilitat de fer del nostre país un país que volent que sigui. Tavo ho hem de fer, i ho fem sempre, amb idees i fets, amb ètica i moral, amb un mínim de conducta pública. També són pensaments d'un Jordi Pujol, virtual president, i que ens cal recordar i aplicar-los en tot moment de la nostra vida política, perquè el país pugui avançar i créixer amb dignitat.

Saber on anem i anar-hi sense odi és un cop una bona manera d'expressar la idea s'ha de saber on anem i anar-hi sense odi. Sense aquests dos conceptes, resulta difícil parlar de la nostra programació d'altres bandes que demana, després de la segona votació, la defensa i el desenvolupament econòmic. Però la nostra intenció és parlar dels temes.

AVUI

26.3.85	La sensibilitat de tot un poble	La victòria aclaparadora del Barça a la Lliga a quatre jornades del final mobilitza el poble català.	Necessitem més victòries d'aquestes perquè el Barça -'més que un club'- projecta una força en totes les capes socials de Catalunya i de Barcelona que es manifesten en aquestes celebracions.
---------	--	--	---

La sensibilització de tot un poble

El Barça havia de guanyar a Castella, al camp de Valladolid i no precisament per exigències urgents de programa, sinó per confirmar la seva irresistible i, en alguns moments, abassegadora marxa en la millor Lliga Blau-grana dels últims onze anys. Fesca falta, també, per a deixar en camp contrari la bandera de la superioritat d'un club, un equip, que ha aconseguit el rècord històric de ser líder de la primera a l'última jornada.

Es aquest sorprenent i indestructible F.C. Barcelona que arrossega multituds darrera d'ell —i ahir es demostrà plenament, quan el poble català va sortir en massa al carrer per victoriar-lo—, que té prop dels cent mil socis i que en la futura ampliació arribarà als 120.000, que desplaça milers de seguidors en els viatges i que mou al seu voltant mitjans d'informació insospitats com, per dir un exemple, són els tres diaris esportius que hi ha a Barcelona i que no existeixen, ni podrien existir, en cap altra ciutat més del món.

No hi haurà cap objecció a aquest esperat èxit, reconegut per tots i àdhuc pels rivals més crítics i incomprensius. Perquè el Barça guanya la Lliga de tant en tant, però quan l'aconsegueix ho fa amb la força d'un corró que ho aixafa tot. L'any 1974, l'equip de què eren líders Johan Cruyff i Carles Rexach va proclamar-se campió quan encara faltaven cinc jornades; onze anys després, n'han sobrat quatre i, curiosament, en aquestes dues ocasions els èxits han acompanyat sengles golejades històriques contra el màxim rival, el Reial Madrid, a l'estadi Santiago Bernabéu 0-5 i 0-3. Diuen que aquell Barça de Cruyff era més poderós, els noms d'aquells futbolistes sonaven més al gran públic, però no oblidem que també eren més veterans que aquests nois que ahir cridaven des del palau de la Generalitat uns emotius crits de visca el Barça, visca Catalunya, i que semblen assegurar el futur del club blau-grana. Precisament el problema de llavors va ser no saber mantenir-se a dalt de tot, pensant que al futur les coses serien més fàcils; esperem que la lligo s'hagi après i que l'èxit no sigui fugaç.

Catalunya i especialment la ciutat barcelonina estaven ahir de festa i amb tota la raó. Quan els triomfs acompanyen els blau-grana —"més que un club", que no s'oblidi—, aquests sensibilitzen immediatament tot un poble, perquè la força que projecta el Barça en totes les capes socials es manifesta precisament en aquestes inoblidables ocasions que fins ara, insistentment, s'han anat produint massa de tard en tard.

AVUI

12.5.85	La visita	<p>És bo que el rei vingui a Catalunya i es trobi no en un bany de multituds sinó amb els representants catalans, perquè així s'adona que Catalunya necessita el reconeixement de la seva personalitat per alliberar energies i aportar a la resta de l'Estat llibertat, modernitat i tolerància</p> <p>La visita del rei arran de la celebració del Mil·lenari no ha de deixar de banda la llengua catalana.</p>	<p>Tenim por que es vulgui fer marxa enrera pel que fa a les llibertats i als drets dels pobles.</p>
---------	------------------	---	--

La visita

Vuit anys després de la recuperació de la Generalitat i cinc de les primeres eleccions al Parlament, els reis d'Espanya visiten oficialment Catalunya. Cal dir que aquesta no és una visita qualsevol, ans al contrari, perquè es produeix en un moment que podem qualificar d'irreversible per al futur del nostre autogovern nacional.

Hom no pot oblidar que al llarg de la setmana passada han estat d'actualitat qüestions tan importants com les del règim local, el finançament autonòmic i l'ordre públic. Uns punts que defineixen l'existència o no d'una veritable autonomia política.

Catalunya, no és una moda. Catalunya, convé insistir-hi ara, és el fruit d'una història mil·lenària. És el fruit d'un territori concret i propi, que, si bé té un centre definit, en la ciutat de Barcelona, no és menys cert que té, a cadascuna de les seves comarques, uns altres centres definidors de la seva realitat. Catalunya és el fruit, també, de les seves institucions polítiques perpetuades al llarg de la història en la concreció o en la memòria col·lectiva del poble.

Com recordava Pau Casals davant els representants de tot el món a les Nacions Unides, Catalunya fou la primera nació del món on es van limitar els poders del rei feudal i, per consegüent, allà on la llibertat ha estat norma de conducta, a l'enfons que la tolerància, pròpia de les terres de marca, obertes del tot a les més diverses influències culturals.

Catalunya és, igualment, el fruit d'una llengua que ha estat un element cabdal i definitiu a l'hora de conservar la seva identitat nacional. Una llengua que esperem que durant aquests dies de visita dels reis rebi el tractament que li correspon com a oficial i pròpia del país.

Per tot això, davant l'arribada de Joan Carles I, volem saludar el rei que ha ajudat a recuperar les llibertats, que ha donat suport a la democràcia i fer possible, amb ella, que Catalunya recuperés les seves institucions nacionals de govern. Però, alhora, volem recordar que el camí encara no ha acabat i, de vegades, especialment pel que fa a les llibertats i els drets dels pobles com el català, hi ha sensoses porcs que es vulgui fer marxa enrera.

També, en aquest sentit, la Corona pot fer una gran tasca i per això res millor que visites com la que demà comença. No en un bany de multituds, sinó un contacte directe amb les institucions i els representants de la societat catalana, per adonar-se que Catalunya no reclama pel gust de reclamar, sinó que necessita el reconeixement ple de la seva personalitat per a alliberar les seves energies i poder aportar, aleshores, a la resta de l'Estat, tres elements que al llarg de la seva història li són consubstancials: llibertat, modernitat i tolerància.

2-VIII

11 2. 1.86	Catalunya torna a Europa	El retorn de Catalunya a Europa es una oportunitat única per modernitzar-se i per expandir-se econòmicament.	Com diu Pujol, Catalunya està preparada per a aquest repte [Gairebé tot l'editorial és un resum del missatge de cap d'any de Pujol assumit pel diari].
------------	---------------------------------	--	--

Catalunya torna a Europa

Des del primer de gener, Catalunya ha tornat als seus orígens, a Europa, d'on no havia d'haver sortit mai. Ara com a punta de llança de l'europeisme a l'Estat espanyol, segons que va reconèixer el mateix president del govern, Felipe González, a la reunió Costa Brava. El balanç d'aquesta integració per a Catalunya ha de ser en general positiu per molts motius, però sobretot perquè l'economia catalana cada vegada que ha hagut de fer un salt endavant per un plantejament de modernitat se n'ha sortit.

Igualment, poden ser beneficiosos el procés de liberalització que per força s'iniciarà en l'economia espanyola arran de la incorporació i l'obertura de mercats. L'economia catalana s'acostava a una certa saturació del mercat intern de l'Estat, seriosament afectat per la crisi. Ara, en obrir-se noves portes, es pot arribar a un conjunt de tres-cents vint milions de persones comunitàries, que a més són de les més riques del món, amb una renda mitjana de prop de nou mil dòlars per càpita. Guanyar una part d'aquest fabulós mercat serà la tasca futura.

Com va dir el president Pujol en el seu missatge de cap d'any, hi ha també una societat civil forta, amb creativitat i capacitat d'iniciativa i sense por als canvis, i pròxima a les idees i maneres de fer d'Europa. Paral·lelament, la diversitat de la indústria i en general de l'economia catalana afavorirà el procés d'adaptació, i també el fet que més de la meitat de les riqueses generades al Principat s'obtenen a partir del sector dels serveis que és, precisament, el que més fruits pot obtenir de la CEE. Recordem per exemple que Catalunya és la primera regió turística europea.

En aquest sentit, el president Pujol també destacà la bona infraestructura de transports i comunicacions, el futur de la qual està marcat per la construcció d'una xarxa ferroviària d'amplada europea i la possible creació del triangle de transport i comerç, Montpeller-Tolosa-Barcelona, que podria convertir Barcelona en el primer port mediterrani en importància econòmica.

La situació geogràfica privilegiada, la tradició industrial i empresarial en vies de recuperació, l'abundor de bons quadres intermedis i l'experiència de la classe treballadora són d'altres motius per a afrontar el futur amb confiança. La reacció, de la qual estan pendents molts pobles europeus, pot ser l'aglutinant que permeti un desplaçament i a la vegada una reorientació dels sectors econòmics catalans cap a activitats més competitives i modernes. Cal tenir confiança, perquè com digué el president Pujol, «per a nosaltres, els catalans, integrar-nos a Europa és com tornar a casa».

AVUI

13.3.86	Afirmació i càstig	<p>1 El pobre resultat del 'SI' en el referèndum de l'OTAN demostra l'erosió del carisma socialista</p> <p>2 L'afirmació real de l'OTAN és més alta del que diuen les xifres, perquè els atlantistes no han col·laborat amb el PSOE en el referèndum</p> <p>3 A Catalunya, la "indubtable tradició pacifista i antimilitansta i la llibertat de vot del partit majoritari" ho fa diferent de la resta de l'Estat com també ho ha estat a Euskadi</p>	El govern de l'Estat ha rebut un càstig
---------	---------------------------	--	---

Afirmació i càstig

El primer resultat del referèndum d'ahir, el que es desprèn d'una lectura directa, és el triomf de l'opció atlantista. Hi ha, doncs, una afirmació: la majoria de l'Estat, però no de Catalunya ni d'Euskadi, es d'acord amb la permanència en l'OTAN en les condicions establertes pel govern socialista.

Una segona lectura, aquella que va més enllà de l'expressió matemàtica estricta del resultat, en lloc de parlar d'afirmació, parla de càstig. El suport que ha rebut la proposta del govern és molt inferior, ben analitzat, al que els socialistes aconseguiren a les eleccions legislatives del 1982.

Donada la dispersió del vot i les giragoneses amb què tantes formacions polítiques han afrontat el referèndum, aquesta segona lectura no és gens fàcil, però permet un resum general de la mena del «sí, però...». La resposta a la pregunta governamental ha estat afirmativa, però els votants, a la vegada, han expressat una dosi important de reserva. Molt probablement, aconseguir una resposta d'aquesta mena no ha d'ésser la finalitat de cap referèndum, però, en aquest, com és ben sabut, tot s'ha complicat, tot s'ha embolicat. I de l'embolica que fa fort de tantes setmanes, en surt ara una resposta clara, que diu sí a l'OTAN i, a la vegada, adverteix els socialistes a causa de comportaments poc clars, entre els quals destaquen, especialment, la mateixa convocatòria del referèndum, la pregunta proposada i la campanya que acabà d'allurs proppassat.

Res de nou, en realitat. L'afirmació atlantista implica continuïtat. Res no canvia, per tant. I tampoc no és nou que, des de l'esciànt triomf d'aviat farà quatre anys, el carisma socialista no ha fet més que perdre intensitat. Per aquesta banda, inevitablement, el referèndum ha esdevingut un assaig general de les legislatives que cal celebrar enguany a l'Estat.

L'única victòria certa és la de l'atlantisme, puix que ha triomfat tot i les dificultats que li han posat els amics de sempre. A causa d'aquesta circumstància, l'afirmació real a favor de l'OTAN és molt superior del que diuen les xifres oficials. Aquestes, a més, amb el seu resultat final, demostren que els defensors de l'abstenció i de la llibertat de vot, atlantistes convençuts, s'han exposat a un risc ben calculat. L'ur operació, políticament, ha estat perfecta.

No cal dir que, pel que ens afecta, caldrà analitzar detingudament el cas català, tan allunyat del general de l'Estat. En aquests resultats tan diferents cal comptar, a la vegada, una indubtable tradició pacifista i antimilitarista i l'actitud del partit majoritari a la política catalana. Com sempre, tant a Catalunya com a Euskadi, la presència de dos grans partits com CDC i PNB fa variar decisivament la situació.

AVUI

27.6.86	Contra la decisió del Parlament	El Tribunal Constitucional, com el govern, posen entrabancs a la convivència lingüística en anul·lar dos articles de la llei del català.	Tant el govern central com el TC haurien d'haver respectat la integritat de la llei perquè va ser votada unànimement pel Parlament de Catalunya i, encara més, perquè els dos articles impugnats no són gens essencials.
---------	--	--	--

Director: Josep Fauriol Olivella

AVUI

Redacció: Ema Alvarez, Mònica Curtes i El Benni Redacció
 Art. Cap: Àngel del Camp; Editor: Josep Fauriol; Producció: Pius Puigades; Productor: Àngel Vilari (Pasadís, Sureda i Feliu); Cap de Cap de secció coordinadors: Jaume Andreu; Publica: Catalunya, Espanya, Economia i Treball; Agència: Pons, Cultura i Esports; Cap de secció: Francesc Albaladejo; Antoni Barja; Fina; Jordi Ramon Bled; Editor: Lluís Bonada; Publica Catalunya i ara: Cadenes; Espanya i Arrels Horitzal (Espanya); Fauriol; Antoni Puig i Mònica; Santiago Herra; Espectacles

AVUI

Edició: Premsa Catalana SA

Directori: Josep Cabanes; Cap de Administració: Jordi Planes; Director: Antoni Puig; Director de publicitat: Pere Llorens; Cap de Circulació i Relacions Públiques: Josep Rog; Cap de personal: Joan Peyret; Cap de distribució i subscripcions: Xavier Bano

Redacció: Administració: Publicitat i Impresari: Consell de Gent: 425; Telefon: 348 60 30; Telex: 34062; Fax: 3009; Impressora: L' Nourense S22; Badalona; D.L.B. 20.243-1/78; Diària controlada per OJUI

Contra la decisió del Parlament

Quan el govern central impugna la llei de normalització lingüística, restaren ben clars dos aspectes: 1) la impugnació era només parcial i no afectava l'essència de la llei; 2) precisament perquè tenia tan poc abast, era una falta de sensibilitat extrema denunciar una disposició legal que havia estat aprovada unànimement pel Parlament de Catalunya. Ara, quan passats els anys, el Tribunal Constitucional dóna la raó al govern central, valen les mateixes consideracions. Han hagut de transcorrer tres anys perquè hi hagués sentència, una sentència que s'ha fet pública gairebé immediatament després de les eleccions del dia 22 d'aquest mes. Després d'un estudi tan llarg, el Tribunal nega al Consell Executiu de la Generalitat el dret a actuar per fer efectius els drets dels ciutadans reconeguts en l'article 3 de l'Estatut i en la llei impugnada, i, a la vegada, nega prioritat al original català de les lleis catalanes i la dona, en canvi, a la seva versió oficial castellana.

Ahí es coneixeran, també, les sentències sobre la normalització lingüística a Galícia i al País Basc: als gallegos, se'ls deslliura de l'obligació de conèixer la seva llengua i, als bascos, no els es permet de triar la seva i fer-la obligatòria en començar un procediment judicial. Es tracta de dues aportacions més a la convivència lingüística de l'Estat, en la qual, si jutgem a partir de les sentències del Tribunal Constitucional, tot sembla preparat per a continuar confinant les llengües no castellanes al ranc de l'oblit o de les coses innecessàries.

El respecte als tribunals i, fins i tot, el normal acatament de llurs sentències no pot ésser un obstacle al comentari lliure de llurs decisions. La llei, sense els apartats 4.2 i 6.1, després de la sentència de l'alt tribunal, és la via jurídica ineludible, però que ningú no es pensi que Catalunya pot seguir-la amb entusiasme. Si fins i tot un procés tan bàsic com el de la normalització lingüística topa amb obstacles importants i significatius, tot i que normes siguin de detall, potser cal pensar que el marc general que empara aquesta normalització és massa fiell d'un passat que cal superar. Perquè, tot i que està dins d'un ordenament jurídic precís, la discrepància entre el Parlament de Catalunya, per una banda, i el govern central, per l'altra, avalada ara de manera definitiva pel Tribunal Constitucional, crea un clima d'inseguretat per a la mateixa normalització.

No cal dir que la resposta ha d'ésser la continuïtat en la normalització. La llei, tot i retallada, es encara important i útil, i institucions i particulars han de lluitar per convertir-la en saba de la vida de cada dia. En aquesta perspectiva de continuïtat en el treball, la sentència esdevé una mena d'avertiment: que ningú no es pensi que hi haurà gaires facilitats en aquest camí, que ningú no es cregui erròniament que la feina, que tot just comença, ja s'ha acabat.

18.10.86	L'alegria i el seny d'aquesta hora	Alegria per la designació de Barcelona i seny per preparar responsablement els Jocs Olímpics del 92.	<p>1. La projecció de Barcelona al món ha de ser en funció del fet que és cap i casal de Catalunya</p> <p>2. La transformació de la ciutat l'ha de deixar més humana i més habitable.</p>
----------	---	--	---

AVUI

Edició: Premià Catalana SA
 Gerent: Jordi Cabanas i Cirnola. Administració: Josep Plaons. Director: Jaume Tor. Director de publicitat: Pere Còrcoles. Cap de promoció: Ramon Còrcoles. Editor: Joan Riera. Cap de redacció: Joan Riera. Cap de publicitat: Joan Riera. Cap de producció: Xesca Riera. Redacció: Edmuntarçó, publicitat i informació: C. Caser, de Font 474. Telèfon: 241.11.20. Telèfax: 54063. 08009 Barcelona Imprempta: Imprempta Industrial S22. Barcelona FI. B. 20.249.19.16.16. Es circula gratuïtament per OJPI.

L'alegria i el seny d'aquesta hora

serm d'aquesta hora s'han de conculcar per a comprendre Barcelona, capital de Catalunya, doncs, ha d'emprendre amb alegria i amb seny el llarg camí que ens ha de dur als Jocs Olímpics del 1992. Només a la quarta vegada al moment ha, ha aconseguir la ciutat la designació. Es legia i postula el seny. Que no ens aquesta mateixa espera que justifica l'interès en els camins fàcils, sino els que exigixen responsabilitat i per això som ferms i fermes que som aquests els que ens interessen, col·les d'alta la con tinuïtat en l'esport, la insistència en la superació i l'aprofundiment en una visió extensa i profunda que faci els Jocs de Barcelona el que han de ser i

resultaria buit si no servís perquè, des pres de la festa, la mostra socialitzés una mica més humanament, un bon tros més habitable. Els Jocs no han d'anar la nostra catàlunyat, ni tant de vejar tot el progrés aterrat a les simples celebracions esportives. Això, ara, ha de ser possible. Però possible, perquè ningú no es pot emparar la amb cap necessitat d'estratègia. Els Jocs, des d'ara, seran la cl que nosaltres, col·lectiva ment, vulguem que siguin.

Barcelona, ara, pretenem que sigui per a fer, com cal, que els nostres Jocs siguin una mica més que uns Jocs, es a dir, que siguin catalans i que siguin velut de progrés.

que han de ser. Primer, no cal dir ho, una gran festa de l'esport i de la patria mor, una festa tan ben organitzada que les crees que passen normes cada quatre anys s'hi produïxim com si es realitzés, som cada dia. Aquesta gran festa, però, com hem dit, d'altres vegades en tractar aquesta qüestió, podria resultar falsa i buida si no anés acompanyada d'uns fets que erem irremediables. Primer, aquesta obertura de Barcelona al món seria falsa i digna del més vulgari i franquisme si no es les en funció, i allora com n'exponeu, de la realitat i equiva que fa de Barcelona cap i casal de Catalunya, amb tot el que això signi feta i imposita. Segon, tot l'esport que l'organització dels Jocs ha de penetrar

Per la feina que resta per fer, per les complicacions de tota mena que caldrà superar i per tot, comptat i celebrat, sempre es més difícil fer de prota i que de companya. L'alegria i el

Director: Josep Cabas i Cirnola. Redacció: Edmuntarçó, publicitat i informació: C. Caser, de Font 474. Telèfon: 241.11.20. Telèfax: 54063. 08009 Barcelona Imprempta: Imprempta Industrial S22. Barcelona FI. B. 20.249.19.16.16. Es circula gratuïtament per OJPI.

22.11.86	Quan un malson s'acaba	La decisió de l'Audiència de Barcelona de no processar Jordi Pujol confirma que el diari va tenir raó sempre: hi ha havia una intencionalitat política darrera la querrel·la, que estava mancada de fonaments.	La querrel·la era un atac frontal al president de Catalunya i a les institucions per ell encarnades
----------	-------------------------------	--	---

Quan el malson s'acaba

Hi havia qui ens deia que calia que la justícia seguís el seu curs, que calia demostrar que tots els ciutadans són iguals davant la llei i que aquest —el cas de Banca Catalana— era un cas com un altre. Pels qui opinaven d'aquesta manera, la votació d'ahir a l'audiència territorial —trenta-tres a vuit— és, simplement, el punt final d'unes diligències judicials. Podien, doncs, considerar-se satisfets.

Per nosaltres, però, que mai no hem cregut que aquest fos un cas com un altre, que mai no hem pogut admetre que intentés processar el president de Catalunya fos un intent com un altre, la decisió de l'audiència és molt més que tot això. És una decisió que torna les coses al seu lloc, al lloc d'on pertany

calia que no haguessin sortit mai. És una decisió que tanca un interregne molest de la nostra història, tot i que la serenitat i la fortalesa del principal afectat han fet que la nostra vida col·lectiva hagi pogut continuar com si no passés res. Però sí que passava.

La satisfacció d'aver provat de la consciència que tenim d'haver tingut raó sempre. Això, però, no ens pot fer oblidar que aquesta raó ha estat discutida sense fonament, segons que ara s'ha vist.

No ens pot fer oblidar que es va posar en marxa una querrel·la que l'audiència territorial, en funcions de Tribunal Superior de Catalunya, ha considerat sense fonaments per banda i per vots a vuit.

Es veritat que cal deixar actuar lliurement la justícia, és indiscutible que el poder judicial és un fonament de l'Estat democràtic. Aquestes són afirmacions que cal aplaudir i difondre. No és menys cert, però, que, precisament perquè té aquesta alta funció, mereix un respecte i demana una prudència impronunciables. Per això, abans de posar en marxa un procés que podria afectar el mateix president de Catalunya, calia haver emprat unes dades de respecte i de prudència que la decisió de l'audiència territorial —la nomenada— sembla posar en dubte.

En aquests moments, que són indubtablement de satisfacció, preferim no atar cap mena de discrepància i contentar la satisfacció en un acte positiu. I un

fet ben positiu és que la decisió dels magistrats hagi corroborat les línies establertes en el nostre comentari editorial de diumenge passat. Si la querrel·la s'acaba, vindrà un atac frontal al president de Catalunya i les institucions per ell encarnades, la decisió judicial d'ahir és així a favor del nostre president i de nostres institucions. Aquestes, ara fortes. Aquell, ara més president mal.

Ara podríem parlar — i potser caldria fer-ho — de les implicacions polítiques. Ahir ho va fer amb claredat contumeliosa Rafael Termes, ben sponsoriable i ben documental en els seus discursos de Banca. En realitat, però, el que unió és tan clar, que no cal parlar-ne.

23.4.88	El Mil·lenari com a symptoma	<p>1. És un encert convidar el rei perquè així s'afermen els llaços entre la Corona i el catalanisme polític</p> <p>2. El rei es un poder moderador, receptiu al catalanisme i democrata, com va demostrar el 23-F</p>	El catalanisme ha de trobar un lloc entre el radicalisme republicà i el jacobinisme centralista exemplificat amb El País i el PSOE.
---------	-------------------------------------	--	---

El Mil·lenari com a symptoma

24 Per a un espectador que intentés analitzar les jornades d'aquests dies des d'una certa perspectiva, la celebració del Mil·lenari podria ser examinada com un symptoma de la situació del nacionalisme polític a Catalunya i de les relacions d'aquest nacionalisme amb la resta de l'Estat. En efecte, el propòsit que la celebració del Mil·lenari servís per afermar els llaços entre la Corona i el catalanisme polític semblava del tot encertat, sobretot tenint en compte que el neonacionalisme espanyol impulsat pel partit al govern ofega les expressions pluriculturals de l'Estat i dificulta una entesa absolutament necessària — plantejades les coses des del més pur realisme polític — entre Catalunya i el poder central.

Aquest plantejament, però, ben aviat va topar amb més d'una oposició. D'una banda, els sectors més propers a un cert tipus de catalanisme radical han cregut veure en la figura de l'actual monarca l'encarnació emblemàtica d'una missaga de reis no precisament amatents als desitjos de Catalunya. Però aquest raonament historicista no ha tingut en compte que, en les actuals circumstàncies polítiques, la figura del rei Joan Carles representa un poder moderador que, en diverses ocasions, s'ha mostrat extraordinàriament receptiu a la causa del catalanisme polític i que ha jugat decisivament a favor de la democràcia en els moments de més perill d'involució. A l'altre extrem, però — i en seria una bona mostra l'actitud adoptada pel diari *El País* —, els partidaris del jacobinisme polític — que, no ens enganyem, són els que actualment manegen els grans afers polítics i culturals de l'Estat — han vist amb revel com el rei acceptava acudir a Barcelona per presidir la commemoració del naixement d'una altra nacionalitat i s'han indignat perquè, al seu criteri, entre el rei i el president de Catalunya cal que existeixi el filtre del president del govern de l'Estat. En aquest sentit, entre el pessimisme dels qui no confien en l'actitud vigilant, però prudent, que sempre intenta salvar la via del diàleg, i el neonacionalisme abassegador que es promou des del govern actual, algú podria arribar a creure que l'assoliment pacífic de les aspiracions nacionals de Catalunya no és possible. Tanmateix, el catalanisme — en la seva formulació política majoritària — ha buscat el camí de superar-ho amb actuacions com aquesta del Mil·lenari.

El rei Joan Carles, en el seu discurs d'ahir, va lloar la llengua i la cultura catalanes i va reivindicar el dret dels pobles a mantenir-se fidels als seus orígens. I ho va fer en llengua catalana. En contestar el president Pujol dient que amb l'acte d'ahir s'iniciava «des de la serenitat i des de la confiança (...) un procés de reflexió i de renovació obert a tothom», no feia sinó situar el repte allà on justament està: en la necessitat que el catalanisme polític acabi per trobar la seva ubicació en el si d'un Estat que admeti la pluralitat cultural no com un mal menor o com una simple *convivència* — que és la filosofia orteguiana de l'actual govern de l'Estat —, sinó com una realitat cultural diferenciada a mantenir, tal com va recordar el rei en un discurs pronunciat al Saló de Sant Jordi del Palau de la Generalitat, escenari dels actes més transcendentals i solemnes del catalanisme contemporani.

13.12.89

El context actual de l'autodeterminació

És apropiat que en aquests moments històrics (reclamació de sobirania dels Països Bàltics) el Parlament recordi el dret a l'autodeterminació del poble català

La Constitució i l'Estatut no són punts d'arribada, sinó de sortida per a majors quotes d'autogovern tal com entén CiU.

El context actual de l'autodeterminació

El dret a l'autodeterminació dels pobles no ha estat mai més un concepte tan controvertit i tan debatut com ara. El dret a l'autodeterminació dels pobles és un concepte tan controvertit i tan debatut com ara. El dret a l'autodeterminació dels pobles és un concepte tan controvertit i tan debatut com ara.

El dret a l'autodeterminació dels pobles és un concepte tan controvertit i tan debatut com ara. El dret a l'autodeterminació dels pobles és un concepte tan controvertit i tan debatut com ara. El dret a l'autodeterminació dels pobles és un concepte tan controvertit i tan debatut com ara.

El dret a l'autodeterminació dels pobles és un concepte tan controvertit i tan debatut com ara. El dret a l'autodeterminació dels pobles és un concepte tan controvertit i tan debatut com ara. El dret a l'autodeterminació dels pobles és un concepte tan controvertit i tan debatut com ara.

Parlament de Catalunya hagi aprovat una proposició no de llei és a dir, una mena de declaració de principis... en què reconeix el dret a l'autodeterminació del poble català... El dret a l'autodeterminació del poble català és un concepte tan controvertit i tan debatut com ara.

El dret a l'autodeterminació del poble català és un concepte tan controvertit i tan debatut com ara. El dret a l'autodeterminació del poble català és un concepte tan controvertit i tan debatut com ara. El dret a l'autodeterminació del poble català és un concepte tan controvertit i tan debatut com ara.

El dret a l'autodeterminació del poble català és un concepte tan controvertit i tan debatut com ara. El dret a l'autodeterminació del poble català és un concepte tan controvertit i tan debatut com ara. El dret a l'autodeterminació del poble català és un concepte tan controvertit i tan debatut com ara.

el marc democràtic totes les demandes polítiques li han de poder ser expressades

És possible tenir accions en el sentit que el Parlament català ha aprovat un desament... El dret a l'autodeterminació del poble català és un concepte tan controvertit i tan debatut com ara.

El dret a l'autodeterminació del poble català és un concepte tan controvertit i tan debatut com ara. El dret a l'autodeterminació del poble català és un concepte tan controvertit i tan debatut com ara. El dret a l'autodeterminació del poble català és un concepte tan controvertit i tan debatut com ara.

El dret a l'autodeterminació del poble català és un concepte tan controvertit i tan debatut com ara. El dret a l'autodeterminació del poble català és un concepte tan controvertit i tan debatut com ara. El dret a l'autodeterminació del poble català és un concepte tan controvertit i tan debatut com ara.

1.9.91	El fals fantasma de la divisió de Catalunya	Raimon Obiols és un imprudent al contraposar els drets dels immigrants amb la reivindicació dels drets nacionals de Catalunya, perquè encara que no vulgui això és dividir el país i trencar la convivència.	Fer declaracions tremendistes sobre un possible futur que ell mateix diu que no passarà obre les portes perquè realment passin les catàstrofes sobre les quals alerta.
--------	--	--	--

1 de setembre de 1991

AVUI

El fals fantasma de la divisió de Catalunya

Fer declaracions tremendistes sobre un possible futur que ell mateix diu que no passarà obre les portes perquè realment passin les catàstrofes sobre les quals alerta.

El fals fantasma de la divisió de Catalunya és un dels temes centrals de la política catalana i, fins i tot, de la política espanyola. És un tema que ha estat present en els últims anys de la nostra història i que, probablement, ho ha estat en molts dels segles anteriors. Però, fins i tot, en els últims anys, ha estat present en els últims anys de la nostra història i que, probablement, ho ha estat en molts dels segles anteriors.

Però, fins i tot, en els últims anys, ha estat present en els últims anys de la nostra història i que, probablement, ho ha estat en molts dels segles anteriors.

ningun aparèixer com a contradictoris i incompatibles els drets de totes les persones que viuen i treballen a Catalunya i el dret a reclamar fins on el conjunt del poble de Catalunya i el dret a considerar necessaris quedes d'autogovern i de sobirania i de finançament d'aquesta mena, les persones vingudes de fora poden veure el que realment enllaça com un factor de risc, com una font d'hostilitats i de perills, i al mateix temps la immigració que arriba presentada com l'obstacle per a l'assoliment dels drets nacionals que el conjunt de la població podrà reivindicar. Afegint aquesta incompatibilitat, aquesta contradicció, és clarament el país i fer perillar la convivència. Certament, d'una persona com Raimon Obiols és innegable aquesta voluntat de dividir els catalans, però aquest efecte. Si Obiols no pensés que empen per ultranacionalisme i per exemple, és ultranacionalista demanar el dret a l'autodeterminació i quan advertint que aquest ultranacionalisme amenaça la convivència està criminalitzant el conjunt del nacionalisme, que un o altre sempre pot considerar *ultra*. Per aquesta raó, la paraula "ultra" no s'ha de aplicar a tots els catalans, la immigració dels immigrants, l'eliminació de qualsevol brot de xenofòbia o de discriminació de cap mena és, certament, una prioritat absoluta de la societat catalana, com ho és de tota l'Europa occidental i també de l'Espanya o de la França, posant per als l'ultranacionalisme català i ho ha de menjar al bastament de una vocació integradora i sobretot, com a detectant hi qualsevol malici d'hostilitat cap a les perso-

nes nascudes a fora. No és just ni serveix per a res de posar-hi contornar lo amb hipòtesis negatives de futur que no tenen cap mena de pes en el present, que res no fa especialment imaginables.

Obiols, amb el seu partit. Una declaració partidària d'una força política, per a l'altre partit i per a l'altre partit. És una proposta, encara que, desafortunadament, però no necessàriament rebutjable o rebutjada. El que no és legítim és que, en benefici d'aquesta força política, planteji una mena de "o el federalisme o el caos" i dibuixi un panorama epic de trens carregats de deportats si les mitjanes, desafortunadament, esculpen una via més, n'hi ha més, encara que la seva és natural que presenten els avantatges que troba a la seva opció però no que carregat les mitjanes sobre les opcions alternatives, convertint les en font inevitable de violències, fractures, expulsions i deportacions. A Catalunya a ningú no li passa pel cap aquesta mateixa amenaça dels enfrontaments intercomunitaris i de infraaccions focals. I amb Raimon Obiols ho sap. I sap també que si aleshores, al final, diu, diguem qualsevol cosa d'aquesta mena, no tan sols ell i el seu partit, sinó la immensa majoria de la societat catalana se sentiria agreujada i odiada els qui ho proposen. Obiols sap que no passa i que no passarà. I això és, per què aquest desmentiment en varietat de perills i vicissituds, que no serveix al final per a altra cosa que per nacionalitzar aquests perills, per fer que algun ho cregui. No pot ser que sigui per raons partidistes. Cal esperar que hagi estat escrit tanmateix per "perquè", o sigui, Raimon Obiols tregui les paraules al tremendisme i l'ultranacionalisme que ha deixat obertes.

2.9.91	No fem servir el federalisme en va	Quan el president del Senat, Juan José Laborda (PSOE), proposa reformar la Constitució perquè, diu, l'Estat espanyol ja és federal, només proposa un canvi d'etiqueta a l'Estat de les autonomies.	El PSC, a diferència del PSOE, almenys parla d'un federalisme amb més contingut.
--------	---	--	--

guix i representa unes perspectives que no es poden menysurar tan aлегement. Sobretot si ens adonem que les grans crisis de models d'Estat que originen tota la polèmica - l'ugoslava i la Unió Soviètica - ens arriben d'Estats federals, on la fórmula per la qual s'ha creat i no la garanteix l'estabilitat, o potser era estrictament el que ataquell formular d'arribem com les actuals, és creuar la fórmula i fer-la en un cert sentit, inservible.

Per molt mala consciència que hi hagi per la insubstància de l'actual mare autonòmic, tampoc no sembla raonable entrar ara en una fase de negociació i proposar solucions estrictament verbals a propòsit de fons. Laborda, al cap i a la fi, només proposa un canvi d'etiqueta, agafar el que ja hi ha i etiquetar-ho com a federal, i consagrar aquest discutible bateig a la Constitució. La proposta anterior del Partit dels Socialistes de Catalunya, que reivindicava la formidà federal, sembla també construir un Estat federal. Si sembla tan inusual ho l'impac de l'entrada d'arribem l'Estat de les autonomies labores per arribar-hi. En tot cas no sembla que de més moment, tot s'ha estat dient des de Madrid, les preguntes i les respostes. Potser que s'espera que hi hagi alguna cosa més tangible. Potser també cal reconèixer-ho seria apartar que alguna cosa es dignés des de les nacions habitats.

En aquest clima de nerviosisme en que la resposta arribarà molt sovint abans que la pregunta, el president del Senat, el socialista Juan José Laborda, ha estat el primer que des d'una plataforma institucional i política rellevant ha parlat de modificar la Constitució i Laborda pensava que l'Estat espanyol ja és federal en la pràctica i que el que ara tucaria seria federalitzar-ne també la Constitució, perquè la llei atorga així la realitat. Sembla que la reforma constitucional era una petició gairebé tabú, i de fet des dels governs de Catalunya i Euzkadi s'havia fet servir una prudència extremada en els judicis al text constitucional. És curiós que la primera iniciativa de reformar les vint-i-tres articles de Madrid i que aquesta declaració hagi provocat uns nivells realment mínims de polèmica. Imaginem tan sols com a exercici de política ficció que aquesta demanda, en els mateixos termes, hagués arribat en unes declaracions d'Ardanza o de Pujol. La polèmica hauria estat garantida.

Benvingudes, de tota manera, les declaracions de Laborda, perquè marquen la fi del tabú d'arribem d'un tema essencial, d'una de les grans qüestions pendents en l'articulació de l'Estat. Si s'ha obert la veda per parlar de reforma constitucional, seria bo que tot hom en pogués parlar, per tal de tancar satisfactoriament un tema mal tractat fins ara. Però, al marge d'aquesta obertura positiva, la proposta de Laborda provoca dubtes considerables. En primer lloc, dir que l'Estat espanyol ja a hores d'ara és un Estat federal és fer una lectura molt aigualada del concepte de federalisme. Per tradició i per contingut, la paraula *federalisme* té un

No fem servir el federalisme en va

Les transformacions a la Unió Soviètica i, especialment, el procés de les tres Repúbliques bàltiques, una sensació generalitzada que una onada de nacionalismes recorre l'Europa. L'impacte d'aquesta onada d'arribem de l'Estat espanyol, en el qual el model autonòmic no ha guanyat consideració definitiva, ha provocat un cert nerviosisme institucional, no se sap fins a quin punt produirà de la part i fins a quin punt produirà de la mala consciència. És de la capital de l'Estat s'anulitzen amb una atenció molt minuciosa tots els indicis que arriben de Catalunya i Euzkadi sobre l'impacte d'aquesta onada bàltica i es van repetint declaracions sobre la impossibilitat del concur, la independència de les comparacions o el grau de les diferències amb el cas soviètic. La reiteració d'aquestes declaracions resulta especialment curiosa en comparació amb l'excés dels pronunciaments institucionals i polítics que arriben d'Euzkadi o de Catalunya, de manera que ben sovint el desmentiment arriba abans que no pas allò que es vol desmentir. Gairebé semblaria, es confidenciamment, que la sensació que alguna cosa canvia a l'Estat espanyol després dels fets bàltics és més gran a Madrid que no pas a les nacionalitats pròximes al contagi.

5.9.91	Catalunya i el Bàltic, sense oportunismes	Les acusacions d'oportunisme contra Jordi Pujol per dir que el model autonòmic és insuficient i Catalunya té dret a l'autodeterminació són infundades, perquè cap de les dues coses vénen de nou. Pujol no aprofita l'onada independentista bàltica per fer allò que alguns anomenen xantatge moral a l'Estat i obtenir rendiments en el cas català	Les acusacions d'oportunisme es llancen contra Catalunya i les seves institucions.
--------	--	---	--

Catalunya i el Bàltic, sense oportunismes

La nota de premsa del president de la Generalitat, diu en els pressat, ha tingut, si més no, una utilitat tanqüida i concreta: desmentir unes determinades acusacions d'oportunisme que es llançaven contra Catalunya i les seves institucions. Seria oportunitat, des d'aquesta optica, considerar una onada independentista que neix en uns al tres anys i mig abans d'algunes eleccions, però no absoluta-ment concretat per al cas català. El desmentiment, en aquest sentit, ha estat en diverses direccions: abans, en primer lloc, les onades independentistes, però no absoluta-ment diferent, per tant, l'esment del cas bàltic no és un precedent. En segon lloc, cal recordar que per és l'opacitat bàltica el que ha portat els catalans a considerar insuficient el model autonòmic en la seva lectura actual, sans que aquesta insatisfacció havia estat clarament expressada abans, les preteses bàltiques de gairebé tots els sectors de la societat política catalana. I en tercer lloc, i com a desmentiment, amb més contundència dels rebuts per oportunisme, el president de la Generalitat va manifestar que no aprofita la febre bàltica per moullificar els seus plantejaments autò-

nomics i va remarcar en aquest sentit el compromís en la cons-rucció de la democràcia a Espanya, però inclòent la també als punts mínims que considera irrenunciables per a Cata-lunya.

De tota manera, i no tan sols en aquest cas, cal distin-uir entre el vicari d'oportunisme i la virtut del sentir de l'oportunitat. Han fet bé les institucions catalanes de voler manifestar i evitar recels respecte a una utilització oportunista dels últims esdeveniments. Però de fugir dels oportunismes no vol dir deixar pendre les oportunitats. I que ara es posi en matvia Catalunya ha estat avançada en la reivindicació d'una autodeclaració dels pobles d'Europa en capítol en novet, sin que ha estat de sempre dins del tren que fos possible la deflexió de les identitats nacionals. No ha necessitat, en aquest sentit, cap comentari. Per tant, no ha de tenir por a una conjuntura internacional en aquest reconeixement de les identitats es presenta com un valor emergent, ben d'adaptar-se a una nova realitat i a unes constatacions ineluctables. Els nacionalismes, tanics vegeades donats per morts i enterrats, són presents en la nova Europa i presents com una força positiva, demostren la transformadora i ca-paç d'enfrontar-se amb els totalitarismes.

Perquè tot això ja es deia, amb veus i continguts dife-rents, des de paritís i oportunitats diferents, abans dels últims fets, Catalunya es pot felicitar de l'aparició d'un nou esce-nari ideològic i polític sense por a ser acusada d'oportunisme. Té el dret i fins i tot l'obligació, si es realment el que vol, d'aprofundir el desglaç d'aquesta insinuada primavera

de les pobles per tal de fer allò que creu més oportunitat i més força. En aquest sentit, la resolució del Parlament de Cata-lunya de fa un temps que recordava la pervivència del dret a l'autodeterminació s'ha vist confirmada i reforçada pel nou clima internacional. I ha estat tingut amb perspectiva la millor vacuna contra les acusacions d'oportunisme i l'opor-tunitat i oportunista de l'elecció bàltica. Com recordava, en aquesta matèria tota de premsa Jordi Pujol, Catalunya té els mateixos drets — i això inclouria evidentment el de l'autodeterminació — que l'antiga província exercera d'una al-tre manera, en funció de la seva realitat i del seu context. Precisament això és el que vol dir autodeclaració i exco-l·lar les pròpies vies, les maneres pròpies de governar-se i d'articular-se amb altres realitats.

La por al contagi bàltic, la por personal recels i nerviosos mes. La premsa de posen clara de les insinuacions catalanes hauria d'haver les seuar. Si més no per dir en veritat que es demana un debat raonable i pragmàtic, sense evolucionar, però debat al cap i a la fi. És a dir, contrast entre posicions diverses. L'ajuntament de Catalunya ha de tenir re-ferència de tot aquest període, perquè la barana d'haver estat rebuñat sense que al Bàltic passés res però el que ha passat el rebuñat. No hauria estat prou evident l'oportunisme d'inventar reivindicacions noves a l'Europa del Bàltic. Però tampoc, ho seria l'opacitat que l'exhibició d'un clima més favorable, d'una conjuntura internacional més comprensiva amb els fets nacionals, no serveix de res, es deixés passar per por de demanar massa fort el que de fet ja es demanava d'altres. Les insinua-cions catalanes ja han estat evolucionades en el desmentiment de l'oportunisme. Ara els cal demostrar el sentit de l'oportunitat

6.9.91	Llengua i escola	S'ha avançat en la normalització lingüística a l'escola, però encara som a mig camí.	El perill de 'latinització' del català encara no ha estat abandonat, cal progressar ara en l'ensenyament secundari, on les dades no són tan bones com a primària
--------	-------------------------	--	--

Als historiadors que han analitzat el nostre passat més immediat — aquell que s'encaixa sense solució de continuïtat amb el present — ha assenyalat que no és casualitat que en les negociacions per a l'estatut de Catalunya els representants catalans posessin més èmfasi en unes qüestions que no pas en altres, perquè, al cap i a la fi, no feren sinó reflectir l'èmfasi que la mateixa societat catalana posava en uns o altres aspectes de la realitat col·lectiva. Així, de la mateixa manera que no resulta estrany que la reivindicació d'una política pròpia no resultés prioritària, tampoc no ho és que un dels cavalls de batalla de la negociació quedés centrada en les qüestions de cultura i ensenyament. La cultura — i específicament l'idioma — perquè constitueix l'eix central del sentit de la diferència que condueix el sentiment nacional català; l'ensenyament, perquè es allà on, en bona part, es decideix el futur d'aquest sentiment de diferència i per la tradicional preocupació que ha existit a Catalunya al voltant d'aquest tema des de les primeres experiències d'escoles racionalistes i monesiorianes, abans de la Guerra, fins al moviment de renovació pedagògica dels anys 50 i 60. D'altra banda, existia prou memòria històrica per endicar l'as-

sumpte de competències des d'unes bases sòlides. Així, per exemple, es va insistir a desestimar el model establert durant la II República — que facultava la Generalitat per crear els seus propis organismes d'ensenyament, particularment a l'existència de la xarxa pública estatal — i es va triar el camí, més difícil però molt més integrador, de la xarxa única, és a dir, d'assumir el personal i les instal·lacions estatals i equiparar-les a les que pogués crear la mateixa Generalitat.

Ara s'estan començant a recollir els fruits d'aquest correcte plantejament. Perquè el desplegament de les competències exclusives en el camp de l'ensenyament ha permès la progressiva presència del català a l'escola — tal com correspon a l'idioma propi de qualsevol país —, fins al punt que, actualment, i tal com s'ha posat de manifest aquests dies en el simposi de Vic, més de la meitat dels escolars d'ensenyament primari reben les classes únicament en català i només un 2,9% íntegrament en castellà. Dades esperadores, si tenim en compte que, a finals de la recuperació de les institucions d'autogovern, ja es va dir que el procés de normalització lingüística — en la base del qual es troba el procés de normalització lingüística de l'escola — no era cosa de quatre dies, sinó, com a mínim, de tota una generació, de quin-

ze a vint anys. Ara ens trobem, si fa no fa, a la meitat del camí, i el balanç s'ajusta a aquelles previsions. I cal no oblidar que aquestes xifres han estat possibles per l'esforç de treball que, en el sentit, van fer els mestres — un esforç de gran voluntarisme encara era ben vist, en força contrast amb l'aparent freïtor amb què s'afronta la reforma educativa — i per la voluntat dels pares, molts d'ells casolano-catalans, que consideren important que el seus fills dominin les dues llengües oficials de Catalunya.

Aquest balanç és dir que no ens pot incloure a cap mena de **tramfitisme**. En primer lloc, perquè la situació de la llengua a l'escola continua sent globalment pròpia, com ho prova, per exemple, que els percentatges de catalanització de l'ICIB no puguem extreure's a l'ensenyament mitjà, on es dona la paral·lela que no més els professors que comencen la llengua catalana que no pas els que la utilitzen per fer classe. I d'aquí la necessitat d'un decret — com el que ha estat anunciat — que reimpli l'obligatorietat dels professors de conèixer les dues llengües. I, més globalment, perquè el perill de latinització encara no ha estat esbassat, és a dir, el perill que el català esdevingui una llengua coneguda i estudiada però d'ús social limitat i regressiu. I aquest és, sens dubte, un dels cavalls de batalla més decisius per al futur de la llengua catalana.

<p>7.9.91</p>	<p>El compromís dels bisbes catalans</p>	<p>1. El <i>Full Dominical</i> (de Solsona, Vic i Tarragona) que recorda el dret a l'autodeterminació és utilitzat com a pretext per exacerbar els ànims fora de Catalunya. Diversos mitjans espanyols se n'han aprofitat per posar més llenya al foc de la incomprensió des de fora de Catalunya. Un foc que ells mateixos han encès fent creure que creix l'independentisme.</p> <p>2. El full està en el seu dret i es coherent amb el compromís social marcat pel Concili Vaticà II.</p>	<p>El diari està a favor del compromís dels bisbes catalans en la reconstrucció nacional de Catalunya.</p>
---------------	---	--	--

El compromís dels bisbes catalans

Cada any, el *Full Dominical* de les diòcesis de Solsona, Vic i Tarragona, als voltants de l'Onze de Setembre, publica un editorial en relació a la festa nacional de Catalunya. Cada any provoca un cert enrenou, més pel fet de venir d'on ve que no pas pel fet que digui res d'importància fora de tot.

Aquest any, potser els autors del text no havien previst, amb totes les seves conseqüències, l'estat de crispació que s'està creant artificioosament fora de Catalunya, neguitjats pel que suposen que podria ser el mitjà aquí dels processos d'independentització d'alguns pobles europeus. Però el cert és que l'editorial dels tres bisbes ha esdevingut un nou pretext tan gratuït com els altres per exacerbar els ànims fora de Catalunya, en un joc de pressions i desqualificacions que, en qual-sevol cas, no aconseguirà els efectes que pretenen, sinó els contraris.

De fet, el text editorial del *Full Dominical* dels tres bisbes catalans —no pas declaracions dels bisbes, ni document oficial, ni més de semblant— no fa cap de claració política més enllà del que és legítim: recorda el dret a l'autodeterminació; l'altra banda reconegut

normalment pel mateix Parlament de Catalunya, mostra la seva preocupació per la desorientació i la incertesa sobre el futur polític del nostre país, i suggereix que es busquin solucions apropiades, sense con-formismes porres, que podrien ser una font de conflictivitat i insatisfacció. Ni més, ni menys. I, d'altra banda, s'insereix en una línia semblant expressada en la carta pastoral col·lectiva dels bisbes catalans *Arrels cristianes de Catalunya*, feta pública ara fa cinc anys.

Així sembla que, afortunadament, ho han entès també tots els partits polítics catalans, que han trobat legítim el text del *Full Dominical* i les seves reflexions. Excepció feta del PP, el portaveu del qual ha preferit donar consells sobre la tasca pastoral dels bisbes, seguint la mateixa línia presa en relació a la possibilitat d'una Conferència Episcopal Catalana.

En canvi, diversos mitjans de comunicació espanyols han aprofitat per posar més llenya a un foc que ells han encès, i ells alimenten. Perquè, amb tots els respectes, l'editorial d'un *Full Dominical* no és una de claració d'independentisme —segons feien creure uns— ni és una mostra de nacionalcatolicisme pagès a la catalana —com suggerien uns altres—, ni tampoc, com pretenia la ministra Rosa Conde, es tracta d'un mitjà fest fundacional d'un partit polític, que hauria de respondre a "una vocació política tardana" dels tres bisbes. Massa caricatures, massa sarcasme, massa irres-

ponsabilitat.

Tot al contrari d'aquesta hipòcrita sorpresa, i sense entrar en qüestions internes de l'Església, és evident que l'editorial del *Full Dominical* s'insereix perfectament en el vell i constant mandat de la comunitat cristiana catalana: expressar, en poques setmanes pel bisbe Antoni Deig, de Solsona, de disposar d'una Conferència Episcopal pròpia, i que ha rebut només adhesions afirmatives —per bé que prudentes en relació a la seva possibilitat immediata— dels altres bisbes del país. I, fins i tot, una significativa proposta del bisbe de Perpinyà sobre la necessitat de tenir relacions estables amb els bisbes de la Catalunya del sud.

No es pot dir que sorprengui la campanya organitzada contra els bisbes catalans, i que s'insereix en una de més general i de característiques semblants a d'altres que han sovintejat els últims anys. Però, al marge del batibull que s'ha organitzat, cal felicitar els autors de l'editorial del *Full Dominical* perquè, junt amb la conferència pronunciada pel bisbe Deig a Prada de Conflent, significa la incorporació explícita de l'Església institucional catalana al procés social i polític de reconstrucció nacional, en el qual d'una manera silenciosa però continuada ja hi ha fet grans aportacions, sempre en la línia de compromís social marcat pel Concili Vaticà II.

10.9.91	El finançament, pedra de toc de l'autonomia	<p>1. Cal un nou sistema de finançament. Els que pensen que les peticions catalanes busquen privilegis immerescuts són uns ignorants.</p> <p>2. L'acord del 86 es basava encara en el cost efectiu dels serveis traspassats i això perpetuava el déficit, perquè el cost efectiu era la fotografia del passat en què Catalunya estava discriminada</p>	Del finançament depèn que es pugui realitzar la idea política que va ser triada per la majoria dels catalans.
---------	--	--	---

El finançament, pedra de toc de l'autonomia

Algunes declaracions recents de líders polítics i de representants institucionals de diverses comunitats autònomes —algunes a pèst matèria cap de setmana— tendeixen a prescriure les peticions catalanes d'una millora del sistema de finançament com una exigència extemporània, com la recerca d'un privilegi immerescut. Fins i tot formalment, es diu que Catalunya demana més diners, com si estigués passant una factura econòmica per la renúncia a reivindicacions polítiques més profundes. Rojas Marcos ha parlat, d'una manera lèrica demagògica, d'una compra de l'espanyolitat de Catalunya. Rodríguez Ibarra pica l'ullet als topes i presenta les peticions catalanes com una forma d'estrany voracitat econòmica.

Però aquestes consideracions, partidistes o oportunistes, hi ha una ignorància profunda: la ignorància del que representa la recerca d'un nou sistema de finançament per aconseguir la viabilitat de l'autonomia catalana. Les institucions catalanes no llançen, en un primer moment, el debat sobre el finançament com un debat estrictament polític, i menys encara vinculat a l'actual polemica sobre l'articulació de l'Estat. El llançe com la petició dels mecanismes que fan l'autonomia possible, que ompli de contingut i de sentit l'actual mare constitucional i estatutari. No es demana cap privilegi. Es demana el que es

necessita, el mínim que es necessita.

Des de la fi de la Guerra Civil ençà, els governs centrals de l'Estat espanyol han recaptat més diners a Catalunya dels que hi han invertit via inversió pública. Això ha creat un déficit d'infraestructures bàsiques que qualsevol ciutadà pot comprovar a la seva vida diària: carreteres, telèfons, urbanisme degradat, serveis hospitalaris, etc.

Tot i el canvi de tendència que va representar la restauració de la Generalitat durant la transició, el mal fet era molt gran. Quan es va determinar el sistema de finançament de les comunitats autònomes, es partia d'una situació de desequilibri molt important. El període de transició del finançament autonòmic català que va anar des de finals dels anys 70 fins al 1986, va ser realitzat sobre el principi del cost efectiu dels serveis traspassats. El cost efectiu representava una fotografia de la situació del passat i, per tant, dels déficits del sector públic a Catalunya. Aquest sistema ha anat perpetuant aquests déficits.

El 1986 hi ha una nova negociació que porta a l'establiment d'una fórmula que, teòricament, suposa la sortida del sistema del cost efectiu. Però de fet els acords aconseguits es basaven en el finançament per mitjà del cost efectiu, la qual cosa volia dir la perpetuació, mitjançant lo, del sistema. No obstant, la Generalitat va comptar amb més diners de lliure disposició, gràcies sobretot a l'acord assolit per als tributs cedits.

Ara es tracta de dissenyar un nou model de finançament autonòmic abans del 31 de desembre d'aquest any que substitueixi l'acordat el 1986. Tot i que el conseller Alavedra declarava, di-

jous passat, que a la seva reunió informal amb el secretari d'Estat, Zabalza, no es va plantejar en cap moment la possibilitat de prorrogar un any més l'actual model de finançament, no podem oblidar que el ministeri de Finances ha estat suggerint des del passat mes de juny aquest ajornament.

La Generalitat demana gestionar l'impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF). Zabalza, catedràtic i júnior professor de la London School of Economics, no descarta que aquesta qüestió s'inclogui en el procés de negociació.

En definitiva, es tracta de trencar el sistema de finançament que ens ve del cost efectiu, perpetuant uns déficits, i que fa que ens colloquem a la creu de les comunitats autònomes de l'Estat espanyol pel que fa al finançament per càpita. S'ha de tenir en compte, en primer lloc, la igualtat dels serveis per a tots els ciutadans de l'Estat.

Però és que cal també recordar que els ciutadans de Catalunya van votar l'autonomia perquè volien acostar el govern i l'Administració al poble, detectar millor els problemes, millorar les solucions, augmentar l'eficàcia, etc. Al capdavall, construir un país millor.

Entre els possibles obstacles futurs, no podem oblidar la mentalitat funcional i administrativa llunies, que, amb la seva llarga tradició d'ineficàcia i malbaratament de recursos, pot impedir la realització d'una Catalunya millor.

Més enllà de la conjuntura electoral, la responsabilitat del govern de la Generalitat és molt gran en el plantejament d'aquestes negociacions. Està en joc el supòsit econòmic de la idea política que va ser triada per la majoria dels catalans.

11.9.91

Una Diada per l'autogovern i la convivència

Aquesta Diada ha de ser encara pel dret a escollir i decidir el futur, per l'autogovern.

Ha de ser reivindicativa perquè no està resolt: a) l'articulació amb l'Estat espanyol; b) el reconeixement polític de la realitat catalana; i c) quotes més altes d'autogovern

la matèria del debat polític i de la confrontació electoral. I això no és d'aquest any. Això ha estat una constant des de fa molts anys i ho han compartit moltes Diades anteriors. Difícilment una Diada, ni en d'aquest any ni la de cap, pot tenir una consigna única, un lema. Cada any proposarà les pròpies i més o menys vàlides i totes es podran contrastar a les urnes. En tot cas hi ha aquest denominador comú, aquesta consigna implícita que de tan general no serveix de consigna, però sí d'explicació del sentit de la festa: Catalunya té dret al grau d'autogovern que els seus ciutadans considerem necessari per preservar la seva identitat, la mateixa que en altres ocasions, per tant, aquesta és una Diada pel lliure govern, per l'aprofundiment en l'autogovern.

Com cada any, el desig davant d'un nou Onze de Setembre és que les seves funcions — totes les seves funcions — s'acomplixin plenament i d'una manera pacífica. Que s'acomplixi la dimensió festiva i institucional de la Diada. Que s'acomplixi també la seva funció pedagògica i reflexiva, de coneixement de la pròpia realitat i de debat sobre el futur. I que s'acomplixi també el recordatori permanent d'aquest dret fonamental, el dret a escollir pacíficament l'autogovern necessari, el dret a escollir el futur. Seria desitjable que tot plegat fos possible d'una manera ordenada, plural, serena, en què tot es pugui dir i res no posi en perill la convivència que ha de ser també el valor més preuat i més defensable d'aquesta Diada. Com de totes.

el propi país incògnit, d'una manera natural, un esperit reivindicatiu. La diada de l'Onze de Setembre no és tan sols una celebració. És també un marc per a la reflexió i, a partir d'aquí, una excusa per recordar els problemes pendents i demanar-ne la solució. Aquesta inevitable llibertat reivindicativa no és tan sols un patrimoni de les manifestacions més o menys minoritàries al carrer, i seria un error sentir un error existencial el no amb una paraula que no és ni tan sols la més significativa. La recerca i la petició de solucions, la voluntat de trobar-les que ens corresponen com a poble, travessa el conjunt de la Diada, des de la seva celebració institucional a la més propera, des de la conferència històrica a la manifestació pacífica.

Una mica artísticament, s'ha solgut donar a la Diada d'aquest any un clima d'expectant, en funció dels esdeveniments de l'Est. Certament, hi ha moltes de paisatge més favorables als nacionalismes, després d'aquests esdeveniments, però res del que és substancial a la Diada ha quedat profundament modificat. Perquè al cap i a la fi, la reivindicació de fons, de consens, de la Diada és el dret dels catalans a escollir el seu propi futur, un dret que s'ha reclamat o s'ha reconegut des de moltes llibres, des del Parlament de Catalunya, fins a les paraules del príncep d'Astúries. Això és el fonamental, el dret a escollir i decidir el futur. A partir d'aquí, cada partit o cada grup social pot plantejar les seves opcions legítimes, ha d'explicar els mètodes de fer-ho que es proposen. Aquests mètodes no són la substància de la celebració de l'Onze de Setembre, sinó que són

Una Diada per l'autogovern i la convivència

es que Catalunya va recuperar les seves institucions, la celebració de la diada nacional cada 11 de setembre, ha esdevingut, per abstracció de tot, una festa de la normalitat, una festa institucional que intenta reproclupar la que fou qualsevol altra normalitat del nou. L'Onze de Setembre — festa institucional al·lucinant, laboral, amb tot el que això significa — és el marc natural per a la reflexió sobre les grans qüestions col·lectives, encapçalada pel missatge del president de la Generalitat i continuada en tota una sèrie d'actes arreu del país que tenen per objectiu divulgar la pròpia història i iniciar el debat sobre els problemes i els objectius de la col·lectivitat. Aquest és, des de fa anys, l'efecte celebrador de la diada nacional de Catalunya, el seu aspecte positiu no més espectacular però sí més rellevant, i el que afecta en realitat la majoria dels catalans.

Però en la mesura que entre els problemes plantejats a la col·lectivitat catalana hi ha el que avui una qüestió no resolta d'interès amb l'Estat espanyol, de reconeixement polític de la realitat catalana, de reivindicació de quotes més altes d'autogovern, és inevitable que aquesta reflexió general sobre

<p>27.3.92</p>	<p>Des de les Bases, cap al futur</p>	<p>1. Ni les Bases de Manresa, ni el que ha estat el catalanisme polític hegemònic des de llavors han estat defensors de la independència sinó de la col·laboració.</p> <p>2. Els altres plantejaments perjudiquen l'evolució i el progrés de Catalunya</p>	<p>El que està en discussió és com avançar cap al ple autogovern de Catalunya en el marc de l'Estat espanyol.</p>
----------------	--	---	---

Des de les Bases, cap al futur

La commemoració del Centenari de les Bases de Manresa ha coincidit amb la celebració d'un simposi sobre nacionalismes organitzat, a Madrid, per la Fundació Encuentros, i aquests dos esdeveniments han servit per tornar a reflexionar sobre el fet nacional català, sobre la filosofia que històricament ha inspirat el nacionalisme català, tot plegat, en el context d'una Europa on els vells esquemes sorgits de la guerra s'han demostrat superats. No es tracta tant d'una obsessió per l'auto-reflexió sobre i des del nacionalisme català com d'un intent d'explicar-se, des d'aquest mateix nacionalisme, i d'explicar ho als altres, sobretot tenint en compte que a moltes ordes de l'Eurotopa Occidental el concepte nacionalista és associat intencionalment o per pura inèrcia històrica - a determinades aberracions ideològiques o situacions de violència.

Els en aquest punt on les Bases de Manresa cobren el seu sentit. Perquè aquelles Bases van significar el pas - com encertadament s'ha recordat aquests

des del catalanisme cultural al catalanisme polític; i aquest pas es va fer en una direcció molt concreta: el catalanisme entès com a força aglutinadora i de progrés, no pas com a reivindicació de qüestions ètniques, regionals o racials. I, sobretot, el nacionalisme entès com a punt d'encunament d'ideologies diverses - dels antics carlins als republicans històrics - que mirava de projectar la seva força cap a l'enlrament econòmic i cultural del país. En efecte, és constatable que el sentit nacional catalanista s'ha expressat, al llarg de la història, a través de formacions polítiques encaminades que, en un moment donat, han arribat a ser aplaegades. Però en cap moment el catalanisme políticament hegemònic - cap d'ells - ha deixat de ser una força essencialment modernitzadora, una força que ha posat l'èmfasi tant, per exemple, en la millora de les infraestructures i l'economia del país com en la preservació i defensa de la seva cultura i de la seva llengua, que ha esdevingut el senyal diferenciador.

Aquesta tradició del catalanisme hegemònic no ha volgut separar-se d'Espanya sinó, pràcticament, en cap moment, catalanitzar-la: trobar hi un accommodament on fos acceptada i respectada la diferència. En tot cas, mai no trobarem en el catalanisme hegemònic - de dreta o esquerra - un discurs reivindicador de la

separació sinó de la col·laboració. Com explicar, al no que un alt dirigent de l'Esquerra Republicana ha mantingut, en els moments alpins dels primers temps de la II República, ministre de Manresa?

Cal deixar dir, doncs, ben clarament, que la tradició catalanista que, en certa manera, queda recollida i catalanitzada per les Bases de Manresa, no contempla la independència de Catalunya com una opció viable. Una altra cosa - naturalment - és parlar de cotes d'autogovern, que si que és el contenton en el situar l'actual qüestió autonòmica. En definitiva, allò que acaba comptant és el poder que es pot exercir des dels òrgans d'autogovern, és a dir, des d'una jerarquia entesa com el conjunt d'institucions que configuren una àmplia autonomia política. En els propers mesos, quan es vagi concretant la necessitat que Catalunya faci un pas endavant en l'arc del seu ple autogovern, serà aquest el terreny on es mourà la discussió: autogovern de Catalunya en el marc d'un Estat espanyol, és a dir, amb el màxim respecte a l'ordenació institucional i constitucional. La resta no pot més suposar una desviació del sentit últim de la tradició catalanista sinó uns plantejaments que no poden sino portar perjudici a l'evolució i al progrés de Catalunya i dels catalans.

22 5.92

La celebració d'una victòria

La celebració massiva a moltes ciutats de Catalunya de la victòria del Barça a la Copa d'Europa respon a una afició que combina tant els que hi són pel que el Barça té de símbol de Catalunya, com els que només hi són per la passió esportiva i ambdues coses amb diverses intensitats.

Núñez no va fer el Barça a la seva mida, sinó que va fer bé adaptant-s'hi. És molt important que el seu successor s'adapti també a les necessitats i la idiosincràcia del Barça.

via del país, però de tota manera, ideològica, simbòlica procedència, troben junts un motiu de celebració que guanya el Barça i hi atorguen les seves manifestacions de celebració, la seva voluntat festiva. Per això els cançons no fan sols de Barcelona sino de totes les poblacions de Catalunya a es van omplir de pent blau grana i nit de dimercres.

En tot cas, aquesta celebració ofereix un període d'un gran interès pel que fa al factor del Barça, almeny l'interès de Josep Lluís Núñez, de no presentar-se a la reelecció. Núñez ha aconseguit i cal reconèixer-ho un palmarès brillantíssim en la seva gestió. I s'hi ha afegit una altra virtut: una capacitat eròtica d'adaptar-se a les necessitats i a l'abstracció del Barça, evitant primerenques sortides de les callant més i recollint amb la fermetat del club. En comptes de fer el Barça a la seva mida, ha anat adaptant-se a la forma del Barça. La seva successió és una qüestió d'un gran interès. Però, d'altra banda, la victòria europea del Barça, que encara té opòsits a la Lliga espanyola, afegida a altres fets, com per exemple l'extraordinària temporada del Jossent de Bachana al bàsquet, que va guanyar amb brillantor la Lliga espanyola i que ha aconseguit el subcampionat d'Europa, donen una mesura optimista del potencial de l'esport català i creen l'ambient esportiu necessari per involucrar a Josep de Barcelona, dels quals aquesta celebració són un pròleg ineludable.

que signifiqueu una participació directa dels ciutadans. Alguns poden quedar sorpresos pel fet que els esdeveniments que provoquin aquest efecte siguin de naturalesa esportiva, o fins i tot menys venir les precisions per avançat. Sembla un error. En primer lloc, perquè l'esport ha demostrat globalment la importància simbòlica i emocional que té en la nostra societat. Però és que, a més, quan es parla del Barça no es pot oblidar mai que la seva significació supera el marc estricte de l'esport i que precedeixen per avançat el que és l'aplegat d'actes voluntaris. El barcelonisme té moltes vies d'accés i moltes intensitats en la seva dignitat i importància. Hi ha qui hi accedeix estricteament pel futbol, per la passió esportiva, hi ha qui hi accedeix per la via del catalanisme, hi ha qui el sent com a símbol de la catalanitat. A més en el barcelonisme hi convergixen des dels límits informadíssims que se solien fer les afirmacions de tota la vida fins a qui no sap distingir un futa de joc però sap perfectament que és del Barça, qui va cada setmana al camp, qui escolta de lluny per la ràdio i qui es limita a preguntar amb interès que ha fet el Barça. Són moltes vies d'accés, moltes intensitats, però que converteixen unes certes regles del joc, que saben per exemple que és procedent anar a animar el Barça amb banderes catalanes o acabar una final de la Copa d'Europa cridant *Viva el Barça i viva Catalunya*. I tots, des dels socis als més llunyans simpatitzants, des dels que hi són per la via del futbol als que hi són per la

La celebració d'una victòria

No hem de desvalorar ara la capacitat excepcional que té de sempre el Barça de mobilitzar els ciutadans entorn dels seus èxits esportius. Hi ha precisions importants per no considerar una sorpresa l'esclat d'ambició col·lectiva que es va acompanyar, en la nit de dimarts i al llarg de tot el dia d'aquí, la consecució de la Copa d'Europa per part de l'equip blau grana, per primer vegada en la història i després de les derrotes a les finals de Berna i Sevilla, que havien deixat una certia il·lusió i una massa aplaudeixen aquest trofeu. Però pot ser per aquesta llegenda, potser per la importància obiectiva de la Copa, aquesta vegada la celebració popular ha tingut un ressò especial, des de la festa espontània de les persones que van sortir al carrer sense cap mena de coordinació amb motiu de l'arribada dels campions.

En una època que es pot qualificar d'apàtica pel que fa a les grans mobilitzacions col·lectives, un fenomen capaç d'acabar amb el ressò popular i espontani que té el Barça, ha de ser un moment amb interès i respecte. Després d'unes hores que tenen en aquests moments aquesta capacitat de mobilització i de generació d'adhesions actives,

23.6.93	La pilota torna a camp socialista	Si Felipe González vol pactar amb CiU haurà d'acceptar el programa de CiU a les darreres eleccions (15% de IRPF; supressió dels governadors civils; competències en formació ocupacional i intervenció en el repartiment dels fons de cohesió comunitaris).	El pacte és una oportunitat per als socialistes d'incorporar el nacionalisme català i basc a la governació de l'Estat
---------	--	---	---

La pilota torna a camp socialista

Felipe González va ser molt hàbil a l'hora de plantejar la possible col·laboració de CiU i el PNB en la legislatura sorgida de les recents eleccions. En proposar un govern de coalició no com a objectiu a aconseguir després d'unes negociacions sinó com a pas indispensable per assegurar la governabilitat de l'Estat situava una possible negativa dels nacionalismes perifèrics en el terreny del tòpic de la insolidaritat. A partir de la reunió d'ahir del comitè d'enllaç CDC-UDC —conseqüència de les reunions del comitè executiu nacional de CDC i del comitè de govern d'UDC—, la pilota del possible govern de coalició ha tornat a camp socialista i, concretament, a Felipe González, com a líder del partit més votat i cap provisional del govern.

La nota feta pública després de la reunió del comitè d'enllaç diu explícitament que, prèviament a qualsevol altra decisió, es vol saber si Felipe González accepta o no el programa presentat per CiU a les últimes eleccions generals. Posteriorment, el mateix president Pujol ha indicat que, pel que fa a la política autonòmica, el PSOE hauria d'acceptar la cessió de la gestió del 15% de l'IRPF; la supressió dels governadors civils; el traspass de les competències plenes en matèria de formació ocupacional; i la intervenció en el repartiment dels fons de cohesió comunitaris. Per a qualsevol que hagi seguit la política nacionalista d'aquests darrers anys, res d'especialment nou sinó, ben al contrari, uns plantejaments molt fidels al que un ampli sector del nacionalisme polític considera una plataforma assumible des del govern de l'Estat i, a la vegada, substancial pel que fa al seu contingut polític.

És en aquest punt on caldrà que el govern provisional de Felipe González es defineixi i on el PSOE ha d'oferir garanties de pacte estable. I això no sembla especialment fàcil. Perquè, tal com s'havia vist en aquests últims mesos, una part important del govern no opina el mateix que una part important del partit en relació a la cessió de la gestió d'una part de l'IRPF, ja que mentre que alguns ministres s'hi han mostrat favorables, destacats dirigents del PSOE han posat la proa a qualsevol possibilitat d'acord. I el mateix es pot dir pel que fa a la política econòmica, l'altre gran escull a salvar de cara a una hipotètica coalició. El programa de CiU, per exemple, es mostra desfavorable a l'actual llei de vaga, en la mateixa línia de Solchaga i sembla que del mateix Felipe González. Però aquesta, com se sap, no és pas l'opinió del partit ni la de l'anterior grup parlamentari socialista, que va pactar un redactat de la llei amb els sindicats considerat abusiu i inadequat per part de la patronal i d'altres estaments socials. No serà fàcil, doncs, arribar a un pacte, sobretot si en aquest pacte no s'hi impliquen el PSOE, i els seus banans, que haurien de donar garanties que els acords que ara es puguin prendre no seran desautoritzats tan bon punt s'hagi superat el moment més crític de la situació econòmica.

Felipe González, doncs, torna a tenir la pilota. Del resultat de la reunió que els pròxims dies ha de mantenir amb Jordi Pujol en sortiran les primeres proves de la credibilitat del pacte que ell mateix proposa. Però els qui, des dels rengles socialistes, creuen que el pacte és una oportunitat històrica per incorporar el nacionalisme català i basc a la governabilitat de l'Estat, haurien d'entendre que sense el compromís de respectar el programa de CiU resulta inviable qualsevol possibilitat d'entesa. Justament perquè des de les files nacionalistes no es vol pactar amb el govern central per ganes de pactar —o de no pactar— sinó per aportar una manera diferent d'entendre la vertebració d'Espanya, una manera diferent que no qüestiona l'Estat però que exigeix importants canvis en la seva estructuració i en el seu funcionament.

25.6.93	Parlar no es pactar	Si hi ha acord s'ha de basar en el programa, però abans d'arribar a qualsevol acord amb CiU, González s'ha de comprometre a resoldre el finançament autonòmic	González va posar una trampa oferint als nacionalistes bascos i catalans entrar al govern sense discutir abans de programes. Si els nacionalistes no acceptaven podrien aparèixer com a irresponsables, sense sentit d'Estat.
---------	----------------------------	---	---

Parlar no és pactar

La segona conversa entre Felipe González i Jordi Pujol sembla haver situat en un terreny raonable el que fins ara es presentava com un procés una mica desconcertant. Felipe González, des del moment que ha d'enfrontar-se a la idea de formar un govern des de la minoria, llança una oferta de coalició als nacionalistes catalans i bascos, després d'un tempteig molt tímid a Izquierda Unida. Passar de la majoria absoluta a la inseguretat que dona la minoria va portar González a començar la casa per la teulada, a presentar una proposta que a simple vista sembla una mica atabalada. El govern de coalició sembla l'última estació d'un llarg procés negociador que es pot aturar abans a moltes altres estacions, que comporten l'existència d'acords, però no tan profunds. Semblaria natural que si dues forces polítiques es plantejen la col·laboració comencessin explorant els acords i els desacords programàtics i a partir d'aquí establir quin és el sostre de la col·laboració, quin és la fórmula més convenient i més viable.

Felipe González va començar el procés pel final, per la proposta màxima, i no va ser segurament una estratègia ingènua: intentava pressionar els nacionalistes catalans i bascos amb una disjuntiva amb trampa. Si oferint los el que en termes polítics convencionals és el màxim, entrar al govern, deien que no, apareixerien davant de l'opinió pública i davant del seu propi electorat com a forces polítiques irresponsables, sense sentit d'Estat, poc disposades a col·laborar en la governabilitat de l'Estat. Per tant, si volien aparèixer com a formacions responsables havien de dir que sí a una petició feta a la mida de les necessitats de González.

Però aquest plantejament té dos defectes essencials. El primer, que per a uns partits nacionalistes entrar en el govern no és el màxim que se'ls pot oferir, no és la prioritat bàsica. En tot cas, pot ser un instrument per aconseguir aquesta prioritat, que és el màxim acompliment possible dels seus programes, inclosa la seva visió de la qüestió nacional. El segon defecte del plantejament és la seva voluntat visible de posar el carro per davant dels bou, de posar la conseqüència d'una negociació per davant de la mateixa negociació.

En la nova conversa González-Pujol sembla que s'ha tornat al que seria l'ordre natural d'un procés negociador: començar per veture quins són els punts d'acord o de desacord, i en paral·lel anar explorant les fórmules concretes de col·laboració a l'estabilitat i la governabilitat per part dels nacionalistes. CiU i PNB no tenen cap obligació d'entrar al govern. Tenen l'obligació, davant dels seus electors, d'intentar portar a terme la part més important possible del seu programa. I tenen l'obligació que han volgut assumir de contribuir a la governabilitat i a l'estabilitat. La conjunció d'aquestes dues obligacions pot portar, al final i després de moltes negociacions, a un govern de coalició o pot no portar-hi. No hi ha una única via d'exercir la responsabilitat. Per tant, trencar aquest ordre errat, crear comissions per parlar de programes, és vèncer la disjuntiva perversa segons la qual entrar en el govern és ser solidaris i responsables i no entrar-hi és ser aïllacionistes i irresponsables. Però, al mateix temps, la voluntat d'arribar a un acord s'ha de demostrar per les dues bandes i des del començament. I en aquest sentit, és obvi que no hi ha possibilitat d'avançar en cap mena d'acord, ni el màxim ni el mínim, si no es produeixen alguns gestos de mínima sensibilitat autonomista, entre ells el de la resolució satisfactòria del finançament autonòmic.

Sobretot la segona reunió González-Pujol ens ha recordat una cosa fonamental: que cal ser molt generosos i oberts a l'hora de parlar i de dialogar, i molt prudents i escrupolosos a l'hora de pactar. Parlar no és pactar, i per poder arribar a acords, de la naturalesa i l'abast que sigui, cal haver-ne parlat molt. Estem en la fase del diàleg, que es fa amb paraules i es fa també amb gestos polítics. Quan el diàleg estigui madur poden arribar o no arribar els pactes. En tot cas, pot arribar algun pacte, que no ha de ser necessàriament la difícil i arriscada coalició.

24.12.94	La ratificació del pacte	En declarar constitucional la Llei de Normalització Lingüística del 83 el TC ratifica el pacte que va fer possible la reforma política	Ha fracassat l'intent de dividir lingüísticament els ciutadans de Catalunya.
----------	---------------------------------	--	--

La ratificació d'un pacte

La reforma política que va possibilitar el retorn a la democràcia va comptar amb l'aportació de diversos segments ideològics que van arribar a uns punts mínims de consens sobre els quals aixecar l'edifici constitucional. Per al catalanisme polític era essencial el reconeixement plurinacional de l'Estat -i així consta a la Constitució- i, també, la possibilitat de dotar-se dels mecanismes jurídics necessaris per retornar al català al lloc que li corresponia com a llengua pròpia del país. Per això, tan bon punt es va constituir el primer Parlament democràtic, va ser discutida, i aprovada per unanimitat, una llei de normalització lingüística que, en el terreny educatiu, proposava com a objectiu que els nens i nenes de Catalunya quan acabessin la seva escolarització bàsica es trobessin en condicions d'usar indistintament -és a dir, llegir i escriure- les dues llengües oficials del país.

Aquest objectiu de la llei de normalització lingüística és el que havia estat impugnat, primer, davant del Tribunal Suprem; finalment, davant del Tribunal Constitucional. El fet que, després de tantes setmanes de suspens, la màxima instància judicial de l'Estat hagi dictat una sentència absolutament favorable a la llei ha de considerar-se com una ratificació del pacte polític implícit que va fer possible, en el seu moment, la reforma política. En efecte, el catalanisme polític pot continuar tenint una acomodació dins de l'actual organització jurídica de l'Estat perquè li és permès desenvolupar allò que considera un objectiu irrenunciable: el foment de l'ús social del català.

La sentència subratlla dos punts especialment importants. D'una banda, que el català, tal com es reconeix en l'Estatut d'Autonomia, és la llengua pròpia de Catalunya. D'una altra, i a un nivell més concret, que no és possible, a Catalunya, rebre únicament ensenyament en castellà. Pot dir-se, doncs, ben legítimament que la sentència avala la política lingüística se-

guida fins ara per la Generalitat, que, a la vegada -cal recordar-ho-, és fruit del consens de tots els partits polítics representats al Parlament de Catalunya.

El contingut dels dos vots particulars que acompanyen la sentència il·lustra sobre la gravetat dels perills evitats. En efecte, el reconeixement de la possibilitat de rebre ensenyament només en castellà implicaria l'existència de dues xarxes d'escoles públiques i, per tant, comportaria una divisió social inadmissible. Cal recular fins a l'aprovació de la LOAPA per trobar, de la reforma política ençà, un altre moment en què les exigències del catalanisme polític haguessin estat posades tan en qüestió. Afortunadament, tant en un cas com en un altre, el Tribunal Constitucional ha tornat a posar les coses al seu lloc. Ha fracassat l'intent de dividir lingüísticament els ciutadans de Catalunya.

14.10.95	El 'apartheid' lingüístic del PP	La proposta de llei del PP de normalitat multilingüe dividiria la societat catalana perquè és segregacionista.	El PP vol dividir la societat catalana enganyant-ne una part.
----------	---	--	---

El 'apartheid' lingüístic del PP

La proposta del PP català de substituir l'actual llei de normalització lingüística per una llei de normalitat multilingüe implica la consagració de l'*apartheid* lingüístic, és a dir, de la separació dels escolars d'una mateixa classe en funció de la seva llengua materna. En efecte, la proposta contempla que els escolars compresos entre els tres i els set anys puguin escullir el català o el castellà com a llengua vehicular. A la pràctica, aquesta possibilitat d'opció significa la instrucció d'aules separades, ja que l'experiència pedagògica demostra que, en una mateixa classe, resulta impossible que s'imparteixi, simultàniament, l'aprenentatge del català i l'aprenentatge del castellà. Cal tenir en compte que dels tres als set anys és l'edat clau per aprendre a llegir i a escriure. En aquest sentit, és oportú recordar que la possibilitat d'ensenyar, dins una mateixa classe, català i castellà de forma simultània va ser desestimada ja fa anys després que la posada en pràctica d'aquest principi se saldés amb uns resultats pedagògics més que precaris. La barreja de llengües dins d'una mateixa aula en una edat tan crucial resultava contraproduent per a les dues llengües.

Per tant, la proposta del PP només pot estar moguda o per una ignorància radical sobre els problemes de l'aprenentatge de llengües a l'ensenyament primari o per un cinisme que no s'atura davant de les possibles conseqüències socials d'allò que propugna. Perquè la possibilitat de crear una doble línia d'aules en funció de la llengua dels escolars repugna qualsevol esperit de democràcia i va en contra de la realitat social i lingüística del país, caracteritzat per la seva capacitat de mestissatge i per la seva voluntat d'integració. És clar que, a continuació, el PP indica, en el seu programa, que els escolars de 7 a 12 anys canviarien de llengua. Però aquesta continua sent una proposta impresentable des del punt de vista pedagògic i que no estalvia la divisió sinó que, en tot cas, la consuma.

Però potser tots aquests són arguments massa subtils, massa sofisticats. Perquè el PP no ha fet cap proposta lingüística o cultural seriosa, pensada i meditada, consultada amb experts i debatuda, sinó una proposta política amb dos objectius molt clars. D'una banda, enganyar els sectors socials que puguin sentir alguna mena de suspicàcia envers l'aplicació concreta que a l'escola s'ha fet de la llei de normalització lingüística; enganyar-los fent veure que es presenta una proposta alternativa que, en realitat, no és en absolut viable. I, d'altra banda, difícilment aquesta proposta pot no ser vista com un triomf de les tesis leixonistes. A VidalQuadras enfront del tan esbombat catalanisme moderat de Ferris de Bes.

El PP català ha presentat una proposta enverinada que no ve a solucionar cap problema lingüístic sinó a dividir la societat catalana, a trencar-la en dos. Exactament el contrari del que ha estat, en aquests darrers cinquanta anys, un dels objectius principals de totes les forces polítiques, culturals i socials de Catalunya amb un mínim sentit de la responsabilitat.

21.4.96	Retrocés	Si s'arriba a algun acord amb el PP, CiU haurà d'assegurar-se'n el compliment i haurà d'explicar com ho pensa garantir.	S'ha de desconfiar del PP perquè després d'un primer compromís de paraula amb CiU, en els papers ha fet marxa enrera
---------	-----------------	---	--

Retrocés

Els responsables de mantenir converses amb el Partit Popular, per part de Convergència i Unió, no dissimulaven abans d'ahir una greu decepció. Mentre han parlat sense concretar res, els homes de José María Aznar semblava que cedien en tots els terrenys, o així ho han volgut fer veure els mitjans de comunicació més favorables -fins i tot impulsors- del pacte. Però, quan ha arribat el moment de la concreció, és a dir, dels documents escrits, les bones intencions s'han esvaït i tot ha quedat reduït a la meitat de la meitat.

Dijous, tal com va destacar l'endemà aquest diari, Rodrigo Rato, en nom del Partit Popular, va fer arribar a Joaquim Molins un document que havia de servir com a primer esborrany per a l'acord definitiu entre les dues forces polítiques. Molins va passar de l'estupefacció a la irritació. Els primers papers oficials del PP encallaven la negociació perquè no concretaven punts clau de les converses i tornaven la situació al mateix nivell de mínims en què era feia setmanes.

En aquesta proposta oficial dels populars el finançament torna a ser un interrogant, perquè els topalls actuals que pateix la cessió del 15 per cent s'hi mantenen, no s'hi esmenta la participació catalana en l'Agència Tributària, la quantitat pactada inicialment per reduir l'endeutament sanitari de la Generalitat pateix greus retallades, el càrrec de governador desapareix però és substituït per un nomenament polític -i no funcional, com demanen els nacionalistes-, la professionalització del servei militar no es concreta en cap calendari... En definitiva, les retallades a totes les propostes dels nacionalistes catalans han fet que els propòsits per arribar aviat a un acord s'hagin esvaït de moment.

Els nacionalistes catalans no trobaven explicacions a aquest retrocés. Alguns, però, s'aventuraven a afirmar que el PP està rebent pressions pertot arreu: des de l'oposició sistemàtica de molts dirigents del PSOE -per molt que alguna premsa els amagui o els distorsioni per sistema-, fins a les advertències dels sindicats, els avisos de col·lectius funcionaris... És possible, però, en aquest sentit, resulta il·l·lustratiu recordar les paraules del conseller d'Interior basc, Juan Maria Atutxa, dites fa alguns dies a Barcelona: "Sempre que intentàvem pactar punts essencial de transferències o de reinserció amb els socialistes s'hi negaven adduint la utilització partidista que en faria l'oposició, és a dir, el Partit Popular." Resulta curiós, si més no, que ara els populars intentin fer servir els mateixos arguments per frenar concessions.

En tot cas, convé recordar les declaracions que el president de la Generalitat va fer a l'AVUI uns dies després de les eleccions. "Partim de la desconfiança." Amb aquesta maniobra d'última hora el Partit Popular ha atiat el foc d'aquesta desconfiança i ha donat raons a tots aquells que, des del primer moment, van advertir que una cosa són els gestos i una altra els fets. A partir d'ara, els responsables de les converses per part de CiU hauran de sopesar molt seriosament la necessitat de demanar per escrit qualsevol acord que subscriguin amb els representants populars.

Hi ha l'opinió generalitzada que Convergència i Unió i el Partit Popular ja no poden retrocedir en uns acords que tothom, fins i tot des de la discrepància política més dura a aquestes dues opcions, veu com a necessaris. No hauria de passar de ser una opinió generalitzada, perquè políticament no hi ha res irreversible. Si el PP comença a rebaixar per escrit allò a què es va comprometre oralment, marca un mal punt de començament per a una legislatura que es complica massa tot just encetada. Si José María Aznar reconsidera les propostes del Partit Popular i resitua les condicions perquè l'acord que permeti la seva investidura sigui realitat, els nacionalistes catalans hauran d'assegurar-se'n el compliment. I hauran d'explicar amb claredat quines són les bases d'una entesa difícil d'entendre per a molts i com garantiran el compliment dels acords.

28.4.96	És aquest un bon pacte?	Si. És un bon pacte perquè el PP ha modificat gairebé totes les pretensions i els nacionalistes catalans han aconseguit concretar gairebé tots els propòsits.	El PP desperta desconfiança. Encara no hi ha certesa que el PP compleixi el que ha pactat.
---------	--------------------------------	---	--

És aquest un bon pacte?

Les perspectives que el Partit Popular guanyés amb una majoria "suficient", tal com demanava en públic durant les passades eleccions José María Aznar, o absoluta, tal com deixaven entendre les seves pretensions, va neguitejar una part important de l'electorat espanyol i una part importantíssima del català. Els nacionalistes catalans van capgirar l'eslògan sobre el qual girava la campanya a mesura que passaven els dies i es veien com a inevitable un triomf popular que podia fer arribar aquest partit a la majoria absoluta. Convergència i Unió va començar amb la intenció de ser "clau" a Madrid i va acabar demanant el vot per "frenar" el PP. Els resultats van convertir la coalició nacionalista alhora en clau, per a la governabilitat, i en fite, perquè el Partit Popular en necessitava el suport si pretenia que José María Aznar formés govern.

Alguns dels polítics nacionalistes més reactes davant el pacte asseguren que mantenir l'abstenció en la investidura d'Aznar hauria suposat reforçar la posició de CiU sense "coresponsabilitzar-se" amb el PP. Afirment que, al final, davant la imminència d'una nova convocatòria electoral, el PSOE hauria acabat per modificar el vot contrari a la investidura. És possible. Davant aquesta tesi, els sectors nacionalistes menys contraris al pacte afirmen que això hauria debilitat, ja d'entrada, el nou govern, que ha d'afrontar reptes importants en el procés de convergència europea, i que, en definitiva, ningú assegura que els socialistes no haurien optat per tornar a sotmetre's a les urnes.

Els dirigents de Convergència i Unió, doncs, han optat per la solució que sembla menys traumàtica. Han forçat fins als límits un pacte defensable, de primer, davant el propi partit, i després, davant un electorat més que susceptible davant la política de terra cremada antinacionalista, i fins i tot anticatalana, que el Partit Popular havia portat a cap en la passada legislatura.

És aquest un bon pacte, des del punt de vista de Convergència i Unió? Objectivament, sí. Només cal fer un petit exercici: llegir els punts que s'hi han debatut en els programes que els dos partits van presentar en les passades eleccions. Mentre el Partit Popular ha modificat quasi totes les pretensions, els nacionalistes catalans han aconseguit concretar quasi tots els propòsits. CiU ha cedit únicament en el tema puntual del trànsit, en que el PP només es compromet a "estudiar-ne" la cessió gradual als Mossos d'Esquadra.

El mateix Felipe Gonzalezassenyalava divendres que, si es confirmava tot el que s'ha confirmat amb la lectura del document definitiu, "el Partit Popular hauria comès un greu error: cedir en tot". La majoria socialista més fermament defensora de l'Estat unitari ja ha començat a moure's. Des dels que opinen que, després d'aquest episodi, "ja no queda res d'Espanya" fins als que oposen Estat de benestar a concessions a les autonomies, el pacte significa, per tant, un pas important en la cessió de transferències a Catalunya, en l'estabilitat del seu finançament i, també, en la consolidació de l'Estat de les autonomies, que amb els socialistes va patir molts més retards dels que feia preveure el progressisme social que inspiren aquestes sigles.

A l'altre costat de la balança hi ha, però, importants contrapèsos que han de moure a la reflexió. En primer lloc, el cost polític que pot suposar per als nacionalistes catalans un acord "de governabilitat" amb un partit que desperta grans suspicacions que ha sabut guanyar-se a pols. En segon, el del compliment de tots els acords, fins i tot els més delicats, com ara el finançament o el servei militar professionalitzat. Un moment d'enfons pre-investidura pot haver fet que els signants del Partit Popular es comprometin en una sèrie de punts que després l'arribada al govern pot deixar reduïts a unes dimensions molt més realistes i els dirigents del PP podrien caure en la temptació de justificar-ne les rebaxes adduint l'evolució. Un bon pacte, doncs, només ho arriba a ser si les parts compromeses en el mateix n'entenen el ple compliment i una d'aquestes parts, per ara, només ha sabut generar desconfiança.

Aquest és un extracte de la sentència del Tribunal Constitucional sobre el recurs contra la llei de normalització lingüística del català. La síntesi ha estat elaborada pel

gabinet tècnic del TC, que ha mantingut fidelment tant la doctrina del Constitucional com l'opinió dels magistrats que han formulat vot particular contra el dictamen.

EXTRACTE DE LA SENTÈNCIA DEL TC

El ple del Tribunal Constitucional ha dictat sentència el 23 de desembre del 1994 en la qüestió d'inconstitucionalitat promoguda per la sala tercera del Tribunal Suprem contra la llei de normalització lingüística de Catalunya, en el sentit de:

1. Declarar que els apartats 2 i 4 de l'article 14, així com l'article 20 de la llei 7/1983, del 18 d'abril, del Parlament de Catalunya, no són contraris a la Constitució.

2. Declarar que el primer incís de l'article 15 de la llei abans esmentada 7/1983, del 18 d'abril, del Parlament de Catalunya, no és inconstitucional interpretat en el sentit exposat en el fonament jurídic 18.

Al fonament jurídic 3r, la sentència raona que l'examen se circumscriu exclusivament als preceptes legals impugnats i que l'enjudiciament en aquesta seu "no pot dependre o estar condicionat pel desenvolupament reglamentari d'aquests preceptes; per tant també queden fora del nostre examen, com és obvi, els actes dictats concrets en aplicació de les normes legals o reglamentàries, l'enjudiciament de les quals correspon als jutjats i tribunals en l'exercici de la seva potestat jurisdiccional".

En la qüestió d'inconstitucionalitat promoguda per la sala tercera del Tribunal Suprem, els preceptes legals questionats eren els següents:

Primer. L'article 14.2 de la llei, que disposa: "Els nens tenen dret a rebre el primer ensenyament en la seva llengua habitual, tant si és el català o el castellà. L'Administració ha de garantir aquest dret i posar els mitjans necessaris per fer-lo efectiu. Els pares o els tutors poden exercir-lo en nom dels seus fills i instar que s'apliqui."

Sobre aquest precepte, la sentència del Tribunal declara la seva constitucionalitat en els fonaments jurídics 5 a 12, raonant, entre altres coses, que "és cert... que per a la Constitució el règim del castellà no s'esgota en el seu reconeixement com a llengua oficial, ja que la norma fonamental estableix per a tots els espanyols el deure de conèixer-lo i el dret a usar-lo... però aquesta posició constitucional del castellà no comporta de cap manera una marginació o exclusió... de les altres llengües que són pròpies i cooficials a les comunitats autònomes", i així es fonamenta en diverses raons: a) perquè l'ordenació constitucional no només es basa en l'article 3.1 de la Constitució, sinó també en l'apartat 2 d'aquest article 3 i en l'article 3r de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, que configuren el règim de cooficialitat lingüística, "la qual cosa implica... un règim de convivència entre les dues llengües que són cooficials en aquesta comunitat i el mandat per a tots els poders públics, estatal i autonòmic, de fomentar el coneixement i garantir el mutu respecte i la protecció de totes dues llengües oficials a Catalunya. De manera que... no s'ha d'entendre que el deure general de coneixement del castellà pugui arribar a suposar el dret d'excloure l'ús del català com a llengua docent", b) perquè el

contingut del deure de conèixer el castellà no genera el dret a rebre l'ensenyament únicament i exclusivament en castellà; c) perquè ni del contingut del dret constitucional a l'educació reconegut en el precepte esmentat ni tampoc, en particular, dels seus apartats 2, 5 i 7 es despreu el dret a rebre l'ensenyament en només una de les dues llengües cooficials de la comunitat autònoma, a elecció dels interessats. "El dret de tot-hom a l'educació... s'exerceix en el marc d'un sistema educatiu en el qual els poders públics... determinen els currículums... els ensenyaments mínims i les àrees concretes o matèries... per la qual cosa l'educació constitueix, en termes generals, una activitat reglada... i els poders públics -l'Estat i la comunitat autònoma- estan facultats per determinar l'ús de les dues llengües que són cooficials en una comunitat autònoma com a llengües de comunicació en l'ensenyament...".

La llei impugnada no conté cap disposició que exclougui l'ús del castellà com a llengua docent i persegueix la finalitat que a Catalunya tots els estudiants puguin utilitzar el català i el castellà al final dels seus estudis bàsics. "Aquest model de conjunció lingüística... és constitucionalment legítim ja que respon a un propòsit d'integració i cohesió social a la comunitat autònoma, independentment de la llengua habitual de cada ciutadà, igual que és legítim que a Catalunya tots els estudiants puguin utilitzar el català i el castellà al final dels seus estudis bàsics. "Aquest model de conjunció lingüística... és constitucionalment legítim ja que respon a un propòsit d'integració i cohesió social a la comunitat autònoma, independentment de la llengua habitual de cada ciutadà, igual que és legítim que a Catalunya tots els estudiants puguin utilitzar el català i el castellà al final dels seus estudis bàsics."

Sobre aquest precepte, la sentència del Tribunal declara la seva constitucionalitat en els fonaments jurídics 5 a 12, raonant, entre altres coses, que "és cert... que per a la Constitució el règim del castellà no s'esgota en el seu reconeixement com a llengua oficial, ja que la norma fonamental estableix per a tots els espanyols el deure de conèixer-lo i el dret a usar-lo... però aquesta posició constitucional del castellà no comporta de cap manera una marginació o exclusió... de les altres llengües que són pròpies i cooficials a les comunitats autònomes", i així es fonamenta en diverses raons: a) perquè l'ordenació constitucional no només es basa en l'article 3.1 de la Constitució, sinó també en l'apartat 2 d'aquest article 3 i en l'article 3r de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, que configuren el règim de cooficialitat lingüística, "la qual cosa implica... un règim de convivència entre les dues llengües que són cooficials en aquesta comunitat i el mandat per a tots els poders públics, estatal i autonòmic, de fomentar el coneixement i garantir el mutu respecte i la protecció de totes dues llengües oficials a Catalunya. De manera que... no s'ha d'entendre que el deure general de coneixement del castellà pugui arribar a suposar el dret d'excloure l'ús del català com a llengua docent", b) perquè el

contingut del deure de conèixer el castellà no genera el dret a rebre l'ensenyament únicament i exclusivament en castellà; c) perquè ni del contingut del dret constitucional a l'educació reconegut en el precepte esmentat ni tampoc, en particular, dels seus apartats 2, 5 i 7 es despreu el dret a rebre l'ensenyament en només una de les dues llengües cooficials de la comunitat autònoma, a elecció dels interessats. "El dret de tot-hom a l'educació... s'exerceix en el marc d'un sistema educatiu en el qual els poders públics... determinen els currículums... els ensenyaments mínims i les àrees concretes o matèries... per la qual cosa l'educació constitueix, en termes generals, una activitat reglada... i els poders públics -l'Estat i la comunitat autònoma- estan facultats per determinar l'ús de les dues llengües que són cooficials en una comunitat autònoma com a llengües de comunicació en l'ensenyament...".

innegables beneficis per a la integració social, també és cert, però, que els objectius d'aquest model no poden ser assolits d'una manera immediata o acceleradament. Per tant, això exigeix que els poders autonòmics, per aconseguir la plena adaptació i integració dels estudiants al sistema educatiu, han d'oferir-los uns mitjans de suport pedagògic adequats que facilitin, tant en el cicle inicial dels estudis no universitaris com en els posteriors, el previ coneixement de la llengua cooficial a la comunitat autònoma distinta del castellà".

Segon. L'article 14.4, que estableix que "tots els nens de Catalunya, independentment de quina sigui la seva llengua habitual a l'hora d'iniciar el seu ensenyament, han de poder utilitzar normalment i correctament el català i el castellà al final dels seus estudis bàsics".

Pel que fa a això, la sentència raona que és una norma de caràcter finalista que estableix un objectiu que s'ha d'assolir en el desenvolupament de les capacitats a que han de contribuir els estudis bàsics, finalitat que també està continguda a la LOGSE, tenint en compte a més a més que el precepte es dirigeix a aquells que han cursat els estudis bàsics a Catalunya, ja que, si haguessin cursat l'EGB fora del territori de Catalunya i no coneguessin la llengua catalana, el segon incís de l'article 15 de la llei catalana fa possible la no exigència de l'acreditació del coneixement d'aquesta llengua.

Tercer. L'article 15, incís primer, segons el qual: "No es pot expedir el certificat de grau de l'Ensenyança General Bàsica a cap alumne que hagi començat aquest ensenyament després de l'entrada en vigor d'aquesta llei i no acreditat en acabar-lo que té un coneixement suficient del català i el castellà".

Sobre aquest precepte la sentència del Tribunal Constitucional declara que no és contrari a l'article 3r de la Constitució, ja que, en l'àmbit de l'ensenyament, l'Estat i les comunitats autònomes tenen el deure d'assegurar el coneixement tant del castellà com de les llengües pròpies.

Al fonament jurídic 18 s'analiza si des de la perspectiva competencial el precepte questionat pot vulnerar l'article 149.1, apartats 1 i 30 de la Constitució, ja que el Tribunal Suprem considerava que aquesta vulneració es donava fonamentant-se en la STC 123/1988 que va declarar la inconstitucionalitat de l'article 20 d'una llei de la comunitat autònoma de les illes Balears. La sentència raona que el precepte impugnat seria inconstitucional si efectivament hi atorgés una nova condició o modificqués les establertes en la legislació estatal relativa a la condició d'obtenció, expedició i homologació de títols, però, no obstant, aquest no és l'únic significat i abast possible del precepte questionat, que pot ser interpretat en el sentit que no atorgés una nova condició ni modificqués les establertes a la legislació estatal, sinó que integra aquesta legislació respecte al contingut dels estudis i tracta d'assegurar, en el moment de l'expedició del certifi-

cat de graduat escolar, l'objectiu de l'article 14.4 de la mateixa llei, és a dir que els estudiants poden utilitzar normalment i correctament el català i el castellà. El precepte, per tant, pot ser considerat el recordatori del pressupost legal d'haver cursat amb suficient aprofitament una llengua i l'altra com a matèries obligatòries en els centres docents de Catalunya, i interpretat d'aquesta manera no vulnera l'article 149.1.30 de la Constitució.

Quart. L'article 20, que disposa que "els centres d'ensenyament han de fer de la llengua catalana vehicle d'expressió normal, tant en les activitats internes, incloent-hi les de caràcter administratiu, com en les de projecció externa".

Quant a aquest precepte, la sentència del Tribunal Constitucional exposa que des de la perspectiva constitucional no pot merèixer cap retret que en els centres docents establerts a Catalunya la llengua catalana hagi de ser vehicle d'expressió "normal", tant en les activitats internes com en les de projecció exterior, perquè és la llengua pròpia de Catalunya, llengua oficial en el territori de la comunitat autònoma, llengua de la Generalitat, cosa que inclou l'Administració educativa. L'adjectiu "normal", d'altra banda, només indica el caràcter de llengua habitual o usual, i no implica ni de bon tros que el català hagi de ser utilitzat com a llengua única en les relacions dels ciutadans amb els centres docents situats a Catalunya.

VOTS PARTICULARS. S'han formulat vots particulars pels excelentíssims senyors Díaz Eimil i Gabaldón López. En el vot particular del senyor Díaz Eimil s'expressa que la seva discrepància amb la sentència és ampla i inclou diversos dels temes, però considera suficient limitar-la a l'enjudiciament constitucional que mereix la política d'immersió lingüística en la mesura que declara el català llengua vehicular de l'ensenyament, l'exposa que en la seva opinió tots els ciutadans catalans i residents a Catalunya tenen dret a triar el castellà com a llengua vehicular de l'ensenyament per a ells o per als seus fills i que és inconstitucional que s'imposi el català com a llengua docent d'ús obligat, tant si es de manera exclusiva com si es en concurrència amb el castellà, si es fa de manera que impedeix l'exercici d'aquell dret de llibertat.

En el seu vot particular, el senyor Gabaldón López entén que, tant respecte a l'article 14 com al 20, la decisió s'hauria d'haver formulat de manera que la interpretació que porta a terme la sentència s'expressés en la resolució, perquè només ella pogués considerar-se d'acord amb la Constitució i no una altra de diferent ni un desenvolupament al marge de la sentència del qual no es desprengui el reconeixement del dret a rebre l'ensenyament en castellà. Quant a l'article 15, considera que la resolució hauria d'haver pronunciat la inconstitucionalitat del paràgraf primer.

Madrid, 23 de desembre de 1994

Annex III

Macroproposicions dels
editorials de nivell 1
exposades cronològicament i
coetàniament

Avui

Data	Edi- trial	Macropro- posició	Proposició de coherència global
-------------	-----------------------	------------------------------	--

El Periòdic

Data	Edi- trial	Macropro- posició	Proposició de coherència global
-------------	-----------------------	------------------------------	--

La Vanguardia

Data	Editori al	Macroproposic ió	Proposició de coherència global
18.6 .77	<i>Revisi ón de la política catalan a</i>	Pujol ha de renovar el missatge polític	El PSC ha guanyat perquè no n'hi ha prou amb els sentiments, la passió i la tècnica dels antics polítics catalanistes

Data	Las diversa s Catalu ñas	Està bé que la Generalitat (Tarradellas) es comprometi a revigoritzar les comarques pobres	Si l'administració es eficaç a reequilibrar el territori, ja estara justificada l'autonomia
2.7. 78			

El País

Data	Editori al	Macroproposic ió	Proposició de coherència global
-------------	-----------------------	-----------------------------	--

Data	Edi- trial	Macropro- posició	Proposició de coherència global
6.7 78	<i>L' hora del pares</i>	Els pares s'han de mobilitzar a favor de l'ensenyament en català ja que el decret del 23.6.78 deixa en les seves mans que l'ensenyament dels fills es faci d'aquesta manera	Que l'ensenyament sigui en català consolida Catalunya

Data	Primer a reflexió n	S'han de convocar de pressa les municipals i les generals per evitar que s'agrugui el distançament entre la classe política i les preocupacions populars i ho aprofitin els colpistes	El 30% d'abstenció en el referèndum de la Constitució és alt i demostra que (tret del País Basc) en va ser la consigna del PNV) hi ha un distançament polític i les preocupacions populars. fruit del consens en la cupula dels dirigents polítics que ha estat un mal menor necessari
7.12 .78			

El País

La Vanguardia

Avui

11 9.7 8	Hem de fer un gran país amb més democràcia i més progrés. Hem de fer un gran país amb més democràcia i més progrés. Hem de fer un gran país amb més democràcia i més progrés.	Com diu Ferraz, s'ha d'acabar el desenvolupament de Catalunya. És una qüestió de supervivència. El país ha de ser més competitiu i més atractiu.
----------------	---	--

10.9 78	El sentido de otra vida El sentido de otra vida El sentido de otra vida.	Com diu Ferraz, s'ha d'acabar el desenvolupament de Catalunya. És una qüestió de supervivència. El país ha de ser més competitiu i més atractiu.
------------	--	--

21.1 2.78	Las Cajas de Ahorro catalanas Las Cajas de Ahorro catalanas Las Cajas de Ahorro catalanas.	Les caixes fortes catalanes són instruments financers necessaris per al desenvolupament econòmic i industrial de Catalunya. Sobretot a la vista de tant fracàs bancari català i d'absorcions de bancs catalans per part d'entitats estatals.
--------------	--	--

3.3 .79	L' hora de les autonomies L' hora de les autonomies L' hora de les autonomies.	Han de ser prioritats del govern de la UCD - la crisi econòmica i l'atur - accelerar els processos autonòmics (traspàs Estalut i formació del Parlament de Catalunya).	Seria un mal camí que el govern només busqués solucions conjuntives per mantenir-se en el poder.
------------	--	--	--

3.3 79	Lo que nos espera Lo que nos espera Lo que nos espera.	Suárez ha de ser realista i moderat. Evitar el gir a la dreta cap a Coalición Democrática i acotar-se a CDC i PNV.	Hi ha un horitzó de radicalització PSOE més oposat i un electorat molt més favorable a posicions autodeterministes que no a autonomies descentralitzades.
-----------	--	--	---

2.3 79	Responabilidad y serenidad Responabilidad y serenidad Responabilidad y serenidad.	Els resultats (provisionals) de les eleccions generades demostren la força dels grups moderats. Suárez-UCD ha tret molt bons resultats a tot l'Estat: tret de Catalunya i País Basc on la moderació és compartida amb CUC i PUE respectivament.	Ens convé continuar en aquest camí d'unitat i de radicalisme (i d'aventurisme) provocant a Catalunya i País Basc on la moderació és compartida amb CUC i PUE respectivament.
-----------	---	---	--

16.3 .79	A Después de las elecciones A Después de las elecciones A Después de las elecciones.	Les dificultats d'encaixar Catalunya com a 'nacionalitat històrica' a Espanya es veu reflectida en les dificultats de relació entre els partits estatals i les seves seccions/federacions/agermanaments a Catalunya.	Els partits centrals no acaben d'entendre la particularitat de Catalunya. Especialment el PCE que a més a més en la seva caiguda electoral ha arrossegat el PSUC.
-------------	--	--	---

El Periódico

<p>23.4.79 Ara l'Estat ut i el Parlam ent</p>	<p>Fins ara hem tingut paciència ara que ja hi ha Constitució i l'acceptem volem immediatament l'Estat i el Parlament</p>	<p>Per demanar l'Estatut no és incompatible la petició formal del consell que presideix Tarradellas amb la mobilització popular. És irònic que Tarradellas que va tornar gràcies a la mobilització del carrer aia s'hi oposi</p>	<p>Quan tot són dilacions per part de govern central només queda l'us pacífic del carrer</p>
<p>23.6.79 Sant Joan como seña de identidat</p>	<p>Aquest és el bon camí de l'autogovern per a Catalunya</p>	<p>Existeix la nacionalitat dels pobles de la mediterrània que tenen en comú la lluna, màgia del foc, excrisme de la nit, sensualitat d'el dia</p>	<p>Dexar una nit per al me record del joiem, l'alegria tribal, és una teràpia per a la curat del plàstic i caritó pedra</p>

<p>24.1 0.79</p>	<p>"Sí" a los estatut os</p>	<p>S'ha de votar "Sí" als estatuts de Sau i de Germa Votar "No" a favorax els ultradretans Abstenir-se és frivol o covard</p>	<p>Un alt índex d'abstenió producte del desencant i al País Basc de la inercia de l'ABSTENCIÓ del PNV en el referendium de la Constitució rebatxaria el valor del previsible "Sí"</p>
----------------------	--	---	---

22 38 0	La veu del poble	Qui no està encançada en triar l'home més adequat per a fer país a partir de l'Estatut	Avui	Qui haure de fer el carregar de fer Consell (fomentar govern a Catalunya)	21.3 80	Victòria de la Catalunya reflexiva	Es pot que hagi guanyat Pujol perquè és pragmàtic i negociador i pactista amb els altres	El que posa en perill la llibertat a més de l'alemtat a les institucions (el cop) són el terronisme d'ETA i demagògiques reivindicacions i riuoses pèrdues de jornades de treball i oposició sistemàtica que debilita el sistema polític que es veu agreujada per la crisi econòmica	22.3 80	Catalunya el home es Pujol	A Pujol li correspon ser president de la Generalitat perquè CIU ha estat la més votada	El vot nacionalista però no ha estat de dretes El federalisme no seria convenient ni marcats tons nacionalistes en el govern Pujol
28 28 1	La força de la raó	Les manifestacions de rebuig al cop d'Estat del 23-F demostren que no hi ha desensis amb la democràcia i l'autonomia en el cas de Catalunya		Com va dir Winston Churchill la democràcia és el més dolent de tots els sistemes polítics inventats per l'home llevat de tots els altres	27.2 81	Defensa de la pau social en llibertat Palabras de lealtad en Capitanía	La llibertat ha estat a punt de desaparèixer i continua en perill El nou Capita General de Catalunya transmet tranquil·litat en el discurs de presa de possessió	El que posa en perill la llibertat a més de l'alemtat a les institucions (el cop) són el terronisme d'ETA i demagògiques reivindicacions i riuoses pèrdues de jornades de treball i oposició sistemàtica que debilita el sistema polític que es veu agreujada per la crisi econòmica	27.2 81	Libertat democràcia Constitució	Hem de sortir al carrer per a ratificar el compromís amb la llibertat i la democràcia i la Constitució però solidariats amb els diputats (que van ser segrestats per l'escamot d'en Tejero) i el Rei, motor del canvi i gran impulsor de la devolució de las libertades y de la soberania al pueblo español	

13. 38 1	Enrren ment	El govern espanyol ha de 1) retornar l'eficàcia a les institucions encarregades de la seguretat ciutadana, 2) desemmascarar els que provoquen malviures com a pretext per a una actuació radical [terrorisme], 3) retallar l'economia per retornar l'optimisme al país, 4) acomplir el procés autonòmic i neutralitzar els provocadors	103 81	Entend era Catalunya	1. Els aliaes del director de Diario 16 a Catalunya per la lectura que aquesta fa de l'Estatut estan totalment fora de lloc: així com de que es tracta d'excessos pitjors que els que fa el govern basc. 2. La resta d'Espanya encara que part del seny català, no ha unes que el seny es plasma en el sentit de la responsabilitat col·lectiva dels catalans.	1. El qüestionament de les diputacions provisionals no posa en qüestió la unitat d'Espanya. 2. Catalunya va per una via de moderació i prudència i mesura en el si d'una Espanya sòlida.
13. 38 1	Enrren ment	Existeix un intent de presentar Catalunya com si la situació fos més greu que a Euskadi, com si fos culpable que la política estatal no reeixi.	133 81	Manifesto con plumero	1. No hi ha enfrontaments entre comunals basats en la llengua. La cultura política pragmàtica imperant a Catalunya impedia exclusions culturals i els coprisles lingüístiques.	1. No hi ha enfrontaments entre comunals basats en la llengua. La cultura política pragmàtica imperant a Catalunya impedia exclusions culturals i els coprisles lingüístiques.

El País

La Vanguardia

El Periódico

Avui

283	Qui veu vellitats independe nistes en coses com reposicio pausina Cataluña hoy' fa terrorisme ideologic (colpistes)	1 Les comunals autonomies son també Estat en l'acceptio amplia del terme (article 137 Constitucio) i aixi ho entén Puigot que es una persona amb "buen sentido y cordula" 2 Catalunya autonoma es part integrant de la historia del present i del futur de Espanya contemporania
-----	--	--

143	Convivencia y libertad	El Manifesto dels 2300 no és la declaració sobre la "supremacia" de la llengua catalana, sinó el resultat d'una negociació amb el Govern central i el Govern de Catalunya.
-----	------------------------	--

273	La exposició "Cataluña ayer"	Que Catalunya com qualsevol altra part o cultura d'Espanya es projecti a l'exterior és una cosa bona
-----	------------------------------	--

25	Proyecto exterior	En aquest moment que es fa l'exposició de Catalunya avui a la seu de la Unesco (a París) hi ha molts problemes per al desenvolupament de l'autonomia	Pero el poble catala sabra sempre recomençar amb la democràcia perquè la nostra veu es la de la raó i la cultura
19	Estima r la llengua	hem d'explicar als immigrants les raons que avalen i abonen l'amor a la llengua catalana perquè ells estan molt informats	Els catalans hem deixat en mans de les institucions el combat per la llengua i no ha de ser així

La Vanguardia

El Periódico

23.4 48 1	El nostre cinquè Sant Jordi	Els ciutadans han d'assumir l'activament la construcció de Catalunya, consolidar l'autonomia i la defensa de la llibertat i la Constitució garantint de futur pels pobles de la pell de brau	Resorgixen actituds anticalatanes i existix una greu crisi del sistema democràtic espanyol post 23-F	Quidiu que a Catalunya passa tot això participa de facto en una campanya colpista
23.4 81	Sant Jordi 1981			Es fais que la Generalitat sembli odds discòrdia i discriminació i inobediència com alguns mitjans de Madrid afirmen

El País

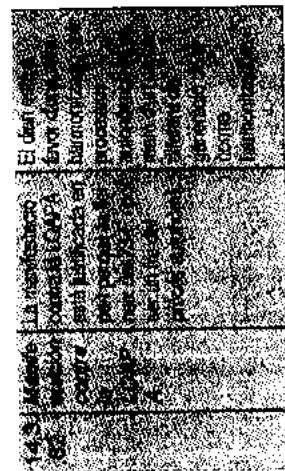
23.4 81	Eldia de San Jorge	El viratge antiautonomista del govern UCD (amb el suport de Felipe González) exacerba el conflicte allunyant-lo del diàleg	L'actitud del govern-UCD amenaça la democràcia perquè exacerba el conflicte nacionalista i això dona crèdit als colpistes
5.5. 81	Receto s'anti-catalanes	1. Les queixes del Manifesto dels 2.300 no estan justificades 2. Parlen de 'llibertat y tolerancia' preexistents, per tant es deuen referir a la dictadura	A Catalunya el català ha de ser equiparable al castellà. En la vida pública i en els mitjans de comunicació s'ha de resoldre l'entrada del català a l'escola pública és indispensable per la subsistència de l'idioma

26.6 81	Los gotes políticos del Camp Nou	1. L'acte cívic del dia de Sant Joan al Camp Nou va ser positiu per al recuperació de la unitat dels partits catalans en resposta a la mala acceptació de les autonomies i les reticències a l'equiparació del català amb el castellà i b) perquè 2. Va ser negatiu per: a) la radicalitat d'uns que van protestar per una part, a) en castella dels treballadors d'una empresa amb problemes i b) Barrena és va excedir al dir que el delegat del govern no hauria de ser a Catalunya	La protesta en defensa de la identitat, la llengua i la cultura ha de ser moderada
------------	---	--	--

23.1 281	Los nacion alismo s. la OTAN y la LOAP A	Aquesta LOAPA feia sota la pressió del 23 F. et nadequada	Ciutat de Barce gari en xena a unitat d'Espanya ho van demosttar en estar a la. 3. 3. 3. 3. [CETA] per tant no calia LOAPA
-------------	---	---	---

51 26 1	De la LOAP A a un nou cop de decret	Els decrets controlant els servis de a Seguretat social i la sanitat traspassats a la Generalitat de xen en no res les competències i son a la practica l'aplicació de l'esperit LOAPA.	Cal una negociació entre els partits i governos autònoms per evitar una retallada dels Estatuts
20. 12 81	La reunió d'intel·l ectuals a Sígtes	No es tracta d'una fusió sinc del reconeixement mutu de les cultures castellana i catalana	L'Estat encara defensa que l'única cultura existent es la castellana i els estaments oficials no han fet passos important per fer reconixer la vitalitat passada actual de la cultura catalana

14 38 2	Ciudad ans contra la LOAP A	La manifestacio era la primera en la historia de la ciudad de Barcelona	Els independentist es i els comunistes que hi convulsion son oportunistes
14 3 82	La manife stacion de hoy (anti- LOAP A)	La manifestacio no re vista perquè la organitzacion guett diferents amb objectius diferents	

14 38 2	Ciudad ans contra la LOAP A	La LOAPA rebaixa l'autonomia concedida i respon encara que Cauo Sotelo no ho reconeix a pressions de les forces regressives	
---------------	--	--	--

Avui

23.3.82	El Congrés del PSUC	El PSUC surt assentat del VI Congrés, passat ja el trasbals de l'escripció ortodoxa i dogmàtica (el que seria el PCC) del desembre passat
		Recuperar el nostre poble amb totes les senyes d'identitat requerir partits forts, coherents i poc convulsions fidelitat i liderat electoral i responsables

El Periòdic

21.3.82	Un Congrés interès ante	El diari es mostra favorable al moderat dins del PSUC perquè si guanya seria més estabilitzador per a la situació política
		La crisi del PSUC posa en perill l'estabilitat política a Catalunya, especialment a molts municipis

La Vanguardia

30.4.82	La visita del Papa	El Papa ha de visitar Monserrat, encara que això implica suspendre altres actes	Montserrat és símbol de la fe cristiana a Catalunya
---------	---------------------------	---	---

El País

24.3.82	El VI Congrés del PSUC	1 El PSUC després de l'èxits dels prosoviètics i la divisió interna entre leninistes i eurocomunistes, corre el perill de perdre molta força i ser reduït a simple federació del PCE 2 La crisi del PSUC va ser desencadenada per les crítiques de Carrillo i aprofitada pels pro-soviètics	Es un pena perquè el PSUC va lligar catalanisme, partit obrer, democratització i solidarietat amb la resta d'espanyols i això va impedir nucls de nacionalisme radical del qual al País Basc van sorgir la violència i el terrorisme
---------	-------------------------------	--	--

10.6.82	Dos anys de "puyols mo"	Es anuncien els districtes de l'illa per a les generals i Trías a les municipals absoluta continuïtat en la seva política	Pujol té un doble discurs a Catalunya (en competència amb Esquerra Republicana) i a Madrid desenvolupa una col·laboració essencial per a la creta (UCD)
---------	--------------------------------	--	---

El País

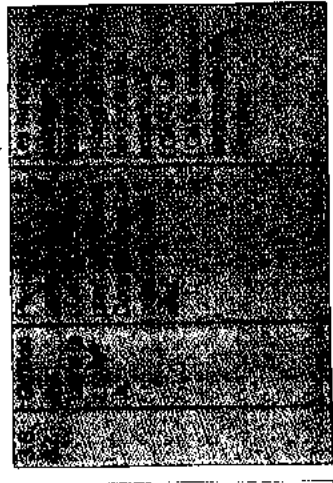
La Vanguardia

El Periódico

Avui

18	El Pi	El g. de les TB
68	de les	ambilitza els Països
2	Tres	Catalans lliure
	Branqu	caiscap, però totes
	es	tres branques d'una ve
		comuna i formant un s
		altre
		A les dades
		nacionalistes ha de
		regnar la liberal
		d'expressió perquè els
		grups nacionalistes
		pugim dir el que fèiem
		ni que sigui
		acostitucional

El P. i la UCD
 i ben la majoria
 parlamentària per
 evitar el desàstreb de la
 LOAPA; anar per la via de la institucional

24.6	La LOAP	1. Faltaria ser que el govern de la UCD i el PSOE hagin enviat al Consell de la LOAPA (abans d'entri en vigor) per evitar que sigui utilitzada contra ells en les properes eleccions (previ s'hi hagi aplicat el principi de no retroactivitat)	2. Els nacionalistes de CiU i PFIIB utilitzaran igualment la LOAPA com a arma electoral
82	A. arma elector al	1. Ho és que el PSOE i UCD dubtin de la constitucionalitat de la LOAPA, sinó que només pretenen endarrerir-ne l'aplicació per evitar l'erosió electoral previsible	

23.6	Una propue sta pacific adora	Presentar el projecte de la LOAPA a control previ del Tribunal Constitucional ha estat una bona idea	Si no la reformen la LOAPA ara per ara no pot ser orgànica ni harmonitzadora i és un intent de buidar de contingut els estatuts de Sa. i Gernika
------	------------------------------	--	--

27.7 .82	La violència no ha casado	1 Els bisbes bascos s'equivoquen en dir que la LOAPA problematitza la pacificació del poble basc 2 S'equivoquen al qüestionar la llei al legant que el fet que tingui majoria numérica (parlamentaria) no la legitima eticament	Els bisbes bascos tenen dret a opinar en política però aquesta vegada estan equivocats en el que diuen
-------------	----------------------------------	--	--

29 7.8 2	L'any del Barça	El Barça pot arribar ben lluny en cadascun dels cinc torneigs en que participa perquè té la millor plantilla	El Barça ha de continuar sent el que és i el que representa [Catalunya]
----------------	------------------------	--	---

2.8. 82	La difícil solidaritat	Els comples de repartiment del Fons de Compensació Interterritorial han de ser clars	El govern pot ser repartit sense equitat els recursos del FCI o pot ser no. Els andalustistes diuen que s'afavoreix Catalunya i Galicia però els nacionalistes catalans i bascos també es queixen. Tot plegat en un mar de confusió
------------	-------------------------------	--	---

8.8. 82	Evitar la discorde	Les declaracions del nou president d'Andalusia, el senyor Escuredo dient que hi ha un greuge economic en relació amb Catalunya a propòsit dels fons interterritorials son lamentables perquè sembla que hi ha una discorde entre els pobles d'Espanya	La disputa sobre el terme 'nació' i 'nacionalitat' és absurda. La disputa està en acceptar si Espanya és una nació (de nacions si es vol) o no i com que la convivència entre els pobles d'Espanya la regula la Constitució, es al seu text que ens hem de referir
------------	---------------------------	---	--

Avui

12. 88 2	Una invitació a les escoles han d'afavorir el paper que toca en mans dels directors o dels consells directius a decidir sobre quina o quines matèries han de ser ensenyades en català	S'han de fer més matèries en català per acostar-se a l'equiparació de les dues regions oficials a Catalunya i lleure violència a una qüestió (a lingüística) que s'ha complicat massa
----------	---	---

31 1 0.82

Gobernar y legislar con generosidad	El PSOE ha de tenir bones relacions (no governar amb el "curro") amb CiU, PNV i PSE-PSUC	Canviar a compromisos amb el govern central i els d'Estad i Catalunya (frascassos terroristes) amb el PSE-PSUC perquè centenars de milers de vots dels 26-0 del PSOE venen d'allí
-------------------------------------	--	---

30 9 82

Preparando los comienzos primeros días	Deixada enrere la campanya electoral el realisme ha de guiar el nou govern (de sa Majestat) de Felipe Gonzalez. La seva màxima prioritat ha de ser la crisi econòmica	El 10 del mes suport parlamentari perquè te majoria absoluta però li cal el treball de tots. Esperarem els vint primers dies per fer-ne un primer balanç
--	---	--

6.10 82 Un País para todos

Un País para todos	L'edició de El País a Barcelona téix "del interès de fer: creixer un mitjà de informació y de opinió independente capaç de resistir-se a las presiones de todo género y de representatí discreta pero firmemente la posición de sus lectores"	L'esquema derivat de tenir tres edicions (general, Madrid i Barcelona) encaixa en el model autònom "una España otra común de sus pueblos"
--------------------	---	---

15 2.8 3	Col·labo- ració Gener alitat- exèrcit	La campanya de difusió del patrimoni cultural de Catalunya als soldats comandaments militars funcionaris civils de l'administració militar i els seus familiars és, com va dir Pujol, positiva	Els militars han de conèixer les terres que integren Espanya i assabentar-se que tenen una història pròpia una llengua pròpia i un patrimoni cultural
----------------	---	--	---

2.2. 83	El tercer canal	Calviño i els socialistes del govern central no tenen res a dir sobre el tercer canal	El tercer canal ha de ser competència exclusiva de la Generalitat i no exclusiva (manipulada) del govern de la Generalitat
------------	------------------------	---	--

12.2 83	Los peligros de la nacionalismo	Conzález ha reaccionat sense dramatismes i ha fet bé, front a la reivindicació de Ceuta i Melilla per part de Rabal	Ceuta i Melilla son espanyoles perquè s'ha d'aplicar el principi de població fa segles que la seva població és espanyola i no el principi territorial
15.2 83	El tercer canal y la televisión pública	Calviño i els socialistes del govern central no tenen res a dir sobre el tercer canal	Els tercers canals han de fer una programació substantiva capaç d'informar de tota la realitat catalana, espanyola i internacional

94	La ley del catalán	En la te que s'aplica la llei de català per a catalans veure que es defineixen les condicions de convivència	1. El català no té d'averigat els expenss del català 2. La publicació de les edicions i notícies culturals en català no ha d'ambiar a perjudicar les expressions de vida catalana en castella als de la indústria editorial als mitjans de comunicació i als mitjans de la economia de mercat
----	--------------------	--	--

15.5	Explica Catalunya	El que que explica sobre Catalunya Espanya Catalunya i el que pot fer per a la millora de la convivència i el respecte a la identitat de cada poble	El que que explica sobre Catalunya Espanya Catalunya i el que pot fer per a la millora de la convivència i el respecte a la identitat de cada poble
------	-------------------	---	---

17	La supervivencia de Banca Catalana	La solució a la crisi de Banca Catalana ha de ser catalana BC no pot ser venuda a un poble de les entitats bancàries	BC no ha de perdre catalanitat perquè solucionar la seva crisi implica la possibilitat que l'economia de Catalunya s'empu...
----	------------------------------------	--	--

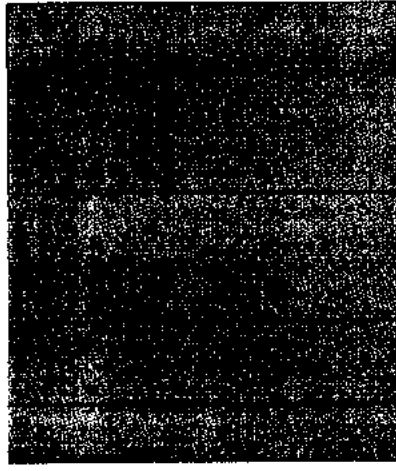
Avui

11.8.3	Un malson esvaït	Saludem la sentència del Tribunal Constitucional que declara anticonstitucionals els punts substancials de la LOAPA	La LOAPA redueix l'autonomia a descentralització malmetent les esperances i ambicions del poble de Catalunya i anul·lava el consens que es va establir a còpia de diàleg i d'autoreunions en fer la Constitució i l'Estatut
--------	------------------	---	---

El Periódico

11.8.83	Fin de firmito de litigio	Ara després que el Tribunal Constitucional ha posat fi a la LOAPA, no te cap sentit parlar-ne més	Es propi de la democràcia que el que ha sentenciat el TC, no es posi en qüestió
---------	---------------------------	---	---

La Vanguardia

11.8.83	La espera da senten cia de la LOAPA	1 Com diu el Tribunal Constitucional la LOAPA no té caràcter ni orgànic ni harmonitzador, ni és la preeminència quasi absoluta de les Corts Generals sobre els Parlaments autonòmics 2 El TC ha demostrat que l'Estat no és cec ni sord als plantejaments nacionalistes	Cal un pacte d'Estat entre el govern - de Felipe González - les minories nacionalistes sobre l'Estat de les autonomies
---------	-------------------------------------	--	--

10.9.83

Bienvenido al tercer canal
Encara que de moment només hagi programat espais com els de món, sigui benvingut perquè es integraran en català

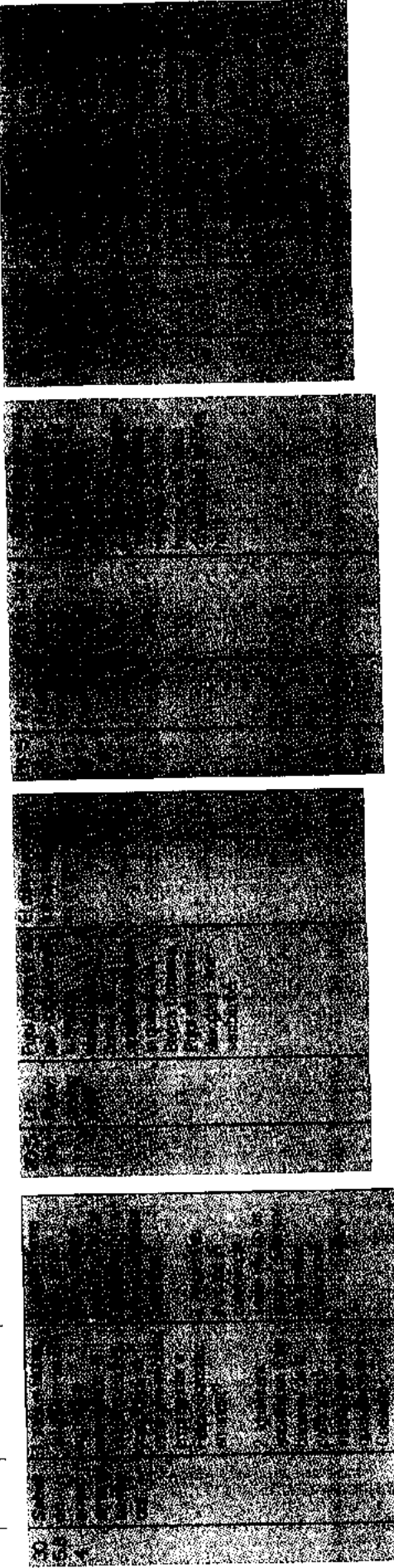
Qui més ansia ha mostrat pel Tercer Canal ha estat el Govern de la Generalitat, però està per veure com seran els informatius

11.9.83

Entre la fiesta en paz y la jornada de protesta
1 Seria absurd que qui governa a la Generalitat convoqués a una manifestació reivindicativa per l'onze de setembre, després de 3 anys de govern amb la majoria dels serveis transferents
2 Igualment absurd seria que hi convoqués el partit que governa a Espanya per barrejar-se amb els que reclamen la independència o els que protesten contra la política econòmica o de defensa del govern

L'Onze de setembre ha de ser diada de festa i commemoració perquè ja estem en una situació normal

23	Una nota clara	Els fiscalts sobre la querrel·la per presumptes irregularitats a Banca Catalana	La querrel·la està moguda sobretot per una intencionalitat política (atacar Jordi Pujol)
----	----------------	---	--

18,3	La Izquierda en Cataluña	A favor de la col·laboració entre PSC i PSUC	La col·laboració és l'única manera de preparar l'alternativa a CDC
------	--------------------------	--	--

26. **La victòria**
 3-8 **l'acaparadora**
 5 **l'afar de**
for un
poble

l'hecsstem més
 victòries d'aquestes
 perquè el Barça i més
 que un club - projecta
 una força en totes les
 capes socials de
 Catalunya i de
 Barcelona que es
 manifesten en
 aquestes celebracions

25.3 **En la hora**
 de la **euforia**
fel Barça
feia 11
anys que
no
guanyava
la Liga

El Barça i
 Catalunya es
 mereixen el
 títol

L'important és que
 el Barça ha aies
 el futbol base i les
 altres seccions
 Els més de
 100.000 socs del
 Barça testimonien
 la importància de
 la victòria

5.5 **Televis**
iones

1. Tv 3 malgasta com
 va malgastat TVE
 faronçament i lent
 una Tv centralizada
 (a Barcelona)
 2. TVE entorpeix el
 desplegament de la
 cobertura de TV3 i
 dels recursos del
 circuit català

En les guerres
 amagades
 entre TVE i
 TV3 acaba
 perdent l'erari
 públic i el
 públic-
 audicencia en
 general

13.5 **El Rey,**
en
Catalu
nya

Agram la vista
 del rei i no visita
 més Catalunya es
 perquè la molta
 fema com a cap
 de l'estat

El rei visita
 Catalunya com a
 monarca dels
 catalans

12. **La**
 5.8 **visita**
 5

És bo que el rei vingui a
 Catalunya i es trobi no
 en un bany de multituds
 sino amb els
 representants catalans
 perquè així s'adona que
 Catalunya necessita el
 reconeixement de la
 seva personalitat per
 alliberar energies i
 aportar a la resta de
 l'Estat: llibertat,
 modernitat i tolerància

La visita del rei arran de
 la celebració del
 Mil·lenari no ha de
 donar de banda la
 llengua catalana

Tenim por
 que es
 vulgui fer
 marxa
 que fa a les
 llibertats i
 als drets
 dels pobles

17

El Periódico

145 Convivencia 85

La ruptura del consens parlamentari per part de CiU la considerava no pertinent, ja que per a aquest de la llengua problemes d'escolarització i petites discriminacions laborals amenacen l'èxit de la convivència

CiU hauria de continuar per la via dels consens encara que la majoria absoluta li permetria prescindir-ne

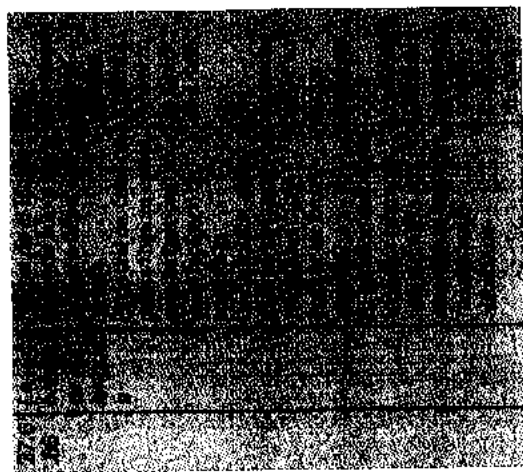
22.6 El espacio del castellano 85

Existeix un empobriment del castellà i cal especialment de millorar l'educació i l'abundància del idioma comú i el castellà que s'usa en els mitjans especialment ràdio i TV

S'ha de tenir en compte el risc d'aparició d'un castellà mandari i l'èxit de la comprensió per les classes populars que en parlaran tot un altre

11	Catalunya	El retorn de Catalunya a Europa és una oportunitat única per modernitzar-se i per expandir-se econòmicament	Com diu Pujol, Catalunya està preparada per a aquest repte. Garrobe tot l'editorial és un resum del missatge de cap d'any de Pujol assumit pel diari	1-2. En Europa de nuevo	Espanya torna a l'Europa de les llibertats i la situació geopolítica cultural i econòmica de Catalunya és privilegiada per saber aprofitar el repte que representa la integració a la CE	La integració a la CE és l'oportunitat d'entrar en el col·lectiu supranacional més privilegiat del món
12	18 Europa					
13	Afirmació i càstig	1. El pobre resultat del 'Si' en el referèndum de l'OTAN demostra ferositat del carisma socialista 2. L'afirmació real de l'OTAN és més alta del que diuen les xifres perquè els aliats no han col·laborat amb el PSOE en el referèndum	El govern central ha rebut un càstig 3. A Catalunya la "indubtable" tradició pacifista i antimilitarista i la llibertat de vot del partit majoritari ho fa diferent de la resta de l'Estat com també ho fa estat a Euzkadi	13.3 86 Un pueblo razonable	El diari s'alegra del 'Si' a l'OTAN en el referèndum i es mostra a favor d'un consens parlamentari en política exterior	El referèndum no s'hauria d'haver convocat mai perquè ja hi havia majoria parlamentària a favor de romandre-hi
14	86					
15	86					
16	86					
17	86					
18	86					
19	86					
20	86					
21	86					
22	86					
23	86					
24	86					
25	86					
26	86					
27	86					
28	86					
29	86					
30	86					
31	86					
32	86					
33	86					
34	86					
35	86					
36	86					
37	86					
38	86					
39	86					
40	86					
41	86					
42	86					
43	86					
44	86					
45	86					
46	86					
47	86					
48	86					
49	86					
50	86					
51	86					
52	86					
53	86					
54	86					
55	86					
56	86					
57	86					
58	86					
59	86					
60	86					
61	86					
62	86					
63	86					
64	86					
65	86					
66	86					
67	86					
68	86					
69	86					
70	86					
71	86					
72	86					
73	86					
74	86					
75	86					
76	86					
77	86					
78	86					
79	86					
80	86					
81	86					
82	86					
83	86					
84	86					
85	86					
86	86					
87	86					
88	86					
89	86					
90	86					
91	86					
92	86					
93	86					
94	86					
95	86					
96	86					
97	86					
98	86					
99	86					
100	86					

16.6 86	A Elecciones programas T. Los nuevos pasos del nacionalismo	El PRD (Fiscal) embiastiza libertarizar l'economia crear ocupació CUI desenvolupar i perfeccionar el model autonomic	Els nacionalistes ja formulen propostes estatals i europees
------------	---	--	--

27. 68 6	Contra la decisió del Parlam ent	El Tribunal Constitucional com el govern posen embrancs a la convivència lingüística anul·lar 300 articles de la llei del català	Tant el govern central com el TC haurien d'haver respectat la integral de la llei perquè va ser volada unanimement al Parlament de Catalunya encara més perquè es don articles impugnats no són gens essencials	28.6 86	La Ley sigue siendo Ley	La sentència del TC afirma que los apartal de la lle de normalizado lingüística antidiscriminació però que según el bien valida	El lo s'han de posar en qüestió les decisions del TC perquè la superioritat de la democràcia espanyola necessita un poder arbitral inquestionable i a ines Catalunya democràcia espanyola
----------------	---	--	---	------------	----------------------------------	--	---

Avui

El Periódico

La Vanguardia

El País

18.10.86 L'alegria i el seny per preparar els Jocs Olímpics del 92

1. La projecció de Barcelona al món ha de ser en funció del fet que és cap i casal de Catalunya

2. La transformació de la ciutat l'ha de deixar més humana i més habitable

18.10.86 Lo hemseguido

Nosaltres (diari de Barcelona) a Catalunya i Espanya hem aconseguit l'organització dels Jocs Olímpics de 1992

Barcelona és una ciutat líder a Catalunya i Espanya i aquest repte ha de servir perquè creixi en si mateixa i en el liderat

18.10.86 La generació del 92

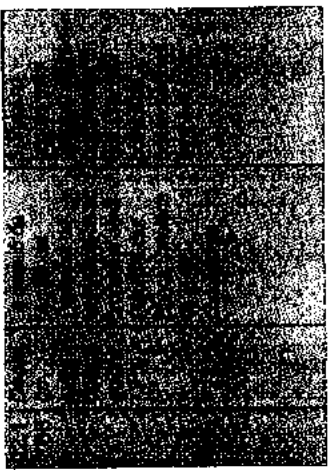
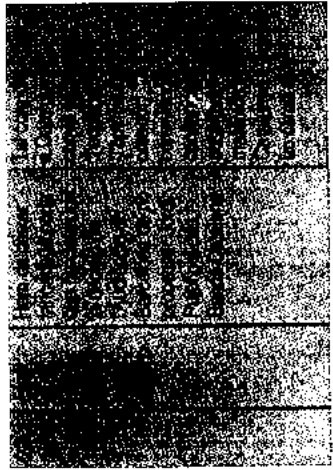
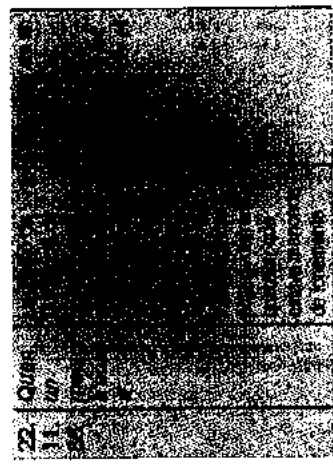
Tot hom ha de donar suport als Jocs Olímpics a Barcelona que ahir el COI va adjudicar

L'èxit dels Jocs requereix el consens entre les forces polítiques, en lloc dels enfrontaments precedents i actuals (OTAN, Banca Catalana)

18.10.86 Victòria Olímpica

L'obtenció de l'organització del JOC es un èxit degut 1) a la unitat dels partits polítics (per primera vegada des de Franco) i 2) al suport de les institucions espanyoles

La unanimitat ha de servir per a Catalunya i Espanya

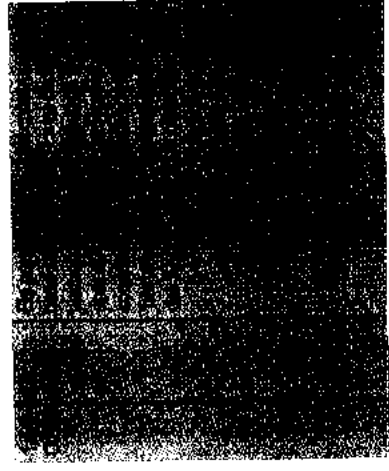

21.11.86 Un caso político?

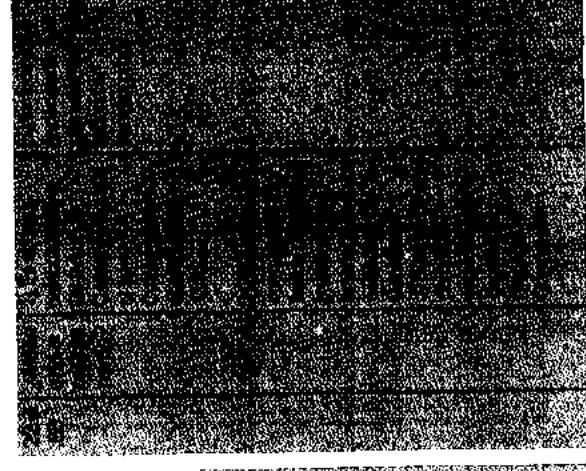
Cas Banca Catalana: els jutges han d'emetre una decisió jurídica precisant de la politització en què s'ha subsumit el cas

Jordi Pujol ha polititzat la querrela jurídica en benefici propi. Li ho han facilitat les declaracions barroeres i fora de lloc d'alguns socialistes

El País

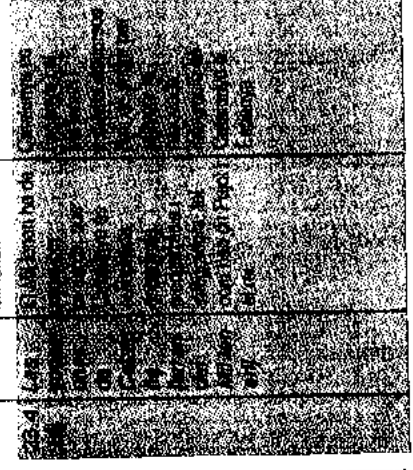
La Vanguardia

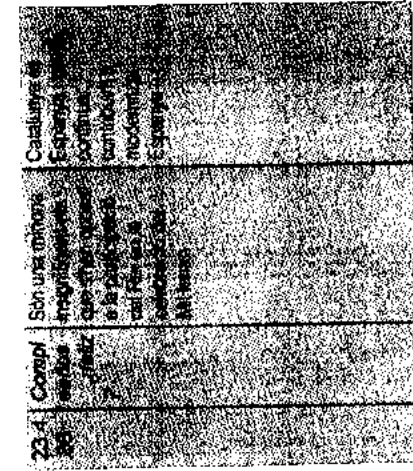
El Periódico

Avui

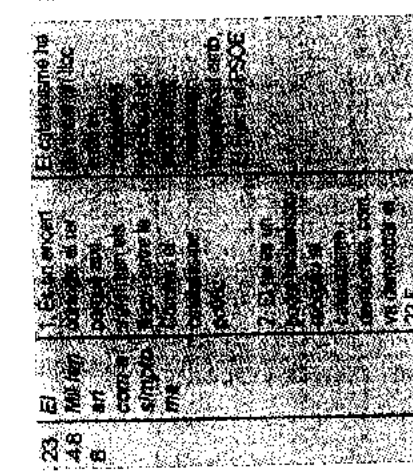
42. **El Rey y el Milenario**
 Pujol: fa bé demanar a fer que accepti presidir la comissió d'actes per celebrar el mil·lenni
 Catalunya és Espanya encara que a alguns no els agrada

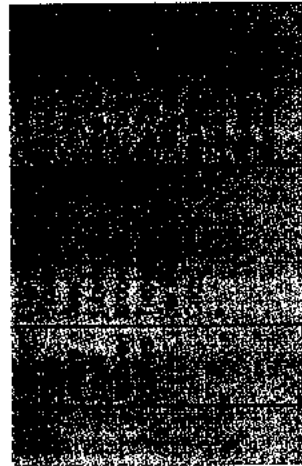

23. **El Rei i el Mil·lenni**
 Pujol: fa bé demanar a fer que accepti presidir la comissió d'actes per celebrar el mil·lenni
 Catalunya és Espanya encara que a alguns no els agrada

23. **El Rei i el Mil·lenni**
 Pujol: fa bé demanar a fer que accepti presidir la comissió d'actes per celebrar el mil·lenni
 Catalunya és Espanya encara que a alguns no els agrada

13. **El context actual de l'autodeterminació**
 Es apropia que en aquests moments històrics (reclamació de sobirania dels països balcics) el Parlament recordi el dret a l'autodeterminació del poble català.
 La Constitució i l'Estatut no són punts d'arribada, sinó de sortida per a majors quotes d'autogovern tal com entén CIU.

14.1 **14.1 2.89**
 Avantipl
 Propús ta del Parla me nt sobre l'auto dele rminació n
 Títol: Y todo a media luz

El que està malament no és reclamar l'autodeterminació, sinó dir que es pot exercir dins del marc constitucional

14.1 **14.1 2.89**
 Catalunya es va autodeterminar votant la Constitució que a l'article segon consagra la unitat espanyola

14.1 **14.1 2.89**
 Diez años de Estatut

Està bé que se celebri els 10 anys d'Estatut però no calia parlar d'autodeterminació

Els ciutadans s'han autodeterminat en votar partits que no parlen d'autodeterminació

14.1 **14.1 2.89**
 La ocasin de Pujol
 Pujol hauria de desautoritzar el seu grup parlamentari per haver votat a favor de la moció segons la qual Catalunya no renuncia al dret a l'autodeterminació, per demostrar que és fidel a la Constitució i no fa servir un doble llenguatge

El poble català ja es pronuncia sobre la independència des de 1977

1910-1990	Pujol i Roca	La crisi per la mala gestió de l'administració de CiU ha arribat a punts del partit que denostia el distanciament Pujol-Roca	Elviriano pel català excoïdes en l'èremic exterior. La seva col·laboració amb el govern centrista i el fet que l'administració ja està assentada l'encata als seus propis problemes (parc Busch trasvassament de l'Ebre a la residus industrials degradació de la costa catalana)
1910-1990	Elviriano pel català excoïdes en l'èremic exterior. La seva col·laboració amb el govern centrista i el fet que l'administració ja està assentada l'encata als seus propis problemes (parc Busch trasvassament de l'Ebre a la residus industrials degradació de la costa catalana)	La crisi per la mala gestió de l'administració de CiU ha arribat a punts del partit que denostia el distanciament Pujol-Roca	Elviriano pel català excoïdes en l'èremic exterior. La seva col·laboració amb el govern centrista i el fet que l'administració ja està assentada l'encata als seus propis problemes (parc Busch trasvassament de l'Ebre a la residus industrials degradació de la costa catalana)

1910-1990	Una breu... després d'alguns membres de CiU del consell d'administració de la CRTV que poden reflectir un malestar més general amb TV 3	Elviriano pel català excoïdes en l'èremic exterior. La seva col·laboració amb el govern centrista i el fet que l'administració ja està assentada l'encata als seus propis problemes (parc Busch trasvassament de l'Ebre a la residus industrials degradació de la costa catalana)
-----------	--	---

<p>4.11 90</p>	<p>La primàcia de la societat civil</p>	<p>Ara que es oficial que no es traïa d'un text oficial, els dirigents nacionalistes sabien eliminar els objectius desafortunats que es marcava el document de treball que es va filtrar a la premsa</p>	<p>1 El text sobre estratègia política elaborat per prohoms nacionalistes -- que ha circulat pels rengles del govern, en lloc dels del partit -- te de positiu que proclama com a objectius el liberalisme, la primàcia de la societat civil i el principi de subsidiarietat</p>	<p>¿Hom enja a '1984'?</p>	<p>El document filtrat al públic, tret de voler fomentar l'ús i la dignitat de la llengua catalana i promoure alguns objectius nacionalistes defensables des del seu punt de vista (és a) intervencionista perquè proposa el control absolut de la societat catalana per part de la ideologia nacionalista conservadora i els que l'encarnen, excloent els altres corrents b) pretenen col·locar al "servei de l'esperit nacionalista" agències de notícies, sindicats patronals, caixes universitàries i a dir es tallaran</p>
<p>3.11 90</p>		<p>2 Te de negatiu l'objectiu intervencionista de situar nacionalistes en els llocs de responsabilitat d'inversitats, premsa, patronats, media, etc.</p>	<p>Pujol hauria de desautoritzar el document de treball programàtic que articula entre els alts càrrecs de l'administració</p>		

8.11.90	Acuerdo de Pujol	<p>1 Pujol ha desautoritzat el document programatic intervencionista filtrat fa un dies. Ha fet bé de rectificar i es meritari perquè el mateix va participar en l'elaboració i difusió del document.</p> <p>2 Ara hauria de rellevar els "funcionaris ideològics" que han assumit la redacció global del document.</p>	<p>Perquè la desautorització verbal sigui efectiva ningú del partit o de l'administració ha de posar en pràctica allò que el document proposava</p>
6.3.91	Bilingüisme	<p>1) El TC fa bé de validar la llei de la funció pública de la Generalitat que exigeix el coneixement oral i escrit del català per optar a ser funcionari de l'Administració autonòmica</p> <p>2) L'Administració penfèrica de l'Estat hauria de seguir el mateix criteri</p>	<p>La Constitució empara totes les llengües d'Espanya i per tant tothom les ha de protegir i desenvolupar inclosos els que foragitanen el català de les seves comunitats autonòmiques</p>

30.5.91	<p>Nación alistas</p> <p>region alistas</p>	<p>Els nacionalistes i els regionalistes són els nous partits tronissos sobre tot als municipis i miren d'estar bé amb qui ocupa el govern central</p>	<p>CiU ve un sostre electoral perquè ja està situada al centre polític. Si vol ampliar el seu poder haurà de pactar amb el PSC</p>
1.6.91	<p>Ejempl o de Catalu nya L'asar niculact ó del coman do Barcel ona d'ETA"]</p>	<p>També a Euskadi hi hauria d'haver com a passat a Catalunya a) Col·laboració policial, b) col·laboració ciutadana, c) símbols polítics com els que s'han donat a l'enterrament de les víctimes de l'atemptat de Vic (dues banderes funeràries bilingües) El lèndakan hauria d'aprendre de Pujol</p>	<p>Els nacionalistes moderats i els ciutadans han de col·laborar policialment contra ETA i defensar els cossos de policia o Guàrdia Civil</p>

Avui

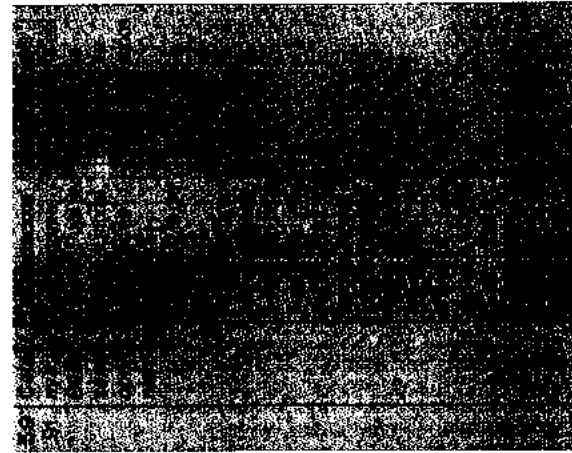
El Periódico

La Vanguardia

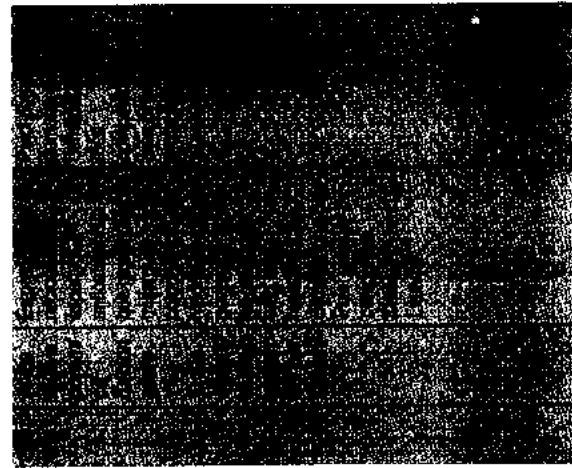
El País

19 91	El fals fantas ma de la divisió de Catalu nya	Ramon Odiol és un imprudent al contraposar els drets dels immigrants amb la reivindicació dels drets nacionals de Catalunya perquè encara que no vulgui això es dividir el país i llicenciar la convivència	Fer Declaració a tremendistes sobre un possible futur que el mateix diu que no passara obre les portes perquè realment passar les catàstrofes sobre les quals alerta
29 91	No fem servir el federal isme en va	Quan el president del Senat Juan José Laborda (PSOE) proposa reformular la Constitució perquè etc. l'Estat espanyol ja es federal i només proposa un canvi d'etiqueta a l'Estat de les autonomies	El PSC a diferència del PSOE almerià pata d'un federalisme amb mes contingut

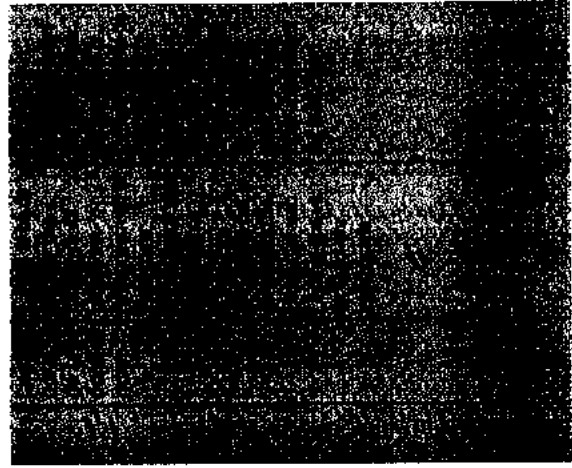
Avui

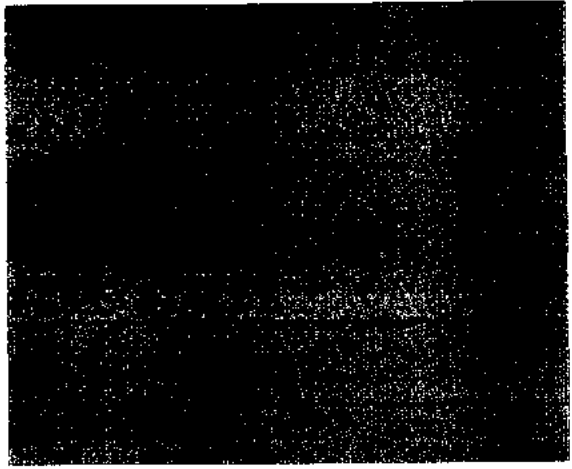
El Periódico

La Vanguardia

El País

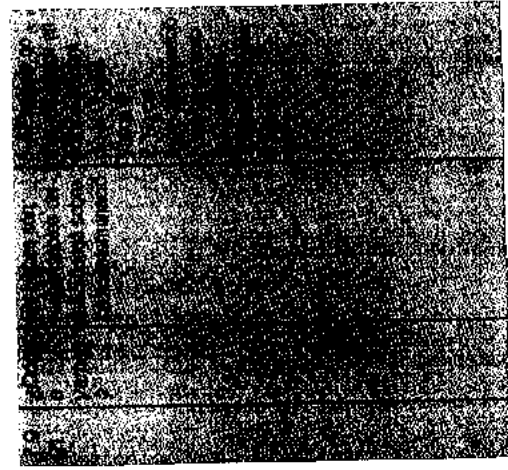
69 Lengu
91 a r
escola

S'ha avançat en la
normalització
lingüística a
l'escola però
encara som a mig
camí

El perill de
l'eliminació del
català encara no
ha estat
abandonat cal
progrés ara en
l'ensenyament
secundari on les
dades no són tan
bones com a
primària

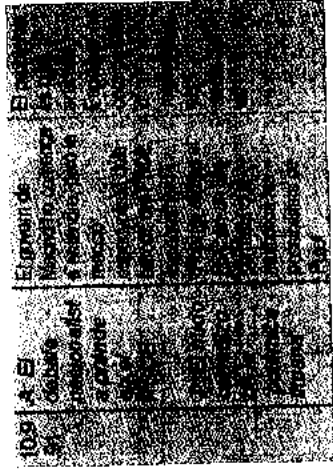
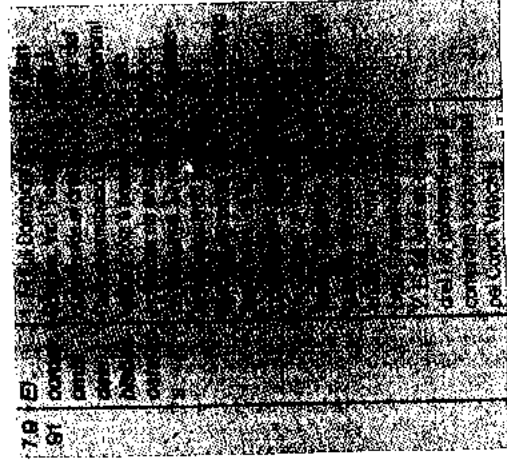
El País

La Vanguardia

El Periódico

Avui

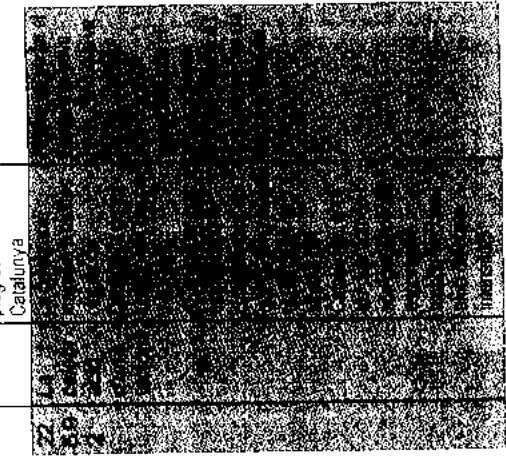
<p>10.9.91 1</p> <p>El finançament, pedra de toc de l'autonomia</p>	<p>1. Cal un nou sistema de finançament. Els que pensen que les peticions catalanes busquen privilegis immenses són uns ignorants</p> <p>2. L'acord del 88 es basava encara en el cost efectiu dels serveis hospitalaris i això perpetuava el deficit, perquè el cost efectiu era la fotografia del passat en que Catalunya estava discriminada</p>	<p>Del finançament depèn que es pugui realitzar la idea política que va ser triada per la majoria dels catalans</p>
<p>11.9.91</p> <p>Una Diada per l'autonomia</p>	<p>A Un Onze de Setembre marcadu per la polemica T. La Diada Lituana</p>	<p>Felicitat Puig i Juny de les declaracions en que va comparar Catalunya amb Lituania ha moderat el discurs demanant simplement un millor tracte de Madrid</p>
<p>11.9.91</p> <p>La Diada del 91</p>	<p>Catalunya no necessita sobirania sino sobretot recuperar la llengua</p>	<p>Catalunya sempre ha avançat econòmicament malgrat els entrebancs polítics i ho ha de continuar fent</p>
<p>13.9.91</p> <p>Acclarar lo ambigüo</p>	<p>CiU ha de deixar clar d'una vegada que està a favor de desenvolupar la Constitució en la perspectiva de la unitat europea</p>	<p>A CiU no li ha de fer por deixar l'ambigüat (ara constitucionalista ara tendencialment independentista) perquè els grups independentistes tenen molt poca força com s'ha demostrat aquest Onze de Setembre</p>

27.3.92 **Las Bases de Manresa**
 Pujol es l'heretge de Les Bases i de la liderança del catalanisme
 Això és el que convé estar d'acord amb el mateix catalanisme i independentisme, i està fora de lloc

27.3.92 **Des de les Bases, cap al futur**
 1. Hi ha les Bases de Manresa i el que ha estat el catalanisme polític hegemonitzat pels de llavors han estat defensors de la independència sino de la col·laboració
 2. Els altres plantejaments perjudiquen l'evolució i el progrés de Catalunya

21.5.92 **La cumbre de Wembley**
 El Barça jmes que un club i mereix guanyar la copa i l'homenatge que això comporta
 El Barça va ser símbol de la lluita per la democràcia a Catalunya i ho és ara de Catalunya

21.5.92 **A. El Barça gana el trofeo en el año de los Juegos T. La Copa olímpica**
 El Barça, l'equip més representatiu de la ciutat de Catalunya, és el millor d'Europa i el diari se'n alegra

22.6 .92	Olimpíca desleial	Es desleial per part de CDC permetre que un grup controlat per militants de CDC ompli el recorregut la torxa olímpica amb cartells de "Freedom for Catalonia". Hi havia un pacte Pujol-Maragall que aconsellava usar els símbols catalans però també el respecte per als símbols comuns de tots els espanyols	A Espanya hi ha un règim de llibertats individuals i col·lectives. Es té de reivindicar més autonomia, competències i finançament, però una altra cosa és posar en qüestió el sistema, amb l'habilitat de tenir incidència mediàtica en les televisions pròpies i els periodistes estrangers
20.7 .92	El Rey y la República	La inauguració per part del Rei d'una rèplica del pavelló Seit-Lacasa que va representar Espanya a l'exposició universal de París (1937) és un homenatge als insígnies exiliats de la dictadura franquista	Simbòlicament el Rei lliga així amb la legitimitat de la República que va definir el seu avui

23 Si Felipé
69 cobrenza via
3 pactar amb Cdu
hauria d'acceptar
el programa de
Cdu a les darreres
eleccions (15% de
IRPF, supressió
governadors
civils
i competencies en
formació
ocupacional i
intervenció en el
repartiment dels
fons de cohesió
comunitaris)

El pacte es una
oportunitat per als
socialistes
d'incorporar el
nacionalisme
català i basc a la
governació de
l'Estat

26 La
69 Parla
3 no se
5

26 La
69 Parla
3 no se
5

26 6
93

A La
elecció
de
Sochag
a veus
comparto
el PSOE
i U
T. La
posibili
dad de
un
'giro a
la
izquier
da'

26 6
93

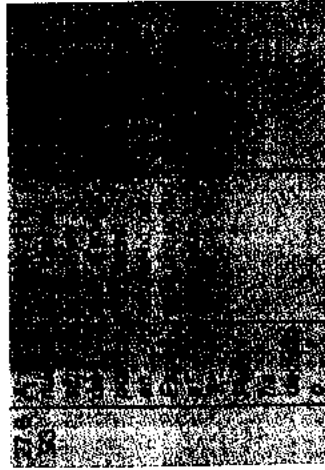
El pacte es una
oportunitat per als
socialistes
d'incorporar el
nacionalisme
català i basc a la
governació de
l'Estat

El pacte es una
oportunitat per als
socialistes
d'incorporar el
nacionalisme
català i basc a la
governació de
l'Estat

El pacte es una
oportunitat per als
socialistes
d'incorporar el
nacionalisme
català i basc a la
governació de
l'Estat

Avui

El Periódico

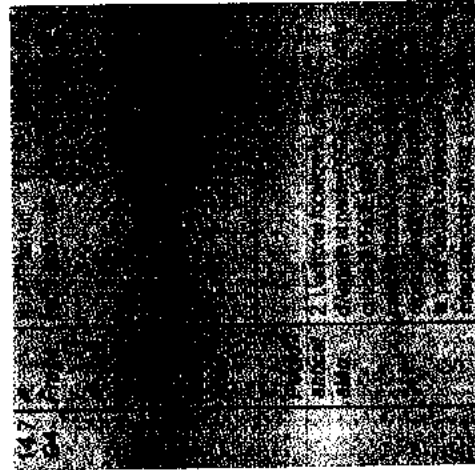
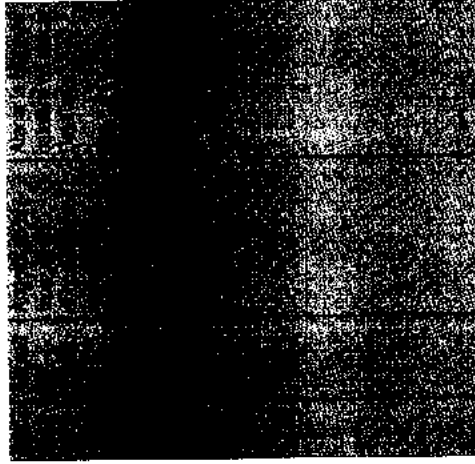
La Vanguardia

30.6
93

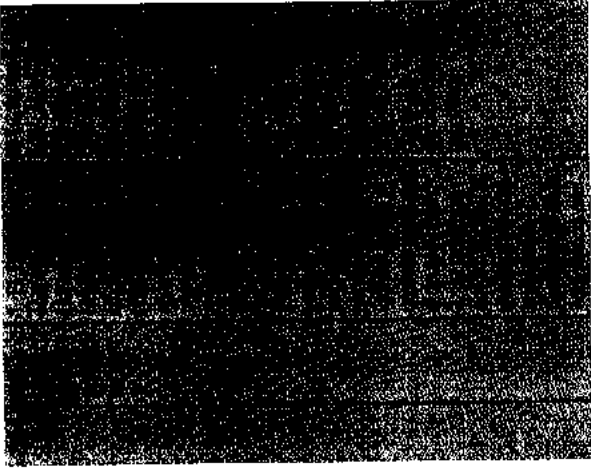
Pujol y
Arzallu
z

Pujol es nega a
correr cap risc en
la col·laboració
amb Gonzalez y
per tant no es
compromet en
defensa de
l'interès general
de l'Estat tal com
va prometre en
l'oferta electoral

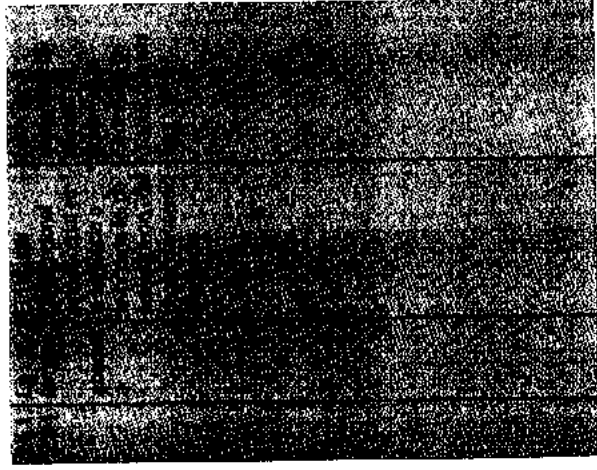
Pujol tracta
bàsicament
d'aprofitar-se de
la debilitat del
govern en lloc de
fer com el PNV
que entén que si
les coses van
malament per
Espanya aniran
malament per a
Euskadi

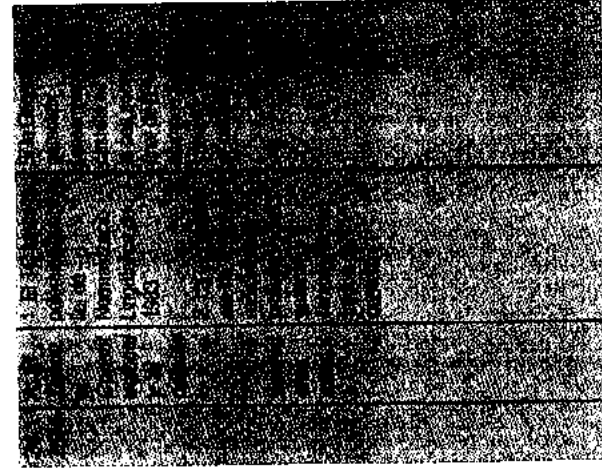
El País

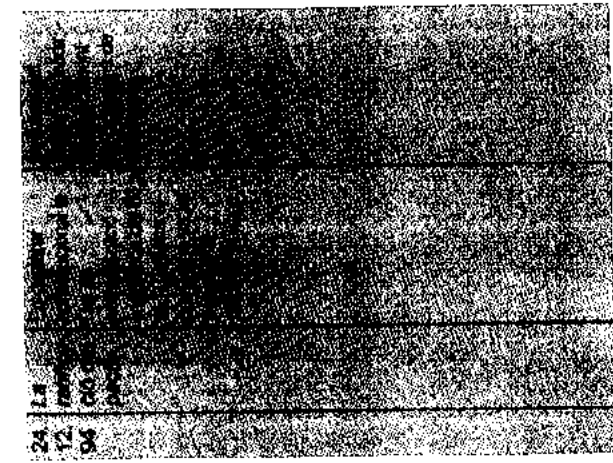
La Vanguardia

El Periódico

Avui

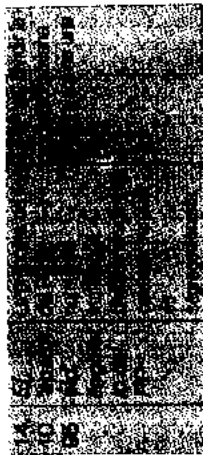

17.7
96

A: CiU
retira
el
apoyo
global
al
Gobier
no
T:
Mante
ner la
estabili
dad

El divorci entre
Gonzalez i Pujol
té lloc de la forma
mes convenient
possible pactant
un calendari
electoral i
assegurant
l'estabilitat

Es previsible i
convé que CiU
permeti malgrat el
divorci, que els
pressupostos
d'enguany passin
perquè així no es
posa en perill la
recuperació
econòmica

10.3 | Ante
96 | **todo calma**

Unes noves eleccions complicarien el problema de la governació. Cal temps i calma per arribar a pactes de "governabilitat".

Cal temps perquè sedimenti i s'oblidi l'enemistat generada durant la campanya especialment la de la base electoral de CIU que veu en el PP la seva bestia negra.

26.3 | A:
96 | **Consiliu Congre so y el Senado . T. Aznar ya debe un primer favor a Pujol**

CIU ja permet fendeu'lament polític d'Aznar com demostra que no bloqueja el lecció de Tillo com a president del Congrés.

Però el pacte no és bidireccional, CIU no es deixa endeular políticament amb el PP i per tant no pensa pagar res.

21 49 6	Retroc és	S'asença a algun acord amb el PP-CiU i a la d'assessorat de l'el compliment de la paraula d'esperar com ho pensa garantir	S'ha de desconfiar del PP perquè descreu d'un primer compromís de paraula amb CiU en els pactes i a tel marca entreu	22.4 El sentido de Estado 96	S'ha de donar temps a CiU i a CiU i al PP-Aznar per plasmar el pacte de govern	L'establir es prioritaria. Punt principal de donar suport a Aznar. Cal deixar el sector competencial i financiar	21.4 Ayer y hoy 96	1. No s'han de reformar amb privatització els Estats. 2. Funció de les urgències per fer mal govern. 3. Si cal fer reformes en el sentit que les CCAA tingun capacitat normativa per recarregar o reduir determinats impostos	El PP està en perill de fer el PSOE en les concessions que estaven en el limit entre la responsabilitat i l'opportunisme
28 49 6	És aquest un bon pacte?	S'és un bon pacte perquè el PP ha modificat l'opinió dels nacionalistes catalans han aconseguir concretar gairebé tots els proposats	El PP desconfia. Encara no hi ha certesa que el PP compleixi el que ha pactat.	28.4 A. L'escrito y lo no escrito del acuerdo PP-CiU. ¿Duraré cuatro años el pacto? 96	El pacte durara si Aznar compleix el pacte. Encara no hi ha certesa que el PP compleixi el que ha pactat.	Encara que la realització d'alguns compromisos del PP està prevista per al final de la legislatura. D'ajudar al PP més que no a l'inrevés	25.4 Pacto sin alternativa 96	Per moltes que siguin les reticències aparentment justificades que estiguin no queda més remei que el pacte PP-CiU-PPNV	La convergència amb Europa ho necessita i és oportunitat perquè el centre econòmic [burgèsia catalana] perdi marginalitat en relació amb el centre polític [qui mana a l'Estat]